

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

TYT

MASTER

PARAGRAF

Soru Bankası

t.me/pdfbul

Yeni Nesil ve Güncel Sorular

Denemeler

Soru Çözüm Videolu

Akıllı Tahtaya Uyumlu

Soru Sayısı: 963

Bünyamin Aydıngöz - Erbil Elidar

OKYANUS

Müfredata
%100
Uygundur

OKYANUS BASIM YAYIN TİCARET A.Ş.

Eski Turgut Özal Caddesi No: 22/101 34490 Başakşehir / İstanbul

Tel: (0212) 572 20 00

Fax: (0212) 572 19 49

www.okyanusokulkitap.com

www.akilliogretim.com

Yayın Yönetmeni

Mehmet Şirin Bulut

Yayın Editörü

Hatice Yasemin Güloğlu

Ders Editörleri

Ebubekir Eser / Meltem Genç

Akıllı Tahta Soru Çözümü

Elif Akar

Dizgi ve Grafik

Okyanus Dizgi (Ş. S.)

Kapak Tasarım

Türk Mutfağı

Baskı Cilt

Milsan Basın Sanayi A.Ş

Yayıncı Sertifika No : **49697**

Matbaa Sertifika No : **29507**

ISBN: **978-625-743-42-94**

İstanbul

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları Okyanus Basım Yayın Ticaret Anonim Şirketine aittir. Kısım de olsa alıntı yapılamaz, metin ve sorular aynen veya değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka türlü bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.

t.me/pdfbul

Ön Söz

Sevgili Öğrencimiz,

Millî Eğitim Bakanlığının gelişen çağa uyum sağlayarak geliştirdiği günümüz eğitim sistemine yönelik dinamik müfredatlarının amacı; bilişim çağının gerektirdiği becerilere sahip, sorun çözme ve sorunu anlama yeteneği gelişmiş, sistematik ve pratik düşünebilen, yaratıcı, girişimci öğrenciler yetiştirebilmektir. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan müfredatlar ilerleme çağına ayak uydurarak değişip gelişmektedir. Öğrencilerden güçlü bilişsel ve duysal becerilere sahip olmaları beklenen bu çağda ölçme ve değerlendirme kriterleri de sürekli gelişmektedir.

ÖSYM; sınav türleri ve süreçlerinde geçmişten günümüze edinilen bilgi birikimi ışığında sürekli iyileştirmeler yapmakta ve dinamik ölçme değerlendirme yöntemleri kullanmaktadır. Yeni sistemde öğrencinin sahip olması beklenen bilgi, beceri ve tutumlar da bireylerin bilgi çağının gerekliliklerini karşılanabilmesine yöneliktir. Bu gereksinimleri karşılayanın yolu yeni sisteme uyum sağlamak için ileriye hedeflemekten geçer.

Okyanus Yayıncılık olarak yeni, dinamik ve deneyimli eğitimci yazar kadromuzun özverili çalışmalarıyla hazırladığı, TYT ve AYT müfredatıyla uyumlu sorulardan oluşan kitaplarımızda; yıllardır ÖSYM sorularının temelini oluşturan soru köklerinin yanı sıra Yeni Tarz Sorular ve farklı soru köklerine yer verdik. Soru çözüm videolarımız ile farklı çözüm tekniklerini görmeniz ve öğrenimlerinizi pekiştirmenizi amaçladık. Siz ileriye hedeflerken Okyanus Yayıncılık olarak biz de bu süreçte sizleri başarıya götüren bir basamak olmayı hedefliyoruz.

Okyanus Yayıncılık; yenilenen TYT ve AYT Soru Bankalarıyla, Millî Eğitim Bakanlığı ve ÖSYM'nin bilgi çağında bireylerden beklentileri ışığında hazırlanan hedef odaklı, analiz ve sentez gücünü ölçen, özgün sorular ile artık yanınızda.

Yayın Yönetmeni
Mehmet Şirin Bulut

Yazarların Sana Mesajı Var

Sevgili Öğrenciler,

Yirmi yıllık yazarlık ve öğretmenlik deneyimlerimizi aktardığımız yeni bir eserimizle daha karşınızdayız. İki bölümden oluşan eserimizin ilk bölümünde paragraf konularını alt soru başlıklarına ayırarak her bir soru tipini öğrenmenizi kolaylaştırmak istedik. Eserimizin ikinci bölümünde ise paragraf denemelerine yer vererek öğrendiklerinizle ilgili dönüt almanıza imkân tanıdık. Deneme Bölümü'nü süre tutarak çözmenizi tavsiye ediyoruz. Sizin için hazırladığımız bu eseri oluştururken ÖSYM'nin son yıllarda yaptığı sınavlara ait soru tiplerini ve bu sorularda kullandıkları metin türlerini esas aldık. Bilim, sanat, felsefe, edebiyat, müzik, sinema gibi birçok alana ait metin türlerinden hazırladığımız soruları çözerken hem ÖSYM sınavlarındaki sorulara aşina olmanızı hem de farklı metin türlerine ait okumalara alışmanızı sağlamayı amaçladık. Ayrıca metinlerin size farklı gelebilecek içeriklere sahip olmasına gayret ederek genel kültürünüzü ve sözcük dağarcığınızı arttırmayı hedefledik. Metinleri ve seçenekleri okurken bilmediğiniz sözcükleri araştırmanız ve bunları not almanız anlamayorumlamanın gücünüze katkıda bulunacaktır. Gireceğiniz sınavda başarıya katkıda bulunmak dileklerimizle hepimize başarılar dileriz.

Büyüamin Aydınöz - Erbil Elidar

İÇİNDEKİLER

ANLATIM YÖNTEMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI .. 5 - 24

1. BÖLÜM	ANLATIM YÖNTEMLERİ	6 - 11
2. BÖLÜM	DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI	12 - 15
3. BÖLÜM	ANLATIMIN NİTELİKLERİ	16 - 17
	ÜNİTE DEĞERLENDİRME.....	18 - 24

PARAGRAFIN YAPISI..... 25 - 52

4. BÖLÜM	ANLATIMIN AKIŞINI BOZAN CÜMLE	26 - 29
5. BÖLÜM	PARÇAYI İKİ PARAGRAFA BÖLME	30 - 33
6. BÖLÜM	PARAGRAFIN GİRİŞ CÜMLESİ	34 - 35
7. BÖLÜM	PARAGRAFTA BOŞ BIRAKILAN YERİ TAMAMLAMA	36 - 41
8. BÖLÜM	PARAGRAFTA CÜMLELERİN YERİNİ DEĞİŞTİRME	42 - 45
9. BÖLÜM	PARAGRAF OLUŞTURMA	46 - 49
	ÜNİTE DEĞERLENDİRME	50 - 52

PARAGRAFTA BAŞLIK, KONU VE ANA DÜŞÜNCE 53 - 75

10. BÖLÜM	PARAGRAFTA BAŞLIK	54 - 55
11. BÖLÜM	PARAGRAFTA KONU	56 - 61
12. BÖLÜM	PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE	62 - 67
13. BÖLÜM	PARAGRAFIN HANGİ SORUNUN CEVABI OLDUĞUNU BULMA	68 - 71
	ÜNİTE DEĞERLENDİRME	72 - 74

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE 75 - 105

14. BÖLÜM	PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE	76 - 104
-----------	-----------------------------------	----------

BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU 105 - 131

15. BÖLÜM	BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU	105 - 131
-----------	---	-----------

	PARAGRAF DENEMELERİ 1- 20.....	134 - 258
	CEVAP ANAHTARI	259 - 262

ANLATIM YÖNTEMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

- 1. Bölüm : Anlatım Yöntemleri
- 2. Bölüm : Düşünceyi Geliştirme Yolları
- 3. Bölüm : Anlatımın Nitelikleri

t.me/pdfbul

1. Odanın ortasında dikiliyor ve acılı bir şaşkınlıkla çevresine bakınıyordu. Kapıya gitti, kapıyı açıp dışarıyı dinledi. Ama yapacağı şey bu değildi. Birden duvar kâğıdının delik olduğu köşeye atıldı, elini delikten sokup yokladı, kâğıdı gözden geçirdi. Hayır, bu da değildi yapacağı. Sobaya gitti, sobanın kapağını açıp külleri karıştırmaya başladı; pantolon paçalarından kestiği ipliklerle yırtık cep astarı attığı gibi öylece duruyordu; demek kimse sobaya bakmamıştı! Birden, az önce sözünü ettiği çoraplarını hatırladı. Gerçekten de yorganın altındaydı çorapları. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?**

A) Öyküleme B) Betimleme C) Tartışma
D) Açıklama E) Benzetme

2. Kars'ın Yalınçayır köyünde, uzak dağlarla çevrelenen karlı bir ovanın ortasındayız. Dümdüz bir yol, köyü ikiye ayırıyor. Ara ara yoldan kazlar, çobanların güttüğü büyükbaş hayvanlar geçiyor. Sürü hâlinde uçan kargaların sesleri dışında köye derin bir kış sessizliği hâkim. Burası; yolların birbirini dik kestiği, evlerin birbirine paralel ve aralıklı sıralandığı bir köy. Bildiğimiz Anadolu köylerinden farklı görüntüsünün ardında tarihî bir öykü var. Burası, eski bir Malakan köyü. Bir zamanlar ürettikleriyle, arkalarında bıraktıklarıyla, anılarıyla Kars'ın kültürel zenginliğinin bir parçası olan Malakanların dokunaklı hikâyesini barındıran köy. Bu hikâyenin içinde hem Kars manileri hem kokusuyla hafızalara kazınmış gül bahçeleri, değirmenler, ay çekirdeği tarlaları hem de vedalar, hüznünlü ayrılmalar, Malakanların bir zamanlar diktiği ve hâlâ meyve veren elma ağaçları var. **Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?**

A) Açıklamaya B) Öykülemeye C) Tartışmaya
D) Betimlemeye E) Düşselliğe

3. Suyun hayat kaynağı olduğunu düşünsek de dünyanın en kurak çölü olarak bilinen Şili'nin kuzeyindeki Atacama Çölü için durum biraz farklı. On beş milyon yıllık bir tarihi olduğu düşünülen çöle son 500 yıldır yağmur yağdığına dair herhangi bir kayıt bulunmuyordu. Ancak birkaç yıl önce, 2015 yılının Mart ve Ağustos ayları ile 2017 yılının Haziran ayındaki şiddetli yağışlar bu durumu değiştirdi. Bu yağışlar aşırı kurak bir iklime uyum sağlamış yaşam formlarını hayli etkiledi. Cornell Üniversitesinden ve İspanya Astrobiyoloji Merkezinden astrobiyologlar, yağmur yağdığına muhteşem çiçeklenmelerin olacağını ve çölde ilkbaharın yaşanacağını umduklarını söylüyordu. Umdukları bir miktar gerçekleşse de maalesef yağmur çöle özgü mikroorganizma türlerinin yok olmasına neden oldu. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?**

A) Betimleme B) Öyküleme C) Açıklama
D) Tartışma E) Kanıtlama

4. Benim bildiğim kadarıyla eleştirinin iki amacı vardır: Sanat yapıtını okuyucuya, dinleyiciye, izleyiciye yakınlaştırmak, açıklamak, daha kolay anlaşılır kılmak ve sanatçıya yol göstermek. Eleştiri bu iki amaçtan birine yönelir, yönelmelidir yoksa eleştiri olmaz. Bu açıdan baktığımızda bizdekilere ne denir, bilmiyorum. Bizdekiler dedim ya!.. Bizim eleştirmenlerimiz kimler? Doğrusunu isterseniz kendini bütünüyle bu işe vermiş olan yok gibi. Hele bir düşünün, şu son ayların en güzel eleştiri yazılarını kim yazdı? "Kaynak" dergisini okuyorsanız, Attilâ İlhan diyeceksiniz. Öyle ama Attilâ İlhan eleştirmen değil, şair. Demek ki doğru dürüst düşünen, kafası işleyen bir şair kalemi eline aldı mı eleştirmenlerimizi geride bırakabiliyor. **Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?**

A) Açıklama B) Tartışma C) Tanımlama
D) Karşılaştırma E) Öyküleme

00DC0821

1. Kimi insan, para pul budalası olur; kimisi keşif ve icat meraklısı, bazısı da musiki aşığı. Deli Davut ise adalar kara sevdalıydı. Denizin bu deli divanesinin gözünde hep adalar tüter, adalar titrerdi. Tan yeri ağarırken adalarla beraber uyanacağım diye çok geceler göz yummazdı. Gecenin loşluğuyla örtülü duran deniz, rüyasına dalmış derin derin uyurken tan ışığını yüksekten kapalı adalar, Arşipel'in o kopkoyu çelik mavisinde sanki şafak parçaları gibi parlar ve Davut'a da uzaklardan göz kırparak koyunlarında bir yeni gün daha yaşayacağını ona, gün doğmadan müjdelirdi. Bunu gören Davut, dünyaya yeni gelmişe dönerdi. Kuş uçmaz, kervan geçmez dağ başlarında gerili duran telgraf tellerine rüzgâr değince tellerin uzun uzun "Viinggg!" diye inlemesi gibi Davut'un da gönlü, titreye titreye ışığa ve açıklıklara uyanır; gözleri yüreğinde vuran sevinçle harlardı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilerden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama - betimleme
- B) Tartışma - öyküleme
- C) Betimleme - tanımlama
- D) Öyküleme - açıklama
- E) Öyküleme - betimleme

2. Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
Nasırdan çektiği kadar
Hatta çirkin yaratıldığından bile
O kadar müteessir değildi
Kundurası vurmadiği zamanlarda
Anmazdı ama Allah'ın adını
Günahkâr da sayılmazdı
Yazık oldu Süleyman Efendi'ye

Bu dizelerde aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisine başvurulmuştur?

- A) Coşku ve heyecana bağlı anlatıma
- B) Öyküleyici anlatıma
- C) Betimleyici anlatıma
- D) Fantastik anlatıma
- E) Epik anlatıma

3. On iki yaşında var mıydı? Şakaklarından, ensesinden sarkan düz, parlak, koyu siyah saçlar altında sarı, süzgün, küçük yüzüne; genişlememiş kemikleri üstünde donuk esmer rengiyle zayıf iz düşümleri görülen kaslarına; yırtık gömleğiyle paçaları parçalanmış pantolonunun içinde ince bir değnek gibi duran narin vücuduna bakılsa belki daha küçük zannedilirdi. Fakat ince yay gibi kaşlarının altında daima uyanık bir zekâ parlaklığıyla gülümser, bütün sokak çocuklarında vaktinden önce ortaya çıkan hayat tecrübesi ile görmekte, anlamakta düşünce gücünü gösterir, gözleri belki on iki yaşından daha büyük olabileceğini zannettirirdi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
- B) Açıklama
- C) Betimleme
- D) Tartışma
- E) Tanımlama

4. Seninle bir yağmur başlıyor iplik iplik
Bir güzellik doğuyor yüreğime şiirden
Martılar konuyor omuzlarıma
Gözlerin İstanbul oluyor birden

Akşamlardan, gecelerden, senden uzağım
Şiirlerim rüzgârdır uzak dağlardan esen
Durgun sular gibi azalacağım
Bir gün, birdenbire çıkıp gelmesen

Bu dizelerde aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Coşku ve heyecana bağlı anlatım
- B) Öyküleyici anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Fantastik anlatım
- E) Epik anlatım

1. Ey arkadaş, kulak ver de ibret al
Bu millet ne günler gördü, bilesin
İstiklâl uğruna, vatan uğruna
Yüz binlerce şehit verdi, bilesin

İlk cihan harbinde, büyük savaşta
Zayıf düşmüş idik, içte ve dışta
Bunu fırsat bilen düşman ilk bakışta
Merkez İstanbul'a girdi, bilesin

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Destansı (epik) anlatıma
- B) Emredici anlatıma
- C) Öyküleyici anlatıma
- D) Abartmaya
- E) Söyleşmeye bağlı anlatıma

2. Ey oğul, artık beysin!
Bundan sonra
Öfke bize, uysallık sana;
Güceniklik bize, gönül almak sana;
Suçlamak bize, katlanmak sana;
Acizlik bize, hoş görmek sana;
Anlaşmazlıklar bize, adalet sana;
Haksızlık bize, bağışlamak sana...
Ey oğul, sabretmesini bil.
Vaktinden önce, çiçek açmaz.
Şunu da unutma:
İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Düşsel (fantastik) anlatım
- B) Öyküleyici anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Emredici anlatım
- E) Açıklayıcı anlatım

3. Klasisizmin gayesi tabiatı akla uygun bir şekilde taklit etmektir. Klasisizme göre sanatın üç temeli vardır: Akıl, sağduyu, tabiat. Bir eser güzelliğini, değerini akıldan alır. Sağduyuya uymayan hiçbir anlatımın estetik değeri yoktur. Hiçbir şey "gerçek"ten daha güzel olamaz. Ancak "gerçek" sevimlidir. İnsan ruhu inanmadığı hiçbir şeyden heyecan duymadığı için tabiatı taklit gerekir. Klasisizmde gayeye varabilmek için tabiatı ayırmak, akliselimden uzaklaşmamak, Grek ve Latin kaynaklarından faydalanmak, sanatçının daima kusursuzluğa varabilmek için istek duyması şarttır. Klasisizm için "1660 Edebiyat Akımı" da denilir. Konuların insan tabiatına uygunluğu, davranışların aklın denetimine bağlı oluşu, konuların gerçekliği klasisizmin temel özellikleridir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tartışmacı anlatım
- B) Emredici anlatım
- C) Öğretici anlatım
- D) Gelecekte söz eden anlatım
- E) Epik anlatım

4. Sanatçının tabiata ilave ettiği şey, yeni bir düzendir. Sesler, tatlar, kelimeler ve fikirler için de durum aynıdır. Dünyada bir yığın çalgı aleti ve ses çeşidi vardır. Bunları gelişigüzel bir şekilde bir araya getirirseniz sadece gürültü çıkarmış olursunuz. Müzikalite, çeşitli sesler arasında güzel bir düzen kurmaktır. Yahya Kemal, şiiri, "kelimeler istifi" olarak tarif eder. Güzel bir mısra, kelimelerin yerlerini değiştirdiniz mi o mısranın büyüğü hemen kaybolur. Öğrencilere çeşitli örnekler vererek dizi, sıra, istif veya düzenin önemini anlatmak gerekir. Düşünce karışıklığının önüne ancak böyle geçilebilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tartışmaya
- B) Açıklamaya
- C) Öykülemeye
- D) Betimlemeye
- E) Örneklendirmeye

0A1A03E8

1. Sormama müsaade eder misiniz? Shakespeare yeni midir? Beş yüz yıl önce yaşamıştır. Modern çağın en eski şairidir. Shakespeare eski midir? Piyesleri hâlâ oynanıyor, tiyatro salonlarını dolduruyor. Hâlâ ona dair monografiler birbirini kovalıyor. Hakkında en çok eser yazılan, odur. Geçen gece Londra Radyosunda ona dair konuşma vardı. Aynı soruyu Türk ve yabancı bütün gerçek sanatçılar için tekrarlısak cevap da aynı olur. Onlara ne yeni demek mümkündür ne de eski. Gerçek sanat eseri zamana direnir. Yahut gerçek sanat eserinin dünyası içinde zaman geçmez. Onun eskiliği ve yeniliği söz konusu değildir. Geçmemeye layık bir sanat çıkışı moda olamaz. O insan kadar eski bir geleneği, insan kadar ebedi bir tazelik hâlinde devam ettirir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklayıcı anlatım
B) Betimleyici anlatım
C) Öğretici anlatım
D) Tartışmacı anlatım
E) Öyküleyici anlatım

2. Son yıllarda yapılan araştırmalar, eğitimde övme ve ödüllendirmenin, yerme ve cezalandırmadan daha iyi sonuçlar verdiğini ortaya çıkarmıştır. Bir araştırmacı, övme ve yermenin başarı üzerindeki etkisini ölçmek için 4 ve 6. sınıf öğrencilerine bir matematik testi uygulamış. Aynı yaşta ve aynı kabiliyette olan öğrencileri dört gruba ayırmış. Beş gün üst üste bu gruplara, üzerinde on beşer dakika çalışmak üzere 30 problem vermiş. Bu deneyde her günkü çalışmadan sonra I. gruptaki çocukların her biri sınıfın önüne çağırılıp kendilerine çok başarılı oldukları söylenmiş. II. gruptaki öğrenciler gene sınıfının önüne çağırılıp hataları belirtilmiş ve başarısızlıktan ötürü azarlanmış. III. gruptakilere hiçbir şey yapılmamış, bunlar ancak ötekilere yapılan muameleyi görmüşler. IV. grup ise ayrı bir dershanede çalıştırılmış. Bunlar ödüllendirilmeyip cezalandırılmadıkları gibi I ve II. grubun tabi olduğu muameleyi de görmemişler. Beş günlük süre içinde I. grupta devamlı bir ilerleme görülmüş, II. grup öğrencilerde ikinci gün bir gayret artışı ama sonra bir gerileme meydana gelmiştir. III. grubun başarısı övülen ve azarlanan gruplara nazaran daha düşük olmuş; IV. grup yani hiçbir muameleye tabi olmayanlar ise hepsinden daha geri kalmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilerden yararlanılmıştır?

- A) Açıklayıcı anlatım - kanıtlayıcı anlatım
B) Tartışmacı anlatım - açıklayıcı anlatım
C) Öğretici anlatım - betimleyici anlatım
D) Açıklayıcı anlatım - betimleyici anlatım
E) Tartışmacı anlatım - emredici anlatım

3. Büyük Ağrı Dağı, Kafdağı'nın karşısında onun kadar yüce, onun kadar kocamanmış ve kız kardeşiyle birlikte çok uyumlu, tatlı bir yaşamları varmış. Gel zaman git zaman, günler, aylar geçmiş aradan. Büyük Ağrı Dağı, ordusunu toplayıp çok uzun süren bir savaşa gitmiş. Savaş bu, ne zaman biteceği belli olur mu? Ordusuyla savaşıp uğraşırken o, Kafdağı'nın sağlığı bozulmuş. Çok yaşlı olduğu için dermanının tükendiğini anlayarak çevresindeki dağ oğullarına, dağ torunlarına durumunun iyi olmadığını bildirmiş. Gün gelmiş, Kafdağı ölmüş. Onun yerine yaşça büyük olan Ağrı Dağı'nın padişah olması gerekiyormuş. Bu zamanı değerlendirmek isteyen genç Kafdağı, dağlar başkanı Büyük Ağrı Dağı, seferden dönmeyen padişah olmayı tasarlamış. Öteki tüm dağlara düşüncesini söylemiş ve padişahlık tahtına oturmuş, diğer küçük dağlar bu durum karşısında ona bir şey söylememişler. Sözlüsü olan Küçük Ağrı Dağı da sesini çıkarmamış. Padişahlık sırasının ağabeyinde olduğunu biliyormuş ama sözlüsü Kafdağı'na ağzını açıp bir çift söz söyleyememiş.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Destansı (epik) anlatım
B) Düşsel (fantastik) anlatım
C) Gelecekte söz eden anlatım
D) Söyleşmeye bağlı anlatım
E) Betimleyici anlatım

4. – Sayın İlhan, dilerseniz öncelikle edebiyat alanına girişiniz ve verdiğiniz ilk ürünleri öğrenelim sizden.
– Edebiyat dünyasına pek erken girdim denilebilir. Gerçekten çocuk denecek yaşta yazıyordum ben. İlk şiirimi ilkokul üçte, ilk romanımı da orta ikide yazdım. Yazmak bende önüne geçilmez bir hevesti.
– Şiiri de o gün duygulanıp şiir olarak yazıp bırakmıyorum. Yazmak benim için sürekliliktir. Liseye kadar bu şekilde sürekli olarak yazdım. 1946'da lise ikinci sınıfta iken şiir dalında bir sanat armağanında derece aldım. Ve edebiyat alanına paraşütle bir iniş yaptım. Kendimi bir anda şiir dünyasında buldum... Aslında o ana kadar yazılmış on romanım vardı. O on romanı yayımlayamadım... Ve artık beğenmediğim için de yayımlamayacağım. *Sokaktaki Adam* yani basılan ilk romanım, benim on birinci romanımdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilerden yararlanılmıştır?

- A) Mizahi anlatım - öyküleyici anlatım
B) Açıklayıcı anlatım - tartışmacı anlatım
C) Betimleyici anlatım - öyküleyici anlatım
D) Öğretici anlatım - kanıtlayıcı anlatım
E) Söyleşmeye bağlı anlatım - açıklayıcı anlatım

1. Dünyamızı tehdit eden en büyük çevre sorunlarından birisi olarak adlandırılan küresel ısınma ve iklim değişikliği olgusu; en başta fosil yakıt kullanımı, sanayileşme, enerji üretimi, orman-sızlaşma ve diğer insan etkinlikleri sonucunda ortaya çıkmış ekonomik büyüme ve nüfus artışı bu süreci daha da hızlandırmıştır. Küresel iklimdeki gözlenen ısınmanın yanı sıra, en gelişmiş iklim modelleri, küresel ortalama yüzey sıcaklıklarında 1990 - 2100 dönemi için 1,4 C° ile 5,8 C° arasında bir artış olacağını öngörmektedir. Küresel sıcaklıklardaki artışlara bağlı olarak da hidrolojik döngünün değişmesi, enerji temin güvenliği ve su kaynaklarının hacminde ve kalitesinde azalma, kara ve deniz buzullarının erimesi, kar ve buz örtüsünün alansal daralması, deniz seviyesinin yükselmesi, kıyı ekosistemlerinin olumsuz etkilenmesi, kuraklık ve sele maruz kalan bölgelerde tarım ve mera alanlarında azalma, iklim kuşaklarının yer değiştirmesi ve yüksek sıcaklıklara bağlı salgın hastalıkların artması gibi, dünya ölçeğinde sosyoekonomik sektörleri, ekolojik sistemleri ve insan yaşamını doğrudan etkileyecek önemli değişikliklerin olması beklenmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklayıcı anlatım
- B) Tartışmacı anlatım
- C) Gelecekte söz eden anlatım
- D) Öyküleyici anlatım
- E) Düşsel (fantastik) anlatım

2. Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor
Sende seyrederim denizlerin en mavisini
Ormanların en kuytusunu sende gezmekteyim
Senden kopardım çiçeklerin en solmazını
Toprakların en bereketlisini sende sürdürdüm

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklayıcı anlatım
- B) Öğretici anlatım
- C) Emredici anlatım
- D) Söyleşmeye bağlı anlatım
- E) Lirik anlatım

3. Yolcu:

- Arabacı, çabuk beni o söylediğin bahçeye götür, çiçekleri göster bana; önce çiçekleri!

Arabacı:

- Geç oldu bey, çiçekler uykuya yattı, hiçbiri görülmez şimdi.

Yolcu:

- Hay Allah! Yahu, bunun da mı zamanı var?

Arabacı:

- Var ya, tabii var! Çiçekler sabahın erken saatlerinde, bir de gün batarken görülür, bey! Acele etmeyin, yarın sabah ben size bütün çiçekleri gösteririm, bütün çiçekleri!

Yolcu:

- Ah, ben yarın belki buralarda olmam! Arabacı! Şimdi göster, şimdi. Hiç değilse bir yıldız göster bana.

Arabacı:

- Bunlar birbirlerine bağlı şeyler bey! Çiçekleri gördünüz mü, gökyüzüne bakmadan yıldızları da görürsünüz.

Yolcu:

- Geç kaldım, çok geç kaldım!

Arabacı:

- Geç kaldınız, bey!

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıda verilenlerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimleyici anlatım
- B) Söyleşmeye bağlı anlatım
- C) Açıklayıcı anlatım
- D) Mizahi anlatım
- E) Epik anlatım

4. İşçi anıların vücutları, hayatları boyunca bazı değişikliğe uğrar ve bu değişikliklere göre klanı içerisinde görev alır. İşçi anıların ilk üç günü, kovanları temizleme ile geçer. Sonraki bir hafta boyunca genç kovanlar için gerekli besini sağlamaya başlarlar. Artık temizlikten larva bakıcılığına geçmişlerdir. Onuncu günden itibaren ise karın bölgelerinde mum üreten bezler gelişir. Bu bezler, petek yapımı ve onarımında kullanılacaktır. Artık arılarımız birer kovan işçisidir. Yirminci günlerinde ise mum bezleri işlevini yitirir ve artık iğne bezleri gelişir; zehir üretmeye başlarlar. İşçilikten askerliğe terfi etmişlerdir. Askerlik sonrasında ise hayatlarının geri kalanına çiçek özü toplayıcısı olarak devam ederler.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
- B) Tartışma
- C) Öyküleme
- D) Betimleme
- E) Kanıtlama

0A3C0346

1. Bir sonbahar günü baktı ki küçük çam ağaçları filizi, körpe diken yapraklarıyla, üç beş kocayemiş çingil çingil yemişleriyle yer yer esmer pembe, kül rengi toprağa saye salar. Biz görenler: Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur, dedik. Bilmedik ki dişle, tırnakla, kanla, canla tabiat denilen canavarı yenmek lazımdır. Bendeniz bu mücadeleye şahidim. Mustafa'nın kör gözünün, hiddetten ala bulandığı günleri hatırlıyorum. "Hay arslan Mustafa" der; uzakta bir çam gölgesinden korkunç kavgayı seyredirdim. Bu kavga, Romalı esirlerin arslanla dövüşmesinden şu itibarla farklı idi ki Romalı esir, arslana bir çeyrek saat içinde yeniliyordu. Mustafa; ejderhayı bir sene içinde, bazen ümitsizlikten, bazen ümitten yeniyordu. Bir sabah her zamanki çamın altına vardım ki bir köylü kadın, üç yarı çıplak çocuk garip birtakım taşlar, tahtalar, sacarla bir şeyler yapar. Bu, her tarafından poyraz, lodos, gün doğusu, keşişleme, yıldız, karayel rüzgârı giren bir evdi. Mustafa arkasına yeşiller giymiş güçlü kuvvetli bir kadın takmış, ocaklar açıyordu. Arslan Mustafa, dedim, su buldun mu su? Deniz kıyısında eski bir kuyu vardı, tuzlu bir parça ama idare edeceğiz, dedi.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleme B) Açıklama C) Öyküleme
D) Tartışma E) Kanıtlama

2. Yahya Kemal tıpkı son zamanlardaki resimlerde görüldüğü gibi: orta boylu, şişman, çok şişman, göğsüne kadar çıkan yarım küre şeklinde bir göbek... Bu muazzam gövdeyi başa bağlayan kalın ve kısa bir boyun, yuvarlak, buğday rengine kansız bir yüz... Ama cildi yaşına göre taze ve pürüzsüz. Oda-sının kapısından girince hemen solda banyo ve tuvalet... Onun her tarafı gömme gardirop... Gardiropun yanında üst üste konmuş bavullar... En üsttekinin üzerinde kitaplar, gazeteler, pasta kutuları... Orta yerde, baş tarafı duvar kenarında duran ve içeri girdiğinde Yahya Kemal'in oturduğu karyola...

Bu parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisine başvurulmuştur?

- A) Açıklama B) Öyküleme C) Tartışma
D) Betimleme E) Kanıtlama

3. Rizeli, dinleyenlere bir bilmece sorar:

- Ağaçdadur, sarıdır, oter; nedir bilin bakalım?
Dinleyenler, "kanarya, bülbül" gibi çeşitli cevaplar verirler.

Rizeli "Bilemedunuz." der ve cevabı kendisi söyler:

- Hamsidir.

Orada bulunanlar:

- Canım, hamsi ağaçta olur mu, derler.

Rizeli:

- Astım oni ağaca.

Orada bulunanlar:

- Peki hamsi sarı olur mu?

Rizeli:

- Boyadım oni.

Orada bulunanlar:

- Hamsi hiç öter mi?

Rizeli:

- Orası da şaşırtmacasıdır daa...

Bu parçanın anlatımında;

- I. öyküleyici anlatım,
II. söyleşmeye bağlı anlatım,
III. mizahi anlatım,
IV. düşsel anlatım,
V. açıklayıcı anlatım

yöntemlerinin hangilerinden yararlanılmamıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

4. Tiyatro bir eğlencedir, sözüne karşı çıkabilir miyiz? Sanmıyorum. Bir anlamda tiyatro da sanatın tümü gibi bir eğlencedir, bir eğlence olmalıdır. Bir seyirci topluluğu düşünün ki Giraudoux'un kurduğu fantastik düzen, Montherlant'ın ortaya koyduğu töreler etik dünyası, içinde rahatlıkla soluduğu bir hava -çekinmeden söyleyelim- bir eğlence onun için. Tiyatro adına bundan çok sevinç duyacağımız ne olabilir? Gerekli bulunduğu için, eğitilmek için, kendini yorarak bakmıyor o oyunlara. Onlar soluduğu hava kadar doğal ona. Böyle bir seyirci topluluğunun varlığından çok, bir ülkede tiyatronun, sanatın geliştiğini, yer ettiğini ne gösterebilir? Hamlet'in var olmak ya da olmamak ikilemiyle eğlenebilmek, kültürleri gelişmiş, beğenileri incelmış kişilerin işidir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama B) Tartışma C) Öyküleme
D) Betimleme E) Tanımlama

1. Ünlü bir yonga üreticisi şirket, geçtiğimiz ay Edison adını verdiği hayli ilginç bir platformun tanıtımını gerçekleştirdi. Edison, standart bir SD bellek kartı büyüklüğündeki alanda işlemcisi-nden belleğine, wi-fiden bluetooth bağlantısına komple bir bilgisayar barındırıyor. Linux işletim sistemini çalıştırabiliyor, kendi uygulama mağazasına bağlanabiliyor, kendine özgü uygulamaları yükleyip farklı amaçları gerçekleştirebiliyor. Yapabileceklerini örnek bir sistem üzerinde göstermeyi de ihmal etmemişler. Bebek zıbını üzerine su geçirmeyen, bebeğin dişleyebileceği bir oyuncak kurbağa yerleştirip içine de bunu koymuşlar. Böylece akıllı kurbağa; bebeğin kalp atışını, nefes alışını, ateşini ve hatta ağlayıp ağlamadığını anbean kontrol edip raporlayabiliyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Benzetme
D) Sayıp dökme
E) Örneklendirme

2. Camgöbeği, narçiçeği rengini çerçeveleyiyor. Gece gölde renkleniyor vişneçürüğü, mercan rengi. Su yeşili, kuşatıyor onları kollarıyla; dolunay lila... Ay ışığı bitimsizcesine bir şafak veriyor göle. Bilim insanlarının, Salda'yı Mars'ın toprağıyla kıyaslamaları geliyor aklıma. Kalubelaya, yani ilk yaşam formlarına ve çevre koşullarına ilişkin inceleme yapanların bir kısmı "denetleyici aktör" dedikleri jeobiyolojik faktörleri anlama çabasını, yalnızca yer küredeki yaşamla sınırlamıyor. Bizi yerkürenin ötesine, evrenin başka köşelerine bakmaya da davet ediyor. Birçok yabancı bilim insanı, tam yirmi yıl önce Salda ve Mars kayaç yapısını incelemeye başlamış. Bizim "lüle taşı" dediğimiz beyazlığın ötesinde Salda'nın yapısıyla, Mars'ın kabuk yapısının benzerliklerinden yola çıkarak şimdilerde o çok yapılan "Mars'ta hayat var mı?" tartışmasını da bir başka aşamaya taşıyorlar: "Buradaki hidromanyezit içerikli stromatolitlerin Mars'taki karbonat içerikli kayaçlarla benzerlik sergiliyor. Dahası bunu bu açıklıkta dünyanın pek az yerinde izleyebiliyoruz." diyorlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Kişileştirmeye
B) Terimlere
C) Benzetmeye
D) Betimlemeye
E) Alıntılama

3. Cebinize sığan akıllı telefonların ekranı bir süre önce Full HD (1920 x 1080) çözünürlüğe ulaştı. Tabletlerde artık 2048 x 1536 ve 2560 x 1600 gibi devasa çözünürlüklerin sözü geçiyor. Elinizde tuttuğunuz, cebinize koyduğunuz cihazlarda çözünürlük bu seviyelere ulaşır da düz ekran televizyonlar ve bilgisayarlar altta kalır mı, kalmaz tabii. O nedenle piyasada şimdi yavaş yavaş 4K olarak anılan, 3840 x 2160 olarak ifade edilen monitör ve televizyonların yaygınlaşmaya başladığını görüyoruz. Şimdilik fiyatları biraz yüksek ama emin olun bir iki sene sonra daha azına para vermek istemeyeceksiniz. Çünkü yüksek çözünürlük bir kere kullandıktan sonra gerçekten çok fena bağımlılık yapıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Sayısal verilere
B) Karşılaştırmaya
C) Açıklamaya
D) Tahmin bildiren yargıya
E) Yansız bir söyleme

4. Çok eski bir tarihi olmasına karşın günümüzde aromaterapi çok yeni bilinmeye başlandığından bazıları tarafından heyecanla, bazılarıncı şüphe ile, bazılarıncı alaycı, çoğunlukla da bekleyip görelim şeklinde karşılanmaktadır. Bugün faydasını bilsek de bilmesek de aromaterapiyi, düşünmeden, geleneklerimizin bir parçası olarak her gün kullanıyoruz. Hasta olan bir arkadaşımıza güzel kokan çiçekler götürürüz. Rahatlamak için gül veya ıhlamur ağacının altına otururuz. Fazla bilmeden o kokunun bizi sakinleştirdiğini hissederiz. Yemek pişirirken zencefil gibi kökler veya biberiye kullanırız. Ateşimiz varsa veya soğuk algınlığı yaşıyorsak göğsümüze okaliptüs yağı süreriz. Tarçınlı bir çay boğazımıza iyi gelir. Kendimizi dinlendirmek için banyomuza bazı kokular koyarız.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlama - örneklendirme
B) Örneklendirme - karşılaştırma
C) Karşılaştırma - benzetme
D) Tanık gösterme - sayıp dökme
E) Sayısal veri - kanıtlama

0A630B9B

1. İçilen acı sigaraların dumanlarıyla nefes buğularından kahvenin pencereleri o kadar sislenmişti ki dışarda şarıl şarıl yağın yağmurun ancak sesi işitiliyor, camlardan süzülen damlalar içeriden görünmüyordu. Ortada dolaşan iki garson, tıka basa dolu olan salonda kendilerine güçlükle yol açabiliyordu. Çamurlu ayakkabıların buharlaşmasından hâsıl olan ağır bir koku, müşterileri büsbütün sersemletiyor; zaman zaman sazi bastırarak kadar yükselen bir gürültü, sık sık açılıp kapanan kapıdan sokağa vuruyordu.

Bu parçada aşağıdaki duyu organlarından hangisine ait bir ayrıntıya yer verilmemiştir?

- A) Görme B) İşitme C) Dokunma
D) Koklama E) Tatma

2. Doğaseverlerin vazgeçemedikleri bir tutku da müzik. Eşsiz bir doğa manzarasının tadına doyum olmayan güzelliğini seyrederken etkileyici şarkıların da o seyrin keyfine eşlik ettiğini bir düşünün. Hangimiz doğa yürüyüşlerinde, tırmanışlarda, gezilerimizde, denizde, yelken yaparken, kamp ateşi başında otururken müziksiz durabiliyoruz? Dijital devrimden önce bu keyifli alışkanlığımız için yanımızda dere tepe bir gitar taşımak zorunda kalıyorduk. O gitarı çalmayı iyi bilen bir ekip arkadaşı bulmak da herkese nasip olmuyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Sessel yinelemelere
B) Sayıp dökmelere
C) Olasılık bildiren yargıya
D) Karşılaştırmaya
E) İzlenim kazandırmaya

3. Parçacık hızlandırıcıların tam gaz çalışıp zavallı elektronları kafa kafaya ışık hızına yakın hızlarda tokuşturduğu günlerden birinde, elde edilen verileri binbir süzgeçten geçiren doktora öğrencilerinden biri; tamamen tesadüf eseri, fizik dünyasını altüst edecek bir şey keşfetti: Bir mesaj. Aslında mesajı keşfeden program, muhtemel bir zeki uygarlık bulabilmek için yıldızlardan gelen sinyalleri tarıyordu. Öğrencinin kişisel bilgisayarında boş zamanlarında çalışan, asıl işiyle ilgisiz bir proje hatta bir hobiydi. Ama uykusuz öğrenci, o günkü verileri yanlış bilgisayara yükleyip alışkanlıkla aynı tuşa basınca karşısında şifresi çözülmüş, anlamlı cümleler gördü. Karmaşık gürültü sinyallerine o kadar alışmıştı ki biraz daha yorgun olsa programın saçmaladığını düşünerek fazla kurcalamadan her şeyi silip uyumaya başlayabilirdi. Ama okuduğu şeyler teknolojiyle ilgiliydi ve gelecekte bahsediyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Terimlere
B) Deyimlere
C) Öykülemeye
D) Örneklendirmeye
E) Değişik yapı cümlelere

4. Samsun'un bütün inişleri Karadeniz'e doğrudur. Her şehir gibi onun da kendine has aroması vardır, mesela sokakları deniz ve rutubet kokar. Kokular karışıp belleği uyandırır. Birden, doğup büyüdüğüm bu yerde kışları apartmanların karalahana koktuğunu hatırlıyorum, ilkokul çocuklarının da ellerinin hamsi koktuğunu. Bunlara bütün mahallelere yayılmış pide fırınlarının kokusu ekleniyor. Damakları bu incecik ve uzun gevreklerin tadına alışmış Samsunlular, başka yörelerdekilere burun kıvrıyor.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
B) Farklı duyulara ait ayrıntılara yer verilmiştir.
C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
D) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Anlatılanlar örneklerle kanıtlanmıştır.

1. Keklik avcılığında, kafese alıştırılmış keklik vasıtasıyla avlanmak hemen her obada vardır. Bu avda, kafesteki keklik dağda ya da ovada dallar ile örtülür; onun karşısına ve yakınına avcının saklanacağı gibi küçük bir ev yapılır. Bu eve "evsin" denir. Kekliğin ve turacın hile (ala) ile avlandığı da meşhurdur. Yürükler, av aletlerinin bazılarında "ala" ismini vermektedirler. Bunun birisi keklik alası, diğeri bıldırcın alasıdır. Keklik alası, birbirine çatılmış haç şeklinde iki çubuğun üzerine mandalla bir bez gerilerek yapılan bir av aletidir. Keklik alasının bezi ya keklik renginde bir bezden ya da saradan bir beze çıra ismi ile siyahlaşmış bir kahve fincanı vasıtasıyla yuvarlak damgalar vurulmak suretiyle meydana getirilir.
- Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?**

- A) Örneklendirme
B) Benzetme
C) Tanımlama
D) Tanık gösterme
E) Karşılaştırma

2. Tiyatro tarihi, usta oyun yazarlarının her zaman dikkat çekmek istedikleri dramatik anlamı iyi ifade edecek biçim arayışı içinde olduklarını, kendi yaşam süreleri içinde yeni biçimler denediklerini gösteriyor. Biçimin öze organik bir bağ sağladığı oyunlar başarılı oluyor. Antik tragedyalara baktığımızda bu oyunların yazıldığı çağda tanrılarla insanlar arasındaki uyumlu birlikteliğin bozulduğu; insanın kendi yolunu seçmede tanrılarının yardımından yararlanmadığı, onlardan umduğu desteği bulamadığı, kendi başının çaresine bakmak zorunda kaldığı ve bu yüzden yanılsa düşüp acı çektiği görülür. Bu durum, o dönem için yeni sayılabilecek bir dramatik tutumdur. Kahramanın üstün özelliklerine karşın küçük yanlışlar nedeniyle yıkıma sürüklenmesi, o dönemin bir karakteristiğidir.
- Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmıştır?**

- A) Örneklendirme
B) Kişileştirme
C) Tanımlama
D) Tanık gösterme
E) Karşılaştırma

3. 1970'lerde *Tutunamayanlar* yayımlandığında edebiyat kamuoyunda derin bir sessizlikle karşılanmıştı. Bunun nedenleri epeyce tartışıldı ancak şurasını hatırlatmakta fayda var: Kalbi bu dünya için fazla hassas olanların sayıca artıp toplumda daha görünür olduğu dönemler ile Oğuz Atay'ın kitabının tanınip bilinirliği arasında doğrudan bir ilişki var. Nasıl ki *Genç Werther* yazıldığı dönemde yalnızca Almanca konuşan dünyada değil, tüm Avrupa'da yükselen bir ruh hâlini, bir varoluş biçimini temsil ettiği için milyonlar tarafından okunup benimsendiyse; Selim Işık da topluma yabancılaşan, dünyanın kaygısını değil de hayatın gerçeğini arzulayan gençlerin kendilerini bulduğu bir karakter, *Tutunamayanlar* da sığınılacak bir liman olmuştur.
- Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?**

- A) Tanık gösterme - örneklendirme
B) Karşılaştırma - tanımlama
C) Benzetme - tanımlama
D) Örneklendirme - karşılaştırma
E) Benzetme - ilişki kurma

4. Kendimi bildiğimden beri dağlardayım, gücüm yettiği kadar da olacağım. Ancak dünya dağcılığının merkezlerinden Fransa'daki Şamoni'yi hiç görmemişim. Tamamen granitten oluşan 4 bin metrenin üzerindeki zirveler, kaya duvarları ve buzullarla bu muhteşem coğrafyada zaman geçirmek benim için çok ilginç bir deneyim olacaktı. Toplam 11 ülkeden, dağcılık deneyimi olan gazeteciler olarak burada toplanmıştık. Bir markanın nano teknolojiyle imal edilmiş ürünlerini doğa koşullarında deneyecektik. Etkinliğin ilk gününde programda kayak vardı. Teleferiğe binerek kısa sürede dağların bağrındaki pistlere ayak bastık. Tüm ekip kayak konusunda çok iyiydi. Bu nedenle rehber eşliğinde pistin dışına çıkarak kaymaya başladılar. Ben de rehberimle birlikte kaydım, nihayet yorgun düşünce daha yükseklerle çıkmaya karar verdim. Hemen teleferiğe binerek 2 bin 700 metredeki başka bir istasyona çıktım. Manzara muhteşemdi. Tam karşımda 4 bin 810 metre yüksekliğe sahip bir zirve duruyordu. Avrupa'nın en yüksek dağı. Sırf bu manzara için bile buraya gelirdi. Derken göklerden gelen bir ses yukarı bakmama neden oldu. Bir kartal, zirvelerin tepesinden bize bakıyordu. Birkaç tur attıktan sonra yüksek duvarların arasında kayboldu.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişisel izlenimlere yer verilmiştir.
B) Olaylar zamansal bir sırayla aktarılmıştır.
C) Farklı duyulara ait ayrıntılara yer verilmiştir.
D) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
E) Yinelemelere yer verilmiştir.

0A870F24

1. Kokulu mesajlaşma, Harvard Üniversitesinde geliştirilen ve oPhone adı verilen yeni bir cihaz kullanılarak gerçekleştirildi. Projede çalışan ekip, kokulu mesajı Amerikan Doğa Tarihi Müzesinden Paris'teki meslektaşlarına gönderdi. Bu mesaj yine kokulu olarak cevaplandı. Kokulu mesajlaşma için üretilen oPhone cihazında, oChip adı verilen sekiz tane özel çip ve bu çiplerin içinde de otuz iki temel koku bulunuyor. Yazıcılardaki mürekkep kartuşu gibi çalıştığı düşünülen bu çiplerdeki kokular karıştırılarak üç yüz binden fazla farklı koku elde edilebiliyor. Kokulu mesajlaşmada, gönderilecek fotoğrafa veya metne bu koku paletinde yer alan kokulardan istenen biri seçilip ekleniyor. Gönderilen mesajlar yine oPhone yardımıyla açılınca mesajla eklenen koku da duyuluyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Örneklendirme
- B) Tanımlama
- C) Tanık gösterme
- D) Karşılaştırma
- E) Sayısal verilerden yararlanma

2. Edebiyatın toplumla ilişkisi bahsinde, sıkça kullanılan benzetmelerden biri aynadır. Romandan ve gerçeklikten söz açıldığında, çoğu zaman Stendhal'ın *Kırmızı ve Siyah*'ında geçen meşhur cümle anılır: "Roman, uzun bir yol boyunca dolaştırılan aynadır." Bilindiği gibi, aynanın biri aydınlık ve diğeri karanlık iki yüzü vardır. Aydınlık taraftan başlayalım. Burası içerik ve dil olsun. Edebiyat eseri; insanı, toplumu içeriğinde ve dilinde yansıtır mı? Eğer yansıtırsa ne ölçüde, ne kadar, hangi imkânlarla yansıtır? Aristo'nun *Poetika*'sından beri bu soruya evet cevabını verenlerin sayısı az değildir. Edebiyat içerik dediğimiz öz sınırları içinde, kaçınılmaz olarak insanı anlatır; edebiyatın başka şansı da yok gibidir.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmamıştır?

- A) Tanımlamaya
- B) Benzetmeye
- C) Tanık göstermeye
- D) Sessel yinelemelere
- E) Karşılaştırmaya

3. Mutfakta, üzeri damalı bir muşambayla kaplı, açılır kapanır masada, yaşamımın birçok dönemine tanıklık etmiş bu eski nesnede, çelik bir tasta çorba içiyorum. Masanın, ana katmanlarıyla yüklü ağırlaşmış yüzü, hafif dalgalı bir denizi andırıyor. Muşamba ise sayısız kesik ve çiziklerle zamana karşı direnmiş. Bu izlerin kaçını ben yapmış olabilirim, bilmiyorum. Kalın dilimlenmiş ekmekler arasında dolaşan karıncalar görüyorum. Amaçsız bir geziye çıkmış gibiler.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) İzlenim kazandırmadan
- B) Kişileştirmeden
- C) Benzetmeden
- D) Farklı duylara ait ayrıntılardan
- E) Kahraman anlatıcıdan

4. Uzaktan kamyonlar geçiyordu tozutarak. Tozlar bulutmuşçana yol boyunca asılıp kalıyordu. Traktörler, tarlalarda homurdanıyorlardı. Pamuk ırgatları alaçıklarının önüne oturmuşlar, koza çekiyorlardı. Kozalar ak öbeklerle ovaya yayılmıştı. Leylekler uzun boyunlarını, kırmızı gagalarını sündüre sündüre yaylanarak sararmış firezlerin arasında tatlı yemişler arıyordu. Hasan, çay boyunca yürüyordu. Yürüyor, karmakarış düşünüyordu. Belki düşünmüyor, düşlüyordu. Gözlerinin önünden hızla bulut gölgeleri kayıp uzaklara, mor Toros dağlarına akıyordu. Yanından yürüdüğü su durgundu. Üstünü tozlar, samanlar örtmüştü. Hasan'ın boynu uzamış, karmamış, yaşlı insanların boynu gibi kırıkmıştı. Kendi kendine konuşur bir hâli vardı. Belki de düş görüyordu. Kopuk kopuk bir şeyler. Birileri konuşuyordu. Belki bir köylü, belki büyükanası, belki Zala karı, belki amcaları, belki Elif kız, belki... İnsanlar konuşuyorlardı, o alıyor, o bırakıyor, o alıyor, öteki bırakıyordu. Baş döndürücü bir hızda geliyordu her şey.

Bu parçanın anlatımında;

- I. görme,
- II. dokunma,
- III. işitme,
- IV. tatma,
- V. koklama

duyularından hangilerine ait bir ayrıntıya yer verilmemiştir?

- A) I ve II
- B) II ve V
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

1. Duruluk, anlatımda gereksiz sözcüklere yer vermemektir. **Buna göre aşağıdakilerin hangisinde duruluk ilkesine uyulmamasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) Bizim lokantanın daimi müşterileri, eş dost kimselerden oluşuyordu.
- B) Arkadaşlarımız, oylamada çekimser kalarak bizi yalnız bırakmışlardı.
- C) Dergimizi küçümseyen, aşağılayan bakışları, gözümüzden kaçmamıştı.
- D) El dokuması halıların fiyatlarının düşük olması hepimizi şaşırtmamıştı.
- E) Çocukluğumuzda diktiğimiz fidanlar, şimdi birer koca çınara dönüşmüştü.

2. Bir eleştirmen, sanatçımız için, "İmgelem gücü, ince sanat ustalığı, seslerin inceliklerini sezebilme yeteneği, sözcükleri ekonomik bir biçimde kullanışı ve dürüstlüğü aynı derecede takdire değer özellikleridir." diyor.

Bu cümledeki altı çizili sözle aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisi ilişkilendirilebilir?

- A) Yalınlık
- B) Özlülük
- C) Derinlik
- D) Özgünlük
- E) Açıklık

3. Köşe yazısı, benim en sevdiğim yazı türüdür. Batılı yazının başlattığı bu tür, size güncel olanı vermekle kalmaz; kişisel düşüncelere ağırlık verir. Bizim yazarlarımız, gazetecilerimiz; kişisel düşünce üretmeye alışmadığından, başkalarının düşüncesi kalıplarıyla yetindiğinden bizdeki köşe yazısı alanı yeterince gelişmemiştir.

Bu parçadan yola çıkılarak köşe yazarlarında aşağıdaki niteliklerden hangisinin eksik olduğu söylenebilir?

- A) Tarafsızlık
- B) Öznellik
- C) Açıklık
- D) Ulusallık
- E) Özgünlük

4. Roman, belli bir toprağa kökünü salmadan sanat katına yükselemez elbette. Bu toprak, her sanatçının doğduğundan beri ayağını bastığı topraktır. Ancak romanlarının kendi sınırlarını aşmasını isteyen her sanatçı, tüm insanların ruhunu yakalayan eserler vermek zorundadır. Bugün kıymetli dediğimiz, baş ucu dediğimiz eserlere bakın; hepsinin bu özellikleri taşıdığını göreceksiniz.

Bu parçaya göre, nitelikli bir romanda bulunması gereken nitelikler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Yerellik - evrensellik
- B) Kalıcılık - ulusallık
- C) Özgünlük - ulusallık
- D) Özlülük - kalıcılık
- E) Açıklık - duruluk

5. Bir sanatçı eserini istediği gibi yazabilir. Öz Türkçe bir dile başvurabilir, günlük dilden yararlanabilir ya da toplumun genelinden ayrı bir dil de kurabilir kendine. Ama bu yolların hiçbirinde herkes gibi olma hevesine düşemez. Çünkü bir sanatçının eserlerindeki olmazsa olmazı kendine has olması, başkalarından ayrılabilmesidir. Bunu başaramayan sanatçı yazın dünyasının gömütlüğüne düşmekten kurtulamaz.

Bu parçaya göre, bir sanatçıda bulunması gereken asıl nitelik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlık
- B) Duruluk
- C) Yalınlık
- D) Özlülük
- E) Özgünlük

6. Sanatçının romanında yaptığı tasvirleri, bir kamera objektifinden zihnimize yansıyor hissiyle okursunuz. Orman, yağmur, kan kokusu, karanlık, kartal, at, köpek, tavşan bir dekor değildir romanda. Âdeta onlar da canlı, olayları etkileyen, olaylardan etkilenen romanın birer başkarakteridir. Düşünürler, hissederler, vefa gösterirler, korkarlar, kaçarlar ve saldırırlar. Etten kemikten varlıklardır.

Bu parçada sözü edilen sanatçının romanlarında aşağıda verilen niteliklerden hangisi bulunmaktadır?

- A) Kurgusalılık
- B) Gerçekçilik
- C) Yalınlık
- D) Tarafsızlık
- E) Açıklık

0A4805C2

1. (I) Her şeyin sustuğu, sokakların ıssızlaştığı zamanlarda bir köşeye çekilip kitap okumaya başlayınca etrafımdaki eşyaların tılsımlı bir uykudan uyandığını hissedirim. (II) Odamın pencere-
releri açıktır, pencereden esen meltemle birlikte uyuklayan per-
delerim uyanır. (III) Okuduğum her sayfa bana başka dünya-
ların kapılarını aralar. (IV) Bu vakitler duygularımın köpürmeye
başladığını, içime huzurun dalgalarının vurmaya başladığını
hissederim. (V) Bu yüzden kitap okumanın benim için her za-
man bir ayrı değeri vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yalın bir anlatım söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Ahmet Haşim öz şairin, öz sanatkârın, yani şiiri, sanatı her şe-
yin üstünde gören, şiire, sanata bir vasıta, bir gaye diye inanan
adamin ne olduğunu anlattı. Bir eksiği vardı: Frenk şiirinden
dönüp bizim şiirimizle uğraşmadı; divan şairlerimizi, saz şair-
lerimizi okuyup dilini ona göre düzenlemedi. Ahmet Haşim'in
dili, kendi âleminde tabii olmakla beraber bizim edebiyatımızla
kaynaşamamış; yabancı olmaktan, dışarıda kalmaktan kurtu-
lamamıştır.

**Bu parçaya göre Ahmet Haşim'in dil ve anlatımında görü-
len eksiklikler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

- A) Doğallık - ulusallık
B) İçtenlik - yenilik
C) Çağdaşlık - evrensellik
D) Özgünlük - ulusallık
E) Kalıcılık - açıklık

3. Bir gün için karalanıp gazetelere verilmiş bu yazıların bir değeri
olmadığını bilirim; yazıları toplamak da aklımdan geçmemişti.
Ama eş dost beğenmişler, ille hepsini bir arada görmek istediler.
Zorladılar, dayanamadım; dileklerini işte yerine getiriyorum.
"Beğenilmediğini, beğenilsen bile istediğin gibi beğenilmediğini
biliyorsun da bu kitabı niçin çıkarıyorsun?" diye soracaksınız.
Edebiyata inanırım da onun için çıkarıyorum. Bir umut... Bu
yazıları gönlümce sevecek belki birkaç kişi bulunur umudu.
Benim de Türk diline, Türk düşünce âlemine hizmet için çalış-
tığima tanıklık edecek bir kitap bırakmadan mı gideyim?

**Kendisinden böyle söz eden bir sanatçının eser bırakma-
sının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Özgün bir çalışma ortaya koyma
B) Yarına kalabilme
C) Geleneği güne taşıma
D) Türkçeyi koruma
E) Düşüncelerini açıkça dile getirme

4. Konuşmada hikâye iyi gider. Anlatmasını da severim, dinleme-
sini de. Ama anlatmasını bilmek lâzımdır. Bazı kimseler vardır,
uzatır mı uzatır. Ne diyecekse insan doğrudan, kestirmeden
demelidir. Biraz önce sözünü ettiğim, lafı uzatan kişilerde bunu
göremezsiniz.

**Bu parçada hikâye anlatma ile ilgili vurgulanan nitelikler
aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Akıcılık - özlülük
B) Açıklık - yalınlık
C) Özlülük - açıklık
D) Yoğunluk - duruluk
E) Öznellik - açıklık

5. Ray Bradbury; roman yazarlığını maratona, öykü yazarlığını
ise sürat koşusuna benzetir. Kuşkusuz yerinde bir tespittir bu.
Her iki edebî türün birbirine kıyasla zorlukları olmakla beraber
bu benzetmeden yola çıkarak diyebiliriz ki maraton koşucu-
sunun hızını ve enerjisini yönetebileceği uzun bir parkur var-
dır önünde, ancak kısa mesafe koşucusunun böyle bir lüksü
yoktur. Yüz metrelik mesafede varını yoğunluğa koymak
zorundadır.

**Bu parçada öykü ile ilgili vurgulanmak istenen aşağıdaki-
lerden hangisidir?**

- A) Duruluğu B) Yalınlığı C) Yoğunluğu
D) Özgünlüğü E) Akıcılığı

ÜNİTE TESTİ 1

1. ÜNİTE: ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Okyanustaki tüm türlerin en az dörtte birini barındıran, milyonlarca insanın besin ve geçim kaynağı olan mercan resiflerinin sürekli büyümesi ve üretkenliğinin sırları anlaşılıyor. Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın yayımladığı yeni rapora göre, sera gazı salınımlarında çok büyük düşüşler olmazsa yüzyılın sonuna kadar dünyanın tüm mercan resifleri ağarabilir. Rapora ilişkin iki ay önce yapılan açıklamada, resiflerin son derece önemli olduğu ve çok çeşitli deniz canlısını idame etmenin yanında kıyıları dalga ve fırtınaların erozyonundan korudukları belirtildi. Deniz omurgasızlarından olan mercanlar larva hâlindeyken serbestçe yüzüyor, bir süre sonra uygun bir yere yerleşerek metamorfoz geçiriyor ve büyüyorlar. İhtiyaçları olan besinlerin büyük bölümünü fotosentez yapan tek hücreli yosunlar karşılıyor. Ortaya çıkan besinin neredeyse tamamını mercanların dokularına bırakıyorlar. Ancak, okyanus suyunun ısınması mercanların yosunları dokularından atmalarına neden olabiliyor. Buna mercan ağarması veya beyazlaşması deniliyor. Renk veren yosunlar olmayınca, mercanların renkleri soluyor veya bembeyaz oluyorlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Tanımlamadan
B) Öğretici anlatımdan
C) Koşul bildiren yargıdan
D) Sayısal verilerden
E) Farklı duyulara ait ayrıntılardan

2. Kara tahtanın yanında asılı Türkiye fiziki haritasının göbeğinde, büyük mavi bir leke. Etrafı boz kahverengilerle kuşatılmış, yeşilin kıyısından geçmediği gizemli bir şekil. Yıllar sonra, haritanın düz hatlarından çıkıp o şeklin kıyısında durduğumda, bir göle değil de gökyüzünü yere seren buz mavisi bir aynaya bakıyordum sanki. Milim kıpırdamayan su kütlesi ufuk çizgisini yok etmiş, yer ve gökten düşsel bir boyut yaratmıştı. Gerçekliğin kaba çizgilerini dışarı itiyordu bu boyut, biz insanlar birer karikatüre dönmüştük. O zaman aylardan ocaktı. Bu yaz sonu, aynı kıyıda Tuz Gölü'ne bakarken ise gözlerim boşuna o rüya efektini arıyor. Bu mevsimde yer de gök de ufuk çizgisi de yerli yerinde. Buharlaştıran sudan geriye, ayaklarımızın altında katur kutur ezilen sert tuz tabakası kalmış. Bu beyaz tabaka, kristal pırıltılar saçarak Ankara sınırlarından çıkıyor; Aksaray ve Konya'ya uzanıyor. Su, yeni oyunlar peşinde; kâh ortadan kayboluyor kâh uzaklarda uçuk mavi renkli bir havuz yaratıyor kâh ölü kadar kıpırtısız ve gri; üzerindeki buzulları andıran tuz kümeleriyle kutup taklidi yapıyor. "Bu su durmaz!" diyor koyunlarını göl kıyısından geçiren bir çoban, "Bütün gün rüzgârla yön değiştirip durur."

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Benzetme
B) Kişileştirme
C) Betimleme
D) Tanık gösterme
E) Yineleme

3. Erikli köyüne doğru yola çıkıyoruz. Köy girişinde bize katılan arkadaşım boz ayı görme ihtimalimizin güçlü olduğunu düşündüğümüz Sarıçayır Yaylası'na çıkıyoruz. Yaklaşık 20 dakikalık yürüyüşten sonra, çevreye hâkim devasa bir kayanın üstüne çıkıyor ve yüzüstü uzanıp çevreyi tarıyoruz. Nihayet, yaklaşık iki kilometre aşağıımızdaki çayırda yiyecek arayan üç ayı görüyoruz. Bizi fark etmemeleri için bulunduğumuz kayanın arka tarafından dikkatle dolanarak sessizce aşağıdaki ormana dalıyoruz. Arkadaşım, "Rüzgâr da lehimize, onlara mümkün olduğunca yanaşmaya çalışacağız." diyor. O sırada, yaklaşık 40 metre aşağıımızdan gelen nefes alıp verme sesleri duyuyorum. Başımı çevirip bakmamla görüyorum onu: Tahminen 350 kiloluk, kocaman, sağlıklı bir yetişkin ayı! Kafasını otlara gömmüş, yiyecek arıyor. Ekibe ayıyı işaret ederek bir ladin ağacının arkasına gizleniyorum. Hayatımda ilk kez bir ayıya bu kadar çok yaklaşmanın heyecanı içindeyim. Tabii kokumuzu alması çok sürmüyor, burnunu ileri uzatıp etrafı kokluyor ve hızla ormana kaçıp kayboluyor.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Okuyucuya kişisel izlenimler aktarılmıştır.
C) Alıntılarla düşünceler desteklenmiştir.
D) Farklı yapıda cümlelere yer verilmiştir.
E) Farklı duyulara ait ayrıntılardan yararlanılmıştır.

4. Çamur çullukları gibi üreme alanları Kuzey Kutbu'nda bulunan kıyı kuşlarının birçoğu, yılda 20 bin kilometreden fazla yol alıyor. Eylül ayında Alaska'dan Yeni Zelanda'ya uçan bir çamur çulluğunu uydu vericisiyle izleyen bilim insanları, kuşun aralıksız uçarak yaklaşık 12 bin 200 kilometreyi 11 günde katettiğini gördü. Daha önce de Alaska Bilim Merkezinden bir ekibin izlediği bir çamur çulluğunun göçü, aralıksız en uzun uçuş olarak kayıtlara geçmişti. E7 adı verilen kuş, Ağustos 2007'de Alaska'nın batısından yola çıkmış ve hiç durmadan yaklaşık 11 bin 700 kilometre uçarak sekiz günde Yeni Zelanda'ya ulaşmıştı. Kuşların göçlerini izleyen Global Flyway Network'ten bir araştırmacı, "Dünyanın neresinde olduklarını bilebilme yetenekleri var gibi görünüyor. Tam olarak açıklayamıyoruz ama sanki yanlarında harita taşıyorlar." diyor ve ekliyor: "Büyük Okyanus'un ortasında, açık okyanusta günlerce uçuyorlar; hiç kara yok."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama - tanımlama
B) Tartışma - tanık gösterme
C) Açıklama - karşılaştırma
D) Betimleme - sayısal verilerden yararlanma
E) Öyküleme - örneklendirme

0A9102E2

1. Keşan ilçesi sınırlarında, Saros Körfezi kıyısında küçük, sakin bir liman İbrice. Ama açıklarında rengârenk deniz yaşamı ve berrak dalış noktaları uzanıyor. Ege'nin bu noktasında ziyaretçileri unutulmaz bir deniz şöleni bekliyor. Türkiye'de dalış etkinliklerinin en köklü, ününü hak eden merkezlerinden biri İbrice Limanı. Temmuz ayı başında bir cumartesi sabahı erkenden İbrice'ye doğru yola çıktık. Önce çevreyi iyice inceledik. Limanın batısına doğru uzanan toprak bir yol dikkatimizi çekti. Yolda biraz ilerledikten sonra bulunduğumuz tepeden denize baktığımızda küçücük bir koy gördük. Altın rengi bir kumsal ve turkuazdan maviye doğru uzanan bir renk karnavalı... İşte dalış noktamızı bulmuştuk. Malzemelerimizi dik bir yokuştan kumsala indirerek hazırlandık. Suyu dalar dalmaz büyüledik. Birkaç metre derinde karşılaştığımız dik bir duvarla kendimizi on metre derinlikte bulduk. Burada daha önce hiç görmediğim beyaz gorgonlar beni çok etkiledi. Karagöz sürüleri eşliğinde 30 metreye indik. Tam bu sırada tok ve güçlü bir gümleme sesi duyduk. Sadece sesi duymakla kalmayıp titreşimleri tüm vücutlarımızda hissettik. Dalışımızı tedirgin bir şekilde sürdürdük. İstanbul'a dönünce yaşadığımız deneyimi arkadaşlarımıza anlattık. Daha önce bölgede dalış yapmış olanlar, bazı balıkçıların dinamitle avlandıklarını söyledi.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Somutlaştırmadan yararlanılmıştır.
- B) Karşılaştırmalardan yararlanılmıştır.
- C) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.
- D) Abartmaya başvurulmuştur.
- E) Dolaylı anlatıma başvurulmuştur.

2. Çin, geçtiğimiz Aralık ayında Ay'a uzay aracı gönderdi. Çin mitolojisindeki Ay tanrıçasının adı verilen Chang'e-4 uzay aracının yılbaşı civarında Ay'ın Dünya'dan görünmeyen yüzüne inmesi planlanıyor. Ay, Dünya'nın etrafında dönerken Dünya'ya dönük yüzü hep aynı kalır. Geçmişte Ay'a inen tüm uzay araçları uydunun Dünya'dan görünen kısmında görev yapmıştı. Chang'e-4 ise Ay'ın Dünya'dan görünmeyen yüzüne inen ilk araç olacak. Ay'ın Dünya'ya uzak kısmına uzay aracı göndermekteki en önemli zorluk iletişim. Uzay aracı Dünya'dan görünmediği için radyo dalgalarıyla doğrudan iletişim kurmak imkânsız. Çin, bu zorluğu aşmak için Chang'e-4'ün elde ettiği verileri Dünya'ya aktaracak bir uyduyu mayıs ayında Ay'ın etrafında yörüngeye sokmuştu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Terim
- B) Açıklayıcı anlatım
- C) Karşılaştırma
- D) Gerekçe bildiren yargı
- E) Tanımlama

3. Edremit'e doğru yol alan otobüste, elimde Sabahattin Ali'nin *Kuyucaklı Yusuf* kitabı, onun coğrafyasına giderken geçmiş zamanları hayal ediyorum. Güneyde, kırların gerisinde görkemli Madra Dağı'nın silüeti... Diğer yanda deli rüzgârlı Kaz Dağları. Siyah yapraklı zeytinlerin daima kıpırdayan halısının yanından geçiyoruz. Bilirsiniz, zaman zamana eklenir Sabahattin Ali'nin *Kuyucaklı Yusuf* romanında. 1903 sonbaharında başlayan olaylar 1. Dünya Savaşı'na, seferberlik yıllarına ilerler ve bütün bu zamanların ana mekânı Balıkesir'in Edremit ilçesidir. Usta yazarın "Üç tarafını saran Çamtepe, İbramcaköy ve Tavşanbayırı isimli üç yamaca yaslanan büyükçe, şirince bir kasabaydı." diye tasvir ettiği Edremit, Ege Denizi'nin en güzel kıyılarıyla da insanları kendine çeker.

Bu parçanın anlatımında;

- I. öyküleme,
- II. betimleme,
- III. açıklama,
- IV. tartışma

yöntemlerinden hangilerine başvurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I, II ve III
- D) II ve III
- E) II ve IV

4. Dünyada birçok insan, karaciğer nakli bekliyor. Ancak yeterli sayıda organ bulunamadığı için bunların ancak 7000 kadarnya 2013'te karaciğer nakli yapılabildi. Ülkemizdeki kayıtlarsa 2000'den fazla vatandaşımızın karaciğer nakli beklediğini, bunların ancak yarısına nakil yapılabildiğini gösteriyor. Japonya'daysa durum çok daha vahim. Karaciğer bekleyen insanların sayısı, nakil için karaciğer sağlayabilecek ölüm vakalarının sayısından on kat daha fazla. İşte bu durum Japonya'daki Yokohama Şehir Üniversitesi Yenileyici Tıp Bölümü ekibini alternatif bir çözüm aramak üzere harekete geçirmiş. Ekip geçtiğimiz yıl insan derisinden alınıp embriyonik duruma geçmek üzere yeniden programlanan hücrelerden mini-karaciğerler, başka bir deyişle "karaciğer tomurcukları" üretmeyi başarmış.

Bu parçada aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tartışma
- B) Açıklama
- C) Öyküleme
- D) Betimleme
- E) Gelecekte söz eden

ÜNİTE TESTİ 3

1. ÜNİTE: ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Özel mi özel bir kazı işlemidir düşünmek. Düşünür ise hem kendi içinden hem kendisini kuşatan kültür dünyasından bazı değerler çıkarmaya yönelik emekçi. Bu amaçla, dıştan gözlemleyenler açısından bakıldığında dayanılmaz sıkıntılara da katlansa, arada sürçtüğü de olsa güzel ve anlamlı bir uğraştır onunki. Gün gelir yazılara, kitaplara yansır düşünce kazıları. İşte ben de kitabımda, insanın kültür varlığına ilişkin yazılarımdan bir tutamı sunuyorum. Çağdaş bir kültür kuramına doğru uzanışlarımızın göstergesi bunlar.

Bu parçanın anlatımında;

- I. tanımlama,
- II. somutlaştırma,
- III. karşılaştırma,
- IV. örneklendirme,
- V. kanıtlama

tekniklerinden hangisine başvurulmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Mavro biraz düşündü. İssızhan'a gelen askerlerin hemen hepsi, sayvana çıkar çıkmaz nedense korkuluğa gider; uçuruma bakıp sinir düzenlerinin özelliğine göre, taş kesilmekten düşüp bayılmaya kadar korku çeşitleri gösterirdi. Bu da karnından vurulmuş gibi "Hıhhh!" diyerek irkilmiş, iki büküm gerilemişti.

- Niye daldın? Görünür mü sınır?
- Evet, görünür, şuraya çıkılırsa...

Mavro böyle diyerek sayvanın korkuluk taşlarına çıkıverince Şövalye Notüs Gladys, elleri havada, gözleri yuvalarından fırlak, bir an dondu. Birkaç kez ağzını açıp kapadı, neden sonra gırtlığını paralayarak bağırdı:

- İn, in Allah belanı versin! Delirdin mi, in aşağı!..

Mavro hiç oralı olmadı. Omuzlarına dokunacak kadar yakın uçan güvercinlerin arasında, ileri geri sallanıyor, "Al sana sınır!" diyerek ölüme meydan okurcasına gülümsüyordu. Çocukluğundan beri yükseklik korkusu çeken, uçurumlu düşler görünce boğazı kesilmiş hayvan hırıltılarıyla uyanıp günlerce kendini toparlayamayan Şövalye Notüs Gladys, Mavro'nun bu işe çok alışık olduğunu, dengesini hep sayvandan yana tutmak için sallandığını fark edemeyecek kadar dehşete kapılmıştı.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Epik anlatımdan
B) Söyleşmeye bağlı anlatımdan
C) Betimleyici anlatımdan
D) Deyimlerden
E) Düşsel anlatımdan

3. Mümtaz, ağabeyi dediği amcasının oğlu İhsan'ın hastalandığından beri doğru dürüst sokağa çıkmamıştı. Doktor çağırmak, eczaneye reçete götürüp ilaç getirmek, komşunun evinden telefon etmek gibi şeyler bir tarafa bırakılırsa bu haftayı hemen hemen ya hastanın başı ucunda yahut da kendi odasında, kitap okuyarak, düşünerek, yeğenlerini avutmaya çalışarak geçirmişti. İhsan iki gün kadar ateşten, halsizlikten, sırt ağrısından şikâyet etmiş; sonra birdenbire zatürre fenalık hâlini ilan etmiş; evin içinde korkudan, telaştan, üzüntüden, bir türlü ağızlarından düşmeyen ve bakışlardan eksilmeyen temennilerden saltanatını, o yıkım psikolojisini kurmuştu. Herkes; İhsan'ın hastalığının verdiği üzüntü ile uyuyor, onunla uyanıyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleyici anlatım B) Öyküleyici anlatım
C) Düşsel anlatım D) Lirik anlatım
E) Epik anlatım

4. Nasreddin Hoca, fıkralarıyla Türk halkının nükte ve mizah dehasının evrensel simgesi hâline gelmiştir. Yeni fetihlerle Anadolu dışına taşan Türkler, Nasreddin Hoca fıkraları ile Türk halk mizahını da beraberlerinde taşımışlardır. Nasreddin Hoca'nın sözlü gelenekten yazılı kaynaklara intikal edip günümüze kadar ulaşan çok sayıda fıkrası zaman içerisinde Anadolu'dan Avrupa ve Asya'ya kadar oldukça geniş bir sahada yayılım göstermiştir. Bu yayılma süreci, Nasreddin Hoca'nın tarihî kişiliği kadar yüzlerce fıkradan hangilerinin ona ait olabileceği konusunu da tartışmalı bir noktaya sürüklemiştir. Bu itibarla güvenilir birer kaynak ve tarihî vesikalar olarak günümüze ulaşan Nasreddin Hoca yazmalarının tam tespiti yapılmadan onun hakkında söyleneceklerin eksik, söz konusu fıkraların toplamına dair varılacak sonuçların isabetsiz olacağı kuşkusuzdur. Bu düşünceden hareketle, uzun zamandır Nasreddin Hoca'ya dair bilgi veren ve fıkralarını kayda alan yazmaların tespiti ve ilmi neşirlerine ilişkin kayda değer sayıda çalışma yapılmıştır. Ancak bugün geldiğimiz noktada yurt içi ve yurt dışında hâlâ gün ışığına çıkarılmayı bekleyen Nasreddin Hoca yazmalarına tesadüf edilebilmektedir. İlgili literatürde bugüne kadar adı geçmeyen Nasreddin Hoca yazmalarından biri de İtalya Floransa Riccardiana Kütüphanesi 204 numarada kayıtlı bulunmaktadır. **Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Kişisel saptamalar aktarılmıştır.
C) Koşul bildiren yargıya yer verilmiştir.
D) Örneklendirmeden yararlanılmıştır.
E) Bilimsel verilerden yararlanılmıştır.

0A73092D

1. Vaktin birinde bir ülkede iki güvercin vardı. Yuvalarında güven içinde yaşıyorlardı. Birinin adı Bazende, değerindeki Nevazende'ydı. Yuvaları o kadar güvenliydi ki doğrusu oradan ayrılmayı düşünmek düpedüz aptallık olurdu. Buna rağmen Bazende'nin içine bir gün gezme arzusu düştü. Nevazende'ye bu isteğini açtı: "Sevgili arkadaşım, daha ne zamana kadar yuvamızda oturup duracağız. Ben uzak ülkeleri, denizleri çok merak ediyorum. Gezip tozmak istiyorum. Bilgimi, görgümü artırmak niyetimdeyim. Ne dersin?" Nevazende, onun bu düşüncesini kaygıyla karşıladı: "Güzel!", dedi, "Gezmek, değişik yerler görmek çok güzel. Fakat tehlikelerden emin olamazsan. Bir fırtına, bir rüzgâr, yırtıcı bir hayvan... Bütün bunlar olmasa..." Bazende söze girdi hemen: "Doğru, haklısın, ben de o tehlikeleri hesaba katmıyor değilim. Fakat sıkıntı çekmeden rahata kavuşulmaz. Yolda çekeceğim çilelere karşı bilgimi, görgümü artıracam."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilene başvurulmuştur?

- A) Öğretici anlatım - öyküleyici anlatım
- B) Düşsel anlatım - söyleşmeye bağlı anlatım
- C) Açıklayıcı anlatım - betimleyici anlatım
- D) Öyküleyici anlatım - betimleyici anlatım
- E) Gelecekte söz eden anlatım - mizahi anlatım

2. Bir dünya düşünürüm
İlk günden beri
Açılmış da masallar gülü
Hırsın, kinin kısı kapanmış
Yüzlerdeki gülümseme çocuksu
Gözlerde sevginin ışığı yanmış

Bir dünya düşünürüm
Ülküsü kardeşlik
Yaşlılar korkusuz, çocuklar mutlu
Ve yaşatan sevinçler için yarışta gençlik
O güzelim dünya ki yüzyıllardır
Bütün altın kalplerce arzulanmış

Bu dizelerde aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Düşsel (fantastik) anlatım
- B) Öyküleyici anlatım
- C) Tartışmacı anlatım
- D) Gelecekte söz eden anlatım
- E) Söyleşmeye bağlı anlatım

3. Dilsiz düşünebiliriz diyenlere inanmayın. Dilin insan yaşamına en zorunlu katkısı, "düşünme"de kendini açığa vurur. Gerçekten de, zaman zaman ya sessizce birdenbire iç tasarımıda ya da dış davranışta doğruyu buluverir; bu bulduğumuzu da sonradan "Demek ki iyi düşünmüşüm." diye dille saptarız. Yakından bakınca da bu yerli yerinde iş, çok çok bir düşünmenin başlangıcı diye yorumlanır. Dilsiz düşünme; en mutlu durumda, bol bol onarım gerektiren, düşünme denen şeye uzaktan şöyle bir değinen bir başlangıç durumundadır. Çünkü düşünme denince genellikle gerekçe öne sürme, öncülden sonuca yürüme, tek tek tasarımları belli bir düzen içinde birbiriyle birleştirme, çıkarımlama, kanıtlama, karşılaştırma, belgeleme, tanıtlama ve benzeri şeyler anlaşılır. İşte bütün bunlar, dil olmadan gerçekleştirilemeyen edimlerdir.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Okuyucunun kanılarını değiştirme amaçlanmıştır.
- B) Kişisel saptamalara yer verilmiştir.
- C) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
- D) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
- E) Koşul bildiren yargıya yer verilmiştir.

4. Karadeniz'de ağlara yavru hamsiler düşmeye başlayınca, bir akademisyen çıkıp "Bir yunus günde 70 kilo hamsi yiyor, sayıları artıyor, kontrollü avlayalım." açıklaması yaptı. Türk Deniz Araştırmaları Vakfının yerinde cevabı şöyle:

"Yunuslar balık değil, bizler gibi memeli oldukları için balıklar gibi binlerce yumurta bırakarak üremezler. Dolayısıyla yunusların denizlerimizde anormal artmaları mümkün değildir. Türüne göre değişmekle birlikte bir yunus bir günde kendi ağırlığının ortalama yüzde 2 ila 5'i kadar balık avlar. 40 metrelik bir gırgır teknesi bir seferde 50-60 ton hamsi avlarken, yunusun midesindeki balığa göz dikmek akla ve sağduyuya aykırıdır." Üstelik ülkemizde yunus avı da yasak!

Peki ne yapılmalı?

- Hamsi avı yasağı uzatılmalı.
- Av yasaklarına uyulmalı, ihlallere sıfır tolerans gösterilmeli.
- Gırgır ağılarıyla avlanma derinliği Avrupa Birliği standardı olan 50 metreye çıkarılmalı.
- Yasal düzenlemeler tüm paydaşların katılımıyla sağlanacak ortak yönetim modeliyle gerçekleştirilmeli.
- Karadeniz'de deniz koruma alanları oluşturulmalı.

Bir haber metninden alınan yukarıdaki parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Açıklayıcı anlatım
- B) Tanımlama
- C) Söyleşmeye bağlı anlatım
- D) Emredici anlatım
- E) Sayısal veriler

ÜNİTE TESTİ 5

1. ÜNİTE: ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Kavurucu sıcaklıktaki çöllerde yılmadan yüzlerce kilometre yol katedebilen develer, artık yok olmaya başlayan yaygın inanışın aksine hörgüçlerinde su depolamazlar. Develer, aslında 30 kilogramı aşabilen hörgüçlerinde yağ depolar. Vitamin ve mineral içeriği de yüksek olan bu depo, develerin haftalarca yemeden yola devam etmesine imkân tanır. Uzun yolculuklar sırasında yağ doku kullanıldıkça hörgüç küçülür hatta tamamen eritilebilir. Yağ dokunun yakılması sırasında bir miktar su açığa çıksa da develer, susuzlukla mücadelede güçlerini vücutlarının diğer uyum becerilerinden alır. Öncelikle, diğer memelilerde gözlenebilen yağın vücuda yayılarak depo edilmesinin aksine, develerde yağın tek bir bölgede toplanması daha az terlemelerine yardımcı olur. Ortalama vücut sıcaklıkları 37 °C olan develer, kürklerinin de desteğiyle ısı dengelemesini ayarlayarak sıcaklık 42 °C'yi buluncaya kadar neredeyse hiç terlemezler, böylece su ve enerjiden yüksek tasarruf sağlarlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Kanıtlayıcı anlatıma
B) Sayısal verilere
C) Terimlere
D) Kişisel izlenimlere
E) Yalınlığa

2. Yılda sadece üç mevsim aktif olan Kuzey Amerika boz ayılarının aktif olduğu zamanlar, mart ve mayıs ayları arasında başlıyor. Boz ayılar eylül civarı çok miktarda yemek tüketiyor, kasım ve ocak ayları arasında ise boz ayıların kış uykusuna yattıkları fizyolojik açıdan en ilginç dönem başlıyor. Bu dönemde metabolizma hızları ve kalp atış hızları hızla düşüyor, kanlarındaki azot miktarı büyük ölçüde artıyor ve insülin direnci gelişiyor. Ayrıca boz ayıların bu dönemde sindirim sistemi çalışmıyor. Bir insanın bu evreleri sağlıklı bir şekilde atlatması ise hayli zor. Tromboz (pıhtı oluşumu), psikolojik değişiklikler ve kas sorunları insanların karşılaşabileceği en belirgin problemlerden sadece birkaçı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanımlama
B) Örneklendirme
C) Karşılaştırma
D) Tanık gösterme
E) Kişileştirme

3. Obezitenin kalbe, akciğere ve karaciğere olan zararlı etkileri hâlihazırda biliniyor; peki beyne olan etkileri? Yeni bir araştırma ile obez olan gençlerin beyinde meydana gelen değişiklikleri incelendi. Araştırmaya göre beyindeki bu görünür değişiklikler, insanların bilişsel ve duygusal işlevlerini değiştirebiliyor; bu da aşırı yeme ve obezite ile ilişkili davranış döngülerini güçlendirebiliyor. Brezilya'daki Sao Paulo Üniversitesinden araştırmacılar, obez ve sağlıklı gençlerin beyinleri arasındaki farkı araştıran çalışmalarında, ergenlik çağındaki 59 obez ve 61 sağlıklı kişinin beyinini manyetik rezonans görüntüleme tekniğiyle incelediler. Özellikle beyin bölgeleri arasındaki beyin beyaz maddesinin durumunu analiz etmek için difüzyon tensör görüntüleme tekniğini kullandılar. Araştırmacılar görüntüleme sonuçlarına dayanarak obez olanlarda beyin sağ lobuyla sol lobu arasında sinirsel iletişimi sağlayan bölgede hasar oluşma eğilimi tespit ettiler.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sözcükler daha çok gerçek anlamlarıyla kullanılmıştır.
B) Farklı yapıda cümlelere yer verilmiştir.
C) Belgelere dayalı bir anlatım yolu izlenmiştir.
D) Amaç bildiren yargıya yer verilmiştir.
E) Tartışmacı anlatımdan yararlanılmıştır.

4. Uçak Amsterdam'a doğru alçalırken bir taraftan 1851 yılına ait tarihî Hollanda haritasını inceliyorum, diğer taraftan aşağıdaki araziye bakıyorum. Birazdan haritada Haarlem Gölü yazan bölgeye ineceğiz. İneceğimiz havalimanının bu gölün boşaltılmasıyla elde edilen bölgeye yapıldığını ve deniz seviyesinin altında bulunduğunu biliyorum ama yine de manzaraya bakınca şaşırımdan edemiyorum. Karadayken deniz seviyesinin beş altı metre altında olduğunu bilmek başta insana ürkütücü geliyor. Karakteristik Hollanda coğrafyası, ziyaretçilerini böyle bir sürprizle karşılıyor. "Alçak topraklar" manasına gelen ve kendi dilinde "Nederland" olarak adlandırılan ülkenin yüzde 26'sı, yani dörtte biri, deniz seviyesinin altında. En alçak noktası eksi yedi metrede. Ve yine topraklarının sadece yüzde 50'si deniz seviyesinden bir metre veya daha fazla yükseklikte.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Kişisel bir bakış açısı kullanılmıştır.
B) Karşılaştırma yapılarak bir sonuca ulaşılmıştır.
C) Olaylar oluş sırasına göre aktarılmıştır.
D) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
E) Sayısal verilere başvurulmuştur.

0A990579

1. Üstüne keçeden yelek giydirilmiş minik kuzular, koşarak bize doğru geliyor. Çünkü beslenme zamanı şimdi. Çiftliğin sahibi Andrew; elinde içi süt dolu, biberon hâline getirilmiş bir pet şişe tutuyor. Kuzuların annelerine doğum sonrasında hastalandıkları için antibiyotik verilmiş, bu da sütün azalmasına sebep olmuş. Bu yüzden de Andrew onları eliyle beslemeye başlamış; kuzular ona alıştığı için "baby, baby" diye seslenilince koşarak geliyorlar. Bu sabah sütü çok da iştahlı içmediklerini görüyoruz. Andrew buna seviniyor: "Demek ki anneleri yeniden süt üretmeye başlamış, çocuklar da çok aç değil." "Niye üstlerine yelek giydirdiniz?" diye soruyorum. "Kışın doğdular. Çok soğuk geçmedi ama yine de risk alamazdım. Sıcak tutması için yünden yelek giydirdik. Kuzular çok değerliler." diyor. Güney yarım kürede kış mevsiminin tam ortası olan temmuzda doğdukları için bizim çiftliği ziyaret ettiğimiz eylülde hâlâ çok küçükler, kurumuş göbek bağları görünüyor karınlarında. "Yoksa yelekleri de kendi cinsleri olan merinos yününden mi?" diye şaka yapıyorum. "Yok, o kadar kaliteli yün değil bu!" diyerek gülüyor Andrew.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Sayıp dökmelere yer verildiği
- B) Anlatılanların bir olay örgüsü hâlinde aktarıldığı
- C) Söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanıldığı
- D) Kişisel izlenimlere yer verildiği
- E) Gerekçe bildiren yargılarla akışın sağlandığı

2. Geleceğe Dört Işık yarışmasında çevre dalında ödül kazanan Likya Yolu Projesi, İngiltere doğumlu Kate Clow'un özgün çalışmasının ürünü olarak ortaya çıktı. Muğla - Fethiye ile Antalya - Geyikbayırı arasında Grand Randonne işaret sistemiyle kırmızı - beyaz boyalar kullanılarak belirlenen Likya Yolu, dünyanın en gözde dağ yürüyüşü rotaları arasında yer alıyor günümüzde. Adının da çağrıştırdığı gibi antik Likya ülkesinin tarihî ve doğal güzellikleriyle bezenmiş olan rota, eski göç yolları üzerinden geçiyor. Fethiye ilçesinin Ovacık Mahallesi'nden başlayan patika, Akdeniz'in koylarından yüzlerce metre yüksekliklere tırmanıp konuklarını gizemli Likya kentlerinde ağırlayarak Antalya'ya 15 kilometre uzaklıktaki Geyikbayırı'nda sona eriyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama
- B) Karşılaştırma
- C) Benzetme
- D) Kişileştirme
- E) Sayısal verilerden yararlanma

3. Görüp görebileceğiniz bu en tuhaf yol tabelasının işaret ettiği yer, Finlandiya'nın tam ortasındaki bir yerleşim: Puolanka. Burası, küresel mutluluk endekslerinin zirvesinden inmeyen ülkenin karamsarlık başkenti. Puolanka Karamsarlar Cemiyetinin tabiriyle bir sürü sıkıcı orman, boş ev ve yaşlı insanla dolu. Kişi başına düşen millî geliri 50 bin doları aşmış, ortalama yaşam süresi 81'in üzerinde, dünyanın en istikrarlı, en güvenli, en özgür, en iyi yönetim sistemine ve yargı bağımsızlığına sahip ülkeleri sıralamasında bir numara, yozlaşma ve organize suç oranında listenin en altında yer alan bir ülkede mutsuz olmak, hele hele karamsarlığa kapılmak mümkün mü? Puolankalılar için mümkün. Hem de öyle mümkün ki bu duyguyu kurumsallaştırıp 2000'li yılların ortasında dünyadaki ilk karamsarlar oluşumunu hayata geçirmişler: Puolanka Karamsarlar Cemiyeti.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

- A) Somutlaştırma
- B) Karşılaştırma
- C) Alıntılama
- D) Sessiz yinelemeler
- E) Yineleme

4. "Deniz günde iki kez uçsuz bucaksız bir ülkenin üzerine büyük bir hızla dökülür, öyle ki yerin karaya mı yoksa denize mi ait olduğundan şüphe edilir. Hiç dağı olmayan bu ülkede, kendi kurdukları yüksek damlarda acınacak durumda olan bir halk yaşar. Halk bu tepeleri, bildikleri en yüksek su seviyesinin üstündeki bir yükseklikte kurmuştur." Birinci yüzyılda yaşayan Romalı yazar Gaius Plinius Secundus Maior'un bu izlenimleri, Hollanda'nın kuzeyindeki Frizya bölgesinde o dönemin yerleşimlerini anlatıyor. Plinius, halkın suyla iç içe yaşamasına anlam veremiyordu ama topraklar o kadar verimliydi ki deniz tehdit oluştursa bile bu coğrafyadan vazgeçmiyorlardı. Hollandalılar, bir sulak alanı karaya dönüştürmek istediklerinde önce etrafına setler, kendi dillerinde "dijk" inşa etmek zorundaydılar. Ardından da sıra alandaki suyu yel değirmenleriyle, daha sonraki dönemlerde ise pompalarla dışarıya aktarmaya geliyordu. Bu drenajı kalıcı hâle getirmek için yeni kazanılan alan boyunca "sloot", yani su kanalları kazdılar. Pompalama işlemiyle su seviyesini genellikle karanın yaklaşık 20 - 80 santimetre altında sabit tuttular. Bu, yer çekiminin işini yapması için yeterli bir fark yaratıyordu ve yer çekimi işini yapıyor; yumuşak topraktaki fazla su, hendek içine akıyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Niteleyici sözcüklerden
- B) Kişileştirmeden
- C) Alıntı yapmadan
- D) Yerel söyleyişlerden
- E) Örneklendirmeden

ÜNİTE TESTİ 7

1. ÜNİTE: ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Mehmet Âkif Ersoy, altı yüz yıllık cihan imparatorluğunun çöküş dönemine ve bir ulusun istiklal mücadelesine tanıklık etmiş büyük bir mücadele ve dava adamıdır. Bir şair, vaiz ve eylem adamıdır. Onun en önemli özelliği bütün bunların birbirinden ayırt edilemez oluşudur. Çünkü "memleket meseleleri" onun en temel önceliğidir. Şiiri neyse düşüncesi odur, eylemleri neyse sanat anlayışı odur. O; toplumun en çalkantılı, bezgin döneminde şiirleriyle, vaazlarıyla insanlara ufuk olmuş, ümit vaat etmiştir. Âkif bu yüzden duruş, tavır alış, aksiyondur. Sanatı da hayatı da adanmış bir sanat, adanmış bir ömürdür. Âkif, devrin şartlarının hazırladığı bir edebî kimlik giyinmiştir. Ziya Gökalp gibi, Ömer Seyfettin gibi misyon adamıdır. Hayat - sanat - mücadele onda iç içe olmuştur. Şartlar sürekli bir haykırış hâlinde olmasını gerektirmiştir. Çünkü içinde yaşadığı gerçekliğin bir ürünüdür. Onun şiirinin gücü, düşüncesinin gücünden kaynaklanır. Nâzım'ın "Âkif, inanmış adam" dizesi, aslında her şeyi özetler. Onun için her zaman dava adamı, mücadele adamı denmesi boşuna değildir. Âkif; Tevfik Fikret gibi, Nazım Hikmet gibi davasının şiirini yazmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma B) Benzetme
C) Tanımlama D) Mecazlı söyleyiş
E) Tanık gösterme

2. Sanayi devriminden beri dünyaya hükmeden Batı'nın hâkimiyetini bu kez de "küreselleşme" adı altında sürdüreceğini düşünenler bir on beş yıl önce hayli fazlaydı. Ancak çeyrek yüzyıl sonra gelinen noktada farklı bir tablo çıktı ortaya. Lübnanlı ünlü yazar Amin Maalouf, *Çivisi Çıkmış Dünya* kitabında bu tabloyu şöyle özetliyor: "Batı'nın kendi üstünlüğünü pekiştirmesi beklenen zaferi, aksine Batı'nın gerilemesini hızlandırdı; kapitalizmin zaferi onu tarihinin en beter bunalımına sürükledi." Dünyaya hükmetmeye alışmış olan Batılıların bazen kabul etmekte zorlandığı bu gerçeği, Batı'da yaşadığı hâlde aslen Batılı olmayan Amin Maalouf çekinmeden ortaya koyabiliyor. Kapitalizmi küresel sistem hâline getiren sürecin Batı'nın altın çağını bitirdiğini ve heyecan verici yeni bir süreci başlattığını anlatan Maalouf buna karşın mutlu değil, tersine kaygılı. Kaygılı olmasının temel nedeni, insanlığın küresel yaşama zorlandığı ortamda, küresel ekonominin istikrarlı gelişmesini ve küresel toplumun uyum içinde yaşamasını sağlayacak olan ilkelerin, kuralların ve kurumların gelişmemiş olması.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tartışma B) Örneklendirme
C) Tanık gösterme D) Benzetme
E) Tanımlama

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Daha önce de yazdım: Öykü sayfadır, roman kitap! Gerçi öykü, günümüzde giderek kısalıyor, satıra dönüşüyor ama büyük bir bölümü dergi sayfalarında okura ulaşmayı sürdürüyor, sürdürecektir de! Öte yandan öykülerin kitaplaşması, romanın yazılıp yayınlanma süresinden uzun olabilir. Bir öykü, -diğerleriyle bir araya gelip kitaplaşmak için- dergi sayfalarında, kâğıtlarda, defterlerde ya da bilgisayar dosyalarında yıllarca bekleyebilir. Anlayacağınız bir öykü kitabında yer alan verimler, yazarın çeşitli dönemlerini, eğilimlerini yansıtabilir.

3. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Öyküleme - tanımlama B) Örneklendirme - alıntılama
C) Karşılaştırma - tanımlama D) Açıklama - benzetme
E) Tartışma - alıntılama

4. Bu parçadaki altı çizili sözle öykünün hangi niteliği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Açıklığı B) Duruluğu C) Özgünlüğü
D) Özlülüğü E) Yalınlığı

5. Kâmuran Şipal'in konuk olmayı pek sevmeyen, bazı dostluklar dışında herkese ve her yere uzak duran, uzak akraba olmayı kendi seçen bir yazar olduğunu düşünüyorum. Bu mesafe koyma eylemi öyle ısrarla uygulanmıştır ki ne onunla yapılmış bir söyleşi ne de hakkında yazılmış bir yazı hatırlıyorum. Şimdi düşünüyorum da Şipal'in bugüne değin özenle sürdürdüğü bu tutum, öykülerinde oluşturduğu kimi zaman insanın içini acıtan yalnız dünyaya çok uygun. Kamuran Şipal'in ilk edindiğim öykü kitabı, 1969 yılında *Türk Sanatçıları* dizisi arasında çıkan *Büyük Yolculuk*'tu. Bu kitabı bulmak için uğraş vermemin bir nedeni de *Gece Lambalarının Işığında*'nın ön kapağındaki fotoğrafın, zihnimde oluşturduğum Şipal görüntüsüne uymasıydı. Ben, *Büyük Yolculuk*'un arka kapağında bir fotoğraf olduğunu biliyor ve fotoğrafı görmek istiyordum: "Hikâyeci, çevirmen Kâmuran Şipal 1924 doğumludur." diye başlayan tanım notunun hemen üstündeki vesikalıkta oldukça kısa saçlı, ciddi veya mesafeli görünmek için kendini zorlamış genç bir adam uzaklara bakıyordu. Ön kapağın zemini ise fuşya; tam ortada, serbest çizilmiş, üzerine çok sayıda gözün kesip yapıştırıldığı büyük bir valiz vardı. Artık Şipal'in öykülerini, her iki fotoğrafa bakarak yeniden okuyabilirdim.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sessel yinelemelere yer verilmiştir.
B) Betimleyici öğelerden yararlanılmıştır.
C) Somutlaştırmadan yararlanılmıştır.
D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
E) Tanımlamalara başvurulmuştur.

PARAGRAFİN YAPISI

- 4. Bölüm : Anlatımın Akışını Bozan Cümle
- 5. Bölüm : Parçayı İki Paragrafa Bölme
- 6. Bölüm : Paragrafın Giriş Cümlesi
- 7. Bölüm : Paragrafta Boş Bırakılan Yeri Tamamlama
- 8. Bölüm : Paragrafta Cümlelerin Yerini Değiştirme
- 9. Bölüm : Paragraf Oluşturma

KONU TESTİ 1

4. BÖLÜM: ANLATIMIN AKIŞINI BOZAN CÜMLE

1. (I) Her geçen gün kitap okumanın bir faydası daha ortaya çıkıyor ve biz hâlâ okumamakta direniyoruz. (II) Uzun otobüs yolculuklarını çekilir kılan, can sıkıntısına iyi gelen kitaplar bir yandan da ömrümüze ömür katıyormuş! (III) Yale Üniversitesindeki Halk Sağlığı Bölümünün yaptığı son araştırmaya göre, kitap okumanın ömrü uzattığı ortaya çıkmış. (IV) Kadınlar, yükseköğrenim görmüş kişiler ve yüksek gelire sahip kişiler kitap okumaya daha yatkın oluyormuş. (V) 3635 denek üzerinde yapılan araştırmalara göre günde yaklaşık yarım saat kitap okuyan kişiler, hiç kitap okumayan kişilere göre ortalama iki yıl daha uzun yaşıyormuş. (VI) Ayrıca kitap okuyan kadınlarda bu sürenin daha uzun olduğu da tespit edilmiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Alice Munro, hiçbir zaman hayal kırıklığına uğratmaz. (II) Takır takır soğuşuyla insanın dudaklarını çatlatarak kanatıp içini kurutan, üzerinde yaşayanlara ölülerini gömmek ya da patates yetiştirmek gibi konularda yardım etmeye pek de hevesli olmayan bir toprakta, Ontario'da büyümlüğünü bize hissettirir. (III) Munro'nun öyküleri de kendisi gibi sıra dışılıktan ödün vermez. (IV) Öykülerinin bir yerinde, pençeleri yüzünüzü baştan aşağı yırtar mesela ama sonra yıpranmış bir tahta kapıyı açıp basitçe dekore edilmiş, içinde gerçek insanların yaşadığı bir oturma odasına girersiniz ve şöminede çıtırdayan kütüklerin karşısında biberli sıcak çikolatanızı içerken demode bir yerel şarkıyı hatırlamaya çalışırsınız. (V) Pençenin izi sızlar, kemikleriniz ısınır, kalbiniz gevşer; Munro'nun öyküleri bir ısırp bir öperken sizi gerçekçiliğin sularından çıkarmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi çıkarılarsa parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Elbette edebiyatta ve hayatta farklı kültürlerin birbirine temas edebileceği noktalar her zaman mevcut, en azından farklı kültürler arasında köprüler kurmak mümkün. (II) Klasik Japoncadan çeviri yapabilen nadir isimlerden biri olan Esin Esen de Japonya'nın köklü edebiyatını Türk okuruna ulaştıran bir köprü mesela. (III) Kendisi, üstelik, Japon ve Türk kültürleri arasında bir bağlantı kurmak fikriyle yola çıkan Kotodama İstanbul'un da kurucusu. (IV) Coğrafya, üzerinde yaşayan insanlar kadar onların sözünü de etkiliyor. (V) Hem yazdıkları hem de yaptıklarıyla iki farklı kültürün güzelliklerini birleştiren biri olmayı başarıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Memduh Şevket Esendal'ın en çok okunan eseri *Ayaşlı ve Kiracıları* adlı romanıdır. (II) Ayrıca öykülerini de unutmamak gerek çünkü öyküleriyle edebiyatımızda yeni bir tarzın başlatıcısı olmuştur. (III) 1934 yılında yazdığı romanında Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki başkent Ankara'dan insan manzaralarını sergiler. (IV) Ayaşlı İbrahim Efendi, dokuz odalı apartman dairesini pansiyon olarak işletmektedir. (V) Ağa oğlu olan Ayaşlı, eşkıyalık da dâhil birçok işi denemiş, sonunda geçimini, kiraladığı bu apartman dairesinden temin etmek zorunda kalmıştır. (VI) Esendal, o yılların Ankara'sının toplumsal manzaralarını, insan tiplerini anlatmak için en uygun yol olarak bir pansiyonu kurgulamakta son derece başarılıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

0B4B0976

1. (I) Yirminci yüzyılın en önemli yazarlarından Truman Capote'nin, kariyerinin başında kaleme aldığı ve eşsiz edebi dehasını daha o günlerden ortaya koyan on dört öyküsünden oluşuyor *Ateşteki Güve*. (II) New Orleans'ta dünyaya gelen Capote'nin eserleri arasında kısa öyküler, romanlar, kurgusal olmayan yazılar sinemaya uyarlanmış eserler de sayılabilir. (III) New York Halk Kütüphanesi arşivinde kısa bir süre önce keşfedilen öyküleri, Capote'nin ilk kurmaca eserlerine örnek gösteriliyor. (IV) Her açıdan erken olgunlaşmış genç bir yazara işaret ediyor ve onun her eserine nüfuz eden özgün bakış açısının derin izlerini taşıyor. (V) *Ateşteki Güve*, Capote'nin bir yazar olarak kendi sesini çok genç yaşta bulduğunun, özellikle derin empati becerisinin de bir göstergesi. (VI) Bunların yanı sıra hayatın kıyılarında yaşayan insanlara olan ilgisinin köklerinin de gençlik yıllarına uzandığını kanıtlayan keyifli bir okuma vaat ediyor.
- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) 50. yaşı geçtiğimiz yıl kutlanan lazer, özünde bir yükseltgeyici. (II) Lazerler genellikle sıvı, katı ya da gaz hâldeki cansız maddelerden yapılıyor. (III) Lazerler; bir sıvıdaki, katıdaki ya da gazdaki atomları ya da molekülleri elektriksel ya da kimyasal olarak daha yüksek enerjili bir duruma sıçratmak için kullanılıyor. (IV) Bu şekilde uyarılan atomlardan biri sonunda bir foton yayıyor, bu foton da başka atomları uyarılmış durumlarından çıkararak süreç içinde adeta bir foton yağmuru oluşturuyor. (V) Geçtiğimiz günlerde iki bilim insanı; ileride dünyanın ilk biyolojik lazeri olabilecek buluşlarıyla tek bir hücre içine yerleştirilebilecek bir lazerin vücudun derinliklerindeki kanser hücrelerini öldürmesini sağlayan ilaçların geliştirilmesinin yolunu açtı.
- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi çıkarılmasa parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Yapısı bir bilgisayar programında canlandırılan ve araştırmacıların kolayca bulunabilen moleküllerle sentezlenebileceğini öne sürdüğü yeni bir karbon formu, bilinen en sert malzemelerden biri olan elmasa rakip olma potansiyeli taşıyor. (II) Elmas kadar sert fakat grafit kadar da hafif olan bu yeni malzemenin gelecekte gaz depolama ve optoelektronik gibi alanlarda kullanılabileceği düşünülüyor. (III) Elmas ve kurşun kalemlerde kullanılan grafit, en çok bilinen karbon allotropu arasında ancak sentetik olarak da başka pek çok allotrop üretilabiliyor. (IV) Araştırmacılar, her biri üç ya da dört başka atoma bağlı karbon atomlarının beşgen biçimli halkalarından oluştuğu için yeni allotropu "beşlielmas" (pentadiamond) diye adlandırdılar. (V) Araştırmacıların yaptıkları hesaplamalar beşlielmasın elmastan birazcık daha sert ve dayanıklı olduğunu ve sıkışmaksızın benzer büyüklükte basınçlara dayanabildiğini gösterdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Elektronik cihazlar çalışırken yüksek miktarda ısı üretir. (II) Bu ısının cihazın sıcaklığını artırarak verimliliğini azaltması önemli bir sorundur, bu nedenle atık ısının hızla ortamdan uzaklaştırılması gerekir. (III) Ancak bu işi gerçekleştiren fan ve benzeri soğutucu sistemler enerji tüketir. (IV) Atık ısının kontrolsüz bir biçimde çevreye yayılması yararlı amaçlar için kullanılabilecek enerjinin boşa harcanması anlamına gelir. (V) Elektronik cihazların ısınmasını önleyen soğutucu sistemler enerji tükettiği için ayrıca ortaya farklı çevreci problemlerin de eklenmesine neden olur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) İnsanlığın küresel iklim değişiminin yıkıcı sonuçlarını bertaraf edebilmek için karbon salımını hızlı bir şekilde azaltması gerekiyor. (II) Bu amaca yönelik olarak çok farklı alanlarda sayısız araştırma yapılıyor. (III) Öte yandan bilim insanları sadece karbon salımını değil, hâlihazırda atmosferde bulunan sera gazlarını azaltmaya yönelik projeler de geliştiriyor. (IV) Bir kısmı jeomühendislik yaklaşımları olarak kabul edilen karbon salımını stratejilerden biri, artırılmış kayaç ufalanması denilen bir yöntemle dayanıyor. (V) Bu yöntemde kayaçların doğal olarak karbondioksit soğurma özelliklerinden yararlanılıyor. (VI) Kayaçlar ufalanarak toplam yüzey alanları katbekat arttığı için karbondioksit soğurma kapasiteleri çok yüksek seviyelere çıkarılıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Modern bilimin insanoğlunu düşürdüğü yanılgılardan biri, bize çok şey bildiğimizi düşündürmesi. (II) Aslında babalarımızın ve dedelerimizin nesillerine göre evren hakkında çok şey biliyoruz ama bilmediklerimiz de o kadar çok ki. (III) Örneğin evrenin başlangıcı yani 13 milyar yıl öncesi hakkında çok hassas ölçümlerle doğrulanan kuramlar oluşturabiliyoruz. (IV) Öte yandan yaşadığımız bu topraklar üzerinde bizden sadece 12.000 yıl önce yaşayan atalarımızın kimler olduğunu bilmediğimiz gibi, tarım toplumu olmayan ve yerleşik hayata geçtiğine dair bir kanıt bulunmayan bir topluluğun nasıl olup da anıtsal mabetler inşa ettiğine hâlâ akıl erdiremiyoruz. (V) Yirmi yıldır yürütülmekte olan Göbekli Tepe kazılarında elde edilen bulgular bilim dünyasını sevince boğuyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Almanya'daki Ağır İyon Araştırma Topluluğunda yapılan yeni bir çalışma ununseptiyum olarak bilinen 117 protonlu elementin varlığını doğruladı. (II) Doğada bulunan en ağır elementin 92 protonu olsa da bilim insanları nükleer füzyon tepkimeleriyle daha ağır elementler yapabiliyor. (III) Fakat bu sayede elde edilen "süper ağır elementlerin" yarı ömürleri hayli kısa oluyor. (IV) Bu durum periyodik tabloda "kararlılık adası" olarak adlandırılan bir bölgenin var olduğu kuramının doğmasını sağladı. (V) Berkelyumdan yapılmış bir tabaka üzerine kalsiyum iyonları gönderilerek elde edilen bu yeni element de diğer ağır elementler gibi saniyeden çok daha kısa bir süre var olup hemen bozunuyor. (VI) Çünkü periyodik tabloda atom numarası çok arttıkça çekirdek kararsızlığı artıyor fakat henüz tam anlaşılamayan sebeplerden dolayı bazı süper ağır elementler bu kurala uymuyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Acil servislerde yaşanan en önemli sorunlardan biri, gerçekten acil yardım gerektiren vakaların diğerlerinden ayırt edilemesidir. (II) Bu, her zaman kolay bir iş değil çünkü hayati tehlikeye ilişkin belirtiler her zaman bariz olmayabiliyor. (III) İsviçre'deki Basel Üniversite Hastanesinden doktorlar bu sorunun çözümüne katkıda bulunacak bir sistem geliştirmek üzere harekete geçti. (IV) Bazı kişiler hasta olmadıkları hâlde ya da hastalıkları hafif olmasına rağmen acil servisleri meşgul ediyor. (V) Ekip, bu verileri bilgisayar ortamında bir çeşit yapay zekâ programında işleyerek acil yardıma ihtiyaç duyan hastaların yüksek doğrulukla ayırt edilmesini sağlayan on dört özellik belirledi. (VI) Bu özellikleri eleyerek dört sorudan oluşan ve Basel'den gelen ham veriler üzerinde, neredeyse yapay zekâ programı kadar isabetli işleyen bir karar şeması oluşturdu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

0B00010E

1. (I) Tarımda ürün kalitesi ve miktarını artırmak için kimyasal gübre kullanmak kaçınılmaz. (II) Ancak pek çok durumda olduğu gibi gübrenin de gereğinden fazlası zararlı sonuçlar ortaya çıkarıyor. (III) Bunlardan biri de küresel ısınmaya olumsuz katkı. (IV) Küresel ölçekte kimyasal gübrelerin tarımdaki verimi arttırdığı düşünülse de son bulgularlar organik tarımın daha verimli olduğu gösteriyor. (V) Yapılan bir araştırmada, bitkilerin ihtiyacından fazla gübre kullanıldığında azotlu gübrelerin neden olduğu "diazot monoksit" emisyonunun hızlandığını göstermek için dünyanın farklı yerlerinden elde edilen veriler kullanıldı. (VI) Azot içeren gübrelerin, toprakta yaşayan küçük canlıların daha çok "diazot monoksit" üretmesine yol açarak sera gazı miktarını artırdığı tespit edildi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Anestezi ile ilgili en büyük gizemlerden biri hastaların ameliyat esnasında nasıl tepkisiz hâle geldiği ve sonra nasıl bellekleri ve becerileri zarar görmemiş hâlde uyandıklarıdır. (II) Anestezi, vücudun bir kısmının ya da tamamının ağrıya karşı duyarsız hâle getirilmesini sağlayan medikal uygulama olarak tanımlanabilir. (III) Anesteziden sonra bilincin yerine gelmesi temel olarak, anestezinin vücuttan uzaklaştırılması ve beyindeki elektriksel etkinliğin giderek anestezi öncesindeki hâline gelmesi olarak açıklanabilir gibi görünse de yapılan son araştırmalar yaşanan sürecin bu kadar basit olmadığını söylüyor. (IV) Araştırmacılar Don Pfaff, gerçekleştirdikleri istatistiksel analizler vasıtasıyla anesteziden sonra bilincin yerine gelmesinin düzgün, doğrusal bir süreç olmadığını aksine süreç esnasında dinamik "ara istasyonlar" bulunduğunu gördüklerini belirtiyor. (V) Dr. Hudson, süreç boyunca deneklerin beyinlerinin belirli hâller arasında ani geçişler yaptığını ve bu belirli hâllerin bazılarının da bilincin yerine gelmesi esnasında mutlaka uğranması gereken aktarma merkezleri gibi davrandığını bulduklarını söylüyor. (VI) Elde ettikleri sonuçların, beyin hasar gördüğü bazı durumlarda bilincin yerine gelmesinin neden aksadığını anlamaya yarayabileceğini ve beyin aktivitelerinde yaşanan geçişlerin izlenerek iyileşme sürecinin daha iyi öngörülebileceğini söylüyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Bilgisayarların ve bilgi teknolojileri cihazlarının büyüklükleri ve yetenekleri değişse de temel yapıları uzun süredir üç aşığı beş yukarı hep aynı gidiyor. (II) İleri adım atmak için bu durumun değişmesi gerektiğine karar veren bir şirket, geçtiğimiz ay kendi laboratuvarlarında geliştirdiği "The Machine" adlı yeni bir bilgisayar sistemini duyurdu. (III) Proje, dev veri merkezlerini dolduracak kadar çok bileşeni, ortalama bir buzdolabı büyüklüğünde bir alana sığdırmayı vadediyor. (IV) Veri merkezlerinin ortaya çıkardığı en büyük sorunun enerji tüketimi olduğunu artık hepimiz biliyoruz. (V) Bilgisayar bu vaatlerini gerçekleştirmek için kendine özgü bir işletim sisteminden, bakır iletkenler yerine ışığa dayalı veri aktarımından ve memristor adı verilen yeni bir çeşit bellekten güç alacak. (VI) Mevcut flaş belleklerden daha hızlı olan ve güç kaybı hâlinde bile bilgiyi kaybetmeyen memristor teknolojisini de özellikle mercek altında tutmakta fayda var.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Kişileri kitap okumayı sevenler ve roman okumayı sevmeyenler diye ikiye ayırabiliriz. (II) Bir çırpıda kitap okumayanlardan bir hayır gelmez demek yanlış olur. (III) Ancak onlar kendi benliklerinden çıkamaz, başlarından geçmemiş bir şeyi geçmiş gibi sayamazlar. (IV) Kendilerini başkalarının yerine koymaz, başkalarının acılarına ortak olamaz, empati durumunu yaşayamazlar. (V) Kitap okumayan birinin, yazar da olsa yaratıcılığı sınırlı kalacağı bilinmelidir. (VI) Onların bir tek yaşamları vardır, kendilerinden başkası olma yetenekleri olmadığından diğer insanların yaşadıklarını anlamalarını beklemek biraz safdillik olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

1. (I) Avustralya'da yaşayan *Tetragonula carbonaria* türü arılar, balı üzüm tanesine benzeyen çanaklarda depoluyor, yavruları ise sarmal şekilli kuluçka peteklerinde yetiştiriyor. (II) Birbirine bağlı yüzlerce gözden oluşan bir merdiven gibi kuluçka petekleri. (III) Bir göz yapıldıktan sonra dışa ve yukarı doğru sarmal yapı oluşturacak şekilde yenilerini yapıyor, her gözün üçte ikisi kadarını besinle dolduruyorlar. (IV) Kraliçe arı bu gözlere birer yumurta bırakıyor, arılar da hemen gelip gözlerin üstlerini kapatıyor. (V) *Tetragonula carbonaria* türü arılar, bal arıları gibi bol miktarda bal yapmıyor. (VI) Bal arıları ana malzeme olarak karınlarındaki bezlerden salgılanan balmumunu kullanarak altıgen kesitli, prizma şekilli gözler yapıyor; bu gözlerin büyük bir kısmında bal depoluyor ancak *carbonaria* türü arılar bunun çok daha azını depoluyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) 19 Ağustos 1839 yılında Fransa Bilimler Akademisi fotoğrafın icadını tescil edip *Daguerreotype*'i dünyaya duyurur. (II) Mucit Daguerre, büyük bir sevinç duyar ve konuşmasında şöyle dediği rivayet olunur: "Müjdeler olsun, burjuvalar için yepyeni bir oyuncak icat edildi." (III) *Daguerreotype*'i baz alırsak fotoğrafın icadından bu yana 178 yıl, Joseph Nicephore Niépce tarafından 1826 yılında çekilen çatı katı *Heliograph*'i baz alırsak tam 191 yıl geçmiş. (IV) Fotoğraf makinesinin öncüsü sayılabilecek karanlık kutu (Camera Obscura) Rönesans devri sanatçıları tarafından bulundu. (V) 17. yüzyılda ressamlar bu buluştan yoğun olarak yararlanmaya başladı. (VI) Amaç, gözün gördüğü gibi, perspektif sayesinde üç boyutlu gibi kâğıda aktarmaktı.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istenirse numaralanmış cümlelerden hangisi ikinci paragrafın giriş cümlesi olur?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Dünyanın üzerinde en az insan yaşayan bölgelerinden biri Alaska, Amerika kıtasının kuzeybatı ucundan Rusya'ya doğru uzanıyor. (II) Yüzlerce canlı türüne yuva olan sık ormanları, ihtişamlı dağları ve gür akarsularıyla bir tabloyu andırıyor bu uçsuz bucaksız coğrafya. (III) Bu kusursuz Alaska resminin en nadide kısmı, hiç kuşkusuz buzulları. (IV) Ülkenin Ulusal Parklar Servisi, eyalette resmen isimlendirilmiş 616 buzul olduğunu bildirirse de buzulların sayısının toplamda 100 bine yaklaştığı düşünülüyor. (V) Alaska'nın sert iklimi yaz aylarında yumuşuyor ve ziyaretçilere geçit veriyor. (VI) Özellikle bu dönemde bölgenin en popüler doğa varlıkları, karadan veya denizden keşfedilebiliyor ancak güzelliklerini kavrayabilmek için onları havadan görmek öneriliyor. (VII) Uçak penceresinden çekilen bu hafif bulanık fotoğraflar, güzel bir yaz hatırası olarak albümlerde yerlerini alıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Safran; süsengiller familyasından, sonbaharda çiçek açan, 20 - 30 cm boyunda, çiğdem cinsinden soğanlı bir kültür bitkisi ve bu bitkiden elde edilen baharat. (II) İlaçlayınca küsüyor, her yıl aynı toprağı istemiyor, sadece elle toplanabiliyor, her gün yeniden çiçek açıyor ve hasat istiyor safran. (III) Bu yoğun emeğin karşılığında, dünyanın en pahalı baharatına dönüşüyor. (IV) İnsanoğluyla ilişkisi çok eskiye dayansa ve geniş coğrafyalara yayılmış olsa da İran bugün dünya safran üretiminin tartışmasız lideri, Türbet-i Haydariyye şehri de onun en parlak yıldızı. (V) Bu dağlık, düzlük ve kurak coğrafyanın sonsuzluğunda rahatlıkla unutulup gidebilecekken, kıymetli safranın dünyadaki yıldız üreticisi olarak emsalsiz bir konuma ulaşmış. (VI) Bugün dağların arasında göz alabildiğince uzanan safran tarlaları kentle öyle kaynaşmış ki şehir merkezinin yanı başına kadar sokuluyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istenirse numaralanmış cümlelerden hangisi ikinci paragrafın giriş cümlesi olur?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

0B1704A4

1. (I) Bilim insanları, Kastamonu'nun Araç ilçesi yakınlarında, Göbeklitepe ile aynı döneme ait kalıntılar buldu. (II) Karadeniz Bölgesi'nde bugüne dek akeramik neolitik döneme tarihlenen bir yerleşim ya da tapınım alanı bulunamamıştı. (III) Anadolu'nun bu döneminin sembolizm ve dinsel uygulamaları hakkında bize bilgi veren yerleşimler Güneydoğu'daki Çayönü, Nevalı Çori, Göbeklitepe ve İç Anadolu'daki Aşıklı Höyük'ten bilinmekteydi. (IV) Kâhintepe buluntuları, dönem insanların doğa ile olan ilişkisini ve geleneğini yansıtıyor. (V) Şimdiye kadar gerçekleştirilen çalışmalarda bu tabakadan hiçbir karbon örneği tespit edilemedi. (VI) Bu durumun, bölgede bol yağışın olması ve söz konusu dönemde yoğun kireç kullanımından kaynaklandığı düşünülüyor. (VII) Zira bu dönemde kireçle özel bir macun hazırlandığı ve bu macun ile yaptıkları yontuları sıvadıkları anlaşıldı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. Evet, her şeyin fazlasının zararlı olması gibi oksijenin fazlası da zararlıdır. (I) Bu açıdan oksijen yetmezliği olan hastaların çoğuna saf oksijen değil azot - oksijen karışımı verilir. (II) Aşırı saf oksijen alımından ilk etkilenen organ beyin olduğundan şuur kaybı ortaya çıkar. (III) Ani oksijen zehirlenmesinde bulantı, kramp, görme bozuklukları, huzursuzluk ve saldırganlık da ortaya çıkar. (IV) Saf oksijen tedavisi körlük yapabilir, solunumu durdurabilir, fazla oksijen hücrelerde ölüme sebep olabilir. (V) Aldığımız havada oksijen oranı yüksekken dışarıya verdiğimiz havadaki oksijen miktarı düşük, karbondioksit oranı yüksektir. (VI) Bu durumun günlük hayatta tam tersi olduğu anlar da vardır. (VII) İstirahat hâlindeyken aşırı nefes alıp verme, kandaki karbondioksit seviyesinin azalıp oksijen seviyesinin yükselmesine sebep olur ki bu duruma solunumsal alkaloz adı verilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Geçtiğimiz son birkaç yıldır medyada sıkça karşımıza çıkan "Koloni Çöküş Bozukluğu Sendromu"nu çoğunuz duymuşsunuzdur. (II) Özellikle 2006 yılından beri kendini hissettiren bu sendrom, kolonilerdeki işçi arıların, kraliçe arıyı ve bal peteği gözlerinde büyümeyi bekleyen larvaları arkalarında bırakarak, polen toplamak üzere kovandan ayrılıp bir daha geri dönmeleri şeklinde tanımlanıyor. (III) Tuhaf bir şekilde kaybolan işçi arıların ne ölüsü ne de dirisine kovanın bulunduğu bölge civarında rastlanmıyor. (IV) Hiç şüphe yok ki arılar ve diğer böcekler doğadaki en iyi tozlaştırıcılar ve bugüne kadar bu doğal tozlaştırıcılar kadar etkili olabilecek alternatifler ortaya çıkmadı. (V) En kötü duruma karşı hazırlıklı olmak isteyen ve arıların toplu ölümleri üzerine harekete geçen bazı ülkeler alternatif arayışına girdi ve bu amaçla bilim insanlarını yüksek bütçeli projelerle teşvik etmeye başladılar. (VI) Bir böcek kadar küçük olan ve uçabilen robot teknolojisinin hızla geliştiği son birkaç yılda çabalar ilk meyvelerini vermeye başladı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Doğu Karadeniz'de eskiden gelişmiş bir yaylacılık geleneği vardı. (II) Her yıl Mayıs ayının 15'inden sonra topluca yaylaya çıkılmaya başlanır, eylül başına kadar da orada kalınırdı. (III) Yaylalarda sis ve ardından gelen yağmurlar sık görülür, bu da çayırların kurumasını engellerdi. (IV) Peki yağmurlar durmadığında, sis çöküp günlerce gitmediğinde yaylacılar ne yapardı dersiniz özellikle Doğu Karadeniz ve Azerbaycan'da, "Güneş Duası", "Kuçuçura", "Gus Gus Tera", "Babra Bubrik", ya da "Sis Kovma" denilen bazı törenlerin yapıldığını görüyoruz. (V) Prof. Dr. Ahmet Caferoğlu'nun, Doğu Karadeniz halk ağzından derlemeleri yayımladığı kitabında, Trabzon'un Yomra ilçesi ve Rize'den derlediği güneş duası tekerlemelerinin ayrıntılarına ulaşabilirsiniz. (VI) Kitapta yer alan Trabzon yöresindeki bir inanışa göre, ateşe kına dökülürse yağmur durur. (VII) 41 kelimenin adlarını birer birer sayarak bir ipe 41 düğüm atılır ve bu ip kibleye bakan bir duvara asılırsa yine yağmur durur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse numaralanmış cümlelerden hangisi ikinci paragrafın giriş cümlesi olur?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

1. (I) *Willis - Ekbon* Hastalığı ya da toplumda daha yaygın kullanılan adıyla huzursuz bacak sendromunu (HBS) deneyimleyenler; otururken ya da yatarken gelen, karşı koyamadıkları ve tanımlamakta zorlandıkları his yüzünden bacaklarını hareket ettirmeden rahatlayamıyor. (II) Çoğu kişi bu hisse karşılık olarak sadece bacaklarını hareket ettirirken bazı vakalarda kişiler kollarını, kafalarını ve gövdelerini de sallayabiliyor. (III) Güncel araştırmalar HBS'nin vücuttaki düşük demir seviyesiyle de ilişkili olabileceğini gösteriyor. (IV) Beynimizde yer alan bazal *ganglia* adlı bölge istemli hareketlerimizden sorumludur. (V) Bu bölgeden kaslarımıza gönderilecek mesajlar için *dopamin* adlı kimyasal sinyal taşıyıcının üretilmesi gerekir. (VI) Ancak sentezlenmesinde demir kullanılan *dopaminin* üretim basamakları demir eksikliği yüzünden sekteye uğradığında istemsiz kas hareketleri ortaya çıkabilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Günde iki kez fırçalamak, diş ipi ile temizlemek ve ağız çalkalama suyu kullanmak dâhil aklı gelen tüm önlemleri alıyoruz. (II) Bu önlemleri alsak bile dayanılmaz acılara sebep olabilen ve bizleri farklı diş tedavilerine yönlendiren diş çürüklerinden kurtulmamız imkânsız gibi görünebiliyor bize. (III) Ağızımızda yaşayan bakteri türlerinden biri olan *Streptococcus mutans*'ın yaşamsal faaliyetleri diş çürüklerinin başlıca sebebidir. (IV) Diş plağında bulunan bu bakteriler karbonhidratlı yiyeceklerdeki şükrozu dönüştürerek laktik asit üretir. (V) Tükürüğümüzde bulunan bikarbonat, fosfat ve kalsiyum gibi bileşenler ağızımızda oluşan asitlerin önemli bir kısmını hızlıca nötrlese de *S. mutans* bakterileri etrafında asit birikmeye devam eder. (VI) Diş fırçalarken ıskalanan asitli bir bölge zamanla dişin dış katmanını aşındırarak çürüğe yol açar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. Ütü yapmak modern yaşamın en hazzedilmeyen ev işleri arasında ilk sıralarda yer alıyor. (I) Bu işin sevimsizliği bir tarafa, kırışıklıkların neden kendiliğinden eski hâline gelmediğini ya da bazı çamaşırların neden daha az kırıştığını anlamak için kumaşların kimyasal yapısını bilmekte yarar var. (II) Çamaşırlar yıkandığında, selüloz zincirleri arasındaki etkileşimin benzerine sahip su molekülleri zincirlerin arasına girerek glikozlar arasındaki hidrojen bağlarını bozar yani kırışıklıklara neden olur. (III) Yıkama sonrası su molekülleri buharlaşarak uzaklaşırken kumaş kırışmış şeklini koruyarak kurur. (IV) Kumaşlarda kırışıklık oluşumunu engellemek için 1950'lerde "formaldehit" kullanımına başlanmıştır. (V) Formaldehit selüloz zincirlerini kalıcı olarak birbirine bağlayarak kırışıklıkları minimumda tutabilme özelliğine sahip. (VI) Ancak formaldehitin sebep olduğu koku, kaşıntı ve potansiyel sağlık endişeleri nedeniyle günümüzde yaygın olarak tercih edilmiyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Ebeveynlerin arkadaşlıkta huy kapma eğilimine vurgu yapmak için sıklıkla kullandığı "Üzüm üzüme baka baka kararır." atasözü bilimin doğasının temel kavramlarından gözlem yapmaya güzel bir örnek teşkil ediyor. (II) Atalarımızın, olgunlaşma sürecinin biyokimyasal yolları henüz keşfedilmeden önce gözlemleri sonucu ifade ettikleri bu söz, gerçekliği küçük bir eksikle de olsa yakalıyor: Meyveler birbirlerine "bakmak" yerine birbirlerini "koklayarak" olgunluklarını paylaşıyor. (III) Modern meyve olgunlaştırma tekniklerinin uygulanmaya başlanmasından binlerce yıl öncesinde dahi insanlar farkında olmadan meyve olgunlaştırıcı gaz moleküllerini kullanıyordu. (IV) Çinli çiftçiler kapalı odalarda sakladıkları armutları tütsüleyerek, Eski Mısırlılar ise olgunlaşarak yarılmış incirler yardımıyla ham incirleri olgunlaştırıyordu. (V) Toplandıktan sonra etilen etkisiyle olgunlaşmaya devam eden meyvelere "klimakterik meyve" denir. (VI) Muz, elma, armut ve şeftali gibi meyveler klimakterik meyvelerdir; üzüm ise klimakterik olmayan meyveler sınıfındadır. (VII) Yani üzüm toplandıktan sonra olgunlaştırılacak meyvelerden değildir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

0B010425

1. (I) İnsanlığın yaklaşık yarısının muzdarip olduğu kepek probleminin belirlenebilmiş ilk örneği 125 milyon yıllık bir fosile dayanıyor. (II) Günümüzde Çin sınırlarında kalan bir bölgede yaşayan, karga boyutlarında ve havada süzûlebilen bir dinozordan arta kalan fosillerde tarihin ilk kepek örnekleri 2018 yılında keşfedildi. (III) Bebekliğimizden itibaren saç derimizi mesken edinen *Malassezia* türü mantarlar, cildimizdeki protein ve yağlar ile beslenir. (IV) *Malassezia* mantarları ürettikleri lipaz enzimleri ile sebumdaki yağları parçalar. (V) Ancak sadece düzgün yapıdaki doymuş yağ asitlerini tüketebildikleri için fazladan karbon bağları yüzünden bükülmüş yapıdaki doymamış yağ asitlerini atık olarak bırakırlar. (VI) İnsanların bir kısmında, kafa derisine saplanan bu yağ artıkları vücudun savunma mekanizmasını harekete geçirir. (VII) Daha hızlı çalışan savunma mekanizmasının ve alttan gelen daha yeni hücrelerin etkisiyle gözle görülebilecek boyuttaki kepek taneleri oluşur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Sovyetler Birliği tarafından kurulan ilk uzay istasyonu Salut 1, elli yıl önce bilimsel çalışmalara ev sahipliği yapmaya başlamıştı. (II) Aradan geçen zamanda on uzay istasyonu daha kuruldu. (III) Bugün bu uzay laboratuvarlarından sadece Uluslararası Uzay İstasyonu (ISS) kullanılmaya devam ediyor. (IV) Çin tarafından nisan ayının sonunda kurulmaya başlanan Çin Uzay İstasyonu (CSS) biri 18, ikisi 14,4 metre uzunluğunda olmak üzere üç modülden oluşacak. (V) CSS'nin kontrol merkezi olması planlanan 18 metre uzunluğundaki modülde, bir seferde toplam üç astronot altı aya kadar çalışabilecek. (VI) CSS'nin iç kısmında buzdolabı büyüklüğünde deney cihazlarının yerleştirilebileceği 14 raf bulunacak ve istasyonun dış kısmında da uzay ortamında deneyler yapmak için tasarlanmış 50 iskele yer alacak.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Sinemanın analizi, belki de diğer bütün sanatlarından daha zordur. (II) Doğuşundan günümüze sinema, diğer sanatlardan etkilenirken onlardan alabildiğince de yararlanmıştı. (III) Çok yönlü bir sanat olması niteliğiyle sinemanın değil kendisini, herhangi bir ögesini, bir kurgusunu, çekimini, çekimde rol oynayan unsurlarını incelerken bile Robert Bresson'un "Sinema uçsuz bucaksızdır, henüz hiçbir şey yapılmamıştır." sözleri kulakları çınlatır. (IV) Sinemada "değişmez" diye nitelenen bir temel ilke, herhangi bir yönetmenin kendine özgü sanat anlayışı doğrultusunda bambaşka bir şekilde kullanılabilir, altüst edilebiliyor hatta yadsınabiliyor. (V) Yeter ki yönetmenin bir nedeni olsun. (VI) Ülkeden ülkeye, kültürden kültüre, yönetmenden yönetmene veya kuramcıya göre büyük üslup değişiklikleri görülebiliyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Fotoğraf tarihi içerisinde ilk fotoğraflar oldukça dikkat çekicidir. (II) Fotoğraf, bildiğiniz üzere görevi görüntü yansıtmak olan bir araçtır. (III) Fotoğrafın ortaya çıkışı iki temel tarihsel gelişme ile olmuştur. (IV) Birincisi, yüzey üzerinde hayali görüntünün oluşturulması; ikincisi ise yüzey üzerinde gerçek görüntünün elde edilmesidir. (V) Dünyadaki ilk fotoğraf makinesi 1300 yılında objektifsiz "Camera Obscura" adıyla Araplar tarafından icat edilmiştir. (VI) Ancak bu çalışmanın pratik hâle gelmesi için uzun bir zaman geçmesi gerekmiştir. (VII) 1550 yılında Nürnbergli Cardan, küp biçimindeki kameranın önündeki deliğe ufak bir cam küre yerleştirmiş; 1795 yılından sonra Nicéphore Niepce fotoğraf makinesi alanında çığır açarak 1826 yılında ilk kalıcı fotoğraf görüntüsünü yakalamayı başarmıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olamaz?

- A) Günümüz Türk şiirinin derviş kalem şairlerinden Said Yavuz'un üçüncü kitabı *Üşüyen Eller Divanı* Muhit Kitap'ın şiir kitaplığından okura sunuldu.
- B) İtalyan edebiyatının Nobel Ödüllü yazarı Luigi Pirandello, yazın hayatına kısa hikâye ve romanla başlar ancak oyun yazarlığı ile ün kazanır.
- C) Prof. Dr. Ömer Faruk Akün'ün *İslam Ansiklopedisi* için kaleme aldığı *Divan Edebiyatı* maddesi, ironik bir şekilde bu kavramsallaştırmayı eleştirir.
- D) Kaan Burak Şen, *Mutlu Kemikler* üçüncü kitabı ile yavaştan genç yazar olarak anılmanın sonuna doğru geliyor.
- E) Osmanlı'ya bağlı Minger Adası'nda veba salgını baş gösterince Sultan Abdülhamit; önce Sağlık Başmüfettişi Bonkowski Paşa'yı, salgını durdurması için adaya gönderir.

- 2. I. Yazarlar bu iki yeni türün örneklerini ardı ardına vererek oluşmaya başlayan modern Türk edebiyatının dönemlerinin temelini inşa etmiştir.**
- II. Özellikle romanlar, edebî dönemlerin ayrılmasında ve Batılılaşmasında etkin rol oynamıştır.**
- III. Roman ve hikâyede ilk örnekler, kaynak görülen Batı'nın etkisiyle yazılsa da zamanla kendi sesini bulan yazarlarla edebiyatımızın klâşığı olacak eserler vücuda getirilmiştir.**
- IV. Sonuçta da bugün modern Türk edebiyatı dediğimiz dönemin unutulmaz eserleri vücuda getirmiştir.**
- V. Tanzimat'la birlikte edebiyat dünyamıza giren roman ve hikâye, geçen zaman içerisinde edebiyatın merkezi hâline gelmiştir.**

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir paragraf oluşturacak biçimde sıralandığında paragrafın giriş cümlesi hangisi olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 3. ----. Bu yüzden bütün sanat eserleri, bize bilinmeyen gizlerini açan bir anahtardır. Dostoyevski yapıtlarında çağının Rusya'sındaki insanların yaşadığı içsel dramı bize aktarır. Kafka, *Dönüşüm*'ünde belki de bugün bile yaşanan bir duyguyu, insanların modern çağda bir eşya gibi görülmesini sembolleştirir. Oğuz Atay romanlarında değeri anlaşılmayan aydınların ve onların ruhsal dünyasının dehlizlerine iner.**

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Edebî yapıtlar, yazarının iç hesaplaşmalarının aktarıldığı bir aynadır
- B) Sanatçı, gözün göremediğini gören ve bunları bize aktarandır
- C) Hemen her anlatı çoktan kabul edilmiş doğruların üzerinde yükselir
- D) Her yazar kendinden önce düğümlenmiş düğümlerin ilmesini çözer
- E) Her yapıt, olay örgüsü açısından özgün olma idealiyle yola çıkar

- 4. ----. Bakın ne diyor Virginia Woolf: "Bazen insan kendini bir kalemin peşinde tutkuyla ilerlerken bulabilir. Böyle bir bahane icat etmişsek bir süre sonra kendimizi Londra sokaklarında yürürken buluruz. Kendimizi, şehir hayatının belki de en zevkli ama kış şartlarında epey zorlaşan bu yanına teslim etmemiz kaçınılmazdır. Gürleyen şehrin sokaklarını avare gezmekten, kalabalığın arasına karışmaktan, şehir yaşamının ahenkli seslerini dinlemekten daha haz verici ne olabilir?"**

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yazarların gözlem güçlerinin gördükleriyle sınırlı olduğunu edebiyatseverler olarak hepimiz bilmeliyiz
- B) Zorlu hayat şartlarının, bir yazarı besleyen en önemli edebî kaynak olduğunu artık kabullenmeliyiz
- C) Yabancı kültürleri tanımanın yazarın yaratıcılığını artırdığını bir eleştirmen olarak unutmamalıyız
- D) Yazarların belli zamanlarda yalnız kalmasının, onları gerçek yazarlar katına yükselttiğini kavramalıyız
- E) Yazarlığın kutsal sırrı olan yürümenin, bir yazar için ne kadar önemli bir etkinlik olduğunu anlamalıyız

0BA30189

1. Aşağıdaki cümlelerden anlamlı ve kurallı bir paragraf oluşturulmak istenirse hangisi bu paragrafın giriş cümlesi olur?

- A) Mesela 1980'lerde nüfus sayımı sırasında Pomaklar (Müslümanlığı seçen fakat Türk olmayan Bulgarlar) Türk olarak yazdırılmaya çalışılmış.
- B) Dolu dolu beş günlük bu seyahat bana başka bir ülkenin, başka bir milletin ve tarihin başka bir tarafını tüm çıplaklığıyla öğretti.
- C) Bu gerçekleşmeyince Bulgarcanın bir lehçesi olan Pomakça konuştukları için Hristiyan olarak yazdırılmak istenmişler.
- D) *Sofya'dan* şiirini 24 Mayıs 1957 yılında Varna'da yazan Nâzım Hikmet'in bu güzel şiirinin dizeleri Bulgaristan gezisi sonrası bile şimdi hâlâ kulağımda çınlıyor.
- E) Birkaç deneyim sonrası Pomaklar, gelen nüfus memurlarına "Ben Eskimo'yum!" demeye başlamış, böylece Bulgaristan'da o zamandan beri bir köyün nüfusu Eskimo olarak kalmış.

2. ----. Çokça ilgi gören ve gerçekliğiyle tanıdığımız romancının *Güneşi Kuşatmak* adlı romanında da karşımıza çıkan kahraman, Afrika güneşi altında şekillenen bir karakter. Hikâyenin öznesi olan ana karakter kurgudan ibaret değil, adını tarihe yazdırmayı başarmış gerçek biri. Aslında yazarın bir izdüşümü. At yetiştiriciliği bir yana, onu kitlelere tanıtan asıl özelliği Atlantik Okyanusu'nu havadan tek başına geçen ilk kadın oluşu. Aynı zamanda zincire vurulmaz, sınırları belirsiz hayatını anlattığı romanıyla Hemingway'i kendine hayran bırakan bir yazar.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yaşadığınız coğrafya, gerçeklikler, zorluklar sizi ve yazdıklarınızı şekillendirir
- B) Yaşamın karşımıza çıkardığı engelleri anlatabilen yapıtlar, kendine yer edinebilir
- C) Edebiyat dünyasında sanatçının kendini eserinden uzak tutmasının gerekliliği bilinir
- D) Sınırsız yaşamları anlatan romanların günümüzde daha çok ilgi çektiği görülüyor
- E) Gerçek yaşamdan esinlenen romanların popülerliği her geçen gün artıyor

3. Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

- A) Merkeze de yakın olan en güzel koy olduğu için yaz aylarında kalabalık olan Bardakçı, Zeki Müren Koyu adıyla da biliniyor.
- B) Temiz havasının yanında sığ ve kumlu bir denize sahip olan bu koy, denizi berrak olduğu için dalış yapmaya çok uygun.
- C) Marmaris'te bulunan koylar arasında en sakin atmosfere sahip olan Çiftlik Koyu, aynı zamanda beldenin büyük taneli kumlardan oluşan sayılı plajlarından biri.
- D) Birinci derece sit alanı olarak korunan koyun çevresi yemyeşil palmyelerle, meyve ağaçlarıyla çevrili ve koy doğal güzelliklerini korumayı başaran bir cennet adeta.
- E) Datça merkeze 15 kilometre uzaklıkta olan koya Dalaman'a uçak bileti alarak havalimanından kolayca ulaşılabilir, buradan hiç ayrılmadan tatilinizi geçirebilirsiniz.

4. ----. Burada Shakespeare'in *Hamlet*'ini, *Jül Sezar*'ını, *Romeo ile Jüliet*'ini, Hugo'nun *Heman*'isini, Vigny'nin *Chatterton*'unu örnek verebiliriz. Shakspeare'in bu eserleri dilleri, duyguları düşünceleri, havaları ile iliklerine dek İngiliz'dir. Öbür iki dramın da yüzde yüz Fransız olduğu gibi. Bize daha yakın olan, yakından tanıdığımız bir örnek olan Pierre Loti'yi ele alalım. Onun *Aziyade* yani *Azâde* adlı romanında konu, dekor, kişiler, her şey bizden olduğu hâlde eser bizden değildir, Fransız'dır. Kuşkusuz burada dilin çok büyük bir önemi var. Fakat dil gerekli bir unsursa da yeterli değil. Çünkü yabancı bir eser, bir çevirmen tarafından dilimize en güzel bir Türkçeyle aktarılsa da Türk eseri sayılmaz. Tiyatro ve roman için söylediklerimiz, şiir için de geçerli. Andre Chenier en güzel şiirlerini Grek dünyasına borçludur. Bütün uygarlıklar ve çağlar, Leconte de Lisle'in şiirlerinde yaşamaktadır. Ama hiçbir Fransız'ın aklından ona, "Senin sanatın bizden değil!" demek geçmemiştir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yazarların eserleri hangi dile çevrilmişse eser artık o dilin malı olmuş demektir
- B) Evrensel nitelikli konuları işleyen eserler, her dilde yaşamlarını sürdürebilir
- C) Bir eserin çevirisi ne kadar iyi yapılırsa yapılsın eser aslına ait özelliklerin bazılarını yitirir
- D) Yabancı bir konuyu ele alan eserin ulusal nitelikte olabileceğini birçok sanat eseri doğrular
- E) Zamanın yıpratıcı etkisine direnen eserler, birçok kültürde yer edinebilenlerdir

1. Vanderbilt Üniversitesinden bilim insanlarının gerçekleştirdiği 30 yıllık bir çalışmanın sonuçları, üstün zekâlı öğrencilerin sınıf ortamında ne yazık ki "gözden ırak" olduğunu gösteriyor. Araştırmanın başını çeken psikoloji ve insan gelişimi profesörü David Lubinski, 300'den fazla üstün zekâlı çocuğu 13 ile 38 yaşları arasında izlemiş. Bu çocukların yaklaşık yarısı bugün doktora derecesine sahip; iş adamı, akademisyen, danışman olarak önemli pozisyonlarda bulunuyor ve iyi koşullarda yaşıyorlar. Çalışma; alışlagelen okul ortamlarının, en zor konuları bile çabucak öğrenip sindirebilen bu çocukların ihtiyacına yanıt veremediğini gösteriyor. Öğretmenler, bir konuyu sınıfta daha işlenmeye başlamadan ileri düzeyde kavramış bu öğrencileri görmezden geliyor ve konuyu öğrenmekle meşgul olan diğer öğrencilerle ilgileniyor. Lubinski, öğrenme materyallerinin üstün zekâlıların öğrenme hızlarına uygun hızda sunulması durumunda çocukların daha da başarılı olmak için motive olduğunu belirtiyor. Buradan yola çıkarak şunu söyleyebiliriz: ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu parlak çocukların kapasitelerini yaşam boyu geliştirmede yetenek, motivasyon ve fırsat etmenlerinin hepsi önemli bir rol oynuyor
- B) Zeki çocukların eğitimde göz ardı edilmesi, eğitimde ve hayatta başarılı olmalarının önünde bir engel teşkil ediyor
- C) Parlak bir zekâyâ sahip olan bu çocukların sınıf içinde göz ardı edilmesi, öğrenme hızlarının giderek gerilemesine neden oluyor
- D) Öğrenme materyallerinin öğrencilerin öğrenme hızına uygun olmaması, öğrencilerin eğitimden uzaklaşmalarına neden oluyor
- E) Üstün zekâlı öğrencilerin eğitim ortamında göz ardı edilmesinin durumu her ülkede yaşanan bir olgu olarak karşımıza çıkıyor

2. Epeydir kafama takılan bir mesele var. Bana öyle geliyor ki yeni kuşak yazarların bir kısmı, buradaki okurlardan ziyade başka coğrafyalardaki, bilhassa da Avrupa ve Amerika'daki okurları düşünerek yazıyorlar. Kitaplarına seçtikleri adlardan öykülerinin, romanlarının geçtiği yerlere, mekânlara kadar bu böyle. New York'ta bir kafe, Berlin'de bir apartman, adı Silvia ya da David olan kahramanlar... Aslında bir yazarın hikâyesini istediği yerde, istediği kahramanlarla, istediği kelimelerle anlatmasına itirazım yok. Hatta romanlar hiç olmayan şehirlerde geçebilir ve tamamen uydurma dillerde yazılabilirler. Yeter ki ----. İngiliz romancı ve eleştirmen Anthony Burgess'ın bilinmedik diller, jargonlar yarattığını ve yazma sürecinde dil bilimcilerle çalıştığını unutmayalım.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) yazar, anlattıklarını günlük dilin kalıplarını aşmadan dile getirebilsin
- B) yazar, dilini yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarabilsin
- C) yazar, yaratma sürecine okuru ortak etmenin yollarını bulabilsin
- D) yazar, kurgularını okura yapaylığa düşmeden aktarabilsin
- E) yazar, anlattığı yabancı kültürün özelliklerine hâkim olsun

3. *Küçük Prens*, kendini tanıma yolculuğuna atılmış insanın sembolüdür. Zor zamanlarda ortaya çıkan "içsel insandır"; hayatta iyi nedir, kötü nedir diye soran, acı çeken ve bu acının sebebini arayan, merak eden, öğrenmek isteyen herkeştir. Sokrates gibi herkese sorular sorar; zaten sürekli soru sormak, buna karşılık pek seyrek yanıt almak kitapta görülen özelliklerden biridir. Anlamsız dünyalarda yaşayan yalnız karakterlere, varoluşsal boşluklarının üzüntüsü ile yaşayan insanların gezegenlerine seyahat eder. Uğradığı her bir gezegende tek bir yetişkin yaşamaktadır. Onları tanımak, uğraşlarını öğrenmek için onlara sorular sorar. Gezegenden gezegene yaptığı yolculuk kendi içine yönelttiği bir bakıştır. İşte kurmaca bir yapıt okumak da böyledir: ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Okurken hayata dair yeni bilgiler öğrenmenin hazzını yaşarsınız
- B) Okurken çevrenizdeki insanlarla adeta yeniden karşılaşsınız
- C) Okurken her karakterde kendinizden bir parça bulursunuz
- D) Okurken hayal dünyanızın ikliminde yolculuğa çıkarsınız
- E) Okurken insanlığın ortak acılarını bir kez daha duyumsarsınız

4. Ülkemizde ideolojik, tek yanlı, ticari bir çeviri ortamının varlığını söylemek mümkün. Örneğin bu çeviri anlayışı nedeniyle Balkan, Türkî Cumhuriyetler, Afrika, Arap, Uzak Doğu edebiyatından Türkçeye çok az kitap çevrildiğini görüyoruz. Kültürel, tarihsel yakınlığımız olan ulusların, toplulukların edebiyatını bilmiyoruz. ---- Her alanda yaşanan tek yanlı hegemonya kültür ve edebiyatta da aynen sürmekte. Arap edebiyatı örnekleri de daha çok Arap coğrafyasında yaşamayan yazarlardan çevrilmekte.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu yüzden belli, sığ bir edebiyat çerçevesi içinde yeni eserler üretebiliyoruz.
- B) Hatta Batı dünyasının edebî eserlerini de tam olarak takip etmiyoruz.
- C) Oysa dünya edebiyatı dediğimizde sadece Batı, ABD, Rusya'yı kastetmiyoruz.
- D) Ne yazık ki komşu toplumların çağdaş edebiyatından uzak kalıyoruz.
- E) Bu nedenle edebî ürünlerde kültürel çeşitliliğimizi artıramıyoruz.

0BC80F82

1. Balzac: "Gerçeğe dönelim, diyordu, Eugenie Grandet ile kim evlenecek?" Bugünün sanat düşünürleri bu itirafları birer sanatçı düşüncesi olarak kabul etmekten çok uzaktırlar. --- Bu dünyada romancı ve yarattıkları bir dakika olsun birbirini bırakmazlar. Salavin, Duhamel'i yıllarca birçok romanında izleyip durmadı mı? İtalyan romancılarından Annie Vivanti, *Divoratori* için yazdığı ön sözde bu gerçeği ne güzel belirtir: "Olay kişilerini büyük bir neşe ile yarattım. Onlara istediğim şekli verdim. Kadınlarım kumral, erkeklerim esmerdi. Birine kıvrıkcık saçlar verdim, diğerinin çenesine bir çukur koydum. Hoşuma gidenler her türlü şansa sahipti. Hoşuma gitmeyenler ölüme mahkûmdular. Fakat bir gün geldi, onlardan biri artık sözümü dinlemedi. Sonra birini gördüm ki benim uygun bulmamı beklemekten istediği gibi hareket ediyordu. Birdenbire anladım ki yarattığım bebekler canlıydı. Sakin villamız benim hayal gücümün yaratıklarıyla dolmuştu. Kitaptaki genç Nino kocamdan daha ziyade önem kazanmıştı. Nansi, evin içinde dolaşıyordu."

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Romancı için hayali karakter oluşturmanın belli bir sınırı hiçbir zaman olmamıştır.
- B) Romancı, karakterlerini içinde yaşadığı çevreden, çok yakından tanıdığı insanlardan seçer.
- C) Romancı, çağının sanat düşünürleri dışında kendine has bir yol izlemelidir.
- D) Romancı, kurgusunu kendi evinden yola çıkarak oluştursa özgün karakterler yaratır.
- E) Romancı için gerçek dünya; içinde kahramanlarının yaşadığı, geliştiği, öldüğü dünyadır.

2. Yazılı iletişim, yüz yüze iletişim konumunun bütün kestirme kolaylıklarından yoksundur. Araya giren yüzyıllar ya da coğrafi uzaklık yüzünden bize yabancı birçok ögeyi, metni kavramak için aydınlığa kavuşturmak zorunda kalırız ilkin. Nasıl ki gündelik konuşmamızda kullandığımız her sözcük, her cümle ancak belli bir ilişkiler, davranışlar bağlamında anlam kazanıyorsa bu durum yazılı metin için de geçerlidir. Yazılı metin, olduğu toplumsal - kültürel koşullar bilinmeden tam olarak anlaşılamaz. Dolayısıyla ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) bir yazarın hangi koşullarda ve hangi geleneğin etkisiyle yazdığını bilmek yapıtını anlamamızı sağlar.
- B) bir sanatçının yazdıklarını tam olarak anlamak için tarih biliminden faydalanmamız kaçınılmazdır.
- C) bir sanat eserinin vermek istediği mesaj, çağının zihniyetinden ayrı bir konumda yer alamaz.
- D) bir yazılı eserin, sözlü eserin verebildiklerine sahip olması yazın dünyasında mümkün olmamıştır.
- E) bir yapıtın eleştirisinde yalnızca metnin kendisini esas almak, yetersiz bir değerlendirmeye neden olur.

3. Dünyada yalnız büyük tasalar, ruhu binbir şüphelerle kaynaşan üstün insanlar yok ya! Tramvay Biletçisi Rıza, İşkembeci Rüstem Usta, Garson Nuri, Belediye Tahsildarı Ahmet, Bekçi Tabir Ağa, Mamaklı Hasan, Bıçakçı Süleyman, Kumkapılı Melâhat, Topkapılı Hacer de var; onlar da yaşıyor, onların da kendilerine göre meseleleri, dertleri var. Şiir yalnız falan üstada mı, falan büyük adama mı ithaf olunur? Bir vitrin karşısında acı hüylalara dalan Çöpçü Ahmet'i (*Vitrinler* - Rifat Ilgaz), kara somunu yavuklusu gibi bağrına basan fırıncı Ahmet Ağa'yı (*Ekmeğe Kaside* - Fethi Giray) unutuyor musunuz? İşte yeni şiir dediğimiz, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) eski sanat kalitesinden ödün verilerek oluşturulmuş sıradan bir kişinin yazabileceği şiirdir
- B) sanatın prensiplerini şiirden uzaklaştıran bir grup sanatçının ortaya koyduğu şiirdir
- C) sıradan insanların hayatlarından uzak duran, yüksek zümrenin oluşturduğu bir şiirdir
- D) toplumun alt ve üst tabakasından her insanın hayat hikâyesini konu edinen bir şiirdir
- E) büyük konulara yüz çevirerek silik konuları, küçük tasaları, küçük sevinçleri ele alan şiirdir

4. Öykü, yapısı gereği sınırları net bir şekilde çizilemeyen esnek, kaygan bir tür. Bu nedenle öykü türünün kurallarını belirlemek o kadar da kolay değil. Diğer yazınsal türlerde olduğu gibi öykünün de genelgeçer kuralları yok. Kuşkusuz kurama göre, kurallara göre sanat yapılamaz, yapılmamalıdır. Kuramlar, kurallar geçici, yapıtlar ise her zaman kalıcıdır. Ne var ki tüm "iyi öyküler"in mutlaka belli başlı özellikleri var. Bir başka deyişle bir öyküyü beğenmemizin, iyi dememizin ve onların kalıcı hâle gelmelerinin nedenleri var. Bir şair, bir öykücü, bir romancı için en öğretici yöntem, kuram - teori kitapları değil, bu türlerin iyi örneklerini okumaktır. Kuram yazıları, incelemeler, eleştiri yazıları sadece bir şiirin, bir romanın, bir öykünün "niye iyi" olduğunu, sizin o metni niye beğendiğinizi izah eder. Zaten kuralları bizzat o türün iyi örnekleri, iyi yazarları oluşturur. Çünkü güçlü yapıtlar, kendilerini bir "edebiyat modeli" olarak sunar. Bu doğrultuda ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) iyi eleştirmenlerin yazılarını okuyarak iyi bir öykücüde bulunması gerekenleri anlayabiliriz
- B) iyi bir öykü okuduğumuzda, bir öyküde bulunması gerekli temel özellikleri de öğreniriz
- C) iyi bir yapıt vermenin kuramsal yollarını öğrenerek kendimizi öykücülükte geliştirebiliriz
- D) iyi öykü örneklerini okuyarak çağdaş dünyanın öykücülüğündeki gelişmelerden haberdar oluruz
- E) iyi bir sanat yapıtı ortaya koymak için kendimize ait bir öykü kuramı ortaya koyarız

1. (I) Halil İbrahim İnalçık, eserleriyle Osmanlı - Türk tarihine hem siyasi ve ekonomik konularda hem de kültür ve medeniyet tarihi alanında orijinal katkılarda bulunmuş bir bilim insanıydı. (II) Halil İnalçık'ı diğer tarihçilerden ayıran önemli hususlardan biri, araştırmalarında tarih dışındaki beşerî bilimlerden de yararlanmasıydı. (III) İnalçık, hukuk ve sosyolojiyle de çok genç yaşlarda tanıştı. (IV) Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi bünyesinde yapılan sınavı kazanarak bu kurumun öğrencisi oldu. (V) Daha sonra Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesine de kayıt yaptırarak eğitim hayatı yoğun bir tempoda devam etti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Edebiyat, hukuk, sosyoloji, sosyal antropoloji, iktisat, İslamiyet ve siyaset bilimi; onun araştırmalarındaki temel alanlardandı." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Hayatın içinde belli bir düzen ve amaçlılık ilkesi ilk bakışta göze çarpmaktadır. Hayatımızın önemli bir kısmını öğrenim görmek için ev ve okul arasında geçiririz. Eğer büyük bir kentte yaşıyorsak okula gitmek için otobüs, minibüs, metro, gibi toplu ulaşım araçlarından yararlanırsınız. Bu araçlar bizi taşımaya, bir yere ulaşmamıza hizmet eder. Duraklar, yollar, ışık düzenleri, trafik polisleri hep bir düzene hizmet eden varlıklardır. Başka bir deyişle etrafımızdaki her şey belirli bir amacın eseridir. ----. Bakın doğaya, evrene. Her şey belli bir düzen ve amaç doğrultusunda yaşamakta, akıp gitmektedir. Güneş her gün doğar, dünyamızı ısıtır, bizim için D vitamini kaynağı olur, yaşamın kaynaklığını yapar. Mevsimler oluşur ve her mevsim kendi gereğini kendi sırası içinde yerine getirir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İnsanın, mesleğinin gereğini yerine getirmede başarısız olduğunu anlamalıyız
B) Bu nedenle ulaşımındaki aksaklıkları gidererek sahip olunan düzeni korumalıyız
C) Bunun farkında olarak hayata bir amaç ve düzen ekseninde yaklaşmalıyız
D) Bunu esas alarak etrafımızda gelişen olayları tarafsız bir gözle değerlendirmeliyiz
E) Bu nedenle hayatı belli kalıpların, sınırların içinde düzenleyerek yaşamalıyız

3. Ülkemizde dergiciliğin geçmişine baktığımız zaman ümitsizliğe düştüğümüz zamanlar da olur. Çünkü ----. Buna rağmen her geçen gün yeni bir dergi yayın hayatına başlamakta. İşte işin can alıcı noktası da burada. Önümüzde, sayısı binlerle ifade edilen dergi yayın hayatını durdurmak zorunda kalmışken yeni bir dergi çıkarmak için işe soyunmanın sırrı nedir acaba? Bu soruya verilecek cevap; bu işin bir sevdâ, bir aşk, bir gönül işi olduğudur kanımca. Ekonomik sıkıntılar o an için görmezden gelinir ve dünyanın sana sunduğu tatlı nimetler elin tersiyle itilir bir tarafa. Çünkü, her yeni başlangıç tatlı bir heyecan verir insana ve insanın umutlarını, beklentilerini yönlendirir yeni ufuklara doğru.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) birçok dergi taraflı yayın yapmanın kurbanı olarak yayın dünyasının mezarlığında yerini almıştır
B) dergicilik; belirli, tanınmış sanatçıların ürünleriyle sürdürülünce devam ettirilebilecek bir yayın işidir
C) dergi üretmek, hem zahmetli hem de iyi bir araştırma, seçme süreci isteyen emek ürünü bir iştir
D) dergilerin okurlar tarafından benimsenmesi diğer yayın organlarına göre her dönemde daha zor olmuştur
E) yüzlerce dergi başta ekonomik olmak üzere türlü nedenlerle yayın hayatını durdurmak zorunda kalmıştır

4. (I) Kahvaltılarımızın baş tacı zeytin, en sağlıklı yağ olan zeytinyağını da elde etmemizi sağlar. (II) Zeytinyağı, kızartma sırasında oluşan serbest radikallerden ve toksik maddelerden bünymizi korur. (III) Merak eden, Evliya Çelebi'nin 10 ciltlik *Seyahatnamesi*'ndeki Bursa'dan başlayıp Trabzon'u da içine aldığı ikinci cildinde, Trabzon kısmında anlattığı zeytinyağında hamsi kızartma (Hamsi Pilaki) tarifini okuyabilir! (IV) Ayrıca içinde zeytinyağı olan bu tarif, dünyanın en büyük gezgininin yazdığı bu dev eser içinde anlatılan binlerce yemek ve yüzlerce besin arasındaki tek yemek tarifidir! (V) Homeros'un anlattığı *Odysseia*'da sıklıkla geçer zeytin ve zeytinyağı... (VI) Halkarnas Balıkçısı'nın *Anadolu Tanrıları* kitabında anlattığı *Atina* hikâyesine kulak verelim: "Tanrıça Athena'ya ait bir efsane, zeytinin Yunanistan'a nasıl geldiğini ima etmesi bakımından önemlidir. Tanrıça Athena ile Denizler Tanrısı Poseidon, Atina kentini koruyuculuğu için yarışmaya girerler. Kente en faydalı şeyi getiren, muzaffer sayılacaktır. Poseidon atı, Athena ise zeytin ağacını getirir. Athena kazanır ve kentin koruyucusu olur."

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine "Zeytinden söz açılmışken edebiyat tarihinden diğer örnekleri de hatırlayalım." cümlesi getirilebilir?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

OBD30E93

1. Tarih, tarihsel dönemler, kültür, uygarlık ve bunların niteliği üzerinde çeşitli çalışmaların olduğu bilinmektedir. ---- Çeşitli ülkelerde ve değişik zamanlarda ortaya çıkan tarih anlayışlarının farklılığı bunda etkili olmuştur. Çoğunluğunu sosyologların, antropologların ve etnologların oluşturduğu bilim adamlarının yaptıkları tanımlar sürekli tekrar edilmiş, yapılan çalışmalarda, olguların tarihsel süreç içinde nasıl oluştuğu yeterince görülmediği için ortak bir anlayışın kazanımı yolunda fazla bir mesafe kaydedilememiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ne var ki bu kavramlar üzerine yapılan araştırmalar, belli ülkelerin tekelinde kaldığından yeterli bir düzeye erişememiştir.
- B) Ancak bu konuların anlam ve açıklamalarında hâlâ birçok belirsizlik, yetersizlik hatta tutarsızlık görülmektedir.
- C) Oysa dünyada kültür üzerine yapılan çalışmaların ortak bir noktada buluşması henüz gerçekleştirilememiştir.
- D) Buna rağmen uygarlık, bugün geldiği düzeyi geçmişte elde edilen kazanımlara borçlu olduğunun farkında değildir.
- E) Fakat modern yaşam, bu gibi önemli kavramları ikinci plana iterek yeterince anlaşılmasına engel olmaktadır.

2. Coğrafyayı "insan ve mekân merkezli bir bilim" olarak nitelendiren coğrafyacılar, mekânı ise "beşeri faaliyetlerin gerçekleştirildiği yer" olarak tanımlamışlardır. Şeklini ve yapısını başta topoğrafya ve iklim özellikleri olmak üzere büyük ölçüde doğal çevre faktörlerinin belirlediği basit bir balıkçı barınağından, insanın her yönüyle belirleyici olduğu bilim ve teknoloji ürünü çok katlı gökdelenlere varıncaya kadar insan elinin değdiği her yer; coğrafyacı için birer mekândır. 1991 yılında ölen Fransız filozof Lefebvre, geçen yüzyılın önemli mekân kuramcılarının biri olarak tarihe geçmiştir. Literatürde üzerinde önemle durulan "kent hakkı" kavramı ona aittir. Fakat pek çok konuda olduğu gibi, mekân konusundaki tartışmalarda öne çıkan isim, Fransız sosyal bilimci Foucault'tur. Özellikle mekân - iktidar ilişkileri üzerine yaptığı saptamalar, ona mekân kuramcılarının arasında ayrı bir değer kazandırmıştır. Hiç şüphesiz konu mekân olunca, Alman Filozof Habermas'ı da unutmamak gerekir. Onun "kamusal alan" kavramına yüklediği felsefi anlam, mekân analitiği bakımından oldukça mühimdir. "Tarihî bir yapılanma olan kamusal alanın, aile yaşamından, iş dünyasından ve devletten ayrı bir uzam içerdiğini" ileri süren Habermas, modernitenin bunu yok ettiği düşüncesindedir. Özetle ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) coğrafyacılar, mekânla ilgili araştırmalarında kendi yaşadıkları bölgelerle sınırlı kalmıştır.
- B) coğrafyacılar, mekân araştırmalarında kendilerinden önceki ekolleri yok saymışlardır.
- C) coğrafyacılar, mekân kavramına kendilerine ait farklı bakış açılarıyla yaklaşmışlardır.
- D) coğrafyacılar, mekân kavramını tanımlamada ve açıklamada yetersiz kalmışlardır.
- E) coğrafyacılar, mekân kavramını açıklarken felsefenin imkânlarından yararlanmışlardır.

3. (I) Karagöz sanatının devamı için önemli bir adım atan Bursa Uludağ Üniversitesinde "Karagöz ve Kukla Oyunları Uygulama ve Araştırma Merkezi" kuruldu. (II) Karagöz ve Kukla Oyunlarını yaşatmak ve dünya mirası hâline getirmek için kurulan merkezde hem yeni hayaliler yetişecek hem de Karagöz kültürü gelecek kuşaklara aktarılmış olacak. (III) Ayrıca merkezde Karagöz sanatıyla ilgili akademik çalışmalar yürütülecek. (IV) Karagöz Kütüphanesi kurma yolunda da adım atan akademisyenler, "Karagöz Bibliyografyası" çalışması kapsamında dünya genelindeki makale, bildiri ve kitapları inceledi. (V) Kurulacak Karagöz Kütüphanesi'nde 500'e yakın kitap olması hedefleniyor.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine "Mizah dolu sözlerle atışan Karagöz ve Hacivat'ın Bursa'da başlayan hikâyesi, bu şehirde devam ediyor." cümlesi getirilebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Mekânsal olarak Doğu Roma'nın ve Ortodoks Hristiyanlığın bütün sembollerini üzerinde toplayan kadim şehirler olan Bursa ve İstanbul, Osmanlı iktidarında kısa bir zaman dilimi içerisinde birer İslam şehrine dönüşmüştür. Buna karşın Buhara, Semerkant ve Bakü gibi Müslüman Türk şehirleri, Sovyet egemenliği sırasında Marksist ideolojinin ve sosyalist üretim tarzının etkisiyle geçmişe ait millî ve dinî izler silinmek suretiyle Sovyetleştirilmiştir. Özellikle Fransa ve İngiltere gibi sömürgecilikte deneyimli devletler tarafından ele geçirilen ülkelerde ise tarihî şehirler ve yerler genellikle yok edilmiş veya geri bırakılmış, alternatif olarak sömürgeci güçlerin kültürlerini ve iktidarlarını üst bir bakışla dayatan yeni şehirler ve mekânlar inşa edilmiştir. Şöyle denilebilir: ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mekânlar, siyasi erklerin dünyaya bakış açısına göre kalıcı bir biçimde şekillenen tarihî bir niteliğe sahiptir.
- B) Mekânlar, Doğu ve Batı kültüründe farklı özelliklere sahip olsa da tarihin belirli dönemlerinde yolları kesmiştir.
- C) Mekân - iktidar ilişkisini anlamak için bakılması gereken en güzel örnekler, hiç şüphesiz çeşitli nedenlerle el değiştiren ülkelerdir.
- D) Mekânlar, her kültürün kendine ait mimari yapısını yansıtan nitelikleriyle toplumların birbirinden ayırt edilmesini sağlar.
- E) Mekânlar, tarihte insanlara hem refah ve yaşam sağlamanın hem de insanların yaşamlarını kısıtlayanın birer sembolü olmuştur.

1. (I) Son zamanlarda yayımlanan şiir antolojilerinin sayısı dikkati çekecek kadar arttı. (II) Doğrudan doğruya şiirle uğraşmaya, şairleri teker teker okumaya pek vakit bulamayanlar için büyük bir kolaylık sağlayan bu antolojilerin her gün farklı bir türünü görüyoruz. (III) Bunlardan bazıları belli bir döneme ait olan, bazıları da belirli konuları işleyen şiirlerden derlenmiş. (IV) Ama beğenilerek alınan bu şiirlere bakınız, birbirinden ne kadar uzaklar! (V) Söz gelimi Orhan Burian'ın antolojisinde yer alan bir Necip Fazıl Kısakürek ile bir Selâhattin Batu arasında aynı çağın şairleri olmaktan başka ne bulabilirsiniz? (VI) Hâlbuki her biri başka bir iklimin şairi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre "Bu ve buna benzer antolojilere elbette hazırlayıcılarının beğendiği şiirler gerektir." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Yaşamın her anında var olan oyun, geçmişte açık alanlarda ve arkadaşlarla etkileşim hâlinde gerçekleşirken ilerleyen teknolojiye ayak uydurmuş ve 20. yüzyılın ortalarına doğru ortaya çıkan bilgisayar oyunları ile çocukların oyun oynama alışkanlıklarını değiştirmiştir. Son yıllarda çocuklar ve gençler arasında popüler bir eğlence ve boş zamanını değerlendirme aracı olan bilgisayar oyunları ile fazla zaman geçirme, çocukların gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Uzun süre oynayan çocuklar, kendilerini gerçek yaşamdan soyutlayarak sosyal hayattan koparmakta ve sorumluluklarını ihmal ederek akademik başarısızlık yaşamaktadır. Aynı zamanda uzun süre bilgisayar başında oturmak yetersiz fiziksel aktivite, beslenme ve uyku alışkanlıklarına yol açmakta, çocuk saatlerce aynı pozisyonda oturduğu için kas ve iskelet sorunları yaşamaktadır. Bunların tümünü göz önünde bulundurunca ----

- çocuklarımızı eski türden sosyal etkileşimli oyunlara yönlendirmemizin çok daha sağlıklı olduğu anlaşılmaktadır.
- çocuklarımızın aşırı düzeyde bilgisayar oyunu oynamasının sağlık açısından zararlı olduğu görülmektedir.
- çocukların akademik başarısızlığında bilgisayardan öğrendikleri bilgilerin yetersizliğinin payı ortaya çıkmaktadır.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Türkçe eğitimi; temeli bireyin dünyaya geldiği andan itibaren atılmaya başlanan, genel amacı Türkçenin doğru bir şekilde tanıtılarak bu dile ait sözlü, yazılı, görsel ve düşünsel birtakım becerilerin kazandırılması olan bir süreçtir. Bu süreç içerisinde birey, ilk olarak dilini yakın çevresinden öğrenmekte ve konuştuğu dilin tüm özelliklerini kazanmaktadır. Aile ile yakın çevrede başlayan dili öğrenme süreci gelişigüzel kültürlenme yoluyla olmakta; bunu okullarda kasıtlı kültürlenme süreci izlemektedir. Okullarda yer alan kasıtlı kültürlenme süreci ile dil öğretimi, dilin kurallarını ve doğru kullanımını bireylere kazandırmayı amaçlamaktadır. ----

- Görüldüğü gibi resmî ve gayri resmî öğrenmeleri kapsayabilen Türkçe eğitimi süreci, dile ait yaşantıların ve etkileşimlerin olduğu her yerde ve zamanda gerçekleşebilmekte, diğer bir ifade ile yaşam boyu devam etmektedir.
- Bu nedenle Türkçe eğitiminin bir ders ya da disiplin alanı olmasının yanı sıra birey için ana diline ait zenginlikleri tanıtarak dili kullanma zevkini tatmasına imkân sunan doğal bir gelişim süreci olduğu görülmektedir.
- Özetle Türkçe eğitimi resmî yönüyle ele alındığında öğrenmenin temelini oluşturan okuma, yazma, konuşma ve anlama gibi kritik becerilerin edinildiği, çok yönlü ve diğer tüm derslerle ilişkili bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Roman nedir? Romanla nasıl kültür oluşur? Her hâlde roman masal değildir. Roman okuyan kimse, okuduğu uydurma bile olsa onun olabilirliğine inanmak ister. Bunun içindir ki roman düştün gerçeğe yönelerek bu doğrultuda gelişmiştir. Ama romanda gerçekçilik, toplumdan bir kesimin yansıması değildir. Bunlardan çıkan sonuç şudur: Romancı her şeyden önce, gördüklerinin yaratıcı bir yorumcusudur. Bu yorum da romancının yetişme koşullarına, kişisel deneylerine, kültür birikimine göre değişir. Aynı şeyleri roman okuyucuları için de söyleyebiliriz. ----. Başka deyişle her romancı aynı toplumda kendi romanını yazar, her okuyucu okunan aynı roman da olsa kendi romanını okur.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- Romancı her ne kadar gerçekçi bir yaklaşıma sahip olsa da okuyucu, romanı kendi birikimine göre yeniden kurgulayarak okuyacaktır
- Romancı için gerçeği aynı açıdan değişmez biçimde görmek nasıl olanaksızsa okuyucular için de aynı romanı aynı biçimde anlamak olanaksızdır
- Roman okuyucusu, tıpkı romancı gibi kendi kültürel seviyesine uygun olarak romanın sanat kalitesini denetleyebilir
- Romancı romanında belli bir dünya kurmak istese de okuyucu, bu dünyayı anlamakta romancı kadar kendine sınırlar çizmeyebilir
- Romancı yaşadığı toplumun ulusal kültürüne göre bir kurgu oluştururken okuyucu, romanı kendi kültürüne uyarlayarak okur

1. İnsanlık çok değişti, insan çok bencilleşti, ölümsüz saydığımız dostluklardan bile birer acı tortu kaldı içimizde. Çıkara dayalı ilişkiler aldı onların yerini. Her alanda bir hız yarışmasıdır aldı yürüdü. Uçaklar ses perdesini aşarken, işadamları bir telefon bağlantısıyla milyonlar kazanırken alın teri ile yaşamının, bir tek romana beş yıl vermenin bir geçerliği mi kalır? Bize çok eski gelen, gerçekte yakın bir geçmişin kuralı olan ve birçok üstün niteliği gerektirdiği için erişilmez sandığımız görevlere, her bakımdan yetersiz insanların geçmesini doğal karşılayan, kardeşin kardeşe yabancılaştığı, çıkara dayalı, acımasız bir çağda yaşıyoruz. Ama bu arada, insanlık ne oluyor? Onun üzerinde, onun alın yazısı üzerinde düşünen kim? Eski Yunan filozoflarından beri çok düşünülmüştür bu alın yazısı üzerine, ne oldu sonunda? Sadece bir avuç anı kaldı, denecek. Kendi dışlarında yaşayanlar, kendi içlerinin boşluğuna bakmaktan korkanlar, böyle düşünürler elbette. --- Geleceğe olan güven, gazı tükenmiş bir lamba gibi sönüp gitmiyor. Kimi zaman bir parıltı, kısa bir süre için de olsa karanlıkta kalanlara ışık tutabiliyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Böyle düşünmeleri nedeniyle de insanlığın kaderi için yaptıkları yorumlarının diğer insanları umutsuzluğa sürüklemesi doğaldır.
- B) Hatta kendi boşluklarını anlamaktan uzak oldukları için insanlığın içinde olduğu durumu anlamaktan da uzak kalırlar.
- C) Etraflarındaki insanların sanat ve kültür üzerine düşünceleri onlara anlamsız, amaçsız, sonuçsuz eylemler gibi gelir.
- D) Onlar için felsefenin hayatlarında bir anlam taşıması, işlerine yarayacak bir durum ortaya çıktığında geçerli olabiliyor.
- E) Ama her ülkede, sayıları sınırlı da olsa haksızlığa karşı çıkmasını, insanlığı saymasını ve savunmasını bilen azınlıklar sayesinde insandan umut kesilmiyor.

2. (I) Çıkarıcı, yani reklamcı bir çağda yaşıyoruz. (II) Buzdolapları veya çamaşır makineleri gibi edebiyat ürünlerinin de sürüm yöntemleri var. (III) En basit eserler bile gerek televizyondaki açık oturumlarla ya da okunmadan yazılan eleştirilerle yaldızlanırsa, hele bilmem kaçınıcı baskısı olduğu iyi belirtilirse satış rekoru kırmayı işten bile değildir. (IV) Bu durumda edebiyat dünyası ne kadar çalkantılı, ne kadar bulanık ve ne kadar çıkarıcı olursa olsun insanoğlu gene de düştüden vazgeçmiyor. (V) Bakınız, ne güzel, ne doğru söylemiş Baudelaire: "Bana gelince, elbet çıkacağım, sevinçle eylemi düşe kardeş saymayan bu dünyadan."

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine "Böyle eserler çok satıldıkça edebiyat dünyasında sular boz bulanık akma-ya başlayacak, iyi ile kötünün ayrımı yapılamayacak." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Edebiyatımızda eleştiri tarzı konusunda çok farklı düşünceler vardır. (II) Nesnellikten yana olanlar öznel yargılar veremezler, öznel yargılar verenlerin nesnellığe saygılarından söz edilemez gibi düşünülür. (III) Eleştirmenin yan tutmadan, ön yargılara kapılmadan yapacağı bir eleştiri öznelidir. (IV) Eleştirmenin kendi beğenisine dayanmadan dış verilere dayanarak yapacağı bir eleştiri de bilimsel olmayabilir. (V) Buna karşılık, bilimsel verilere dayanarak yapılan çalışmalar sonunda eleştirmen öznel yargılara yönelmek zorunda kalabilir. (VI) Bu nedenle "nesnel" sözcüğüne çok geniş anlamlar yükleyip düşüncüyü bulandırmamak gerekir.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine "Hâlbuki bunları birbirinden ayırmak gerekir." cümlesinin getirilmesi uygundur?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Hep nelerden hoşlanırsın, hangi türler daha çok ilgini çeker diye soruyorlar. Şiirden bahsetmeyi seviyorum. Türkçelerine dayanmadığım için roman okumadığımı söyleyebilirim. Dili estetik kullanan yazarlarımızı bunların dışında tutuyorum tabii. Şiire ağırlık vermeme bununla açıklayabilirim. Sanat konuları üzerine düşünürken şiiri öne alıp konuşma, sonra öbür sanatlara açılma alışkanlığım eskilerden geliyor. Hatta ---. Şiir en başta olmak üzere öyküyü, romanı; deneme, eleştiri ve incelemeden çok sevmem de bundan.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) şiiri sanatların en eskisi olarak görüyorum desem düşüncelerimi daha iyi anlatmış olurum
- B) şiirselliğin olmadığı romanlar, öyküler ilgi alanımın dışında kalıyor, diyebilirim
- C) bütün alanlarda sanatsallığa daha yakın türleri sevdiğimi, öncelediğimi söyleyebilirim
- D) kurmaca türlere olan ilgim beni sanata yönlendirdiğini eski mülakatlarımda da belirttim
- E) bilimselliğe yakın türleri kuru ve sıkıcı bulanları hiç anlayamadım desem yeridir

1. I. Örümcek ağı şaşırtıcı derecede hafif, esnek ve yırtılmaya karşı dirençlidir.
II. Örümcekler; kendilerini düşmekten korumak, aşağıya doğru hareket etmek ve ağıın çerçevesini oluşturmak için güvenlik iplikleri üretiyor.
III. *Journal of Royal Society Interface*'de yayımlanan bu çalışmada araştırmacılar ağıın bir yüzeye tutunmasında yüzeyin önemli derecede etkili olduğunu keşfetti.
IV. Almanya'daki Kiel Üniversitesinden bir grup araştırmacı, ağı oluşturulan ipliklerin yapısı ile ilgili olarak gerçekleştirdikleri bir araştırmada beş örümcek türüne ait ipliklerin bir yüzeye tutunmasını ve gerilme dirençlerini inceledi.
V. Güvenlik iplikleri ipek bezlerinin dönme hareketiyle oluşan, özel bir örgü deseni olan ve bağlanma diskleri adı verilen ipliklere ve ağıın tutunacağı yüzeye sabitleniyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile III B) II ile III C) II ile IV
D) II ile V E) III ile IV

2. I. Araştırmacılar ayrıca sahillerde bulunan büyükşehirler planlanırken deniz seviyelerinde gerçekleşebilecek bu yükselmenin potansiyel etkilerinin de göz önünde bulundurulması gerektiğini söylüyor.
II. Yapılan çalışmada gelişmiş pek çok iklim ve buz modeli birlikte kullanıldı.
III. Sonuçlar Antarktika'nın geçtiğimiz yirmi yılda deniz seviyesinde neden olduğu yükselmeye benzer sonuç verirken, Antarktika'nın önceden düşünüldüğünden daha önce deniz seviyesinde yükselmeye yol açacak en büyük etken olacağını gösterdi.
IV. Araştırmacılar, "Sera gazları önceki dönemlerde olduğu gibi artmaya devam ederse yüzyıl sonuna kadar Antarktika'nın okyanus yükselmesine etkisi, şu ana kadar gerçekleşene ek olarak, 1 - 37 santimetre arasında olabilir." diyor.
V. Uluslararası bir ekipten oluşan bilim insanları bilgisayar simülasyonu vasıtasıyla Antarktika'nın denizlerin yükselmesinden ne oranda sorumlu olabileceği ile ilgili olarak ilk kez kapsamlı bir tahminde bulundu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile IV B) I ile V C) II ile IV
D) II ile V E) III ile IV

3. I. Ay'ın yüzeyindeki çukurlar, ilk olarak Japonya'ya ait *Kuyaga* uzay aracı ile yapılan gözlemler sırasında keşfedilmiş.
II. Daha sonra Ay görüntülerinin bilgisayarlar yardımıyla incelenmesiyle başka yüzlerce çukur daha olduğu anlaşılmış.
III. İlk çalışmalarda 29 kraterin içinde 200'den fazla çukur keşfedilmiş.
IV. Ay'da keşfedilen ilk çukurların çapları 5 ile 900 metre arasında değişiyormuş.
V. Bilgisayarlar yardımı ile taranan görüntüler, Ay yüzeyinin sadece %40'lık kısmına ait olduğu için bu sayının gelecekte artması bekleniyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile II B) I ile IV C) II ile III
D) II ile IV E) III ile V

4. I. Galileo Galilei; astronom, fizikçi, mühendis, filozof ve matematikçiydi.
II. Rönesans'ın bilimsel devrimine büyük katkıda bulunan bu bilim insanına "gözlemsel astronominin babası", "modern fiziğin babası" ve "bilimin babası" gibi isimler takıldı.
III. İşte tüm bu yaptıklarından dolayı engizisyon tarafından yargılanan Galileo hem yazdıklarından caymaya zorlanmış hem de hayatının geri kalanını ev hapsinde geçirmeye mahkûm edilmişti.
IV. Galileo ayrıca uygulamalı bilim ve teknoloji alanında geliştirilmiş bir askerî pusula gibi başka aletler de icat etmişti.
V. Gözlemsel astronomiye katkılarının arasında Venüs'ün evrelerinin teleskopik kanıtı, Jüpiter'in en büyük dört uydusunun keşfi, güneş lekelerinin gözlemi analizi bulunmaktaydı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile IV B) II ile III C) III ile IV
D) III ile V E) IV ile V

OBFB05E8

1. I. Anadolu'nun kuzeybatısında dünyanın en eski ve işlek boğazıdır Çanakkale.
 II. "El değmemiş!" sözü; Çanakkale'nin iç içe, art arda yüzlerce koyu için haklı olarak söyleniyor.
 III. Denizlerin dışı açılan kapısıdır; Marmara'yla Ege'yi bağlar, Trakya'yla Anadolu'yu ayırır.
 IV. Öyle ki büyük metropollerin dibinde olmasına karşın bu kıyılar Akdeniz fokunun ve Caretta caretta gibi hassas canlıların yuvası.
 V. Ne var ki bir yandan santraller, bir yandan yoğun atık ve zehir üreten sanayi kuruluşları şimdi bu kıyılara hücum ediyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile III B) II ile III C) II ile IV
 D) III ile V E) IV ile V

2. (I) İçten bir üslupla kaleme alınan *Çocuğun Dünyasında Bilim* adlı kitap, bilimin penceresini öğrencilerine aralamak isteyen öğretmenlere ve çocuklarının eğitimiyle yakından ilgilenen anne babalara sesleniyor. (II) Gücünü çocuğun kendi dünyasından alan eser; düşünce izleği, görüş ve önerileriyle pek çok pahalı ders kitabı ve ithal eğitim malzemesine göre çocuklara daha ucuz, ileri düzeyde etkin ve verimli çalışma seçenekleri sunuyor. (III) Çocuklara çevrelerindeki kaynaklara odaklanıp duyu organlarını kullanarak bir yandan dikkatli ve sistematik gözlemin nasıl gerçekleştirilmesi, bu gözleme dair verilerin nasıl toplanması, sınıflandırılması ve kayıt altına alınması gerektiğini anlatırken diğer yandan veriler arasındaki ilişkilerin nasıl kurulması ve bir problemin sistematik olarak nasıl çözülmesi gerektiğini açıklıyor. (IV) Özetle erken yaştan başlayarak çocuklara bilimsel düşünme ve davranma yöntemleri sunan bir baş ucu kitabı olma özelliğini hak ediyor. (V) Kitap ayrıca çocukların çevrelerinde bulunan, ulaşabilecekleri kaynakların listesini ve bu kaynaklardan nasıl faydalanılabileceğini de açıklıyor.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

- A) I ile II B) II ile III C) II ile IV
 D) III ile IV E) IV ile V

3. I. Kuzeyde ülkenin Hristiyanları için kutsal Lalibela kentinden güneyde kabilelerin yaşadığı Omo Vadisi'ne kadar Etiyopya farklı kültür bölgelerine sahip çok özel bir ülke.
 II. Afrika Boynuzu'nda doğa ve tarih hazineleriyle bezeli, tüm kıtaya damgasını vurmuş köklü, zengin topraklar buralar.
 III. Gizemli Etiyopya'nın en ünlü köşelerinden biri kuşkusuz UNESCO Dünya Miras Listesi'nde de yer alan Lalibela.
 IV. Ama coğrafi ve kültürel zenginliğine, kıta için taşıdığı öneme rağmen kendini dünyaya uzun süre açmamış, göz önünde olmamış gizemli bir diyar.
 V. Bu kutsal şehir, geçmişleri yüzyıllar öncesine uzanan çok sayıda kiliseye ev sahipliği yapıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile II B) I ile III C) II ile III
 D) III ile IV E) IV ile V

4. (I) Samsun'un bütün inşileri Karadeniz'e doğrudur. (II) Her şehir gibi onun da kendine has aroması vardır, sokakları deniz ve rutubet kokar. (III) İlkokul çocuklarının ellerinin hamisi koktuğunu hatırlıyorum. (IV) Kokular karışıp belleği uyandırır. (V) Birden, doğup büyüdüğüm bu yerde kışları apartmanların karalahana, koktuğunu da hatırlıyorum. (VI) Bunlara bütün mahallelere yayılmış pide fırınlarının kokusu ekleniyor.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

- A) I ile II B) II ile III C) II ile IV
 D) III ile IV E) IV ile V

5. (I) Çoğu insanın kitap okumamaktaki bahanesi okumaya ayıracak zaman bulamıyor oluşudur. (II) Bu insanlar, çoğu zaman okumaya başladıkları bir kitabı bitirebileceklerine en azından kitabı yarılatabileceklerine inanmazlar. (III) Oysa öyküler öyle değildir, onları bir oturuşta okuyup bitirmek mümkündür genellikle. (IV) Bir bakıma öykü, mekân tanımayan bu pratikliğiyle zamansızlıktan yakınma olasılığını ortadan kaldırır. (V) Otobüste giderken, bir kuyrukta sıra beklerken ya da öğle arasında çayınızı içerken bir yandan da öykü okuyabilirsiniz.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

- A) I ile II B) I ile IV C) II ile III
 D) III ile IV E) IV ile V

1. (I) Yaratıcı yazarlık kursları, yazarlık uğraşının günümüzde profesyonel bir mesleğe dönüştüğünün ve para kazanmanın bir aracı olduğunun en açık işareti. (II) Günümüz yazarları, pazarın talepleri yüzünden çok para kazandıklarında bile bağımsız olamıyorlar; toplumdaki kopuyorlar. (III) İnsanın yazdığı kitaplardan, verdiği kurslardan para kazanmasının baştan çıkarıcı bir şey olduğunu anlayabiliyorum ama bunun yazarı toplumdaki kopardığını da görüyorum. (IV) Eskiden hayatını sekreterlik, garsonluk, ofis memurluğu yaparak kazanan Samuel Beckett gibi yazarlar vardı mesela. (V) Taksi şoförlüğü yaptığı dönemde büyük maddi zorluklar yaşasa da bu durumu onu yazar olarak bağımsız kılmıştı.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. cümle ile III. cümle yer değiştirmelidir.
- B) II. cümle ile III. cümle yer değiştirmelidir.
- C) II. cümle ile IV. cümle yer değiştirmelidir.
- D) III. cümle ile IV. cümle yer değiştirmelidir.
- E) IV. cümle ile V. cümle yer değiştirmelidir.

2. (I) Penisilin bulunması modern tıptaki dönüm noktalarından biridir çünkü enfeksiyonlar, en basit ameliyatlara için bile bir endişe kaynağıydı. (II) Antibiyotik öncesi dönemde yaralanma sonrası enfeksiyonlar, yaralanmalardan çok daha fazla can alıyordu. (III) Görünen o ki bilinçsiz antibiyotik kullanımının da katkısıyla bu yarış kaybedeceğiz. (IV) Antibiyotiklerin yaygın kullanılması sonucunda ise bakteriler bu ilaçlara karşı direnç mekanizmaları geliştirmeye başladı, bu yüzden sürekli olarak yeni antibiyotiklerin geliştirilmesi gerekli oldu. (V) Dünya Sağlık Örgütü bu konunun endişe edici boyutlara vardığını açıkladı hatta ülkeler bu konuda ulusal eylem planları hazırlamaya, planlarını uygulamaya başladı.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. cümle ile II. cümle yer değiştirmelidir.
- B) II. cümle ile III. cümle yer değiştirmelidir.
- C) II. cümle ile IV. cümle yer değiştirmelidir.
- D) III. cümle, IV. cümleden sonra gelmelidir.
- E) IV. cümle, V. cümleden sonra gelmelidir.

3. I. ABD'nin Kaliforniya eyaletinin güneyinde yer alan Ölüm Vadisi Milli Parkı'ndaki hareket eden taşların bıraktığı izler 1940'lı yıllardan beri bilim insanları için çözülmesi beklenen bir gizemdi.
- II. Taşların hareketinde güçlü rüzgârların ya da yağışlar sonucu biriken suların etkili olduğu düşünülüyordu ancak taşlar hareket ederken gözlemlenememişti.
- III. Güneş ve esen hafif rüzgâr buzun erimesine ve buz tabakasının çatlamasına neden oluyor, rüzgârın da etkisiyle hareket etmeye başlayan buz levhaları taşları göl tabanında sürüklemeye başlıyordu.
- IV. Kış döneminde kurumuş göl tabanının yaklaşık üçte birlik kısmı yağış nedeniyle suyla kaplanıyor, sıcaklığın sıfır derecenin altına düştüğü kış gecelerinde suyun yüzeyi donuyordu.
- V. Sonuçları PLOS ONE dergisinde yayımlanan çalışmada araştırmacılar harekete duyarlı GPS cihazları ve zaman atlamalı görüntüleme yapabilen kameralar kullanarak taşları uzaktan görüntülemeye karar verdi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile II
- B) II ile III
- C) II ile IV
- D) III ile IV
- E) III ile V

4. I. Dünyadaki tropikal ormanlarla kıyaslanan İğneada Longoz Ormanları, kendi kategorisinde Türkiye'nin en büyüğü.
- II. Sahile paralel konumdaki ormanlara "subasar" özelliğini veren ise dağlardan Karadeniz'e doğru akan derelerin beslediği Erikli, Mert ve Saka isimli lagün göllerinin fazla yağış alan ilkbahar dönemlerinde önlerindeki kumul dolayısıyla yükselen sularla şişerek geriye doğru taşması ve deniz seviyesine yakın düz alanları kaplaması.
- III. Longoz yani Türkçeleştirilmiş hâliyle subasar ormanlar; etrafındaki göller, sazlıklar, kıyı kumulları ve yaprak döken ormanlarla birlikte bir ekosistem zinciri meydana getiriyor.
- IV. Birinin olumsuz etkilenmesi, diğerlerinin de etkilenmesi anlamına geliyor.
- V. Bu nadir orman, sınırlarında yer aldığı kentin çok kültürlü yapısını çağırıştırıyor bana çünkü kendi içinde ekolojik olarak birbirine bağlı birçok ekosisteme ve zengin biyoçeşitliliğe sahip.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile III
- B) II ile III
- C) II ile V
- D) III ile IV
- E) IV ile V

0C7B0473

1. (I) Genellikle "kan emici", "korkunç", "saça dolanan", "uçan fare" gibi sevimsiz isim ve sıfatlarla anılan yarasalar, birçok açıdan eşsiz özellikler taşıyor ve doğada son derece önemli roller üstleniyor. (II) Yarasaların çoğu böceklerle besleniyor ve akşam ortaya çıkan sinek, güve gibi canlıları yiyor. (III) Polenlerle, kurbağalarla, balıklarla beslenen uzmanlaşmış türler de var. (IV) Bazı türler bir gecede binlerce sinek yakalıyor ve böcek nüfusunun kontrol altında kalmasını sağlıyor. (V) Beslenme tarzından ötürü en meşhur olan vampir yarasalar ise bin 400'den fazla yarasa türü arasında sadece üç tür tarafından temsil ediliyor ve Orta - Güney Amerika'da yaşıyor.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. cümle ile II. cümle yer değiştirmelidir.
B) II. cümle ile III. cümle yer değiştirmelidir.
C) III. cümle ile IV. cümle yer değiştirmelidir.
D) III. cümle, V. cümleden sonra gelmelidir.
E) IV. cümle, V. cümleden sonra gelmelidir.

2. I. 1940'larda Colorado'da soyları tükenene dek avlanan gri kurtların yokluğunda geyikler çoğalarak bitki örtüsünü silip süpürdü, erozyon başladı ve bu zincirleme reaksiyon ekosistemin tüm aktörlerini etkiledi.
II. Bunun üzerinde ABD'de Colorado sakinlerinin yüzde 50.4'nün oyuyla, gri kurtların 2023 yılında eyaletin batısındaki dağlara geri getirilmesine karar verildi.
III. Üstelik kurtlar zayıf ve hasta hayvanları avladıkları için hastalıkların yayılmasını da engelliyordu.
IV. Yetkililer tarafından 2022'de ilk etapta 20 - 30 kurdun doğaya bırakılabileceği belirtildi.
V. Bırakılan kurtların saldırısı sonucu başka hayvanların telef oldukları belirlenirse eyalet, çiftlik hayvanları için tazminat ödeyecek.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile IV
B) II ile III
C) III ile IV
D) III ile V
E) IV ile V

3. I. Fikrî mülkiyet hukuku gereğince fikir ve sanat eserleri üzerinde eser sahibinin hukuki mülkiyet hakkı bulunmaktadır.
II. Fikrî mülkiyet hakkı; yazarına veya yayıncısına kullanma, yararlanma ve üzerinde tasarrufta bulunma hakkı verir.
III. Diğer bir deyişle, eser sahibinin ya da yayıncının izni ve bilgisi olmadan gerçekleşen her türlü kullanım izinsiz kullanım statüsünde olup kanuna aykırı bir durum ortaya çıkarmaktadır.
IV. Uygulamada ve halk ağzında bu tür eserlere korsan kitap adı verilmektedir.
V. Teknolojinin gelişimi ile birlikte özellikle dijital mecralarda ve sosyal platformlarda fikir ve sanat eserlerinin telif yarasalarına aykırı olacak şekilde kullanımı maalesef oldukça yaygınlaşmıştır.
VI. Özellikle "pdf kitap" olarak bilinen ve izinsiz olarak arz edilen bu eserler pastadaki en büyük payı almaktadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile II
B) II ile III
C) III ile IV
D) IV ile V
E) V ile VI

4. (I) Burası, İbrice Limanı'nın batı kısmında bulunan ufak bir koy ve limanı oluşturan mendirek taşlarının bulunduğu bir bölge. (II) İbrice Limanı'nda son dalışımı Cennet olarak da bilinen Liman Kenarı'ndan "gece dalışı" olarak yapmaya karar verdim. (III) Önce 20'li metrelerdeki kum zemine indik, dipte seyrek hâlde uyuyan iskorpit balıkları ilk dikkatimi çekenler oldu. (IV) Biraz daha yakından bakınca çeşitli karidesler ve barbunya balıklarının da dipteki yaşamın parçaları olduğu dikkat çekiyordu. (V) Derken ufak bir mığrı yavrusu kıvrıla kıvrıla ışıklarını aydınlatmış alanın önünde geçip gitti.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile II
B) II ile III
C) III ile IV
D) III ile V
E) IV ile V

1. I. Çünkü bilim adamı, gerçekleri sadece gözlem ve araştırmalarıyla bulmaya çalışırken sanatçı, gerçeklere sezgileriyle ulaşmak ister.
- II. Yaşamdaki her şeyi estetik bir ileti olarak algılama bakımından insandan daha duyarlı bir canlı yoktur.
- III. Bu bağlamda bir sanatçının kendisini duygu sellerine kapılması normalken bir bilim adamının kendini duygu çağlayanlarına kapatması doğaldır.
- IV. Bu yargı her insan için geçerliyen sanatçı veya sanatçı duyarlılığına sahip insan için daha fazladır.
- V. Bunun nedeni bir sanatçının yaşadığı evrene aklıyla değil, duyları ve sezgileriyle bakmasıdır.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

- A) II - V - III - I - IV
B) II - IV - V - I - III
C) II - III - IV - I - V
D) III - II - IV - V - I
E) IV - V - I - III - II

2. I. Kuramdaki en önemli sorun, filojistonun bir madde olarak kabul edilmesiydi.
- II. Filojiston kuramı, bütün yanma olgularını birleştiren ve kimyasal tepkimeleri açıklayabilen ilk kuramdır.
- III. Ayrıca ilk kez oksidasyon - redüksiyon süreci fistoloji kuramı ile açıklanabildi.
- IV. Buna karşın kuramın problemleri yönleri de yok değildi.
- V. Kuram sayesinde solunum, demirin havada paslanması ve diğer yanma olguları arasında temel benzerlikler bulunduğunu anlaşılabildi.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

3. I. Genişliği zaman zaman yarım metreye kadar daralan, tavan yüksekliği ise çoğu yerde yirmi metreye ulaşan bir çatlak boyunca ilerlemeye çalışıyoruz.
- II. Türkiye'nin en önemli doğa harikalarından olan Küre Dağları Millî Parkı'nda, Topmeydanı Mağarası'na giriyoruz.
- III. Yazın ortasında bile içindeki suyun sıcaklığı 10 derecenin altında olan cadı kazanı, ısladığımız takdirde bize hipotermi vakası yaşatabilir.
- IV. Mümkün olduğu kadar sudan uzak durmaya çalışıyoruz çünkü mağara dev bir buzdolabını andırıyor.
- V. Kış aylarında çok su çeken Topmeydanı birçok inişten oluşuyor ve neredeyse her inişin altında da çapı bazen iki metreyi bulan ve "cadı kazanı" denilen doğal havuzlar bulunuyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

4. I. İngiltere Meteoroloji Kurumu, havadaki küçük parçacıkların yeryüzüne ulaşan güneş ışığı miktarını azalttığını ve "gün ışığı kararması" adı verilen olay nedeniyle yoğun şekilde endüstrileşmiş bölgelerde nehir akışının önemli miktarda etkilendiğini tespit ettiklerini açıkladı.
- II. Yapılan çalışmada araştırmacılar; gün ışığı azalmasının yüzey buharlaşma hızını etkilediği için nehir akışlarını artırdığını, kararma olayı tersine döndüğünde ise nehir akışlarının azaldığını belirtti.
- III. Exeter Üniversitesinden Peter Cox, karbondioksit miktarı artışının bitkilerdeki su kaybını azaltarak nehir akışlarını artırmış olabileceğine dair belirtiler bulduklarını söylüyor.
- IV. "Hava kirliliğine neden olan sera gazlarının en fazla miktarda bulunduğu 1980'li yıllarda Orta Avrupa nehir yataklarındaki su akış miktarının %25 kadar arttığını tahmin ediyoruz." diye de ayrıca belirtildi.
- V. Yönetmelik değişiklikleri ve daha temiz yakıtlara geçilmesiyle birlikte bu etki Avrupa ve Kuzey Amerika'da gerilemeye başladı.
- VI. 1970'lerin sonlarına kadar artarak devam eden kömür yakılması atmosferde fazladan aerosol birikmesine neden oldu.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi dışta kalır?

- A) II
B) III
C) IV
D) V
E) VI

0C9A024D

1. I. Biraz ekmek ve su bulduktan sonra ilk arayacağımız şey, konuşacak bir insandır, değil mi?
 II. Manevi açlığınızı kitap giderebilir, dost ve arkadaş yokluğunun yerini kitap tutabilir.
 III. Bir an kendinizi tek başına bir odaya kapatılmış olarak düşünün.
 IV. Bulduğunuz kitabın yazarı sizin bu tek başına kaldığınız anda konuşabileceğiniz tek arkadaş olur.
 V. Bu his, yalnız kalmanın verdiği manevi açlığınızın giderilmesini istemekten başka bir şey değildir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sondan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Güney Danimarka Üniversitesinden araştırmacıların sentezlediği kristal yapılı yeni bir malzeme yüksek miktarda oksijene bağlanabiliyor.
 II. Araştırmacılar; sentezledikleri malzemenin, performans düşüklüğü olmadan oksijeni defalarca soğurma ve serbest bırakma özelliği olduğunu belirtiyor.
 III. Yeni malzemenin temel parçası, özel olarak tasarlanmış organik bir moleküle bağlı olan kobalt elementi.
 IV. Malzeme soğurduğu oksijeni, ısıtıldığında veya düşük oksijen basıncına maruz bırakıldığında serbest bırakıyor.
 V. Anlaşılan, gelecekte bir gün dalgıçlar oksijen tanklarını evde bırakıp ihtiyaç duydukları oksijeni çevredeki havadan veya sudan süzüp konsantre hâle getiren bu malzemenin sağlayabileceği.
 VI. Araştırmacılar Christine McKenzie bu malzemenin oksijenle doygunluğa ulaştığında basınç altında saf oksijen içeren bir oksijen tankından 3 kat daha fazla oksijen tutabildiğini, bunun da yanlarında ağır oksijen tankı taşımak zorunda kalan akciğer hastaları için önemli bir yenilik olduğunu söylüyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Yapılan araştırmalar, ışığın nanoiplikler içindeki yayılma yönünün istenildiği gibi ayarlanabileceğini gösterdi.
 II. Bir yönde yayılan ışık miktarı ile ters yönde yayılan ışık miktarı aynıdır.
 III. Ancak ortam koşulları, ışığın bu yayılma niteliğinin değişmesine sebep olabilir.
 IV. Bir nanoipliğin içine yerleştirilen altın nanoparçacıktan yayılan ışık, özel bir malzemenin içinde istenilen yönde yol alabiliyor.
 V. Boş uzaydaki maddelerin belirli bir yönde ışık yayma özellikleri yoktur.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) Atmosfer Bilimi Bölümünden Paul O'Gorman 20 ayrı iklim modellemesi kullanarak oluşturduğu Kuzey Yarımküre'ye ait kar yağışı tahminlerini inceledi.
 II. Sonuçlar Kuzey Yarımküre'nin karasal bölümlerinde normalin üstündeki aşırı kar yağışlarının, Dünya'nın ortalama sıcaklığındaki değişimlerden ortalama kar yağışlarına göre daha az etkilendiğini gösteriyor.
 III. Kar yağışları iklim sistemlerinin önemli bileşenlerinden biridir.
 IV. Dünya'nın ortalama sıcaklığındaki artışla birlikte kar yağışlarında da değişim gözlenmesi bekleniyor.
 V. Ancak şiddetli kar yağışlarında, küresel ısınmadaki artış nedeniyle ortaya çıkan değişim ortalama kar yağışlarına kine benzer şekilde olmayabilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Dokunma duyusu ile ilgili sinirler, kollara ayrılarak derinin her tarafına yayılır.
II. Ancak Dr. Johansson'un yaptığı araştırmalar, derideki sinir hücrelerinin duyularla ilgili verileri bilgiye dönüştürebildiğini de gösterdi.
III. Daha önceleri dokunma yoluyla elde edilen duyuların sadece beyin tarafından işlendiği düşünülüyordu.
IV. Nature Neuroscience'ta yayımlanan sonuçlar, derideki sinir hücrelerinin, ayrı kollardan gelen sinyalleri işleyerek dokunma duyusuna sebep olan cisimlerin geometrik özelliklerini belirleyebildiklerini gösteriyor.
V. Her bir sinir hücresi, derinin çeşitli bölgelerinden elde ettiği duyuları beyne iletir.
VI. Sinir hücreleri beyne sadece işlenmemiş sinyalleri değil, bu geometrik bilgileri de gönderiyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. *Yoga Tablet 2 Pro* adlı, 13 inç ekranlı bu ürün; tabanında yer alan geniş bölüme gayet şık bir şekilde yerleştirilen dâhili projektörüyle ekrandaki görüntüyü yüksek çözünürlüklü olarak dilediğiniz yüzeye aktarabiliyor.
II. Deneyenler gayet memnun kaldıkları bir deneyim yaşadıklarını ifade ediyor.
III. Bilgisayarınızı veya tabletinizi film izleme veya sunum amacıyla sıkça kullanıyorsanız tam da size hitap edecek harika bir çözüm üretilmiş: Projeksiyon cihazını da üzerinde taşıyan Android tablet.
IV. Fiyatıyla ve tarzıyla ilginç bir ürüne kavuşmanın hazzını yaşarken maliyetinin de uygun olduğunu belirtiyor.
V. Böylece iş amaçlı sunumlardan filmlere kadar, içeriği daha büyük bir alana yansıtarak içeriğin keyfine varabiliyorsunuz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden oluşturulacak anlamlı ve kuralı bir paragrafta cümlelerin sıralanışı nasıl olmalıdır?

- A) I - III - V - II - IV B) III - V - I - II - IV
C) I - V - III - IV - II D) III - I - V - II - IV
E) III - II - IV - I - V

3. I. Çünkü mikrodalga fırınların mikrodalgayı fırın dışına çıkarmamak için tasarlanan özel yapısı dışarıdan gelen sinyallerin de cep telefonuna ulaşmasını önüyor ve olası bir sil komutunun gelmesini engellemiş oluyor.
II. Bu nedenle akıllı cihaz üreticileri, çalınma ve kaybolmaya karşı cihazların işletim sistemlerine uzaktan silme ve devre dışı bırakma gibi özellikler eklemeye başladı.
III. Telefonunuz çalınırsa veya kaybolursa internetten cihazın bağlı olduğu hesaba girip sil komutunu veriyorsunuz, telefon hat alıp internete bağlandığında içindeki tüm bilgileri güzelce temizliyor.
IV. Günümüzde akıllı telefon ve tablet gibi cihazları kullanan hemen hemen herkes, sosyal medya hesaplarından elektronik postalarına kadar pek çok hassas bilgiyi bu cihazlarda saklıyor.
V. Önlem için önerilen yöntem de çok ilginç: Telefondaki bilgiler önemliyse mikrodalga fırına koyun diyorlar (Aman dikkat, pişirin demiyorlar!).
VI. Fakat BBC'de geçen ay yayımlanan bir haber konunun diğer bir yönüne dikkat çekiyor: İçindeki bilgiler nedeniyle delil niteliğinde olan telefonları da bu yöntemle gayet güzel silmek mümkün.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sondan ikinci cümle olur?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. I. *Photomath* adlı uygulama ise bu yaklaşımı bir adım daha ileri götürerek ekrana çizdiğiniz değil, kameraya gösterdiğiniz matematik işlemlerinin sonucunu size sunmaya başlamış.
II. Bundan birkaç yıl önce akıllı telefonların üzerinde yer alan uygulamalar ekran üzerine çizdiğiniz matematik formüllerini algılayarak işlemi çözebilecek olgunluğa erişmişti.
III. Sonucu verdikten sonra çözüme nasıl ulaştığınızı da adım adım gösteren uygulamayı çalışırken izlemek son derece şaşırtıcı ve eğlenceli.
IV. Neden ikisini bir araya getirip böyle bir çözüm üretmeyelim demişler ve teknolojinin farklı imkânlarını bir bileşime sokan bu uygulamayı ortaya koymuşlar.
V. Ne de olsa akıllı telefonunuzda kamera var ve gündelik hayattaki çoğu iş için ihtiyaç duyacağınızın ötesinde işlemci gücü de var.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

0C660AD3

1. I. Yıllar önce buradaki süngercilerle konuşmaya gelen Yaşar Kemal, yarımada'nın günümüzde yaygın bilinen adının nedenlerini daha yazının girişinde şöyle anlatıyor:
 II. Lâkin Yaşar Kemal ustadan yüzyıllar önce buraya "Trakheia / taşlık - kayalık" denmiş.
 III. "Bozburun, Türkiye'de biricik süngerci köyüdür. Ege Denizi kıyılarının başka yerleri gibi verimli toprakları olan bir yer değildir. Kayalıktır."
 IV. Anlayacağınız Bozburun diye iyi ad takmışlar ve bu tabloya yakışmış.
 V. Marmaris'e bağlı, kayalık kıvrımlı tepelerin arasına sıkışmış Bozburun Mahallesi; yaz dönemlerinde hareketli ve kalabalık bir turizm yerleşimi, diğer zamanlarda ise alabilirdiğine sakin.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi son cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Çam kokusuyla tırmanıyoruz Amos Antik Kenti'ni de kapsayan Hisarburnu'ndan Asarcık Tepe'ye.
 II. Şafağın gökte yer yer açtığı çimdik moruyla, yelin kelamıyla çıkıyoruz yola.
 III. Ne zaman kurulduğu kesinlik kazanmış bu kentin kuzeydoğusundaki tiyatro küçük fakat görkemli.
 IV. Yolda izlediğimiz, Turunc sırtlarındaki ormanlar; insanı büyüleyerek düşünmekten vazgeçirecek kadar yeşil.
 V. Öyle ki oturma yerlerinin duvarlarının altı metreyi bulan kesimleri ayakta duran bir devi andırıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Birkaç yıldır sinema salonlarının Netflix ve benzeri dijital yayıncılık platformlarına karşı savaş verdiğine tanık oluyorduk.
 II. Pandeminin ardından karşımıza çıkacak yeni dünyada, eğlence ihtiyacı için dijital imkânlar sayesinde, eskisine oranla evlerimize daha fazla rol düşeceğini tahmin edebilirsiniz.
 III. Bu savaşta film yapımcıları da önceleri sinema salonlarına destek vermeye çalışsa da yaşanan gelişmeler ve ortaya çıkan pandemi sonunda, artık herkes dijital platformlarının zaferini kabul etmek durumunda kaldı.
 IV. Kısa süre önceye kadar Oscar ödüllerine kabul edilmeyen dijital platform filmleri de artık sinema ödülleriyle ciddiye alınmak durumundalar.
 V. Filmlerin bile artık sinema salonları için değil dijital platformlar için çekildiği bir çağda, evlerimiz eğlence hayatının önemli bir merkezine dönüşecek.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden oluşturulacak anlamlı ve kurallı bir paragrafta cümlelerin sıralanışı nasıl olmalıdır?

- A) I - III - V - II - IV B) I - IV - III - II - V
 C) II - V - IV - I - III D) II - V - I - III - IV
 E) V - I - II - III - IV

4. I. Bu anlamda imparatorluğun kozmopolit yapısını çok iyi anlatan bir semt burası.
 II. Bugünkü adı olan İstiklal Caddesi'ne baktığımızda rengârenk bir kültürle karşılaşılır.
 III. Eski Beyoğlu'na çağdaş Babil Kulesi denebilir çünkü farklı dillerin konuşulduğu, farklı dinlerin, farklı kültürlerin yaşandığı bir semt.
 IV. Semti cazip kılan da yüzyıllardır bu farklı dillerin, dinlerin, kültürlerin birliğidir hâlâ.
 V. O zamanlar genellikle Osmanlı'nın Batı kültürünü yansıtmamasına rağmen, Türklerin ve Müslümanların da her zaman ilgisini çekmiş bir semt.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜNİTE TESTİ 1

2. ÜNİTE: PARAGRAFIN YAPISI

1. (I) Müziğin yaratıcılıkla ilişkilendirilmesi çok yeni bir şey değil hatta müziğin her türü beyin için farklı gelişmeleri yaratıyor. (II) Bunun en iyi örneğini bildiğimiz gibi klasik müzik oluşturuyor. (III) Klasik müziğin insanın zihnini geliştiren bir etkisi var. (IV) Caz oldukça eğlenceli ve mutluluk veren bir müzik türü. (V) Cazın nasıl ortaya çıktığını bir düşünün: Caz, Amerika'da kölelerin duygusal boşluğunu doldurduğu bir müzik türü olarak doğdu. (VI) İlk başlarda bu kitle cazın çıkış noktası olan "blues"u dinliyordu ve yaşadıklarını "blues" melodilerine sığarak atlatmaya çalışıyordu.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Akıllı telefonların ve tabletlerin ardından, başta akıllı saatler olmak üzere giyilebilir teknolojilerin hızla piyasada boy göstermeye başladığı bir döneme girdik. (II) Ama bu gibi teknolojiler kendilerine özgü problemleri de beraberinde getiriyor. (III) Örneğin akıllı saatlerin küçük ekranları üzerinde size sunulan fonksiyonları kullanmak için doğru yerlere dokunmak çoğu kişi için büyük sorun. (IV) Bir firma, bu durum için akıllıca bir çözüm önerisi getirmiş: İhtiyaç duyduğunuz fonksiyonları saatin ekranı yerine kolunuza yansıtma. (V) Bu projeksiyon işi 10 yıldan uzun süredir gündemde olan ama bir türlü tutunamayan bir teknoloji. (VI) Bu sayede örneğin müzik dinlemek için saatin üzerinde yer alan küçük menülerde dolaşmak yerine, kolunuzun üzerine yansıyan kırmızı müzik simgesine dokunmanız yeterli olacak.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Bugüne kadar görmeye alıştığımız LCD ekranlar hep kare veya dikdörtgendi. (II) LCD ekran, elektrikte kutuplanan sıvının ışığı tek fazlı geçirmesi ve önüne eklenen bir kutuplanma filtresi ile gözle görülebilmesi ilkesine dayanan bir görüntü teknolojisidir. (III) Sebebi ekranda yer alan pikselleri kontrol eden elektronik bileşenlerin kenar boyunca dizilmesinin gerekmesi. (IV) Diğer yandan yeni çıkan cihazlar bu alanda artık bazı değişikliklerin hayata geçmesini gerektiriyor: Yuvarlak ekranlı saatler, kıvrımlı göstergeler ve özellikle de araçlarda yer alan kadrانlar gibi. (V) Bu pazarda büyük bir potansiyel gören Sharp, pikselleri kontrol eden elektronik bileşenleri piksellerin arasına yerleştirerek farklı biçimlerde ürettiği ekranları fuarlarda sergilemeye başladı. (VI) Üstelik bu yeni üretim teknolojisinin çerçeve kalınlığını neredeyse sıfıra indirmek gibi güzel bir yönü de var.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Sahada çalışan mühendis ve işçilerin işlerini büyük ölçüde kolaylaştıracak uygulamalara sahip, en geniş içerikli ve gelişmiş giyilebilir cihaz, akıllı baret DAQRI, iş ve işçi güvenliğini sağlamak amacı ile Los Angeles'ta geliştirildi. (II) İşçileri gerektiğinde değiştirilmesi gereken parçalara yönlendiren akıllı baret, yapılan işleri hatta iş kazalarını kamerası ile kayıt altına alabiliyor. (III) Böylece iş kazalarının sebepleri öğrenilip gereken tedbirler alınıyor ve aynı kazaların tekrarlanmaması için bu kayıtlar eğitim esnasında kullanılabilir. (IV) İş sağlığı ve güvenliğinde yeteri kadar önlem alınmaması sonucu iş kazaları ve mesleğe dayalı hastalıklar meydana gelebilir. (V) Buna bağlı olarak işletmelerde iş gücü kaybı, maddi kayıplar, en önemlisi de can ve uzuv kayıpları meydana geliyor. (VI) İş kazasının meydana gelmesi diğer çalışanları da psikolojik olarak etkiliyor; aynı iş kolundaki işçileri, sendikaları ve dolayısıyla da devlet ve toplumu etkisi altına alıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

0C63088A

1. Duygu, Latince hareket etmek anlamını taşımaktadır ve evrenselidir. Her duygu bizi bir şekilde hareket etmeye hazırlar. Duyguları olumlu ve olumsuz duygular olmak üzere ikiye ayırabiliriz. Heyecan, mutluluk, neşe, iyimserlik gibi duyguları pozitif; keder, üzüntü, korku, kızgınlık, öfke, şiddet, kıskançlık gibi duyguları ise negatif olarak tanımlayabiliriz. Bunların her birinin hayatımıza etkileri farklı olur. Kendimizi iyi hissettiğimizde yaşadığımız en temel duygu durumlarından biri neşeli olma hâlidir. Kişi yaptığı şeyden keyif aldığına mutluluk otomatik olarak ortaya çıkar. Ayrıca takdir edildiğimizde, güvende hissettiğimizde, gurur duyduğumuzda da kendimizi çok iyi hissediyoruz ve bu güzel duygular yaşamımıza yansır. Peki ya olumsuz duygular?... Evde, işte, sosyal ortamlarda hatta evliliklerde yaşadığımız sorunların ayrılmaz parçası olumsuz duygular ve etkileridir. Bu nedenle ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) duygularımızı mümkün olduğu kadar ayrıştırmak ve temel duygularımızı tanımak, kendimizi anlamada çok önemlidir
- B) temel duygusal kalıplarımızla sağlıklı duyguları birbirinden ayırdığımızda hayatımızda duygusal bir denge kurabiliriz
- C) olumsuz duyguları görmezden gelirsek hayatımızdaki birçok sorunla da baş etmeyi öğrenmiş bireyler oluruz
- D) hayatımızda bize olumlu duygular yaşatan eylemler içine girmeli, olumsuz duygular yaşatan eylemlerden uzak durmalıyız
- E) olumsuz duyguları da kabullenerek hayatımızın bir parçası gibi algılamamız bize psikolojik huzurun ne demek olduğunu yaşatacaktır

2. ----. Dikkat edilirse kültürümüzde yer alan türkülerin büyük bir kısmında içerik olarak duygularını, aşklarını, sevdalarını dile getiren, hasret çeken, sevdiğine yalvaran, rakiplerinden kıskanan bir erkek/âşık portresi çizilirken "Eğin türkülerinde" bu rolü kadının üstlendiği görülür. Gurbete giden eşinin yolunu gözleyen Eğinli kadının sevgisi, aşkı, sadakati, özlemi, hasreti, bekleyişi, ümidi, ümitsizliği, yalvarışı kısacası kocasına olan içli duyguları bu türkülerle dile getirilir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Türkülerin içeriklerinde birbiriyle tutarsız durumların görülmesi gayet doğaldır
- B) Türküler, gerçek yaşamdan beslendiği için içerikleri bölgelere göre değişmektedir
- C) Türkülerin insanlar tarafından sevilmesi yaşanmışlıklara bağlı oluşumlarındandır
- D) Türküler, yörelerin dünyaya bakışını bize yansıtan en önemli kültür unsurlarıdır
- E) Türkülerin her yöreye göre farklı bir söyleyiş tarzına sahip olması anonim olmasındandır

3. (I) Motosiklet kullanıcılarının emniyeti için ABD'li Weller kardeşler tarafından San Francisco'da geliştirilen akıllı motor kaskı Skully AR-1, giyilebilir bir teknoloji ürünü. (II) Adeta bir dikiz aynası görevi gören Skully AR-1, yüksek hızlı mikro işlemci ve işletim sistemi ile çalışarak sürücülere yol bulma konusunda da büyük kolaylık sağlıyor. (III) Otomobil odaklı geliştirilen bir ürünün motosiklet için tasarlanmış hâli olarak tanıtılabileceğimiz Skully AR-1, şeffaf ekran modelli bir gösterge, 180 derecelik dikiz kamerası, güneş ışığına karşı koruyucu cam ve GPS haritaları ile sürücülere gözlerini yoldan ayırmadan seyahat etme fırsatı sunuyor. (IV) Skully AR-1'i bluetooth ile akıllı telefonunuza bağlamanız ve gelen aramaları ve mesaj bildirimlerini şeffaf ekrandan takip etmeniz de mümkün. (V) Böylelikle akıllı kask, seyir hâlindeyken iletişim takibinden kaynaklanan kazaların önüne geçmiş oluyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile II
- B) II ile III
- C) II ile IV
- D) III ile IV
- E) IV ile V

4. I. Kazanılmış direnç ise antibiyotiğe duyarlı olan bakterinin zaman içinde antibiyotikten etkilenmeyecek bir mekanizma geliştirmesi sonucunda ortaya çıkar.
- II. Bakterilerde antibiyotiklere karşı doğal ve kazanılmış olarak iki ayrı tür direnç gözleniyor.
- III. Eğer bu mutasyon antibiyotiğin proteine bağlandığı kısımda ise antibiyotik proteindeki değişiklikten dolayı proteini fark edemez, ona bağlanamaz ve görevini yerine getiremez.
- IV. Bakteride antibiyotiğin etkisini göstereceği bölümün olmayışı, o bakterinin antibiyotikten etkilenmeyeceği anlamına geliyor ve bu durum doğal direnç olarak adlandırılıyor.
- V. Bakterinin DNA'sında dış etkenlerin herhangi bir etkisi olmadan yani kendiliğinden oluşan mutasyonlar, antibiyotik direncinin gelişmesinde önemli rol oynar.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1. (I) Tatyana Tolstaya, *Böcü* ile klasik kıyamet sonrası kitaplarına özgün bir bakış açısı sunmuş. (II) Yaşanılan felaketin ardından ilkelleşen toplumdaki inançları, kültürü, değişen dil yapısını ayrıntılarıyla örmüş. (III) Güçlü ironi yapısına sahip, ustaca dil cambazlığı yapılan, edebî değeri yüksek özel bir bilim kurgu eseriyle türün sevenlerini karşılamış. (IV) Sanat eserlerinde bilimin kurgulanması söz konusu olunca, akla ilk olarak değişen bilim ve teknoloji, zaman yolculuğundan uzay keşfine kadar birçok farklılığa işaret eden kavramlar geliyor. (V) Tabii ki bu bilim kurgu gibi geniş alt alanlara sahip tür için oldukça kısıtlayıcı bir tanım çünkü kıyamet / kıyamet sonrası, uzay operası ve çok daha fazla birbirinden farklı türü hesaba katmamız gerekiyor. (VI) Hatta bu alt türlerin de kendi içinde dallara ayrıldığı ve diğer türlerle etkileşime girdiğini düşününce tanım gittikçe başka hâle geliyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Kuyruklu yıldızlar ve asteroitler Güneş sisteminin en eski üyeleri olarak kabul ediliyor. (II) Bileşimleri Güneş sisteminin olduğu bulutsunun bileşimini yansıtan bu gök cisimleri, suyun izini takip eden bilim insanları için zaman makinesi gibi görev yapabilir. (III) Ancak bu cisimlerin içindeki suyun ne zaman olduğu tam olarak bilinmiyor. (IV) Sıvı hâldeki suyun varlığının Dünya üzerinde yaşamın ortaya çıkmasını sağladığı düşünülüyor. (V) Bazı bilim insanları Güneş sistemindeki suyun kaynağının Güneş'in olduğu bulutsunun içindeki su olduğunu düşünüyor. (VI) Diğer bir görüşe göre Güneş oluşuktan sonra, etrafındaki gezenlerin olduğu diskin içinde gerçekleşen süreçler sonucu oluşuyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Geçtiğimiz günlerde LCD ekranların yapımında kullanılan kimyasal bir bileşiğin antibakteriyel bir maddeye dönüştürüldüğü bir çalışma duyuruldu. (II) Geçmişten günümüze doğal kaynaklar, yeni antibiyotiklerin keşfi açısından her zaman büyük bir önem taşıdı. (III) Son zamanlarda bu konuya ilgi daha da arttı. (IV) Bu nedenle de doğal ama belki de aklımıza bile gelmeyecek kadar tuhaf kaynaklardan yeni antibiyotikler elde edilmesi için geliştirilen yöntem ve teknolojilerin de başarı oranı gün geçtikçe artıyor. (V) Mesela yağmur ormanları boyunca kendilerinin 2 katı büyüklüğündeki yaprak parçalarını taşıyabilen Güney Amerika'nın yaprak yiyen karıncalarının, mikroorganizmalarla baş etme konusunda daha çok ilaç araştırmacılarını ilgilendirecek bir gücü keşfedildi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

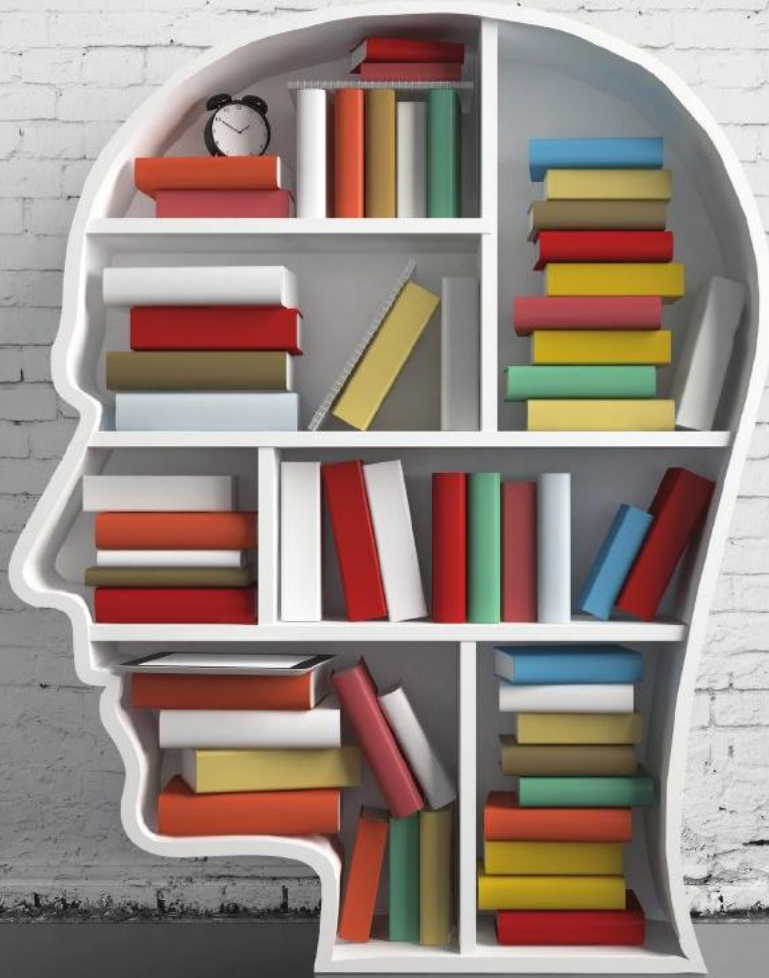
- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Antik çağlardan günümüze ne kadar eser kaldığı bir tartışma konusu. (II) Geçtiğimiz günlerde "Günümüze ulaşan eserler, o dönem yazılanların sadece yüzde 1'i" minvalinde bir yazı görünce araştırmıştım; net olmasa da bu rakam kimi araştırmalarda yüzde 3,5 olarak gösterilmiş, kimisinde ise yüzde 10'a kadar çıkmış. (III) Her hâlükârda, iyimser bakacak olsak dahi, yüzde 90'lık bir kayıptan söz ediyoruz ki bu epey büyük bir rakam. (IV) Enrique Matas; bir kitabında hiç yazılmamış eserleri, yazmamış ya da yazmayı erkenden bırakmış yazarları anlatıyor. (V) Salinger'dan Rimbaud'ya uzun bir değerli listesi var Matas'ın. (VI) Kimisi, artık kitap yazmanın sıradanlaştığından dert yanarak yazmama sebebini açıklıyor kimi ise en büyük eserlerini genç yaşta vermiş olmanın talihsizliğiyle eline kalemi almıyor bir daha.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

PARAGRAFTA BAŞLIK, KONU VE ANA DÜŞÜNCE

- 10. Bölüm : Paragrafta Başlık
- 11. Bölüm : Paragrafta Konu
- 12. Bölüm : Paragrafta Ana Düşünce
- 13. Bölüm : Paragrafın Hangi Sorunun Cevabı Olduğunu Bulma

1. Beni yazmaya iten nedir? Yazma bir çeşit eylemdir. Acıyı yok edebilir miyim? Karanlığı, tutsaklığı yok edebilir miyim? Burada şiir, düzyazı bir eylem gücü kazanır. Eni sonu bir bireyim ben, bir tek insanım. Benim eylemimdir yazı, bireysel eylemimdir. Bir de deyimleme içgüdüğü var. Bir içgüdüdür yazı yazmak; şiir, müzik, resim... Deyimleme içgüdüğüdür. Kendini, doğayı, toplumu, insanları, evreni ve o sonsuz çıkmazı, ölümü, deyimleme. Ama insan en çok neyi deyimleyebilir? Kendisini...

Bu parçaya konulabilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazma Sanatı
- B) Benlik Algısı
- C) Yazmanın Sırrı
- D) Ben ve Sanat
- E) Sanatın Gücü

2. Çok kabaca, insan başarılarının tümü, diye tarif edebiliriz kültürü. İnsan toplulukları için kültürden söz edilmesini mümkün kılan ise önceki nesillerin başarılarını aktarabilmesini, kendi nesiltaşları arasında başarıların iletilip öğrenilmesini ve nihayet bunların hepsinin sonraki nesillere miras bırakılabilmesini sağlayan bir mekanizmaya sahip olmalarıdır ki bu da "dil"dir. Burada "dil"e dayanan bildirilişimin iki boyutu ortaya çıkıyor: Bunlardan birincisi, toplumun zamandaş fertleri arasındaki yatay bildirilişim boyutudur. İkincisi ise önceki nesillerin başarı birikimlerini miras bırakabilmelerini mümkün kılan dikey bildirilişim boyutudur. Diğer canlı türlerinin oluşturdukları yaşayış biçimleriyle karşılaştırıldığı zaman, bizim "kültür" dediğimiz ortamın oluşabilmesi için vazgeçilmez unsurun dilin nesiller arasındaki aktarımı mümkün kılan dikey bildirilişim boyutu olduğu gözlenmektedir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dilin Etki Alanı
- B) Kültür Aktarımı
- C) Kültür ve Dil
- D) Köprü Bağlamında Dil
- E) Toplum ve Kültür

3. Habere kaynaklık eden olaylar, tıpkı yaşam gibi çok boyutlu değerlendirmeye açıktır. Muhabir ileteceği haberi hazırlarken hedef kitlenin ilgisini en çok çekecek noktaları ön plana çıkarır. Böyle yaparak haberin geniş kitlelere ulaşmasını, ilgi çekiciliğini ve okunurluğunu artırmayı hedefler. Haberlerin odak noktaları, hitap ettiği toplumun o dönemki durumu ve bakış açısına göre farklılık gösterebilir. Örneğin dünyaca ünlü otomobil markasının bir ülkeye yatırım kararı alması ve devlet tarafından kendilerine tahsis edilen orman arazisi üzerine fabrika kuracak olması haberi çevre duyarlılığı gelişmiş ve bu konuda hassas olan bir topluma "Ormanlarımız Katledilecek" başlığı ile sunulabilecekken gelişmekte olan bir ülkede "İşsizliği Bitirecek Dev Yatırım" başlığıyla sunulabilir.

Bu parçaya konulabilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitle İletişim Araçları
- B) Medya ve Toplum İlişkisi
- C) Doğru ve Etkili Haber Teknikleri
- D) Haber Kaynakları
- E) Medyanın Gücü

4. Kendimi bildim bileli, nesnelerden en çok kâğıdı ve kalemi sevdim. Nedenini düşünmeden sevdim. Sonradan tanıdığım ve hayatıma giren daktilonun, yani klavyenin hakkını yemeyeyim; daktiloyu da sevdim ama ilk ikisinin derecesine ulaşmadı yakınlığım. O şiddette bir sevgi ateşi, o düzeyde bir heves topacı oluşturmadı. Defterler dolusu yazının ak sayfaya dökülme anı hep haz ve hüznün membaı olmuştur geçmişimde. El yazısı hayat pasajları, mekanik ortamda aynı hazla veya aynı hüznle metne dönüşmüyor; dönüştürülemiyor. Eninde sonunda makine kullanmayı gerektirir yayımlanması istenen metin. Duygusal, ussal ilişki içinde bulunan nesnedir makine ya da klavye. Öyle olmuştur yıllarca. Öyle oluyor şimdi.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makinelerin Etki Alanı
- B) Eski ve Yeni Metinler
- C) Teknoloji Faydalı mı?
- D) Teknoloji ve Yazı
- E) Hayat ve Yazı

OCC805E1

1. Karşısındakini kontrolü altına almak isteyen zeki bir insan, karşısındakinin kişiliğiyle veya dış görünüşüyle alakalı eksik bir yönünü başka bir insanda tespit ederek bunu alaylı bir şekilde söyleyebilir. Karşıdaki kişi doğrudan kendisiyle dalga geçilmediği hâlde, eksik özelliği alaya alındığı için rencide olur. Rencide olan insan, kendini ispat etme ve sevdirmeye çabasına girer. Kusurları başka insanlarda görülüp kendinde görülmediğine inandırılan kişi daha da savunmasız hâle gelir. Son evrede kişi, karşısındakine inanılmaz bir sempati duyar ve itaat eder.

Bu parçaya konulabilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zekânın Gücü
- B) İnsanları Etkileme Sanatı
- C) İnsan ve Zekâ
- D) Baskın Karakterler
- E) Zekâyâ İtaat

2. Yakında sinemanın bir endüstri değil, sanat olduğuna kimseyi inandıramayacağız. Sinema ürünleşiyor, reklam bütçesi, türev ürünlerin satışı derken insanlar otomobil üretir gibi film üretmeye başladılar. Belki en acısı da "sinema tekniği" öne çıkarken sinema sanatının unutulması. Dev bütçeler, sinemanın doğasını ele geçirirken bu sanatın asıl amacı giderek unutulmakta. Yapımcılar kıyasıya bir çekişmeyle teknik açıdan sinema seyircisini daha çok etkileyebiliyorlar.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sinema Endüstrisi
- B) Modern Sinema
- C) Sinemanın Teknik Sorunları
- D) Sinemada Dönüşüm
- E) Sanat ve Ekonomi Paradoksu

3. 1613 yılında, henüz dört yaşındayken babasının ayakkabı atölyesinde meydana gelen kaza sonucu sol gözünü kaybeden Braille, oluşan iltihap nedeniyle kısa sürede diğer gözünü de kaybetti. Braille yedi yaşındayken Jacques Palluy adında bir eğitmenen ders alarak işitsel birtakım bilgiler öğrendi. Daha sonra Palluy, bir öğretmen arkadaşından Braille'yi okuluna kaydetmesini ve gören öğrencilerle birlikte onun da eğitim almasını rica etti. Böylece okula başlayan Braille, burada çeşitli bilgiler edinmesinin yanı sıra zorluklarla nasıl mücadele etmesi gerektiğini de öğrendi. Bir kâğıt üzerine iğne yardımı ile yazılabilen, alfabedeki harflerin, sayıların, bağlaçların ve noktalama işaretlerinin de belirlenebildiği sistem, parmaklarının altından geçen "harfleri" kolaylıkla hissetmelerini sağladığı için görme engellilerin hem okumayı hem de yazmayı öğrenmesini kolaylaştırdı.

Bu parçanın başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Alfabe ve Toplum
- B) Braille Alfabesinin Doğuşu
- C) Braille'nin Yaşamı
- D) Braille Alfabesinin Faydası
- E) Alfabelerin Tarihçesi

4. Jüri yapısının yer aldığı filmler ve diziler oldukça rağbet görür yedinci sanatta. Dar alanda birçok oyuncuyu hapsederek, kamera oyunları kısıtlayarak seyircinin ilgisini düşürmeden yapıtını izletebilmek her yönetmen için zordur. Burada devreye senaryo giriyor. Tek bir mekânda çekilen ve bu tarz filmleri taşıyan ana kolon, ne oyuncuların yeteneği ne yönetmenin zekâsı ne de müziğin etkisidir. Doğrudan doğruya en etkili silah, senaryodur. Her geçen gün gazetelerin üçüncü sayfalarını süsleyen haberlerin mahkeme koridorlarına düşen aksinden hikâyeye sıkıntısı çekilemeyeceği de herkesin malumu olsa gerek.

Bu parçaya konulabilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dar Alan Sineması
- B) Sinema Teknikleri
- C) Senaryonun Sinemadaki Yeri
- D) Sinemada Ana Arterler
- E) Yönetmen ve Sinema

1. Nasıl yazdığımı ben de açıkçası bilmiyorum, dersem şaşmayın. Şiirde bu hiç belli olmaz. Yemek yerken ya da yolda giderken bir mısra gelirir. Bakarsınız, o zamana kadar karanlık gördüğünüz bir dünya birdenbire aydınlanmış. Artık o dize kılavuzunuz olur; yazacağınız şiirin konusunu, biçimini, boyunu bosunu, hepsini o belirler ve o şiir bitinceye kadar siz işgal altında bir memleket gibisinizdir. Dairede çalışmanızı, yemenizi, gezmenizi, uykunuzu ona ayırmak zorundasınız. Şiir bitmeden bu saplantıdan kurtulamazsınız.

Bu parçada şairin üzerinde durduğu asıl konu aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Şiirin yazma sürecine girdiğinde artık sadece ona yoğunlaştığı
- B) Şiir yazarken günlük yaşamından ödün vermediği
- C) Yazdığı şiirlerin esin kaynağını tam olarak bilmediği
- D) Yazdığı şiiri tamamlayıncaya kadar başka şiirler okuduğu
- E) Bir şiiri yazmaya başlayınca önce ilham gelmesini beklediği

2. Van Gogh'un ünlü *Zeytin Ağaçları* tablosunu seyrettiğimde duyduğum duygunun özelliği nedir? Duygumun, gerçek zeytin ağaçları önünde duyacağım duyguyla hiçbir ortak yanı yoktur. Gerçek zeytin ağaçları beni zeytinlerini toplamaya veya belki gölgelerinde bir öğleden sonra uykusuna davet eder. Zeytin ağaçları önümdedir, arzularımın basit aracıdır. Buna karşılık Van Gogh'un zeytin ağaçlarının önünde olan benim. Bir kartpostal veya sıradan bir resim üzerindeki zeytin ağaçları bana uykuyu, tatili düşündürür. Onlar benim için ancak bir yokluktur. Oysa Van Gogh'un zeytin ağaçları, büyüleyici bir varlığa sahiptirler, onlar kendi kendilerine yeter. Onlar kelimenin gerçek anlamında beni alıp götürür, kaçırır, kendi evrenimden koparır. Birdenbire ne tatilin dünyası ne uyku, Van Gogh'un dünyası olan bir dünyaya sokarlar.

Bu parçada yazar, sanatın hangi yönünü vurgulamıştır?

- A) İnsanları gerçek yaşama yaklaştırması
- B) Doğayı anlamayı kolaylaştırması
- C) Gerçeklikten uzak bir evren kurması
- D) Bireyleri farklı düşüncelere itmesi
- E) İnsanları etkileyici bir dünyaya sokması

3. Kitap tutkunları için dikkat dağıtıcı her şeyden ve herkesten farklı bir şekilde kitaplarıyla aralarına hiçbir şey girmeden geçtikleri zaman kadar kutsal olan bir şey varsa o da kütüphanelerdir herhâlde. Bazen mekânın kendisi, içindeki kitaplardan bağımsız şekilde bir anlam kazanabilir; bir kütüphaneden labirentimsi, gizemli bir yapı, insana içinde kaybolmayı arzulatacak sonsuz vaatler girdabı yaratmak için illa engin bir hayal gücüne sahip olmaya gerek olmayabilir.

Bu parçada kütüphanelerin hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Birçok kitabı bünyesinde barındırdığı için bütüncül bir yapısının bulunması
- B) Labirenti andıran yapısından dolayı çözülmesinin imkânsız olması
- C) Sıradan bir zekâyla bile farklı olduğunun anlaşılması
- D) Okurların gerçekte ulaşamadıkları ama hayal ettikleri mekânları sunması
- E) Yapısından dolayı kitaplardan bağımsız olarak değer kazanabilmesi

4. İnsanoğlu ilk zamanlardan bu yana akli ve zekâsını kullanarak doğaya hükmetme amacıyla çeşitli aletler yaptı. İlkel teknolojik aletler dediğimiz icatlar, ilk zamanlarda sivri uçlu bir mızrak ya da keskin ağızlı bir taş idi. Bu aletler ile avcılık yapılabiliyor ve doğadaki vahşi hayvanlara karşı kendilerini koruyabiliyordu insan. İnsanlar ilk zamanlarda fiziksel olarak da daha güçlüydü diyebiliriz. Çünkü hızlı koşması ve güçlü olması gerekiyordu doğada. Bu şekilde hayatta kalabilirdi. Teknolojik aletlerin yapımı her dönemde var oldu. Tekerleğin icat edilmesi ile insanlar uzak mesafelere gidebilme imkânı buldular. Topluluklar arasında iletişim gelişti. Fakat gerileyen bir şey vardı. O da insanın fiziksel yapısı idi. İnsan doğaya karşı teknolojik aletleri geliştirip hayatını kolaylaştırırken bir yandan da kendisini daha üşengeç ve daha zayıf hâle getirdi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin üzerinde durulmuştur?

- A) Toplulukların gelişmesinin teknolojik ilerlemeye etkileri
- B) İnsanoğlunun doğayla mücadelesinde kazandıkları ve kaybettikleri
- C) İnsanların tabiatı ele geçirmek için başvurdukları yöntemler
- D) Güçlenen insanın doğayla mücadelesindeki üstünlüğü
- E) Teknolojik gelişmelerin ortaya çıkmasındaki süreçler

OCF005B9

1. Türkiye'nin modernleşme sürecinden ve modernleşmeye dair tartışmalardan ayrı düşünülemez taşra ve kent. Bu tartışma da her zaman bir hayat memet meselesi olageldiğinden Doğu - Batı, gelenek ve modernleşme arasında yaşanan çatışmalar, yazılan ilk romanlardan günümüze edebiyatımızın değişmeyen temalarından biri oldu. Taşra, insan ilişkilerinin canlı ve samimi olduğu bir yer olarak yüceltildiği gibi bağnazlığın ve sömürünün çıplak gözle görülebildiği bir yer olarak kötülenmiştir de bu eserlerde. Kentler; ailelerin dağıldığı, insanların yabancılaştığı ve kendilerini yitirdikleri bir yer olarak tarif edilse de köyden kente göç hızlanarak devam etti. Özellikle gecekondular kavramı belirginleşti. Gecekondular, yaşanacak kültürel şoku ve dağılmayı önleyen tampon bölgeleri oldu kentlerin.

Bu parçada yazar romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini netleştirmeye çalışmıştır?

- A) Köy ve şehirde yaşayan insanlar arasındaki farkların neler olduğunu
- B) Taşrada yaşayan insanların romanlarda ne şekilde anlatıldığını
- C) Geçmişten bugüne romanımızdaki köy insanının yaşamını
- D) Türk romanında köy ve kentlerin özelliklerinin neler olduğunu
- E) Köyden kente göçlerin doğurduğu sorunların neler olduğunu

2. Canlıların doğasındaki "daha iyi" tutkusu, onların her birinde aynı biçimde etkin değil elbette. Örneğin saksımızdaki çiçek, bahçemizdeki ağaç, dere kenarındaki bitkiler güneşten ya da sudan yana yönelmeyi de seçebilir; "olası kötüleşmeden" sakınmak için çaresiz de kalabilir çoğu zaman. Hayvanlar da böyledir bazı durumlarda. Hayvanlar, insan ve doğa engeline takılırsalar da bitkilere oranla avantajlı sayılabilir arayış ve kaçış çabasında. Bu kategoride kala kala en son "insan" kalıyor durumlarını iyileştirmek ya da en azından olası bir kötüleşmeden kaçınmak çabasını kendi iradesiyle sürdürebilen bir canlı olarak. Ne var ki insan da pek çok engelle karşı karşıyadır hem arayış hem de kaçınma girişiminde.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daha iyi şartlara ulaşmada canlıların davranış şekilleri
- B) Zorluklarla mücadelede en güçlü canlının hangisi olduğu
- C) Canlılar arasındaki sınıflandırmada kullanılan ölçütler
- D) Hayatta kalma savaşında canlılarda hiyerarşik sıralama
- E) İnsanın diğer türlere karşı baskın olmasının sebepleri

3. Ekonominin vazgeçilmez sektörü tarımda gelinen nokta her gün gündem olmaya devam ediyor. Ülkeler arası tartışma konusu yaratan ileri teknoloji ile yapılan tarım, gerek etik değerler gerekse stratejik önemi nedeniyle ön planda. Dikey tarımdan, 2020 yılında Nobel Kimya Ödülü'nü alan DNA zincirlerini kesmeye ve yeniden birleştirmeye olanak sağlayan CRISPR-Cas9 sisteminin tarımda uygulanmasına kadar yeni dünya formatında üretim teknikleri her geçen gün akıl almaz bir biçimde hızla ilerliyor.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tartışmalarla birlikte tarımda bilimsel yöntemlerin kullanılması
- B) Yeni tekniklerle tarımda geleneksel yöntemlerin harmanlanması
- C) Yeni dünya düzeninin tarımsal faaliyetler üzerine kurulması
- D) Biyolojik etmenlerin tarım ürünlerindeki çeşitliliği artırması
- E) Yeni tekniklerle yapılan tarımın beklenenden daha iyi sonuç vermesi

4. Çocuk, yogayla birlikte doğayla iç içedir. Yoga derslerinde bazen aslan olur, onun gibi kükrer, onun gibi yürür. Bazen yılan, ördek, kedi olur, onun gibi miyavlar, köpek olur bazen. Doğadaki canlılar gibi değil sadece; bazen bir gökkuşağı, bazen bir sandalye, masa, köprü, mağara gibi olur. Aslında çocuk, yoga derslerinin içinde bir nevi başka dersler de alır. Öğrenir ve bu öğrenme; yaparak, yaşayarak, deneyimleyerek yapılan ve etkili öğrenme şeklidir. Kendisini hiç bu kadar yaşamın içinde bulmamıştır, bulamaz da.

Bu parçada neden söz edilmektedir?

- A) Çocuk eğitiminde uygulanacak etkili yöntemlerden
- B) Yoga derslerinin canlılar dünyasıyla bağlantısından
- C) Yoganın çocuğun doğadaki benliğine sağladığı katkılardan
- D) Doğayla bütünleşen çocuğun gelişimi için yapılması gerekenlerden
- E) Öğrenme yöntemlerinde yoganın doğru kullanılmasından

1. 16. yüzyıldan itibaren Türk insanının yaşamına giren kahve ve kahvehane etrafında, çok geniş bir kültürel birikim oluşmuştur. Kahve ve kahvehane merkezli kültürel birikim ortamı, o kadar hızlı gelişmiş ve geniş bir alanda etkili olmuştur ki belki de Türk insanının yaşamına bu derece etki eden -içecek ve mekân olarak- ikinci bir unsur gösterilemez. Kahvehaneler, toplumsal paylaşımın gerçekleştiği ve geçmişin yâd edildiği kültürel mekânlar olarak Türk insanının yaşamında önemli bir yer tutmuştur. Bir "sohbet kültürü"ne sahip olan Türk toplumunun dinsel açıdan "meşru" kabul edilen kahve ve kahvehaneye sahip çıkması ve bu unsurları yaygınlaştırması, birçok toplumdan daha hızlı ve kapsamlı olmuştur. Ayrıca kahvehaneler, "toleranslı davranma" alışkanlığının kazanıldığı merkezler olarak da dikkat çekmektedir. Kahve, bir içecek adı olarak bilinirken bazı yerlerde kahvehane yerine kısaca kahve kelimesi kullanılmaktadır. Yine, kahvehanelerle benzer özellikler göstermesine rağmen kâraathanelerin de genel olarak kahvehane anlamında kullanıldığı ifade edilmelidir.

Bu parçanın bütününde üzerinde durulan konu aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Kahvehanelerin kültüre katkısı
- B) Kahvehanenin tarihsel gelişim süreci
- C) Mekânların kahveyle tanışma serüveni
- D) Kahve içilen yerlerin ortak özellikleri
- E) Kahvehanelerin Türk kültüründeki yeri

2. Kazılar sonucu elde edilen fosiller; atalarımızın o zaman-ki vücut yapısı, beslenmesi, hastalıkları, davranışları, sosyal grupları hakkında ve daha birçok önemli konuda bize önemli ipuçları verir. Bu kazılarda ortaya çıkan ipuçları, antropologlar arasında modern insanın kökeniyle ilgili önemli bir tartışmanın ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu tartışmanın bir tarafında Londra'daki Doğa Tarihi Müzesinde destek bulan, insanın tek bir merkezde ortaya çıktığı ve oradan dünyanın geri kalanına yayıldığı görüşü vardır. Öteki taraftaysa ABD'nin göller bölgesinde kafataslarıyla dolu bir laboratuvarındaki bilim insanları tarafından dile getirilen modern insanın birden çok merkezde ortaya çıktığı görüşü yer alır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazılar sonucu modern insanın kökeniyle ilgili tartışmalar
- B) Arkeolojik kazıların ilk insanlara dair bilgilere katkısı
- C) Antropologların, insanın evrimiyle ilgili görüşleri
- D) Londra ve ABD'de yapılan kazı çalışmaları
- E) Modern insanın ortaya çıkmasında etkili olan unsurlar

3. Savunma mekanizmalarını doğuran temel unsur, benmerkezci düşüncenin akılcı motifler tarafından uyarılmasıdır. Çünkü akılcı uyarılar, benmerkezciliğin genellikle kılık değiştirmesi ve bunun sonucunda da düş kırıklığına uğramasıyla sonuçlanır. İşte yine bir zihinsel davranış bozukluğu göstergesi olarak savunma mekanizmaları da tam bu noktada devreye girer ve düş kırıklığını bastırma işlevi görür. Sigmund ve Anna Freud tarafından geliştirilmiş olan bu mekanizmalar, benmerkezci düşünce tarafından sıklıkla kullanılmıştır.

Bu parçada savunma mekanizmalarıyla ilgili;

- I. kimler tarafından geliştirildiğine,
- II. ortaya çıkmasındaki etmene,
- III. kişilik üzerindeki etkisine

özelliklerinden hangilerine ait bilgiye yer verilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Bir tuşla dünyanın diğer ucundaki kişilerle görüntülü konuşmalar yapabildiğimiz bir teknoloji ve okuduğumuz kitabı, eleştirilerimizi yansıtarak her gün yeni bir "ben" inşa ettiğimiz sosyal medyaya sahip olduğumuz bir dönemde kitapları tüm dünyada beğenilen, yarattığı karakterlerle okurun hayatına dokunan bir yazarın kimliğini gizlemek istemesi herkesin fazlaca meşgul olduğu bir konu hâline geliyor ister istemez. *Napoli Romanları* olarak adlandırılan dörtlemenin yazarı Elena Ferrante'nin herkesten sakladığı kimliği, 2016 yılında bir gazetecinin "gazetecilik başarısı" hevesi sonucunda tüm dünya tarafından öğrenildi. Ferrante; kimliği gizliyen de kitapları, karakterleri ve bunlar aracılığıyla sunduğu kültür endüstrisi eleştirileriyle çokça konuşulan bir yazardı. Bu ilgi, hâlen devam etmekte.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak;

- I. eserlerinin içeriği,
- II. okur üzerindeki etkisi,
- III. insanlarda uyandırdığı ilgi

özelliklerinden hangilerine ait bilgi vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

OD2E0F2D

1. Arı zehri, sokulduğumuz zaman bize acı veren proteinlerden oluşan bir karışım içerir fakat zehrin formülü arının türüne göre değişir. Bal arısı zehrinin en zehirli bileşeni, hücre zarlarını yok eder ve kan basıncını düşürür. Ancak bize en çok acı veren, melitin adı verilen bileşendir. Bu bileşen, eşek arısının zehrinde daha fazladır. Bundan dolayı da eşek arısı sokmalarında acı hissi sonrasında daha çok artar. Bal arısı ve eşek arısının zehirleri yapısal olarak birbirlerinden farklı olsa da bu durum, sokmanın yarattığı acıyı etkilemez.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arı zehrinin bileşenlerindeki maddeler
- B) Arı sokmasının insan vücuduna etkisi
- C) Bal arısı ile eşek arısının birbirinden ayrılan yönleri
- D) Bal arısının eşek arısından üstün olan yönleri
- E) Bal arısı ile eşek arısı zehri arasındaki farklar

2. Okurun seçiciliği zayıftır. Birçok okur, eleştirilmiş bir eseri okumak ister. Bunu, bir sinema yapıtını izlemek için başkasından görüş almaya benzetebilirsiniz. "Harika bir film" veya "izlemeye değer" ifadeleri filmi izlemeden birine fikir verebilir. Bu durum yazılı eserlerde kendisini daha çok hissettirir. Eleştiri hem okur hem eser için gereklidir. Okurun ön izlenim kazanması, yazarın eksilerini veya artılarını görmesi adına eleştirinin olumlu bir katkısı vardır.

Bu parçada eleştirinin hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Nesnel bir yapısının olması
- B) Birçok sanat dalında yer alması
- C) Yazılı eserlerde okura ipucu vermesi
- D) Sinema izleyicisi ile okuru birbirinden ayırması
- E) Okuru çeşitli kitaplara yönlendirmesi

3. Günümüzde insanoğlunun anlatım araçları ve alanları oldukça zenginleşmiştir. Sesin, düşüncenin işaretlerle verilmesi demek olan yazının yanında sesi saklayan, saptayan nice ses alma aygıtları bulunmuştur. Buna karşın yazının etki gücü azalmış değildir. Tersine günden güne artmaktadır yazının gücü. Milyonlarca kitap, gazete, dergi basılmaktadır her gün. İnsanoğlu sürekli bir arayış ve araniş içindedir. Yazının yaşamımızdaki yerinin azalması şöyle dursun, yeri her geçen gün artıyor. İnsanoğlu dün olduğu gibi bugün de kendini ve dünyayı değiştir-medeki bir araç olarak kullanıyor yazıyı.

Bu parçada "yazı" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Etki alanının genişliği
- B) İnsan yaşamındaki yeri
- C) Kullanıldığı alanlar
- D) Tarihî gelişimi
- E) Diğer iletişim araçlarından farkı

4. Minyatür sanatına yeni bir yaklaşım ve konu dünyası getirmiş olan Türk minyatürü, daha başından beri realist eğilimiyle dikkat çeker ancak genel hatlarıyla İslam minyatür geleneğine bağlıdır. Bu durum klasik Osmanlı üslubunun geliştiği 16. yüzyıla kadar belirgindir. Günümüze gelen örnek ve belgeler bizi 8 - 9. yüzyıllara, Uygurlar dönemine kadar götürür. Uygurlardan kalma az sayıda minyatürlü sayfa, ardından Selçuklular döneminden kalma *Kelile ve Dimne*, *Varka ve Gülşah* gibi sayılı minyatürlü yazma... Ancak sağlam ve tutarlı bir çizgi izleyebilmek için Fatih Sultan Mehmet dönemini beklemek gerekecektir.

Bu parçada neden söz edilmektedir?

- A) Minyatür sanatının İslam diniyle olan bağlantısından
- B) Dünya sanatında minyatürde yeni yaklaşımlardan
- C) Uygurların minyatür sanatına katkılarından
- D) Türk sanatında minyatürün yerinden
- E) Türk dünyasında minyatürün tarihî gelişiminden

1. (I) İtiraf edeyim; Türk ya da dünya edebiyatından kalemlerin, özellikle de edebiyatçıların yazdığı denemelerin hasretiyle yaşıyorum. (II) Her şeyden önce çok az yazılır ve çok daha azı çevrilir dilimize. (III) Oysa edebiyat dediğimiz sonsuz boşlukta rastgele gezinirken soluklanacak, nerede olduğunuzu, neleri, ne sebeple okuduğunuzu size anlatacak kalıcı, sabit duraklardır onlar. (IV) Edebiyatın derinliklerine doğru iyi bir rehber eşliğinde yapılacak, bir yandan oturaklı, diğer yandan da serüven dolu, heyecanlı yolculuklar... (V) Öyle gelir ki bana, sanki altınla, gümüşle, türlü çeşit mücevheratla doldurulmuş bir ganimet sandığıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi yazarın denemelere olan özleminin gerekçesini belirtmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Gülmek, insanın karşılaştığı bir etken sebebiyle mutlu ve iyi olduğunu ifade etmek için yüz kaslarını ve vücudunun belli kısımlarını kullanarak yaptığı bir eylemdir. Gülmek fiili, duyguları açığa vurmak amacıyla yapılır. Bebekler, anne karından çekilen görüntülerinde, gülümserken görülmüşlerdir. Bu da insanın bu yetenek ile doğduğuna işaret etmektedir. İlk insanların, doğaya ayak uydurmak ve çevre şartlarına birlikte dayanmak için sosyalleşmeye başladığında birbirlerine "ben zararsızım" sinyali vermek için bu mimikleri kullanmaya başladığı söyleniyor.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gülmenin insan ilişkileri için önemi
B) Genetik bilimde gülmenin evrimleşme süreci
C) Gülmenin tarih boyunca insanlara sağladığı katkılar
D) Biyolojik ve sosyolojik olarak gülmenin özellikleri
E) Gülme eyleminin ilk defa hangi evrede ortaya çıktığı

3. 19. asrın ikinci yarısından sonra Türkçe sadeleşmeye başladı. Hele Cumhuriyet Dönemi'nde dilimiz Arapça ve Farsça kelimelerden büyük ölçüde ayıklandı. Bu sefer bilimsel kavramların ifadesinde büyük ölçüde Fransızca ve İngilizceden kelimeler girmeye başladı. Dilde varsa Arapçası atıldı, Fransızcası alındı. Bu noktada dilin sadeleşmesi bakımından bir değişiklik olmadı. Eğer karşılaşılan bilimsel bir kavramın Türkçede Arapçası yok ise bu sefer yeni terim yapmaya gidilmeyerek Fransızcası veya İngilizcesi aynen alındı.

Bu parçada dil ile ilgili hangi sorun dile getirilmektedir?

- A) Dilimizin diğer dillerden etkilenmesi
B) Türkçenin her dönemde baskın dillere yenik düşmesi
C) Sadeleşme çalışmasının gerektiği gibi yapılmaması
D) Batı dillerinin Türkçe üzerinde daha etkin olması
E) Dilin bilimsel gelişmelere ayak uyduramaması

4. Tükenmişlik sendromu; tembellikle fazlaca karıştırılan, genelde çalışanlarda görülen, tembellikle alakası olmayan bir durumdur. Bu da doktorlarda, pedagoğlarda, yöneticilerde ve yoğun işi olan çalışanlarda görülür. Bu tip kişilerde ani sinirlilik, bitkinlik, öfkelenme, hayal kırıklığı, huzursuzluk, sabırsızlık, kendini değerli görmeme, eleştirilere tahammül edememe, karar vermede zorluk çekme, boşluk, ümitsizlik yaratır. Genellikle bu durum kişinin, çalıştığı yerde takdir ve ödül almadığında oluşur. Bu da kişiyi tembelliğe iter ve bunalıma sokar. Bu durumdan kurtulmanın çaresi, kişilere ödül vermek, umut vermek ve onları takdir etmektir. Kısacası onlara değerli olduklarını hissettirmek gerekir. Ruhuna hitap etmek gerekir.

Bu parçada tükenmişlik sendromu ile ilgili olarak;

- I. ortaya çıktığı durumlara,
II. beraberinde gelen psikolojik etkilere,
III. etkisinden kurtulma yöntemlerine

yargılarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

OD5E0909

1. İnsanlar değişir, hayatlar değişir, dünya değişir. Yüzyıllar önce-sini düşünün. İnsanların yaşamları bu kadar karmaşık, içinden çıkılmaz bir hâlde değildi. Tekdüze, sade bir hayatları vardı. Evrendeki her şey insan odaklıydı, ta ki teknoloji gelene kadar. İlk başta sevimli bir kimliğe bürünen teknolojinin götürdükleri zaman geçtikçe getirisinden fazla olmaya başladı. İnsan doğasına yabancılaşmaya başladı, sonra da kendisine... Kitle toplumu dediğimiz, kendini sorgulamayan, toplumun sürü psikolojisine kapılan, tek tip bireyler ortaya çıktı. Saatlerce televizyonun karşısında hareketsiz duran bireyler sadece verilenle yetinmeye başladı. Üretmekten çok tüketmeye...

Bu parçanın genelinde neden söz edilmektedir?

- A) Teknoloji bağımlılığının ülkelerden kopardıklarından
- B) Teknolojinin insanlar üzerindeki olumsuz sonuçlarından
- C) Televizyonun zararlı etkilerinden
- D) Günümüz insanının duyarsızlığından
- E) Teknolojide zamanla meydana gelen değişimden

2. İnsanoğlunun, geçmişi en belirsiz icadıdır dil. Bugün dünya üzerinde konuşulan yüzlercesi varken kimi dilleri konuşan insan sayısı artık yüzlerle sınırlı. Öyle ki kimi kabilelerin dilleri artık o kabilenin en yaşlı üç üyesi tarafından biliniyor. Hatta çoğu ulusal dil diğer dillerin etkisiyle şekil değiştiriyor. Ancak diğer taraftan, popüler bir dizide, romanda veya daha farklı bir kurmaca üründe yer alan yapay bir dil binlerce insan tarafından kullanılıyor. Örneğin *Star Trek* dizisindeki Klingon lisanı, bugün Amerika'da 250 binin üzerinden insan tarafından kullanılıyor yahut Tolkien'in *Yüzüklerin Efendisi*'nde kullandığı Elfçe...

Bu parçada dilin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Dilin kullanım alanları
- B) İnsanların dile verdiği önem
- C) Popüler öğelerin diller üzerindeki etkisi
- D) Dünyada dillerinin tarihî gelişimi
- E) Yapma dillerin ortaya çıkış şekilleri

3. Hasta olduğumuzda sıklıkla başvurduğumuz antibiyotiklerin artık işe yaramama olasılığı insanlığın en büyük korkularından biri. Yapılan araştırmalarda en sık rastlanan bakteri türlerinde antibiyotik direnci görülme oranının yüksek olduğu ve antibiyotik direnci olan bakterilerin neden olduğu enfeksiyonlara yakalananların ölüm riskinin, antibiyotik direnci olmayan bakterilerin neden olduğu enfeksiyonlara yakalananlara göre kimi durumlarda iki kat fazla olabildiği görülmüştü. Antibiyotik aldığımızda genetik yapısı ilaca karşı duyarlı olan bakteriler büyük ölçüde zarar görür ya da ölür. Ancak bu durum tüm bakteriler için geçerli değildir. Kimi bakteriler böyle durumlarda anlık mutasyonlar geçirerek antibiyotikleri etkisiz hâle getiren enzimler üretir ya da antibiyotiklerin hücreye girmesini sağlayan yolları kapatır. Diğer yandan antibiyotiğe dirençli genlerin virüsler yoluyla başka insanlara geçmesine de neden olabilir.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı bakterilere karşı antibiyotiklerin işe yaramaması
- B) Antibiyotik kullanan kişilerde bakteri direncinin artması
- C) Antibiyotiğe dirençli virüslerin genlerle ortadan kaldırılması
- D) Bakterilerin neden olduğu enfeksiyonların insanları olumsuz etkilemesi
- E) Antibiyotiklerin bakteriler üzerindeki etkilerinin henüz bilinmemesi

4. Nota hâlindeki bir yapıt, nota okumayı bilmeyen ve onun melodi karşılığını göremeyenler için anlamsız şekiller topluluğundan başka bir şey değildir. Aynı durum edebiyat için de söz konusudur. Harfler, sözcükler, tümceler, paragraflar, bölümler, onların işaret ettiği anlamlar, yazarın seçtiği konu ve kullandığı üslup, okuyucunun üzerinde yarattığı etki ile edebiyat yapısının ortak aurasını oluşturur. Bir dile ait sözcüklerin anlamları üzerinde anlaşılan insanlar, bu aşamadan sonra edebiyatın sınırlarına girmeye hazırdır. Yine de metinde kastedilen anlamı bilebilmek için -özellikle şiirde olduğu gibi- bir üst okumaya gereksinim duyulur.

Bu parçada üzerinde durulan konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyatın insanlar üzerinde oluşturduğu ortak etki
- B) Edebî bir metni anlamak için gerekli olan koşullar
- C) Dil birimlerinin metni yorumlamadaki işlevi
- D) Müzik ve edebiyatın bulunduğu ortak paydalar
- E) Metinleri meydana getiren parçalar

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanın internetle teması, sanıldığı gibi okuma alışkanlıklarımızı öldürmedi; aksine daha da artırdı. Çünkü internet tamamen "okunan" bir ağ sunuyor bize. "Görmek", "izlemek" her zaman ikinci planda kalıyor. Dile ihtiyacımız hiç olmadığı kadar arttı böylece. Karşımızdaki ağ, uluslararası bir dilin hâkimiyeti altında. Bu ağın üstünde o dilin imkânlarıyla dolaşmak zorundasınız. Bununla kalsa iyi. Twitter'ın az karakterle çok şey anlatma teşviki, Instagram'ın hikâyeler ve fotoğraflar aracılığıyla kendi hikâyemizi oluşturma imkânı sunması; bizi tamamen yazının alanına, kurmacaların dünyasına çekti. Sadece mutlu anlarımızı paylaşmak zorunda kaldığımız Instagram'da, en acı hikâyemizi bile en anlaşılır hikâyelerle anlatıyoruz.

1. Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuma ihtiyacının yazınsal türler tarafından da karşılandığı
- B) Instagram ve Twitter sayesinde okuma oranının arttığı
- C) İnsanları okumaya yönelten en önemli araçlardan birinin internet olduğu
- D) İnternetin oluşturduğu dünya ile farklı bir okuma kültürü yarattığı
- E) İnternetin daha çok görsel öğeli okumalara imkân tanıdığı

2. Bu parçada internet ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değilmemiştir?

- A) Okuma alışkanlığını olumlu etkilediğine
- B) Kendi içinde özel bir dili olduğuna
- C) Dil ihtiyacını artırdığına
- D) Kişisel hikâye oluşturmaya olanak tanıdığına
- E) Herkesi okumaya teşvik ettiğine

3. "İstersen her yer, her şey kitap." diyor bir yazar. Artık kullanmaya epey alıştığımız bir nesne olarak kâğıdın, hatta usul usul aktığı dijital ortamın dışında kitap, birçok malzemeyle yapılıyordu: taş, keten, hayvan derisi... Hatta ahşap ve bugünkü yordamından farklı biçimde ağaç kabuğuyla bile... Dağda ve çölde ne varsa... Anladığımız kadarıyla bir tek suya yazı yazmamış, aklımdan geçenlerin kalıcı olmasıyla yanıp tutuşan insanoğlu.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih boyunca insanlar farklı malzemeleri kullandığı için yazı kalıcı olmuştur.
- B) Kitabı üretmek için kullanılan malzemeler insanların okumaya ne kadar hevesli olduğunu gösterir.
- C) Dijital kitap haricindeki bütün kitaplar bir çabanın ve emeğin ürünüdür.
- D) İnsanoğlu tarih boyunca düşüncelerini geleceğe aktarmak için birçok nesneye sürekli yazma ihtiyacı duymuştur.
- E) Yazının birleştirici gücü, tüm insanlığı çağlar boyunca ortak bir paydada buluşturmuştur.

4. Ben kendi eserimi pek öyle iyi bulmuyorum ama daha kötü olanları ile karşılaştığımda beğenildiğini anlıyorum. Kendi eserleri ile sevinebilen ve doyuma ulaşanların mutluluğunu kıskanıyorum. Kaynağı biz olduğumuz için -özellikle kendimizi beğenmişlikte biraz güçlüyse- kendimizi hoşnut kılmanın kolay bir yoldur bu. Bir ozan biliyorum ki yüzüne karşı güçlü güçsüz herkes hatta tüm dünya, sanatının son derece yeteneksiz olduğunu haykırıyor. Ama yine de dediği dedik. Hep yeniden başlıyor, hep direniyor ve hep yeniden değerlendiriyor. Belki de başta söylediğim estetik doyuma ulaşmanın yolu budur.

Bu parçanın yazarının savunduğu düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyi bir sanatçı; sanatının farkında olan, ne olduğunu bilen kişidir.
- B) İnsanların eleştirilerine kulak asmayan ozanlar başarıyı asla yakalayamazlar.
- C) Yeteneği kısıtlı da olsa eleştirilerle yılmayan, hep yeniden yazan sanatçılar doyuma ulaşır.
- D) Kendini beğenmiş yazarlar, mutlu olmayı kimseyi umursamamakta arar.
- E) Öz eleştiri yapmayı bilen sanatçı her zaman başarıya ulaşır.

0D8A0922

1. Kimse yer çekimi yüzünden düşüp de ölmüş birini hiç duymadığını söyleyemez. Her yıl dünyada yüzlerce hatta binlerce kişi yer çekimi yüzünden ölüyor. O hâlde yer çekimi çok tehlikeli. Dihidrojen oksit adlı kimyasal, yeryüzündeki en yaygın maddelerden biri; üstelik tıpkı yer çekimi gibi pek çok ölümün sorumlusu. Hayvanlar ve bitkiler onunla yapamadığı gibi, onsuz da olamıyor. Varlığı ölüme yol açabiliyor, yokluğuysa mutlak ölümle sonuçlanıyor. Bu tehlikeli madde, "su"dan başkası değil. Dolayısıyla dünyadaki her şey tehlikeli. Ne yer çekimini ne de suyu tehlikeli görüyoruz çünkü bu tür tehlikeler, doğrudan algılanabilir risk kapsamında. Yer çekiminin beraberinde ne tür bir risk getirdiğini tartabilmemiz için herhangi bir biçimde bilimsel bilgiye gereksinimimiz yok. Durumu kafamızda tartarak ne ölçüde risk taşıdığını bulmak hiç de zor değil.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsanlar bazı gerçeklerin sebep olduğu olumsuzluklara rağmen normal yaşamlarına devam eder.
- B) Bazı durumların sebep olduğu olumsuzluklar doğrudan gözlenemez.
- C) İnsanların doğrudan gözlemlediği olgular bilimsel verilerle desteklenir.
- D) Bilimsel verilerle insanların düşünceleri arasında çakışmalar olabilir.
- E) Varlığı ve yokluğu tehlikeli olan kimi olgulara insanlar her zaman ihtiyaç duyar.

2. Sanatçının basireti ve idrakiyle güçlü, kavrayışıyla kusursuz, zevkiyle estetik olması gerekir ki söylemleri halk nezdinde karşılık bulabilsin. Halkın, sanatçının entelektüel seviyesine çıkmak gibi bir derdi ve zorunluluğu yoktur ama sanatçının halkı belli bir düşünce ve analiz etme bilincine ulaştırmak gibi toplumsal bir görevi vardır. Onu toplumdan ayıran özellik onları, onların düşündüklerinin ötesinde düşünmektir. Bakış açılarını farklılaştırmaktır. Çarkın dişlilerine takılanlar o dişlilerin lehine çalışmaya başlarlar. Böylesi bir durumda maalesef kimliklerini de yitirirler. Onların düşündükleri gibi düşünmekle kalmaz, sanatçı düşüncesinde de alaşağı olurlar. Onlardan biri gibidirler artık, her ne kadar kendilerini o aynada görseler de...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

- A) Sanatçının halk tarafından benimsenmesi, ortaya koyduğu anlayışın ve zevkin gücüne bağlıdır.
- B) Toplum kendisiyle birlikte belli bir seviyeye taşımayı amaçlayan sanatçı, gerçek anlamda görevini yerine getirmiş sayılır.
- C) Toplumun beklentilerinden çok, kendi hayallerine ve geleceğine odaklanan sanatçı bir zaman sonra tekrara düşer.
- D) Sanatçı olabilmek, toplumla aykırı düşünme cesaretini gösterebilmekle mümkündür.
- E) İnsanların düşünce sistemlerini değiştirmek, sanatını topluma adanmış sanatçılar için en zor durumdur.

3. Harfler, seslerin işaretleridir. Kelimeler ise seslerden örülüdür. Yazılı veya sözlü işaretlerle göz önünde bulunmayan her şeyi göz önüne getirebilir, ölüleri diriltebilir, ağaçları konuşturabilirsiniz. Bu büyü değil de nedir? Güzel bir romanı okurken Maksim Gorki'de olduğu gibi kitap, kâğıt, harf ortadan kalkar; gitmediğimiz şehirlerde dolaşır; tanımadığımız insanlarla tanışır hatta onların ruhlarının içine gireriz.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebî eserler, okuyucuyu kendi büyülmüş atmosferine çeker.
- B) Herhangi bir eser, yazarından mutlaka izler taşır.
- C) Yazının etkileme gücü, edebî eserlerde daha da belirginleşir.
- D) Yapıtları gerçek hayattan ayrı düşünmek zordur.
- E) Yazarın dünya görüşünü eserlerinde bulmak mümkündür.

4. *Altıncı Brandenburg Konçertosu*'nu dinlemekteyim. Alto solistlerin polifonisi; konservatuvarın salonunun yırtılmış yer halılarını, yıpranmış duvar kaplamalarını görmeme engel olmamaktadır. Ama birdenbire her şey silinmektedir. Artık ne salon ne diğer insanlar vardır. Sadece Bach'ın kendi varlığı demek olan sesin varlığı vardır. Yalnız değilim. Ortada beni varlığın dış koşullarından alıp uzaklara götüren bir diyalog vardır. Salona ne oldu? Artık o benim için mevcut değildir çünkü maddi olan her şey uçup gitmiştir. Plotinos, olağanüstü güzel bir biçimde şöyle demektedir: "Mimari, taşlarını ortadan kaldırdığımızda bina-dan geri kalan şeydir." Çalgıcılara ilişkin görsel algım, çalgı aletlerine ilişkin işitme duyum, köklü bir değişimle beni kendimin üstüne çıkaran bir duyguya, coşkuya dönüşmüştür.

Bu parçada anlatılanlara göre sanatın tanımı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Varlıkların maddi unsurlarını geri plana iten ve güzelliği duygusunun ruhumuzu esir ettiği bir alandır.
- B) Duygu ve düşüncelerin herkeste aynı oranda özgün ve etkileyici biçimde ifade edilmesidir.
- C) Yaşanılan çevrenin somutlaştırma yoluna gidilerek yeniden yorumlanmasıdır.
- D) Bir duygunun veya tasarının anlatımında kullanılan üstün yaratıcılıktır.
- E) Güzelliğin ve duyguların maddesel olarak ifade edilmesini sağlayan bir araçtır.

1. Roger Bannister'in hayali, bir mil koşusunda dünyanın en hızlı adamı olmağı. O dönemde bir milin dört dakikanın altında koşulamayacağı düşünülüyordu. Hatta çeşitli dergilerde bunun mümkün olmadığı, insan vücudunun buna dayanamayacağı yazılıyordu. Tüm bu ön yargılara rağmen Roger Bannister, 1954 yılında bir mili dört dakikanın altında koşarak inanılmazı başardı. İşin asıl ilginç yanı bu rekordun sonraki iki yıl içinde, tam 213 atlet daha bir mili dört dakikanın altında koştu.
- Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sporda başarılı olmanın yolu, öncelikle azimle ve sabırla çalışmadan geçer.
- B) İnsanların, gözünde büyüttüğü şeyler, bazıları için çok basit olabilir.
- C) Harekete geçmek için birilerinin bizi yönlendirmesini beklememek lazım.
- D) Kafalarda oluşan engeller kalkınca başarılar da kendiliğinden gelir.
- E) Bizim ulaşmak için çabaladığımız şeyler, bazılarının vazgeçtikleri olabilir.

2. İnsan doğduğu andan itibaren olaylar, olgular ve durumlarla karşılaşır ve bunlar kişinin bireysel hafızasını oluşturur. Ancak hiçbir insan, yalnızca bireysel hafızasındaki duygulardan ya da bilgilerden ibaret değildir. Her insan zaman içerisinde yaşadığı çevrenin toplumsal hafızasının bir parçası ve taşıyıcısı hâline gelir. Bireysel hafıza ve toplumsal hafıza arasındaki ilişki bir noktada o kadar kuvvetli bir hâle gelir ki kişinin duygularının ya da davranışlarının bireysel hafızadan mı, yoksa toplumsal hafızadan mı etkilendiği ayırt edilemez olur.
- Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?**

- A) Bireyin duygu ve düşünceleri bazen içinde yaşadığı toplumun değerlerinden bağımsız gelişir.
- B) Kişinin yaşadığı olaylara tepkisi, geçmişinde yer etmiş olaylardan çıkardığı derslerle açıklanır.
- C) İnsan davranışları, bireyin kendisinin ve toplumunun hafızasıyla şekillenir.
- D) İnsanın yaşamında karşılaştığı her durumla ilgili tavrı, topluma mal edilemez.
- E) İnsanların karşılaştığı her durum, onu diğerlerinden ayıran bir varlık konumuna getirir.

3. Yazmak zor bir iştir. Bir de yazabildiğinizin en iyisini yazmaya çalışmak gibi bir kaygınız varsa bazen bir sayfacık yazı bile derin bir sancıya dönüşebilir. Her yazı sancılarla doğar. Doğumdan sonra yaşanan sevinç ise yeni doğum yapmış bir annenin sevinci gibidir. Hem bir sancıdan kurtulmuş hem de bu sancının ödülünü almıştır. İşte yazmak da buna benzer. İş bittikten sonra elinizde sayfalar dolusu bir ödül bulacaksınız.
- Bu parçada yazma eylemiyle ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yazma işinin zorluğunu en başından kabullenenler, gerçek yazar olurlar.
- B) Yazarlıkta kusursuzu yakalamak için önce o işin inceliklerini bilmek gerekir.
- C) Her eser, az ya da çok yazarının çektiği sıkıntılardan izler taşır.
- D) İyi bir eser ortaya koymak, zor ve sıkıntılı bir yazma serüvenini geçmek demektir.
- E) Yazma süreci her ne kadar güç görünse de onu kolaylaştırmak yazarın görevidir.

4. Yapılan araştırmada iki hafta boyunca izole bir ortamda tutulan farelerin, daha sonra bir araya geldikleri farelere karşı saldırgan, inatçı, korkak davranışlar sergilediği ve tehdit edici uyarılara karşı aşırı duyarlılık gösterdiği gözlemlendi. Yani uzun süreli izole hâlde tutulmuş farelerde pek çok davranışsal değişiklik görüldü. Burada sözü edilen davranışsal değişiklikler saldırganlığın artmasını, sürekli korku içinde olmayı ve uyarılara aşırı hassasiyeti ifade ediyor. Aynı ekibin meyve sinekleriyle yaptığı önceki çalışmalarında, taşikin denenen özel bir nörokimyasalın izole edilmiş meyve sineklerindeki saldırganlığın artışında rol oynadığı tespit edilmiş.
- Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?**

- A) Yaşadığı çevreden yalıtılmış bir hâlde duran canlılar, vücuttaki kimyasalların etkisiyle olumsuz davranışlarda bulunur.
- B) Canlıların, yaşadıkları ortamdan ayrılmalarda durumunda birtakım savunma mekanizmaları gelişebilir.
- C) Aidiyet duygusuyla birbirine bağlı canlılar arasında ortaya çıkan uyumsuzluklar, zamanla kendiliğinden kaybolur.
- D) Davranışsal bozuklukların kökeninde sosyal çevreyle ilgili uyum sorunları vardır.
- E) Vücudun salgıladığı bazı kimyasallar, mevcut değerini aştığında istenmeyen davranışlara yol açar.

OD410A0E

1. İngiliz araştırmacı Alexander Fleming kafasının oldukça dağınık olduğu bir günde kültür kutularını laboratuvarında unutur. Tatilden döndüğünde oluşan küfün bakterilerin büyümesini engellemiş olduğunu fark eder. İşte günümüzde en yaygın kullanıma sahip antibiyotik bu sayede keşfedilmiştir. Ama bu aynı zamanda Fleming'in kendi alanına dair sahip olduğu sağlam bilgi birikimi sayesinde, yoksa bu küfün çöp kutusundan başka bir kaderi hak ettiğini fark etmesi mümkün olur muydu?

Bu parçada keşiflerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Deneme - yanılma yoluyla ortaya çıkmıştır.
- B) Bazı tesadüfler ile araştırmacının bilgi birikiminin sentezidir.
- C) Ortaya çıkış sürecinde belli bir olgunlaşma evresi geçirir.
- D) Laboratuvar ortamlarında, kontrollü çalışmanın ürünleridir.
- E) Araştırmacının tecrübesinden bağımsız bir yapıya sahiptir.

2. 10 dakikalık bir filmin yılın en iyi kısa film unvanını kazandığı ve sinemada gösterime gireceği açıklandı. Filmin ilk gösteriminin yapılacağı salona onlarca insan geldi. Seyirciler salona girdi ve film oynamaya başladı ama bir gariplik vardı. Filmin başlamasına 6 dakika olmasına rağmen ekranda aynı sahne vardı, kamera açısı sadece bir odanın tavanını gösteriyordu. 7. dakikada aynı sahnede bir değişiklik olmadan geçince seyirciler şikâyet etmeye başladılar ve bazıları zamanını kaybettiğini söyleyerek salondan ayrılmak istedi. Aniden kamera açısı tavadan yere indi ve omurilik felci olan, yatağa uzanmış bir çocuk görüldü ve şu cümle yazılıydı: "Bu engelli çocuğun hayatının her saatinde gördüğü sahnenin sadece 8 dakikası size sunduk ve siz buna 8 dakika bile katlanamadınız."

Bu parçada verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevremizde engelli onca insan varken biz, yaşamın koşuşturmacasına kapılmış durumdayız.
- B) Sinema, toplumsal farkındalık yaratmanın en güçlü aracı olabilir.
- C) Zor şartlar altında yaşamını sürdüren insanlara karşı duyarsız davranmak herkesin ayıbıdır.
- D) Bizim şikâyet ettiğimiz şeyler, bir başkasının hayatta en çok istediği şey olabilir.
- E) Bazı anlar vardır; her gün gördüğümüz, karşılaştığımız olayların dikkat çekmeyen yönlerini görmemizi sağlar.

3. Londra Üniversitesinde yapılan bir çalışmada 82 katılımcıdan sağlıklı yiyecekler yeme, sağlıklı içecekler içme ve egzersiz yapma alışkanlıklarından birini seçmeleri istendi. Katılımcılar, 12 hafta boyunca kazanmak istedikleri alışkanlıkla ilgili hangi davranışları ne sıklıkla sergilediklerini bir form üzerine not ettiler. Bahsi geçen form; meyve yeme, günde 15 dakika yürüyüş yapma, günde 2 litre su içme gibi seçilen alışkanlıklarla ilişkili davranışları içeren on ikişer maddeden oluşuyor. Çalışma yöntemine uyum sağlayan 39 katılımcının verileri üzerinden elde edilen sonuçlara göre alışkanlık edinmek 18 ila 254 gün alabiliyor. Araştırmacılar bu sürecin uzunluğunun edinilecek alışkanlığın gereklilikleri ve kişinin otokontrol (öz denetim) düzeyinden etkilendiğini düşünüyor. Çalışma, ayrıca kişilerin günlük çalışmalarını kısa süreli (bir gün) olarak aksatmalarının alışkanlık kazanma sürecini sekteye uğratmadığını da ortaya koyuyor.

Bu parçada sözü edilen çalışmanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir davranışın alışkanlık hâline gelebilmesi için ne kadar süre gerektiğinin öğrenilmesi
- B) Farklı özelliklere sahip insanların, aynı koşullarda aynı davranışı sergileme olasılıklarının tespit edilmesi
- C) İnsanların kendilerine uygun olmayan alışkanlıkları edinme yollarının neler olduğunun belirlenmesi
- D) Günlük yaşamda sıklıkla yapılan davranışları aksatacak etkenlerin ortaya konması
- E) Daha önceden belirlenen alışkanlıklara kişilerin uyum sağlamasını kolaylaştıran unsurların tespit edilmesi

4. Yazar olarak kalıcı eser vermek, geleceğe kalmak isteyenlerin erken yeterlilik duygusuna kapılmamaları gerekir. İyi yazar, aynı zamanda kendi kendisinin acımasız eleştirmeni olmalıdır. Yazar olmak isteyen gençlere her zaman yazdıklarını defalarca yeniden yazmaktan kaçınmamalarını, eksilte eksilte yazmalarını söylemişimdir. Eksilterek yazmak, mükemmel ve kusursuz ifadeye ulaşmaya çalışmak, yazılanları bütün fazlalıklardan arındırmak demektir. Eskilerin "efradını cami, ağyarını mani" tarifi çok doğru bir tariftir.

Bu parçada yazarın genç yazarlara tavsiyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyi yazar olmak için en büyük eleştiri kendilerine yapmaları
- B) Geleceğe kalabilmek için en hatasız eserleri vermeleri
- C) Edebiyat dünyasında isim yapmak için dumadan yazmaları
- D) Özgünlüğü yakalamak için yazma eylemini sürekli hâle getirmeleri
- E) Kusursuz bir eser için gerekli olanı barındırıp gereksiz olanı atmaları

1. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Bir insan, gülebildiği için mesleki yaşamında başarılı olabilir mi?" sorusuna cevap vermektedir?

- A) Gülmek insanın doğal olarak yaptığı ve vücutta bir dizi kimyasal değişiklik ile ortaya çıkan bir durum. Hayatlarını sürdürürken bir alışkanlık olarak ve tarz olarak daha fazla gülen insanların bedenlerinde, gülmeyenlere oranla çok daha pozitif etkiler olduğu biliniyor. Gülmek insan sağlığını doğrudan etkileyerek çok olumlu etkiler yaratabiliyor.
- B) Gülmek ruhu besleyen en önemli gıdalardan biri. Günlük hayatın üzerimize bindirdiği yükün hafifletilmesi ve psikolojik olarak rahatlamamızı sağladığı için birçok olası hastalığın da önüne geçmemizi sağlıyor. Yapılan araştırmalara göre gülmeyi başarabilen insanların depresyon, anksiyete gibi hastalıklara daha az yakalandığı biliniyor.
- C) Gülümseme, içerisine girdiğiniz ortamlarda hemen fark edilmenizi ve sıcak bir hava oluşmasını sağlayan bir iletişim aracı aynı zamanda. Özellikle ilk temas anında karşınızdaki kişiye gülümserseniz çok daha pozitif etkiler yaratarak çok daha sağlam ve iyi ilişkiler kurabilirsiniz.
- D) Mutlu bir iş yeri, gülen çalışanlar; ilkel beynimiz için ortamın gergin olmadığı, herkesin güvende olduğu mesajını veriyor ve beynimiz kendini korumak için plan yapmak, stres olmak yerine rahatlayabiliyor ve kendi yüksek performansını gösterebiliyor. Dolayısıyla birey, sahip olmak istediklerine gülmek sayesinde ulaşıyor.
- E) Gerçek bir gülümseme, sizin o an için hem fiziken hem de ruhen ideal bir aşamada olduğunuzu gösteren doğal bir tepki aynı zamanda. Bu tepki, sizin özgüveninizin ve kendinize olan inanıcınızın da en yüksek seviyede olduğunu çevrenize göstermenizi sağlıyor. Gülümsediğiniz zaman çevrenizdekiler size daha olumlu bakıyor.

2. Şiirden şair, resimden ressam anlamış; eleştirmen değil. Böyle diyenler ne dediklerini biliyorlarsa eserlerini ortaya çıkarmamalıdır. Şiirlerini şairlere, resimlerini resamlara gösterebilir. Buna gelmiyorlar; kitapları, resimleri beğenilecek; satın alınacak; bu parayla geçinecekler; bir gün zengin bile olacaklar. Kimden alacaklar o parayı? Sizden, benden, anlamayanlardan, sanat gücü olmayanlardan... Şiiri eleştirmenin anlayamaması, okuyucunun anlayamamasıyla aynı paraleldir. Eleştirmen, herhangi bir okuyucudan başka nedir ki? Ne üstündür herhangi bir okuyucudan ne de aşağı. Yalnız herhangi bir okur, okuduğu kitap üzerine düşündüklerini yazmaz, eleştirmen yazmaz. Yazması mı onun anlamadığını gösteriyor?

Bu parçada yazarın yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştirmenlerin sanattan anlamadığının düşünülmesi
- B) Sanat eleştirmenlerinin hak ettikleri değeri görmemesi
- C) Eleştirmen ile okuyucunun aynı kefiye koyulması
- D) Sanatçıların, kendi eserlerini eleştiriye kapatması
- E) Sanattan anlamayanların eleştirmenliğe soyunması

3. Dünya çok renkli. Yaşayan milyarlarca farklı insan ve binlerce farklı kültür de bu dünyanın renklerini oluşturuyor. Her birinin dili, gelenekleri, alışkanlıkları farklı. Doğal olarak ihtiyaçları da farklı. Bir Amerikalı hamburger severek, bir İsviçreli çikolata-dan hoşlanarak, bir Çinli pirinç severek dünyaya geliyor. Bu koca gezegenin çok çeşitli ihtiyaçlarına tek bir bakış açısı nasıl hitap eder, nasıl ihtiyaçlarını karşılayabilir? Örneğin kahvaltısını çayla yapan bir topluma kim sabah sabah kahve içirebilir? Dünyada her ülkenin anlayışlarından yavaş yavaş sıyrılarak benzer yaşam biçimi, benzer zevkler ve benzer tüketim anlayışına geçişini sağlamak için artık küresel iletişim stratejileri geliştirilmeye başlanmıştır. Marshall McLuhan'ın "global köy" adını verdiği bu yeni fikirle dünya küreselleşerek artık herkesin benzer şeyleri tükettiği tek bir pazar hâline gelecekti.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Ulusların birbirinden ayrılan yönleri incelenirken öncelikle tüketim anlayışlarına bakmak gerekir.
- B) Günümüz pazar anlayışının en büyük hedefi, milletlerin tüketim alışkanlıklarını tek tiplemektir.
- C) Farklı tüketim ihtiyaçları olan toplumlar, yeni dünya düzeninde bu anlayışlarını koruma içgüdüsüne girer.
- D) Dünya ekonomisinin gıda sektörüne kilitlenmiş olmasının altında, ulusal tüketim alışkanlıkları yatar.
- E) Küresel iletişim stratejileri, toplumların benzer ve farklı alışkanlıklarının incelenmesiyle belirlenir.

4. Fuzuli'nin meşhur Şikâyetname'si, üzerinden geçen yüzlerce seneye rağmen hâlâ bizindir; bizim edebî zenginliklerimizdendir. Bugün hâlâ bize, en azından "Selâm verdim, rüşvet değildir deyü almadılar." cümlesi ile bir şeyler söylemektedir. Bu şikâyetini Nişancı Celâlzâde Mustafa Çelebi'ye telefonla bildiren bir Fuzûlî, bizim için uğradığı haksızlık karşısında sızlanan bir ihtiyarcıktan öte ne ifade ederdi? Toplamı binlerce sayfa tutan mektuplarına karşılık, Magosa'da ahababıyla cebindeki telefon vasıtasıyla "mesajlaşan" yahut önündeki "laptop"u aracılığıyla "chat"leşen bir Namık Kemal'in edebî ve tarihî değerinin bir cephesi noksan kalmaz mıydı?

Bu parçada edebî eserin hangi yönü üzerinde durulmuştur?

- A) Gelişen teknolojiye yenik düşmesi
- B) İçeriği ve taşıdığı değerle sınırlarını aşması
- C) Zamanın değişen koşullarına ayak uydurması
- D) Teknolojik araçlarla ifade edilemeyecek yapısının olması
- E) Geçmişle gelecek arasında köprü kurması

0D450E7C

1. Paris, Adelaide, Washington gibi şehirlerin havadan çekilmiş fotoğraflarına bakınca birçok kişi hayran olur. Labirent gibi düzenli ve birbirine paralel yolların, yaşamak için muntazam olduğunu düşünür. Fakat bir labirente üstten bakmayıp içine girdiğimizde hissettirdiği duygular kaybolmuşluk ve güvensizliktir. Yeni dünya düzeninde, değişen kültür üzerine kurulan binalarda yaşarken farkında olmadığımız fakat içten içe bir yerde saklı olan duygulardır bunlar. Kabullenmesek bile gökyüzünü gölgeleyen yapıların tekdüze sıralandığı sokaklarda labirentte kaybolmuşçasına yürüyoruz. Oysa insan dinamiktir ve cansız bir yerde yaşamak istemez. Yönlendirilmek değil de iradesiyle seçmek ister. Belki yol ayrımlarında onu çeken bir erguvan kokusunun peşine düşmek belki de arada kalmış bir bahçe kapısının önünde yetişen güllere dokunmak isteyecektir. Kopyalanıp yapıştırılmış gibi duran binaların önünden geçmek yerine bir adım sonrasının kendisini şaşırtmasını umacaktır.

Bu parçadan hareketle insanlarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Şehirlerin sıkıcı atmosferinden uzaklaşmak için çaba sarf ederler.
- B) Yaşamın sınırlayıcı ve yönlendirici unsurlarına karşı çıkan, özgür bir yapıya sahiptirler.
- C) Doğaya karşı olumlu duygular beslemekle birlikte doğadan uzak bir yaşamı arzularlar.
- D) Şehirlerde kaybolma korkusuyla yaşarken bir taraftan da şehir hayatından vazgeçemezler.
- E) Sıradan bir yaşamın parçası olmak yerine mantıklarıyla hareket etmeyi severler.

2. Her ne kadar kendinizi sayfalar dolusu yazabilecek gibi hissetseniz de yazma sürecini devam ettirebilmek için bazen kalemi, kâğıdı elinizden bırakmak gerekir. Başta Ernest Hemingway olmak üzere birçok yazarın da uyguladığı bir yöntem bu. Hemingway bu konudaki yaklaşımını şöyle ifade ediyordu: "Her gün yazmıyorum. Kabataslak üzerinde çok uzun çalışırsam zarar verici olur. Günde beş altı sayfa, daha fazla yazarsam sonrasında ortaya koyduğum iş kendi standartlarımın altında olur. Eğer kendimi dizginlemezsem kafa karıştırıcı olur. Tıpkı caz müzisyenlerinin en iyi işlerini çıkarıp sonra tüymesi gibi..."
- Aşağıda verilenlerden hangisi bu parçada anlatılmak isteneni özetleyen bir sözdür?**

- A) Bir tek kitap yazmak için yarım kitaplık okuyunuz.
- B) Yazar, söyleyecek bir şeyi olduğuna inanılan kişidir.
- C) Yazmaya başlamadan önce, nasıl yazmalı sorusu cevaplanmalıdır.
- D) "Çok yazar mı, çok satan mı başarılıdır" sorusunun cevabını çok okuyan bilir.
- E) İyi şeyler yazmak için bazen kalemi dinlendirmek gerekir.

3. Dijital mecralarda ya da geleneksel gazetelerde düzenli olarak yazmak belirli bir üretkenliği getirirse de tüketici boyut, düşünceler üzerinde daha egemen. Fikirler olgunlaşmıyor ve birçok kişi aynı anda, aynı güncel olayı işliyor doğal olarak. Her şey çok hızlı olduğu için meseleleri belki birçoğumuz benzer dil ve itiraz noktalarından ele almaya başlıyoruz. Bunun pek bir mahsuru olmayabilir fakat fazlası da var. Her şey taklit ediliyor ya da kopyalanıyor. Bazen kavramlar, tespitler ve cümleler bir yana, bir yazıya esin veren duygunun kopyalanmasına bile rastlıyorsunuz. Bu gibi durumları genellikle dikkatli bir okur haber veriyor da öyle öğreniyorsunuz.

Bu parçada yazarın eleştirdiği durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dijital medyayla birlikte nitelikli bir yazının dinamiklerinde bozulmalar meydana geldiği için yazma eylemi amacından uzaklaşmıştır.
- B) Dijital medya, günümüzde pazarlanan ürünün en çok kişiye tanıtılmasını sağlayacak satış yöntemi hâline gelmiştir.
- C) Aynı anlatım özelliklerine sahip yazıların çoğalması, nitelikli okur sayısını da ciddi oranda azaltmıştır.
- D) Güncel bir olayın benzer şekilde işlendiği yazılar, insanların medya organlarına güvenini azaltmıştır.
- E) Dijital ortamlarla birlikte güncel bir olayın aynı şekilde ele alındığı yazıların artması, farklı bakış açılarının oluşmasını engellemektedir.

4. Büyük mücadelelerle yaşanmış küçük hayatlar, elimizdeki bir kitabın sayfaları arasına gizlenir çoğu zaman. Biyografi, otobiyografi ya da anı olsun gerçek yaşamdan dem vuran öykülere dindiremediğimiz bir merak duygusu eşlik eder hep. Sıradan ayrıntıların şaşırtıcılığı mıdır, "İşte hayat böyle" diyebilmenin bir yolu mudur bilinmez, bu kitaplardan çabuk etkilenir, hemen bitirir, anlatılanların arka planındaki tarihe daha bir yakın hissederiz kendimizi.

Bu parçada kitaplarla ilgili olarak savunulan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kitabı ilginç kılan şey, yaşamın mücadelesini okuyucuya hissettirmesidir.
- B) Yaşam öyküleriyle örülü kitaplar, okuyucunun daha çok ilgisini çeker.
- C) Kısa sürede bitecek akıcı kitaplar okuyucunun ilgisini daha çabuk çeker.
- D) Gerçeği tüm çıplaklığıyla gözler önüne seren eserler yarıyı yakalayabilir.
- E) Bir kitabın değerli olması ne anlattığından çok nasıl anlatıldığına bağlıdır.

1. Yaşanmış ve yaşanabilecek her şeyi satırlara döküyorum. Bazen kötüyle iyiye övüyorum, bazen de iyiyle kötüye sövüyorum. Bazen Yunus Emre gibi "Gönüller yapmaya geldim" diyorum, bazen de kiri dökmek için halıyı dövüyorum. Ama en çok da yazdıklarımı okuyanlardan alıyorum. Herkes farklı anlamlar çıkarıyor. Çünkü kendi yaşantıları onları bu anlamlara götürüyor. Bu sayede onları gözlemleyerek yeni yeni fikirler de türetebiliyorum.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Eserinizi yazarken nelere dikkat edersiniz?
- B) Yazmadan önce nasıl plan yaparsınız?
- C) Yazarken nelerden ilham alırsınız?
- D) En çok hangi konuda yazmak istiyorsunuz?
- E) Sizin için yazarken neler önemlidir?

2. Ayın gücü, yalnız insanlarda değil; bitkiler, hayvanlar ve su lar üzerinde de etkilidir. Hayvanların üremesi ve büyümesi için ayın gücüne ihtiyaç vardı. Ancak tüm hayvanlar âlemi içerisinde insanlığı oldukça meşgul eden bir hayvan ay ile bizzat ilişkilendirilmiştir: Yılan. Yılan kendi bünyesinde zehri ve panzehri barındıran bir hayvan olduğu için mitolojilerde yeniden doğuşu sembolize etmektedir. Taşıdığı öz, yılanı şifa dağıtma ve can alma misyonu kazandırmıştır. Aynı zamanda toprak altında yaşayan yılanların ölü kültürle ilişkisi bulunduğu, ölen ata ruhlarını da taşıdığına inanılırdı. Çünkü yılan hayatının bir kısmını yeraltında geçirirken aynı zamanda yeryüzünde de yaşayan bir canlıdır. Yılanın yeniden doğuşu sembolize etmesi ile ayın düzenli olarak belirli formlar ile yeniden doğması, yılan ve ay arasında ilişki kurulmasının sebeplerindendir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Ayın gücünden en çok etkilenen canlılar hangileridir?
- B) Ay ve yılan arasındaki ilişki nedir?
- C) Yılan hangi özelliklerinden dolayı diğer canlılardan ayrılır?
- D) Hayvanlar arasında yaşamı en çok yansıtan hayvan hangisidir?
- E) Ayın canlılar üzerinde nasıl etkisi vardır?

3. Her resmin biricikliği bulunduğu yerin biricik olmasından kaynaklanıyordu. Resim bir yerden başka bir yere taşınabilirdi. Ama hiçbir zaman aynı anda iki yerde birden görülemezdi. Şimdi fotoğraf makinesinin icadını düşünün. Sonra fotokopi makinesini ve en son interneti... Bütün bunların; resimleri, fotoğrafları hızlı bir şekilde her yere yaymasından dolayı bir resim, aynı anda iki ayrı yerde görülemez düşüncesi yerle bir oldu. Artık herkes, aynı resme dünyanın farklı yerlerinden bakabilir; üstelik o resme bakarken bulunduğu çevre asla aynı olamaz. İnternet sayesinde bizim hayatımıza giren ve bizim anlam kattığımız nesneler epey çoğaldı.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Teknolojik gelişmeler sanat eserlerinin biricikliği üzerinde bir değişim yarattı mı?
- B) Aynı sanat eserine aynı anda farklı mekânlardan bakan insanlar neler hisseder?
- C) İnternetin bulunması sanatçı üzerinde nasıl bir etki yaratmıştır?
- D) Fotoğraf makinesinin icadı resim sanatını nasıl etkilemiştir?
- E) Dijital teknoloji, sanatı ve sanat eserini daha mı görünür kılmıştır?

4. Bu, özgeciliğe hangi açıdan yaklaştığımızla ilgilidir. Özgeciliğe ya da diğer kamalık, kendi çıkarını gözetmeksizin başkalarına yardım etme durumu olarak tanımlanabilir. TDK ise özgeciliği, "çıkarcı gözetmeksizin başkalarının iyiliği için özveride bulunmayı bir ilke olarak benimseyen ahlaki tutum ve görüş" olarak tanımlar. Bu kavramın anlamını düşündüğünde çoğu kişi özgeci olduğunu düşünür ancak "çıkarcı gözetmeme" kavramına yapılan vurgu akıllarda soru işaretleri bırakır. Ne de olsa insanoğlu her ne yapıyorsa ucundan kıyısından da olsa kendisi için yapıyordur, değil mi?

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Günümüzde toplumsal dayanışmayı ifade eden hangi kavramlar vardır?
- B) İnsanların söylemleri ile yaptıkları arasında bir çelişki olduğu söylenebilir mi?
- C) Size göre çıkarlar söz konusu olduğunda özgeci düşünce yine de geçerli olur mu?
- D) Toplumumuzda özgeciliğin anlayışının gerçek değerini yansıttığını düşünüyor musunuz?
- E) Çıkarcı gözetmeme düşüncesi, toplumu ileri götürebilir mi?

0D940F01

1. Yüzyıllar boyunca insanların en büyük iletişim aracı olan mektup bugün artık çok az kullanılıyor. Hiç kullanılmıyor demek belki de daha doğru olacak. Mektuptan kastım kalem, kâğıt ve zarf kullanarak yapılan. Bugün artık kartpostal bile nadiren gönderilir oldu. Hâlbuki çok değil, bundan yirmi yıl önce, gidilen şehirlerden sevdiklerimize kartpostal gönderme alışkanlığımız vardı. Bugünün gençleri daha farklı iletişim yöntemleri kullanıyor. Anlık mesajlaşma programları bunların başında geliyor. Ayrıca bugün 25 yaş altında olan gençlerin büyük çoğunluğu klasik anlamdaki mektubu bırakın e-posta bile kullanmamış durumda.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Gençlerin gelenekleri yaşama ve yaşatmada sorumsuz davrandıklarını düşünüyor musunuz?
- B) Günümüzde yazma kültürümüzde ne gibi olumsuzluklar yaşanıyor?
- C) Gelişen teknolojiyle birlikte birçok değer yok olduğu söylenebilir mi?
- D) Teknolojinin yarattığı olumsuzlukların başında neler geliyor?
- E) İletişim araçlarının şekil değiştirmesinin kültür aktarımına etkisi var mıdır?

2. Benim için yazmak; yemek yemek, uyumak gibi zorunlu bir yaşam faaliyetidir. Hem sığınağım hem mücadele silahımdır. Her gün mutlaka bir şeyler yazarım. İlla roman ya da öykü pasajları değil; bazen günce, bazen deneme, makale, bazen mektup... Yazmadığım gün, düzenli spor yapmaya alışık bir insan bu eylemden mahrum kaldığında nasıl gövdesinde eksiklik hissederse ben de öyle hem bedenimde hem duygularımda bir boşluk, bir yaşanmamışlık duyarım.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Yazmayı bırakırsanız yaşamınızda ne gibi değişimler olabilir?
- B) Yazma eylemini bir şeye benzetseydiniz bu, ne olurdu?
- C) Genelde hangi türlerde yazılar kaleme alırsınız?
- D) Yaşamınızda olmazsa olmaz dediğiniz şey nedir?
- E) Yazma eyleminin sizdeki yerini açıklar mısınız?

3. Anlattıklarınızı öğrendiniz mi kafanızda devam edersiniz. Diyeceksiniz ki: "Kitabı kapattıktan sonra da bütün o kişiler içimizde yaşamıyor mu? Düşlerimize karışmıyor mu? Bir yere gider, bir kimse ile konuşurken onlar da birdenbire önümüze çıkmıyor, yanımıza gelivermiyorlar mı?" Doğrudur; romanlardaki, hikâyelerdeki kişilerin öyle bir canlılıkları vardır. Ancak roman ve hikâye kişilerinin öyle kitabın dışında yaşayabilmeleri de bir romanda, bir hikâyede öz ile şeklin birbirine kaynaşmadığını, ikisinin birbirinden ayrılabilmesini gösterir.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Bir eseri, üst üste kaç kere okuyabiliriz?
- B) Roman kahramanları varlıklarını ne kadar sürdürebilir?
- C) Bir eserde şekilsel özelliklerin içeriğe etkisi nedir?
- D) Sizce bir eseri ölümsüz yapan şey nedir?
- E) Roman ve hikâyenin karakter bağlamında ortak noktaları var mıdır?

4. Roman, bilime yakındır; romancının donanımlı olmasını ister. Tarih bilincinden estetiğe, sosyolojiden iktisata, psikolojiden mitolojiye, edebî bellekten toplumu, insanı okuma biçimine kadar birçok şeyle ilgisi, bağı olmalıdır romancının. Roman; yaşadım, gördüm, hatırladım yazdım demek değildir. Bugünün yazılan romanlarının çoğunun bu imlediğim bilgilerin ışığında yazılmadığı o kadar açık ki... Ya romancı tarihçiliğe soyunuyor ya da anılar yazıcısı kesiliyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Bir romanın oluşumunda hangi süreçler vardır?
- B) Günümüz romancılarını başarılı buluyor musunuz?
- C) Size göre gerçek romancı hangi özelliklere sahip olmalıdır?
- D) Bugün edebiyat dünyası dışındakilerin roman yazması doğru mudur?
- E) Roman yazmak için iyi bir gözlem gücü olmalı mıdır?

1. Toplumla aynı düşüncede bütünleşen sanatçı üretkenliğini yitirir. Sanatçı aykırı düşüncendir. Düşünceleri, toplumun ortak kanaatleriyle aynı olmayabilir. Bu durum, sanatçının toplumdan uzaklaştığı anlamına gelmez. Aksine aykırı fikir, görüş ve düşüncelerle yaşadığı toplumun bireylerinde "bir düşünme farkındalığı" meydana getirebilir. Onun için sanatkar her zaman yalnız ve anlaşılmazdır. Halkı aydınlatmak, onun düşünce labirentlerinde yol almak ister. Onun için de zaman zaman irtifa kaybederek bulunduğu mesafeden kendini bilinçli bir biçimde, onların bulunduğu atmosfere kaydırır. Bu, sanatçının taviz verdiği anlamına gelmeyeceği gibi kendini de toplumsal hiyerarşide test etme imkânına kavuşturmuş olur.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Sanatçının farklı şekillerde tanımlanmasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?
- B) Sizce bir sanatçı toplumla aynı şekilde düşünmeli midir?
- C) Yaşadığı toplumdan uzaklaşan bir sanatçı başarıyı yakalayabilir mi?
- D) Sanatta aykırı düşünmek sanatçıya özgünlük kazandırır mı?
- E) Bir sanatçının kalıcı olabilmesi nele bağlıdır?

2. Okur kitlesini, hem Türkiye'de hem dünyada kadınlar oluşturuyor. Daha çok aşk temalı romanları Canan Tan'dan Candice Bushnell'e, en hafifinden en hüznüsüne aşkı farklı şekillerde anlatan yazarları tercih ediyorlar. Erkekler ise Jean Christophe Grange tarzı polisiye gerilimlerle inceleme ve araştırma kitaplarına yöneliyor. Elif Şafak gibi yazarlarınsa hem kadınlardan hem erkeklerden oluşan bir okur kitlesi var.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Ülkemizde en çok okunan yazarlar hangileridir?
- B) Türkiye'de kadınların erkeklerden daha çok okuduğu söylenebilir mi?
- C) Aşk temalı romanları daha çok kadınlar mı okuyor?
- D) Kadın yazarların ülkemizde daha çok okunmasının sebebi nedir?
- E) Ülkemizde çok okunanlar, okur kitlesine göre nasıl sınıflandırılabilir?

3. Elbette yaşama tanıklık etmektir. Yaşanan değişimi yansıtmak... Ama bu kadar değil. Sonuç çıkarırım. Bunu serperim satırların katmanları arasına. Yazınsal yazıda birden çok katman bulunur. Resimde müzikte de öyle değil mi? Okur, bu katmanlar arasına döşeneni bulur; onlardan yararlanır. Yazarlığım görevci bir anlayışa yaslanır. Isıtarak, kavratarak, kabul ettirerek okurumu etkilemek isterim. Baştaki amacım etkilemektir diyebilirim.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Yazarlık kariyerinizde öncelikleriniz neler olmuştur?
- B) Bir yazarı sıradan insanlardan farklı kılan nedir?
- C) Yazarlığınızda her şeyden önce amacınız nedir?
- D) Edebiyatın diğer sanat dallarıyla benzer yönleri var mı?
- E) Hangi tip yazar okuru etkileyebilir?

4. Sayısız müze, görkemli tiyatro yapıları, mermer anıtlar, müzikli lokaller, geniş bahçeler, düzenli konutlarla yüzyıllar içinde katmerlenmiş zengin bir sanat kültürünün toplumsal zevke yansıyan birikimi, şimdikinden çok değişik bir görüntü yaratırdı. Bu toplumlar için sanatın en önemli sorun olduğuna inanmayanlar sanatta yeterince gelişmemişliğin şimdiye dek nele mal olduğunu sezemezler. Doğru dürüst bir zevk birikiminden yoksun olmak, toplumsal yaşamı hoyrat bir düzensizliğin kasırgasıyla yamru yumru etmiştir.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Bazı toplumların geçmişlerinde sanat yasak olmasaydı bu toplumların bugünkü düzeyleri ne olurdu?
- B) Sanatın geçmişten beri yakasını bırakmayan en önemli sorunları nelerdir?
- C) Toplumların gelişmişlik düzeyleri, sanatsal eserlerinin fazlalığıyla örtüşebilir mi?
- D) Bir toplumun gelişebilmesi için öncelikle hangi kültürel öğelere sahip olması gerekir?
- E) Sanatın gelişmesi ve sonraki kuşaklara aktarılması önünde en büyük engel nedir?

0D390175

1. Çocuklarımıza kendi dünyalarından önce, göklerdeki yıldızları ve devinimlerin bilimini öğretmek büyük bir saflıktır. Çocuklarımıza ilk önce kendi iç dünyalarına bakabilmeyi öğretmeliyiz oysa. Anaksimenes, Pythagoras'a şunu yazmış: "Gözlerimin önünde ölüm ve kölelik dururken yıldızların düzeniyle nasıl uğraşabilirim? Herkesin böyle düşünmesi gerekli; para hırsı, mevkî tutkusu, saygısızlık, geri kafalılık bizi içimizden yıkarken gidip de dünyanın dönüşüyle mi uğraşacağım?" Çocuğa, kendini tanımasını, daha akıllı olup aklını kullanabilmesini, daha iyi ve cesur olmasına yarayacak şeyleri öğrettikten sonra mantığın, fiziğin, geometrinin, güzel konuşmanın ne olduğunu öğretebiliriz. Böylece aklını kullanmaya başladıktan sonra tercih edeceği bilimin kolayca hakkından gelebilir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Çocuklara bir şeyler öğretirken çevreleri ne ölçüde etkilidir?
- B) Çocuk eğitiminde uzaya dair bilgiler hangi yaşlarda verilmelidir?
- C) Yaşam ve bilim arasındaki bağlantıyı her çocuk kavrayabilir mi?
- D) Çocuğa önce uzaya dair bilgilerin verilmesi doğru mudur?
- E) Kendi yaşamını tam olarak anlayamamış bir çocuğun bilime katkısı olur mu?

2. Ben bu soruya cevaben "Hayır!" diyeceğim. Ama yine de bilim kurguda bu sorunu aşmanın çeşitli yollarına başvurulabilmektedir. Edward E. Smith, 1928'de yazdığı *Uzaylı Tarlakuşu* adlı eserinde, ilk kez ışık hızından yüksek bir hızda yapılan yıldızlararası bir yolculuğu ele aldı. Muhtemelen imkânsız olan tembel uçuşu icat etmişti ve her koşulda bu en fazla ışık hızı olabilirdi ama ilke yine de değişmiyordu. Eğer ışıktan hızlı yolculuk sağlanabilirse bu gelişme de yine bilim kurgunun çok gerisinde kalmış olacaktır.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Yıldızlararası yolculuk fikri, bilim kurguda karşılığını buldu mu?
- B) Işık hızıyla ilgili yazılan başarılı eserler var mıdır?
- C) Işık hızından yüksek bir hızda yolculuk mümkün müdür?
- D) Yazarların bilimden tam anlamıyla yararlandığı söylenebilir mi?
- E) Bilim kurguda ele alınan konular bilimin önünde midir?

3. Kitap seçme veya hangi kitabı okuma konusunda çok vakit kaybediyordum ve genellikle aynı tarz kitap okuyordum. Okuma gruplarıyla tanıştıktan sonra okuma anlayışım değişti, diyebilirim. Şimdi her ay farklı konular üzerine yoğunlaşıp farklı tarzları deniyoruz ve tartışıyoruz. Böylece sosyalleşme açısından da yeni bir çevre ediniyorsunuz. Farklı fikirlerdeki insanlarla oturup konuşmak da bu yönüyle bakış açınızı daha da genişletiyor. Toplandığımız mekânlar farklı ve güzel yerler oluyor. Son olarak okunan kitaplar üzerine tartışmak, o kitapları daha sonraki zamanlarda unutmamamı sağlıyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Kitap okuma alışkanlığınızın değişmesi yönünde ne gibi çalışmalar yaptınız?
- B) Okuma gruplarının, okuma alışkanlığınız üzerinde nasıl bir etkisi oldu?
- C) Ortalama bir okura çeşitli gruplara katılmasını tavsiye eder misiniz?
- D) Okuma grupları sosyal yaşamınızda ne gibi değişimler yarattı?
- E) İyi bir okur olmak için bu işin başındaki kişilere tavsiyeleriniz nelerdir?

4. Toplum olarak aslında pek fazla okumaya eğilimli değiliz. Her seferinde okumaktan kaçır, sıkılırız. Bir romanı okumak yerine, filmi çıksın izleyelim, deriz. Bu bir bakıma daha kolay gelir bize. Çoğu zaman da kitap okumayı vakit kaybı olarak nitelendiririz. Fakat okunan yazı ile izlenen film arasında dağlar kadar fark vardır. Kitapları okuduğunuz zaman siz kafanızda bir obje yaratırsınız. Okurken kendiliğinden zihninizde canlanır, okudukça şekillendirirsiniz. Âdeta beyninizde filme dönüştürsünüz onları. O şekilde hareket verir, orada konuşturursunuz karakterleri. Fakat filmde size bambaşka karakterler, bambaşka yüzler sunarlar. Siz de onları kabullenmek zorunda kalırsınız.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Toplum olarak okumaya neden gereken önemi vermiyoruz?
- B) Kitap okumak ile film izlemek sanatsevere ne katar?
- C) Bir yapının filme çekilmiş hâli aynı tadı verir mi?
- D) Kitap okumanın insana kattığı şeyler nelerdir?
- E) Film izlemek insanı kolaycılığa mı yöneltir?

ÜNİTE TESTİ 1

3. ÜNİTE: PARAGRAFTA BAŞLIK, KONU VE ANA DÜŞÜNCE

1. Türk kültürünü oluşturan deyimler, kitaplar, dinî referanslar ve beyitler gibi unsurlar, anlatının içinde tam bir doğallıkla yerlerini alıyorlar. Nitekim güncel Avrupa veya Amerika edebiyatından bir yazarı okuduğunuzda kendi kültürüne göndermeler yaptığını, ortak ve paylaşılan bir geçmişe referans verdiğini görürsünüz. Mitoloji, halk hikâyeleri ya da Hristiyanlık göndermeleri olabilir bunlar. Çağdaş Türk edebiyatı ise Korkut Atalara, Keleşanlara, Deli Dumrullara, menkıbelere ya da halk ozanlarına, deyişlere, gazellere pek uzak, pek sağır.

Bu parçada yazarın Türk edebiyatına getirdiği eleştiri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk yazarların çağdaş edebiyata dair unsurları kullanamaması
- B) Edebiyatımızın ortak kültür öğelerine uzak durması
- C) Edebî eserlerde yer alan hikâyelerin kültürümüzü yansıtmaması
- D) Avrupa ve Amerika edebiyatlarının gerisinde kalınması
- E) Millî unsurlara değinme cesaretinin gösterilememesi

2. Yılda sadece üç mevsim aktif olan Kuzey Amerika boz ayılarının aktif olduğu zamanlar mart ve mayıs ayları arasında başlıyor. Boz ayılar eylül civarı çok miktarda yemek tüketiyor, kasım ve ocak ayları arasında ise kış uykusuna yattıkları için fizyolojik açıdan en ilginç dönem başlıyor. Bu dönemde metabolizma hızları ve kalp atış hızları hızla düşüyor, kanlarındaki azot miktarı büyük ölçüde artıyor ve insülin direnci gelişiyor. Ayrıca boz ayılar bu dönemde idrar ve dışkı atmıyor. Bir insanın bu evreleri sağlıklı bir şekilde atlattması ise hayli zor. Tromboz (pıhtı oluşumu), psikolojik değişiklikler ve kas sorunları insanların karşılaşabileceği en belirgin problemlerden.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen boz ayıların öne çıkan özelliğidir?

- A) Yılın belli döneminde çok aktif olmaları
- B) Fizyolojik yapılarının diğer hayvanlardan farklı olması
- C) Kış uykusuna yattıklarında vücut dirençlerinin düşmemesi
- D) Kanlarında bulunan maddelerin kış aylarında koruyucu görev üstlenmesi
- E) Kış aylarında metabolizmalarının diğer ayı türlerinden farklı işlemesi

3. Sabahattin Ali, yazmak için özel bir mekâna ihtiyacı olmayan yazardandı. Oturma odasında radyo çalarken eserlerini yazmak onu rahatsız etmezdi. Bir işe ya da yazmaya daldığı zaman gürültüyü ve etrafı unuttu. Evde misafir de olsa aynı odada bir kenara çekilip yazabilirdi. Roman ve hikâyelerini yazmaya başlamadan önce beş altı ay not alır, kafasında onları hazırlardı. Kitaplarını önce kafasının içinde iyice hazırladığını, kendisine kâğıda geçirmekten başka iş kalmadığını, bu yüzden de gayet hızlı yazdığını söylerlerdi. Birkaç kez "Ankara için kafamın içinde müthiş bir eser hazırlanıyor." demişti. "Bu eser Ankara'nın yaman bir eleştirisi olacak, bundan sonraki romanımın adı Ankara." Okuyamadık!

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiştir?

- A) Sabahattin Ali yazarken nasıl bir süreci takip ederdi?
- B) Sabahattin Ali'yi yazmaya iten sebep nedir?
- C) Sabahattin Ali en çok hangi türlerde yazardı?
- D) Mekân, Sabahattin Ali için ne kadar önemlidir?
- E) Sabahattin Ali'nin en çok yazmak istediği şey neydi?

4. • Sesin suda, havaya göre yaklaşık dört kat hızlı yayılması ve diğer duyarların su ortamında daha az etkin olması sebebiyle deniz memelilerinde ses ile iletişim kara memelilerine kıyasla oldukça gelişmiştir. Örneğin ispermeçet balinalarının her biri "codas" adı verilen tıklama sesi dizilerini farklı şekilde telaffuz ederek bireysel aksanlarını oluşturur. Bununla birlikte, okyanusun farklı bölümlerinde yaşayan balina grupları arasında codas ses dizinleri farklılaşarak bölgesel lehçelere dönüşebiliyor.
- Hava keselerini titreştirerek ses çıkarabilen morina balıkları oldukça geniş bir ses dağarcığına sahip. Güncel çalışmalar Amerikalı morinaların daha derin ve kısa vuruşlu seslerle iletişim kurduğunu, Avrupalı morinaların ise tiz ve uzun hırıldamaları tercih ettiğini ortaya çıkardı.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

ODAE0342

1. Epey zamandır tarihi romanlaştırmak moda oldu. Fakat tarih romana gelmiyor. Tarihten en iyi şekilde faydalanmış Amin Maalouf'tur ama onun bile uzun zamanda tutunma şansı yok. Bir tarihçi de geçmiş yazarken belirli verileri seçiyor, görmek istediklerini seçiyor. Hâl böyleyken diziden, romandan tarih öğrenilmesi İber Ortaylı'nın dediği gibi "bize özgü bir kasabalı garabeti." Bu furya geçecek söyleyeyim.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihten yararlanılan eserlerin gerçeği yansıtmayacağı
- B) Moda gereği birçok yazarın tarihî roman türüne yöneldiği
- C) Gelişmemiş toplumların tarih öğreniminde kolayla kaçtıkları
- D) Dizi veya roman üzerinden gerçek tarihin öğrenilemeyeceği
- E) Tarihî veriler ortaya konurken nesnel davranılmadığı

2. Geleneksel olarak birçok dil bilimci İngilizce öğrenirken ilk önce dil bilgisi yapılarına hâkim olmanın önemini vurgular. Son yıllarda, eğitimcilerin çoğu bu yaklaşımın yanlışlığının daha fazla farkına vardılar ve kelime dağarcığını destekleyen diğer yaklaşımlar popülerlik kazandı. Dil bilgisi sisteminin üstüne koymak için kelime bilgisi olmadan öğrenilenler, alıştırma ve karmaşık dil bilgisi yapılarını manipüle edebilmelerine rağmen aslında çok az şey söyleyebilirler. İngilizce öğrenmek için çok fazla kelime öğrenmek gerektiği açıktır. Anadili İngilizce olan kişilerin yaklaşık 20.000 kelimelik bir kelime dağarcığı vardır ancak İngilizce öğrenen yabancıların çok daha azına ihtiyacı vardır. Konuşma ve dinleme konusunda oldukça yetkin olmak için sadece yaklaşık 5.000 kelimeye ihtiyaçları vardır. Görünüşte küçük olan bu sayının nedeni, kelimelerin doğası ve bir dilde görülme sıklığıdır. Sık kullanılan kelimelerin ilk öğrenilmesi gereken kelimeler arasında olması gerektiği açıktır.

Bu parçadan hareketle yabancı dil öğrenimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Dil öğrenmede kullanılan tüm yöntemler, kişilerin yabancı dil öğrenme kapasitelerinin yanında yetersiz kalır.
- B) Yabancı bir dili öğrenen kişilerin sağlam bir gramer eğitimi görmeleri, işlerini kolaylaştırır.
- C) Geleneksel yöntemlerle öğrenilmeye çalışılan bir dilin konuşma esnasındaki işlevselliği yetersiz kalabilir.
- D) Kelime öğrenmeyle başlanan dil öğrenme süreci, o dili konuşan kişilerin seviyesine ulaşmayı kolaylaştırır.
- E) Bir dilin öğrenilmesinde dil bilgisi kurallarını öğrenmekten çok kelime dağarcığı üzerinde durmak gerekir.

3. Gözyaşı; göz çukurunun dış üst boşluğunda, kaş kemiğinin hemen altında bulunan gözyaşı bezleri tarafından üretilir. Bu sıvı, gözlerimizi kırtıkça bir film tabakası şeklinde gözümüzün üzerine dağıtılarak onun dış etkenlerden korunmasına yardımcı olur. Kullanılan gözyaşı, gözümüzün iç köşesinde bulunan iki küçük kanal ile burun boşluğuna doğru tahliye edilir. Esneme sırasında ağızımızın genişçe açılmasıyla gözlerimiz kapanma noktasına gelir ve göz çevresindeki yüz kasları kasılarak gözyaşı bezleri üzerinde basınç oluşturur. Basıncın etkisiyle daha sonra kullanılmak üzere bekletilen gözyaşı göze doğru akmaya başlar. Aynı zamanda, esneme sırasında oluşan kasılma, gözyaşının tahliye eden kanalları da geçici olarak kapattığından fazladan gelen gözyaşının gözde birikmesine yol açar. Gözyaşı kanallarınız normalden daha geniş ise ya da göz kuruluğu yaşıyorsanız esneme sırasında gözleriniz yaşarmayabilir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Esnediğimizde neden gözümüz yaşarır?
- B) Gözyaşının oluşma aşaması nasıldır?
- C) Gözyaşının göz sağlığı için önemi nedir?
- D) Esnemenin vücutta meydana getirdiği değişimler nelerdir?
- E) Gözyaşının aşırı olması, esnemeyi tetikler mi?

4. Dil, insana kaçtığı gerçekleri gösteren bir aynadır. Bu aynada gerçekleri görmek istemeyen kişiler veya toplumlar, şahidi ortadan kaldırmak isterler veya kaldırmak zorunda bırakılırlar. Dünnün, bugünün ve yarının şahidi olan dili... Sırf tanık olunanların hafızalardan silinmesi için, sırf o dilin tanık oldukları gerçekler birilerini rahatsız ettiği için... Nasıl yapmaya çalışırlar? Onu bozarak, yozlaştırarak, araya başka dillerden kelimeler sokarak, insanları bu bozuk dili konuşmaya zorlayarak... Her ne kadar etkisiz kalınmaya çalışılsa da "dil" yaşarlığını korumaya devam edecektir. Dünden aldığı bugün insanlara sorgulatarak kendisinin geleceğe kalmasını sağlayacaktır. Taşıdığı o ruh, her ne kadar şekil itibarıyla değişse de öz itibarıyla aynı kalacaktır.

Bu parçada yazarın üzerinde durduğu düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir toplumda insanların kaçındıkları gerçekler bir gün mutlaka karşılırlarına çıkar.
- B) Dilin nesiller arasındaki köprü görevi, bazen bilinçsizce yapılan müdahalelerle sekteye uğrar.
- C) Bir dilin yok olması, çoğu zaman toplumların kasıtlı çabaları sonucunda gerçekleşir.
- D) Dili bozarak bazı olayları gizlemek, dilin özüne asla zarar veremez.
- E) Dilin zamanı aşan yapısı sayesinde bütün kötü düşünceler son bulmaktadır.

ÜNİTE TESTİ 3

3. ÜNİTE: PARAGRAFTA BAŞLIK, KONU VE ANA DÜŞÜNCE

1. • Görüntü teknolojisinin gelişmesi, sesin ve görüntünün birlikte kaydedilebilmesini mümkün kıldı. Bu durum video kameraların ortaya çıkmasını, anılarımızın sessiz fotoğraf kareleri olmaktan çıkıp sesimizi ve görüntümüzü aynı anda izleyebildiğimiz film tadında görüntülere dönüşmesini sağladı. Video kameralar günümüzde küçücük boyutlarda o kadar net ses ve görüntüler sunuyor ki bunlar dünyada yaşanan her anı belgeleyen birer araç hâline geldi.
- Günümüzde inanılmaz bir data akışı var. Bu da artık bilginin kaydedilirken daha az yer kaplaması gerekliliğini getirdi. Böylece yepyeni bilgi depolama teknolojileri gelişti. Sesin kaydedilme şekli de bu teknolojilerden nasibini aldı. Eskiden plaklara ve kasetlere kaydedilen ses, 10 yıl öncesine kadar CD ve DVD'lere daha sonra MP3 gibi sıkıştırılmış digital dosyalara kaydedilmeye başlandı. Böylece yüzlerce saatlik şarkının, filmin ve bilginin gram hafifliğinde taşınır hâle gelmesi sağlandı ve sesin kopyalanıp yayılması oldukça kolaylaştı.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

2. İnsana bir uzmanlık öğretmek yetmez. Bununla insan, doğru-sunu isterseniz, işe yarar bir makine olur ama tam, eksiksiz bir kişilik kazanamaz. Elde edilmeye değer bir şeye coşkunlukla yönelmesi gerekir onun. Bir güzellik ve ahlakça iyilik duygusu edinmelidir. Yoksa insan uzmanca bilgileriyle dengeli bir biçimde gelişmiş bir insandan çok, iyi eğitilmiş bir köpeğe benzer.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Herhangi bir konuda uzmanlaşmak için o alana ait bilgilerin öğrenilmesi çoğu zaman yetmeyebilir.
- B) Kişiyi makine olmaktan ayıracak şey, öğrendiklerini güzellik ve iyilikle pekiştirmesi olacaktır.
- C) Günün koşullarında insanların tek bir alanda uzmanlaşmaları pek istenmeyen bir durumdur.
- D) Hayata çok yönlü bakabilmek için mevcut bilgilerin üstüne yenilerini eklemek gerekir.
- E) Bir işte uzmanlaşmak, bireyin kişiliğine ve ahlak değerlerine bakışıyla ilgilidir.

3. **Gazeteci:** Etkileyici bir metin ve okur arasında nasıl bir mücadele vardır?

Yazar: Bu mücadeleyi roman hep sayıyla kazanır.

Gazeteci: Peki, aynı şeyi hikâye için de söyleyebilir miyiz?

Yazar: Hayır, öykünün bu maçı nakavtla kazanması gerekir.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın söz edilen türlerle ilgili görüşüyle örtüştüğü söylenebilir?

- A) Yazınsal türler arasında hikâye, diğer türlere göre merak duygusunu daha canlı bir şekilde hissettirir.
- B) Romanın okur üzerindeki etkisi, sonuca ulaşması bakımından her zaman daha etkili olmuştur.
- C) Okurla mücadelede hikâyeyi romandan ayıran özelliği, kısa anlatılarla etkili sonuç almasıdır.
- D) Hikâyenin heyecan unsuru romana göre daha ön planda olduğu için okur hikâyeden daha çok etkilenir.
- E) Okur, roman veya hikâyeye mücadeleye tutuşacağından onu etkilemek için sağlam bir anlatım tercih edilmelidir.

4. Yazıyla ciddiye alınabilecek ilk çabalarım üniversite yıllarında başladı. O sıralar hep şiirle uğraştım, düzyazıya geçiş daha sonra oldu. Çalıştığım süre boyunca esas ilgim yazı oldu, mesleğimse ihtiyaçlarımı karşılamak için gereken imkânları sağlamaya yaradı sadece. Bunun dışında bir şey ifade etmiyor. O yüzden iki şey arasında bir tercih durumu hiç olmadı zaten. Yazı benim için esas olan, yapmak istediğim şeydi. Diğer her şey oyalanma, odağı saptıran şeylerdir bir nevi.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

- A) Hazır bir mesleğiniz varken yazar olmayı neden istediniz?
- B) Yazarlığı bir meslek olarak görmeyişinizin sebebi nedir?
- C) Yazarlık kariyerinizde öykündüğünüz kişiler oldu mu?
- D) Yazarlığa başlamanızda neler etkili oldu?
- E) Yazarlar için maddiyat ne ölçüde önemlidir?

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

14. Bölüm : Paragrafta Yardımcı Düşünce

1. Türkiye'de magazin basınının önem kazandığı günlerde ünlülerin nerede, ne yedikleriyle ilgili haberler artık günümüzde "sıradan" insanların sosyal medyayı kullanarak bu bilgileri verdiği bir zamana evrilmiştir. İnsanlar sosyal medyayı kullanarak kendilerine ve günlük yaşamlarına ilişkin pek çok bilgiyi bu mecra-da arkadaşlarıyla ya da takipçileriyle paylaşmaktadırlar. Hangi filmi, hangi sinemada izlediğinden tatil yaptığı yere, eğlenmeye nereye gittiğinden nerede ne yemek yediğine kadar pek çok bilgi sosyal medyadaki hesaplar aracılığıyla ilan edilmektedir.

Bu parçadan hareketle sosyal medya ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ünlülerin yaşamını gözler önüne serdiği
- B) Sıradan insanların, birtakım bilgileri servis edebildiği
- C) İnsanların günlük yaşamını paylaşımlarına imkân tanıdığı
- D) Günlük yaşamdaki pek çok alışkanlığın değişmesine sebep olduğu
- E) Magazin basınının misyonunun şekil değiştirmiş hâli olduğu

2. Zebraların ortaya çıkış bölgesi, tıpkı insan gibi Afrika'dır. Görünen o ki insanın, zebraı evcilleştirmeyi akıl etmesinden çok önce türlerimiz birbirini yakından tanımıştır. İnsanın avcı, zeb-ranın av olduğu geçmişimiz nedeniyle bizim için aslan, kaplan neyse biz de zebra için aynı şeyiz. Çünkü insanın zebraları evcilleştirmeye kalktığı dönemde zebralar, mağara adamları-nın kendilerini avladığını biliyorlardı. Bu yüzden zebralar, içgü-düsel olarak insandan korkar ve insanla karşı karşıya gelmesi durumunda hayatta kalma refleksi ile saldırgan davranışlar sergiler. Türlerin sahip olduğu eğilimler ve mizaçlar, türün evrimi boyunca gelişir ve yerleşir. Bu içgüdülerden bazıları, beynin fizyolojisinin bir parçası hâline gelir. İşte bu sebeple zebralar, insana itaat etmez ve esaret altında tutulduklarında agresifleşir ve birbirlerine zarar vermeye başlar. Üstelik insanların arzu etti-ği kadar verimli üremez. Doğal ortamlarını andıran hayvanat bahçelerinde bile hayvanat bahçesinin uyumlu misafirlerinden biri değildir.

Bu parçadan hareketle zebralar ile ilgili aşağıdaki çıkarım-lardan hangisi yapılamaz?

- A) İnsanların saldırgan tutumuna karşı savunma mekaniz-ması geliştirmiştir.
- B) İnsanlarla aynı bölgede ortaya çıkması, bu ikili arasındaki tanınırlığı güçlendirmiştir.
- C) Av - avcı ilişkisinden dolayı insanlara yönelik içgüdüsel tepkileri oluşmuştur.
- D) Evrimsel gelişimleriyle günümüze ulaşan birtakım olum-suz özellikleri vardır.
- E) Yırtıcılardansa insanlardan daha çok ürktükleri görülmek-tedir.

3. Aynı yemeği bile aynı şekilde iki kere pişiremem. Anında ya-ratmayı severim. Satranç oynar gibi ama... Yoksa karşınızdaki okuru bayatlamış tekniğinize çağırılmış olursunuz; kazansa bir türlü, kaybetse bir türlü... Kullanacağım tekniğin günce ya da mektup formu mu, iç monolog mu, çağırışım yöntemi mi oldu-ğunu, düşündüğüm öyküye hangisinin yaraşacağını uzun uzun tasarlarım. O kadarına ki patlıcan salatası konusunda basit bir soru soran konuşuma, yaratacağım öykü kişinin ağzından, o doğrultuda yanıt yetiştirebilirim. Ama kısa süren bir dönemdir bu, kusursuzluğa ulaşmak adına kafamdakilerin uçup gitmesi-ne göz yummam.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi-ne ulaşılamaz?

- A) Kullanacağı tekniği önceden tasarladığına
- B) Kendisini kahramanlarıyla özdeşleştirebildiğine
- C) Aklındakileri yazmadan önce derinlemesine düşündüğüne
- D) Yazma eylemini, kusursuzluktan üstün tuttuğuna
- E) Tekrarlara düşmekten hoşlanmadığına

4. Okyanusta derinlere inildikçe ortam giderek daha karanlıklaşır. Belli bir noktada, artık tüm güneş ışığı kaybolur ve deniz nere-deyse zifiri karanlık hâle gelir. Bir süre önce Grönland yakın-larında yapılan bir çalışmada ise bilimciler, bu ortamı aydınla-tabilen biyo - ışıldama özellikli denizyıldızlarının bulunduğunu ortaya çıkardı. Görünüşlerinden ötürü "yıldız" olarak adlandı-rılan bu canlıların, göğün karanlığını aydınlatan yıldızlar gibi okyanusun karanlığını aydınlatan türleri olduğu göz önüne alınırsa adlarını işlevsel olarak da hak ettikleri söylenebilir. Biyo - ışıldama özellikli denizyıldızlarının, bu özelliklerini ka-ranlıkta yollarını bulmak ve birbirleriyle iletişim kurmak için kul-landıkları düşünülüyor.

Bu parçada söz edilen denizyıldızıyla ilgili olarak aşağıda-kilerden hangisine varılamaz?

- A) Işığı hangi amaçla saçtıklarına dair kesin bir bilgi yoktur.
- B) Okyanus yaşamında sağladığı ışıkla diğer canlılara yar-dımcı olur.
- C) İsmi şekil benzerliğinden dolayı bir gök cisminde almıştır.
- D) Biyo - ışıldama özelliğinden dolayı yön bulabilir.
- E) Güneş ışığının okyanusta etkisini yitirdiği yerde bulunur.

ODB409DD

1. Günümüzde büyük miktarda veri üretilmekte ve bu veriler sürekli depolanmaktadır. Ancak bu kadar bilginin depolanması dijital ortamların yetersiz kalmasına sebep oluyor. Bununla ilgili olarak ABD Brown Üniversitesinden araştırmacılar; metabolom adı verilen ve biyolojik sistemlerde bulunan şeker, amino asit ve çeşitli küçük moleküllerden oluşan sıvılarda görüntü dosyalarını başarılı bir şekilde depolamak üzere bir yöntem geliştirdi. Metabolomlar, taşıyabildikleri bilgi bakımından epeyce zengin kimyasal sistemler olarak değerlendiriliyor. Her ne kadar geliştirilmeye muhtaç bir program olsa da bu durum, veri depolamak için önümüzdeki dönemde sıvıları kullanabileceğimiz anlamına geliyor. Araştırmacılar, önce dijital verileri kimyasal karışımlarda depoladılar sonra ise bu verileri geri almayı başardılar. Araştırmacılar yaptıkları çalışmada 6 ve 12 bit veri depolayabilecek saflaştırılmış metabolitlerden oluşan yapay metabolomlar hazırladılar.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşmaz?

- A) Biyolojik sistemlerin bulunduğu sıvılarda verilerin depolanması mümkün görülmektedir.
- B) Veriler arttıkça bunların saklanması için gerekli olan alanların da artması beklenmektedir.
- C) Sıvılarda bilgi saklanmasına yönelik çalışmaların geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- D) Yeni bilgilerin üretilmesi, bunların depolanma sorununu da beraberinde getirmektedir.
- E) Kolay ulaşılabilirliği nedeniyle verilerin dijital ortamda saklanması tercih edilmektedir.

2. Nazım Hikmet'in düzyazılarında savunduğu şiir anlayışı ile kendi şiiri tam bir paralellik gösteriyor. Ama bu saptamaları ve savunmaları, çok katı bir şekilde başka şairlere de uyguladığını görüyoruz. Ancak iyi şiir söz konusu olduğunda kuramsal ya da ideolojik ısrardan kaçınmayı da başarıyor. Dünya görüşüne, şiir anlayışına uymayan, kendince "iyi olmayan" şairleri eleştiriyor. Bu eleştirilerde bazı kavramlar üzerinde duruyor, böylece boş lafları eleştiri sanmamızı önüyor.

Bu parçada Nazım Hikmet ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dünya görüşüyle sanatı arasındaki farklara
- B) Şiirleri ve düzyazıları arasındaki ilişkiye
- C) Bazı şairleri eleştirme sebebine
- D) İyi şiirler karşısındaki duruşuna
- E) Düşünceleriyle okur üzerindeki etkisine

3. MÖ 4500 ile MÖ 2500 yılları arasında Avrupa'da ve Asya'da Ön - Hint - Avrupa dili olarak adlandırılan ortak bir dil konuşuluyordu. Bu dile dair yazılı kayıt yoktur. Ancak dilin yeniden kurulması için fonetikten yararlanılarak araştırmalar yapılmıştır. Başlangıçta Doğu Avrupa steplerinde ortaya çıkan Ön - Hint - Avrupa dilinde son derece önemli bir kelime tartışma konusu olmuştur. Bu kelime "parlamak" ve "şafak" anlamına gelen Latince, Yunanca, Sanskritçe vb. birçok dilde kullanılan "aus" kelimesidir. Aus kelimesinin yön ile ilişkili olarak Avusturya için doğu, Avustralya için güney anlamında kullanılmış olduğu tahmin edilmektedir. Güneş doğudan yükseldiği için şafak anlamına gelen "aus" kelimesinin doğuyu anlatmak için kullanılmış olması oldukça mantıklıdır. Ancak Hollandalı bir kaşifin güneye yani Ekvatora yaklaştıkça Güneş'in etkisinin giderek yoğunlaştığına şahit olarak "şafak veya parlamak" anlamına gelen aus kelimesini güney yönünü anlatmak için kullanmış olması da hiç mantıksız değildir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) "Aus" sözcüğü hem Avusturya hem de Avustralya için kullanılır.
- B) Ön - Hint - Avrupa dili MÖ 2500'den sonra Avrupa'nın birçok yerinde kullanılmıştır.
- C) Avusturya ve Avustralya sözcüklerinin yön bildiren bir sözcükten türediği düşünülmektedir.
- D) "Aus" sözcüğünün anlamıyla ilgili bilgiler, Hollandalı bir kaşifle değişmiştir.
- E) Birçok dilde geçen "aus" sözcüğünün kökenine dair tartışmalar yaşanmıştır.

4. O, edebiyatımızın en üretken yazarlarından birisiydi. Kısa ömrüne sığdırdığı on dokuz roman, iki hikâye kitabı ve çok sayıda tiyatro oyunuyla yaşadığı döneme damgasını vurmuştu. Ne yazık ki zaman her şeyi unutturabiliyor, o da pek çok meslektaşının akıbetine uğradı ve hafızalardan silinip gitti. Geçimini sadece yazarak sağlamayı tercih etmişti ancak telif ücretlerinin çok düşük olduğu yıllarda maddi zorluklar içinde yaşadı. Bunda, sürdürdüğü bohem hayatının da rolü oldu.

Bu parçada söz edilen yazarla ilgili olarak;

- I. farklı türlerde eserlere imza attığı,
- II. maddi zorluklar yaşamasının sanatının önüne geçtiği,
- III. bunalımlı yapısının ekonomik sıkıntısında payının olduğu

belirlemelerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1. Yüzyıllardan beri iyileştiriciler, şamanlar, şifacılar gibi geleneksel yöntemleri kullanan kişilerin varlığı bilinmektedir. Bunların şifalı bitkilerden ilaçlar hazırladıkları; kan akıtma, sülük, iğne ile tedavi gibi pek çok yöntemin lideri oldukları bilinmektedir. Kullandıkları tedavilerde deneysel metotlar ve sihirsel yöntemler ön plana çıkmaktadır. Eski çağlarda büyücüler, sihirbazlar, din adamları toplumun en önde gelen şifa dağıtıcıları olarak görülmekteydi. Çünkü hastalıkların oluşmasında doğaüstü güçlerin varlığına inanılmaktaydı. Günümüzde de hastalıklara karşı tedavide çaresiz kalınması durumunda yine doğaüstü varlıkların hastayı iyileştireceğine inananların sayısı oldukça fazla. Ancak yine de yapılan araştırmalar göstermiştir ki eskiden hastalıkların tedavisinde kullanılan pek çok yöntem, bugünkü modern tıbbın temellerini oluşturmuştur.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Modern tıbbın temelleri geçmişin ilkel görünen inanışlarına dayanmaktadır.
- B) Birçok insan tıptan umduklarını bulamadıklarında çağ dışı anlayışları benimser.
- C) Geçmişte doktorluk görevini üstlenen kişiler hastalıklarla mücadelede doğaüstü yöntemleri de kullanmıştır.
- D) Eski çağlarda yaşayan insanların hastalıklara bakış açısı günümüz insanlarından farklıdır.
- E) Doğaüstü güçlerin hastalıklarda etkisi olduğu düşüncesi, insanların uzun zamandır inandığı bir durumdur.

2. Anton Çehov, iyi yazma konusunda şöyle der: "Kötü yazdığınız için üzülmeyin. Çok iyi yazarak işe başlayan bir genç yazar, kısa süre sonra bezip yazmayı bırakabilir. Dünyada her şey gibi yetenek de gelişmeyle elde edilir. Olabildiğince çok yazın. Kötü de olsa yazın. Yaza yaza daha iyiye varacaksınız." İyi bir yazı yazabilmek için iyi bir okur olmak lazımdır. Okurken kısa notlar almak, fikirler çıkarmak, özetlemeler yapmak; iyi yazabilmenin olmazsa olmazlarından. İyi bir yazı için iyi bir plan yapmak, konuyu sınırlı tutmak, düşünceleri açık, akıcı ve inandırıcı bir biçimde kaynaklara dayalı olarak ortaya koymak, paragraflar arasındaki düşünce birliğini sağlamak gerekir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi iyi bir yazar olmak için yapılması gerekenlerden biri değildir?

- A) Öne sürülen fikirleri belgelere dayandırmak
- B) Birçok yazarın farklı türdeki eserlerini okumak
- C) Konunun alanın dışına çıkmasını engellemek
- D) Yazmaya başlamadan önce plan yapmak
- E) Okunan eserlerle ilgili birtakım notlar almak

3. Beden ve zihnin bir bütün olduğu gerçeğini artık herkes biliyor. Bu ikisi arasındaki koordinasyon sayesinde fark ederiz, öğreniriz ve uyguluyoruz. Bu gerçeklik alışkanlıklarda da geçerli. Bilimsel olarak bir alışkanlık edinmek 20+1 gün sürüyor. Bu yeni alışkanlığı ya da değişimi kalıcı hâle getirmek ise 90 gün. Örneğin tırnak yeme alışkanlığınız var ve bu kötü alışkanlığı bırakmak istiyorsunuz. Bedeninizin ve zihninizin bu alışkanlığın artık bittiğini ve sürece girdiğinizi anlaması 21 gün sürüyor. Hemen hemen her alışkanlık ve rutinde bu kural geçerli. Kalıcı öğrenme olarak da tanımlayabileceğimiz bu kuralın işe yaraması için düzenli tekrar ve irade gerekiyor. 19 gün tırnak yemeyip 20. gün yerseniz uygulamanın hiçbir anlamı kalmaz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bir alışkanlığı kalıcı hâle getirmenin 90 günde olduğu
- B) Kötü alışkanlıklardan kurtulmak için iradeli olmak gerektiği
- C) Bir alışkanlığın tamamen değiştirebilmesi için 21 güne ihtiyaç duyulduğu
- D) 21 gün kuralına uymayanların bir alışkanlığı terk edemediği
- E) Beden ve zihnin bir alışkanlığın değiştirilmesinde belirleyici unsurlar olduğu

4. Ulaşım yolları içinde en geç başlayanı hava yoludur. Önceleri askerî amaçlarla kullanılan uçaklar, zamanla sivil amaçla da kullanılmıştır. Sivil amaçlı ilk hava yolu seferini 1919'da Fransa başlatmıştır. Hava ulaşımının dünya genelinde sıçrama yaptığı dönem, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki süreçtir. Uçak sanayisinin ve havaalanı yapımı tekniklerinin gelişmesinin yanı sıra hava yollarının kullanılmasıyla ilgili uluslararası anlaşmalar, hava yolu ulaşımında büyük bir gelişme sağlamıştır.

Bu parçada hava yolu ulaşımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İlk kullanım amacına
- B) Gelişmesini sağlayan unsurlara
- C) Ulaşım yolları arasındaki çıkış sıralamasına
- D) Savaşlarla olan bağlantısına
- E) İlk defa ivme kazandığı döneme

ODEB08CE

1. Dostluk, iki kişi arasında bir çıkarı amaçlamayan ve sevgi bağı ile kurulan bir dinamiktir. Ortak yaşam deneyimlerine veya ortak yaşam kavrayışlarına dayanır. Yani bir kişiyle dost olmak, ortak deneyim alanı içerisinde bulunmaya da işaret edebilir; böyle bir alan olmaksızın dünyaya dair benzer kavrayışlara sahip olmak bakımından ortaklaşmaya da. Modern dünyada insanlar, farklı toplumsal çerçeveler içerisinde kimliklerinin farklı yönleriyle bulunurlar. Goffman'ın belirttiği gibi günlük yaşamda benliği bir maskeye sokarak sunarız. Bu bizim iki yüzlü, yalancı insanlar olduğumuz anlamına gelmez. Tam aksine, bu durum dostluğun da imkânını yaratacak bir güç içerir. Nitekim dostlarımızı kendi bütünlükleri içerisinde sevssek dahi, onlarla dost olmamızı sağlayan şey bu tekil görüntülerdir.

Bu parçada dostlukla ilgili olarak;

- I. koşulsuz bir ilişki üzerine kurulduğuna,
- II. deneyimlerle birlikte bireysel bir şekil aldığına,
- III. toplumdaki rollere göre güç kazandığına,
- IV. insanların gerçek kimliklerini ortaya çıkardığına

numaralanmış yargılardan hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

2. Orijinal adı *I, Robot* olan ve Türkçesini *Ben, Robot* ismiyle bildiğimiz robot öykülerinden oluşan antoloji, ilk kez Gnome Press tarafından 1950'de yayımlanmıştır. Kitap hâline getirilmeden önce ise bazı öyküler 1940 ve 1950 yılları arasında Amerika'da yayın yapan bilim kurgu dergilerinde yayımlanmıştır. İçinde 9 adet bilim kurgu öyküsü barındıran kitapta Asimov, kendi tasarladığı 3 Robot Yasası'nın açıklarını bulup test ediyor. Oldukça sade ve anlaşılır bir dille kaleme alınan öyküler; bilim kurgu okumayı sevmeyen insanların dahi ilgisini çekebilecek potansiyele sahip, tatmin edici kurgular içeriyor. Her öyküde 3 Robot Yasası'na değinilse de aynı konuları kullanıp okurunu sıkımsaktsa her öyküde farklı bir şeyler tattırmayı başarıyor Asimov. Hikâyelerin birbirleri ile bağlantısı olmamasına rağmen aynı Asimov evreninde geçtikleri anlaşılıyor. İnsanlara, robotlara, insan ve robot arasındaki ilişkilere ve en çok da robot psikolojisine dair öyküler bunlar.

Bu parçadan hareketle *Ben, Robot* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aynı içeriğin devamı niteliğinde birçok hikâyeden oluştuğu
B) Hitap ettiği okur kitlesinin dışından da birçok kişi tarafından ilgi gördüğü
C) Farklı hikâyelerden oluşmasına rağmen yazarın tarzını yansıttığı
D) Kitap olarak yayımlanmadan önce bilim kurgu dergilerinde boy gösterdiği
E) İçeriğinde yazarın robotlarla ilgili tasarladığı bir yasanın bulunduğu

3. Sanat bir kültürün dünyaya en iyi şekilde anlatılma biçimidir. Ancak sanat dijitalleşmeye başladığında çok çabuk tüketildi ve kısa zamanda değerini yitiren eserler ortaya çıkmaya başladı. Değerini yitiren sanat artık anlamsız ve maneviyatsız olurken sanatı icra eden kişi çok çabuk unutulmaya başladı. Popüler kültüre evrilen sanata artık insanlar ayak uyduramaz hâle gelirken hızlı dijital sanat için insanlar az zamanda çok fazla yıpranmaya başladı. Sanatın dijitalleşmesi, sanatın artık maddi çıkar için gerçekleştirildiğinin simgesi hâline gelmişti. Maddiyat için yapılan sanatlar yüzünden artık eskisi gibi dünyayı etkileyen sanat akımları ortaya çıkmıyor ve Dali, Picasso, Rene Magritte gibi isimlerden sonra etkili bir sanatçı doğmuyor. İnsanlar dijital sanatta yapılan esere değil, eserin gerçekleştirme evresindeki yazılıma dikkat çekmeye başladı. Hızlı tüketen, bağları ve kültürlerinden kopup tek ve popüler kültür altına sürüklenen insanlar artık daha kolay yönetilebilir ve daha kolay sürüklenebilir hâle geldi.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Sanatın dijitalleşmesiyle birlikte maneviyatı yok olan bir anlayış ortaya çıkmıştır.
B) Çağın gereği olarak dijital teknoloji, sanatsal ürünleri çabuk tüketilir hâle getirmiştir.
C) Dijital yazılım programları; insanların sanatsal üretimde, sürece odaklanmasına neden olmuştur.
D) Günümüzde isim yapmış sanatçıların ortaya çıkmamasında maddiyatın etkisi vardır.
E) Sanatın özgün doğasından ayrılan sanatçılar, geçmişle gelecek arasındaki bağlantının kopmasına sebep olur.

4. "Özel Görelilik Kuramı" ya da "İzafiyet Teorisi", Albert Einstein tarafından 1905'te Annalen der Physik dergisinde, *Hareketli Cisimlerin Elektrodinamiği Üzerine* adlı 2. makalesinde açıklanan ve ardından 5. makalesi *Bir Cismin Atılışı Enerji İçeriği ile Bağlantılı Olabilir mi?* başlıklı makaleyle pekiştirilen fizik kuramıdır. Kurama göre bütün varlıklar ve varlığın fiziki olayları izafidir. Zaman, mekân, hareket, birbirlerinden bağımsız değildir. Aksine bunların hepsi birbirine bağlı izafi olaylardır. Cisim zamanla, zaman cisimle, mekân hareketle, hareket mekânla ve dolayısıyla hepsi birbiriyle bağlantılıdır. Bunlardan hiçbirisi müstakil değildir.

Bu parçadan Albert Einstein'ın İzafiyet Teorisi ile ilgili,

- I. Evrendeki bütün varlıklar birbirleriyle ilişki içerisindedir.
- II. Zaman kavramı açıklanırken cisim, mekân ve hareket bağlantısı çözülmelidir.
- III. Her varlık fiziksel görüntüsünü zaman, mekân ve hareket ekseninde sürdürebilir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Sabahattin Ali'nin yazdıkları günümüzde de etkisini devam ettirir. Eserlerine baktığımızda ülke sınırlarını aşan bir yazar olduğunu görebiliriz. Sabahattin Ali'nin eserleri de dünyadaki tüm güçlü yazarların kitapları gibi ölümsüzleşmiştir. Türk edebiyatının en başarılı birkaç kaleminden biri olan, bazı Fransız yazarlarınca "Türkiye'nin Gorki'si" olarak nitelendirilen Sabahattin Ali; çağına ve çevresine dürüstçe, yiğitçe, ustaca tanıklık etmişti. Bunun dışında temiz ve metotlu bir edebiyat kültürüne dayanarak en yaratıcı anlamda realist bir yazar olarak tanınmıştır.

Bu parçaya göre Sabahattin Ali;

- I. evrensel,
- II. gerçekçi,
- III. kalıcı,
- IV. özgün,
- V. güncel

özelliklerinden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Şimdilerde özellikle müzeler; akıllı telefonlar, tabletler ve kulaklıklar yoluyla ziyaretçilerinin eserleri yorumlamasını ve onlar hakkında bilgi almasını kolaylaştıracak sürükleyici deneyimler yaşıyorlar. Çalıntı Sanat Müzesindeki galeri alanı, içi boş duvar çerçevelerinden oluşuyor. Bu çerçeveleri, akıllı bir cihaz üzerinden görüntülediğinizde barkod tanımlama teknolojisi gibi bir teknoloji sayesinde içlerinde olması gereken eserleri görebiliyorsunuz. Sergi, eserlerin görünmesi istenen yere yerleştirilen temel bir kod yardımıyla eksik parçaları bir galerideki orijinal konumlarında görüneceği şekliyle sunuyor. Bu eşsiz çalışma şimdiye kadar çalınan ve nerede oldukları bilinmeyen dünyanın en ünlü ve pahalı tablolarından bazılarını mükemmel bir deneyimle görüntülemenizi sağlıyor.

Bu parçada söz edilen müzeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İçerisinde eserlerin fiziksel olarak yer almadığı
- B) Teknoloji yardımıyla birçok esere ulaşılabilirdiği
- C) Daha önceden çalınan kimi eserleri görme imkânı tanıdığı
- D) Mimari yapısının klasik müzelerden farklı olduğu
- E) Eserleri görüntülemeye akıllı cihazların kullanıldığı

3. Kitapların güncel bilgilere sahip olmak için okunması gereken dergi ve gazetelerden ayrılan en önemli özellikleri, kalıcı ve her zaman başvurulacak kaynaklar olmalarıdır. Dergi ve gazetele-re oranla çok daha detaylı bilgi içeren kitap, doğru seçim yapıldığında okunduğu her dönem yarar sağlayacak bir kaynaktır. Bu da okuyan kişinin ardından, sonraki nesillerin de kitaptan faydalanmasını sağlar. Günümüzde yaygın olan bir başka kanı da kitaplara ayrılacak maddi kaynakların çok daha eğlenceli alanlar için kullanılabileceğidir. Bunun yanı sıra insanlara, kitap için harcanacak her kaynağın çok olduğunun düşündürülmesi, insanları kitap okuma alışkanlığından gün geçtikçe daha da uzaklaştırmaktadır.

Bu parçada kitaplarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Bir sonraki kuşağa da yararı dokunacak bir yapıdadır.
- B) Eğlence sektörünün hızla gelişmesi, okunmasını azaltmaktadır.
- C) İçeriğindeki bilgilerle geçerliliğini sürdüren bir yapıya sahiptir.
- D) Günümüzde maddi açıdan kayıp olarak görülmektedir.
- E) Dergi ve gazetelere göre daha fazla ayrıntı içerir.

4. Yeni bir araştırmada Zealandia'nın kıta olmayı hak edecek özelliklere sahip olduğu öne sürüldü. 5 milyon km²lik alana yayılan kıta adayı, bu hâliyle komşusu Avustralya'nın yaklaşık 2/3'ü kadardır. Ancak Zealandia'nın %94'ü sular altında. Bir kıtanın kıta olarak adlandırılması için öncelikle su yüzeyinde yer alması gerektiğini düşünebilirsiniz ancak bu şart değil. Bilim insanları, bir kara parçasının kıta olarak kabul edilmesi için ilk aşamada bazı şartları karşılayıp karşılamadığına bakıyor. Kara parçasının, çevresine göre yükseltisinin daha fazla olması, kendine özgü jeolojik yapısının olması, sınırları iyi tanımlanabilir bir alan olması ve bölgedeki kıtasal kabuğun okyanusal kabuktan daha kalın olması bu şartlar arasında. Zealandia söz konusu şartları sağlıyor olsa da şimdilik kıta olarak adlandırılması yönünde alınan bir karar yok.

Bu parçada Zealandia ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kıta olma konusunda taşıdığı koşullara
- B) Jeolojik yapısıyla ilgili özelliklere
- C) Büyüklük olarak kendisine en yakın kıtaya
- D) Kıta olarak kabul edilmesindeki son duruma
- E) Sayısal olarak kapladığı alana

OE1F0BBC

1. Şiirlerim sokakları dolaşmalı, hayatın elinden tutmalı, insanları şaşırtmalı, uçurumlardan sarkmalı, kuyulara inmeli, kuyulardan geçmeli, yeryüzüne dokunmalıydı. Şiirlerim benden bağımsızdı; kaçmayı, kaybolmayı, buluşmaları seviyordu. Şiirimin işine karışamazdım, içine girerdim fakat şiirlerimin hayatına müdahale edemezdim. Benden de daha çok özgür olmayı hak ediyorlardı. Belki iyi bir eş, iyi bir baba olamadım şiir yüzünden; iyi bir işim de olamadı şiir yüzünden fakat şiire hep işimmiş gibi, iki gözüm gibi baktım. Zihnimi açık tutmak, hep âşık kalmak isteyişim yine şiir yüzündendi.

Bu sözleri söyleyen bir şair, aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Aile yaşamıyla şairliğini birbirinden ayıran
- B) Şiirlerine özgürlük tanıyan
- C) Gerçek yaşamla şiirlerini bağdaştıran
- D) Şiirlerine birçok şeyden daha çok değer veren
- E) Şiirine insani vasıflar yükleyen

2. Yeryüzünün haritaya aktarılmasını, yani yeryüzündeki koordinatların haritadaki koordinatlara dönüştürülmesini sağlayan matematiksel denklemlere harita projeksiyonu adı veriliyor. Şimdiye kadar farklı amaçlar için çok çeşitli harita projeksiyonları geliştirilmiş. Dünya haritalarında en çok kullanılan projeksiyonlardan biri, geçmiş 16. yüzyıla uzanan Mercator projeksiyonu. Mercator projeksiyonu ile üretilen bir haritanın en belirgin özelliği, enlem ve boylam çizgilerinin doğrusal olmasıdır. Bu yüzden Kutup bölgeleri yayılmış, Ekvatorial bölgeler ise büzülmüş gibi görünür. Sonuçta farklı kara parçalarının büyüklükleri orantısız bir görünüm sergiler. Örneğin Afrika ve Güney Amerika olduklarından çok küçük görünürken Grönland devasa görünür.

Bu parçadan hareketle harita projeksiyonları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) En yaygın olanının, Mercator projeksiyonu olduğu
- B) Yeryüzünün haritaya aktarılmasında kullanıldığı
- C) Farklı amaçlar doğrultusunda geliştirildiği
- D) Dünya üzerindeki yerleri gerçek boyutuyla haritaya aktardığı
- E) Koordinatların matematiksel denkleme göre hazırlandığı

3. *Mülksüzler*, Le Guin'in bilim kurgu olarak tanımlandığı fakat bunun eksik bir tanımlama olacağı kitaptır. *Mülksüzler* daha çok bilim kurgu öğeleri kullanılarak yazılan sağlam bir roman, neredeyse bir başyapıt. Şöyle ki bambaşka bir evrende Urras ve Anarres olmak üzere birbiri etrafında dönen, neredeyse Ay ve Dünya gibi iki gezegende geçiyor. Bir benzetme yapılacak olursa Urras daha çok Dünya'ya benziyor; denizler, nehirler, hayvanlar, bitkiler ve üzerinde bulunanların zenginliği açısından. Anarres ise daha ziyade kurak bir gezegen, henüz yapısından dolayı evrimleşememiş, yalnızca gelişmiş deniz canlıları ve birkaç kara canlısından ibaret, yine de yaşanabilir bir gezegen. 150 yıl önce kendilerine Odocu diyen bir grup anarşist; bu kurak, yalnız ve yırtıcı gezegene göç etmiş ve uzak durmak istedikleri Urras'ı geride bırakmışlar.

Bu parçadan hareketle *Mülksüzler* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belli bir roman türünün özelliklerini tümüyle yansıttığı
- B) İçeriğindeki kurgu gezegenlerin, yaşanabilir nitelikte olduğu
- C) Kimi özelliklerinden dolayı başyapıt sınıfına yakın olduğu
- D) Kurgusundaki kişilerin bir kısmının sisteme karşı çıktığı
- E) Dünya ve Ay'a benzer nitelikte gezegenlerden bahsettiği

4. İnsanlar günde ortalama 10 kilometre yolculuk yapıyor. Bu ilk bakışta oldukça stresli görünebilir ama "ilk kilometre, son kilometre" anlayışı ile mikro mobilité, soruna çözüm buluyor. Bu özellikle büyük ve kalabalık şehirlerde öne çıkan trafik problemine çözüm olurken toplu taşıma araçlarındaki mevcut kopukluğu da giderme noktasında avantaj sağlıyor. Ayrıca mikro mobilité araçları, bisikletler için ayrılmış olan yollarda kullanılıyor. Bu araçlarda özellikle önem verilen husus ise güvenlik. Mikro mobilité araçlarında kask kullanımını yaygınlaştırmak, hız sınırına dikkat edilmesini sağlamak ve 18 yaş üzerini kullanıma teşvik etmek için çeşitli çalışmalar devam ediyor. Özellikle üniversite öğrencileri tarafından ilgi gören ve ulaşım sorunu için büyük bir adım olan mikro mobilité teknolojisi, ilerleyen günlerde yenilenebilir enerji ile de çalışacak.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Trafik problemlerine çözüm bulmak için geliştirilen araçlara
- B) Mikro mobilitenin trafikteki yararlarının neler olduğuna
- C) Mikro mobilité kullanımında güvenlik önlemlerine
- D) Mikro mobilité kullanımındaki hedef kitleye
- E) Mikro mobilité araçlarının enerji tasarrufuna katkısına

1. Masallar; çocuklara -bazen büyüklere- içinde yaşadıkları kültürü ve bu kültürün değer yargılarını, dünya görüşünü, anlayışını öğretmeyi amaçlar. Bu nedenle genellikle didaktik olmalarıyla ön plana çıkar. İçinde yaşadıkları kültürün doğrusu yanlış neyse çocukları da o konuda bilinçlendirme yoluna gider. Çoğu kez anonim bir nasihat moduna geçer ki bu hem çocuklar için hem de büyükler için sıkıcı bir durum olmanın ötesine geçmez. Bir de anonim olmayan ve sanatsal olarak adlandırılan masallar vardır, aklımıza ilk gelen ise La Fontaine masallarıdır. Bu tür masallar toplumdaki aksaklıkları yermeyi amaçlasa da "Sürüden ayrılanı kurt kapar." gibi atasözlerinden öteye geçmeyen, tecrübeyle sabit bilgileri aktarmaya çalışır.

Bu parçada masallarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Öğretici yönünün bulunduğu
- B) Çocuklar üzerindeki etkisine
- C) İletisinin sınırlılığına
- D) En bilindik örneğine
- E) Yaşa göre anlatım özelliklerine

2. Aristoteles tiyatronun başlangıcı için çocuklara bakmamızı söyler. Taklit insanın içinde olan, çocuklar kadar doğal bir şeydir. Tabii tiyatronun sahneye çıkışına eşlik edenlerden biri de edebiyat oldu. Rol yapmanın, mimikleri, jestleri kullanmanın yanında sahnede kelimeler ve söylemler de devleşti. Şarkılar, korolar ile ilk adımı atılan tiyatro, edebiyatla gelişti. Sözler, duyguların dışı vurumu ile döküldü ve tiyatrodaki unutulmaz eserler sergilenmeye başladı. Sayfaların üzerine yazılardan farklı olarak sözlerle ortaya çıktı edebiyat. Edebiyatı, tiyatrodaki topluluk olarak tüketmeye başladık. Böylece edebiyatı da sahnede izlemeye başladık.

Bu parçadan hareketle tiyatro ile ilgili;

- I. insanın doğasında yer alan taklit yeteneğiyle ortaya çıktığı,
- II. temelinde var olan unsurların üstüne edebiyatı kullanarak geliştiği,
- III. edebiyatın bazı özellikleriyle sahneye yansımaları sağladığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Toprağın sanayide ham madde olarak kullanılmasının tarihi, insanların tarıma başladıkları ve yerleşik hayata geçtikleri Neolitik Dönem'e dayanmaktadır. Bu dönemde topraktan çanak çömlek yapımı başladı. Günümüze kadar varlığını koruyan, bu döneme ait çanak çömlek ve heykellerin kalıntıları, kilin pişirildiğini de göstermektedir. Arkeolojik araştırmalar, Anadolu'da çanak çömlek üretiminin günümüzden 8000 yıl öncesine dayandığını göstermektedir. Daha sonraki süreçlerde topraktan tuğla üretiminde yararlanılmıştır. Günümüzde de çanak çömlek yapımı devam eden uğraşılardan biridir. Özellikle Nevşehir çevresinde çanak çömlek yapımı önemli ekonomik etkinliklerden biridir.

Bu parçada toprak ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yerleşik hayatla bağlantısına
- B) Kullanılmaya başlandığı döneme
- C) Anadolu tarihindeki önemine
- D) Hangi alanlarda kullanıldığına
- E) İlk kullanım şekillerine

4. Sinema kavramı, günümüzün tüm iletişim temelli gelişmelerinin merkezinde durmaktadır. Gelişen ve zenginleşen görsel - işitsel teknolojiler, sinemanın yalnızca bir görsel katılım düzeyinde kalmasını engellemekte; bunu bir deneyim düzeyine taşımaktadır. Türkiye gibi, geçmiş dönemlerde sinema sektörüne fazla yatırım yapılmayan ve türlü zorluklarla ayakta kalan bir ülke olarak geleceğin sinemasında nasıl bir yer edinebileceğimiz, tümüyle bu yenilikleri nasıl algılayıp yaşamımıza nasıl konumlandıracağımızla bağlantılıdır. Geçmişin nostaljik filmlerinin her karesi milyonlarca insanı hâlen büyülemeye devam etmekte. Yeni çevrilen ya da yeniden çevrilen filmlerin hiçbirisi, onlar kadar sevilmeyecek; benimsenmeyecek ve iz bırakmayacak belleklerde.

Bu parçadan hareketle sinemayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nostaljik filmlere olan ilginin azalmayacağı
- B) İletişimle ilgili gelişmelerin odağı konumunda olduğu
- C) Türk sinemasının gelecekteki yerinin yine topluma bağlı olduğu
- D) Teknolojinin ilerlemesinin, gelişimini engellediği
- E) Eski filmlerin insanları etkilemeye devam ettiği

0E7D0147

1. İki masam var. Birinde yazmak için bir eğim var, diğerinin üzerinde de bilgisayarım duruyor. Bilgisayarım 1996'dan kalma ve internet bağlantısı yok. İlk taslak için eğimli masada, kalemle yazmayı tercih ediyorum. Benim dışımda kimse tarafından okunabilir olmasını istemiyorum. Kabataslak büyük bir karmaşa... Stil ya da tutarlılıkla alakalı hiçbir şeye yoğunlaşamıyorum. Sadece her şeyi kâğıda dökmem gerekiyor. Aniden daha önce yazdıklarımla uyuşmayan bir fikre kapılsam bile yine de yazıyorum. Sonradan geriye dönüp halletmek için bir not düşünüyorum. Ondan sonra her şeyi planlıyorum. Bölümleri numaralandırıyorum ve yerlerini değiştiriyorum. Bu sırada ikinci taslağı yazıyorum, nereye gittiğime dair daha açık bir fikrim oluyor. Bu süre boyunca daha özenli bir biçimde yazıyorum.

Bu parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylene-mez?

- A) Eserlerini yazmak için belli bir sırayı ve planı takip eder.
- B) Daha önceden yazdıklarıyla uyuşmayan yerleri elemektedir.
- C) Yazdığı ilk taslak, kendisi için mahremiyet taşımaktadır.
- D) İkinci taslağı kendisi için bir yol haritası olarak görmektedir.
- E) İlk yazdıklarıyla ilgili düzeltmeler için birtakım notlar almaktadır.

2. Örümcek ağları temel olarak ipek ipliklerden oluşur. Oldukça ince yapıdaki bu iplikler, hafif ve esnek olmalarının yanında yüksek kaliteli çelikten daha güçlü bir yapıya sahiptir. Bu nedenle araştırmacılar örümcek ipliklerinin yapılarını daha iyi anlamaya çalışıyorlar ve cerrahi ipliklerden askeri kıyafetlere kadar oldukça geniş yelpazede kullanım potansiyeli taşıyan bu üstün özellikli malzemelerin endüstriyel boyutta kullanımını sağlamak için onları yapay yollarla üretme çalışmalarına devam ediyorlar. Örümcek ipliğinin yapısı ve mekanik özellikleri ile ilgili bilinmeyen daha çok şey olduğu kesin. Örümcek ipeğinin neden bu kadar güçlü olduğunu araştıran bilim insanları, metiyonin olarak bilinen doğal amino asidin örümcek ipeğini oluşturan protein yapısına esneklik sağladığını ve bu özellik sayesinde farklı proteinlerin birbirlerine kuvvetli bir şekilde bağlandıklarını göstermeyi başardılar.

Bu parçada örümcek ağıyla ilgili olarak;

- I. ince yapısı sayesinde esnekliğinin artması,
- II. sağlam yapısından dolayı farklı birçok alanda kullanılması,
- III. bilim insanları tarafından yapay olarak üretilmesi,
- IV. yapısında bulunan maddelerin, üretilmesini sınırlandırması

belirlemelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

3. İyi bir yazar olmak için doğuştan kazanılan bir yetenek gerekse de bu yetenek okuyarak geliştirilmelidir. Belki de bu yeteneği açığa çıkarmak, ancak okuyarak olacaktır. Peki, yazmaktan kitap okumaya fırsat bulamadığını söyleyen bazı yazarlar tamamen haklı olabilirler mi? Belki kendilerince evet. Yazılar, elbette sadece okunan kitaplar ile oluşacak dağarcık ile yazılmıyordur. Yazılamaz da. Şahsi düşüncelerimiz, duygularımız, yazılara yön veren önemli unsurlardır. Bu yönden bakıldığında kitap okumadan da sadece duygu ve düşünceler kaleme alınarak da yazar olunabilir.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak,

- I. Salt yeteneğin yazarlık için yeterli olmadığını savunur.
- II. Yazarlık konusunda birbiriyle çelişen düşüncelere sahiptir.
- III. Başka yazarların fikirlerine kesinlikle katılmamaktadır.

belirlemelerinden hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. **Sosyal medya, dijital pazarın gülen yüzü!**

Dijital pazarlamacıların yüzde 57'sine göre sosyal medya, müşteri deneyimine odaklanan stratejik başarı üzerinde en fazla etkiye sahip alan. Bunu yüzde 47'yle web sitesi optimizasyonu, yüzde 42 ile reklam çalışmaları takip ediyor. Mobil cihazlarla gerçekleştirilen iletişim yöntemlerinin ise müşteri deneyimini daha iyi bir noktaya taşımada yüzde 31 oranında etkisi bulunuyor.

Bu köşe yazısından hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Reklam çalışmalarının ürün tanıtımlarındaki sıralaması geriye gitmiştir.
- B) Web sitelerinin ürün satışı, müşteri deneyimine odaklanmıştır.
- C) Ürün pazarlamada sosyal medya diğer alanlardan öndedir.
- D) Mobil cihazlardaki iletişim, müşteri deneyiminin artmasında pay sahibidir.
- E) Dijital pazarlamacılıkta müşteri deneyimi hedef olarak belirlenmiştir.

1. Toplamların gelişmesi ile birlikte gelenek görenek, çevre şartları ve ekonomik etkiler sayesinde üretimler yapılmaya ve yörelere özgü el sanatları gelişmeye başlamıştır. Her toplumun kendine özgü geliştirdiği el sanatları, kişilerin bilgisi ve el becerisine dayanmaktadır. Bu el sanatları, aynı zamanda ait olduğu toplumun geleneksel özelliklerini yansıtmaktadır. Toplumlar da el sanatlarının üretimi, ağırlıklı olarak kişisel ya da küçük çaplı işletmelerde gerçekleştirilmektedir. Önce beslenmek, örtünmek ve değişik ihtiyaçları karşılamak için basit araç gereç yapımı ile başlayan el sanatları, daha sonra bunların yanında kişilerin ve yaşanan mekânların süslenmesi amacıyla da geliştirilmiştir.

Bu parçada el sanatlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Gelişmesini etkileyen unsurlara
- B) Toplum değerleriyle bağlantısına
- C) Hangi amaçlarla yapıldığına
- D) Toplamların ekonomilerine katkısına
- E) Üretiminin yapıldığı yerlere

2. Ben yazarlık serüvenime öykü yazarak başladım. Öykü yazarlığını da çok sevdim. İlk ödülleri olan *Haldun Taner Öykü Birinciliği* ve *Sait Faik Hikâye Armağanı*'nı da bana öykülerim kazandırdı. Ama sonradan yazmış olduğum romanlarımın sesi, öykülere oranla o kadar güçlü çıktı ki öykülerim âdeta sessizleşip sindiler. Zaten romanlarımdaki güçlü kadınlara inat, öykü kahramanlarım hep sessiz sedasız yaşamış hayatların, kırsal törelerin, toplumsal sorunların, mahalle baskılarının ezdiği, sakin ve sessiz kadınlardı.

Bu parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Romanlarında kullandığı teknik, öykülerinden daha iyidir.
- B) Romanlarının etkisi öykülerinin yanında daha güçlü olmuştur.
- C) Öykülerindeki kadın karakterler romanlarındakine göre sönük kalmıştır.
- D) Edebiyat dünyasına hikâye yazarlığıyla girmiştir.
- E) Yazdığı hikâyelerle birden fazla ödül almıştır.

3. Piramitler yapılırken yüksekliklerinin artırılması esnasında bazılarında çökme meydana gelmiştir. Piramitleri inşa edenler bundan ders çıkararak daha yüksek piramitler yapabilmek için tabanı mümkün olduğunca geniş tutarak eşkenar bir geometri kullanmanın gerekli olduğunu düşünmüşlerdir. Nil Nehri yakınlarındaki Dahahur Bölgesi'nde MÖ 2570 yılında inşasına başlanmış olan Bent Piramidi, üçte ikilik bölümü tamamlandıktan sonra, daha önceki tecrübeler temel alınarak eğim açısı düşürülmüş ve yükseltilmeye devam edilmiştir. Bu yöntemle MÖ 2565 yılında başarıyla tamamlanan Bent Piramidi çok daha sağlam bir yapıya kavuşurken eşsiz bir görünüme de sahip olmuştur. Bu tarihten sonra yapılan tüm piramitler daha küçük sabit bir açı ile yükseltilecek inşa edilmiştir. İşte bu yolla piramitler ilk piramitlerden çok daha yüksek hâle gelmiştir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İlk piramitlerin yapımında görülen aksaklıklar, geometri yardımıyla giderilmeye çalışılmıştır.
- B) MÖ 2565'ten sonra yapılan tüm piramitlerin boyu Bent Piramidi'nden yüksektir.
- C) Piramitlerin eskisinden daha yüksek yapılmasının önünü açan Bent Piramidi'dir.
- D) Piramitlerin daha yüksek yapılabilmesi için tabanlarının geniş yapılması kararlaştırılmıştır.
- E) Bent Piramidi'nin yapımı beş yıl sürerken yapım esnasında bazı değişikliklere gidilmiştir.

4. Elektrikler kesildiğinde içimizi bir korku kaplar. Doğal hayat içerisinde soyunu devam ettirmeye çalışan bir tür olarak çevremizde ne olup bittiğini, bir sonraki aşamadaysa ne olacağını bilme eğilimimiz vardır. Tehlikelere karşı hazırlıklı olma duygusundan dolayı karanlık ortamları pek sevmeyiz. Bu yüzden bizim anatomik ve fizyolojik yapımız karanlıkta iyi görüp çevremizi değerlendirmeye uygun değildir. Çünkü sabah uyanıp gece uyuyan bir türüz. Dolayısıyla tehlikeleri karanlıkta duymasamız oldukça güç olduğundan tedirgin olma eğilimimiz zaten vardır.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) İnsanların karanlıktan korkma sebebi nedir?
- B) İnsanlar karanlık ve tehlike arasında nasıl bağ kurar?
- C) İnsanın fizyolojik yapısı karanlığa neden alışkın değildir?
- D) Karanlık ortamların psikoloji üzerindeki etkileri nelerdir?
- E) Karanlıkta tehlikelere karşı verilen vücut tepkileri nelerdir?

0E900A39

1. İstanbul'un ne zaman adı geçse sanki şehrin üzerinden ince bir lodos geçer de herkesin zar zor içinde tuttuğu kelimeler ortaya saçılır. Şehre dair ne hissettiklerimiz ne de söyleyeceklerimiz biter ama hep insan olmanın o görünmez duvarlarına toslar kalırız. Senelerce bu kadim şehrin sokaklarında dolaşan romanları, öyküleri, şiirleri okuduk ve İstanbul dendiğinde aklımıza belki hep aynı kalemler geldi. Oysa İstanbul'un bizden daha "cesur" sakinlerinin hikâyeleri belki de asıl duymamız gerekenlerdir. Özellikle de şehrin bu kadar keskin biçimde değiştiği bir dönemde.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarının İstanbul ile ilgili görüşlerini yansıtmaz?

- A) Hakkındaki düşünceleri söylemek bazen engellere takılır.
- B) Farklı türdeki eserlerde konu olarak işlenmiştir.
- C) İsmi anıldığında hep aynı yazarlar akla gelir.
- D) Sıradan insanların yaşamına tanıklık etmiş bir şehirdir.
- E) İnsanların, kendisiyle ilgili söylemek istediği birçok şey vardır.

2. Fotoğraf bulunduğu anda aslında bulunan neydi? Zamanı durdurmak, yaşamı dondurmak mıydı amaç? O ana şahit olmayanları olan bitenden haberdar etmek mi? Unutmayı ertelemek mi, bir zamanlar buraların böyle olduğunu göstermek mi? Aynı ırmakta iki kez yıkanılmayacağını mı ispatlamak?.. Fotoğraf bütün bunları kapsıyor aslında. Yaşamın özü, insanın yıllar yılı merak ettiği şeydir. Bu yüzden değişimi belgelemek gerekir. Bu noktada fotoğraf devreye girer.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi fotoğrafın işlevlerinden biri değildir?

- A) Bir olayın tekrarının olmayacağını kanıtlamak
- B) İnsanların, yaşamın kaynağına dair merakını gidermek
- C) İnsanlara yaşanmış bir olay hakkında bilgi vermek
- D) Unutma eylemini ileriki bir zamana ötelemek
- E) Zamanın akışına müdahale ederek onu yavaşlatmak

3. Vücut fonksiyonlarımızın sağlıklı ve verimli bir şekilde yerine gelebilmesi için ideal vücut sıcaklığının korunması önemlidir. Vücut ısıımızın olması gerekenden daha düşük veya daha yüksek olması, vücut fonksiyonlarını olumsuz etkiler. Vücut fonksiyonlarımız ısı üretir ve vücudumuz içinde bulunduğu ortama ısı aktararak ideal ısı aralığını muhafaza eder. Vücudumuz etrafa ısı yayarken vücudun etrafındaki hava ısınır ancak hava duran değil de esintiliyse vücudun temas içinde olduğu hava sürekli yenilendiğinden vücut daha hızlı bir şekilde soğur. Bu sayede serinlemiş hissederiz.

Bu parçada vücut sıcaklığıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vücut sağlığı için dengede olması gerektiği
- B) Aşırı artış veya düşüşünde vücudu olumsuz etkilediği
- C) Yaşamsal fonksiyonlar için aşırı soğumaya direnç gösterdiği
- D) Dış ortamda meydana gelen esintilerle dağılabildiği
- E) Bazı özellikleriyle kalkan görevi gördüğü

4. Bugün dünya üniversitelerinde Halil İnalıc okunuyor ve okutuluyor. Onu dar anlamda bir "tarihçi" olarak düşünmek elbette yetersiz kalır. Bizzat tarih disiplinine şekil vermiş, kendi yöntemini ve bilgi birikimini tarihçilik mesleğine kazandırmış bir kişi olarak İnalıc, bilim çevrelerinin üzerinde uzlaştığı seçkin bir isimdir. İnalıc ekolüne mensup yüzlerce öğrenci, sadece birincil kaynakları kullanma, belge ve arşivleri inceleme yönünden değil; modern anlamda tarihe sosyoekonomik ve kültürel birçok cepheden bakabilme becerisini ondan öğrenmiştir.

Bu parçadan hareketle Halil İnalıc ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Tarihçiliği sıradan bir meslek olmaktan kurtardığına
- B) Bilim insanları tarafından otorite olarak kabul edildiğine
- C) Öğrencileri klasik tarih incelemelerinin dışına yönelttiğine
- D) Sadece tarihçi olarak nitelendirilmesinin yanlış olduğuna
- E) Tarih biliminin inceleme alanını genişlettiğine

1. Domates, domates sosu ve konserve domates gibi işlenmiş domates ürünlerinin bazı kanser türlerine karşı koruyucu olduğu düşünülmektedir. Domates ürünlerinin kanser önleyici özellikleri likopene atfedilmiştir. Domates ve diğer kırmızı meyvelerde bulunan ve kırmızı renklerinin nedeni olan, parlak kırmızı bir pigmenttir. C vitamini gibi besin içeriğinin pişirildikten sonra azaldığı diğer meyve ve sebzelerin aksine, domateslerin işlenmesi likopen konsantrasyonunu artırır. Domates salçasındaki likopen, taze domateslerden dört kat daha fazladır. Bunun nedeni, likopenin suda çözünmemesi ve bitkisel liflere sıkıca bağlanmasıdır. Bu nedenle pastörize domates suyu, sos ve ketçap gibi işlenmiş domates ürünleri en yüksek likopen konsantrasyonlarını içerir. Konserve işleminde olduğu gibi domatesleri pişirmek ve ezmek ve spagetti sosu veya pizza gibi yağ açısından zengin yemeklerde servis etmek, sindirim sisteminde kan dolaşımına asimilasyonu büyük ölçüde artırır. Likopen yağda çözünen bir maddedir, bu nedenle yağın büyük ölçüde emilimine yardımcı olduğu söylenir.

Bu parçadan hareketle domatesle ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İçeriğindeki kanser önleyici madde, aynı renge sahip diğer ürünlerde de bulunur.
- B) Konserve hâline getirilmesiyle kansere karşı koruyuculuğunda azalma meydana gelir.
- C) Çeşitli yemeklerde pişmiş hâlde olması kan dolaşımını olumlu etkiler.
- D) İçeriğinde bulunan likopen, başka meyvelerde işlem gördükten sonra aynı özelliğini koruyamaz.
- E) İşlenmiş hâli ile taze hâli arasında likopen oranı olarak fark bulunur.

2. Günlük yaşam içerisinde zaman zaman duyduğumuz "Destan yazdı." sözünü gerçek anlamda yapanlar da oldu tabii. Destanlar mittin türemiştir. Mit, bizlere öyküler ve semboller sunmaktır. Olayların olmazsa olmazı ise kahramanlar, devler gibi karakterlerdir. Destanlar da mit gibi bizi farklı farklı canlılarla tanıştıran, esasında geçmişin fantastik dünyasının kapılarını aralayan yapıtlar oldu. Destanların ilk çıkışı ise *Gilgamiş* ile oldu. MÖ 2000'lere uzanan en eski destan, varlığını korudu. Eski öyküde ise kahramanlıkla uygarlığın doğuşu teması bulundu. Destanlar, büyük edebî eserler olsa da günümüzde çok fazla yazılmamaktadır.

Bu parçadan hareketle destanlar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İlk örneğinin hangisi olduğuna
- B) Günlük söyleyişteki yerine
- C) İçeriğindeki olayların değişmez unsuruna
- D) Etkisini yitirme sebeplerine
- E) Mitlerle benzer yönlerine

3. Franz Kafka, *Dönüşüm* başta olmak üzere pek çok müsveddeyi ölümünden önce arkadaşı Max Brod'a teslim edip kendisinden bu metinleri yakarak yok etmesini ister. Bu dileğini yerine getirmeyen ve yazarın ölümünden sonra metinlerin yayımlanmasını sağlayan Brod, Nazi döneminde işkencelerden kaçarak gittiği Filistin'e Kafka'nın el yazmalarını da götürür. Brod da 1968 yılında ölümünden önce el yazmalarını asistanı Esther Hoffe'ye emanet eder. 1973 yılında Hoffe'nin el yazmalarını açık artırmaya çıkararak satma fikri ortaya çıkınca Brod'un vasiyetine uygun olmadığı gerekçesiyle mahkeme fikre engel olur. El yazmalarının kendilerine ait olduğunu ileri süren Hoffe'nin kızları, şimdi mahkeme kararıyla metinleri İsrail Ulusal Kütüphanesine emanet etmek zorunda.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Franz Kafka hayattayken tüm eserlerini arkadaşına emanet etmiştir.
- B) Kafka'nın el yazmaları, bir dönem ticari amaçla kullanılmıştır.
- C) Max Brod, Kafka'nın el yazmalarını yasal yoldan güvence altına almıştır.
- D) Mahkeme kararı çıkmasına rağmen Kafka'nın el yazması eserleri hâlâ yerine ulaşmamıştır.
- E) Nazi dönemi, Franz Kafka'nın el yazmalarının akıbetinde rol oynamıştır.

4. Anne ve ninni sözcükleri kadar birbirine yakışan başka dil göstergeleri var mıdır? Ninnilere akseden şey, annelerin şefkatle yoğruluş ruhudur. En sahih anne portreleri, ninni sözleri ve ezgileriyle çizilir. Dünyanın neresinde bir anne varsa orada evladı için çarpan hassas bir kalp vardır. Bu kalbin kubbesinde ninniler yankılanır. Ninniler ne kadar çok söyleniyorsa sevgiler o kadar çok ifade ediliyor ve çocuklar da o kadar sağlıklı büyüyor demektir.

Bu parçada ninnilerle ilgili olarak;

- I. anne ile olan manevi bağı,
- II. çocukların gelişimindeki rolü,
- III. evrensel boyuttaki şekilleri

özelliklerinden hangilerine ait bilgiye yer verilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

0E040305

1. *Home*, 54 farklı ülkeden eş zamanlı olarak çekilmiş görüntüleri içeren belgesel. Dünya nüfusunun artışı, enerji ihtiyacı, tüketim alışkanlıkları ve yaşadığımız su sorunlarına varıncaya kadar her şeye değiniyor. Bugün yaşadığımız sorunları teker teker karşımıza çıkarıyor. Görsel kısmı oldukça başarılı olan belgeselde sade bir dil tercih edildiği için rahatlıkla izleyebilirsiniz. *Home* isimli belgeselin birçok konuda insanı uyarıcı nitelikte olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Bu parçada söz edilen belgeselle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İzlenmesinin kolay olmasında kullandığı dilin etkisi vardır.
- B) Birçok ülkede aynı anda gösterime girmiştir.
- C) Öne çıkan özelliklerinden biri, görsel kısımlardaki başarısıdır.
- D) Günümüzde yaşanan birçok soruna değinmektedir.
- E) Pek çok konuda uyarıcı öğeler barındırmaktadır.

2. Nurullah Ataç, tüm varlığını edebiyata adanmış bir yazar. Büyük bir dil ustası, çevirmen, günlüğün babası... 80'i aşkın dergiyeye dağılmış, 4 bini aşkın yazıya imza atmış üretken bir denemeci... Bedri Rahmi, Ataç'la ilgili bir çalışma yapılmamasına içerleyerek şöyle demişti: "Hepimiz onu seviyor, sayıyor, arıyoruz. Fakat niçin içimizden birisi kolları sıvayıp onun gazete ve mecmualara parça parça dağılmış eserini toplamak, seçmek ve incelemek hevesine düşmüyor?" O günden bugüne Ataç üzerine pek çok araştırma yapıldı, yazılar yayımlandı. Bütün bu yazılar içinde Bezirci'nin Ataç incelemesi özel bir yer tutuyor. Asım Bezirci, Ataç'ın eleştiri anlayışını ve uygulayışını tüm yönleriyle ele alıyor. "Ataç'ı gözü kapalı yüceltmek yerine, yargılayarak değerlendirme" yolunu seçiyor.

Bu parçada Nurullah Ataç'la ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belli bir döneme kadar kendisi hakkında inceleme yapılmadığı
- B) Bedri Rahmi'nin katkılarıyla hakkındaki araştırmaların önünün açıldığı
- C) Birçok edebî türün edebiyatımızda en önemli ismi olduğu
- D) Eleştiri anlayışının, sorgulama yöntemi kullanılarak araştırıldığı
- E) Pek çok dergide farklı türlerde sayısız eser ortaya koyduğu

3. Herkesin parmak izinin kendine özgü olduğu kanıtlanmış olsa da ömür boyunca kalıcı olup olmadığı araştırılıyor. Yapılan uzun vadeli araştırmalar, parmak izi alınan kişinin yaşına ve parmak izi alma işlemleri arasındaki sürenin uzamasına bağlı olarak cihazların eşleştirme skorlarında düşüş olduğunu gösteriyor. Parmak izi eşleştirme cihazlarının zamanla parmak izinin değiştiğini göstermesine rağmen gözlenen hata payı kabul edilebilir sınırlar içinde. Ayrıca eskiden kaydedilmiş parmak izi görsellerinin kalitesinin düşük olması da eşleştirmeyi zora sokan bir etken.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Parmak izinin zamanla değiştiğine dair kesin bilgiler yoktur.
- B) Parmak izi eşleştirme cihazlarındaki sonuçlar sınırlı sayıda hata içerebilir.
- C) Parmak izi alma işlemleri arasındaki zaman farkı, eşleştirme sonuçlarını etkiler.
- D) Kişinin parmak izi alımında kullanılan cihazlar birbirinden farklı sonuçlar verebilir.
- E) Parmak izi eşleştirmelerinde görseller arasındaki kalite farkı sağlıklı sonuç almayı olumsuz etkiler.

4. Sinema yüz yıldır başkalarının hikâyelerine tanık olmamızı sağlayıp âdeta başka hayatlar yaşamamızı mümkün kılıyor. Bu şekilde kendimizden de sorunlarımızdan da uzaklaşmış oluyoruz. Ancak beyaz perdede boy gösteren bazı filmler var ki onlar bizi kendi sorunlarımızdan uzaklaştırmak yerine, onların üzerinde derinlemesine düşünmeye teşvik ediyor. Hatta bize yaşadığımız olaylara karşı yepyeni bir bakış açısı kazandırıyor. Hayata daha pozitif bakmamızı sağlayarak kişiliğimizi geliştiriyor. Nadir de olsa böyle bir hikâyeye denk geldiğimizde 2 saat boyunca sadece bir film izlemiş olmuyoruz, terapi görmüş gibi rahatlıyoruz ve kendimize geliyoruz. Hatta hayatı sıfırlayarak her şeye yeniden başlıyoruz. Sinema dünyası; insan ruhuna ilaç gibi gelen, olaylar karşısında daima iyimser olmamızı, hayata pozitif yönden bakmamızı sağlayan birçok film sunmuştur bize.

Bu parçadan hareketle sinema ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Başka insanların yaşamını gözler önüne serdiği
- B) Bazı filmlerle kendi sorunlarımızı düşünmeye sevk ettiği
- C) Kimi filmlerin psikolojik seans etkisi yarattığı
- D) Yaşamlı ilgili kararlar alınmasına yardımcı olduğu
- E) Günlük yaşamı tüm ayrıntılarıyla gözler önüne serdiği

1. Destanlar, millî bir vasıf taşıırken efsaneler, millî nitelik taşımaz. Yani aynı destana başka bir toplumda rastlanmaz ancak aynı efsaneye başka toplumda rastlanabilir. Destanlar, efsaneye göre daha uzun bir oluşum süreci geçirirler. Destanlarda genelde epik yani kahramanlık unsurları ağır basarken efsanelerde durum böyle değildir. Destanlar, yaşanmış tarihî olaylarla sıkı sıkıya bağlıdır. Efsaneler, genel anlamda tarihle ilişki içinde değildir. Efsaneler, genellikle o yöreye veya o bölgeye aitken destanlar, milletin geneline hitap eder.

Bu parçaya göre destan ve efsanelerle ilgili;

- I. oluşum süreçleri,
- II. topluma etkileri,
- III. geçmiş olaylarla ilişkileri,
- IV. tarihle bağlantıları

özelliklerinden hangilerine ait bir karşılaştırma yoktur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

2. 2011 yapımı ve Cannes'da *Jüri Büyük Ödülü* dâhil dünyada pek çok ödül almış *Bir Zamanlar Anadolu'da*'yı sinemamızda ayrıcalıklı kılan; hikâyenin orijinalliği dışında, gizemli bir polisiye hikâyeyi sanki bir Dostoyevski romanının içindeymiş gibi anlatabilmesiydi. Belki de bu yüzden edebiyatçılar ayrıca sevmişlerdir bu filmi. Karakterlerin sahiciliği ve hikâyenin orijinalliği de bizzat Ercan Kesal'ın Anadolu'da bir kasabada hekimlik yaparken başından geçen yaşanmış bir olaydan esinlenilmesiyle ilgili.

Bu parçada *Bir Zamanlar Anadolu'da* adlı filmle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Uluslararası alanda aldığı ödüle
- B) Sanatın başka bir alanında bıraktığı ize
- C) Gerçek yaşamla bağlantısına
- D) Karakterlerin olaylara etkisine
- E) Kurgusal başarısındaki etkenlere

3. Basit bir bedensel bozukluktan kaynaklandığı sanılan disleksi, okumayı öğrenme güçlüğü olarak tanımlanabilir. Normal yaşta okula başlamış, zekâ geriliği ya da davranış bozukluğu olmayan bazı çocuklar, akıcı bir biçimde okumayı başaramaz ya da söylenişi ve yazılışı yakın harfleri birbirine karıştırır. Örneğin disleksililer "ya"yı "ay" ya da "d"yi "b" olarak okur. Disleksinin çeşitli dereceleri vardır. Çabuk farkına varılması durumunda bazen özel eğitimle okuma öğretilse de disleksinin nedenlerine ilişkin kesin bir bulgu yoktur. Disleksililer okuma eksikliklerini görsel ve işitsel gereçlerle bir ölçüde giderebilmektedir. Annelerin, babaların, öğretmenlerin ilk amacı, çocuğu sadece okul sıralarında değil; ömrü boyunca okumaktan zevk alacak bir kişi olarak yetiştirmek olmalıdır. Yalnızca güzel okumanın yeterli olmayacağı, okumanın yaşamın vazgeçilmez, verimli bir uğraşı olduğu bilinci çocuklara aşılanmalıdır. Böylesi bir özendirmeyle çocuklara koskoca bir kitap ve bilgi dünyasının kapıları açılmış olur.

Bu parçadan hareketle disleksi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Sebepleriyle ilgili bilgilere
- B) Tedavisinde etkili olan unsurlara
- C) Belirtileriyle ilgili örneklerle
- D) Erken tanının sağladığı avantaja
- E) Ortaya çıkmasında ebeveyn tutumuna

4. Son derece rahatsız edici ve sonlara doğru iç bunalımcı bir roman olan *1984*, karakterlerin yaşadığı içsel çelişkileri ve parti yönetiminin zorbalıklarını çok iyi yansıtır. Bugün tartışılan; devletlerin bireyleri izlemesi, gözetlemesi ve takip etmesi gibi yöntemlerin 1948 yılında George Orwell tarafından öngörülebildiğini görmek, insanlığın gelişiminin pek de sürpriz içermediğini doğrular. "Yoksa dünya, Orwell'in çizdiği karanlığa doğru mu ilerliyor?" gibi olumsuz düşüncelere sürükler. Bu da George Orwell'in ileri görüşlülüğünü ve yarattığı atmosferin tutarlılığını ortaya koyar.

Bu paraya göre *1984* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazarının ileri görüşlülüğünü yansıttığı
- B) Bireylerin ruhsal özelliklerini başarıyla aktardığı
- C) İnsanların geleceğinin şekillenmesinde örnek alındığı
- D) İleri sürdüğü öngörülerin gerçekleştiği
- E) Günümüz devlet yönetimlerine ışık tuttuğu

0EAC0B58

1. İlk moda tasarımcısı olarak kabul edilen Charles Frederick Worth'tan bu yana moda tasarımcıları kendilerine bir sanatçı statüsü edinmeye ve ürünlerine sanat eseri statüsü edindirmeye çalışmıştır. Bu uğraş, özellikle 1980'lerde ve sonrasında sıkça gözlemlenen moda defilesinin bir performans sanatı etkinliğine dönüşmesi olgusunun yanında, moda ürünlerinin sergilenmesiyle de ilgili olagelmıştır. 1980'lerde bazı öncü moda tasarımcıları, kullanıcının giymesine olanak vermeyen "kavramsal giysiler" üretmeye başlamış; saygınlığı dünyaca kabul edilen sanat dergileri sayfalarını bu tasarımcılara ve onların ürünlerine açmıştır. Bunun yanında modern ve güncel sanat müzeleri de moda tasarımcılarının kavramsal, öncü ürünlerini ya da ünlü moda tasarımcılarının koleksiyonlarını sergilemeye başlamıştır. Müze ve galerilerde sergilenen moda ürünleri bir yanda dururken bazı moda firmaları da kendi mağazalarını müze estetiğine göre inşa etmeye, bu mağazalarda güncel sanat etkinlikleri düzenlemeye başlamışlardır.

Bu parçada moda ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Moda tasarımcılarının sanatçı kimliğine bürünmeye çalıştığı
- B) Birçok moda ürününün sanatsal nitelik taşıdığı
- C) Müze ve sergilerde moda tasarımcılarının ürünlerine yer verildiği
- D) Modanın geçmişe kıyasla sürekli bir gelişim gösterdiği
- E) Niteliğinden dolayı bazı ürünlerin giyime uygun olmadığı

2. Halit Ziya, Servetifünun Dönemi hikâye ve romanında önde gelen isimdir. Onun üslubu Servetifünun üslubuyla özdeştir. Topluluğun diğer roman ve hikâyecilerinin de onun dil ve üslubunu benimseyerek eserlerini konuşma dilinden uzak, ağır Arapça ve Farsça terkiplerle yazdıklarını görürüz. Fransız realist romanlarının tekniğini kullanarak kaleme aldığı *Mai ve Siyah*, Uşaklıgil'in romanda üstün bir seviye tutturduğunu gösterir. *Mai ve Siyah*'ta aşk ikinci plandadır. Realist roman anlayışının bir sonucu olarak kahramanlar içinde yaşadıkları çevreyle birlikte ele alınırlar. Yazarın asıl sanat gücünü ortaya koyan romanı ise *Aşk-ı Memnu* romanıdır.

Bu parçada Halit Ziya Uşaklıgil ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bazı edebî türlerin döneminin önde gelen isimlerinden biridir.
- B) *Aşk-ı Memnu* romanı, *Mai ve Siyah*'tan sonraki en başarılı eseridir.
- C) Bağlı olduğu edebî topluluğun dil ve anlatım özelliklerini yansıtır.
- D) *Mai ve Siyah* adlı romanını gerçekçilik akımıyla ortaya koymuştur.
- E) Başka dilleri kullanması yönüyle diğer yazarları etkilemiştir.

3. Efemera, gündelik yaşama ait "başucu kâğıtları" olarak nitelendirilebilecek kısa ömürlü küçük belgeleri ifade eden bir kavramdır. Başka bir deyişle efemera; "gündelik hayatın önemsiz, geçici belgeleri"dir. Biriktirilerek koleksiyon yapılan ve gelecek kuşaklara aktarılan gazeteler, dergiler, sinema biletleri, tiyatro programları, el ilanları, afişler, posterler, çikolata kartları, tapu belgeleri, takvimler, kartvizitler, etiketler, kartpostallar, menüler, ticari materyaller ve benzerleri, hemen hemen sosyal hayatın tamamında kullanılan belgeler olması dolayısıyla toplumun kültürü hakkında ayrıntılı bilgi vermektedir. Gündelik yaşamın ayrıntılarını belgeleyen efemera belgeler, kültürel ve tarihsel çalışmalara ışık tutar. Kısaca efemera koleksiyonerliği kültürel mirasın kuşaktan kuşağa aktarılması açısından son derece önemlidir.

Bu parçada "efemera" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Koleksiyonculuktaki yerine
- B) Tarih bilimine faydalarına
- C) Kültür aktarımındaki işlevine
- D) İçeriğinde hangi materyallerin bulunduğu
- E) Günlük yaşamla olan bağına

4. Ben denemelerimi şiir gibi yazarım. İnsanın içinde yaz benisi olan konular varsa bunlar er geç dışarı çıkıyor. Önce parça parça not alıyorum. Sonra kendiliğinden bunların arası doluyor. İtiraf edeyim ki bunları hep elle yazarım. Daktilo başına geçmek, bunları ilk düzene koymak sonrası... O zaman baştan sona bir solukta çalışmayı tercih ederim. İlk müsveddeden sonra artık yazdığım la uğraşmam. Ancak bir süre sonra soğutup yeniden ele alır; bazen büyük, bazen küçük değiştirmeler, düzeltmeler yaparım. Yazdığım tiyatro eserleri ise prova sırasında yeni şeyler bulur, bazen de çok şeyi çıkarır atarım.

Bu sözleri söyleyen bir yazar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Denemelerini ahenkli bir düzenle yazmaya çalışır.
- B) Eserlerini düzenleme safhasını ara vermeksizin bir defada yapmaktadır.
- C) Eserlerine ekleme ya da çıkarma yapmaktan çekinmemektedir.
- D) İlk taslağı yazdıktan sonra düzenlemeleri daktiloyla yapmaktadır.
- E) Yazdığı bütün eserlerini aynı yöntemle düzenlemeye çalışır.

1. Edebiyat ve felsefenin birçok benzer yönü vardır. Hem edebî eser hem de felsefi eser bireysel bir çabanın ürünüdür. Ama edebî eserde üslup, estetik zevk önemli olduğu için esere yazarın üslubu, estetik zevk anlayışı yansımakta ve yazarın şahsiyeti eserde bulunmaktadır. Felsefi eserde ise amaç estetik zevk olmadığı için kullanılan dil soyut ve kuru bir dildir ve dolaşısıyla da akıl yürütme ve mantıksal çözümlemelerle doludur. Edebiyat, kavram analizlerinden uzaklaşarak olayları somut bir hâle sokmak suretiyle felsefeye yardımcı olur. Bir felsefi eser de filozofun eseri olmasına rağmen bireyselliği aşan bir konuma sahiptir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi edebiyat ve felsefe arasındaki farklardan biri değildir?

- A) Dil ve anlatım özellikleri
- B) Yazma amacı
- C) Yazarın yaklaşımı
- D) Konuyu ele alış şekli
- E) Gerçeklikle bağlantısı

2. Bir sanatçı asla sadece yetenekten ibaret olamaz. Gerçek bir sanatçı olabilmek için yeteneğinizi besleyen, güçlendiren ve destekleyen farklı unsurlar da taşımalısınız. Bir kere kendiniz olmalısınız, hayatla bir derdiniz olmalı ve bu derdi tüm dünyayla paylaşmaktan korkmamalısınız. Cesur olmalısınız ölümüne; toplumlara, kurallara, ahlak bekçilerine, sahteliklere ve düzenin sahteliğine baş kaldırmalısınız. Sanatçının bir derdi vardır, problemi vardır her zaman; kimi zaman da kendi problemini kendi yaratır. Sanatında vücut bulur önce dertleri, sonra toplumlara mal olur. Çözüm yaratmakla ilgilenmez o. Sanatçı dediğin gerçekleri yüzünüze yüzünüze vurur.

Bu parçadan hareketle bir sanatçıda;

- I. özgünlük,
- II. evrensellik,
- III. açık sözlülük

nitelemelerinden hangilerinin bulunması gerekir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Azınlık Raporu filminde gelecekte suç işleyecek kişilerin önceden tespit edilip yakalanması konusu işleniyordu. Yapay zekâyla bu durum gerçeğe dönüştü. Japonya'da kullanılmaya başlanan sistem, markette hırsızlık yapacak kişinin hâl ve hareketlerini analiz edip amacını tespit ederek uyarı veriyor. Cep telefonu uygulamasıyla sistem tarafından uyarılan market çalışanı, potansiyel hırsızın yanına giderek yardıma ihtiyacı olup olmadığını soruyor ve tedirgin olan hırsızın suç işlemekten vazgeçmesini sağlıyor. Sistemin temelinde, raftan aldığı ürünü gizlice çantasına koyan kişilerin rafa yaklaşması, etrafı kolaçan etmesi, rafın önünde beklemesi gibi davranışlar arasındaki benzerliklerin tespit edilmesi var. Öncesinde güvenlik kameralarına yansıyan binlerce hırsızlık görüntüsünü inceleyen yapay zekâ, hırsızların davranışlarında sıradan insanların fark etmekte zorlanacakları ayrıntıları tespit edebilir hâle geliyor. Ardından marketteki güvenlik kameralarına bağlanan sistem, müşterilerin canlı görüntüsü ve öğrendiği davranış şekillerini kıyaslayarak hırsızlığı gerçekleşmeden tespit etmeye çalışıyor.

3. Bu parçada söz edilen sistemle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir filmde esinlenilerek yapılan güvenlik sistemidir.
- B) Yapay zekâ sistemine dayalı bir çalışma prensibine sahiptir.
- C) Hırsızlık yapan kişiyi normal olmayan davranışlarına göre tespit etmektedir.
- D) Güvenlik kamerası görüntüleri üzerinden harekete geçmektedir.
- E) Çalışanları, hırsızlık yapacak kişiye yönlendirmektedir.

4. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Güvenlik kameraları, hırsızlık suçlarında şu an en caydırıcı güçtür.
- B) Birçok suç, farklı yöntem ve tekniklerle önceden önlenemez.
- C) Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte suç oranlarında ciddi düşüş yaşanmaktadır.
- D) Hırsızlığın önüne geçmek için bu suçu işleyenlerin geçmişi incelenmelidir.
- E) Bazı suçların önceden tespit edilmesinde artık yapay zekâ teknolojisi kullanılmaktadır.

OEC50869

1. Her ne kadar bağımsız bir tür mü yahut öykünün bir türevi mi olduğuna dair tartışmalar sürse de edebiyat dünyasında küçürek öykü kendini kabul ettirmiştir. Henüz herkes tarafından benimsenen ortak bir ismi dahi yoktur. Mini öykü, minimal öykü, kısa kısa öykü, ani öykü, mikro kurmaca, küçürek öykü gibi isimlerle tanımlanmaya çalışılmıştır. Küçürek öyküyü, öyküden ayıran en temel unsur, uzunluk ve kısalık noktasındaki farktır. Küçürek öykünün en büyük gücü ise belirsizlik ve susuşturmadır. Yani anlam metinden okura geçerken orda çoğalır ve zenginleşir. Kısa kısa öykü damıtılmış bir anlam gücüne yaslanır. Anlatım seyreltilmiş, yoğunlaştırılmış, sıkıştırılmıştır.

Bu parçadan hareketle "küçürek öykü" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ne olduğuna dair henüz bir yargıya varılmadığı
- B) Kısa olmasından dolayı öyküden ayrıldığı
- C) Anlatımda yoğunluk ilkesine göre temellendiği
- D) İçeriğindeki mesajı okura hemen aktardığı
- E) Anlamın, okurda farklı çağrışımlar yarattığı

2. Sinema tarihinin en büyük ustalarından biri olan Rus asıllı yönetmen Andrei Tarkovsky aynı zamanda bir yazar ve oyuncudur. Sinemaya dair görüşlerini ve âdeta kendi sinemasının poetikasını kaleme aldığı *Mühürlenmiş Zamanlar* adlı eserinde, modern sanatın tuttuğu yolun yanlışlığına dikkat çeker. İnsanın kendisini salt daha üst bir düşünceye ya da değere hizmet etmeyen bir sanatla kanıtlaması mümkün değildir. Ona göre sanatçı, kendisine mucizevi bir şekilde bahsedilen yeteneğinin bedelini ödemek zorunda olan bir hizmetkârdır ve sanatçının bu bilinçle yaşaması gerekir. Tarkovsky "koca bir evreni içinde taşıyan" insana hayrandır ve bu sebeple filmlerinde gerçekte özgür olmasalar bile içlerindeki özgürlüğü korumasını bilen insanların hikâyesine odaklanmıştır. Sinemanın kurgudan değil de hayattan beslenmesi gerektiğini düşünen ünlü yönetmene göre sinema sanatının şiirsel özü de işte buraya dayanmaktadır.

Bu parçadan hareketle Andrei Tarkovsky için aşağıdaki yargılarından hangisi çıkarılamaz?

- A) *Mühürlenmiş Zamanlar* adlı yapıtıyla sanatına dair bilgileri sunmuştur.
- B) Eserlerinde insanı ön plana çıkaran bir anlayışı benimser.
- C) Ona göre sanatçı sadece yeteneği doğrultusunda sanata yön veremez.
- D) Özgürlük anlayışını doğrudan olmasa da dolaylı yoldan hissettirir.
- E) Yaşamı kaynak olarak görmesi, filmlerini kurmacadan uzaklaştırır.

3. Bilimin ve teknolojinin gelişmesiyle ortaya çıkan pek çok araç gereç dışında birçok yeni meslek de türemiştir. Yakın bir gelecekte de yapay zekâ pazarlamacılığından gen terapistliğine, duygu tasarımcılığına kadar birçok yeni iş kolu bizleri ve meraklılarını bekliyor. Bugüne kadar çocuklara sorduğumuzda doktor, öğretmen dışında pek bir meslek duymazken bilimle beraber gelecekte iklim değiştirme uzmanı, uzay rehberi, vücut parçası imalatçısı, sanal karmaşa uzmanı ve hafıza artırma rehberi gibi birçok meslekle karşılaşabileceğiz. Bu mesleklerden en popülerinin ise vücut parçası imalatçısı olacağı öngörülüyor. Bu meslek için hücre ve gen teknolojisinin ilerlemesinden faydalanacak olan bir nesil gereklidir. Yani hasar gören, hastalıklı, yaşlanmış organların yerine yenilerinin üretileceği kulislerde dönüyor. İş bununla kalmıyor ve uzay çağı dediğimiz bir zamana geçiş yaparken bu çağ için gereken pilotların ortaya çıkması da gerekiyor. Bu mesleğin de geleceğin en gözde mesleklerinden biri olacağı tahmin ediliyor.

Bu parçadan hareketle gelecekle ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Bilim ve teknolojinin gelişimine bağlı olarak şekillenecek bir yapıdadır.
- B) Günümüzden farklı birçok mesleğin ortaya çıkacağı bir dönem olacaktır.
- C) Vücut parçası imalatçılığının yoğun ilgi göreceği bir zaman dilimini kapsar.
- D) Uzayla ilgili çalışmaların hızlanacağına dair bazı öngörüler barındırır.
- E) İnsanların daha rahat yaşayacakları bir dünya sunar.

4. Çağdaş Türk edebiyatına yön veren, şimdilerde neredeyse okumayanın kalmadığı Oğuz Atay'ın *Tutunamayanlar*'ına ilham olan bir başyapıttır *Aylak Adam*. Yazarı Yusuf Atılgan'ın ilk kitabıdır. 1959 yılında kaleme alınmış olması, bugünün okurlarında ayrı bir hayranlık uyandırmaktadır. Romanı okuyanlar bilirler ki aslında yazar; romanında kendi iç dünyasını, kendi eksikliklerini ve yine kendi beklentilerini açığa vurmuştur.

Bu parçada *Aylak Adam* ile ilgili,

- I. Başka yazara esin kaynağı olmuştur.
- II. Yazarının iç dünyasından izler taşır.
- III. Günümüzde bütün okurlar tarafından okunmuştur.
- IV. Okurların beğenisini kazanmasında yazıldığı tarihin etkisi vardır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve IV

1. Narsisizm, toplumdaki bazı bireylerin yükseltilmiş özgüven ile kendilerini sürekli diğer insanlardan üstün görmesiyle ortaya çıkan bir kişilik bozukluğudur. Bu tanıdaki kişiler diğer insanlara göre kendilerini üstün görürler. Ancak bu özelliklere sahip olan tüm insanlarda kişilik bozukluğu olmayabilir. Narsistik kişilik bozukluğu taşıyan bireylerin çoğu, yükseltilmiş özgüven ve kendilerine besledikleri çarpıtılmış hayranlık ile yaşamlarını sürdürür. Bu insanlar çevrelerinden de aynı şekilde hissettikleri bu duyguların çoğaltılmasını beklerler. Çoğunlukla benmerkezci kişilik özellikleri ile beraber empati yoksunluğu, kişiliği fazlasıyla büyütme (abartma), başarıya ve güce bağımlı davranışlarla kendilerini belli ederler.

Bu parçada "narsisizm" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kavramsal olarak tanımına
- B) Tanıya sahip kişilerdeki etkilerine
- C) Ortaya çıkışını tetikleyen etmenlere
- D) Kişide var olduğunu gösteren belirtilere
- E) İlerlemesinin yol açtığı rahatsızlıklara

2. Edebiyat dünyasına şiirle girdim. Ama kendimi bir yazar olarak tanımlıyorum. Yazar olarak hayatımı kazanıyorum. İyi bir yazar olduğumu da düşünüyorum. Çünkü çok yazdım, dilin meseleleriyle çok fazla haşır neşir oldum. Yazımı hep iyi yazmaya çalıştım. Gelişigüzel yazmamaya gayret ettim. Çünkü yazar okuyucusuna saygı duyuyorsa iyi metinler vermek zorundadır. Gelişigüzel yazıyorsa okuyucusunu ciddiye almıyor demektir. Oysaki her okuyucu ciddiye alınmaya layıktır. Böyle düşünmeye çalışan, bunu hayata geçirmeye çalışan bir yazarım diyebilirim.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Okuruna saygı duyan ve bu doğrultuda eser veren bir sanatçıdır.
- B) Sanatçılık kariyerine şairlikle başlamıştır.
- C) Düzyazı türlerinde daha başarılı olduğunu düşünmektedir.
- D) Dille ilgili konularla uğraşmasının altında çok yazması yatar.
- E) Rastgele yazma işinden özellikle uzak durur.

3. Mahallenin delisini, midyeci çocukları, kör bakkalı, karanlığının leke gibi bulduğu sokakları, atölyeyi, şehrin bütün öfkesini damarında taşıyan delikanlılarıyla kitabın en etkileyici öyküsü *Biz*; ruhlarındaki karanlığa teslim olmuş eski bir mahallenin çerçevesini oluşturuyor. Bu öykünün bir başka çarpıcı yanı da olayların akışını, birbiriyle ilişkisini altı farklı karakterin ağzından anlatıyor oluşu. Sokağın ruhu, küçük eski bir mahallede yaşayan parçalanmış ruhlu insanları Salih, Rehber, Hamamcı Ziya, Asım, Madam Pi ve Hazan tarafından altı farklı yorumla farklı açılardan irdeleniyor. Karakterlerin ortak özellikleri ise kaybetmişlikleri ve karanlık yüzlerinin de merhametlerinin de apaçık ortada oluşu. Sevmeyi, açlığını dizginleyemeyip şiddetli bir iştahla avına saldıran hayvanlar gibi algıladıklarından, yaşadıkları hüsrancı hep öfkeyle pansuman yapılan bir yara gibi ruhlarında taşıdıkları çıkmazlarıyla yalnızlıklarını büyütüyor oluşları...

Bu parçada söz edilen eserle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aynı mahalleye ait birçok insan tipine yer verdiği
- B) Üslup özelliklerinin kahramanların yerel konuşmalarına göre şekillendiği
- C) Olayları anlatırken kahramanların konuşmalarından yararlandığı
- D) Kahramanlarının, kimi duyguları vahşice yaşadığı
- E) Kahramanları farklı yönleriyle ele aldığı

4. Kedi yetiştiricileri yeni bir ırk üretebilmek, farklı ırkların görünüş, renk ve desen açısından güzelliklerini birleştirebilmek adına gerek gen mutasyonu gerekse çiftleşme ile amaçlarına ulaşmaya çalışırlar. Hindistan'ın egzotik liman şehirlerinden adını alan Bombay kedisi de -her ne kadar ana karayla bağlantısı olmasa da- samur rengindeki Burmese ve siyah Amerikan Shorthair ırklarının çiftleştirilerek "Siyah Panther" elde edilmek istenmesiyle ortaya çıkmıştır. Bu ırkı üretme çalışmalarına 1950'lerin sonlarına doğru başlanmıştır. Amaç; pürüzsüz, parlak tüylere, kaslı bir vücuda ve arkadaş canlısı bir mizaca sahip olan bir ırk yaratmaktır. Bundan sonra, İngiliz üreticiler de aynı hedeflerle yola çıkmış ve Burmese ve Shorthair ırklarını çiftleştirmeye başlamışlardır. 1978 yılında Kediseverler Derneği tarafından resmi olarak tanıtımı yapılan Bombay, günümüzde tüm resmi dernek ve kurumlar tarafından kabul edilmiştir.

Bu parçadan hareketle Bombay kedisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Üretilmesindeki tarihsel sürece
- B) İsminin nereden geldiğine
- C) Genlerindeki diğer kedi türlerine
- D) Kedi cinsleri arasındaki yerine
- E) Fiziksel özelliklerine

1. Yıllar önce Stockholm'de bizim evde otururken sanatçılarla bir şeyler konuşuyorduk. Yaşar Kemal birden "Eyvah!" diye ayağa fırladı. Ne olduğunu anlayamadım. Büyük bir felaket oldu diye korktum. O panik içinde "Benim hemen eve gitmem gerekiyor. Hemen götür beni, hemen götür beni!" diye telaşla yineliyordu. Sonradan öğrendim meğer o sıralarda yazmakta olduğu romanda, bir çocuğun çok sevdiği ölü yunus balığını kumsala gömdüğünü yazmış. Sonra da bu sahne aklına gelince "Ben böyle iğrenç bir şeyi nasıl yazabildim?" diye paniğe kapılmış. Sanki bir yakını ölmüş ya da dünya savaşı çıkmış gibi gerçek bir panik yaşıyordu.

Bu parçada Yaşar Kemal için,

- I. Eseri için günlük yaşamını öteleyebilir.
- II. İnsani ve vicdani özellikleri önemser.
- III. Yazdıklarından kendini sorumlu tutar.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2. Cirit, takımlar hâlinde at üzerinde oynanan eski bir savaş oyunudur. Bugün Anadolu'nun birçok yerinde oynanan atlı cirit oyunu, eski Türklerin çok sevdiği bir binicilik oyunuydu. Cesaret, algılama sürati, refleks ve denge gibi özellikleri bünyesinde barındıran bu oyun iyi bir binicilik ve ata hâkim olmayı gerektirirdi. Türkler, barış zamanlarında at ve askerlerini zinde ve kuvvetli tutabilmek için atlı cirit sporunu tesis etmiş. Böylece insanları ruh ve beden eğiterek yarınlara hazırlamışlardır. Ciritçiler, kol kaslarını ve adalelerini gürz çalışmaları ile geliştirmeyi ve güçlendirmeyi amaçlarlardı. Günümüzde cirit oyununda iki takım bulunur ve ciritçiler bölgesel giyimleriyle atlarına biner.

Bu parçadan hareketle cirit oyunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ortaya çıkışının askerî eğitime dayandığı
- B) Bedeni geliştirmek amacıyla oynandığı
- C) Eski Türklerin sosyal yaşamına ait izler taşıdığı
- D) Atların, oyunun önemli bir parçası olduğu
- E) Takımlar hâlinde oynanan bir oyun olduğu

3. Denemenin ve olay hikâyesinin babası Montaigne'in düşünce gücü, bilgi dağarcığı, anlama ve anlatma sanatı ne kadar büyük olursa olsun o bir filozof değildir. Zaten böyle bir amaç da gütmemektedir. Onun amacı, bilgiler gibi insanları eğitmek ya da öğretmek değil; insanları uyarmaktır. Ona göre hiçbir bilgi hiç kimseyi eğitemez, sadece herkes ancak kendi kendini adam edebilir. Adam olmaksı kendini bilmekle başlar, zaten onun için ve kendi gözüyle dünyadan görebildiği kadarıyla görevi, gerçekleri insanlara duyurmakla biter.

Bu parçada Montaigne ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Felsefeye olan bakışına
- B) İnsana dair görüşlerine
- C) Bilgelere olan bakışına
- D) Yazma gayesine
- E) İnsanlar üzerindeki misyonuna

4. Psikolojide sonralık etkisi, son öğrenilenlerin daha iyi hatırlanma eğiliminde olunması anlamına gelir. Sonralık etkisi kavramı, ilk olarak 1962'de psikolog Bennet Murdock tarafından kaleme alınan bir makalede kullanılmıştır. Murdock, bir kelime listesinin sıralanma şeklinin hatırlamaya olan etkisini araştırmıştır. Katılımcılara yüksek sesle okuduğu kelimelerden (Kelime sayısı 10 ila 40 arasında değişmektedir.) hatırladıklarını yazmalarını istemiştir. Murdock'ın amacı, kelimenin bulunduğu sıranın hatırlamaya etkisini tespit etmektir. Listedeki ilk üç kelimenin öncelik etkisi nedeni ile çok daha kolay hatırlandığını tespit eden Murdock, ilk üçten sonraki kelimelerin hatırlanma olasılığının zayıfladığını ancak son sekiz kelimede hatırlanma olasılığının arttığını gözlemlemiştir. Sonralık etkisi sosyal psikoloji alanında da ilgi görmektedir çünkü insanların birbirlerini nasıl algıladıkları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Diyelim ki bir arkadaşınıza onun tanımadığı biri hakkında bilgi vereceksiniz. "Ali; kibar, akıllı, cömert ancak oldukça sıkıcı biridir." dersiniz sonralık etkisi devreye girer ve Ali ile ilgili olarak akılda kalan en önemli özellik sıkıcılık olur. Oysa sonda sıkıcılık yerine cömertlik yer almış olsaydı Ali ile ilgili çok daha iyi bir intiba ortaya çıkmış olacaktı.

Bu parçadan hareketle "sonralık etkisi" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İlk ve en son öğrenilenlerin daha iyi hatırlanması anlamına gelir.
- B) İnsanların sosyal ilişkilerini etkileyebilecek niteliktedir.
- C) Ardışık kelimelerde ortadakilerin daha az hatırlandığını vurgular.
- D) Kişiler hakkındaki düşünceleri yönlendirmede etkisi vardır.
- E) Bu etkiye göre benzer niteliklerden baskın olanlar daha rahat öğrenilir.

1. *Olasılıksız*'da yazar Adam Fawer, hiçbir şeyin rastlantı olmadığını söyleyerek başlıyor esere. Sonra iddialı bir bilim insanının bir deneyi üzerinden o ilginç yeteneği ortaya çıkarıyor. Bu, "zamanı bükerek" tüm gelecekteki olayların olasılıklarını görebilme yeteneği. Kahraman "her an" dediği sürece girdiğinde gelecekte büyük ihtimalle olabilecek olayları görüyor. Olayı daha ilginç hâle getiren de kitabın sonlarına doğru kahramanımız, kendi eylemleriyle gelecekteki olayların hangi ilişkisi içerisinde değişmekte olduğunu da görmeye başlıyor. İşte o zaman, geleceği değiştirebilme gücüne sahip olduğunu fark ediyor. Kitaptaki bir diğer ilginç hikâyeye, bunu net olarak görebilen bir kahramanımız olması ve bunu gören başka bir deneyin söylediklerinin tüm hikâyenin senaryosunu da oluşturması, yani kendi içinde bir döngü de bulunmakta.

Bu parçada *Olasılıksız* adlı eserin içeriğiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eserin başkışısının geleceği değiştirme yeteneğine sahip olduğu
- B) İnsanların yaşamlarına dair seçimlerinin, geleceği etkilediği
- C) Bir insanın yaptığı her davranışın başkalarının geleceğini şekillendirdiği
- D) Eserin başıyla sonunda gerçekleşen olayların birbiriyle ilişkili olduğu
- E) Geleceği görmeye ilgili insan deneylerinin yapıldığı

2. Ağız şapırdatılması, poşet buruşturulması ya da çekirdek çitlenmesi sırasında çıkan seslerden belirgin biçimde rahatsız olma hâli mizofoni olarak adlandırılır. Mizofoni bozukluğu olan kişilerin bu tür sesleri duyduklarında hissettiği duygu basit bir rahatsızlığın ötesindedir. Öyle ki bu sesleri duyduklarında gerilir, şiddetli bir stres yaşar, kısacası "tepeleri atar." O anda tek istedikleri, sesin bulunduğu yerden kaçmak ya da sesi durdurmaktır. Bir grup araştırmacı, ciddi derecede mizofonik olan 20 kişi ve böyle bir rahatsızlığı olmayan 22 kişi olmak üzere toplam 42 kişiyle bir çalışma gerçekleştirmiş. Çalışmada katılımcılara doğa sesleri, herkese rahatsızlık verebilecek kimi sesler ve mizofonik kişilerin rahatsızlığını tetikleyen sesler dinletilmiş. Her iki grubun da tetikleyici sesler dışındaki seslere benzer tepkiler verdikleri gözlenmiş. Ancak tetikleyici sesleri duyduklarında mizofonik olan katılımcıların beyinlerindeki anterior insular kortekste etkinliğin daha yüksek olduğu görülmüş.

Bu parçadan hareketle "mizofoni" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belli başlı seslere verilen tepkiler olduğu
- B) Bu bozukluğa sahip kişilerin bazı sorunlar yaşadığı
- C) Kendisini tetikleyen seslere beyinde birtakım tepkiler verildiği
- D) Duygular üzerindeki etkileri konusunda bazı araştırmalar yapıldığı
- E) Tanıya sahip kişilerin, başkalarına göre aynı sese aşırı tepki verdiği

3. Vladimir Nabokov'un *Lolita* adlı yapıtı büyük bir romandır, büyüleyicidir. Okurken bir yandan yazarın size ne anlatmaya çalıştığını, dili ne kadar ustaca ve güzel kullandığını düşünürsünüz; bir yandan da şu ezeli masumiyet - deneyim, kirlenme - arınma gibi seçenekler çıkmazına iten sahnelerle altüst olursunuz. Sıradan bir okursanız anlatım teknikleri üzerine fazla kafa yormazsınız, bunu yaptığınızda okumak zevk olmaktan çıkıp ders hâline gelir. Fakat eğer birinci tekil şahıs diliyle anlatılan bir roman yazmayı planlıyorsanız *Lolita* gerçekten de sıkı bir ders metnidir.

Bu parçada *Lolita* adlı romanla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Farklı disiplinlerle ilişkisine
- B) Roman yazacaklara yönelik öğretilerine
- C) Anlatım özelliklerine
- D) İçeriğinde barındırdığı ikilemlere
- E) Okuyucu üzerinde bıraktığı etkiye

4. Çok büyük bölümü buzlarla kaplı olan Antarktika'da bitkilerin yaşama şansı çok düşüktür. Soğuk çöl iklimi ve kışın uzun süren karanlık dönem, bitki fotosentezi için elverişli değildir. Aşırı soğuk, kuvvetli rüzgârlar ve kuraklık bazen yaz aylarında bile büyümeyi engeller. Bitkilerin büyüebilmesi için suya ihtiyaçları vardır. Antarktika'nın çok büyük bölümü yağış almaz. Bitkiler suyu sadece kar ve buz eridiğinde kullanabilir. Antarktika'da ağaç ya da çalı benzeri bitkiler yoktur. Kıtada toplam 2 tane çiçekli bitki türü yaşar. Sadece Antarktika Yarımadası'nda bulunan bu bitkiler, *Deschampsia antarctica* ve *Colobanthus quitensis* olarak kaydedilmiştir. Bununla birlikte, uç koşullarda yaşamaya uyum sağlamış karayosunları, ciğerotları, likenler ve mantarlar Antarktika'daki bitki örtüsünü oluşturur.

Bu parçada Antarktika'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Üzerinde hangi tip bitkilerin yaşadığına
- B) Bitkilerin suyu alma şekillerine
- C) Bitki örtüsünün az olmasının nedenine
- D) Canlı yaşamına yönelik zorluklarına
- E) Sahip olduğu iklimin özelliklerine

OEDB082E

1. Endüstri Devrimi ve sonrasında yaşanan süreç kişiye özel ürünleri neredeyse bitirmişti. Giydiğimiz gömlektan belki binlerce üretiliyor, üzerinde yemeğimizi yediğimiz ve demonte olarak satılan masadan başka binlerce evde de var. Öte yandan diğer insanlarla ve çevremizle olan ilişkimiz, etrafımızdaki akıllı cihazlar tarafından kaydediliyor ve bir yerlerde ham bilgi olarak duruyor. İhtiyaçlarımızın bize özel bir şekilde hatta belki de biz farkında bile olmadan bu bilgiler kullanılarak karşılanacağı günlerin çok da uzaklarda olmadığı görülüyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yakın bir gelecekte teknolojik araçların insanların yerine karar verebileceği
- B) Günümüzde kullandığımız ürünlerin aynısının birçok insanda bulunduğu
- C) Kişiyeye özel ürünlerin Endüstri Devrimi'yle birlikte artık üretilmediği
- D) İhtiyaç duyulan ürünlerin akıllı cihazlar tarafından üretilebildiği
- E) İnsanlar arasındaki ilişkilerin teknolojik cihazlar tarafından kaydedildiği

2. Yankı odası etkisi; aynı düşünce etrafında birleşen insanlara sunulan bilginin o düşüncenin etrafında bulunan sınırlı alanda kalması, aynı görüşteki düşüncenin pekiştirilerek hiç sorgulanmadan benimsenmesi ve gerçeğin kendisinin inanılmaz bir hâle dönüşmesidir. Böyle bir etkinin varlığında karşıt düşünceler baskılanır, susturulur ya da kendilerine bir alan bulamaz. Öte yandan Facebook gibi sosyal ağların algoritmaları da kullanıcıların ilgilendiklerine yönelik gönderileri zaman tüneline göstererek bu etkinin oluşmasını destekliyor. Örneğin siz, bir arkadaşınız köpek paylaştığında onu beğenirseniz veya yorum yaparsanız Facebook hep köpekli paylaşımları göstermeye başlar. Başka arkadaşlarınız kedi paylaşırsa bile size göstermez. Sosyal medyanın sizi "mutlu etme ve içeride tutma" isteği aslında bir düşünce körlüğüne neden oluyor.

Bu parçadan hareketle "yankı odası etkisi" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı görüşte olan insanları birbirinden ayıran bir yapıdadır.
- B) İnsanların belli bir kalıpta kalması için her türlü teknolojik aracı kullanır.
- C) Sosyal medya kişilerin görüşlerine göre şekillenen bir almaya sahiptir.
- D) Bireyin düşüncesini canlı tutacak öğeleri sık sık karşısına çıkarır.
- E) Beğeniler ve ilgiler üzerinden hareket eden bir özelliği vardır.

3. Tıp ve edebiyat ilişkisi, tıbbın insanla olan ilişkisi gibi tarih boyunca şekil değiştirmiş; her dönem yeni yaklaşımlarla genişlemiştir. Tıbbın tarihi, insan acılarının da tarihidir aslında. Edebiyatın içinde kapladığı yer, diğer bilim dallarından hep daha büyük olmuştur tıbbın. Hastalık ve savaş ilişkisi, salgınlar, distopya anlatılarındaki tehlikeli virüsler, mekânla olan ilişkisi ekolojideki yeri, ırk ve etnisite bağı... Gittikçe büyüyen, genişleyen bir evrendir tıp edebiyatın içinde. Oysa tıbbın edebiyatla olan ilişkisi hiç de dışarıdan değildi. Düşünün ki iki disiplinin de ana konusu hep insan oldu. Freud bilinçaltını açıklamak için edebiyattan yardım aldı. Baba katlini "Oedipus Kompleksi" diye adlandırırken Sophokles'in oyunundan, Dostoyevski'nin *Karamazov Kardeşler* romanından güç aldı. Oliver Sacks nöroloji profesörüydü ve nöroloji rahatsızlıklarını müthiş edebî lezzetle kitaplarıyla anlattı. Irvin D. Yalom da Sacks'tan farklı değildi. *Divan*'ındaki hastaları roman kalıbıyla anlatıyordu meraklı okurlara.

Bu parçadan hareketle tıp ve edebiyat ilişkisi hakkında aşağıdaki önermelerden hangisi yapılamaz?

- A) Bazı doktorlar aynı zamanda edebiyatçıdır.
- B) Tıp diğer bilim dallarına göre edebiyatla daha iç içedir.
- C) Tıbbın, edebiyatın içindeki yeri giderek artmaktadır.
- D) Her iki alanın da ortak paydası insandır.
- E) Edebiyat, tıptan daha çok psikoloji alanından faydalanmaktadır.

4. Japon eşek arısı, bir Japon bal arısı kovanına girer ve diğer arkadaşlarını da kovana yönlendirecek olan feromonlarını salgılamak için hazırlanır. Bu sürede bal arıları da kendi aralarında iletişim kurmaya ve saldırıya başlar. Önce içlerinden birkaç tanesi kendini feda ederek eşek arısının önüne atlar. Eşek arısı bu intihar timine saldırdığı anda da etrafını yüzlerce Japon bal arısı sarar ve kanatlarını kullanıp vücutlarını çok hızlı bir şekilde titretmeye başlar. Kısa bir süre için eşek arısı birkaç bal arısını öldürebilse de titreşim sonucu sıcaklık artmaya başlar. Sıcaklık 47 derece civarına geldiğinde eşek arısı ölür çünkü vücutları en fazla 45 dereceye kadar dayanabilmektedir. Japon bal arıları ise 48 - 52 derece arasındaki sıcaklıklara karşı dayanabilirler, yani sıcaklığı biraz daha artırırsalar kendileri de ölecekken tam yeterli sıcaklıkta tutmayı bir şekilde başarırlar. Koloninin devamı için kendini feda eden birkaç bal arısının dışında koloni ciddi bir zarar görmez. Eşek arısı, feromonlarını salgılayacak zaman bulamadığı için de diğer eşek arıları kovanın yerini bulamaz.

Bu parçadan hareketle Japon bal arılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Başka bir arı saldırısına karşı birlikte savunma içgüdüüne sahiptir.
- B) Koloniyi Japon eşek arılarına karşı korumak için ısıyı kullanır.
- C) Türün devamlılığı için birkaç tanesi kendisini feda edebilir.
- D) Titreşimle ısıyı artırma savunmasını Japon eşek arılarına karşı uygular.
- E) Japon eşek arılarına göre ısıya daha dayanıklıdır.

1. İyi ve erdemli insan olmak, sağlam karakterli bireyler yetiştirmek; her ailenin, okulun ve toplumun en önemli hedeflerinden biridir. Çünkü sağlam karakterlilik sadece bireylerin değil, toplumun da huzurlu ve mutlu olmasını sağlar. Bu hedefi gerçekleştirmek, toplumsal kültür değerlerinin gelecek kuşaklara aktarılmasına bağlıdır. İnsanı mutlu, toplumsal yaşamı huzurlu hâle getirmek için sosyal bilimciler yıllardır "Karakter nedir, doğuştan mı gelir, sonradan mı kazanılır, değiştirilebilir mi, eğitimi nasıl gerçekleştirilir?" sorularına yanıtlar aramaktadır. İnsanların birçoğu, karakter özelliklerinin kalıtımla geçtiğine, doğuştan var olduğuna inanır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Toplumun huzurlu olabilmesi için yapılması gerekene
- B) Karakterin oluşumundaki yaygın inanışa
- C) Kültür aktarımının topluma etkisine
- D) Karakterle ilgili yapılan araştırma başlıklarına
- E) Bireyin gelişiminde etkili olan unsurlara

2. İlk dönem romanlarında insana olan sevgisinden bahseden Sait Faik, giderek umutsuzluğa kapılıp karamsar bir anlatım tarzını benimser. Yazardaki bu değişikliği iki bakış açısından yorumlamak mümkündür: Birincisi, hastalığının doğurduğu yeni ruhsal durumu; ikincisi, toplum tarafından dışlanmasının neticesinde içerik ve biçim olarak alışılmış kalıpların dışına çıkarak daha özgür bir tutum takınma isteğidir. Kendisi hiçbir etki altında kalmamasına rağmen kendinden sonra gelen Ferit Edgü, Adalet Ağaoğlu gibi önemli yazarların yol göstericisi olmuştur. Bu yönüyle öğretici yazar demek sanırım yanlış olmaz. **Bu parçadan hareketle Sait Faik'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Ruhsal yapısında bireysel ve toplumsal unsurların etkili olduğu
- B) Yazarlık yaşamında farklılaşan evreler geçirdiği
- C) Yaşamındaki özgürlük anlayışını eserlerine başarıyla taşıdığı
- D) Didaktiklik yönüyle bazı yazarlara önderlik ettiği
- E) Geçirdiği değişimle klişelerin dışına çıktığı

3. İnsanın evrimsel sürecinde ve toplumların genetik çeşitliliğinin oluşmasında Anadolu'nun önemli bir yeri vardır. İnsan, ilk olarak Afrika'da ortaya çıktıktan sonra Orta Doğu üzerinden Anadolu'ya ve dünyanın diğer bölgelerine göç etmiştir. Bunun yanında, tarihsel süreç içerisinde Anadolu toprakları doğudan batıya ve batıdan doğuya giden pek çok uygarlığa hem ev sahipliği yapmış hem de köprü olmuştur. Burada yaşayan ya da sonradan göç eden gruplar, bu karmaşık coğrafyanın kültür, sanat ve dil birikiminden etkilenmiştir. Anadolu'da ilk yerleşim yerlerini Paleolitik Dönem'den itibaren görüyoruz.

Bu parçada Anadolu ile ilgili,

- I. Jeolojik olarak Afrika kıtasından sonra oluşmuştur.
- II. Göç kabileleri için transit bölge olarak kullanılmıştır.
- III. Kültürel yönden toplulukları etkileyebilmiştir.
- IV. İnsanların genetik değişiminde en etkili rolü üstlenmiştir.

belirlemelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

4. Sosyal sınıflar arasındaki farkı belirtmek, kısa boylu bir kralın boyunu uzun göstermek ve binicilerin ayaklarını çamurdan kurtarmak... Bu gibi nedenlerden dolayı ilk topuklu ayakkabıyı erkekler giymiştir. Bunun tarihteki ilk örnekleri ise Afrika ve Asya'da görülmüş, devamında ise Türkiye ve İran üzerinden Avrupa kıtasına dek geçmiştir. Antik Mısır gibi yerlerde ise bu daha çok sosyal sınıf ayrımını ortaya koymak için kullanılmıştır. Bugünkü hâllerine pek benzemese de topuklu denebilecek ayakkabıların varlığı MÖ 3500 yıllarına kadar dayanmaktadır. Mısır'da topuklu ayakkabıların diğer bir kullanıcıları ise kulağa tuhaf gelse de kasaplardır. Kasaplar topuklu ayakkabıları hayvanları keserken ayaklarını kandan korumak için kullanmışlardır. Asya'daki kullanım amacı ise atlar üzerinde durmaktır. Pers askerleri ayaklarının üzengiden kaymasını önlemek için topuklu ayakkabıyı kullanmışlardır. Aynı coğrafyada okçular da vücut duruşunu düzeltmek ve bacaklarını sabit tutmak amacıyla bunu tercih edenler arasında yer almıştır.

Bu parçaya göre topuklu ayakkabıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Saygınlık kazanmak ve yaşamı kolaylaştırmak gibi amaçlara hizmet etmiştir.
- B) Günlük yaşamı kolaylaştırdığından ilk önce erkekler giymiştir.
- C) Farklı bölgelere taşınmasında hep aynı amaç güdülmüştür.
- D) Türkiye ve İran'daki kullanım amacı birbiriyle aynıdır.
- E) İlk dönemlerde savaşta üstünlük kurmak amacıyla kullanılmıştır.

1. 1990'lı yıllarda ivme kazanan ve büyük bir gelişim gösteren Türk polisiye edebiyatında en öne çıkan isim, hiç kuşkusuz Ahmet Ümit'tir. Ümit'in romanları 32 dile çevrilmiş ve 103 kitabı bu dillerde yayımlanmıştır. Ahmet Ümit romanlarının genel niteliği veya onu diğer polisiye roman yazarlarından ayıran özelliği; yapıtlarındaki kahramanların içinde bulunduğu durumların, okur açısından muamma veya serüven ögesinden bağımsız bir kıymeti olmasıdır. Ahmet Ümit, insanlara bağlı ve onları anlatan bir yazardır; her kitabında farklı bireyleri, farklı çevreleri anlatır. Bunun yanında Ahmet Ümit için günlük hayatta karşılaşılan, gazetelerin üçüncü sayfalarında okunan olaylar heyecan vericidir ve romanlarının malzemesini oluşturur. Bunların üzerine kurgu yapabilir; yaşamın kendisi *Binbir Gece Masalları*'ndan daha çekicidir. Zaten aslında gerçek yaşamda karmaşa ve zenginlik vardır.

Bu parçada söz edilen yazarla ilgili;

- I. evrensel,
- II. anlaşılır,
- III. özgün

nitelemelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

2. David Winner, *Kökler* adlı eseriyle âdeta İngiliz futbolunun röntgenini çekiyor. Futbolun beşiği olarak kabul edilen İngiltere futbolunun gelişim süreçleri hakkında bilgilere yer verirken bunları dönemin ünlü köşe yazarlarının yazıları ile destekliyor. Bir İngiliz olarak konuyu ele alış şekli, halktan gelebilecek olumsuz geri dönüşlere rağmen geri adım atmadan kitabı kaleme alması objektif bir bakış açısı yakalamasını sağlamış. Konuya bu şekilde eğilmiş olması okurları ziyadesiyle mutlu etti. Açıkça, İngiliz halkının futbolda yaşadığı başarısızlıkları, nedenleri ile ortaya koyuyor. Kitapta sadece ülke futbolu hakkında bilgiler yer almıyor. Toplumsal gelişim üzerine bilgiler sunarken yaşanan çağın düşünce yapısını da bizlerle paylaşıyor. Bu paylaşımlar biz okurları tarihte yolculuğa çıkarıyor. Son zamanlarda futbol üzerine yapılan yapımlardan olan ve çok fazla beğeni alan *The English Game* dizisinin kitap ile birçok benzerliğini yakalayabilirsiniz ve kitabın futbol tarihine nasıl bir ışık tuttuğunu daha yakından görebilirsiniz.

Bu parçada söz edilen eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İngiliz futbolunu tüm yönleriyle gözler önüne serdiği
- B) Futbola ilgili bir yapımla benzerliklerinin bulunduğu
- C) Tarafsızlık ilkesine göre hareket etmesinin okurda olumlu etki bıraktığı
- D) Eserini farklı türlerden alıntılarla desteklediği
- E) Futbola ilgili konuları irdemesiyle birçok kesimce referans gösterildiği

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kış için yiyecek depolayan canlıların bazıları yiyeceklerinin tamamını tek bir yerde saklar. Ancak birçok sincap türü muhtemel hırsızlık vakalarına önlem olarak stokunu parçalara ayırarak saklar. Gömdükleri yiyecekleri bulurken sincapların sadece koku duyularına güvendikleri düşünülüyordu. Ancak güncel araştırmalar, sincapların birbirine çok yakın konumlanmış stoklardan sadece kendilerine ait olanları açtıklarını ortaya çıkardı. Bu durum, sincapların yiyecek gömerken uzamsal ipuçlarından da faydalandıklarını gösteriyor. Gelişmiş olaysal (epizodik) bellekleri, koku duyusunun işe yaramadığı kar altındaki yiyeceklerini bulmada sincaplara avantaj sağlıyor. Kendilerini izleyen türdeşlerini kandırmak için kazdıkları sahte depoları da uzun süre hatırlayabilen sincapların yaşadıkları bölgenin detaylı zihinsel haritasını çıkarabildiği düşünülüyor. Sincapların her bir depolama ünitesine farklı türde yiyecek saklaması da bir süre sonra küçük depolarının yerlerini hatırlamalarını kolaylaştırıyor. Sakladıkları yiyecekleri bulmada %95 başarı gösteren sincaplar, bulamadıkları tohumlarla doğaya yeni ağaçlar kazandırıyor.

3. Bu parçadan hareketle sincaplarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Besinleri saklama şekillerine
- B) Yiyeceklerini koruma yöntemlerine
- C) Kar altında kalan yiyeceklerle nasıl ulaştıklarına
- D) Yiyecekleri bulmalarıyla ilgili araştırma sonuçlarına
- E) Başka sincaplarla olan ilişkilerine

4. Bu parçaya göre sincapların kar altında kalan yiyeceklerini bulma yöntemi aşağıdakilerin hangisinde belirtilmiştir?

- A) Koku alma duyularından faydalanarak
- B) Olaysal belleklerini kullanarak
- C) Farklı türde yiyecekleri depolayarak
- D) Tüm yiyecekleri tek bir yerde saklayarak
- E) Türdeşlerinden farklı depolama alanları oluşturarak

1. Uluslararası Uzay İstasyonu zaman zaman deneylerde kullanılmak için bazı hayvanları uzaya götürüyor. Elegans türü solucanlar kısa zaman önce Dünya'ya geri getirildi ve üzerlerinde incelemeler yapıldı. İşte bu incelemelerde solucanların, Dünya'daki türlerinden daha uzun ömürlü oldukları ortaya çıktı. Canlılarda yaşlanmaya sebep olan genler incelendi ve solucanların bu genlerinde uzaya gidip geldikten sonra önemli azalmalar olduğu ortaya çıktı. Bu tür solucanlar daha önce de uzaya götürülüyordu. Hatta 2003 yılında atmosfere girdiğinde parçalanarak Columbia uzay aracında insanlar ölmesine rağmen bu solucanlar zarar görmemişti. Bunun dışında astronotların uzaya gittiklerinde kas ve kemiklerinde meydana gelen erimeyi önlemek için bu solucanların metabolizmalarında ve genlerinde bir dizi araştırma yapıldı.

Bu parçaya göre Elegans solucanlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Genlerindeki değişim sayesinde diğer solucanlardan daha uzun yaşarlar.
- B) Astronotların daha sağlıklı olmaları için genlerinde araştırma yapılmıştır.
- C) Yaşam sürelerinin uzamasında oksijensiz ortamların etkisi vardır.
- D) Uzaydan döndüklerinde daha az yaşlandıkları gözlenmiştir.
- E) Yaşanan bir uzay kazasında kurtulmayı başarmışlardır.

2. Aslında yeni bir kavram olan ama fikir olarak bir o kadar eskiye dayanan biyomimikri, doğanın işleyişi hakkında bize bambaşka bir pencere açıyor. Örümcek ağının esnekliği, deniz kabuğunun sağlamlığı, yusufçuk böceğinin havada asılı kalması gibi birçok canlı davranışı ve özelliği, insanları her zaman etkilemiş ve merak uyandırmıştır. Bunun sonucunda da biyomimikri kavramı ortaya çıkmıştır. İnsanlar doğanın bir parçasıdır ve var olduğundan beri her alanda doğayı kullanmıştır. Biyomimikri doğayı kullanmaktan ziyade onun gibi davranmayı amaçlamıştır. Aslında daha sağlam, daha güvenilir, daha işlevsel ve daha az maliyetle üretim yapmak adına doğanın tasarımlarından etkilanilmektedir. Bu fikrin ilk örneği muhteşem deha Leonardo da Vinci'nin buluşlarında görülmüştür. Kuşların kanatlarını ve çırpınışlarını gözlemleyen Vinci, ilk uçan makineyi icat etmiştir. Onu daha sonra Wright Kardeşlerin güvercin kanadından esinlenerek ilk motorlu uçağı uçurmasını izlemiştir.

Bu parçadan hareketle "biyomimikri" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İnsanların yaşamını kolaylaştırmak adına doğayı kullanma amacını güder.
- B) Birçok buluşun temelinde ve geliştirilmesinde etkin rol oynamıştır.
- C) Kavramsal olarak anılmasa da uygulamada uzun zamandır var olmuştur.
- D) Doğadaki birçok canlının öne çıkan özelliklerinden esinlenmeyle ilgili bir kavramdır.
- E) Üretim maliyetlerinin azaltılmasında büyük bir öneme sahiptir.

3. Günümüz evreninde çift yaratılması adı verilen kuantum olayı, kara deliklerin yakınlarında bulunabilecek yoğun kütle çekim alanları tarafından uyarılabilir. Einstein'dan çok önce, 1799 yılında Pierre de Laplace, eğer bir cisimden kurtulma hızı, ışık hızını aşarsa bu cisimden kurtulmanın hiçbir şekilde mümkün olmadığını ileri sürmüştü. İşte bu cisimler, fizikçi John Archibald Wheeler tarafından verilen adlarıyla kara deliklerdir. Bir kara delikte öylesine büyük bir kütle o kadar küçük bir uzay bölgesine sıkışmıştır ki buradaki kütle çekim kuvveti ışığı bile hapsedecek ölçüde güçlüdür.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kara delikler hakkındaki bir bilgiye
- B) Işık hızıyla ilgili fikir yürütenlere
- C) Kuantum olayının kısaca tanımına
- D) Kara deliklerin ışık üzerindeki etkisine
- E) Kütle çekimini etkileyen en büyük unsura

4. Kısa mesaj anlamına gelen SMS, 1992'de ilk defa gönderilmesinin ardından cep telefonu sahibi herkesin kullandığı faydalı bir özellik hâline geldi. Ancak gelişen teknolojiyle birlikte 160 karaktere sığmayacak mesajlar; fotoğraf, video gibi içerikler için yetersiz kalmaya başladı. Her ne kadar MMS gibi seçenekler kullanılsa da akıllı telefonlarda bulunan anlık mesajlaşma uygulamalarının sunduğu özellikler karşısında bu çözümler yeterli olmadı. İnternetin olmadığı zamanlarda SMS işlevselliğini koruyor. İnternet olmadan da kolayca sohbet imkânı sunan bir mesajlaşma sistemi geliştirmek için yapılan çalışmalar sonunda RCS adı verilen bir standart geliştirildi. RCS; yüksek çözünürlüklü fotoğraf ve videoları desteklemenin yanında "yazıyor", "ulaştı" ve "okundu" bilgisiyle birlikte daha iyi grup sohbeti gibi özellikler de sunuyor.

Bu parçadan hareketle SMS ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Teknik açıdan bazı konularda yetersiz kaldığı
- B) Yerine gelecek sistemden sonra önemini yitireceği
- C) Sınırlı sayıda karakterle mesaj gönderebildiği
- D) Görsel içerikli mesajların göndermeye uygun olmadığı
- E) İnternetin olmadığı zamanlarda da mesaj gönderimine imkân tanıdığı

1. Polisiye roman yazmanın saygın bir iş olduğu konusunda birçok yazar hemfikirdir. Özellikle edebiyat var olduğu günden beri polisiye roman en önemli edebî türlerden biri olmuştur. Onu bu denli önemli kılan, suçu anlatmasıdır. Suç, tıpkı insan DNA'sı gibi birçok bilgiyi içinde barındırır. İşlenen bir suçu inceleyerek çağını, insanı ve toplumu anlatabilirsiniz. Örneğin Dostoyevski bir polisiye roman yazarıdır ve *Suç ve Ceza* da *Karamazov Kardeşler* de çok nitelikli birer polisiye romandır.

Bu parçaya göre polisiye romanla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bir toplumun geçirdiği evrelerin neler olduğu hakkında bilgi verir.
- B) Birçok suçun kaynağının aydınlatılmasında önemli bir araçtır.
- C) İnsan davranışlarının altında yatan sebeplere ışık tutar.
- D) Toplumlari ve bireyleri analiz etmede en etkili roman türüdür.
- E) Eserdeki suçun işlendiği dönem hakkında ipuçları sunar.

2. Kalemin içindeki yazmamıza yarayan siyah malzeme kurşun değildir. Kurşun kalemin içi, grafit ve kil karışımının yüksek ısıda sıkıştırılması ile elde edilir. Cumberland Kalem Müzesinin kayıtlarına göre 16. yüzyılda İngiltere'de (Borrowdale) çıkan şiddetli bir fırtına sonrasında devrilen ağaçların altında siyah bir maddenin biriktiği görülür. Bu madde aslında grafitir ve kurşundan daha kullanışlı bir maddedir. Ancak görünümü itibarıyla kurşuna benzediğinden bu maddenin bir tür kurşun olduğu sanılır. Yaklaşık 200 yıl boyunca süren bu inanç, bugün neden hâlen bu kaleme, kurşun kalem dediğimizi açıklar. Daha sonra bu maddenin yumuşak bir karbon türü olduğu anlaşılmıştır. Bu madde ile yapılan en iyi ve en önemli iş "yazmak" olduğundan maddeye Yunanca "yazmak" anlamına gelen "grafite" kelimesinden esinlenerek grafit denilmiştir. Kalem kelimesi ise dilimize Arapçadan geçmiştir. Arapçaya ise Yunanca "kamış" anlamına gelen "kalamos" kelimesinden dönüşerek geldiği düşünülmektedir. Latincesi ise "küçük kuyruk" anlamına gelen "pencilus"dur.

Bu parçada kurşun kalemle ilgili olarak,

- I. Kurşun kalem gerçekten kurşundan mı yapılmıştır?
- II. Kurşun kalem, sözcük kökeni olarak nereden gelmiştir?
- III. Kurşun kalemin bulunmasıyla insanlık tarihinde nasıl bir değişim yaşandı?
- IV. Kurşun kalem yapımında kullanılan madde, başka hangi alanlarda kullanılmıştır?

sorularından hangilerinin cevabı yoktur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve IV

3. Tıraşın kesin tarihi bilinmemekle birlikte pek çok uzman, vücut kıllarından kurtulma çabasının yaklaşık olarak MÖ 100.000 civarında mağaralarda yaşayan atalarımız arasında başladığını, bu iş için taş parçaları ve deniz kabukları kullandıklarını öne sürmektedir. Bu tarihten yaklaşık 70 bin yıl sonra atalarımızın, taşı keskinleştirmenin ateş yakmanın yanı sıra tüyleri nazıkçe kesebilmeye imkân verdiğini keşfettikleri tahmin edilmektedir. Erken dönem tıraş bıçakları ise metal işleme ve madencilikteki gelişmelerle ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte tıraşın gerçek tarihi, Mısır uygarlığıyla başlar. Mısır'da vücut kıllarından kurtulmak saplantılı bir hâl almıştır. Saçlar da dahil olmak üzere tepeden tırnağa bütün tüylerinden kurtulmaya çalışan Mısırlılar, kireç ve arsenik gibi kostik maddelerden ilkel tüy dökücü kremler ve tıraş losyonları üretmişlerdir.

Bu parçada tıraşla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kimi toplumlarda kimyasal maddelerle yapıldığı
- B) İlk defa yapıldığı dönemde taşlardan yararlanıldığı
- C) Madenleri işleme ile birlikte gelişim gösterdiği
- D) Mısırlılardaki tıraş anlayışının psikolojik etmenlere dayandığı
- E) İlk insanlardan bu yana aynı anlayışla varlığını sürdürdüğü

4. Refleks, canlıların dış uyaranlara tepki olarak gerçekleştirdikleri hızlı ve istemsiz tepkilerdir. Dış uyaran ile kastedilen canlı organizmanın ortamında vücuduna etki eden şartlardaki ani değişikliklerdir. Refleks tepkilerinin ortaya çıkması için bilinçli eylemlerimizde olduğu gibi beynimizi kullanmamız gerekmez. Örneğin farkında olmadan sıcak bir nesneye dokunduğunuzda sıcak nesneye değmenizle elinizi çekmeniz bir olur. Oysa henüz bilinciniz, sıcaklığı fark etmemiş ve kaslarınıza elinizi sıcak nesneden çekmeniz gerektiğini bildirmemiştir. Reflekslerimiz, sinir hücrelerinin koordineli bir etkinliği sonucu ortaya çıkar. Refleksin ortaya çıkması için bu sinyallerin beynimize gitmesi gerekmez. Bu sayede refleksler çok hızlı bir şekilde ortaya çıkabilir. Refleks hareketi, doğrudan sinir yayı adı verilen bir sinir yolu tarafından gerçekleştirilir. Sinir yayı, reseptörlerin uyarımı ile devreye girer. Reseptörler omuriliğe duyu nöronları ile sinyal gönderir. Sonuç olarak kaslarımız uyarılır ve refleks aksiyonu ortaya çıkar.

Bu parçadan hareketle reflekslerle ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Düşünme eyleminden önce gerçekleşen bir yapıya sahiptir.
- B) Dış uyaranlarda meydana gelen hızlı değişimlere bağlı olarak gerçekleşir.
- C) Sinir hücrelerinin, beyni uyarması sonucu ortaya çıkar.
- D) Hareketin ortaya çıkmasında duyu nöronlarının kasları uyarması etkilidir.
- E) Bilinçli faaliyetlerden bağımsız olarak gerçekleşen tepkisel hareketlerdir.

1. İkizler arasında var olduğu söylenen psişik bağlantıyı araştırmak için pek çok çalışma yapılmıştır. Tek yumurta ikizlerinin beyin dalgaları kaydedilerek karşılaştırılmış ve benzerlik, beyin dalgalarında da gözlenmiştir. Özellikle bu psişik bağlantıda çevre faktörü çok etkilidir çünkü ikizler aynı anda dünyaya geldiklerinden içine doğdukları ortam da birebir aynı oluyor. Kardeşlik söz konusu olduğunda iki kardeşin doğumu arasında geçen zamanda, ailede pek çok şey değişebiliyor. Genetik olarak bu derece benzerliğe bir de çevre faktörünün benzer olması eklenince bunun normal sayılabileceğini düşünenler hiç de haksız sayılmazlar ancak bunun tam tersini kanıtlayan çok ilginç hikâyeler de var. Doğumda ayrılıp birbirini görmeden büyüyen tek yumurta ikizlerinin, birbirlerinden ayrılmadan büyüyenlere göre birbirine daha fazla benzediklerini ortaya koyan araştırma sonuçları elde edilmiştir. Bu garip durumun neden ortaya çıktığı konusunda yapılan en mantıklı açıklama ise insanın benzersiz olma arzusudur. Muhtemelen bu arzu birlikte büyüyen ikizleri birbirinden farklı davranmaya sevk etmiş, öte yandan ayrı büyüyenlerde böylesi bir eğilim olmadığından onların paylaştığı özellikler daha fazla olmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İkizlerde görülen psişik bağlantıda en önemli faktör çevredir.
- B) Farklı ortamda yaşayan ikizlerin, aynı ortamda yaşayanlara göre benzerlikleri kimilerine göre daha fazladır.
- C) Tek yumurta ikizlerinin birbirine benzeyen yönlerinin çok olmasında aynı çevrede yaşamalarının etkisi vardır.
- D) Başkalarından farklı olma isteği, ikizler arasındaki benzerliklerin azalmasına sebep olur.
- E) İkizler arasındaki benzerlikler hakkında yapılan çalışmalarda çevreyle ilgili iki görüş ortaya atılmıştır.

2. San Francisco Modern Sanat Müzesinde Khayatan adında biri, yere bir gözlük bırakarak oradan uzaklaşır. Kısa bir süre sonra gözlüğün etrafında insanlar toplanmaya ve gözlüğü incelemeye başlarlar. Hatta bazı ziyaretçiler gözlüğün fotoğrafını çeker. Khayatan, sıkı bir sanat savunucusu olmasına rağmen benzer bir deneyimi daha önce beyzbol sopası ve çöp kutusu ile de yapmıştır.

Bu parçaya göre Khayatan yaptığı deneyimle;

- I. modern sanatın yaratıcılığın bir dışı vurumu olduğunu göstermek,
- II. bir eserin etkisinin kendi sanatsal özelliklerinden mi, yoksa sanat galerisinde sergileniyor olmasından mı kaynaklandığını anlamak,
- III. insanların sanat algısının çevresel koşullara göre değiştiğini belirlemek

gerekçelerinden hangilerini kanıtlamaya çalışmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Kintsugi, aslında hiçbir şeyin gerçekten kırılmadığını ortaya koyan bir sanattır. Bu tekniği kullanan sanatçılar, kırılmış seramikleri altın ve gümüş ile birleştirerek yaşanmışlığın özgün ve benzersiz izlerini taşıyan eserler ortaya çıkarırlar. 500 yıllık bir geleneğe sahip olan bu teknik, kırılan objelere kaybettikleri fonksiyonlarını kazandırmanın ötesinde, değerli bir yaşam derisi sunar. Kintsugi, kırılmanın aslında bir bozulma ve yokluğa gidiş değil; yeni bir varoluş biçimi olduğuna işaret eden, umut dolu yaşam metaforları üreten bir sanattır. Kintsugi, kırılmış bir tabağın değer verilerek üzerinde çalışıldığında olumlu düşüncenin olağanüstü bir kanıtı hâline gelebileceğini gözler önüne sermesi bakımından da ilginçtir. Kintsugi ile kırılmanın izleri gizlenmez, tam tersine vurgulanır. Kintsugi sanatı, Wabi - Sabi anlayışına dayanır. Wabi - Sabi, yaşamın hiçbir unsurunu kusur olarak görmez, tersine ona göre yaşam tüm unsurları ile değerlidir. Tam da bu noktada Doğu ve Batı felsefelerinin farkı ortaya çıkar. Doğu, yaşanmışlığı ve kusuru kutsarken Batı, simetriyi ve kusursuzluğu kutsar.

Bu parçadan hareketle Kintsugi sanatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Özünde kırılan nesnelerin eskisinden daha etkileyici bir hâle getirilmesi vardır.
- B) Öğretilerinde, özelliğini yitirmiş bir eşyanın miadını doldurması anlayışı hâkimdir.
- C) Bozulmanın ve kırılmanın aslında yaşamın bir parçası olduğu görüşü üzerine temellenmiştir.
- D) Kırılan nesnelerin değer verildiğinde olumlu düşüncelerin ortaya çıkmasını sağladığını vurgular.
- E) Formunu kaybeden nesnelerin yeni ve farklı bir görünüme kavuşmasını amaçlar.

4. Açıklanamayan pek çok yönüyle sinestezisi, bilimin ve sanatın peşinde olduğu nöromüzikolojinin heyecan verici konuları arasında yer alıyor. Eski Yunanca bir sözcük olan sinestezisi, birlikte duyumsamak ya da bir arada algılamak anlamına gelir. Sesin rengi, hareketin sesi, kavramların tadı, hareketin rengi ya da tüm bunların bir karması şeklinde ortaya çıkabilir. Aslında sinestezisi çoğu insanda belirli bir oranda var olabilir. Renklerin uyandırdığı hisler bu duruma basit bir örnek olarak gösterilebilir. Ancak çoğumuz ya bunun farkında değiliz ya da "deli saçması" tabiriyle yargılanmamak için bu deneyimlerimizi dile getirmeyiz. Oysaki bilimsel araştırmalar sinesteziyi deneyimleyen kişilerin yaratıcı zekâ ve hafıza becerilerinin normalin üzerinde olduğunu gösteriyor. Özellikle sanatsal yaratımlarda birçok eserin anlam ve içeriği, estetik ve bilimsel açıdan hâlâ konuşulup tartışılmaktadır.

Bu parçadan hareketle "sinestezisi" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bütün insanlarda yarattığı ortak duyguya
- B) Günlük yaşamda var olma şekline
- C) Sözcük kökeni bakımında geldiği dile
- D) Sanatsal alandaki etkisine
- E) Terimsel olarak tanımına

0F6A009F

1. İstanbul, hemen her dönemde Türk şiirinin vazgeçilmez temalarından biri olmuştur. Birçok şairin övgüyle bahsettiği bu şehir, İlhan Berk'in şiirlerine farklı görünümleriyle yansır. İlhan Berk, İstanbul'u sevmekle kalmaz; onu bütün semtleri ve sokaklarıyla şiire sokar. Tasvir ettiği bu yerleri, ressamlığının etkisiyle okuyucunun gözünde canlandırmayı başaran şair, tarihî semtleri en ince ayrıntısına kadar betimler. Onun şiirinde İstanbul; işçileriyle, yoksullarıyla, açlarıyla, hastalarıyla, balıkçılarıyla ve kadınlarıyla vardır. Bu yaklaşım onun toplumcu kişiliğinin yansıması olarak şiire girer. Yaşadığı şehre sadık olan şair, onu bütün detayıyla şiirine eksen kılar.

Bu parçaya göre sözü edilen sanatçı için;

- içerik bakımından benzer konular üzerine yoğunlaşan,
- toplumun beklentileri doğrultusunda şiir yazan,
- farklı disiplindeki hünerini şiirde kullanan

nitelemelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. İmge, hem psikoloji hem de edebiyat incelemeleri alanına giren bir konudur. Psikolojide "imge" kelimesi geçmişe ait bir duyum veya algının meydana getirdiği bir yaşantının zihinde canlandırılması ve hatırlanması demektir. Bunun mutlaka görsel olması gerekmez. Tat, koku, dokunma, ses, renk gibi duylara hitap eden imgelerin yanında, dinamik ve statik olguları canlandıran imgeler de vardır. İmge ya da imaj fiziksel görüntülerin veya olguların zihinde uyandırdığı izlenimlerdir. İnsan zihni, fiziksel objelerin görüntülerine maruz kalmadan da imajlar üretebilir. Bu görüntüler; geçmişte kalmış, şimdi hatırlanamayan anılardan, rüyalardan, halüsinasyonlardan veya sayıklamalardan izler taşıyor olabilir.

Bu parçada imge ile ilgili olarak;

- insan zihnindeki yansımaların sonucu olduğu,
- psikoloji alanında uzman olanların anlayabileceği,
- duyu organlarına seslenen çeşitlerinin olduğu,
- zaman içindeki farklı şekillere büründüğü

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. *Tutunamayanlar* ile çok basit bir iş yapmak istedim, insanı anlatmayı düşündüm. Kapalı dünyalar içinde yaşayan yazarların bile bu cümleye hemen isyan edeceğini, "Peki, herkes ne yapıyor?" diye öfkeleneceğini bildiğim hâlde bu basit gerçeği söylemekten kendimi alamıyorum. Ben, kahramanlarımın iplerini istediği gibi oynatarak insanlardan kuklalar yaratan büyük romancıların yeteneklerinden yoksunum. Roman kahramanlarına uygulayacak büyük kuramlarım, onları peşinden koşturacağım büyük ülkülerim yok. Ya da insanlara, özellikle *Tutunamayanlar'a* saygım büyük olduğu için acıyorum onlara; böyle büyük büyük meselelerin makale, inceleme, deneme gibi yazı türlerinin konusu olduğunu sanıyorum.

Bu parçanın yazarı;

- mütevazı,
- açık sözlü,
- çalışkan

ifadelerinden hangileriyle nitelendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Yüzyıllar önce, Güney Amerika'da İnkalar, giydikleri sandaletlerin tabanını kauçukla kaplayarak su geçirmeyen ayakkabılar; Aztekler ise içi boş kauçuk heykeller yaparlardı. Kristof Kolomb, 15. yüzyılın sonlarına doğru Güney Amerika'ya gittiğinde yerlilerin küre şeklinde cisimlerle oyun oynadığını ve bu cisimlerin yerden sektiğini gözlemledi. Yerlilerin bu cisimleri "cau - uchu" ismini verdikleri ağaçlardan elde ettiklerini öğrendi. Yerliler ağaçtan elde ettikleri malzemeyi sertleştirmek için palmye cevizlerinin dumanında tütsülüyorlardı. Kelimenin kökeni Keçuva dilindeki "kauchuk" sözcüğü olup "ağlayan ağaç" anlamına gelir. Kolomb, yanında bir miktar kauçuğu Avrupa'ya götürdüysen de o dönem altın ve gümüşe olan ilgiden dolayı kauçuk göz ardı edilmiş.

Bu parçada "kauçuk" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- Kelime kökeninin ne anlama geldiğine
- Avrupa'da ilgi görmemesinin nedenine
- Farklı topluluklar tarafından kullanıldığına
- Kullanım amaçlarının farklılık gösterdiğine
- Farklı coğrafyalarda kullanımının yaygınlaştığına

1. İnsanın doğup büyüdüğü yurdunu geride bırakması, nedeni her ne olursa olsun, kapanmayan yaralar açar ruhumuzun derinliklerinde. Bazen hayat şartlarından, bazen doğal afetlerden ve en çok da siyasi nedenler ve savaşlardan ötürü geride bırakırız yaşam alanımızı. Yepyeni bir başlangıçtır aslında ama göç ettiğimiz yerde bizi nelerin beklediğini bilememek kaygıların en büyüğünü yaratır.

Bu parçadan hareketle "göç etme" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı sebepleri olabilir.
- B) Büyük bir kaygı sebebidir.
- C) Bir başlangıç olarak görülebilir.
- D) Savaş, nedenleri arasındadır.
- E) Çoğu zaman bunalımla sonuçlanır.

2. Sporcuların başarılı olmasında sadece yetenek yeterli olmaz. Onları başarıya ve zafere götüren yol, disiplinli bir şekilde çok çalışıp antrenmanlarını düzenli yapmaktan ve sağlıklı bir hayat sürmekten geçer. Ama bazı sporcular kazanma uğruna tüm ahlaki değerleri, evrensel spor kurallarını hatta kendi sağlıklarını hiçe sayarak çeşitli yöntemlere ve performans artırıcı maddelere başvuruyor. Doping; sporcunun fiziksel ve psikolojik sağlığına zararlı, hakça yarışı engelleyen, sportif performansı artıran ve yasaklanmış yabancı maddelerin vücuda normal olmayan yollardan alınması ya da sporcunun vücudunda doğal olarak bulunan bir maddenin normal düzeyin üzerine çıkarılmasını sağlayan madde ve yöntemlerin kullanılması olarak tanımlanır. Bu yabancı maddeler genelde doğal besin kaynaklarından alınamayan ve organizmanın üretmediği sentetik maddelerdir. Bu maddeler dopingli sporcunun rakiplerine karşı spor ahlakına yakışmayacak şekilde haksız avantajlar elde etmesine yol açar.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bazı sporlar için ahlaki değerlerin hiçe sayıldığı
- B) Başarılı olmanın, birden fazla etkenle sağlandığı
- C) Dopingin, sporcuların kariyerini tehlikeye soktuğu
- D) Sporda dopingin haksız rekabete yol açtığı
- E) Dopingin sentetik maddelerden oluştuğu

3. Voltaire'in sivri dilliliği ve hazırcevaplığı yüzünden başı sıkça belaya girmiştir. Genç bir asilzadeyi gücendiren sözleri, mahkeme dahi olmadan sürgün edilmesine sebep olmuştur. İngiltere'ye sürülmesi onun düşünsel durum ve düşüncelerini de büyük oranda etkilemiştir. İngiliz monarşisinden ve ülkenin din ve ifade özgürlüğüne verdiği değerden etkilenen genç yazar, Shakespeare gibi ülkenin önde gelen yazar ve düşünürlerinden de etkilenmiştir. Üç yıllık sürgün hayatından sonra Paris'e dönen Voltaire, fikirlerini İngiliz hükümetini konu alan kurgusal bir metinde toplayarak bastırmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi Voltaire için söylenemez?

- A) Birçok sanatçının etkisi altında kalmıştır.
- B) Metinlerinde siyasi etkiler gözlemlenmektedir.
- C) İğneleyici sözleri hayatına etki etmiştir.
- D) Bazı eserleri eleştirel yaklaşımdan uzaktır.
- E) Yayımlanmış eseri bulunmaktadır.

4. Elektronik ticaret; mal ve hizmetlerin üretim, reklam ve satışının internet üzerinden güvenli bir ortamda yapılmasıdır. Elektronik ticaret ve mobil ticaret hakkında değişik zamanlarda araştırmalar yapılmıştır. Ancak bu konular hakkında meta analiz çalışması sayısı yok denecek kadar azdır. Yapılan tespitin akademik düzeyde yürütülebilmesi için somut bilimsel verilere ihtiyaç olduğu açıktır. Bu amaçla "elektronik ticaret ve mobil ticaret" konusunda yapılan lisansüstü tezler, doktora tezleri, makaleler ve bildirilerin incelemeye tabi tutulmasının bu ihtiyacın karşılanmasına katkı sunacağı düşüncesiyle hareket edilmiştir.

Bu parçada "elektronik ticaret" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Günümüzde ticaretin ana eksenini oluşturduğuna
- B) İnternet aracılığıyla ürünlerin müşterilere ulaşmasını hedeflediğine
- C) Henüz bu alanda yeterli araştırmaların yapılmadığına
- D) Farklı dönemlerde araştırmalara konu olduğuna
- E) Bilimsel çalışmaların yapılmasıyla daha da gelişebileceğine

0F050E8C

1. İnsan sağlığında meydana gelen bozulma, ekonomiyi de olumsuz yönde etkilemektedir. Çünkü üretim için olmazsa olmazlardan olan emek faktörünün elde edilebilirliği düşmektedir. Sağlığında bozulma meydana gelen birey eğer tedavi edilmezse sakat kalıp iş göremez bir duruma gelebilir ya da ölebilir. Her iki durumda da ülke ekonomisi olumsuz yönde etkilenebilir. Sadece üretim faktörü olarak düşünülürse gerekli üretimi sağlamadan ölen bir insan, ekonomik ömrünü eksik bırakıp yok olan bir üretim faktörüdür. Bununla birlikte kişinin hastalığı hem ailesinin hem de toplumun duygusal yapısını, aynı zamanda toplumdaki sosyal güvenliği ve sosyal barışı bozar. Zamanında sağlık hizmetlerini yapmayan kişi ise ileride hem ailesine hem de toplumuna ekonomik anlamda büyük bir yük getirecektir.

Bu parçada "sağlık" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Ülke ekonomisiyle yakından ilgili olduğuna
- B) Sağlık alanında çalışan insanların daha avantajlı olduğuna
- C) Üretimin aksamaması için gerekli olduğuna
- D) Yakın çevresinin psikolojik durumunu etkileyebileceğine
- E) Sosyal yaşamın huzuru için önemli olduğuna

2. Dünyayı 24 saat açık küresel bir pazar yerine dönüştüren internetin sahip olduğu kısıtlar, mobil iletişim araçlarıyla birlikte hızla ortadan kalkmaktadır. Öncelikle cep telefonu gibi mobil araçlar çok hızlı yayılmaktadır. Örneğin Japonya ve bazı Avrupa ülkelerinde cep telefonu abone sayısı, normal sabit hatlı telefon abonelerini geçmiştir. Ucuzlayan fiyatları, kullanım kolaylığı ve sağladığı rahatlık gibi unsurlar mobil kullanıcı sayısını hızla arttırmıştır. Mobil araçlar yardımıyla sunulan mobil internet servisleri, kullanıcıların sabit bir bağlantı noktasına ihtiyaç duymasını gerektirmeden onlara daha kişisel içerikler ve özel servisler sunmaktadır. Bu durum firmaların elektronik ticareti mobil cihazlara uygun programlar üzerinden gerçekleştirmelerini sağlamaktadır. Özellikle akıllı cihaz satışlarının artmaya devam ettiği son yıllarda mobil ticaret araçları tüketiciler tarafından çok kullanılıyor. Tüketicilerin mobil alışverişi tercih etmesinin sebebi; hız, ürün araştırması yapabilme promosyon fırsatları, uygun kullanım gibi fırsatlardır.

Bu parçada "mobil araçlar" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Günümüzde sayısının hızla arttığına
- B) Ekonominin küresel boyut kazanmasına katkıda bulunduğuna
- C) Avrupa ülkelerindeki kullanımının daha yaygın olduğuna
- D) Kullanıcılara çeşitli fırsatlar sunduğuna
- E) Elektronik ticaretin yaygınlaşmasını sağladığına

3. Bir süreden beri g-mail kullananların dikkatini çeken bir özellik var. Sizi tanıyan g-mailiniz, siz birkaç kelime yazdıktan sonra, sizin ne yazacağınızı tahmin ediyor ve cümlelerinizi tamamlıyor. Örneğin siz en yakın arkadaşınıza, İngilizce, "Pazar günkü programımızda..." diye yazdığınızda yapay zekâ araya girip cümlelerin geri kalanı için öneride bulunuyor "Bir değişiklik var mı?" diye. Eğer yazmak istediğiniz buysa bilgisayarınızın onay tuşuna basmanız yeterli. Fakat yapay zekânın bu tahmini kısa metin önerileri nereye kadar gidebilir? Birkaç cümle versek yapay zekâ bize roman yazabilir mi? Bizim yazma stilimizi öğrenen yapay zekâ; bizim yerimize, dostlarımıza uzun mektuplar kaleme alabilir mi? Öğrencilerin kompozisyon ödevlerini de yapmaya kadar gidebilir mi? Günün birinde belki haber de yazabilir mi? Tüm bu soruların yanıtlarını merak eden *The New Yorker* dergisi ilginç bir deneyime imza attı. Derginin makaleleri bir yapay zekâyâ tanıtıldı. Derginin yazarlarından John Seabrook'un başladığı makalede yer alan her bölüm sonundaki bir paragrafı, yazının akışına göre öngöründe bulunarak Smart Compose adlı yapay zekâ yazdı. Sonuç oldukça şaşırtıcıydı. Program, makalenin ana fikrine uygun paragraflar yazmıştı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Metin yazarlığı gibi zor bir meslekte yapay zekâ programı, şaşırtıcı bir başarı elde etmiştir.
- B) Gelecekte bir romanın tümüyle yapay zekâ programlarıyla yazılması konusunda çalışmalar vardır.
- C) Günümüzde g-mail kullanıcılarının karşısına sıklıkla yapay zekânın izleri çıkmaktadır.
- D) Metin yazan bir yapay zekâ programının eğitimde de kullanılabileceği merak konusudur.
- E) Bir derginin yazarlarından biri yapay zekânın yapabilecekleriyle ilgili çalışma yapmıştır.

4. Olayları ve düşünceleri resim yoluyla anlatım, yazının bulunuşundan önceki dönemlerin bir vazgeçilmezidir. İnsanlar, yazıdan önce anlatmak istediklerini resmettikleri birtakım şekil, figür veya simgelerle iletme çabışmışlardır. Bu simge ve figürler de bize, dilin dışında yeni bir anlatım aracına duyulan gereksinimin ta o zamanlarda başladığını gösterir. Doğadaki varlıkları taklitte başlayan resimli anlatım, zamanla ilkel yazı biçiminin de temeli olmuştur. Hiyeroglif yazı biçimi ile Sümer çivi yazısı sisteminin başlangıcını araştırdığımızda bunlara resimden geçildiğini görebiliriz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Yazının temelinde ilkel resim ve figürler yatmaktadır.
- B) Eski insanlar kendilerini yalnızca resimle anlatmışlardır.
- C) Doğa, eski resimlerin temel esin kaynağı olmuştur.
- D) Yazının icadından önce resimle anlatım vardır.
- E) Hiyeroglif yazı biçimine resim yoluyla geçilmiştir.

ÜNİTE TESTİ 5

4. ÜNİTE: PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

1. Günümüz kadın ozanları içinde kendine özgü bir yer edinmek için çalışan Emine Karabekiroğlu, şiir alanında adından söz ettirmeyi başarmıştır. Çeşitli nedenlerle öğrenimini sürdüremeyen sanatçı; müzik, folklor ve resim alanlarında da çalışmalar ortaya koymuştur. Daha çok şiir türünde yoğunlaşan sanatçının birçok gazete ve dergide şiirleri yayımlanmıştır. Ayrıca ilkokullarda müzik ve folklor dersleri veren şairimiz, şiirlerini yakın zamanda bir kitapta toplayacaktır. Gelecek vadeden sanatçı, şiirlerini biraz da çağdaşlaştırdığı zaman değerli şiirler ortaya koyacaktır.

Bu parçadan hareketle söz konusu sanatçı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiir dışında sanatın diğer türleriyle de ilgilendiği
- B) Şiirlerinin yeterince modernlik kazanmamış olduğu
- C) Sanat çalışmalarının yanında öğretmenlikle de uğraştığı
- D) Sanat kariyerini kendi çabasıyla ve hiç eğitim almadan edindiği
- E) Özgünlüğü yakalamaya çalışarak adını duyurmayı başardığı

2. Ünlü tarihçinin son eserini okuduğunuz zaman ara sıra, "Ben bunları okudum, biliyorum." diyebilirsiniz. Bu tür kitapları okumuş olanların söyleyebilecekleri sözlerdir bunlar. Ancak bu kitabın ilgi çekici yanı; somut bilgilerle, örneklerle başka kitaplarda rastlayabileceğimiz bilgileri boyutlandırması. Söz gelimi sanatçı, firavunların adalete ne kadar önem verdiğini göstermek için arkeologların bir mezar duvarında bulunduğu duruşma figürlerine de yer vermiştir.

Bu parçada sözü edilen kitapla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Adalet kavramı için özellikle firavunların görsellerini kullandığına
- B) Diğer tarih kitaplarıyla ortak noktaların olduğuna
- C) Kitaptaki örneklemelerin esere farklılık kazandırdığına
- D) Başka disiplinlerin çalışmalarından yararlandığına
- E) Kitaptaki bilgilerin başka kitaplardaki bilgilere benzediğine

3. 1849'da yayımlanan *Vakayî-i Tıbbiye* dergisinden bugün çıkan üç beş sayfalık fotokopi dergilere kadar edebiyat meraklılarının ülke toprakları içinde çıkardığı dergilerin hepsinde şüphesiz bir yorgunluk, bir düşünce çilesi, heyecan ve hayal vardır. Cemal Süreya'nın "Edebiyatın yeraltı zenginliklerinin haritalarıdır." dediği dergiler, kültür hayatının canlılığının ve sürekliliğinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Bugün kitaplıklarımızı dolduran şiir kitaplarının, hikâyelerin hatta romanların hayat bulduğu ilk yer, yine bu dergi sayfalarıdır. Tanınmış birçok yazarın yetiştiği, tanınmayan ama nitelikli yazarların boy gösterdiği yerlerdir onlar.

Bu parçadan dergilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Zorlu ve özverili bir emek sonucu oluşturulduğu
- B) Yazar ve şairlerin ünlü ve popüler olmasında etkili olduğu
- C) Yazının gün yüzüne çıkmamış değerlerine yer verdiği
- D) Kimi yapıtların ilk yayımlandığı yerler olduğu
- E) Edebiyat ve kültür yaşamını beslediği

4. Sinemanın seyirciye daha kolay ulaşması yüzünden tiyatro her geçen gün seyirci kaybetmektedir. Sinema bir kez çekiliyor, yüzlerce kez gösterilebiliyor. Oysa tiyatro, her temsilde yeniden yaratıldığından daha çok emek istiyor. Aslında seyirciyle doğrudan iletişim kurabildiği için tiyatrodaki seyirciler daha aktiftir. Sinemada ise seyirci edilgen konumdadır. Beyaz perdede akıp giden olaylara bir müdahalesi söz konusu olmaz seyircinin. Tiyatrodaki oyuncu, seyircinin tavır ve davranışlarından doğrudan etkilendiğinden kendini sürekli baskı altında hissederek. Bu durum oyuncu için zor olsa da ona oyunda seyircinin niteliğine göre bazı değişiklikler yapma olanağı tanır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada sözü edilen neden - sonuç ilişkilerinden biri değildir?

- A) Sinemanın seyirciye daha kolay ulaşması - tiyatrunun seyirci kaybetmesi
- B) Tiyatronun her temsilde yeniden yaratılması - tiyatrunun daha çok emek istemesi
- C) Sinemanın bir kez çekilmesi - sinemanın kendini yenileyememesi
- D) Tiyatronun seyirciyle doğrudan iletişim kurabilmesi - tiyatrodaki seyircilerin daha aktif olması
- E) Tiyatrodaki oyuncunun, seyircinin hareketlerinden doğrudan etkilenmesi - tiyatrodaki oyuncunun kendini sürekli baskı altında hissetmesi

BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU

15. Bölüm: Bir Parçaya Bağlı Birden Çok Soru

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Felsefenin bulunuşunu barbarlara yakıştıranlar, bir de Trakyalı Orpheus'u ileri sürüp onun en eski filozof olduğunu söylerler. Hâlbuki felsefe Yunanlılarda başlamıştır. Buradaki filozofların bir kısmı öğretici, bir kısmı kuşkucudur; öğreticiler nesnelerin kavranabilir olduğunu gösterirler, kuşkucular da anlaşılamaz diye havada bırakırlar. Bunların bir kısmı yazılı eser bırakmamışlardır. Felsefenin bölümlenmesi ise üç ana başlıkta toplanır: Fizik, ahlâk, diyalektik. Fizik bölümü evren ve evrendeki nesnelerle ilgilidir, ahlâk bölümü yaşama ve biz insanlara ilişkin konularla ilgilenir, diyalektik de bu ikisinin nedenlerini ele alır.

1. Bu parçadan hareketle felsefe ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ortaya çıkışıyla ilgili farklı inanışların bulunduğu
- B) Bazı filozofların kayıtlı ürünlere sahip olmadığına
- C) Hem öğretici hem de sorgulayıcı niteliğe sahip olduğuna
- D) İnsan ve madde ile ilgili konuları ele aldığına
- E) Ahlak anlayışını düşünce ekseninde oluşturduğuna

2. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Açıklayıcı anlatım - tanımlama
- B) Tartışmacı anlatım - karşılaştırma
- C) Açıklayıcı anlatım - karşılaştırma
- D) Öğretici anlatım - tanık gösterme
- E) Tartışmacı anlatım - örneklendirme

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Soylu bir genç, gerçek bir prens olan Siddhartha Gautama; otuz beş yaşına geldiğinde, hayatın amacını anlamak, ölüm gerçeğiyle baş edebilmek, çeşitli ıstıraplardan kurtulmanın yollarını keşfetmek ve çevresinde gördüğü derin insani acılara bir çözüm bulabilmek amacıyla, derin düşüncelere dalarak Hindistan'ı baştan aşağı dolaşmaya başlamıştı. Hayatının önceki bölümünde zevk ve sefa içinde zengin bir hayat sürmüş fakat bunun bir işe yaramadığını, böyle bir yaşamın insanı kurtuluş ve mutluluğa erdirmediğini görmüştü. Daha sonra bir süre de bunun tam tersi bir yoldan ilerledi. Aşırı bir perhiz ve riyazet uyguladıktan sonra, bu usullerin de insanı kurtuluşa ve mutluluğa götürmediğini anlamıştı. En nihayetinde, bilgi ağacının dibinde, mistik bir tecrübenin ardından gerçeği kavrayarak aydınlandı. Kendisine "uyanmış, aydınlanmış" anlamında "Buda" adının verilmesinin nedeni buydu. İnsan için en doğrusunun aşırılıklar arasında bulunan bir "orta yol"un izleyicisi olmak olduğuna hükmetmişti.

3. Bu parçada Siddhartha Gautama ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değililmemiştir?

- A) Bir dönem ekonomik bakımdan refah içinde yaşadığına
- B) Kendini bulmak adına elindeki imkânlardan uzaklaştığına
- C) Yaşamında sürekli bir arayış içinde olduğuna
- D) Amaçsızca farklı mekânları gezmeyi sevdiğine
- E) Kendisine sonradan verilen adın ne anlama geldiğine

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisine yer verilmemiştir?

- A) Amaç bildiren yargıya
- B) Gereke bildiren yargıya
- C) Yapıp etmelere
- D) Somutlaştırmaya
- E) Tanımlamaya

0F780D51

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Umberto Eco; yazarların kendileri için yalnızca, ne alacaklarını hatırlamalarına yardım eden, işi bitince de atılan alışveriş listelerini yazdıklarını söyler. Haksız mı? Üstelik internet denilen bu gayya kuyusunda artık yalnızca yazarlar değil, hepimiz birileri okusun diye yazıyoruz. Peki ama neden yazıyoruz? Belki bu dünya bizi kalabalıklaştırdığı kadar yalnızlaştırdığından. Belki herkesin yazabileceğini fark ettiğimizden. Belki gözümüze gözümüze sokulan çoksatarlar yoluyla hem ünlü hem zengin olunabileceğini keşfettiğimizden. Belki biri ya da hiçbiri. Ama kesin olan bir şey varsa o da yazmaya dair artan ilgi.

1. Bu parçada asıl vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zengin olma isteğiyle birçok eser yazılması, günümüz yazınının temel bir problemidir.
- B) Başkasına düşüncelerini ulaştırabilme isteğiyle birlikte yazmaya olan ilgi artmıştır.
- C) Nitelsiz eserler, okunduktan sonra bir kenara atılmaya mahkûmdur.
- D) Toplum içindeki yalnız insanlar, kendini ifade etmek için yazarlığa yönelmektedir.
- E) Sadece okunsun diye yazılan eserler, kalıcı düşüncelerden yoksundur.

2. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazarların, artık dipsiz bir kuyu gibi olan internet ortamında yazmalarına
- B) İnsan nüfusunun artmasına paralel olarak yalnızlığımızın da artmasına
- C) Birçok sanatçının ticari kaygılar nedeniyle yazarlığa soyunduğuna
- D) İnsanların yazmaya karşı artan ilgilerinin birçok farklı nedeni bulunduğuna
- E) Sıradan insanlarla yazarların arasında bir farkın kalmadığına

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Aslında bir devlet adamı olmakla birlikte, verdiği öğütler ve insanların bir arada yaşama ve çalışma tarzlarına ilişkin derin kavrayışı dolayısıyla, tüm zamanların en büyük öğretmenlerinden biri olarak görülen Konfüçyüs; çevresinde çok sayıda insan toplamıştı. Çin daha o zamanlar, oldukça gelişmiş bir politik kültüre sahip siyasal ve toplumsal bir düzen görünümüne sahipti. Bununla birlikte, bu zengin kültür; Konfüçyüs'ün yaşadığı dönemde, büyük bir çalkantı içine girmişti. Bundan dolayıdır ki Konfüçyüs öğretileriyle, uyumlu bir topluma giden yolu belirleme ve gözler önüne serme çabası içinde oldu. Bu dönemde Çin dünyası, Zhou hanedanının idaresi altında toplam on dört hanedandan meydana gelmekteydi. Herkesin imparatorluğun birliğinin yegâne alternatifinin felaket ve yok oluş olduğunu bildiği böyle politik koşullarda, Konfüçyüs söz konusu birliğin felsefi temellerini geliştirip güçlendirmek için büyük bir mücadele verdi. Gerçekten de Çin kültürünün temeli aileydi. Durum böyle olmakla birlikte, güç politikası tarafından tahrip edilen aile ve aşındırılan "geleneksel aile değerleri" 500'lü yılların sonlarına doğru gerçek bir tehdit altına girmişti. Bu yüzden Konfüçyüs'ün felsefesi, sadece toplumsal ve politik meselelerle, doğru ve adil yönetim gibi konularla, aile ve cemaat değerleriyle ilgili oldu. Konfüçyüs, gerçekten de hep uyumlu ilişkiler, önderlik ve devlet adamlığı üzerine konuştu; kişinin kendisini sorgulamasından, dönüştürmesinden, başkalarına ilham vermesinden ve erdemli biri olmak için sergilemesi gereken çabalardan söz etti. Bu yüzden, onun kurduğu felsefe geleneği, bir devlette düzeni egemen kılmayı bilen insanın nasıl yetiştirileceği sorununa çözümler getirirken erdemi en önemli konu yaptı. Zira başkalarını yönetmek, önce kendini yönetmek demektir.

3. Bu parçadan hareketle Konfüçyüs ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İş hayatı üzerine düşünceler ürettiğine
- B) Toplumsal birliktelik üzerine öğretileri olduğuna
- C) Düşünceleri ile devletin birlikteliğini sağladığına
- D) İnsanlar arasında eşitliğe önem verdiğine
- E) Yöneticilerin kişisel gelişimine önem verdiğine

4. Bu parçadan yola çıkılarak Konfüçyüs'ün;

- I. sosyoloji,
- II. tarih,
- III. siyaset,
- IV. hukuk,
- V. psikoloji

alanlarından hangisi ile ilgili felsefi bir görüş geliştirdiği söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1990 yılında mini dizi olarak ekrana uyarlanan Stephen King klasiği *O (It)*, bu kez beyazperdede. Bir Amerikan taşra kasa-basında dehşet saçan palyaço Pennywise'in yeni sürümüyle karşılaşmadan önce, elinde balonla gülümseyişini hepimiz hatırlarız. Stephen King'in yayımları yayımlanmaz bir efsaneye dönen romanı *O*, yirmi yedi senede bir uyanan meçhul bir kötülüğü ve bu kötülükle baş etmeye çalışan bir grup "kaybedeni" anlatır, her üyesi başka bir nedenden bu sıfatı hak eden orijinal Kaybedenler Kulübü'nü. Kahramanlarımız hikâyenin ilk perdesinde, King'in başka kitaplarında da karşımıza çıkan hayalî Kuzeydoğu Amerikan kasabası Derry'de çocukluktan ergenliğe adım atmak üzeredirler. Her şey yağmurlu bir günde ağabeyi Bill'in yaptığı kâğıt kayığı yüzdürmeye giden küçük Georgie'nin ölümüyle başlar. İlk perdenin sonunda Bill ve altı arkadaşından oluşan ekip, çoğunlukla Palyaço Pennywise kimliğinde dolaşan ama farklı biçimlerde zuhur etme özelliğine sahip olan bu şeyi alt etmeyi başaracak ve kötülüğün tekrar uyanmasıyla bir araya gelene dek kendi yollarını çizeceklerdir. Romanla ilk kez Almanca çevirisiyle tanışan akademisyen Adrian Daub orijinal adı olan "it" sözcüğünün Almanca karşılığına dikkat çekiyor. "Es" basitçe üçüncü tekil nesneler için kullanılan zamir olmasının yanı sıra Freud'un "id" için kullandığı sözcüktür. Gerçekten de bilinçaltının derinliklerine saklanma kabiliyeti olan karakter, akla ilk önce Freud'un bir id'i getirir. Zihnın kanalizasyonlarından çıkmayan ama batmayan da bir şeydir "O."

1. Bu parçadaki altı çizili sözle "O" karakteri ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilinçaltının derinliklerinde kaybolmaksızın saklanabilmesi
- B) İnsanların korkularına ait gizemli bir sembol oluşturması
- C) İstenmeyen duyguları anlatmanın bir figürü olması
- D) İnsanların sakladıkları ilkel hâllerini yalın bir biçimde yansıtmaması
- E) Psikolojik dünyaları altüst eden bir özelliğe sahip olması

2. Bu parçada sözü edilen roman ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Stephen King'in romanının birden çok kez uyarlandığına
- B) Romanın yayımlandığı dönemde çok beğenildiğine
- C) Romandaki mekânların gerçek hayattan alındığına
- D) Romanın psikolojiyle ilişkili çağrışımlara sahip olduğuna
- E) Romanın polise türde bir konuyu ele aldığına

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ritim ve ironi onun öykülerinin en önemli ortak anlatım özelliklerindendir. Öyle ki Türk öykücülüğünde ritmi, öykünün temel ögesi olarak kullanan yazarların başında Ağaoğlu gelir. Bilindiği gibi ritim ile öykücüler, metnin anlamını ve vermek istediklerini derinleştirerek metnin paylaşımını artırır. Bunu bazen düzenli aralıklarla yinelenen cümlelerle, bazen metnin arasında serpiştirilen görüntülerle, bazen de tasvirle gerçekleştirir. Çünkü ritim; tasvir, imge ya da kelimelerin çağrışım halkalarıyla alttan alta örülen biçimsel bir tutumdur. Bütün bunlar metinde bir "bütünlük" ya da "akışkanlık" görevi üstlenir. Ağaoğlu öykülerinde ritmi "yinelenen cümlelerle" sağlar. Bu yinelenen cümlelerle bir iç örgü kurar ve böylece bir bütünlük oluşturur. Elbette bu cümleler, öykünün içindeki herhangi bir cümle olmayıp öyküsünün temasını bünyesinde barındıran temel vurgulardır. Bu cümleler, öykü boyunca zaman zaman karşımıza çıkar ve bizi sürekli uyanık tutarak öykü atmosferinden kopmamızı engeller. Bunlar bir anlamda geçiş, bir anlamda da iç ilimlerdir. Öykü boyunca düzenli, düzensiz aralıklarla bu cümle metne serpiştirilir.

3. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurgunun çözülemeyen yönleri
- B) Okuyucunun yorumuna bırakılan bölümler
- C) İç dünyaya hitap eden ayrıntılar
- D) Bireyin çıkmazlarını anlatan ifadeler
- E) Metnin bütünlüğünü sağlayan bağlantılar

4. Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Karşılaştırmadan
- B) Gereke bildiren yargıdan
- C) Somutlaştırmadan
- D) Sayıp dökmelerden
- E) Alıntılardan

0F240951

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

"Uzak, yoğun ve karanlık orman" demektir longoz; diğer adı, subasar. (I) Devasa ağaçların sık orman örtüsünden sıyrılıp güneşe uzanmayı düşlediği bu gizli dünyanın kuytularına Trakya Karadeniz'inde de rastlanır. (II) Tarih öncesi çağlardan beri meskûn bir coğrafya Trakya. (III) İsmi aldığı Traklardan itibaren pek çok medeniyet görmüş. (IV) Bu topraklarda doğduğu sanılan ünlü gladyatör Spartacus, özgürlük savaşçısı olarak tüm dünyaya nam salmış. (V) Antik Roma'ya bağlı bir eyalet olan Trakya, sonrasına uzun süre Osmanlı yönetiminde kalmış ve en son Balkan Savaşları'yla parçalanmış. (VI) Bu coğrafyanın Türkiye sınırlarında kalan kısmı bugün bile pek çok etnik kimliği ahenkle barındırıyor: Türkler, Boşnaklar, Arnavutlar, Pomaklar, Gacallar, Türkmen Amucalar, Muhacirler, Tatarlar, Dağlılar, Patriyotlar, Çerkesler ve Romanlar... (VII) Bir bölümü Makedonya, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavya'dan gelen göçmenler yerel halkla kaynaşarak Trakyalı olma ruhunu yaşıyor.

1. Bu parça iki paragrafa ayrılacak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. Bu parçanın anlatımı ile ilgi aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
B) Kişisel tanımlamalar yapılmıştır.
C) Örneklendirmeye başvurulmuştur.
D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir kitapta dipnot olarak kalmadı Necatigil. 1945 yılında yayımladığı ilk şiir kitabı *Kapalı Çarşı*'dan bu yana Türk şiirinin manşetlerinden biri olarak yaşadı çünkü. Mütevaziydi, kırk yıl şiir yazdıktan sonra üçüncü tekil şahsın ağzından kendini şöyle anlatıyordu: "Şiirde kırk yılını, doğumundan ölümüne, orta hâlli bir vatandaşın, birey olarak başından geçecek durumları hatırlatmaya; ev - aile - yakın çevre üçgeninde, gerçek ve hayal yaşantılarını iletmeye, duyurmaya harcadı. Arada biçim yenileştirmelerinden ötürü yadırgandığı da oldu ama genellikle eleştirmenler onun için, tutarlı ve özel bir dünyası olan bir şair dediler." Her iyi şair gibi onun şiiri de biraz saklı suyd. Çıplak yaralar gibiydi havanın bile acıttığı. Bir şey sorulmamalıydı şiir hakkında. Alınan ve onurluydu şiir saklanmalıydı biraz. "İstemez görsünler saklı su" mısrasında saklıydı bu sır. Fakat yine de tamamen kapatmak olmazdı kapıları.

3. Bu parçadaki altı çizili sözlerden yola çıkılarak Behçet Necatigil ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fark edilmeden unutulup giden bir sanatçı olmadığı
B) Türk edebiyatındaki iyi şairlerden biri olarak anıldığı
C) Şiirlerinde gözlemci bakış açısıyla duygularını aktardığı
D) Kendi şiir yapısında özgün bir tarzı benimsediği
E) Şiirlerinde, anlatılmak isteneni kapalı bir biçimde sunduğu

4. Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tartışmacı anlatım
B) Öyküleyici anlatım
C) Betimleyici anlatım
D) Açıklayıcı anlatım
E) Fantastik anlatım

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kunal Basu'yu keşfim, yıllar evvel girdiğim bir kitapçıda, 'en az okunanlar' olarak tabir edilecek bir rafla oldu. *Minyatürcü*, kitabını alıp eve gittiğimi ve hemen hevesle okumaya başladığımı anımsıyorum. Romanın kurgusundaki olağanüstü detaylar, tarihin toz sarı görüntüsü ve burnum yerine dimağıma nüfuz eden kokuları bir kenara bırakırsak bu romanı hakkıyla idrak edebilmek için Hindistan tarihini çok iyi bilmem gerektiğini anlamıştım. Bu sayede Babür İmparatorluğu'na dair kapsamlı okumalara girişmiştim. Kunal Basu'nun eserlerini keyifle okumak için Hindistan'ın hem uzak hem de yakın tarihini iyi özümsemek gerekiyor. Özellikle *Minyatürcü* romanı için konuşacak olursak üstünde durmamız gereken isim, tebaası tarafından 'Ekber' sıfatıyla anılan Celaleddin Ekber Şah'tır. Mağrur Ekber, resme yani eskinin tabiri ile nakşa pek düşkündür. Öyle ki, etrafına uzak diyarlardan getirdiği en iyi nakkaşları toplamış ve bu nakkaşları tabiri caizse altına boğmuştur. Okuma yazması olmayan Ekber Şah, doğunun kadim mesnevilerini de ezbere bilmektedir. Zira nakkaşlarınca yapılan birbirinden müstesna minyatürler, öylesine özenle çizilmişlerdir ki süsledikleri mesnevi kitaplarında cereyan eden hadiseleri okuması olmayanlara bile anlatabilmektedirler. Ayrıca kitapta 16. yüzyıl Agrassı; nakışlı evleri, filli sokakları, harikulade bahçeleri, kara incili oğlanları, rengârenk kumaşlar içinde şehla bakışlı güzelleri, yasemin kokulu salonları ile ete kemiğe bürünmüş şekilde tarihin iplerine dolanmadan karşımızdadır. Ayrıca Moğollar, Türkler, Persler, Afganlar; Müslümanlar, Hindular, Hristiyanlar ve diğer topluluklarıyla Hindistan; avcumuza sığacak kadar küçülmüştür. Yazar, iyilikle kötülüğü, bilgelikle cehaleti, iman ile küfrü, korku ile cesareti birbirleriyle mayalamış; bu karışımı düş ve gerçekten yonttuğu kaba koymuştur.

1. Bu parçada sözü edilen sanatçı ve yapıtı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değilmiştir?

- A) Edebiyat dünyasında pek tanınan bir yazar olmadığına
- B) Anlamak için tarihî bilgilere gereksinim duyulduğuna
- C) Kahramanının, nakış sanatının ustalarından biri olduğuna
- D) Anlatılanların gerçekçi bir bakış açısıyla kaleme alındığına
- E) Farklı etnik unsurlara ait özelliklerin bir arada işlendiğine

2. Bu parçada "düş ve gerçekten yonttuğu kaba koymak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlatısında gerçek hayat hikâyelerinden yararlanmak
- B) Anlattıklarını kendine özgü bir düşsel dünyada kurgulamak
- C) Okura, anlatılanların kurnaca bir dünya olduğunu hissettirmek
- D) Gerçek hayattan aldıklarını kendi hayal gücüyle birleştirmek
- E) Kendinden önceki sanat geleneğini çağına uyarlamak

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsana dair yapılan tanımlarda sürekli olarak onun akıl sahibi olma ve düşünebilme özellikleri vurgulanmaktadır. Ancak insan yalnızca rasyonel bir varlık değildir, o aynı zamanda duyguları da olan, hissedilen bir varlıktır. Sahip olduğumuz bu duygular bize hem yaşadığımızı duyumsatır hem de diğer insanlarla ve nesnelerle ilişkilerimizde belirleyici bir rol oynar. Bu gerçeğe rağmen ideal insan tasvirlerinde akıl mutlaklaştırılırken duygularımızın hayatımızdaki yeri ve önemi hafife alınmakta veya görmezden gelinmektedir. Bu tavır, insanı bütüncül bir şekilde ele almadığı için kusurlu bir yaklaşımdır. Sevgi, merhamet, sevinç, üzüntü, keder, minnet, öfke gibi duyguların yaşanmadığı bir hayat hemen herkes tarafından zenginlik ve canlılıktan yoksun olarak görülebilir. Buna rağmen özellikle bazı filozoflar tarafından insanlardan irrasyonel saydıkları duygularını bastırmaları istenmektedir. Özellikle ahlak alanında kendisini duyuran bu talep, ahlakiliği duyguların hiçbir etkide bulunmadığı eylemlere indirgemektedir.

3. Bu parçadan hareketle aşağıdaki nitelendirmelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan, evrende kendisi olmayı reddeden ilk ve tek varlık olarak biriciktir.
- B) İnsanın gerçek değeri, kendi isteklerinden uzaklaşmasıyla ortaya çıkar.
- C) İnsan aklıyla bilinir çünkü her insandan öğrenilebilecek bir şey vardır.
- D) İnsanlar, her çağda yeterince anlaşılamamaktan şikâyetçi olmuştur.
- E) İnsan, hem ruh dünyası hem de maddi dünyasıyla bütünsel bir varlıktır.

4. Bu parçada asıl karşı çıkılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsana dair açıklamaların yansız bir tutumla yapılmaması
- B) İnsana ait tanımlamaların tek taraflı bir bakışla sınırlandırılması
- C) Ahlak konusunda filozofların bir görüş birliğine varamaması
- D) İnsana ait duygularının felsefi anlayışlarda hafife alınması
- E) Duyguların olmadığı bir hayatın daha çok yüceltilmesi

0FB20580

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sinemanın gerçeklikle ilişkisi ve gerçekliğe ne tür bir müdahalede bulunduğu, sinema çalışmaları alanında hiç eskimeyen bir tartışmanın konusudur. Söz konusu tartışma; bugün, yeni medya teknolojileri ve dijitalleşmenin getirdiği sanallık olgusu karşısında yeniden canlanmış bir tartışmadır. Sinemanın kendine özgü mahiyetini ve gerçeklikle ilişkisini ele alan çalışmalar, bunu sıklıkla diğer sanat formları ve farklı medya ortamlarıyla kıyaslama temelinde yürütür. Aslında sinemanın fotoğrafla olduğu kadar, tiyatro, resim, edebiyat ve müzik gibi sanat alanlarıyla da neredeyse ortak bir ilişki içinde geliştiği düşünüldüğünde, bu kıyaslama olmaksızın bir sinema ontolojisinden söz etmenin güç olacağı açıktır. Sinema ve yeni medya ilişkisini düşünmek, bu genel eğilimdeki bir devamlılık olarak değerlendirilebilir. Sinema alanında bu ilişkiye eğilen birçok çalışma, sinemada 3.0 olarak adlandırılan yeni bir evrenin başladığını öne sürmektedir. Tüm bunlara bakarak sinemanın her şeye rağmen suya düşen bir iz düşün olma niteliğinden ne kadar uzaklaşabildiği ise hâlâ çok su götürür bir gerçek olarak karşımızdadır.

1. Bu parçada üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sinemanın günümüzde gerçeklikle olan bağını kopardığı
- B) Sinema alanındaki tartışmaların her dönemde var olduğu
- C) Sinemanın, dijitalleşmeyle birlikte gerçeklikten koptuğu
- D) Sinemanın gerçekliğe yaklaşımın nasıl ele alınması gerektiği
- E) Sinemanın gelişen teknoloji ile yapısının değişmeye başladığı

2. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kalıcı bir niteliğe sahip olmama
- B) Etkisini çabucak yitirme
- C) Gerçeklikten beslenme
- D) Sanal bir yapıya sahip olma
- E) Hayatı birebir yansıtırma

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Volkanik patlamalar, yerin derinlerinde bulunan yüksek sıcaklıktaki erimiş kayaların ve suyun oluşturduğu basınç sonucu ortaya çıkar. Yüksek basınçtaki bu volkanik akışkanların özelliklerinin belirlenmesi, gelecekteki patlamalarla ilgili daha doğru öngörülerde bulunmayı sağlayabilir. Depremler sonucu oluşan sismik dalgaların kullanıldığı görüntüleme yöntemleri, geçmişte volkanik yapıların özelliklerinin belirlenmesinde kullanılıyordu. Ancak bu görüntüleme yönteminde volkanik yapılarındaki kayalar, volkanik akışkanların özelliklerinin yeterince hassas şekilde belirlenmesini engelliyordu. Fransa'daki ve Japonya'daki araştırma merkezlerinden araştırmacıların birlikte yürüttüğü çalışmada volkanik akışkanların özelliklerinin belirlenmesi için sismik gürültü kayıtları kullanıldı. Bu çalışmada araştırmacılar sismik gürültüleri yer kabuğunun mekanik özelliklerindeki düzensizlikleri belirlemek için kullandı. Araştırma sonucu 2011 yılında Japonya'da yaşanan 9,0 büyüklüğündeki deprem sonrasında elde edilen verilerden, deprem sırasında yer kabuğunda ortaya çıkan düzensizliklerin depremin en şiddetli etkilediği bölgelerde değil, volkanik bölgelerde ortaya çıktığı anlaşıldı. Bu durumun nedeninin yerin derinlerinde bulunan yüksek sıcaklık ve basınçtaki erimiş kayalar ve su olduğu düşünülüyor. Araştırmacılar volkanik akışkanların özelliklerindeki değişiklikler incelenerek volkanik patlamalara yönelik daha doğru tahminler yapılabileceğini söylüyor.

3. Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Volkanik patlamalara nelerin neden olduğu tam olarak belirlenememiştir.
- B) Volkanik akışkanlar sayesinde depremlerin oluşumları tahmin edilebilmektedir.
- C) Dünya çapındaki araştırmalarla volkanik akışkanların özellikleri belirlenmiştir.
- D) Depremlerin oluşumuna yer altı sularının akışkanlığı neden olmaktadır.
- E) Depremden en çok etkilenen yerler, altında akışkanların olduğu bölgelerdir.

4. Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Öğretici anlatım
- B) Tanımlama
- C) Örneklendirme
- D) Betimleyici anlatım
- E) Tartışmacı anlatım

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

- I. Johns Hopkins Çocuk Merkezinde yapılan araştırmaya göre hayatlarının ilk yılında fare ve ev hayvanı döküntülerine, hamamböceği kaynaklı alerjenlere ve çok çeşitli bakterilere maruz kalan çocuklarda alerji, hırıltılı soluma ve astım belirtileri görülme olasılığı çok daha az.
- II. Şehirlerde yaşayan ve yüksek düzeyde hamamböceği ve fare alerjenleri ile kirleticilere maruz kalan çocukların daha yüksek astım riski taşıdığı görülmüştü. Yeni bir araştırma sayesinde bu konuda önemli bir keşif yapıldı. Yüksek düzeyde hamamböceği ve fare alerjenleri bulunan evlerde yaşayan çocuklarda daha yüksek oranda alerji ve astım görüldüğü doğru olsa da görünüşe göre eğer çocuk bu alerjenlerle hayatının ilk yılında karşılaşsa bu, zarar değil yarar getiriyor. Ancak eğer çocuk alerjenlerle ve bakterilerle bir yaşından sonra karşılaşsa bu koruyucu etki görülmüyor.

1. Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyla ilgili farklı sonuçları ele alıp açıklamaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik benzer örnekler sunmaktadırlar.
- E) Benzer üsluplar kullansalar da konuyu farklı nedenlerle açıklamaktadırlar.

2. Bu parçalardan hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çocukların her zaman kötü bakterilerden uzak tutulması, sağlıkları için olumlu sonuçlar vermektedir.
- B) Astım hastası olan çocukların alerjik böceklerden korunması, bağışıklık sistemleri için önemlidir.
- C) Çocuk sağlığı ile ilgili faydası olduğu düşünülen etkenler yaşa göre değişim göstermektedir.
- D) Dünyanın birçok yerinde böceklerden alınan bakteriler, sayesinde astım hastalığı tedavi edilmektedir.
- E) Alerjik hastalığı olan çocuklar, küçük yaşlarda tedavi görürse bu rahatsızlıklarından kurtulabilmektedir.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Geçtiğimiz ay, aslında yıllardır ortalık yerde duran *F. lux* adlı son derece ilginç bir yazılıma tesadüfen denk geldim. (II) Değişik bir vaadi var, diyor ki: "Herkes bilgisayarını gündüz ve gece vakti aynı renk tonu ayarında kullanma eğilimindedir. Oysa akşam olduğunda gündüz parlaklığında bir ışığa bakmak istemezsiniz, gözünüz daha loş bir ışık arar. Bırakın bu ayarı biz sizin için otomatik olarak yapalım." (III) Güneş doğarken ve batarken, sizi yormadan, yavaşça renk tonunu ve ekran parlaklığını değiştiriyor. (IV) Böylece gündüz pırıl pırıl parlayan beyaz bir ekrana bakarken, güneş battığında nispeten daha soluk ve göz yormayan bir ekranla çalışmaya devam edebiliyorsunuz. (V) Söylenene göre bunun iki faydası var: Birincisi gereğinden fazla ışıkla gözlerinizi yormamak, ikincisi akşamları parlak bir ışığa bakmak zorunda kalmayıp daha rahat bir uyku çekmek.

3. Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Hadi bakalım, diyerek yazılımı bilgisayarınıza kurduğunuzda, *F. lux* konum bilgilerinize dayanarak bulunduğunuz bölgede güneşin doğduğu ve battığı saatleri hesaplıyor." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Astronomi alanındaki gelişmeler, yeni teknolojik gelişmelere ilham olmaktadır.
- B) İnsanların bilgisayar teknolojisini hayatın her alanında kullanması gerekir.
- C) Yazılım teknolojisi sayesinde yıllardır çözülmemeyen sorunlar ortadan kalkmaktadır.
- D) Teknolojik aletlerin yararı yanında sağlığa zararlarının da olduğu bilinmektedir.
- E) Sağlık sektöründe teknolojinin kullanımının yaygınlaşması bazı hastalıkları önemektedir.

0FD70C58

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Adalet Ağaoğlu okumak, onun öyküleri önünde durmak, hayatın şiirini yazan yitik kızları ve onların Türkiye toprağında salınışlarını da düşünüp düşlemek anlamına gelir. Telaş ve merakı kırık pirinçler gibi aynı kap içinde karıştırıp sonra da bir bir ayıklayan duyarlılığı var Ağaoğlu'nun. Onun yazarlığı; durmak, açılmak, akmak ve coşmak diye de özetlenebilir bir yandan. Şiir durduğu, tiyatro açıldığı, öykü aktığı, roman ise coştığı yerdir. Günlükler, mektuplar bir de ilk kez 1982'de okurla buluşan, eşsiz eseri *Hadi Gidelim* özellikle otobiyografik izler taşır. Aradan bunca zaman geçmesine rağmen, *Yüksek Gerilim* yazarının öykülerindeki yaşama katsayısının milim düşmemesi onun dilde gösterdiği mucize kadar hayatla kurduğu canlı iletişimle de ilgili olmalı.

1. Bu parçadan Adalet Ağaoğlu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Anlatımında özgün bir karakter sergilediğine
- B) Birçok edebi türde farklı özellikler yansıttığına
- C) Öykülerinin kadın şairlerin yaşamından izler taşıdığına
- D) Bazı yapıtlarında kendi yaşamından kesitler yer aldığına
- E) Yaşamla yapıtları arasında belirgin bir etkileşim olduğuna

2. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuru belli bir heyecanın içine sürüklemek
- B) Yapıtı sürekli bir gerilimin içinde tutmak
- C) Yapıtta belli düğümler oluşturup sonra bunları çözmek
- D) Okuru yapıtlarında belli çıkmazlar içine sürüklemek
- E) Okuru etkileyerek yapıtın kurgusunun içine çekmek

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tunus; Kuzey Afrika'nın en egzotik, en erişilebilir yüzünü temsil ediyor. Arap kültürünün Fransız tatlılarıyla bir araya geldiği bir ülke burası. Keçi yetiştiriciliği, mağara yaşamı ve Akdeniz'in muhteşem sahilleri tüm coğrafyaya nüfuz etmiş; karşı koymakta insanın zorlandığı bir manzara ve renk bütünü sunuyor. Her adımda farklılıklar sunan bu ülkeyi önceki ziyaretlerimde baştan aşağı gezip görmüştüm ama bu kez başladığım nokta Bizerte, en şaşırtıcısı çünkü Tunus'un kuzey burnu Avrupa'yı andırıyor. Buğday tarlaları, siyah alaca sığırlar, yırtıcı kuşlar ve kırmızı aşı boyası renkli toprakta yetişen yabancı çiçeklerle dolu engebeli tepeler göz alabildiğince uzanıyor. Buradaki balıkçı limanı Bizerte rengârenk balıkçı tekneleri, su kenarındaki evlerin dalgalı yansımaları ve suyun hemen kenarında yer alan hâkî renkli kadim surlarıyla tam seyirlik. Bu da az sayıdaki muhteşem balık restoranlarının müşterilerine ferah bir manzara sunuyor.

3. Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
- B) Kişisel izlenimler aktarılmıştır.
- C) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
- D) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- E) Farklı yapıda cümleler kullanılmıştır.

4. Bu parçada altı çizili sözle Tunus ile ilgili olarak aşağıda verilen niteliklerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

- A) Yöresellik
- B) Evrensellik
- C) Öznellik
- D) Özgünlük
- E) Çeşitlilik

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şiirin simyasını şairin kendisi de bilmez. Bilinen tek şey; sözcüklerin, reçetesi bilinmeyen mucizeli bir bileşim içinde, kendi anlamlarından silkinmesi ve her şeyi başkalaştıran sisler içine gömülü iç dünyamızı, her şeyi kuşatan esrar dünyasının bulunduğu yere götürmesidir. Şair sözcüklere, herkesin verdiği anlamı unutturmak, onlara yeni seziş olanakları kazandırmak için sürekli, yorucu bir işe girer. Hiç şüphe edilmesin! Dizelerin dış yapısı üzerinde ne kadar durulmuşsa iç zenginliği o ölçüde artmıştır. Bir solukta şiir yazıldığını romantiklere bir de bizim körpe eleştirmenlerimize bırakalım!

1. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dizelerin daha önce hiç kullanılmamış sözcüklerden kurulması
- B) Şiirin anlatımında başkalarından ayrılan bir tarzın benimsenmesi
- C) Şiirin bilinen kuralların dışına çıkarak serbest bir tarzda yazılması
- D) Sözcüklerle soyut, anlaşılması güç bir anlam evreni oluşturulması
- E) Sözcüklerin güncelliğinin dışında, sıra dışı bir tarzda kullanılması

2. Bu parçadan hareketle şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şiirin sahip olduğu sanatsal gizemi en iyi bilen kişi kendi sanatçısıdır.
- B) Şiirin kolay biçimde yazılması için ilham sahibi olmak gerekir.
- C) Şiir, her şeyden önce biçimsel yapısı üzerinde çalışmayı gerektirir.
- D) Şiir eleştirmenlerinin önerilerini dinlemeden şiirde ilerleme kaydedilemez.
- E) Şiir yalnızca insanın iç dünyasına hitap edecek biçimde kurgulanmalıdır.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) XX. yüzyılın sonlarında Batı'da ve Sibirya'da, Amerika'da ve Afrika'da çeşitli düzeylerde ve farklı versiyonlarda temsil edilen uluslararası Neo - şamanlık adı ile bilinen bir fenomen ortaya çıktı ancak şamanlık geleneği olmayan halklarda ortaya çıkan bu Neo - şamanlık gerçeği, şaman geleneğinden tam kopmamış Sibirya Türklerinin modern şamanlığından farklı bir boyut sergiliyor. (II) Onları birleştiren tek nokta yeni şamanların eğitilmiş, farklı mistik akımları, büyüler ve özellikle de şamanlık geleneğini iyi öğrenen insanlar olmasıdır. (III) Modern Türk şamanları genelde ruhlar tarafından "seçildikleri", şamanlık görevine "çağrıldıkları" için geleneksel şamanlığı canlandırmaları ile bilinirler. (IV) Neo - şamanların çoğu psikoloji, nöroloji gibi alanlarda yetişmiş bilim adamlarıdır, ayrıca antropoloji ve sosyoloji uzmanlarıdır. (V) Neo - şamanizm yeni bir biçimlenmedir, eski tasavvurların ve ritüellerin yeni bir yorumudur.

3. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Bu parçada Neo - şamanlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kendilerinin bu göreve seçildiklerini düşünerek geleneği günümüze taşıdıklarına
- B) Dünyanın farklı bölgelerinde temsilcileri olan yeni bir akım olarak ortaya çıktığına
- C) Eski Türklerde yer alan klasik şamanlık anlayışının dışında bir gelişim gösterdiklerine
- D) Geçmiş şamanlardan farklı olarak belirli bir eğitimden geçmiş uzmanlar olmalarına
- E) Her ne kadar çağdaş bir yönleri olsa da geleneği farklı bir bakışla sunduklarına

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Araştırmacılar, soyu tükenmiş bir kuş türüne ait fosiller bulundu. (II) *Pelagornis sandersi* olarak adlandırılan kuş türünün bugüne kadar yaşamış en büyük kuş türü olduğu düşünülüyor ki kanat açıklığı 6 - 7 metre olan bu kuşların büyüklüğü, bugün yaşayan en büyük kuşlar olan Kral Albatrosların iki katı kadar. (III) Güney Carolina'daki Charleston Uluslararası Havalimanı'nın inşası sırasında şans eseri fosiller bulundu. (IV) Kazıları yapan ekibin lideri, Charleston Müzesi müdürü Albert Sanders'a ithafen *Pelagornis sandersi* adı verilen türün 25 - 28 milyon yıl önce yaşadığı düşünülüyor. (V) Matematiksel modeller kullanılarak yapılan hesaplar, bu kuşların kütlelerinin uçabilen bir kuşun sahip olabileceği azami kütleden daha fazla olduğunu gösteriyor ancak araştırmacılar *Pelagornis sandersi*'lerin de uçabildiğini düşünüyor. (VI) Bilgisayar benzetimleri, bu kuşların sadece kanatlarını çırparak havalanmasının çok zor olduğunu, ancak insanların planörlerle uçabilmek için yaptığı gibi yokuş aşağı koşarak havalanabileceklerini gösteriyor. (VII) Üstelik benzetimlere göre, bir kez havalandıktan sonra hava akımlarından yararlanarak, hiç kanat çırpmadan kilometrelerce uçabiliyorlar.

1. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. Bu parçada sözü edilen kuş türü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Varlıklarının tesadüfen ortaya çıkarıldığı
B) Günümüzde yaşayan en büyük kuş türü olduğu
C) Onu keşfeden birinin ismi ile adlandırıldığı
D) Uçuş yeteneklerinin tam olarak keşfedilemediği
E) Teknoloji yardımıyla bazı özelliklerinin anlaşıldığı

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Romancıların para kazanabildikleri, geçimlerini romanlarının geliriyle sağlayabildikleri söyleniyor; acaba roman yazmaya geçimini sağlamak için başlamış bir romancı var mıdır? Yapıtları para getirirse her sanatçı bundan hoşlanır, en azından geçimini sağlamak için harcadığı zamanı da sanatına ayırabileceği için sevinir ama para için yola çıkılmaz. İnceleme, araştırma alanı ise çok değişik. Bir yan çalışma olarak yapılması nerdeyse olanaksız. Berna Moran, Tahsin Yücel, Akşit Göktürk gibi kitap boyu incelemeler yapmış eleştirmenlerimize bakarsanız ortaya çıkardıkları çalışmaların üniversitedeki görevlerinin ürünü olduğunu görürsünüz. Ya da varlıklı bir kişisinizdir, geçiminiz için çalışmanız gerekmez. Kitaplara, araştırmalara, yardımcılara verecek paranız vardır; o zaman ne isterseniz yaparsınız. Batıdaki üniversiteler eleştirmenlere kitaplıklarını açıyor; incelemeleri, araştırmaları için burslar veriyor, yapıtlarının yayımlanmasını sağlıyorlar. Bizde böyle uygulamalar yok. Üniversiteler, değil eleştirmenlere, sanatçılara bile değer vermiyor, kapılarını açmıyorlar.

3. Bu parçadan yola çıkılarak edebiyat incelemesi yapacak kişinin öncelikle aşağıdakilerden hangisine sahip olması gerekir?

- A) Üniversiteler tarafından desteklenmeye
B) Üniversitede araştırma görevlisi olmaya
C) Ekonomik bakımdan bağımsız olmaya
D) Kütüphanelerden istediği gibi yararlanabilmeye
E) Kendisine yardımcı olacak bir asistana

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Açıklama B) Öyküleme C) Betimleme
D) Tartışma E) Tanımlama

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Flaubert'in "Yazmak, yaşamının bir biçimidir." sözünü alıntılan Llosa uzun sürecek bir tartışmayı başlatır yeniden. Vardığı nokta şudur: "Mesleğe (yazarlık) gönül verenler yaşamak için yazmazlar, yazmak için yaşarlar." Büyük ve hamasi bir cümle gibi duruyor değil mi? Dışarıdan biri için saçma da gelebilir. Biricik olan yaşamı zorlu, kahredici, iç kemiren ve sonucunda hep eksik bulunacak bir eyleme adanmak anlaşılır değildir. Ben de şunu sorarım o zaman: "Kim bana yaşamının bir edebiyat yapısından daha çekici, görkemli, hakiki, etkileyici, derinlikli olduğunu söyleyebilir?" Eğer bunu bir kimse söyleyemezse, ki bence söyleyemez, boşuna sürdüğü bir ömrün varlığı kimin umurundadır? Yazar büyülenmeden, böbürlenerek bir uzman gibi ahkâm kesmekten uzak bir uğraş içindedir. Llosa'nın şu sözünü ekleyeceğim: "Edebiyat bütünüyle yapaydır ama büyük eserler bunu gizlemeyi becerirler, vasat eserlerse açık verip kendilerini belli ederler."

1. Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisini söylemek yanlış olur?

- A) Tartışmacı anlatım türü kullanılmıştır.
- B) Doğrudan anlatım söz konusudur.
- C) Tanımlama cümlesi kullanılmıştır.
- D) İzlenim kazandırma amaçlanmıştır.
- E) Mecazlı söyleyişlere yer verilmiştir.

2. Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük eserler yapay da olsalar kendilerini açık ederler.
- B) Bir eserin iyi ya da vasat olması yazarın becerisine bağlıdır.
- C) İyi bir eser anlatılanı doğal ve gerçek gibi gösterir.
- D) Bir edebî eser, anlattıklarıyla gerçekten uzaklaşmamalıdır.
- E) Bir yazarı büyük kılan şey, anlamı gizlemesidir.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İngiliz bilim kurgu yazarı Arthur C. Clarke'ın ünlü bir sözü vardır: "İki olasılık mevcut. Ya evrende yalnızız ya da değiliz. Her ikisi de bir o kadar korkutucu." Evrendeki orta boyutlu galaksiler arasında gösterebileceğimiz Samanyolu'nun çapı yaklaşık 100 ışık yılı. İçerdiği yıldız sayısının ise 400 milyar olabileceği tahmin ediliyor. Yani, sadece Samanyolu'nda Dünya benzeri en az bir gezegen içermesi olası bulunan yüz milyarlarca yıldız sistemi bulunuyor. Son 5 yılın en büyük keşiflerinden biri olan Proxima Centauri b, insanlığın aklına önemli bir soru getirdi: Yeterince hızlı olabilirsek Dünya'dan 40 trilyon kilometre uzaklıktaki gezegene insan ömrünün elvereceği bir sürede ulaşabilir miyiz? Işık hızının beşte biri hızda gidilmesi planlanan Starshot Projesi ile bunun 20 ila 25 yıl süreceği düşünülüyor. Bu aşamada bir soru daha beliriyor: Eğer bize bu kadar yakın gelişmiş uzaylı medeniyetler varsa Dünya'ya geliyor olabilirler mi? İstatiksel olarak evrende yalnız olmamız mümkün değil. Zira evrende en az 2 trilyon galaksi bulunuyor ve bu durumda canlı yaşamını barındıran gezegenlerin olma ihtimali yüksek.

3. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Dünya'dan çok uzağa gidebilmek için araştırmalar yapılmaktadır.
- B) Dünya dışında canlı olup olmadığı merak konusudur.
- C) Evrende uzak mesafelere gidebilmek için ışık hızına çıkmak gerekir.
- D) Samanyolu Galaksisi dışında daha birçok galaksi mevcuttur.
- E) Proxima Centauri b, son yılların en büyük keşfi olarak kabul edilmektedir.

4. Bu parçaya göre Dünya dışında da canlı bulunma ihtimalini ortaya çıkaran sebep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrende galaksi sayısının çok olması
- B) Uzay araştırmalarında mesafe katedilmesi
- C) Proxima Centauri b gezegeninin keşfedilmesi
- D) Yüksek hızda seyahat etmenin mümkün olması
- E) Yıldız sistemlerinin detaylı incelenmesi

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyat türleri içinde en etkili, en yaygın, en özgün, en subjektif, en zarif olanı hiç şüphesiz şiirdir. Belki aynı oranda en çileli sanat dallarından biridir. Tanımı en zor ve şairlerin sayısı kadar çok olan edebî türdür şiir. Bence şiir, balçıktan olan kelimelere ruh üflenmesidir. Bir milletin ihtişamını, duyarlılığını, mutluluğunu, öfkesini, inançlarını, ideallerini, inceliğini ve estetiğini anlamak istiyorsak şiirlerine bakmalıyız. Milletin gören gözü, duyan kalbi, konuşan dilidir. Sadece milletin sözcüsü değil, aynı zamanda rehberidir, çarpan yüreğidir.

1. Bu parçada şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Belli bir tanıma indirgenemediği
- B) Ait olduğu toplumdan izler barındırdığı
- C) Özellikleriyle edebî türler arasında ayrı bir yer edindiği
- D) Toplumlara yönlendirme özelliğinin bulunduğu
- E) Acıklı olayları işlemede en etkili tür olduğu

2. Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcükleri günlük dildeki karşılığıyla kullanmak
- B) Sıradan sözcüklere canlılık kazandırmak
- C) İnsana ait özellikleri şiire yansıtmak
- D) Mecazlar yoluyla anlatımı zenginleştirmek
- E) Okurun ilgisini canlı tutmak

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

6 aylık bebeklerin katıldığı bir araştırmada, bebeklerin maymun yüzlerini insan yüzleri gibi birbirinden ayırt edebildikleri tespit edilmiştir. Ancak aynı çalışma, 9 aylık bebeklerle tekrarlandığında bu bebeklerin tıpkı yetişkinlerde olduğu gibi maymun yüzlerini birbirinden ayırt etmekte zorlandıkları görülmüştür. Bebeklerin beyinlerinin geliştikçe yeni kazanımlar elde etmesi doğaldır ancak bu deneyde açıkça ortaya konmuştur ki ----. Hatta hayatın pek çok alanında geçerli olduğu gibi beynimiz de gelişirken bir şeyler kazanmak için bir şeyleri kaybetmek zorunda kalır.

3. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) insanlar geliştikçe nesneleri ayırt etme yetileri de gelişmektedir
- B) zekâyla yaş her zaman doğru orantılı ilerlemez
- C) ilk bebeklik dönemi, olguları belirlemede yetersizdir
- D) beynin gelişime duyduğu süre daha kısa olabilir
- E) gelişme her zaman kazanım anlamına gelmez

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Öyküleme
- B) Karşılaştırma
- C) Tanık gösterme
- D) Tanımlama
- E) Örneklendirme

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Cahit Sıtkı Tarancı, özellikle şiirleriyle tanınan Cumhuriyet Dönemi yazar ve şairlerimizdendir. Şiirlerinin yanı sıra azımsanmayacak sayıda öyküleri de bulunmasına rağmen eserleri üzerine yapılan çalışmaların önemli bir kısmında sadece şiirleri dikkate alınmış hatta kimi öykü antolojilerinde onun ismine bile yer verilmemiştir. Şiirlerinin gölgesinde kalan öyküleri için, eleştirmenler tarafından genel olarak "şiirlerinin açılımı" denilmiştir.

1. Bu parçada geçen altı çizili sözlerle anlatılmak istenen, sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tekrarı olan - şiirle aynı şeye değinmek
- B) Öne çıkmayan - şiirden uzak olmak
- C) Geri planda kalan - şiirini açıklar nitelikte olmak
- D) Kısa sürede unutilan - şiirden uzaklaşmamak
- E) Yayınlanamayan - şiire benzetmek

2. Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklama yapılmıştır.
- B) Betimlemeye başvurulmuştur.
- C) Mecazlı ifadeler kullanılmıştır.
- D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- E) Çoğullaştırmalara başvurulmuştur.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Amerikan Ulusal Okyanus ve Atmosfer Dairesinden (NOAA) yapılan açıklamaya göre otomobil tekerleği büyüklüğündeki "Lampris guttatus" veya "ay balığı", derin sularda yaşıyor. (I) Bu balığın 396 metre derinlikte bile beden sıcaklığının soğumasını önleyen bir endoterme sahip olduğu keşfedildi. (II) NOAA'dan Nicholas Wegner ve ekibi için ay balığı ilk bakışta pek farklı görünmemiş. (III) Ancak sıcaklık monitörlerini kullandıklarında ay balığının farklı olduğunu yani sıcakkanlı olduğunu anlamışlar. (IV) Böylelikle canlılar dünyasına farklı özelliklere sahip bir balık cinsi daha katılmış oldu. (V)

3. Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine düşünce-
nin akışına göre "Bedenlerinin belli başlı bölümlerini ısıtabilen
ton balığı ve bazı köpek balıklarının aksine ay balığı beden
sıcaklığını devamlı koruyabiliyor." cümlesi getirilebilir?

- A) V B) IV C) III D) II E) I

4. Bu parçadan hareketle "ay balığı" ile ilgili aşağıdakilerden
hangisine değilmiştir?

- A) Fiziksel özelliğine
- B) Yaşam koşullarına
- C) Başka balıklarla farkına
- D) Öne çıkan özelliğine
- E) Okyanus yaşamına etkisine

01CB071E

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Hastalarının gözlerine derin derin bakarak onları iyileştirdiğini iddia eden Alman Doktor Franz Anton Mesmer, yeni bir bilim alanından faydalandığını öne sürüyordu: Hayvan manyetizması. (II) 18. yüzyılın sonlarında yaşayan Mesmer, vücudun manyetik bir "sıvı" ile çevrili olduğuna inanıyordu. (III) Ona göre, mıknatısla veya kendisi gibi doğal manyetik kuvveti daha yüksek bir insanın yardımıyla bu sıvı hareket ettirilebilir; böylece hastanın sorunları tedavi edilebilirdi. (IV) Bunlar yapılırken hastanın zihinsel hâli, telkine açık olmalıydı. (V) Mesmer'in günümüzde "mesmerizm" adıyla bilinen tekniği Viyana'da hızla yayıldı ancak tedavinin işe yaramadığı ve meslektaşları tarafından onaylanmadığı söylentileri de bir o kadar hızlı yayıldı.

1. Bu parçadan hareketle "hayvan manyetizması" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bazı hastalıkların tedavisinde kullanıldığı
- B) Keşfini yapan bilim insanı hakkında olumsuz düşünceler oluştuğu
- C) Manyetik bir sıvının hareket ettirilmesine dayandığı
- D) Hastaların zihinsel yapılarına bağlı olarak işlediği
- E) Günümüze kadar ulaşan bir teknik olduğu

2. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşünceğin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

----. Üzerinden zaman geçtikten, o anın içinden çıkıldıktan sonra geriye bakıp farklı bir değerlendirmeye gidilebilir. Sanat yapıtı için söylenecekler bitmez. Sanatçı alımlayıcıya tüketilmek üzere değil ama tamamlanmak üzere bir yapıt sunar. Her sanat yapıtı belli bir görüşün ötesinde sayısız okumaya, yorumlamaya yatkınlık gösterir. Bir Bruegel, Bosch veya Dürer resmi 21. yüzyılda yeniden incelenebilir. Yapıt sadece üretildiği dönemle sınırlandırılmaz. Ortaya çıktığı andan itibaren zamansızdır.

3. Bu parçanın başına düşünceğin akışına göre aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Bir sanat yapıtını değerlendirmek ve ona gereken değeri yüklemek eleştirmenin görevidir
- B) İçinde bulunulan dönemde eseri veya sanatı anlamlandırmak, tanımlamak o kadar objektif olmayabilir
- C) Sanatın asıl işlevi, eserin her seviyeden insana ulaşmasını sağlamak ve sanatçıyı buna aracı kılmaktır
- D) Sanat eseri, ister yaratıldığı çağda ister sonraki dönemde olsun her zaman değerini ve anlamını korur
- E) Sanatçıyı ve eserini anlamak için ortaya konduğu dönemin koşullarına bakmak gerekir

4. Bu parçada altı çizili sözle yazar aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Eserin alıcı tarafından anlam kazandığı ve yorumlandığı
- B) Bir yazarın eserini okuyucu ile birlikte değerli hâle getirdiği
- C) Eserlerin zaman içinde kusursuzluğu yakaladığı
- D) Yazarın yapıtını sunduğunda eksiklerini daha iyi gördüğü
- E) Sanat eserinin kalıcı olması için okuyucusuna hitap etmesi gerektiği

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) ABD coğrafyasına özgü canlılardan olan ve 1940'ların ortalarında vahşi yaşamdan neredeyse tamamen silinen gri kurtlar geri dönüyor. (II) Avlanarak, zehirlenerek, kapanlara yakalanarak nesli tükenme noktasına gelen gri kurtlar; tarihî bir seçim zaferi elde etti ve yuvalarına dönme hakkı kazandı. (III) Onlarca yıldır süren uzun uğraşlar sonucunda, çok az bir farkla gri kurtların Colorado eyaletinde vahşi yaşama dönmele-ri halk tarafından onaylandı. (IV) Türkçede "bozkurt" olarak da bilinen gri kurtların dönüşüne yüzde 50,2'lik oy oranıyla onay çıkarken aradaki fark yaklaşık 10 bin oy civarındaydı. (V) Co-lorado Parklar ve Vahşi Yaşam Komisyonu, gri kurtlarla ilgili 2023'te tamamlananacak bir eylem planını hayata geçirecek. (VI) Bu doğrultuda ülke genelinde küçük gruplar hâlinde yaşa-yan ve ulusal parklarda yer alan gri kurtlar, olmaları gereken habitatta vahşi yaşama yerleştirilecek.

1. Bu parçada "gri kurtlar" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Genel olarak yaşadıkları coğrafyaya
- B) Gelecekleri ile ilgili yapılan planlara
- C) Türkçede hangi isimle bilindiklerine
- D) Sayılarının azalmasının sebeplerine
- E) Vahşi yaşam için önemlerine

2. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf nu-maralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Akdeniz ve Ege Denizi, canlı sistemleri açısından birbirine oldukça benzerdir. Isınmaların ardından Akdeniz'e yönelen birçok türün bulunması ekonomik açıdan bir artı gibi görünse de yerel türlerin yaşamını tehdit etmesi açısından büyük risk taşımaktadır. Örneğin çipura ve levrek gibi ekonomik değeri yüksek balıkların sayısı hızla azalmaktadır. Akdeniz sularının 2100 yılına kadar 35 ila 65 cm yükseleceği öngörülmekte, bu- nun da bazı türlerin göç etmesine veya üreyememesine sebep olacağı düşünülmektedir.

3. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama
- B) Örneklendirme
- C) Sayısal veriler
- D) Tanımlama
- E) Karşılaştırma

4. Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Akdeniz ve Ege Denizi'ndeki ekolojik dengenin bozulması
- B) Küresel ısınmanın canlı türlerine verdiği zararlar
- C) Akdeniz ve Ege Denizi'nde meydana gelen değişimler
- D) Bazı balık türlerinin ekolojik dengedeki yeri
- E) Doğal yaşamı tehdit eden unsurlar

01D20B79

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ernst Gombrich'in *Genç Okurlar İçin Kısa Dünya Tarihi* adlı kitabının Türk okuru için en dikkat çekici yönü; edebiyata İngilizce gözüyle, ayrıca İngiliz edebiyatına da Britanya'dan görüldüğü hâliyle bakan bir kitap olması. Öyle ki koskoca Amerikan edebiyatı bile bölümlerden biri olarak anlatılıp geçiliyor. Dünya edebiyatının da İngilizcede yaygınlaşmış örneklerinin daha büyük ağırlığı var. Bu durumun önemli bir faydası; kitabın okura İngiliz Dili ve Edebiyatı eğitiminde neler okutulduğunun hızlı, temiz bir özetini vermesi. Kitap, bu yönüyle Britanya'nın edebiyat piyasasında olan biteni de bugünün gözüyle güzelce anlatıyor. Britanya merkezli bu bakış, Rus ve Fransız edebiyatı gibi büyük edebiyatların bir iki anılmayla geçirilmesi gibi koskoca kör noktalara da yol açıyor.

1. Bu parçada sözü edilen eserle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Amerikan edebiyatına yaklaşımına
- B) Dünya edebiyatındaki yeri
- C) İngilizce eğitiminde önem taşıdığına
- D) Başka milletlerin edebiyatına değinme şekline
- E) Türk okuru için önemine

2. Bu parçaya göre *Genç Okurlar İçin Kısa Dünya Tarihi* adlı eserin eksik yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyatı sadece İngilizce açısından değerlendirmesi
- B) Fransız ve Rus edebiyatlarına yeterince değinmemesi
- C) Britanya edebiyatını Amerikan edebiyatının önünde aktarması
- D) İngiliz edebiyatını Britanya ile sınırlandırması
- E) Dünya edebiyatını tam anlamıyla yansıtamaması

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yapılan bir araştırmada, ekip üyelerinden birinin de aralarında bulunduğu ikiye kişilik deney grubuna bir eve ait manzaralar içeren 6 sahne görsel olarak verilir ve daha sonra deneklerden bu sahnelerle ait bilgilerin hatırlanması istenir. (I) Ekip üyesi kişi, araştırmacıyla iş birliği hâlinde olup soruları yanıtlar; sahneleri öğrenme çalışmalarından sonra kişilerin partnerleri ile iş birliği yaparak sırayla sahnelerle ait 12 maddeyi yüksek sesle hatırlamaları istenir. (II) Böylece, her bir katılımcı 6 maddeyi yüksek sesle hatırlamış olur. (III) Üç sahne için iş birliği, kendisine sunulan altışar maddenin her birini doğru şekilde hatırlar ancak diğer üç sahnede kendisine sunulan 6 maddeden ikisini yanlış şekilde hatırlar. (IV) Son aşamada tek başlarına hatırlama yapmaları istenen katılımcılardan tüm sahnelerle ilgili hatırlayabildikleri kadar maddeyi söylemeleri istenir. (V) Bireysel hatırlama performansları değerlendirildiğinde kişilerin iş birliğinin hatalı şekilde hatırladığı maddelerden etkilenecek yanlış yanıtlar verdikleri gözlenmiştir.

3. Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine "Hatalı şekilde hatırlanan bu maddeler, asıl katılımcılar için yanlış bilgi vermiş olur." cümlesi getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Bu parçada söz edilen araştırma sonucuna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Aynı olaya tanık olan kişiler, başkalarının söylediklerinden etkilenecek yanlış cevaplar verebilir.
- B) Bireylerin ortak hareket etmeleri, bulunulan durum ve mekâna göre değişiklik gösterebilir.
- C) İnsanların aynı durumu farklı şekilde hatırlaması, psikolojiye ve çevreye bağlıdır.
- D) İş birliği yaklaşımın temel yasasına göre, algısal farklılıklar tamamen kişilerin bulunduğu ortamla ilgilidir.
- E) Bir kişinin yaşadığı olaylarla ilgili yanlış bilgi vermesi, psikolojik etkenlerle açıklanır.

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yazar, yaza yaza yaşayan adamdır; hayatına yazarak ---- kazandırır. Özellikle geçimini kalemiyle sağlayanlar, isteseler de istemeseler de bütün zamanlarını ya yazarak ya da yazacaklarını düşünerek yaşamak ve ilgi alanlarına giren her hadiseye doğru veya yanlış bir yorum getirmek zorundadırlar. Okuyorlarsa, çevrelerine bakıyorlarsa yazmak için; konuşuyorlarsa, hayal kuruyorlarsa, hatta mübalağa etmiyorum, rüya görüyorlarsa yazmak içindir. Yazmak onlar için bir alışkanlık, alışkanlıktan da ---- bir hayat tarzıdır.

1. Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre, aşağıda verilenlerden hangisi getirilmelidir?

- A) değer - zor
C) para - kasıt
E) saygınlık - kötü
B) anlam - öte
D) makam - çok

2. Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Kitap okuma ihtiyacı duyduğum zaman, öğrenmek istediğim konu hakkında kitap yazarım.
B) Söyleyeceğiniz sözü yazmak, sizi düşünmeye ve düşüncelerinizi aktarmaya sevk eder.
C) Ancak yazıya geçmiş düşüncenin değeri, bir ehemmiyeti vardır.
D) Yazar, söyleyecek bir şeyi olduğunda kalemine sarılan kişidir.
E) Bir tek kitap yazmak için yarım kitaplık okuyunuz.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Genlerimizle ilgili çıkar açan keşifler, kendimiz hakkında pek çok şey öğrenmemizi sağladı. (II) Genetik kompozisyona bakarak bireysel özellikleri doğruya yakın bir şekilde tahmin etmek mümkün. (III) Üstelik yapılabilecekler tahminle de sınırlı değil. (IV) Örneğin CRISPR gibi gelişmiş genom düzenleme araçları, bazı özelliklerin geliştirilmesi ve hastalıklara yatkınlığın ortadan kalkması için genlere müdahale edebilme yollarını buldu. (V) Genetik mühendisliği, embriyonun genetik profiline müdahale ederek göz rengi belirleme gibi basit fiziksel özelliklere ya da anemi ve kistik fibroz gibi basit genetik hastalıklara müdahale edebiliyor. (VI) Bununla birlikte teorik olarak idrak kabiliyeti gibi mental olanlar da dahil olmak üzere, daha karmaşık özelliklerin değiştirilmesi de mümkün gibi görünüyor.

3. Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
B) III
C) IV
D) V
E) VI

4. Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Gen mühendisliği, alın yazımızı değiştirebilir mi?
B) Genlerimizle ilgili yapılan araştırmalar başarılı oluyor mu?
C) Bir insanın hastalıklarını gidermek için hangi tıbbi müdahaleleri yapmak gerekir?
D) Genler üzerinde oynamak, ne gibi sorunlara yol açabilir?
E) Genetik mühendisliğindeki teorilerin gerçekleşme ihtimali nedir?

01F70B5C

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ben, öncelikle fikri kafamda tasarlar sonra notlar almaya başlayıp üzerine yoğunlaşıyorum. Bu yoğunlaşma, tabii ki bazen yıllar sürebilir. Kafamda her şeyi tasarlarken anlatacağım konu üzerine kitaplar okurum. Hem tekrara düşmemek için hem de anlatılmış şeyi "ben nasıl anlatırım" diye bakabilmek adına... Bu sırada kendi sesimi bulmaya çalışırım. Ardından yapıyı oluşturur ve kendime sorarım: "Ne anlatmak istiyorum?" Cevap bulamadıkça süreç uzar ve cevabım, her zaman tek cümle olur. Böylece konuya kuş bakışı bakarım.

1. Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bir eseri yazmaya başlamadan önce araştırma yapar.
- B) Zihnindeki taslağı başkalarıyla paylaşır.
- C) Kafasındaki sorulara cevap bulamazsa yazma sürecini öter.
- D) Başkalarına benzemekten özellikle kaçınır.
- E) Konuya hâkim olabilmek için özellikle kendine sorular sorar.

2. Bu parçada geçen "kendi sesini bulmaya çalışmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkalarından farklı bir üslup oluşturmak
- B) Kimseye benzemeyen bir kurguya sahip olmak
- C) Deneme - yanılma yöntemini kullanmak
- D) Ele aldığı konularla kendi imzasını atmak
- E) Yapısal olarak farklı bir tekniğe ulaşmak

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tiyatronun sinemaya göre gerçekliğe daha yakın bir anlatımı vardır. Orada bir şeyi bir kere söyleme veya bir davranışı bir kere yapma hakkınız vardır. Tiyatro oyununda bir sahne, sinemada olduğu gibi oyun sırasında defalarca tekrarlanmaz; orada dublör kullanma hakkınız da yoktur. Yine sinemada görüntüleri birleştirme imkânınız varken tiyatrodaki böyle bir şey olmadığı için dublör de kullanamazsınız, aksilikleri de düzeltezmezsiniz. Hem oynadığınız rolü kendiniz gerçekleştirmelisiniz hem de hatasızca yakın bir oyunculuk sergilemelisiniz. Sinemada olanlar ve filmin seyrine dalanlar, sinematografinin teknik ve imkânlarıyla gerçeklik düzleminden koparılıp sanalın içine gömülürler. Orada kendi acılarını unutup başkalarının acılarını, kendi hüznlerinden kopup başkalarının hüznlerini yaşarlar.

3. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sinemanın tiyatroyla olan farklarından biri değildir?

- A) Çekilen görüntülerin bir araya getirilebilmesi
- B) Oyuncuların bir davranışı defalarca tekrarlayabilmesi
- C) Yaşanacak aksiliklerin giderilebilmesi
- D) Sanal dünyayı gerçek düzlemde aktarabilmesi
- E) İzleyiciyi başkalarının dertlerine ortak edebilmesi

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Öyküleme
- B) Örneklendirme
- C) Tanık gösterme
- D) Tanımlama
- E) Karşılaştırma

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) İnsan sınırlı ya da sınırlandırılmış bir varlıktır; bu yüzden ki sınırsız bir şeyi düşünemez, ondan korkar ve sınırsız olanı da zihninde sınırlandırma eğilimine girer. (II) Bu bağlamda düşünürsek gördüğümüz, duyduğumuz, kısacası algıladığımız her şeyi kendi kafesimize yani aklımıza sokarız. (III) Çevremizdeki değişkenleri, sabit nesneleri kendi algı süzgecimizden geçirip kendi algı kapasitemizle yorumlarız ve sonunda o şey artık bize ait olur. (IV) Bireye kendi dışındaki şeyler ne kadar yabancı gelirse gelsin zihnindeki o "şey" in imgesi tam olarak bireye aittir. (V) İnsan için sınır çok önemlidir, değer verebilmesi ve değer görebilmesi için sınıra ihtiyacı vardır. (VI) Sınır onun düşünemesini ve yaşayabilmesini sağlar çünkü doğası gereği insan sınırlıdır ve bu yüzden ancak sınırı olan bir şeyi kavrayabilir.

1. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsan çevresindekileri anlamlandırırken doğası gereği algısal sınırlandırma yapar.
- B) İnsanın varlıkları algılaması, çevrenin yapısına göre değişkenlik gösterebilir.
- C) Düşüncelerine sınır koyan kişi gelişime ve ilerlemeye kendisini kapatmış demektir.
- D) Bireyin kendini koruyabilmesi, daha önceden belirlediği alanın dışına çıkmamasıyla mümkündür.
- E) Çevresel algılarda meydana gelen her değişim, insanın bir adım daha ileri gitmesini sağlar.

2. Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir roman dünyası oluşturmak ve o dünyayı gerçeğinden ayırarak bir mikrokozmos hâline getirip bu yolla bütün insanlığı anlatmak çok zor bir iştir. Bunu başarmış bazı yazarlar tanıyoruz elbette. Mesela William Faulkner, Yoknapatawpha diye bir ülke yarattı. O ülkedeki insanları, pamuk işçilerini, iklimi, tozu, güneşi anlattı. Onun romanlarında pamuk işçilerinin terini, tozlu yolları, sarı sıcağı, nemi hissedersiniz. Faulkner güneşli bir yazar, Yaşar Kemal de öyle. Bu yüzden ikisi arasında edebî bir akrabalık var. Faulkner'de de psikoloji çok önemli, Yaşar Kemal'de de. Yaşar Kemal de aynen Yoknapatawpha gibi Çukurova'yı anlatırken yeniden anlamlandırır. Artık o hem bildiğimiz Çukurova'dır hem değil.

3. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romanda anlatılan şeylerin gerçekten uzaklaşıp hayale dönüşmesi
- B) Diğer türlere göre roman türünün yazılmasının daha zor olması
- C) Her yazarın roman yazmada başarılı olamaması
- D) Yazarların doğup büyüdüğü yerleri eserlerinde daha iyi anlatması
- E) Bazı yazarların gerçek yaşamdan yola çıkarak yeni bir dünya oluşturması

4. Bu parçada geçen "Artık o hem bildiğimiz Çukurova'dır hem değil." sözüyle yazarların hangi yönüne vurgu yapılmak istenmiştir?

- A) Birbirine benzer özellik gösteren yazarların ortak bir paydada buluştuklarına
- B) Eserlerinde işledikleri yerlerin gerçek niteliklerini kaybettiğine
- C) Herkesçe bilinen bir çevreyi yeniden yorumlayarak okura sunduklarına
- D) Yaşanılan coğrafyanın yazar üzerinde etkisi olduğuna
- E) Aynı bölgenin farklı yazarlarca farklı şekillerde yorumlanabileceğine

002D00C7

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çoğu yazarın geleneklerin dışına çıkmadığını sık sık görürüm. Yazdıklarının düşünceden yoksun olması belki de bundandır. Bana göre yazınsal yapıt düşünceden yoksunsa sanatsal değeri yok demektir. Bir yapıt da yazarından ayrı düşünülmediğine göre "bana eseri söyle sana sahibini söyleyeyim" durumu ortaya çıkıyor. O yüzden gerçek sanatçının yapması gereken aklını nadasa bırakmayıp eserlerine düşünce pompalamasıdır.

1. Bu parçada yazarın savunduğu düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetkin bir sanatçının eserlerinin düşünce içerikli olması gerektiği
- B) Düşünme yetisini gerçekleştirememiş yazarların başarılı olamayacağı
- C) Sanat değeri taşımayan eserlerin geleneklerden yoksun olduğu
- D) Okurun daha çok düşünce yazılarını tercih ettiği
- E) Gerçek bir yazarın, okurda davranış değişikliği yarattığı

2. Bu parçada geçen "aklını nadasa bırakmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıl ve duygu arasında ikilem yaşamak
- B) Düşünme eylemini sürekli gerçekleştirmemek
- C) Fikir yönünden eksiklik taşımak
- D) Kişilik özelliklerini yansıtamamak
- E) Düşüncelerini tam anlamıyla ifade edememek

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çok eski zamanlardan günümüze kutsal olarak kabul gören su, insanoğlunun şekillendirdiği mekânlarda önemli bir etken olmuştur. Su yapıları olarak anılan günümüze kadar ulaşan suyun şekillendirdiği hamamlar, yüzyıllardır birçok medeniyetin kültürünü yansıtan anıtsal yapılardan biridir. Antik Çağ'da ilk olarak Yunan medeniyetinin izlerini taşıyan, sonrasında Roma, Bizans ve İslam toplumlarında önemli yapı türlerinden olan hamamlar ve oluşturduğu hamam kültürü; küreselleşen dünyada eski değerini kaybetmekte ve kültürel miras değerimiz hamam yapıları korunmamaktadır. Ayrıca tarihî hamamlara verilen yeni işlevler, mekân ruhunun kaybolmasına neden olmaktadır.

3. Bu parçada hamamlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Günümüzde değişikliğe uğramasıyla bazı özelliklerinin kaybolduğu
- B) Birçok medeniyetin asırlarca önemli unsurlarından biri olarak kaldığı
- C) Günümüzde değerini kaybetmesinde küreselleşmenin etkisi olduğu
- D) Suyla bağlantısından dolayı birçok toplum tarafından kutsal sayıldığı
- E) Toplumların yaşam şekillerini diğer toplumlara aktaran bir abide görevi gördüğü

4. Bu parçada hamamların önemini yitirmesinde;

- I. dünya düzeninin küreselleşmesi,
- II. farklı görevler yüklenmesi,
- III. anıtsal özelliğini kaybetmesi

sebeplerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türk kültüründe kadın; cefakâr bir ana, sadık bir eş, vefalı bir kız kardeş ve sevgilerin en güzeline lâyık bir evlattır. Hangi vasıfla olursa olsun, Türk kültüründe kadının her zaman özel ve önemli bir yeri olmuştur. Ahlâkı, fazileti, onuruyla saygınlığını her zaman koruyan, toplumun mimarı ve kültür taşıyıcısı olan Türk kadını; aynı zamanda gelecek nesilleri yetiştiren bir eğitmandir. Toplumun temeli aile, ailenin temeli de annedir, kadındır. Sağlam aile, sağlam toplumu oluşturur. O hâlde millet olarak sağlam bir toplum yaratmak istiyorsak, öncelikle toplumu meydana getiren aileye, aile içerisinde de kadının ve kadının yanında yer alan erkeğin durumuna bakmalıyız. Çoğu toplumlarda, erkeğe gereken değer verilirken kadınlar arka plânda kalmış, onlara âdetâ ikinci sınıf insan muamelesi yapılmıştır. Oysa Türk kültüründe kadının yeri her zaman erkeğinin yanı sıra olmuş, "bir elmanın iki yarısı" gibi birbirlerini tamamlamışlardır. Yazılı kaynaklara baktığımızda İslâmiyet'ten önceki ve sonraki dönemlerde, kadının yerinin eşinin yanı sıra olduğu ve çeşitli toplantılarda en yüksek mevkinin kadınlara ait olduğunu görebiliriz. O devirlerde en itibarlı yer sağ taraftır. Türk toplumunda kadının yeri de sağ taraftır. Zeki Velidi Togan, Moğol hanedanlarında kadınların da törenlere, yemeklere, kimi kez kurultaylara katıldıklarını ifade eder. Bir emirname yazılacağı vakit; "Hakan ve hatun emrediyor ki" ibaresinin kullanılması; şölenlerde, ayinlerde, ibadetlerde, hatun ile hakanın beraber oturması; bir hakanın, yanında hatunu olmadan elçiyi kabul edememesi gibi kaideler de kültürümüzde kadının yerini açık bir şekilde göstermektedir.

1. Bu parçada Türk kültüründe kadının yeri ile ilgili olarak;

- eski çağlardan beri çok değer verilen bir konumda yer aldığı,
- toplumu oluşturan sosyal kurumların merkezinde yer aldığı,
- kültürel unsurların aktarıcısı konumunda bulunduğu,
- bir dönem erkelere göre ön planda bulunduğu,
- devlet yönetiminde belli bir konumunun bulunduğu

yargılarından hangisine değnilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- Kadınların, Türk toplumunda diğer toplumlara göre daha önemli bir konumda tutulduğu
- Kadınların, toplum içinde zamanla eskisinden daha çok değer kazandığı
- Kadının, Türk tarihinin dönüm noktalarında devlet içinde önemli roller aldığı
- Her dönemde, Türk geleneği içinde kadının değerinin ve konumunun yüksek olduğu
- İslamiyet sonrasında kadına verilen değer hiç değişmeden devam ettirildiği

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kültür zenginliğinin belki de en önemli halkası musikidir. Musikin en önemli dalı olan türküler ise insanların yaşam tarzlarını, acı ve tatlı hatıralarını, sevinçlerini, mutluluklarını, ıstıraplarını, kederlerini sadece kelimeler vasıtasıyla değil, yüreğe dokunan ezgisiyle de anlatır. Türkülerde asırlık bir ömür vardır; tarihe zenginleşen, coğrafyada can bulan... Zaman ve mekân sınırı tanımadan karşı koyan türküler, insanın kendini bulmasını, milletin var olmasını sağlayan öz kültür ürünleridir. Ses, söz, mana ve sanat bakımından bir derya olan türküler, gerek fizikî coğrafya gerekse gönül coğrafyası bakımından uçsuz bucaksız bir alana yayılmıştır. Türküler, geçmişten günümüze, nesillerin ruhundan kopup gelmiş, duygularına tercüman olmuş ve yaşanan hâdiselere tanıklık etmiştir. Bu bakımdan türküler; insanların, dolayısıyla milletlerin değerler dizgesini anlatan, sırlarla bezenmiş nağmelerdir.

3. Bu parçadan hareketle türkülerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- İnsan hayatına dair yaşanmışlıkları yansıttığı
- Hem olumlu hem olumsuz duyguları aktardığı
- Dinleyeni etkileyen bir özelliğe sahip olduğu
- Ait olduğu topluma ait gizli yönleri taşıdığı
- Oluştugu coğrafyanın kültürünü etkilediği

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- Açıklayıcı anlatım
- Karşılaştırma
- Örneklendirme
- Tanımlama
- Kişileştirme

02DF0BD4

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Marks'ın pek sevilen aforizmalarından biri: "Bilmiyorlar ama yapıyorlar." Yaptıkları bildikleri değil, bildiklerini yapamıyorlar fakat yine de yaptıklarının bildiklerinin bir sonucu olmasını diliyorlar. Öte yandan yaptıkları ile yaptıklarını zannettikleri şeyler arasında bir fark olduğunu da bilmiyorlar. Bu bahiste, son yıllarda bazı dergilerde gözümüze çarpan ya da birtakım kültür sanat etkinliklerinde konuşulan "Sinema ve Tasavvuf", "Sinema ve Felsefe", "Sinema ve Rüya", "Sinema ve Gelenek", "Sinema ve Etik" gibi ruhu coşturan ancak bir fanteziden öteye gitmeyen bazı arayışların bu denli ciddiyetle dillendirilmesi, doğrusu zaman ve emek israfından başka bir anlam ifade etmez. Bütün bu laf kalabalığı, "biliyor ama yapamıyor" oluşumuzun resmi gibidir başlı başına. Çünkü sinemada özgün bir dil yaratmak, bu işin nasıl yapılacağını tarif etmekten çok daha zordur.

1. Bu parçada yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların bilmedikleri bir alanda ürün vermeye çalışması
- B) Sinema alanında, olmayacak yeni denemelere girilmesi
- C) Sinemanın bağdaşmadığı konuların eserlerde işlenmesi
- D) Sinemanın öteki sanat disiplinlerinden yararlanması
- E) Sinema eğitimi alınmadan sinema yapıtı verilmeye çalışılması

2. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Gerekçe bildiren yargıya
- B) Doğrudan anlatıma
- C) Öznel anlatıma
- D) Somutlaştırmaya
- E) Terimlere

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Elazığ, tarihin ilk devirlerinden beri büyük bir kültür merkezi olmuş; özellikle musikisiyle gönülleri fethetmiştir. (II) Urfa, Erzurum, Erzincan, Sivas, Diyarbakır, Eğin (Kemaliye) gibi çevre illerle daima bir kültür alışverişi içerisinde bulunan ve merkez konumunda olan Elazığ; bu yöreleri kültürel yönden etkilemesini bilmiştir. (III) Hatta bu etkileşim, çevre illerle sınırlı kalmamış; Kerkük'e, Azerbaycan'a kadar uzanmıştır. (IV) Hem Elazığ'da hem de Kerkük'te ezgiyle söylenen ve zamanla türkü formuna giren mâniler, bu etkilenmeye en güzel örnektir. (V) Zengin folkloru ile dikkatleri üzerine çeken Elazığ, özellikle musiki kültürü bakımından geleneksel yapısını bozmadan hem klasik musiki hem halk musikisi hem de tasavvuf musikisini güçlü bir bağ ile birleştirmiş ve özgün bir musiki ortaya koymuştur. (VI) Gerek musikinin icra tarzı, gerekse çalgı aletleri ile farklı bir musiki anlayışı ortaya koyan Elazığ insanı, bu yönüyle dikkate değerdir. (VII) Kültürel dokuyu, hayat felsefesini en zarif hislerle sese ve söze döken sanatkarlar ya da sanatkar ruhlu bu insanlar, Türk musikisine büyük ölçüde hizmet etmişlerdir.

3. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

4. Bu parçada Elazığ ile ilgili asıl üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihinin çok eski çağlara kadar uzandığı
- B) Birçok farklı şehri kültürel olarak etkilediği
- C) Müzik kültürü bakımından özgün ve etkili olduğu
- D) Kendisine ait bir müzik kültürüne sahip olduğu
- E) Kültürel dokusunu birçok sanatta koruduğu

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Oğuz Atay'ın kitapları okuru yoracak kadar yüküldür. Mektup, şiir, oyun, ansiklopedi maddesi gibi çeşitli anlatım tekniklerini bir arada kullanan Atay; bilinç akışı ve iç konuşmalarla kişilerin iç dünyalarında dolaşırken okuru ciddi bir atıf yığını ve kavram dünyasıyla karşı karşıya bırakır. Dile getirmek istediği duyguyu, düşünceyi bir başka romana, filme, kurgu karaktere, şarkıya, şiire yaptığı göndermelerle hatta çoğu defa bunları, konuyu melodrama dönüştürecek şekilde deforme ederek kullanan Atay'ın kitapları; okurundan hatırı sayılır birikim ister. Okurunun bu metinlerle uygun adım yürüyebilmesi için usta bir tenisçi gibi, gelen her topa karşılık verebilmesi gerekir. Hazırlıksız okur, bu nedenle Atay kitabını elinde epeyce dolaştırır; kolay tamamlayamaz ancak bir yandan da edebî kamuoyunun üzerinde yarattığı baskıyla kitapla savaşmayı sürdürür. Bu nedenle olsa gerek, öğrencilerimin, Atay'ın edebiyatına hangi kapıdan girmek gerektiği sorusuyla çok karşılaşırım. Önerim daima *Korkuyu Beklerken* olur. Bu öyküler, okuru Atay'ın dünyasına küçük adımlarla alıştıır. Bütünü kavramak için iyi bir kılavuz gibidir *Korkuyu Beklerken*.

1. Bu parçadan hareketle Oğuz Atay ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı türde eserler kaleme aldığına
- B) Okuru etkin kılan bir anlatımla yazdığına
- C) Birden çok anlatım tekniğini bir arada kullandığına
- D) Okurundan belli bir kültürel birikim beklediğine
- E) Kimi okurlar tarafından anlaşılmadığına

2. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurun, sanatçı hakkında her türlü bilgiye sahip olması
- B) Okurun, sanatçının eserlerini bir bütünlük içinde okuması
- C) Sanatçının anlatmak istediklerini kavrayacak düzeyde olunması
- D) Okurun, romanın teknik yönü hakkında eleştirel birikime sahip olması
- E) Sanatçının hayatından yola çıkılarak eserle ilgili yorum yapılabilmesi

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Romanlar da yazmasına rağmen hikâyeciliği ile şöhret kazanan, Türk edebiyatında sosyal gerçekçi çizgisiyle tanınan sanatçı; eserlerinde Anadolu insanının yaşamını, töreler karşısındaki tutumunu, ağa - köylü ilişkilerini, kaçakçılığı, kan davasını, eşkıyalığı, kırsal kesimden büyük kentlere ve Almanya'ya çalışmaya giden insanların bunalımını, kültürel çatışmalarını ve evlilik kurumunun çarpık yönlerini, feodalizmi, emperyalizmi, kapitalizmi, sosyalizmi işlemiştir. Eserlerine kendi yaşamından kesitler eklemiş, sansürsüz gerçekçilik ilkesiyle yazmıştır. Türk edebiyatında soyadındaki yıldız gibi parlayan sanatçı, yazdıklarını taçlandırın çeşitli ödüller de almıştır. Yayımlanmamış öykülerden meydana gelen *Kara Vagon*'la 1969'da öykü dalında May Edebiyat Ödülü'nü alır, *Kaçakçı Şahan* adlı öykü ile 1971 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı Bilge Karasu ile paylaşır. *Allah'ın Gölgesinde Koşanlar* adlı röportajı 1991 Yunus Nadi Röportaj Ödülü'nü almıştır. *Kaçakçı Şahan* adlı hikâye bir filme de ilham kaynağı ve malzeme olur ancak yazarı ve eseri anılmaz. Sanatçının ağzından hadisenin aslı şudur: "Beni üzen Yılmaz Güney'in *Yol* filminde Kaçakçı Şahan'ın ve Bedrana'nın izinsizce kullanılmış olmasıdır. O zaman Yılmaz Güney yurt dışındaydı. Şimdi de öldü. Ama senaryo çalışmasında bulunanlar, hikâyemi çalanlar hayatta."

3. Bu parçada sözü edilen sanatçı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı edebî türlerde eserler verdiğine
- B) Eserlerinde yaşamışlıklara yer verdiğine
- C) Sanat çevresinin takdirini kazandığına
- D) Sinema uyarlamalarına karşı olduğuna
- E) Sonradan kitaplaştırılan eseri bulunduğuna

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Örneklendirme
- B) Sayıp dökme
- C) Alıntılama
- D) Benzetme
- E) Tanımlama

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

- Türk edebiyatının en zengin damarlarından birisi tekke edebiyatı olarak da bilinen tasavvuf edebiyatıdır. Bu edebiyat içinde Alevi - Bektâşî inancıyla ortaya konulmuş binlerce şiir vardır. Söz konusu şiirlerde Ehl-i Beyt sevgisi, On İki İmam, Kerbelâ olayı, Bektâşîlikle ilgili inançlar, erkân ve âdetler konu edilmiştir. Bu alanda en çarpıcı şiirleri Nesimî, Fuzulî, Hatayî, Pir Sultan, Vîranî, Yeminî ve Kul Himmet ortaya koymuştur. Bu bakımdan bu şairler, yedi büyük Alevi - Bektâşî şairi olarak nitelendirilmiştir. Bu şairlere yedi kutuplar adı da verilir.
- Kul Himmet'i yetiştiren Alevi - Bektâşî edebiyatının, "tekke edebiyatı" olarak bilinen edebî anlayış içerisinde, ondan bazı yönleriyle ayrılan bir edebiyat anlayışı olduğu söylenebilir. Bu edebiyatta Hz. Ali, Ehl-i Beyt ve On İki İmam'a bağlılık ön plana çıkarken söylemlerde Allah - Muhammet - Ali üçlemesi önemli bir söz kalıbı olarak yer alır. Hiçbir şiir insan sine-sine dokunmadan, onu dost bağına götürmeden amacına ulaşmaz. Özü, İslamiyet ve binlerce yıllık Türk kültürü ile yoğrulmuş olan Aleviliğin, Türk inanç sisteminin vazgeçilmez unsurlarından biri olduğu açıktır. Alevilik, Anadolu'da yaşayan, özünü sözünü, binlerce yıllık Türk töresi ve geleceğinden alıp sürdüren milyonlarca yüreğin sesidir.

1. Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

2. Bu parçalardan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Halk edebiyatı zaman içinde birçok farklı kola ayrılmıştır.
- B) Tekke edebiyatı zengin bir kültürel birikimin ürünüdür.
- C) Alevi - Bektâşî anlayışı bağımsız bir edebiyat olarak gelişmiştir.
- D) Türk edebiyatının en baskın kolu tekke edebiyatıdır.
- E) Türk edebiyatında duygusal konular ağırlıklı olarak işlenir.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ham bir elmasın pırlantaya dönüştürülmesi kolay olmamış, günlerce onun bir şeylerle tıraş edilmesi gerekirmiş. Belli ki herkesin söylediği gibi, yaşamda da her şey kolay elde edilemiyor; özellikle duygularımızın olgunlaşması... Yaşama başlarken sık sık kullandığımız "bana göre" sözcüğü bu törpülenmeden sonra "bize göre"ye dönüşüyor; "ben demiştim", "ben bilirim", "ben zaten anlamıştım" sözcükleri anlamsızlaşıyor. Olgunluğa ulaşmak kolay olmuyor, hayattaki yükselişler ve düşüşler, zor aşılacak dönemler bu olgunluğu hızlandırıyor. Sonunda kendi dünyamızın küçüklüğünü anlarken çok garip bir şeyi de öğreniyorsunuz, kendi varlığımızın göz ardı edilmesi gereken değerini. Zamanın ne kadar kıymetli olduğunu öğreniyoruz buralara kadar gelirken. Başka şeyler de öğretiyor bu yaşam bize: Yaşadıklarımızın kazandırdığı bir duyguyla, bir zamanlar sert tepki gösterdiğimiz, o gün anlamlı ancak bugün anlamsız şeylere alçak gönüllülikle gülmeyi öğreniyoruz.

3. Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanın kendine ait düşüncelerden vazgeçmesi, onu mutsuzluğa itecektir.
- B) İnsanların hayatlarındaki en büyük engel, samimi olmayan dostluklardır.
- C) İnsanların olgunlaşması için kendi istek ve arzularından vazgeçmesi gerekir.
- D) İnsanların duygusal bir yetkinliğe ulaşması, çektiği sıkıntılara bağlıdır.
- E) Hayatta aşırı anlam yüklediğimiz değerler, zamanla değişebilir.

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanık gösterme
- B) Tartışma
- C) Öyküleme
- D) Betimleme
- E) Açıklama

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kitapları dünya çapında çok satan Paulo Coelho, iki çalışmasını okurlarına hiçbir ücret talep etmeksizin sunuyor. Bu şekilde sektörün kitap satış yöntemini tersine çevireceğini ifade eden Coelho, okurun beğenmediği kitabı almamasının yayıncılık sektörüne zarar vereceğine de inanmıyor. Yazarın dijital yayıncı Inkitt'in sitesinde bulunan profilinden okura sunulan kitaplardan biri, 1997'de kaleme aldığı *Işığın Savaşçısının Elkitabı*, diğeri ise *Brida* adlı romanı. Ayrıca yazar, daha pek çok kitabını bu yöntemle okurların beğenisine sunacağına söz verdi. Bu arada *Işığın Savaşçısının Elkitabı*'nın ilk bölümlerinden birinin sonunda Coelho'nun okura notu yer almaktadır. Coelho bu notta şöyle diyor: Sevgili Okur, eğer metni beğendiysen lütfen satın al; böylece ---

1. Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) daha iyi eserler yazmamız için bizlere küçük bir katkıda bulunmuş olacaksın.
- B) yayıncılık endüstrisine bu yöntemin işletmelerine zarar vermediğini kanıtlayacaksın.
- C) yayıncılık endüstrisine karşı okurun tercihlerinin önemli olduğunu göstereceksin.
- D) diğer sanatçıların da eserlerini bu yolla okura sunmaları için örnek olacaksın.
- E) eserlerini beğenmediğin sanatçıların eserlerine para vermek zorunda kalmayacaksın.

2. Bu parçadan hareketle Paulo Coelho ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evrensel bir sanatçı olduğu
- B) Sıra dışı yönlerinin bulunduğu
- C) Zengin olmayı önemsemediği
- D) Okurlarının düşüncelerine değer verdiği
- E) Farklı deneyimlere açık olduğu

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sanatçının ülkemizde yayımlanan son eseri *Belki*, hepimizin içinde barındırdığı sonsuz potansiyelin hikâyesine yoğunlaşıyor. Bu fikri, bir çocuğun gözünden irdeleme yolunu seçiyor yazar. Çocuğun dünyadaki varoluş serüveninde ceplerinde taşıması gereken anahtar kavramları hatırlatıyor ona. Bunu da bir masal formatında değil, kişisel gelişim şablonunda yapıyor. Bizim çocuk edebiyatı açısından yeni bir dil olduğunu söyleyebilirim. Bu fikri, bir çocuğun gözünden irdeleme yolunu seçiyor yazar. Bu noktadan bakacak olursak kitabı bir edebiyat formatı içinde değerlendirmek zorlaşıyor. Kişisel gelişim şablonlarının, çocuğun hayal dünyasıyla buluştuğu ve kelimelerin daha çocuksu forma indirildiği bir dil örgüsüyle yazılmış *Belki*. Yani, yüksek bir edebiyat beklentisiyle okumak yerine çocuğun kendini keşfetmesine yönelik anlamlı cümlelerle buluştuğu bir eser olarak görmek daha mantıklı olacaktır.

3. Bu parçada sözü edilen sanatçı ve eseriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değililmemiştir?

- A) Birden çok esere sahip olduğuna
- B) İnsanların ortak bir noktasına değindiğine
- C) Özgün bir biçime sahip olduğuna
- D) Düşsel anlatıların imkânlarından yararlandığına
- E) Edebî eser olarak değerlendirilemeyeceğine

4. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebeveynler için çocuk eğitiminde ön plana çıkan unsurlar
- B) Çocuk eğitimi ile ilgili yazılarda bulunması gereken nitelikler
- C) Çocukların meslek yaşamlarını belirlemede kullanılan ölçütler
- D) Çocukların gizli yeteneklerini ortaya çıkarmadaki yöntemler
- E) Çocukların kişilik oluşturmalarındaki önemli noktalar

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bağışıklık sisteminin ne kadar iyi çalıştığını kişiler arasındaki önemli farklılıklar gösterebiliyor. 2018'de Fransa Pasteur Enstitüsünden araştırmacılar, 20 ila 69 yaşlarında 1000 erkek ve kadının kanlarındaki bağışıklık hücrelerini inceledi. Araştırmada farklı yaştaki insanlar arasında büyük bireysel farklılıklar buldular, bu da bağışıklık sisteminin yaşlandıkça zayıfladığını düşündürdü. Ancak aynı yaştaki insanların da çok farklı bağışıklık sistemlerine sahip olabileceğini keşfettiler. Bilim insanları, bunun kısmen yaşam boyu maruz kaldığımız virüs ve bakterilerle ilişkili olduğunu düşündü çünkü bunlar, sonradan kazanılan bağışıklık sisteminin kompozisyonunu değiştirebiliyor. Genetik ise bağışıklık konusunda bir diğer önemli etken. Pasteur ekibi, insanların doğuştan gelen bağışıklık sistemlerinin bileşiminde büyük farklılıklar buldu ve bunları genlerindeki farklılıklarla ilişkilendirdi.

1. Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Bağışıklık konusunda insanlar arasında farklılıklar bulunduğu
- B) İnsanların yaşlarına göre bağışıklığın niteliğinin değiştiğine
- C) Aynı yaş grubundaki insanların benzer bağışıklığa sahip olduğuna
- D) Virüs ve bakterilerin vücudun sahip olduğu bağışıklığı etkilediğine
- E) Bağışıklığın soya çekim özelliklerine göre farklılık gösterebileceğine

2. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Terimler
- B) Öğretici anlatım
- C) Farklı yapıda cümleler
- D) Karşılaştırma
- E) Tanık gösterme

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Cezayir doğumlu Albert Camus; filozof, oyun yazarı, romancı, denemeci, sporcu gibi çok yönlü özellikleri ve sayısız eseri ile yalnızca Fransa'ya değil, Dünya'ya büyük tesirler bırakan isimlerden biri olsa da onu filozof olarak addetmeyenler de azımsanmayacak kadar fazladır. (II) Bu noktada, şu soru karşımıza çıkacaktır: Filozof, felsefesini kuran kişi mi yoksa yaşayan kişi midir? (III) Bu kadim tartışmaya varlığıyla cevap veren bir filozoftan bahsedilebilir: Albert Camus. (IV) Çünkü teori kadar pratiği de fikirleri kadar yaşamayı da hayatında önceleyen bir düşünür olmuştur o. (V) Ayrıca felsefenin yaşam için bir rota çizmekte aciz kaldığını, insanların sorunlarına bir çözüm getirmekte başarısız olduğunu söyleyerek felsefeyle hesaplaşmak gerektiğinin altını çizmiştir. (VI) Bu nedenlerden ötürü onun felsefenin dışında görülmesi haksız ve temelsiz duran bir yargıdır.

3. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden itibaren "Albert Camus'un felsefeci olarak görülmesinin nedenleri" açıklanmıştır?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

4. Bu parçada sözü edilen Albert Camus ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Birçok türde eser yazan ünlü bir sanatçıdır.
- B) Büyük bir filozof olarak kabul edilmektedir.
- C) Eserleriyle evrensel bir sanatçı olmayı başarmıştır.
- D) Hayatı ve düşünceleri örtüşmektedir.
- E) Felsefeyle ilgili özgün düşüncelere sahiptir.

MASTER PARAGRAF DENEMELERİ

1. Platon, "Önemli olan yaşamak değil, iyi yaşamaktır." dediğinde yalnızca "yaşamak" sözcüğüyle bir tür olumsuzlamayı anlatmış oluyor bize. Önemi olmayan, sıradan yaşamak, salt biyolojik yönüyle sınırlı bir canlı olmayı vurguluyor ve bunu; anlamı, zenginliği olmayan bir yaşama biçimiyle düşünmemizi istiyor. Belki birilerimizin, bitkiler ya da hayvanlar için biçtiği bir yaşamak türüdür bu. Oysa pek de öyle değil gerçekte. Çünkü bitki, hayvan ve iç dünyası olmayan insan, çoğu zaman yer değiştiriyor evrenimizde.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanık gösterme
- B) Tartışma
- C) Örnekleme
- D) Devrik cümle
- E) Karşılaştırma

2. ABD Sağlık ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının açıkladığı verilere göre her iki Amerikalıdan biri en az bir reçeteli ilaç kullanıyor. Reçeteli ilaç kullananların altıda biri ise üç ve daha fazla sayıda ilaç alıyor. Verilen bilgilere göre Amerikalıların en çok kullandıkları ilaçların başında, kolesterol düşüren ilaçlar geliyor. Bunu kalp ilaçları, kilo vermeye destek olan ilaçlar ve antidepresanlar takip ediyor. Diyabet kontrol ilaçları da çok kullanılan ilaçlar arasında. Sonuç olarak pek çok sağlık kuruluşunun verileri bir araya getirildiğinde görülmüştür ki ilaç kullanımı giderek artarken yaşam süresi beklentisi de sürekli artmakta ve halkın genel sağlık durumunda önemli bir iyileşme sağlanmaktadır. En sık görülen ölüm nedenlerinin yol açtığı ölümler %3'ten, %1'e düşmüştür. Bu durum da ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) bize tıbbi gelişmelerin en kritik hastalıklar üzerine yoğunlaştığını ve çalışmalardan başarılı sonuçlar elde ettiğini göstermektedir
- B) Amerika'da ilaç endüstrisinin istenen seviyede olmadığı hakkında ipucu vermektedir
- C) özellikle ölümcül rahatsızlıkların ilaçlarla tedavisinin zor olduğu sonucunu doğurmaktadır
- D) yapılan onlarca çalışmanın küçük yüzdelere sonuçlandığı görüşünü ortaya çıkarmaktadır
- E) ilaçların kısa vadede işe yaradığını ancak uzun vadede daha etkili çözümler üretmek gerektiğini düşündürmektedir.

3. (I) Depremden sonra kıyı seviyesinde meydana gelen değişimler, bir tsunaminin geldiğinin habercisi olabilir. (II) Özellikle büyük ölçekli su çekilmesi, çoğunlukla tsunaminin habercisidir. (III) Bu nedenle depremden hemen sonra kıyılardan uzaklaşılmalı ve mümkün olduğu kadar yüksek yerlere çıkılmalıdır. (IV) Bu tür olaylarda çekilen kıyıyı incelemeye çalışan gözlemciler, tsunami dalgalarından dolayı yaşamını yitirebilmektedir. (V) Erken uyarı sistemleri, tsunamilere karşı alınacak en etkili önlemlerden biridir. (VI) Bu sayede insanlar, kıyıları boşaltmakta; güvenli yerlere geçerek önlem alabilmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

4. (I) Duygular basit deneyimler değildir. (II) Bir şey hissettiğinizde vücudunuz fizyolojik bir değişim, kimyasal bir salgı ve davranışsal bir tepki başlatıyor. (III) Bu süreçte ana organlarınız, nörotransmitterleriniz ve limbik sisteminiz de dahil olmak üzere birçok süreç birlikte çalışıyor. (IV) Limbik sisteminiz beyninizin en ilkel kısmıdır. (V) Bu sistemin uyumlu çalışması, aşırı fiziksel tepkilerin de önüne geçiyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Yahya Kemal'in şiiri Doğu ile Batı'nın çok başarılı bir bileşkesidir. Yeni şiir anlayışıyla bütün dikkatleri üzerine çeken şair, Türk şiirinin kurulup yerleşmesine öncülük etmiştir. Milletimizin duygularına, düşüncelerine, hayal dünyasına önem veren bu yeni Türk şiiri, gerçek rayına Yahya Kemal'le oturmuştur. Gerçek bir sanatçı kişiliği içinde taklitçilikten uzak, kozmopolitçiliğe karşı millî bir edebiyatı, yenilikçi bir anlayışla ve millî ölçüler dâhilinde savunmuş ve bunun en başarılı örneklerini vermiştir. Batı dünyasına ve sanatına kendi değer ölçülerimizle tam bir bağlılık içinde yaklaşmıştır.

Bu parçadan hareketle Yahya Kemal ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yeniliklere açık bir tavır takındığı
- B) Yol gösterici bir şair konumunda olduğu
- C) Şiirlerinde millî unsurları en iyi şekilde kullandığı
- D) Batı sanatına ve şairlerine öykündüğü
- E) Hem Doğu hem de Batı şiirinden faydalandığı

6. • Nijerya'da Makoko toplumunun yerel mimarisi ile yenilikçi teknolojilerini bir araya getiren "yüzen okul" projesi, bölgedeki eğitim problemlerine çare bulmaya çalışıyor. Okul olarak kullanılacak olan bu üç katlı yapı, 256 plastik varilin üzerinde duruyor ve üçgen prizmalar şeklinde tasarlanıyor. Malzeme olarak tahta kullanılıyor ve yapıların ihtiyacı olan enerji, güneş panelleriyle sağlanıyor. Bu okulda yaklaşık 100 öğrencinin eğitim alması amaçlanıyor.
- Japonya'da öğrenciler okullara girerken ayakkabılarını çıkarıyorlar. Öğrencilerin okullarda ayakkabılarını çıkarmalarının birkaç sebebi var. Birinci sebep elbette temizlik. Japon okullarında Kore'de olduğu gibi hademe bulunmuyor ve temizliği öğrenciler yapıyorlar. Kendi okulunu temizleyen öğrenciler kirlenmemenin de yolunu arıyorlar. Bu gibi durumlar öğrenciler arası eşitlik kavramını da geliştirmiş oluyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

7. Aklınız ve tutkunuz, denizlere açılmış ruhunuzun dümeni ve yelkenleridir. Yelkenleriniz ya da dümeniniz parçalanırsa oraya buraya savrulup sürüklenmekten ya da denizin ortasında hareketsiz kalmaktan başka bir şey gelmez elinizden. Çünkü tek başına hükmeden akıl, kısıtlayıcı bir güçtür; başıboş bırakılmış tutku ise kendisini yok edene kadar yanan alevdir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Akıl ve tutku birbirinden ayrılmaz bir bütündür.
- B) Düşünülmeden yapılan hiçbir iş amacına ulaşmaz.
- C) Tutku hiçbir zaman aklın önüne geçmemelidir.
- D) Tutku ve akılla yapılan işler başarıyla sonuçlanır.
- E) Aklın eremediğine tutkuyla bağlanmak gerekir.

8. Ebbinghaus'a göre bilinç kadar incelenmesi gereken bir diğer konu da öğrenme ve hafıza gibi zihinsel süreçlerdir. Ebbinghaus'un çalışmaları, bugün bile hafıza hakkında bildiklerimizin temelini oluşturmaktadır. 1912'de Max Wertheimer, Kurt Koffka, Wolfgang Köhler gibi diğer Alman psikologlar Wundt'un insan deneyimlerini ve bilincini parçalara bölerek inceleme fikrine karşı çıkmışlardır. Almancada bütün anlamına gelen "Gestalt" kelimesi bu psikologların oluşturduğu akımın ismi olmuştur. Gestalt akımına göre bir deneyimin bütünü, onun parçalarının toplamıyla aynı değildir. Bilinci anlamının yolu, parçaları değil; tüm deneyimi bir bütün olarak çalışmaktan geçmektedir.

Bu parçadan çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birçok kuramcı bilincin ve hafızanın işleyişi konusunda fikir ayrılığına düşse de sonuçta ortak bir sonuca ulaşmıştır.
- B) Bilinci meydana getiren unsurlar hakkında ortaya atılan her fikir bir öncekini şiddetle reddetmiştir.
- C) Yöntemleri ve kuramları farklı olsa da birçok bilim insanı bilinci anlama konusunda araştırmalar yapmıştır.
- D) Bilincin çalışma ilkesi, tarih boyunca herkesin merak ettiği bir konu olmuştur.
- E) Psikolojide bütüncül ve parçacıl yaklaşım, her konuda olduğu gibi bilinci anlama noktasında da uygulanmıştır.

9. "İyi bir gramerin gayesi çocukları dilin tarih içinde kazanmış olduğu anlatış yollarının hepsine alıştırmak olmalıdır." diyen bir yazar; dil bilgisi öğretiminde bilginin beceriye, davranışa dönüşmesinin önemini şöyle anlatır: "Bir kelimenin isim, sıfat, fiil veya ortaç olduğunu bilmek için gramer dersi almaya ihtiyaç yoktur; bir hayvanın tazi veya tavşan, bir çiçeğin gül veya karanfil olduğunu öğrenmek için zooloji veya botanik dersi almaya ihtiyaç olmadığı gibi. En münasip isim veya sıfatın, en uygun fiil veya ortacın kullanılışında usta olmak dil bilgisinin son dileğidir."

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil eğitiminde dil bilgisi kuralları öğretilirken dilin tarihî süreçteki değişimleri vurgulanmalıdır.
- B) Bir dilin gelişmesi, ancak o dili konuşanların icat edeceği ürünlerle sağlanabilir.
- C) Bir dilde yer alan sözcüklerin türünü öğrenmek için çok iyi bir eğitim almaya gerek yoktur.
- D) Dil öğretiminde kullanılacak yöntemler önceden bilinmeden doğru bir eğitimden söz edilemez.
- E) Bir sözcüğün anlamlarını bilmeden onu yerli yerinde ve kurallarına uygun kullanmak imkânsızdır.

10. Gazeteci:

(I) ----

Yazar:

- Yazmayı şair ya da yazar kendi sonlandırır, yoksa yazmak sonu gelen bir şey değildir. Niye kendisi son verir? Birincisi; kişinin artık isteği, arzusu, hayali kalmaz ve "Yeteri kadar yazdım." der ve sonlandırır. İkincisi de kendisini geliştirmez, okumaz, yeni şeyler öğrenmez, olduğu yerde kalır. İki şekilde şair ya da yazar kendisini geri getirir ve neticesinde yazmaya son verir.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

- En önce kişiliktir. Kişiliği olmayan adam yazsa ne olacak ki? Gencin kuralları, prensipleri, inancı olacak. Hercai, yarıdöner olmayacak. Neye inanıyorsa sağlam inanacak, ayağı sağlam basacak. Paraya pula eyvallah etmeyecek, menfaatlerin peşine düşmeyecek. En önemlisi de kalemini başkalarının emrine vermeyecek.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Yazma eylemi size göre sonu olan bir şey midir?
II. Genç yazarların, ilerleme yolunda dikkat etmesi gereken noktalar nelerdir?
- B) I. Yazarlıkta bıktığınız veya uyandığınız durumlar oldu mu?
II. Usta bir yazar olmak için hangi aşamalardan geçmek gerekir?
- C) I. Yazarın kendisini dinç tutması neye bağlıdır?
II. Yazarlık için disiplin ne ölçüde önemlidir?
- D) I. Sürekli yazma heveslisi olmak için tavsiyeleriniz nelerdir?
II. Belli ilkelere sahip olmak yazarlık mesleğinde ne ölçüde etkilidir?
- E) I. Rekabet, yazarlıkta üretkenliği tetikler mi?
II. Gençlerin yazar olma hayalleri hangi şekilde gerçeğe dönüşür?

11. İnsanoğlunun rastgele şekillerden mana çıkarmak gibi zevkli bir uğraşı vardır. Bulutların şekillerine bakıp da balık, insan, çiçek vb. figürler görmeyen yoktur. Hatta 2004 yılında, 10 yıl boyunca özenle saklanmış bir dilim kızarmış ekmek, 28 bin dolara alıcı buldu. Peynirli sandviç yapmaya niyetlenen Floridalı bir kadın, kızarmış ekmeğin üstünde Meryem'in yüzünü andıran bir figür görmüş; bundan çok etkilenmiş ve on yıl boyunca ekmek dilimini özenle saklamıştı. Aslında sahip olduğumuz bu özellik yani baktığımız her yerde bir anlam ve ilişki arama eğilimimiz, en temel bilişsel becerilerimizden biridir. Evrimimizde ve türümüzü devam ettirmemizde, kalıpları ve örüntüleri fark etme kabiliyetimizin çok büyük bir önemi vardır. İnsansı (hominid) atalarımız, kalıp tanıma özellikleri sayesinde yiyecek bulabilmiş ve aynı zamanda yırtıcılardan kaçmayı başarmışlardır. Örneğin çalılardan hışırtısının rüzgârdan mı yoksa avına pusu kurmuş aç bir yırtıcıdan mı geldiğini bilmek, ölümle yaşam arasındaki çizgiyi belirlemiştir. Benzer şekilde S şeklindeki bir ağaç kökünü gördüklerinde bunu yılan görüntüsü ile birleştirmeleri de hayat kurtarıcı bir özelliktir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsanın ayırt etme kabiliyeti, kendisini doğada her zaman üstün konuma sokmuştur.
- B) Hayatta kalma içgüdüğü insanları tarih boyunca birçok yanılsamaya sürüklemiştir.
- C) Nesneleri olduğundan farklı görme, insanın diğer canlılardan ayrılan yönüdür.
- D) Kalıpların dışına çıkmış bir insan, dünyayı değiştirecek güce de sahiptir.
- E) İnsanoğlunun, yaratılışı gereği doğayı anlamlandırma çabası, çeşitli şekillerde kendisini göstermiştir.

12. Makineler artık insanların yapabildiği çoğu işi yapabilirken insanlar ise sadece monoton metropol yaşamında popüler kültüre itilerek sanatı unutmuştu. Makineler ise insanlardan daha çok "insan" olmaya başlamıştı. Şiir, senaryo, müzik ve resim yapabilen robotlar; sanatın hemen her dalına girmeye başlamıştı. Dijital bir çağda sanatın da dijitalleşmesi kaçınılmazdı. Derin anlam barındıran sanat eserleri artık kasetçalar veya tuval üzerinde boya olarak kalmıyor, sanatın dijitalleşmesi ile birçok teknolojik hamle ortaya çıkmaya başlıyordu.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Gelişen teknolojiyle birlikte insanların sanat anlayışında değişim olmuştur?
- B) Her şeyi yapabilen makinelerin icat edilmesi, büyük şehirlerde insanların hareket alanını kısıtlamıştır.
- C) Dijital teknoloji, sanat eserlerinin maddi malzemeleri kullanmasının önüne geçmiştir.
- D) Sanatın birçok alanına hükmeden robotlar, yaratıcılık gerektiren dallarda da kendini göstermektedir.
- E) İnsanların farklı bir kültür anlayışına sürüklenmesi, sanatsal üretimde kısır döngüye sebep olmuştur.

13. Antropologlara göre ateşin bulunmasıyla besin maddelerinin pişirilmeye başlanması insan evriminde çok önemli bir dönüm noktası olmuştur. Isıya maruz kalan besin maddesinin yapısı değişir. Bu yapı değişikliği, sanıldığı gibi her zaman kötü bir şey değildir. Bazı pişirme yöntemlerinin besinin vitamin ve mineral içeriğini azalttığı doğrudur ama öte yandan pişirme sayesinde vücudumuz, pişirme olmadığında sindiremediği bazı besin öğelerine kavuşmuş olur. Et, sebze ve diğer besin maddelerini pişirmek yiyeceğin besin değerini değiştirir. Ancak bu değişim pişirilen besin maddesinin çeşidinden maruz kaldığı ısıнын derecesine kadar pek çok unsurdan etkilenir. Pişirmenin etkilerini anlamak, kendimize en uygun pişirme tekniklerini bulmamıza ve böylece daha sağlıklı beslenmemize katkı sağlar.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Pişmiş besinlerin sindirimi, çiğ olanlara göre daha kolaydır.
- B) Bazı besinler pişirildiğinde vitamin değerlerinde değişim görülür.
- C) Besin çeşitlerinin özellikleri, pişirme türüne bağlı olarak değişebilir.
- D) İnsanların genetik yapıları ateşin bulunmasıyla farklılaşmıştır.
- E) Pişirme esnasında uygun ısı koşullarının sağlanması besin değeri açısından önemlidir.

14. Tüm dünyada her yıl binlerce roman, öykü ve şiir kitabı yazılıyor. Edebiyat insanlığın sesi olmaya, duygularını, acılarını anlatmaya devam ediyor. Ancak bir sıkıntı var: Evet, yazılan şeyler çok ama pek fazlası da boş. Peki, nasıl oluyor da zaman geçtikçe yazıda geriye gidiyoruz? Eskiden günlük tutardık, şimdi emojilerle mesajlaşıyoruz. Olabilecek en az kelimeyle en kısa şekilde. Hayatın hızlılığı ve inanılmaz akışı da bizi bu noktaya getirmiş olabilir. Ama Türkçemizin daralması ve ortalama 300 kelimeyle konuşuyor olmamız kolay kabul edilebilecek durumlar değil. Geçtiğimiz günlerde TRT arşivinde rastladığım eski bir İstanbul halk röportajında insanların ne kadar da düzgün, akıcı ve kaliteli konuştuklarını görünce durumu daha da iyi idrak edebilmiş oldum.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yazarın eleştirdiği durumlarından biri değildir?

- A) İnsanların iletişimde farklı yolları tercih etmesi
- B) Günümüzde dilin olanaklarından yeterince yararlanılması
- C) Sayıca çok eser verilmesine karşın nitelikli eserlerin azlığı
- D) Halkın günlük hayatında yabancı sözcükleri daha sık kullanılması
- E) Yazma alışkanlığının günden güne azalması

15. Kökleri çok eskilere dayansa da 18. yüzyılın ikinci yarısında güçlenen pozitivism, 20. yüzyılın başlarında altın çağını yaşadı tüm dünyada. Bilimle uğraşanlar fizikçi, kimyacı olmaktan daha çok alt bilim dallarında uzmanlaştı. Bu derinlemesine bilgi Sanayi Devrimi'ni getirirken bilim insanlarının doğayı bir bütün olarak algılamasına engel oldu. Arkasından da hızla ortaya çıkan çevre sorunlarıyla tanıştı insanlık. Tıptan felsefeye, dinî ilimlere, tabiat bilgisine kadar uzanan geniş yelpazede ilimle uğraşan İbn-i Sina, Farabi gibi kâinatı bir bütün olarak algılayan bilim insanları yetişmedi bu dönemde. Pozitivizmin etkisi ile asırlardır nesilden nesile nakledilerek taşınan geleneksel bilgi "kocakarı ilacı" veya saçmalıkları olarak çöpe atıldı. Geleneksel bilgi ile inançların yoğrulması sonucu ortaya çıkan, toplumsal düzene yardımcı olmak için kulaktan kulağa yayılan bazı bilgiler ise "hurafe" olarak baş düşman ilan edildi.

Bu parçada pozitivism ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çeşitli çağlarda farklı anlayışlarla varlığını sürdürmüştür.
- B) Sosyal yaşamın düzene girmesinde itici bir gücü vardır.
- C) Doğayla ilgili sorunların meydana gelmesinde etkisi olmuştur.
- D) Etkisi olduğu bilgiler üzerinde olumsuz düşünceler meydana gelmiştir.
- E) Farklı bilim dallarında isim yapmış insanların ortaya çıkmasını sağlamıştır.

16. Bilim kavramı, insanlık tarihi kadar eski olmasına rağmen tarihin hiçbir döneminde günümüzde olduğu kadar popüler olmamıştır. Bugün bilim, gündelik ilişkilerdeki söylemlerden akademik tartışmalara kadar hemen her yerde kullanılan bir kavramdır. Bu yaygınlık, bilim ve bilimsellik kavramlarına atfedilen değerle ilgili bir durumdur. Bilimsellik, bir taraftan iktidar sağlama anlamında araçsallaştırılırken diğer taraftan hakikatin tek ölçüsü olarak dokunulmaz hâle getirilmektedir. Açıklanan bir olgu ya da önerilen bir tezin bilimsel olduğunu ifade etmek, onun gerçekliğinden şüphe edilmemesini ima etmektedir. Bu durum, modern bilim anlayışının mutlak hakikati temsiliyle ilgili bir konudur. Ancak son zamanlarda modern bilimin hakikati temsiliyle ilgili şüpheler güçlenmektedir.

Bu parçadan hareketle bilimle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Modern bilim anlayışının gerçeklik üzerine kurulu olduğu
- B) Tarihin her döneminde güvenilirliğiyle ilgili tartışmalar yaşandığı
- C) Günümüzde yaşamın her alanında etkisini gösterdiği
- D) Güç elde etmede kimi kesimlerce bir araç olarak görüldüğü
- E) Gerçekliği ele alışıyla ilgili son zamanlarda çelişkiler barındırdığı

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şiirde bir biçim kaygısı olamadan, söyleyişte bir incelik bulunmadan, duygu ve mananın çatısı altında teknikleri birleşmeden şiirin sadece ilhamla ortaya çıkabileceğini iddia etmek, gerçek şiirden ne kadar uzaklaştığımızın göstergesidir. Bugünkü şairlerin içine düştüğü durum, işte budur. Kelimelerin şiirdeki yeri ve önemini anlamazsak, Türkçenin güzelliğini yazdığımız şiirlerde duyuramazsak işimiz gerçekten de çok zordur. Şiire bu konuda vakıf olmayanların şiir yazmaması değildir bu; sadece şairliğin ne kadar zor bir iş olduğunun anlaşılması adına, bunların bilinmesi gerekir. Şiire hissedilir bir şey demek, ona en büyük haksızlık olacaktır. Melih Cevdet Anday'ın söylediği gibi, "Duygularım, düşüncelerim sözcükleri değil; sözcükler duygularımı, düşüncelerimi yönetiyor."

17. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine baş vurulmamıştır?

- A) Karşılaştırmaya
- B) Benzetmeye
- C) Tanımlamaya
- D) Tanık göstermeye
- E) Tartışmaya

18. Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Şiirin anlam ve içeriği arasındaki farkın giderek artması
- B) Şairlerin işledikleri temaların kültürü yansıtamaması
- C) Şiir dilinin esin kaynağının gerisinde olduğunun düşünülmesi
- D) Türkçenin kurallarına uygun bir şiir geleneğinin oluşturulmaması
- E) Sanatın gerçek amacının dışına çıkılması

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir dilin incelik ve zenginliklerini keşfetmek için çıkılan yolculuktur yazmak. Her dil, buz dağları gibi asıl hazinelerini görünmeyen kısmında saklar. Bilinmeyen zamanlardan başlayarak kendi kanunlarını ve bu kanunlar çerçevesinde kendi ses ve anlam dünyasını yaratan diller, yazar ve şairlere büyük imkânlar bahşeder. Dile mühendislerce dışarıdan yapılan aşırı müdahaleler, bir canlının genetik yapısıyla oynamak gibidir. Bu müdahaleler, özellikle Türkçenin tarihle ve kültürle ilişkisini kesmiş; onu Esperanto gibi hiçbir derinliği, sesi ve kendine has anlam dünyası bulunmayan, dirençsiz, son derece fakir ve suni bir dil hâline getirmiştir. Bu sebeple genç Türk yazarının hedeflerinden biri de ----.

19. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre, aşağıda verilenlerden hangisi getirilmelidir?

- A) kültürü ve tarihi, aynı çatı altında birleştirmektir
- B) anlama önem verip dilin olanaklarını genişletmektir
- C) dilin kaybedilen değerlerini yeniden keşfetmektir
- D) Türkçenin zengin bir dil olduğunu ortaya koymaktır
- E) edebiyat dilini bir adım daha öteye taşımaktır

20. Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebî dil, öncelikle kültürel ve tarihî unsurları bünyesinde barındırmasıyla varlığını korur.
- B) Yazarların eserlerinde kullandıkları dil ne kadar doğal olursa eserleri de o kadar doğal olur.
- C) Dilin gramer yapısıyla oynamak, o dili konuşanların geleceğini yok etmek demektir.
- D) Türkçeye yapılan herhangi bir müdahale, edebiyatta büyük çöküşlere sebep olabilir.
- E) Dil alanında belli bir yetkinliği olan kişilerin dile müdahaleleri sadece yapay bir dil meydana getirir.

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

John B. Calhoun tarafından yürütülen Universe 25 Deneyi; 4'ü erkek 4'ü dişi, toplam 8 fare ile başlıyor. Farelerin her gün düzenli olarak beslenmesi ve 6 haftada bir akvaryumun zeminin temizlenmesi dışında deney boyunca içerideki farelere herhangi bir dış müdahale gerçekleştirilmiyor. Deneyin 105. gününde ikinci kuşak farelerin ilk bireyi doğdu ve akvaryumdaki toplam fare sayısı 9'a yükselmiş oldu. Herhangi bir sıkıntı olmadığını gören fareler üreme hızlarını arttırarak her 55 günde bir nüfusu ikiye katlamaya başladılar. İlk 104 gün 8 olan fare nüfusu, 315. güne gelindiğinde 600'ü aşmıştı. Bu noktadan sonra kalabalık nüfus, kaosu tetiklemeye başlıyor. Fareler diledikleri gibi oyun oynayamıyor ya da rahat bir şekilde beslenemiyor. Ayrıca erkek fareler arasında başlayan rekabet, güçsüzlerin yuvalarını kaybetmelerine neden oluyor. Tüm bunlar gerçekleşirken verilen yem ve su miktarı, fare nüfusu ile doğru oranda artırılıyor. Yani farelerin şiddetini tetikleyen açlık değil.

21. Bu parçadaki deney, insanlardaki nüfus artışına uyarlandığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Nüfusun kontrolsüz artması sınırlı sayıdaki besinlerin tükenmesine yol açar.
- B) Gelişmemiş ülkelerde görülen şiddet davranışları, artan nüfusla kaynakların tükenmesine bağlıdır.
- C) Aşırı nüfus artışı, üretim faaliyetlerinin arz - talep dengesinin gerisinde kalmasına yol açar.
- D) Bir toplumda görülen şiddet, hayatta kalmaya çalışan insanların ilkel benliğe dönmesiyle ilgilidir.
- E) Toplumlarda görülen kaos ortamı, kaynakların azlığından değil; kalabalığın yarattığı psikolojik baskıdandır.

22. Bu parçada söz edilen deneyle ilgili olarak,

- I. Süreç esnasında farelerin yaşam koşullarında düzenlemeler yapılmıştır.
- II. Nüfus; en düşüğe, sonra yine en düşüğe hareket eden bir yay çizmiştir.
- III. Deneyin başarıya ulaşması için farklı türlerde fareler kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

23. Daha önce gittiğim şehirler arasında hevesle gezdiğim ancak eve dönmekten de mutluluk duyacağımı düşündüğüm yerler oldu. Öte yandan bir süre yaşamak için bahanemin olmasını istediğim şehirler de vardı. Ne var ki, Rio de Janeiro'da çok daha radikal bir his bürüdü içimi: Burada doğmadığıma pişman oldum. Rio de Janeiro'lular, dünyanın en güzel şehirlerinden birinde yaşadıkları için çok şanslılar. Neredeyse yüzde 20'si bitkilerle kaplı bu şehir dünyanın en büyük kent ormanına ev sahipliği yapıyor. Burada bakımlı bahçelerden değil, şehri bir lokmada yutmak istiyormuş gibi görünen "bitkisel güç"ten bahsediyoruz. Güçlü yeşil tepelerin ve göz alıcı plajların sıra dışı birleşimi, şehri eşsiz kılıyor. Bir çeşit duygu ve sevinç yarışmasındaymışçasına parlak renkli kıyafetler giyen, yürüyüşleriyle panterleri andıran kadınlar ve sokaklardaki orkideler; şaşkına çeviriyor beni seyahatimin başında. Biraz rahatlamak için plaja gidiyorum ve şehrin kalbinin plajlarda attığını çok geçmeden anlıyorum. Rio'da plajlar; elinizde bir kitapla güneşlenmekten ziyade arkadaşlarınızla buluşacağınız, sohbet edeceğiniz, ders çalışacağınız, âşık olacağınız, spor yapacağınız ve iş görüşmeleri yapacağınız yerler. Deniz kenarında olmak, nefes almak kadar gerekli onlar için.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Konuşma havası içinde oluşturulmuştur.
- B) Betimleyici öğelerden yararlanılmıştır.
- C) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
- D) Öneri nitelikli yargılar vardır.
- E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

1. Dünyada tüketilmeden çöpe atılan gıda miktarı yılda yaklaşık 1,3 milyar ton. Ağırlık olarak bu miktar tüm dünyada üretilen yıllık toplam tahılın yarısından fazla. Çöpe atılan bu kadar gıdayı üreten tek bir ülke olsa doğaya salınan sera gazı miktarı bakımından Amerika Birleşik Devletleri ve Çin'den sonra dünyadaki en büyük üçüncü ülke olurdu. Ekonomik açıdan ise bu miktarda gıda kaybı neredeyse 1 trilyon ABD dolarına eşit. Nüfus artışına oranla 2050 yılında bugün ürettiğimiz gıda miktarını %60 artırmamız gerektiği düşünülürse gıda atıklarının azaltmanın önemi daha iyi anlaşılabilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Sayısal verilerden yararlanma
- B) İzlenim kazandırma
- C) Karşılaştırma yapma
- D) Nicelik bildiren sözcükler kullanma
- E) Koşul cümlesine yer verme

2. (I) Uçaklar, Faraday Kafesi konseptine uygun olarak tasarlanır. (II) Yani yolcu uçağına yıldırım düşmesi durumunda yıldırım, uçak içine zarar vermeden havaya karışır. (III) Ayrıca uçak gövdesindeki boya da antistatik özelliklidir, bu da elektriğin uçak içine geçmesini önler. (IV) Yıldırıma karşı özel tasarlanan, gövdedeki statik elektriğin havaya karışmasını sağlayan donanımlar sayesinde, meydana gelen yıldırım çarpmaları uçağın önemli parçaları için tehlikeli bir durum oluşturmaz. (V) Yıldırım çarpması sonucunda geçmişte yaşanmış ciddi kazalar da mevcut.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. (I) İklim bakımından ülkemizde farklı özelliklere sahip yerler bulunmaktadır. (II) Sıcaklığın düşük olduğu yerler ise yüksek dağlar ve platolar ile yağışın az olduğu alanlar, yerleşmelerin az olduğu yerlerdir. (III) Bu nedenle Türkiye nüfusunun büyük bir kısmı, iklim koşulları elverişli olan kıyı kesimlerinde toplanmıştır. (IV) Sıcaklık koşulları elverişli olan ve fazla yağış alan yerler, Türkiye'de yerleşmelerin fazla olduğu alanları oluşturmaktadır. (V) Örneğin Doğu Anadolu'da yerleşmelerin az olmasının nedenlerinden biri, kışların uzun ve soğuk geçmesidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturmak için hangi ikisinin yerinin değişmesi gerekir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

4. Picasso hayatı boyunca 50.000 civarı eser ortaya koymuştur. Ancak bunlardan sadece 70 tanesi gerçek sanat eseri olarak kabul edilmiştir. Mükemmelliyeçi bakış açısına göre Picasso'nun başarı oranı %0.02'dir. Gerçekte ise tüm zamanların en başarılı eserler veren sanatçılarından biridir. ----. Yaptığınız bütün işlerde mükemmel olmanız da mümkün değildir. Başarı mükemmellikte değil, kararlılıkla çalışmaktan ve üretmekten geçer.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) O hâlde şöyle bir çıkarım yapmak gerekirse başarılı olmak mükemmel olmak değildir
- B) Ancak işin özüne inildiğinde ortaya konan her ürün bir zaman sonra sanat eseri kimliği kazanabiliyor
- C) Oysa Picasso, kendi döneminde günümüzdekinden çok da popüler değildi
- D) Mükemmeliyeçiliğin bu sivri tarafı, sanatta belki görmezden gelinecek bir durum olabilir
- E) Dolayısıyla mükemmellik seviyesine ulaşmak aynı zamanda başarının da kapısını açacaktır

5. Günümüzde yapay zekâ; satranç ve go gibi oyunlarda insanları yenebilecek kadar gelişmiş olsa da yaratıcılık söz konusu olduğunda aynı üstünlükten söz edilemiyor. Ancak yeni bir araştırmada sanatsal yaratıcılık konusunda belki de insanlarınki ile kıyaslanabilecek bir performans sergileyen bir yapay zekâ sistemi geliştirildi. Sistem resim dalında yenilikçi stillerde sanat eserleri üretiyor. Yapay zekâ sistemi nihai görüntüleri ürettikten sonra hem bu görüntüleri hem de insanlar tarafından yapılmış tabloları, yapay zekâ sistemi tarafından mı yoksa insanlar tarafından mı yapıldığını bilmeyen kişilerin çevrim içi bir anket yoluyla değerlendirmesi sağlandı. Şaşırtıcı biçimde yapay zekâ sisteminin ürettiği görüntüler insanlar tarafından üretilen tablolardan biraz daha yüksek puan aldı. İleriki dönemlerde de yapay zekâ farklı alanlarda etkinliğini göstereceğe benziyor.

Bu parçada yapay zekâyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Bazı oyunlarda insanları yenilgiye uğratabildiği
- B) Ortaya koyduğu ürünlerin niteliğinin test edildiği
- C) Resim alanında modern yapıtlar oluşturabildiği
- D) Sanatın her alanında insanlara üstünlük kurduğu
- E) Durağan bir yapıda olmayıp gelişim gösterdiği

6. Bakteriler, insan sağlığına zarar verebiliyor; tüberküloz ve kolera gibi ölümcül hastalıklara neden olabiliyor. Bu yüzden 20. yüzyılın en önemli keşiflerinden biri bakterileri öldüren antibiyotikler oldu. Sadece penisilin 80 yıl içinde 200 milyon hayat kurtardığı tahmin ediliyor. Bakteriler, insan sağlığı için yararlı da olabilir. Son dönemde derimizin üstünde ve bağırsaklarımızda trilyonlarca yararlı bakteri ve mikrop taşıdığımızı öğrendik. Sadece besinlerden enerji üretmemizi sağlamıyor; bizi, zaman zaman hastalığa yol açan "kötü" bakterilerden de koruyorlar. Bunun nedeni bağırsaklarımızda yeteri kadar iyi bakteri bulunursa bu kötü bakterilerin yerleşecek yer bulamamaları. Eğer onları çok fazla rahatsız edersek bunun sonucu kötü de olabilir.

Bu parçada bakterilerin hangi özelliğinden bahsedilmiştir?

- A) İnsan vücuduna yararlarından
- B) Hakkında yapılan çalışmalardan
- C) Özelliklerine göre sınıflandırılmasından
- D) Neden olduğu hastalıklardan
- E) Yaşamaları için gerekli koşullardan

7. Necati Cumalı; hikâye, roman ve oyunlarında toplumcu gerçekçi bir tutum sergilemiştir. Oyunlarında konularını genellikle folklordan, ekonomik ve sosyal sorunlar ile kadının yaşadığı sorunlardan almış; bazı oyunlarında ise aşkı ve bireyin psikolojik dünyasını yansıtmıştır. Aynı zamanda bir avukat olan sanatçı, mesleği gereği çok farklı kişi ve olaya tanık olma imkânı bulmuş; eserlerinde bu gözlemlerinden geniş ölçüde yararlanmıştı.

Bu parçada Necati Cumalı'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı türlerde eserler verdiği
- B) Romanlarını yazarken halk biliminden yararlandığı
- C) Oyunlarında karakter psikolojini aktardığı
- D) Yazarlık dışında da bir mesleğinin olduğu
- E) Toplumcu bir anlayışla eserlerini yazdığı

8. Bilim kurgu romanları çoğu zaman dışarıdan bakıldığında imkânsız teknolojilerin teknik anlatımına boğulmuş gibi görünse de bugün iyi bilim kurgu dediğimiz şeyde insan ve topluma dair felsefi bir önerme ya da en azından ciddi bir altyapı buluruz. Başka dünyalarda ya da uzak geleceğin dünyasında insanı ve kültürü arar bilim kurgu.

Bu paragrafa göre bilim kurgu romanları aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) İnsana yönelik felsefi özellik taşıması
- B) Farklı dünyalar hakkında bilgi vermesi
- C) Olması mümkün olmayan teknolojik araçlardan bahsetmesi
- D) Görünen özelliğinin altında farklı nitelikleri barındırması
- E) İnsana ait özelliklerin kültürle bağını sorgulaması

9. Tokzo adı verilen bir parazit ile ilgili yapılan araştırmalar, insanlarda aralarında bağışıklık sistemi hastalıkları da dâhil olmak üzere pek çok ciddi hastalığa yol açabileceğini göstermiştir. Son yapılan araştırmalar ise tokzonun insanlarda bazı ilginç davranış değişikliklerine yol açtığını ortaya koymuştur. Özellikle insanları daha kaygısız ve daha korkusuz kıldığı tespit edilmiştir. Bu enfeksiyona sahip bireylerin trafik kazalarına karışma oranının, enfeksiyona sahip olmayanlardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Bazı psikiyatrik hastalıkların görülme sıklığı da tokzonun enfekte olduğu bireylerde daha yüksektir. Bununla birlikte bazı araştırmacılar, psikolojik rahatsızlık eğilimi olanların bir hayvan dostu daha fazla ihtiyaç duydukları, bakımı nispeten kolay bir hayvan olan kedileri tercih ettikleri ve kedilerle yakın ilişkide olmanın da tokzonun enfekte olma ihtimalini artırdığının göz önünde bulundurulması gerektiğini bildirmektedirler.

Bu parçada söz edilen parazitler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanlarda psikolojik etkiler yarattığı
- B) Özellikle kedilere karşı ilgiyi artırdığı
- C) İnsanların bağışıklık sistemini olumsuz etkilediği
- D) Ortaya çıkardığı etkiyle trafik kazalarına sebebiyet verdiği
- E) Kaygı ve korku gibi duyguları baskıladığı

10. Milletler, tarihin bilinen ya da bilinmeyen çağlarından itibaren edindikleri tecrübeleri farklı yollarla sonraki kuşaklara aktarmış ve aktardıkları bu tecrübeler zaman içerisinde toplumsal hafızayı oluşturmuştur. Yazının henüz icat edilmediği çağlarda sadece sözlü geleneğin vasıtalarıyla saklanan ve aktarılan bu hafıza, yazının bulunmasıyla kendisine yeni bir saklama alanı ve aktarma aracı bulmuştur. Eskilerin "Söz uçar, yazı kalır. Hatırda kalmaz, satırda kalır." dediği gibi yazıya geçirilmesi ile toplumsal hafızanın önündeki en önemli tehdit olan "unutulma" sorunu görece ortadan kalkmış hatta toplumsal hafıza yüzyıllar ötesine seslenir bir konuma yerleşmiştir. Burada bir örnek vermek gerekirse Kaşgarlı Mahmud'un *Divanü Lügati't Türk*'ü, bugün çok geniş bir coğrafyada yaşayan Türklerin toplumsal hafızasının kaynaklarını göstermesi bakımından çok önemli bir eserdir. Bugün toplum içerisinde bilerek ya da bilmeyerek uygulanan birçok âdet ve geleneğin kökenlerini bu kitapta bulmak mümkündür.

Bu parçanın genelinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Toplumsal hafızayı aktarmada yazının rolü
- B) Yazının tarih bilincinin oluşmasına katkısı
- C) Geleneklerin edebî eserlerdeki yeri
- D) Sözlü gelenekle yazı arasındaki farklar
- E) Medeniyetlerin gelişmesine yazının etkisi

11. Nasıl romanlar hayatı yeniden kurgulamaksa insan da tıpkı bir yazar gibi anılarını kurgular. O kadar da mutlu değildir o anda, çok da gülmemiştir aslında, o cümleyi de dememiştir. Yalanlar katar anılarına ve aslında şimdi geçmişini inşa eder.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

- A) Tecrübe dediğimiz şey, geçmişin bizde bıraktığı derin izlerdir.
- B) İnsanın başkalarıyla özdeşim kurması, aynı deneyime ortak olmasına bağlıdır.
- C) Geçmişle barışık olan insan, anılarını anlatmaktan çekinmez.
- D) İnsanlar geçmişi paylaşıırken onu çizer, keser, yeniden yapılandırır.
- E) Anıların şimdiki zamanı ve geleceği esir alan bir yapısı olmuştur her zaman.

12. Hayat, filmlerdeki gibi değildir anlattığınız gerçekler üzerine kurulu olsa bile. Kurgunun size sunduğu, kurgulayanın vermek istediğidir ve filmler size çözüm önermez eğer onları taklit ederek dünyanızı kuruyorsanız. Onlardan etkilenebilirsiniz, onlarla çok şey anlatabilirsiniz ama onları taklit ettiğinizde karşınıza çıkacak olan senaryo, onların çok dışında olacaktır niyetiniz ne kadar halis olursa olsun. Hayal perdesi hayal ettiğinizin dışındaki gerçeklikle yüzleştığınız hayat perdesine sadece dokunur, ona dair sorular sorar, onu anlamaya ve anlatmaya çalışır ama size çözüm önermez. Çünkü sizin senaryonuzun sonu sizin istediğiniz şekilde bitecek diye bir kural yoktur ve senaryonun yazıcısı sonunu size asla önceden göstermez, izletmez.

Bu parçada yazarın üzerinde durduğu düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçek yaşamı konu alan filmler, insanların zorluklarına çözüm üretebilirler.
- B) Sinemada anlatılan gerçeklikle yaşamın sunduğu gerçeklik arasında her zaman paralellik vardır.
- C) Kendini izlediği filmlerin senaryosuna kaptıran insanlar, senaristin kurgusal kahramanı olurlar.
- D) Filmlerin büyümlü atmosferi, onu izleyen herkesin yaşamından kesitler sunmasıyla ortaya çıkar.
- E) Filmlerde sunulan dünyayı yaşamak isteyenler, kendilerini sonu belli olmayan bir yaşamda bulurlar.

13. Malzeme bilimi hakkında yürütülecek kapsamlı bir araştırma, şüphesiz insanlık tarihiyle birlikte değerlendirilmelidir. Hakkında fazla bilgiye sahip olmadığımız tarih öncesi çağlarda, insanın çevresini saran vahşi hayatla mücadelesi ve doğaya hükmetme çabası, onu daha dayanıklı ve kullanışlı malzeme arayışına yöneltti. Doğada ham madde hâlinde bulunan seçenekler arasından mevcut ihtiyaca göre tercihler yapıldı, en uygun malzeme türü işlenerek kullanıma dâhil edildi. Barınak, avlanma ve ulaşım gibi alanlarda kullanılan bu farklı malzemelerin çağlar boyunca gösterdiği gelişim ise başta arkeolojik buluntular olmak üzere, birçok farklı kaynaktan takip edilebilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Tarih boyunca insanların ham madde arayışı farklı dönemlerdeki ihtiyaçlarına göre şekil değiştirmiştir.
- B) Yaşama tutunma noktasında insanlar, malzeme üretme ve kullanma konusunda diğer canlılara üstünlük sağlamıştır.
- C) Doğayla mücadele konusunda insanoğlu tarih boyunca kendisine en uygun maddeleri kullanma yoluna gitmiştir.
- D) Yapılan arkeolojik çalışmalar insanların yaşam şekilleri konusunda ipucu verir.
- E) İnsanların hayatta kalma çabası, kullandıkları malzemelerin türüne göre etkisini artırmıştır.

14. İnsan; kendisi adına karar alamayacağı, hakkında gelişebilecek bütün olayların başka birinin ya da birilerinin elinde olduğu anlarla karşılaşabilir. Hastaneye yolumuz düştüğünde en iyi doktoru isteriz çünkü bizim hakkımızda karar verecek, bize bir tanı koyacak kişinin işin uzmanı olduğunu bilmek isteriz ya da bir avukata ihtiyaç duyduğumuzda cevvalinden olsun deriz, "ipten adam alan" tabiri boşuna türememiştir. Şairin, "İnsan acizdir, muhtaçtır, çok artistlik yapmamalıdır." dediği noktaya hepimiz bir gün geliyoruz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan, gücünün yetmediği konularda işinin ehli birine ihtiyaç duyar.
- B) Her işin bir anlayanı vardır, önemli olan doğru kişiye ulaşmaktır.
- C) Toplumun devamlılığının sağlanması için bir iş bölümü yapmak gerekir.
- D) Herhangi bir işte çaresiz kalan kişinin yardım almayacağı kişi yoktur.
- E) Bireyin yaşamı, kimi zaman kendi kontrolünden çıkabilir.

15. Çağdaş düşünür Karl R. Popper, *Daha İyi Bir Dünya Arayışı* adlı kitabının hemen başındaki özet niteliğinde bir ön söz yazısına, "Tüm canlılar daha iyi bir dünya arayışındadırlar." cümlesiyle başlar ve ardından ekler: "İnsanlar, hayvanlar, bitkiler hatta tek hücreliler, hepsi her zaman aktiftirler. Durumlarını iyileştirmek ya da en azından olası bir kötüleşmeden kaçınmak için çaba harcarlar." Bu durumda canlıların "arayış" sorunu, "olduğundan daha kötü olmamak" ve "olduğundan daha iyi olmak" gibi iki başlıkla okunabilir demektir. Her iki durum için de "çaba harcamak" gerektiği açık. Arayış çabasından önce yaşanan kötülüğü bilmek gerek kuşkusuz ancak burada asıl sorulması gereken, arayış yolunda çaba harcayan her bir canlının "daha iyi bir dünya arayışında" umduğunu bulup bulmayacağı ile her bir canlının -öncelikle de insanın- "daha iyi bir dünya" için çaba harcıyıp harcamayacağıdır.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daha iyi bir dünya anlayışı, ilkel türlerden başlayarak insanla son bulan bir hiyerarşi izler.
- B) Her canlı doğadaki varlığını sürdürebilmek için başka türlerle bir mücadeleye girer.
- C) İnsanların daha iyi şartlara ulaşmadaki üşengeçliği, diğer canlıları da olumsuz etkilemektedir.
- D) Daha iyi bir yaşam arayışında önemli olan, çaba harcamayla birlikte istenilen sonuca ulaşıp ulaşılmadığıdır.
- E) Canlıların mevcut şartlarını koruması, içgüdüsel sebeplere dayanırken insan ise kişisel çıkarlarını gözetir.

16. Yaklaşık 100 yıl önce Van Gogh, *Yıldızlı Gece* tablosunda matematiğin ve fiziğin çözmesi en zor sorularından biri olan türbülans hissedip resmetmişti. Sanatçı, mektuplarında seslerin renkleri olduğunu ifade etmişti ve hareketi de ışıla algılıyordu. Bu sayede bilimin çok sonra keşfedeceği bir olguyu fark etmişti. Bilim insanları arasında da böyle bir algıya sahip önemli buluşlara imza atmış kişiler bulunuyor olabilir mi? Örneğin 17. yüzyılda Newton müzikal tonların ve renklerin ortak bir frekansa sahip olduğunu varsaymıştı. Bize "frekans cinsinde düşünmeyi" öneren Tesla ise dünyayı algılarken duyu organlarının normal işleviyle birlikte her şeyin titreşen frekansını da deneyimliyor olabilir miydi?

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ses frekanslarının bilim ve sanat dallarındaki algılanma şekli
- B) Herhangi bir duyunun başka bir duyu organıyla algılanması
- C) Duyu organlarının işleyişindeki yanılsamalar
- D) Müzikle ilgili tonların frekans değerlerinin ölçülmesi
- E) Seslerin farklı ortamlarda duyuları yanıtlanması

17. Kazuo Ishiguro, farklı türlerde eserler vermekten hoşlanan bir yazar. *Gömülü Dev* ile şövalyeler arasında gezinen yazar *Beni Asla Bırakma* ile olumsuz bir evrene götürür okurlarını. Yine de henüz yazarken hangi türde yazdığı konusunda emin olamıyormuş Ishiguro. "Yazarken ne olacağını bilmiyordum." diyor ünlü yazar. "Okurlar benim peşimden gelecekler miydi? Ne yapmaya çalıştığımı anlayacaklar mıydı yoksa yüzeysel faktörler hakkında ön yargılı mı davranacaklardı? Bunun fantezi türünde olduğunu mu söyleyeceklerdi?"

Bu parçadan hareketle Kazuo Ishiguro ile ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı türlerde eser vermeyi sevdiği
- B) Yazdıklarıyla ilgili, okurların düşüncelerini merak ettiği
- C) Okuyucuda merak duygusunu canlı tuttuğu
- D) Farklı kurgular üzerinde eserler yazdığı
- E) Eserlerinin türünü, eser bittikten sonra belirlediği

18. Kamyon, Zincirli Han'ın dar ve basık kapısından, yan duvarlara sürtünüp sıvaları dökerek ve üzerine bağlanmış sepetlerle çuvaları dört tarafa fırlatarak ıkına sıkına çıktı. Şoför bir eliyle direksiyona yapışmış, dört metre genişliğindeki sokağın karşı tarafındaki berber dükkânlarına girmeden sola manevra yapabilmeye uğraşıyor, öteki eliyle de ağzına peynirli pide tıkiyordu. Toz, çamur, benzin, makine yağı tabakalarının altında elbisesinin ve yüzünün rengi pek belli olmayan şoför yamağı arka tarafta durmuş, iki yana koşarak şoföre: "İleri!.. Geri!.. Yana!.." diye işaretler veriyor, bir taraftan da soğan ekmek tıkiyordu. Kamyon, içindeki yirmi iki müşterisiyle beraber sokağa çıkıp biraz ilerledikten sonra durdu. Uzaktan doğru koşup gelen bir çocukla, otomobilde heybesini bacaklarının arasına almış de-ğirmi sakallı birisi fiskos edip konuşmaya başladılar. İkide bir arkasına dönüp bakan şoföre şöyle bir başını çevirip: "Dur azıcık... Patlamadın a!.." diyor; sonra gözlerini müşterilerin üzerinde gezdirerek sözünün yalnız şoföre değil, herkese olduğunu belli ediyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hâkim bakış açısı kullanılmıştır.
- B) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.
- C) Niteleyici sözcüklerden yararlanılmıştır.
- D) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
- E) Söyleşmeye bağlı anlatım kullanılmıştır.

19. Gazeteci:

(I) ----

Karikatürist:

- Karikatürde yazı kullanılması onun değerini düşürmez. Çok iyi yazılı karikatürler olduğu gibi yazıdan arındırılmış son derece başarısız işler de görmek mümkün. Kompozisyon, desen gücü ve mizah kalitesi etkili bir karikatürün oluşmasında önemlidir. Mizah kültürü ve onun dili ülkeden ülkeye farklılıklar gösterir. Başka bir kültüre ait mizahi bir ifadeyi kendi dilinize tercüme ettiğinizde aynı duygu etkisini alamayabilirsiniz. Yazıdan arındırılmış karikatürler bunu ortadan kaldırdığı gibi sizin evrensel bir yolda ilerlemenize katkı sağlar.

Gazeteci:

(II) ----

Karikatürist:

- Çizerin kendi dilini, kurgusunu oluşturması önemlidir. Çizerin üslubunu yaşadıkları, gözlemledikleri ve hayata ne katmak istediği belirler. Çok çalışmak, üsluptaki flu alanlardan netliğe doğru ilerlememizi sağlar. Başarılı bir üslup bize her zaman eserdeki duygunun, empatinin karşı tarafa geçmesinde yardımcı olur.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Karikatürün tüm ülkelerde ortak bir iletisi olabilir mi?
II. İyi bir karikatüristin üslubu nasıl olmalıdır?
- B) I. Sözcüksüz söz söylemek bir karikatüristin çizim gücüne nasıl etki eder?
II. Karikatüristin kendine özgü dili olması iyi bir şey midir?
- C) I. Mizah kültürünün başka bir ülkeye uyarlanması nasıl sağlanır?
II. Her karikatüristin kendine özgü bir dili var mıdır?
- D) I. Görsellerin üstüne yazı yazmak karikatürü nasıl etkiler?
II. Karikatür çizerinin yaşam tarzı çizimini etkiler mi?
- E) I. Karikatüristlerin aynı zamanda kültür tercümanı oldukları söylenebilir mi?
II. Bir çizer, karikatür kurgusu oluştururken nelere dikkat etmelidir?

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çoğu canlı türü, avlanmak için görsel ipuçlarını kullandığından ancak gün ışığında avlanabilir. Oysa yarasaların böyle bir ihtiyaçları yoktur. Çoğu hayvanın iyi göremediği bir ortamda ses görüntüsüyle de olsa görebilmek, çok büyük bir avantajdır. Bu sayede hem yırtıcı bir hayvana yem olma riskini düşürür hem de avlarını daha kolay yakalayabilme imkânına kavuşur. Bu yüzden yarasaların gündüz saatlerinde güven içinde kalabilecekleri, yırtıcı hayvanların onları bulamayacağı güvenli ve yalıtılmış bir alana ihtiyaçları vardır. Bu yerin korunaklı olduğu kadar karanlık olması da yarasalar için önemlidir. Mağaralar bu nedenle yarasaların ilk tercihi olur. Ancak mağaraları yarasaların gözünde favori mekân kılan tek sebep, sağladığı güvenlik değildir. Yarasalar tıpkı insanlar gibi sıcakkanlı memelilerdir. Bu nedenle vücut ısılarını korumak önemli yaşamsal faktörlerden biridir. Mağara, yarasalara uygun sıcaklıkta bir ortam sunar. Vücut ısılarını düzenlemek zorunda kalmamak da daha az enerji tüketmelerini sağlar.

20. Bu parçanın bütününde yarasalarla ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gün içerisindeki yaşamsal faaliyetlerinin neler olduğu
- B) Yaşam alanı için mağaraları neden tercih ettikleri
- C) Tehlikelerden korunmak için hangi yöntemleri kullandıkları
- D) Diğer canlı türleriyle aralarında ne gibi farklar bulunduğu
- E) Fizyolojik özellikleriyle insanlara hangi yönlerden benzedikleri

21. Bu parçadan hareketle yarasalarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Çevrelerini görebilmek için sesi kullanırlar.
- B) Bazı yırtıcı hayvanlardan korunmak için yalıtılmış alanları seçerler.
- C) Vücut ısılarını korumalarında mağaraların önemi büyüktür.
- D) Gün ışığına ihtiyaç duymadıkları için avlanmak için geceleri hareket ederler.
- E) Memeli bir tür oldukları için insanlar gibi sıcakkanlıdırlar.

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şair sözcüklere dayanarak yazar, deyince "söz salatası yapar" anlamı çıkarılmamalıdır. Şair; sözcüklere kendi araçlarına dayanarak hayatı, durumu açıklamaktadır. Şiirde dil, düzyazıda olduğundan biraz daha başkadır. Düzyazı için söz gelimi bir romancı için dil, bir araçtır. Bir düşünceyi, bir durumu anlatmak için bir araçtır. Şiirde dil hem araçtır hem de ortamdır. Şiirin, bir yerde gövdesi gibidir. Kuşun kanatlarıyla uçuşu gibidir. Bir motor gibi değildir. Bunun için şiirde dilin ayrı bir işlevi ortaya çıkıyor. Şiir dilin kendisi oluyor, dilde çıkan bir yangın oluyor. Bir zekâ yangını, bir duyarlık yangını gibi... Örneğin şiirde "masa" sözcüğünün, masadan daha çok bir işlevi de olabiliyor.

22. Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Şiirde sözcükler farklı anlamlar kazanabilir.
- B) Düşüncelerin aktarımında dil kullanılır.
- C) Şiir dili diğer türlerden daha özenli ve tekdüzedir.
- D) Dil düzyazı için bir araçken şiir için her şeydir.
- E) Şair kelimelerle duygu, düşünce ve hayatı anlatır.

23. Bu parçada geçen altı çizili sözle şiirin hangi yönüne vurgu yapılmıştır?

- A) Sözcüklerin rastgele karışımı olmadığı
- B) Farklı dillerin buluşmasını ifade etmediği
- C) Tek tip anlamının bulunduğu
- D) Aynı bakış açısıyla anlatılabileceği
- E) Çeşitli anlamları kazanmasının mümkün olmadığı

1. Klasik tanımlamalarda edebiyat, güzel sanatlar kapsamında-
dır. Edebiyatın dışındaki sanat eserlerinde açıklamaya muhtaç
gözlemler daha çok barınır. Edebiyat kültürü bu gizlerin çö-
zülmesinde önemli bir etken olsa gerek. Bütün sanatlarla ilgili
sohbetlerde devrede olan dildir. Dilin inceliklerini özümsemiş
birinin ağzından anlatılan bir resim, bir heykel, bir mimari eser;
layık olduğu yeri bulur. Sanat söyleşilerinin ana ögesi dil oldu-
ğuna göre edebiyatın yetkinleştirdiği dil de bütün sanat eserle-
rinin anahtarı olarak düşünülebilir.

**Bu parçadan hareketle edebiyatla ilgili aşağıdaki çıkarım-
lardan hangisi yapılabilir?**

- A) Bütün güzel sanatların kendini ifade etmede kullandığı
araca, doğası gereği sahiptir.
- B) Birçok sanat dalının aksine, iletisini sadece dili kullanarak
yapar.
- C) Güzel sanatlar içerisinde üstün olduğu özelliği, ifade zen-
ginliğidir.
- D) Kendisi dışında kalan bütün sanat dalları, görseelliği ön
planda tutar.
- E) Çeşitli sohbetlerde sanatın temel sorunlarının çözümüne
ışık tutar.

2. Edebiyat dergileri, televizyon dizileri gibi. Herkes belgesel iz-
lediğini söyleyip dizilere yüz buruştururken yeni bölümde neler
olduğunu, dünya müziğindeki gelişmelerden de belgesellerden
de iyi biliyoruz hepimiz. Kim bu dergilere geçmiş, kim küsmüş,
terk etmiş, hangi yazar hangi konuda yazmış vs. ilgimizi çeki-
yor. Erkek kalem nüfusu yoğun, eril dili baskın; fikirleri doğa-
sından gelen içerikleri, hiç yabancımız değil. Bize, bizi, bizle
anlatıyorlar buralarda da.

**Bu parçada yazarın yakındığı durum aşağıdakilerden han-
gisidir?**

- A) Belgesellerin diziler kadar ilgi görmemesi
- B) Dergilerin gerçek amacının dışında faaliyet göstermesi
- C) Edebiyat dergilerinin, ilgi çekici yönünün daha çok takip
edilmesi
- D) Birçok edebiyat dergisinde sadece erkek yazar bulunması
- E) Edebiyat dergilerinde ele alınan konuların toplumdan uzak
olması

3. Yapılan bir araştırmada gençlerin sosyal medya kullanımıyla
ilgili yaklaşımları değerlendirilmiştir. Sonuçlar, kızlarda ve er-
keklerde sosyal medya kullanımının yaş ilerledikçe arttığını
ancak kızların sosyal medyayı erkeklerden daha fazla kulan-
dığını gösteriyor. Mutluluk yaş ilerledikçe kızlarda ve erkekler-
de azalma eğilimi gösteriyor. Sosyal ve duygusal sorunlar ise
erkeklerde genel olarak yaşla birlikte azalırken kızlarda artıyor.
Araştırmacılar, gençlerin sosyal medya kullanımı arttıkça daha
az mutlu olmasında sosyal karşılaştırma sürecinin etkili olabi-
leceğini düşünüyor.

**Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşıla-
bilir?**

- A) İnsanların iletişim ihtiyacı günümüzde sosyal medya ara-
cılığıyla sınırları aşmış durumda.
- B) Sosyal medyanın insanlar üzerindeki etkisi toplumsal ya-
pıların farklı olmasına göre değişkenlik gösterir.
- C) Birçok genç, sosyal medya aracılığıyla hayalini kurdukları
yaşama ulaşma imkânı elde eder.
- D) Günümüz insanının temel problemi olan mutsuzluk, sos-
yal medyanın etkisiyle bir sorun olmaktan çıkıyor.
- E) Gençler sosyal medya aracılığıyla yaşamlarına şahit ol-
dukları kişilerle kendilerini kıyaslama sonucunda kendileri
hakkında olumsuz yargılar geliştirir.

4. Ne adamlar var, bana soruyorlar "Sen ne marka makineyle
fotoğraf çekersin?" diye. Fotoğraf makineyle mi çekilir? Şimdi
en iyi, en gelişmiş daktilo bende olsa en büyük yazar ben mi
olurum? Roman daktiloyla mı yazılır? Fotoğraf kalple çekilir.
Ben dikiş makinesiyle de fotoğraf çekerim. Alıyorlar iyi makine-
leri, yola düşüyorlar. Bir köylü gördün, dur! İki şip şak, tamam!
Koyun sürüsü mü gördün? İki şip şak, tamam! Ben bir çobanın
resmini çekeceksem onunla oturmalıyım, birlikte yemek yeme-
liyim, gece çadırında kalmalıyım. Onu tanımalıyım. Fotoğrafını
ancak ondan sonra çekebilirim.

**Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarının düşünceleri-
yle örtüşür?**

- A) Hangi sanat dalı olursa olsun, sanatçı toplum sorunlarına
değinmediği sürece amacına ulaşmış sayılmaz.
- B) Teknolojinin sanatta daha fazla yer bulması, geleceğin sa-
nat anlayışının ne olacağı hakkında bilgi veriyor.
- C) Bir fotoğrafın sanat eseri olabilmesi, sanatçının detayların
üzerine büyüteç tutmasıyla mümkündür.
- D) Bir sanat eseri, teknik imkânların iyi olmasıyla değil; sa-
natçının işin özüne inmesiyle ortaya konur.
- E) Gerçek bir fotoğraf sanatçısı elindeki kısıtlı imkânlarla rağ-
men çektiği görüntüyü şahesere dönüştürmeyi bilir.

5. Sanayi Devrimi'yle birlikte başlayan sürecin devamında doğal kaynakların ölçsüz kullanımı artmış ve özellikle sanayileşmenin yoğun olduğu alanlarda doğal tahribat çok belirgin hâle gelmiştir. İnsanı, çevre sorunlarının odağı hâline getiren bu bakış açısının temelinde kuşkusuz Bacon, Descartes ve Newton gibi bilim insanlarının dile getirdiği ve doğanın insanın emrine sunulmuş ve her türlü tüketilebilecek bir ürünmüş gibi değerlendirilmesini de içeren bu yeni paradigma etkili olmuştur. Doğa merkezli anlayış yerine insan merkezli anlayış hâkim olmuş, organik dünya görüşünün yerine mekanik dünya görüşü geçmiştir. Descartes'ın, insanları işleyen canlı bir makineye benzetmesi de onun mekanik dünya görüşünün bir yansıması olarak değerlendirilebilir. İnsan merkezli yaklaşımlarda esasen insanın merkezde olduğu ve insanın kendisini doğanın efendisi olarak gördüğü bir bakış açısı söz konusudur. Dolayısıyla ölçü insan ve onun ihtiyaçlarıdır.

Bu parçada yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevre bilincinin değişerek mekanik bir dünya görüşünün hâkim olması
- B) İnsan emrine sunulmuş dünyanın verimli şekilde kullanılmaması
- C) Bilim insanlarının doğa ile ilgili görüşlerinin yeterince anlaşılması
- D) İnsanların doğa bilincinin asırlardır tartışılıyor olması
- E) İnsan merkezli çevre bilincinin yanlış anlaşılması

6. Mizah; olayların gülünç, alışılmadık ve çelişkili yönlerini yansıtarak insanı düşündürme, eğlendirme ve güldürme sanatıdır. Mizah, kendine dışarıdan bakabilme sanatıdır. Bununla birlikte mizah, temmuz ayında kar satmak gibi bir iştir. Çünkü gülmek her insanın doğasında var olsa da güldürebilme, herhangi bir konuda nüktedan olabilmek, eleştirel bakış açısıyla mizahi söylem içinde olma; özel ilgi ve beceri isteyen bir eylemdir. Her ne kadar günümüzde mizah deyince sadece güldürmeyi anlayan ve insanların itibarını zedelemenin, onlarla alay etmenin mizah olduğunu zanneden bir grup varsa da esasında mizah, insanın zekâ ve ahlak seviyesiyle ilgilidir. Bizim medeniyetimizde mizah, latife ve hicivdir.

Bu parçada geçen altı çizili sözle mizahın hangi özelliğine gönderme yapılmıştır?

- A) Etkileme gücünün sürekli olmaması
- B) Asıl anlatılmak isteneni yansıtamaması
- C) İnsanların anlamasının zor olması
- D) Her insanda aynı etkiyi yaratmaması
- E) Sonuçlarıyla birtakım riskler taşıması

7. 1770 yılında icat edilen ve "Mekanik Türk" olarak anılan bir cihaz satranç oynayabilmesiyle tarihe geçmiştir. Avrupa'da yemediği kimse kalmayan cihaz, Viyana İmparatorluğu'nda çalışan mekanikçi Wolfgang von Kempelen tarafından yapılmış. Akçaağaçtan yapılan ve üzerine satranç tahtası çizilmiş tekerlekli bir kabinin önünde oturan bıyıklı, sarıklı ve pelerinli bir Türk figüründen oluşan -ismini de bundan almıştır- makinenin içinde irili ufaklı pek çok kaldıraç, makara ve başka karmaşık mekanik sistemler bulunmaktaydı. Bu düzenek, kabinin içine giren oyuncunun ikinci bir satranç tahtasıyla verdiği komutları ana satranç tahtasındaki taşları bir mıknatıs yardımıyla hareket ettirmesi sistemine dayanıyor.

Bu parçada söz edilen makineyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kim tarafından icat edildiği
- B) Basitçe çalışma prensibine
- C) İsmini alma nedenine
- D) Yapısında bulunan parçalara
- E) Avrupa'da ilk kullanıldığı yere

8. Bir firavunun kızı olan Hatşepsut, başka bir firavunla evlenince kraliçe oldu. Kocasını öldükten sonra çok küçük yaşta üvey oğlu büyüyüp yönetimi üstlenecek yaşa gelene kadar Mısır'ı yönetmesine izin verildi. Ancak çocuk büyürken Hatşepsut daha fazla güçlendi ve sonunda kendini firavun ilan etti. Neredeyse tüm Mısır hükümdarları erkek olduğu için o da kendisine kral demeye başladı. Hatta kraliyet heykeltıraşları ve ressamlarından kendisini geleneksel firavun sakalı ve erkek vücuduyla betimlemelerini istedi. Üstelik işinde çok başarılıydı. Tahtta kaldığı 21 yılda uzak diyarlara ticaret gezileri düzenledi, günümüzde hâlâ ayakta olan Djeser Djeseru adlı (Hatşepsut Tapınağı) bir tapınak inşa ettirdi. Onun zamanında Mısır huzurlu ve zengin bir ülke oldu.

Bu parçadan hareketle Hatşepsut ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mısır'ı ekonomik olarak ilerlettiği
- B) Tahta ilk önce şartlı geçtiği
- C) Mısır'daki kraliyet anlayışını değiştirdiği
- D) Yönetimdeyken ticari faaliyetlerde bulunduğu
- E) Resim ve heykel sanatlarına önem verdiği

9. Dünyada bir yandan kuraklıklar görülürken diğer yandan sel felaketleri yaşanıyor. İklim kaynaklı sorunlar gün geçtikçe kendisini daha fazla hissettiriyor. Sıcaklık artışlarından ve sel baskınlarından fazlasıyla etkilenenler de sadece maddi olgular, tarım ve yaşam alanları değil; bizzat insanlar oluyor. 2021 yılında Temmuz ayının sonlarına kadar Kanada'da yaşanan aşırı sıcaklardan dolayı 808 kişi hayatını kaybetti. Üstelik Kanada'da ve ABD'de tarım ürünleri de bu durumdan önemli boyutta etkilendi. Bir diğer taraftan da Almanya'da yaşanan sel felaketinin 176'dan fazla kişinin hayatına mal olduğu görülüyor. Yine Belçika'da aynı bölgede bir hafta arayla iki defa yaşanan selden dolayı onlarca insan hayattan kopmuş durumda. Türkiye'de de manzaranın pek iç açıcı olmadığı görülüyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İklimsel koşulların yol açtığı sorunlara
- B) 2021 yılında aşırı sıcaklardan en çok etkilenen ülkeye
- C) 2021 yılında Almanya'da meydana gelen doğal afete
- D) Sıcaklık ve sel felaketlerinin etkilerine
- E) Aynı yıl yaşanan sel felaketlerinden etkilenen bazı ülkelere

10. Benim güzel gezegenim yerinde duruyor ama dev bir doğa parkına dönüşmüş durumda, hayvanlarla bitkiler çıkıyor tadını. Enerjisini Güneş'ten alan bazı meteoroloji uyduları hâlâ çalışıyor, bazen zor da olsa gönderdikleri sinyalleri algılayıp fotoğrafları çezebiliyoruz. Medeniyet birkaç bin yıllık bir deneymiş, bitmiş ve Dünya aynen bizden önceki hâline dönmüş. Bıraktığımız mirasın bu kadar zayıf, bu kadar geçici, bu kadar sönük olacağı hiç aklıma gelmezdi. Yağmur ile ağaç, pas ile küf, bakteri ile mantar el ele verip çeliği, betonu, titanyumu ve plastiği yenmişler çoktan. Doğal düzeni bozduk, mahvettik diye hayıflandığım günlere gülsem mi, ağlasam mı?

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
- B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
- C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- D) Benzetme yapılmıştır.
- E) Örneklemeye başvurulmuştur.

11. Bilimin öngörülerine göre çevreyi düşünmeden yaşamaya devam edersek bundan yaklaşık 30 yıl sonra Amazon yağmur ormanları hızla azaldığı için yeterli miktarda nem üretemeyecek hâle gelecek. Bulundukları topraklar, hiçbir canlının barınmadığı verimsiz ve kurak bir alana dönüşecek. Bu durum da doğal olarak bir zamanlar içinde yaşayan canlı türlerinin yok olmasını, küresel su döngüsünün değişimini tetikleyecek. Küresel su döngüsünün değişimi ise küresel ısınmayı hızlandırarak kutupların yazları buzsuz kalmasına neden olacak. Beyaz buz örtüsü olmadığı için güneş enerjisinin kırılım ve yansıma oranı düşecek. Eğer bunun önüne geçilmezse 2040'lara gelindiğinde bu donmuş topraklar çözünüp yeni tür virüslerle birlikte metan gazı salınımının ortaya çıkmasına sebep olacak. Karbondioksitten çok daha güçlü olan sera gazı iklim değişikliği hızına büyük ölçüde yön verecek. Eğer insanlık, hâlâ yaşam biçimini ya da yaşam bilincini değiştirmeden 2050'lere gelirse okyanusların artık daha fazla ısındığına şahit olacak.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Çevre bilincinin oluşmaması, dünyayı birbirini tetikleyen felaketlere sürükler.
- B) Kutuplardaki buzullar, Güneş ışınlarını yansıtarak aşırı ısınmayı önlemektedir.
- C) Topraklarda bulunan nem miktarı düştükçe içerisindeki canlılar da yok olmaktadır.
- D) Tahminlere göre 2050 yılında okyanusların ısınmasında yeni tip virüsler etkili olacaktır.
- E) Kutup bölgelerinde yaz aylarında buzulların yok olmasında küresel su döngüsündeki değişim etkilidir.

12. (I) Aristoteles dâhil birçok Antik Çağ filozofu suyu "tatsız" olarak nitelemiştir. (II) Yüzyıllar boyu kabul gören bu görüş, 20. yüzyılda sudan önce tattığımız yiyeceklerin etkisiyle suyun tadının değişkenlik gösterdiği düşüncesine evrildi. (III) Sonradan böceklerin ve amfibilerin suyun tadını algılayabildiğini fark eden bilim insanları, memelilerin de benzer bir algıya sahip olabileceğini düşünmeye başladı. (IV) 2017 yılında yapılan deneylerde genetik müdahale ile farklı tat alma hücreleri susturulan fareler kullanılarak hangi hücrelerin suya tepki verdiği araştırıldı. (V) Deney sonucunda asitliliği algılayan ekşi reseptör hücrelerinin su varken uyarıldığı fark edildi. (VI) Ekşi reseptör hücreleri susturulan farelerin su ile tadı olmayan sentetik silikon yağı arasında seçim yapmakta zorlandığı görüldü.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

13. Önceleri birçok kesime uzak olan dans kavramı, televizyonlarda yapılan dans yarışmaları ile insanlara yakınlaştırdı. İnsanlar dansın güzelliğini görmüş oldu. Bununla beraber, şehir yaşıntısının monotonluğundan bunalan insanların değişiklik arayışları, özellikle son on yılda Latin danslarına olan ilgiyi artırdı. Hemen her meslek grubundan ve her yaşta öğrencinin bulunduğu dans okulları ve bu yeni eğlence anlayışının doğurduğu Latin geceleri, insanların kaliteli eğlence ve sosyalleşme ihtiyaçlarına cevap vermeye başladı. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdaki-lerden hangisi getirilebilir?

- A) Dansın kültür taşıyıcılığı görevi üstlenmesi, bağlı bulunduğu topluma maddi ve manevi anlamda birçok katkı sağlamaktadır
- B) Bu ortamlarda dansçısından avukatına, gazetecisinden mahalle muhtarına birçok meslek grubundan insanın dansa olan ilgisini görmek mümkün artık
- C) Özellikle ülkemizde dansa yönelik algının değişmesi, kültür turizmi açısından önemli girişimleri beraberinde getiriyor
- D) Ancak dansa karşı bu ilginin tüm toplumda yaygınlık kazanması, şu an için uzak bir hedef gibi duruyor
- E) Dansın bu denli ilgi görmesi, bazı girişimcilerin yüksek ücretli dans okulları açmasına yol açmakta

14. (I) Tarihî kayıtlar, beyin hakkındaki ilk bilgilerin Eski Mısır'da verildiğini ortaya koymaktadır. (II) MÖ 17. yüzyılda yazıldığına inanılan bir Eski Mısır yazıtının içinde beyin kelimesi sekiz kez belirtilmiştir. (III) Bu yazıtın içinde 20 ayrı şekilden oluşan beyin sembolü, kafalarından yaralandıktan sonra vücutlarında felç ortaya çıkan iki insanın durumlarının tartışılması sırasında kullanılmaktadır. (IV) Bu yazıttan, o dönemde kafa yaralanması, beyin etkilenmesi ve felç ilişkilerinin sorgulandığını söyleyebiliriz. (V) Buna karşın kişilik ve davranışın aynı dönem içinde beyinle ilişkilendirilmediği ve bu konuda dikkatlerin kalp üzerinde toplandığını görüyoruz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

15. **Jipsofitlerle Dünya dışında yaşam artık mümkün!**

Yaşadığımız gezegende giderek artan dünya nüfusu, kirlilik ve plansız kalkınma doğal kaynaklar üzerinde ciddi bir baskı oluşturuyor. Gezegenimiz üzerinde silinmez izler bırakmak ve doğal kaynakları dikkatsizce kullanmak sonucunda biyosferdeki yaşam destek sistemlerinin idame ettirilemez hâle gelecek olması dünyamızı yaşanmaz kılabilir ve gelecekte insanlık Dünya dışı ortamlarda yaşam alanları kurmak zorunda kalabilir. Dünya dışı yaşam alanı oluşturma çalışmaları günümüzde hızla devam ediyor. Ancak inşa edilecek yerleşkede yaşam destek ünitelerinin oluşturulması ve devamlılığı son derece önemli. İşte tam da bu noktada henüz çok telaffuz edilmeyen ancak gelecekte Dünya dışı yaşamda (egzobiolojik) önemli yaşam desteği sağlayabilecek jipsofitler ön plana çıkacak. Jipsofitler, böyle bir yaşamı elverişli kılacak bitkilerdir.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Henüz kanıtlanamayan öngörüler üzerinde yorum yapılmaktadır.
- B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlışlıkları bulunmaktadır.
- C) Araştırma verilerinin gerçeği yansıtmadığı ortaya konulmaktadır.
- D) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.
- E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

16. "Orman bizim her şeyimizdir delikanlı; anamız, babamız, evimiz..." diye, yanımda oturan ihtiyar anlatmaya başladı. Alacakaranlık gittikçe artıyordu. Güneş, aşağılarda uzanan ovoidan tamamen çekilmişti. Yalnız arkamızdaki büyük ormanda, ağaçların üstüne atılmış kırmızı bir çuha gibi rüzgârla hafif hafif kıpırdıyordu. Biraz sonra büsbütün kayboldu. Ve o anda her şey değişti. Şimdiye kadar yaşayan, kımıldayan, ses çıkaran ova artık ölüydü ve beyaz, ince bir sisle örtülmeye başlamıştı. Buna karşılık orman canlanıyordu. Sabahtan beri ancak mırıltıları duyulabilen ağaçlar konuşuyorlar, bağırıyorlar, sallanıyor ve ellerini birbirine uzatıyorlardı. Yalnız ağaçlar değil, yerdeki otlar, kuru yapraklar, çalılar, ağaçların gövdesine sarılan sarmaşık soyundan nebatlar hatta kahverengi mantarlarla koyu yeşil yosunlar bile canlanmıştı. Gürültülü bir kımıldama, bir ses kargaşalığı ormanın kenarlarından dışarı dökülüyordu.

Bu parçanın anlatımında;

- I. öyküleme,
- II. yalın anlatım,
- III. kişileştirme,
- IV. birinci kişili anlatım,
- V. betimleme

tekniklerinden hangisine yer verilmemiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

17. Gazeteci:

(I) ----

Yazar:

- Kesinlikle. Ben sanatın bir bütün olduğuna ve sanatın herhangi bir dalıyla ilgilenen kişilerin pek çok farklı disipline de merak ve ilgi duyduğuna inanıyorum. Bu durum pek tabii ki benim için de geçerli. Pek çok farklı disiplinden besleniyor, bu anlamda kendimi denemeye ve geliştirmeye devam ediyorum.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

- Karakterim gereği zaten genel olarak dünyada neler olup bittiğiyle ilgiliyimdir. Soyut ekspresyonist bir yaklaşımın olmasına rağmen farklı akımları da takip eder fakat izlenimlerim karşısında seçici bir duruş sergilerim. Kendi süzgecimden geçirerek sanatıma kattıklarım ve katmadıklarım olur. Son dönemlerde, aslında bir sanat akımı olarak kabul edilmese de digital art/dijital manipülasyon oldukça ilgimi çekiyor ve kendimi bu alana da yakın hissediyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Farklı disiplinlerde de eserler üretecek misiniz?
II. Dünyada takip ettiğiniz akımlar var mı?
- B) I. Sanatınızı geliştirmek adına neler yapıyorsunuz?
II. Akımların sanatınıza yön verdiğini düşünüyor musunuz?
- C) I. Bir sanatçının farklı disiplinlerden beslenmesi gerekir mi?
II. Günümüz dünyasında belirleyici sanat akımları hangileridir?
- D) I. Farklı sanat dallarının etkileşiminin sanatçıya katkısı var mıdır?
II. Her akımdan bir parça etkilenmeyi doğru buluyor musunuz?
- E) I. Belli bir alana yönelmek sanatçıyı geliştirir mi?
II. Sanatta seçici davrandığınız söylenebilir mi?

18 ve 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yunus'tan bu yana halk şiiri zincirinin son halkası sayabileceğimiz Âşık Veysel; kendini, işini ve dünyasını bilmeyi, insan ve şair olmayı Sivrialan köyünde öğrenmiştir. Zaman zaman umutsuzluk ve hiçlik duygusuna kapılsa da Veysel, büsbütün yaşama sarılmayı elden bırakmaz. Yaşamı anlama ve anlamlandırma çabası sürekli ağır basar. Orta Anadolu'nun çelimsiz bir tümseğinin içinde dokuz kat medeniyet saklayan höyükleri, toprakla bir olan boz bir kıvılcık altında dünyanın bütün renklerini taşıyan kuşları gibi o da için için neleri pişirdiğini uzaktan belli etmez. Kızılırmak gibi sularını yayladan, köyden, çeşmeden, çaydan toplayan, başkalarına benzemek gibi bir kaygısı olmayan, Türkçeyi yolda bulduğu gibi kullanan Veysel'in ne kadar kendine mahsus bir tadı tuzu olduğunu yakından bakan fark eder.

18. Bu parçada Âşık Veysel ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eserlerinde, yaşadığı toprakların güzelliklerini dile getirdiği
- B) Bir şiir geleneğinin son temsilcisi olduğu
- C) Kendine özgü tarzını onu okuyanın, araştıranın anlayabileceği
- D) Yaşadığı olaylara rağmen yaşama sevincini yitirmediği
- E) Yaşamı ve şairliği hakkında fazla bilgi olmadığı

19. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dili gelişigüzel kullanmak
- B) Özensiz bir dil tercih etmek
- C) Dilin gelişimine katkı sağlamak
- D) Dili en duru hâliyle kullanmak
- E) Sıradan bir dil benimsemek

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir eseri okumak yazarın gözlerini ödünç almaktır. Üstelik bunun için yazardan izin de istemeyiz. Eser yazarının ellerinden çıkmış, okura emanet edilmiştir. Kitaplarını okura teslim eden, onlar hakkında konuşmayı sevmeyen bir yazar kendini edebiyat dünyasına kanıtlamış ve bu süreçte çok yol almış sayılır. Yazmak için değil, gerçekten de estetiğe ulaşmak için yazmalıdır eserini. Anlattığı ne olursa olsun en iyi şekilde dile getirmelidir. Bunun yanında metinlerde kurguyla anlatının, anlatıcıyla yazarın iç içe geçtiği, yazarın güncelerini konuşturduğu hissini vermesi beklenir çoğu zaman.

20. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi bir yazardan beklenen özelliklerden biri değildir?

- A) Eserini yazıp okuyucunun değerlendirmesine bırakması
- B) Estetik olgunluğa erişmeyi amaçlaması
- C) İyi bir yazar olma yolunda çok uğraş vermesi
- D) Eserlerinin özelliklerini okurla paylaşması
- E) Üslup ile kurguyu birleştirmesi

21. Bu parçada geçen "yazarın gözlerini ödünç almak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eseri anlama sürecinde yazarla aynı bakış açısına sahip olmak
- B) Yazarın okura sunduklarının dışına çıkmamak
- C) Eser değerlendirmesi yaparken yazarlarla aynı görüşte olmak
- D) Kendi değer yargılarına göre eseri incelemek
- E) Bir eseri okurken yazarın gözlem gücünden yararlanmak

22. Araştırmalar, endüstrileşmiş ülkeler ile gelişmekte olan ülkelerin gıda atık miktarları arasında çok büyük bir fark olmadığını gösteriyor. Ancak endüstrileşmiş ülkelerde gıdalar daha çok perakende ve tüketici düzeyinde atılırken gelişmekte olan ülkelerde kayıp ve atıklar genellikle hasat sonrası ve işleme düzeyinde gerçekleşiyor. Gelişmekte olan ülkelerde hasat, depolama ve işleme tekniklerinin geliştirilmesi, altyapının iyileştirilmesi, soğutma sistemlerinin yaygınlaştırılması, nakliye koşullarının ve ambalajlama endüstrisinin geliştirilmesi ile gıda kaybı sorununa büyük ölçüde çözüm bulunabilir. Endüstrileşmiş ülkelerde ise tüketicilerin bilinçlendirilmesi çözüm adına çok daha büyük rol oynayacaktır.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişmemiş ülkelerde gıda atık miktarı gelişmiş ülkelere göre fazladır.
- B) Bir ülkenin gelişmişlik seviyesi, gıda atıklarının yoğunlaştığı aşamayla anlaşılabilir.
- C) Gelişmekte olan ülkelere gıda atık miktarı çeşitli uygulamalarla en aza indirilebilir.
- D) Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri arttıkça gıda tüketimi de o oranda artmaktadır.
- E) İnsanların bilinçlendirilmesi, gıdaların atık miktarını büyük ölçüde azaltabilir.

23. Kişilik, genetik faktörlerin yanı sıra çocukluk ve gençlik dönemindeki sosyal çevrenin de etkisiyle oluşuyor. Son dönemlerde sıkça duymaya başladığımız "narsistik kişilik bozukluğu" ise empati eksikliği, benmerkezcilik ve abartılı bir öz - önem duygusu ile ifade ediliyor. Narsist (özseveci) kişilik bozukluğu, ergenlik ve erken yetişkinlik dönemlerinde ortaya çıkarak sadece kişinin kendi hayatını değil, ilişkide olduğu insanların hayatını da olumsuz etkileyebiliyor. Son yıllarda gençlerin sadece sosyal medyayı iletişim aracı olarak kullanması ile dijital oyun bağımlılığının narsist eğilimlere yol açtığı düşünülüyor.

Bu parçada "narsistik kişilik bozukluğu" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kavramsal karşılıklarına
- B) Hangi dönemlerde ortaya çıktığına
- C) Ortaya çıkmasını tetikleyen unsurlara
- D) Kişiler arası ilişkilere etkisine
- E) Davranışsal belirtilerine

1. Çin'de yetişen bambu ağacının önce tohumu ekilir, ağaç sulanır ve gübrenir. Birinci yıl tohumda herhangi bir değişiklik olmaz. Tohum yeniden sulanıp gübrenir. Bambu ağacı ikinci yılda da toprağın dışına filiz vermez. Üçüncü ve dördüncü yıllarda her yıl yapılan işlem tekrar edilerek bambu tohumu sulanır ve gübrenir. Fakat inatçı tohum bu yılda da filiz vermez. Çinliler büyük bir sabırla beşinci yılda da bambuya su ve gübre vermeye devam ederler. Nihayet beşinci yılın sonlarına doğru bambu yeşermeye başlar ve altı hafta gibi kısa bir sürede yaklaşık 27 metre boyuna ulaşır. Çin'deki bambu ağacı 27 metre boyuna altı hafta da mı yoksa beş yılda mı ulaşmıştır? ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu sorunun cevabı kimilerini şaşırtabilir ancak ağacın altı haftada uzadığı kesindir
- B) Büyük bir sabırla ve ısrarla tohum, beş yıl süresince sulanıp gübrenilmeseydi ağacın uzamasından hatta var olmasından söz edilemezdi
- C) Her ne kadar bambu ağacı beş yıl boyunca bir gelişim göstermese de sonuç, insanları mutlu etmiştir
- D) Dünyada bu özelliklere sahip birçok ağaç bulunmakta ancak hiçbir bambu kadar hızlı gelişim gösterememektedir
- E) Ancak bambunun filizlenip bu kadar uzamasına altı yıl sabredecek çok az insan vardır

2. (I) Eğer bir hayvanat bahçesini gezdiyseniz hayvanların genelde mutsuz olduğunu fark etmişsinizdir. (II) Biz insanlar genelde, hayvanların zeki olmadıklarını ve duygularının bulunmadığını düşünürüz. (III) Bu nedenle de onları kafese kapattığımızda mutsuz olacaklarını aklımıza pek getirmeyiz. (IV) Oysa gerçek bu değildir, hayvanlar zekidir ve duyguları vardır. (V) Hayvanat bahçesinde onları tutsak olarak tutmak, sadece bu yönüyle bile ahlaki değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, "Hatta tam tersine onları vahşi yaşamın zorluklarından, belki de ölmekten kurtardığımızı ve âdeta bir lütufta bulunduğumuzu düşünürüz." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Hava yolu ulaşımında yük taşımacılığının yanı sıra yolcu taşımacılığı da önem taşımaktadır. (II) Pahalı olmasından dolayı hava yoluyla daha çok yükte hafif, pahada ağır maddeler taşınmaktadır. (III) Yük taşımacılığı için üretilmiş olan kargo uçaklarıyla ilaç, elektronik eşyalar ve çabuk bozulan besin maddeleri taşınmaktadır. (IV) ABD, Japonya, Singapur, Güney Kore ve Avrupa ülkeleri elektronik eşya taşımacılığında hava yolunu en çok kullanan ülkelerdir. (V) Hava yolu taşımacılığının en fazla olduğu ülke ise ABD'dir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Ne söylediğimiz önemlidir ancak nasıl söylediğimiz bazı durumlarda galiba daha da önemlidir. Bir müdürün elemanına ne söylediği tabii ki önemlidir ya da öğretmenin öğrencisine ne söylediği önemlidir. Ancak bunun hangi üslupla ne şekilde söylendiği de önemlidir. Bugüne kadar sıklıkla, "Efendim, bir kahve almaz mıydınız?" dendiğini duymuşumdur. Bu çok nazikmiş gibi gözükten bir ifade. "Bir kahve almaz mıydınız?" Bu soru karşısında "evet" diyen bir kişi görmedim. Çünkü soru olumsuz, kötü bir soru. Daha iyisi, "Kahve alır mıydınız?" Daha da iyisi, "Kahvenizi nasıl alırsınız?" Şu kahveyi içebilmem için bana, nasıl istediğimin sorulması gerekiyor. Yani bu şekilde sorarak şunu demek istiyor ev sahibi: "Kahve yapmaya kesin niyetliyim yalnız söyle; şekerli mi, şekersiz mi?" Şimdi çocuklarımıza ne öğrettiğimiz önemlidir ama nasıl öğrettiğimiz de önemlidir. Bir savaşı, bir Preveze Savaşı'nı sadece bir paragraf olarak da okutabilirsiniz okulda ama müsaitse havuzda küçük kâğıttan kayıklar yaptırıp olayı dramatize de ettirebilirsiniz.

Bu parçada yazarın savunduğu düşüncüyü aşağıdakilerden hangisi en iyi şekilde ifade eder?

- A) Toplumun benimsediği genel kurallar, uygulamada kişiden kişiye farklılık gösterebilir.
- B) Çocuğa verilen bilgiler klasik eğitim sisteminin dışındaki yöntemlerle verilirse daha faydalı olur.
- C) Bazı insanların tavırları, hâl ve hareketleri; kişilikleri hakkında birtakım çıkarımlarda bulunmamızı sağlar.
- D) Ne söylediğimiz önemlidir ancak hangi üslupla söylediğimiz her zaman daha önemlidir.
- E) Çevremizle olan ilişkilerimizi sağlam temeller üzerine kurmak istiyorsak karşımızdakileri kırarak sözlerden kaçınmalıyız.

5. Televizyonun hayatımızın içine girmeye başladığı 70'li yıllardan sonra aile içi ilişkilerimiz, komşuluk ilişkilerimiz de değişmeye başladı. Önceleri "telesafirlik"le başlayan komşu ziyaretleri, TV alıcısı olan evlere bir prestij kazandırır ve eski alışkanlıkların sürdüğü izlenimini yaratırken sonradan ziyaret edilenlerin televizyon ekranları olduğu anlaşıldı. Komşularımız, artık *Komiser Colombo*'yu, *Mcmillan* ve *Karısı*'nı, *Dallas* ailesini merak ettikleri için ziyarete geliyorlardı. Birbirimizin ve ülkemizin sorunlarından önce Sue Ellen'in aşklarını, JR'in kötülüklerini merak eder olmuştuk. Aile içi sohbetler; gözler ekranda, eller televizyon kumandasındayken yapılır olmuştu.

Bu parçada yazarın eleştirdiği durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aile içinde ilişkilerin değişerek göz temassız sohbetlerin yapılması
- B) İnsanların televizyon izlemeye ayırdıkları zamanı kendilerine ayırmaması
- C) Televizyonla birlikte çıkarıcı bir toplum hâline gelmesi
- D) Ülke sorunları yerine dizi karakterlerinin sorunlarının konuşulması
- E) Televizyon kültürünün aile içi ve sosyal ilişkilerin önüne geçmesi

6. Anton Çehov, tıp ve edebiyatla olan ilişkisini bir tür "aşk üçgeni" teması üzerinden tanımladı hep. Öyle ki Moskova Tıp Fakültesini de bir gazeteye yazdığı komik kısa öykülerden kazandığı para ile bitirdi. Yeraltı edebiyatının mucitlerinden L. Ferdinand Celine ömrü boyunca ne yazmaktan vazgeçti ne de hekimlikten. Hatta yoksul hastalarını para almadan tedavi etmekle ün kazandı Fransa'da. Sıra dışı bir yazardı ama tıp fakültesi bitirme tezini Sabunun Galileosu üzerine yaptı. Rastlantıya bakın ki Celine'in dev eseri *Gecenin Sonuna Yolculuk*'u Türkçeye çeviren Yiğit Bener de eski bir tıp öğrencisiydi. Ceyhun Atuf Kansu'dan Hüsrev Hatemi'ye, Levent Dalar'dan Kemal Sayar'a, Alper Gencer'e, hani doktor olduklarını bilmesek şiirleriyle bile çok önemli şairler olarak adlarını yazdırdılar şiir loncasına.

Bu parçanın yazılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarların zorluklar içindeki yaşamını yansıtmak
- B) Hem çalışıp hem yazmak zorunda olan yazarları tanıtmak
- C) Edebiyatın en çok ilişkili olduğu bilimleri aktarmak
- D) Edebiyat ve tıp arasındaki ilişkiye örnekler vermek
- E) Ünlü yazarların gerçek mesleklerinin ne olduğunu anlatmak

7. Her sabah tüm simitçiler gibi tablasına doldurduğu simitlerin gevrek ve mutlu kokusu gönlünü iyiden iyiye okşarken kendini taze sokaklara atması, tuvalin bir kenarındaki ya da tam ortasındaki var oluşu anlatırdı felsefi bir şiir gibi. Gevreklerin sesini inceltten tınısında kuşları ve gökyüzünü göremeden daha yer-yüzüne seslenir gibi dolaşıyordu sokakları. Kendisinin olmayan bir kaderi yaşamının tragedyasında kafasındaki simitlerin sıcaklığı ve umudu bağlıyordu onu sokağa, çarşılar, parklara... Şöyle kafasını yukarı kaldırıp hele baharsa ve kuşlar sabah türküsüne başlamışlarsa kuşların ve gökyüzünün tablasının gölgesinde oynaşmasını ne çok isterdi. Sahi resim tamamlanmıştı bu sesindeki acıyı kim resmedebildi?

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci kişili anlatımla oluşturulmuştur.
- B) Benzetme yapılmıştır.
- C) Çoğullaştırmalar kullanılmıştır.
- D) Duyular arası aktarım vardır.
- E) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

8. Dünyadaki bütün canlıların yaşamı birbirine bağlıdır. Herhangi bir türün yok olması, bir başka türün yok olmasına, nihayetinde doğal dengenin bozulmasına neden oluyor. Fakat doğa, kendini yenilemek konusunda oldukça inatçıdır. Yapılan araştırmalar Dünya'nın bundan önce 5 büyük yok oluşa maruz kaldığını gösteriyor. Bunların İlki, "Ordovisyen Yok Oluş"tu. En büyük kitlesel yok oluş olarak adlandırılan bu durum bundan tam 450 milyon yıl önce gerçekleşti. İkincisi 380 milyon yıl önce gerçekleşen "Devoniyen Yok Oluş"tu. 250 milyon yıl önce de üçüncü büyük kitlesel yok oluş "Permien Yok Oluş" gerçekleşti. Ardından bu kitlesel çöküntüleri yaklaşık 200 milyon yıl önce "Trias", 65 milyon yıl önce de "Kretase Yok Oluş"u takip etti. Eğer 6. büyük kitlesel yok oluş gerçekleşirse bunun, insanoğlunun Dünya'nın biyolojik tarihini tekerrür ettiren müdahaleleriyle meydana geleceği öngörülmüyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Dünya'da meydana gelecek olası bir yok oluş, öncekilerden daha şiddetli olacaktır.
- B) Son yok oluştan sonra Dünya üzerinde bugünkü canlı formları oluşmuştur.
- C) Dünya'nın yaşadığı büyük yok oluşlar sonrasında, Dünya kendini yenileyebilmiştir.
- D) İnsanların etkisiyle meydana gelecek yok oluş, tüm biyolojik yaşamı ortadan kaldıracaktır.
- E) Yaşanan tüm yok oluş süreçleri, hep aynı şekilde işlemiştir.

9. Yazarlık, bireysel bir yaratma alanıdır. Kişinin yazarlığa başlaması, ara vermesi ve yazarlığı sonlandırması bireysel kararlarla gerçekleşir. Yani bir kişi, başkaları istediği için yazar olmaz; başkaları istediği için de yazarlığı bırakamaz. Elbette bedensel, zihinsel sağlığı ve dış koşullar yazma yetisini tümüyle yok etmemiş, yazmayı imkânsız kılmamışsa... İyi bir yazar, yazmayı bırakırsa okur, buna üzülmür ama kararından dolayı onu yargılamaz.

Bu parçada yazarlığın hangi yönüne vurgu yapılmıştır?

- A) Yazma serüveninin bireysel olmasına
- B) Toplumla iç içe bir görüntü sergilemesine
- C) Dış faktörlerin etkisiyle düşüncelerinin yön değiştirebilmesine
- D) İyi yazarı sıradan yazardan ayıran en önemli özelliğine
- E) Yazmanın son bulması hâlinde ortaya çıkacak durumlara

10. Son bir yıldır üniversite dilcilerinin "akademik" makalelerini okumaya merak sardım. Bir süre sonra bunun çok sıkıntılı, külfetli ve hatta eziyetli bir merak olduğunu anladım. Çoğu zaman eziyet oluyor, bazen azaba çevriliyor hatta işkenceye varıyor. Sonunda şu kanaate vardım: Bu makalelerin çoğu okunmak veya anlaşılacak için yazılmıyor. Âdet yerini bulsun, makale yayınlansın, puanlar toplansın, unvanlar alınsın. Eğer bu "ilim"se, ilim çok dar bir alanda dolaşıyor. Yazanı kadar okuyanı var hatta vazife icabı okuması gerekenleri bile ya hiç okumuyor ya da anlamak kastıyla okumayı denemiyor. Bunlar benim tereddütlerim hatta şüphelerim.

Bu parçanın yazarının eleştirdiği durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birçok akademisyenin dil konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması
- B) Belli bir unvan uğruna makalelerin baştan savma yazılması
- C) Akademik makaleleri sadece belli bir kesimin okuması
- D) İlim adına yazılan makalelerin bilimsellikten uzak bir görüntü sergilemesi
- E) Akademisyenlerin yazdıkları makalelerde dile özen göstermemesi

11. **Muhabir:**

(I) ----

Bilim insanı:

- Büyük ihtimalle gerisinde olanlarla aynı şeyler bulunuyor. Bazı astronomlar evrenin sonsuz olduğunu öne sürüyor. Sınırı veya kıyısı olmadan sonsuzluğa devam eden bir evren modeli düşünüyorlar. Bu teori beraberinde, uzayda bir yerlerde bire bir kopyamızın olması gibi oldukça rahatsız edici sonuçlar doğuruyor.

Muhabir:

(II) ----

Bilim insanı:

- Diyelim ki altı tane zarınız var ve bu zarları bir milyon defa atıyorsunuz. Altı zarın oluşturacağı farklı kombinasyonların sayısı sadece 46.656. Nasıl altı zarın farklı şekilde sıralanmasının sınırlı bir sayısı varsa evrendeki atomların da farklı olarak düzenlenme şekli sınırlı olmalı. Sonsuz bir evren, bir zarı sonsuz defa atıyor olmamız demek. Altı zarı bir milyon defa attığınızda aynı sıralamanın defalarca gelme ihtimali olduğuna göre, sınırsız bir evrende bedeninizdeki atomların farklı yerlerde şu anda olduğu gibi aynı şekilde sıralanması da kaçınılmaz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Uzay araştırmalarında elde edilen son bulgular nelerdir?
II. Evrenin yapısını neye benzetiyorsunuz?
- B) I. Peki, görülebilir ufkun ilerisinde neler var?
II. Uzayın sonu hakkındaki görüşünüzü somut bir örnekle belirtir misiniz?
- C) I. Evrende yalnız olmadığımız doğru mu?
II. Olasılık hesaplamaları astronomide geçerli mi?
- D) I. Paralel evren fikrini destekliyor musunuz?
II. Uzayın sonsuz olmadığı doğru mu?
- E) I. Uzay hakkındaki araştırmalar şu an ne boyutta?
II. Uzay - zaman kavramı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

12. Aşağıdaki parçalardan hangisi "İyi bir eser şüphesiz, kendi çağını aşmalı; içerisinde her çağa, her kuşağa göre farklı anlamlar barındırmalıdır." düşüncesiyle örtüşmektedir?

- A) Jane Austen'ın yazdığı *Aşk ve Gurur*, 18. yüzyıl İngiltere'sinin taşralı - soylu çatışmasının atmosferinde kalıp düşüncelerin aslında nasıl da tam tersine dönüşeceğini romanıdır. Yazarın kendi yaşadıklarından da izler taşıdığı düşünülen kitapta, taşralı Elizabeth Bennett'in yaşamındaki kırılma anları göze çarpar.
- B) Cervantes'in 1605 yılında yayınladığı *Don Kişot*, bugüne kadar pek çok dile çevrilen ve defalarca basılan, birçok oyun ve filme de konu olan dünyaca ünlü eserler arasında neredeyse ilk sırada yer alıyor. Üzerine şimdiye kadar birçok yorum yapılan eser hâlâ daha farklı şekillerde yorumlanmaya devam ediliyor.
- C) Kendisi de bir dönem gezici çiftlik işçiliği yapmış olan John Steinback'ın hayatından izler taşıyan *Fareler ve İnsanlar*, realist yaklaşımı ile dikkat çekiyor. Gerçeğe yakın bir dil ile kurgulanan eser, oldukça sürükleyici ve etkileyici anlatımı ile günümüzde hâlâ en çok okunan kitaplar arasında bulunuyor.
- D) İngiliz ve dünya edebiyatının en büyük isimlerinden William Shakespeare, *Hamlet*'te trajik bir intikam hikâyesini konu edinir. Delilikle gerçeklik, kaotik ilişkiler, ahlak ve ihanet gibi kavramlar üzerine vazgeçilmez bir eser olan *Hamlet*'te şiirsel bir ahengin yüzyılları aşarak dünyamızda yeniden hayat bulması söz konusudur.
- E) Charles Dickens *İki Şehrin Hikâyesi*'nde sakın ve durağan atmosferiyle Londra'nın karşısına giyotinin gölgesindeki Paris'i; sürgündeki Fransız Aristokrat Charles Darnay'ın karşısına kötü şöhretli İngiliz Avukat Sydney Carter'ı koyuyor ve Fransız İhtilali'ni zıtlıklar ekseninde anlatıyor. *İki Şehrin Hikâyesi*; öfkenin, acının, kaosun ve her şeye rağmen umudun romanı.

13. İnsanlığın en ölümcül düşmanlarından biri tarih boyunca bakteriler olmuştur. Bu savaşta, bakterilerin en büyük düşmanı olan, dünyanın en ölümcül varlığı unvanına sahip bakteriyofajlar, dostumuz hâline gelebilir. Bakteriyofajlar, sadece belli bakteri türlerini hedef alan virüs türleridir. Diğer her virüs gibi bakteriyofajlar da canlı değil ve çoğalabilmek için canlı hücrelere ihtiyaç duyuyor. Bu hücreler de kendileri için bakterilerin ta kendisi. Her bakteriyofaj, tek bir bakteriye göre özelleşmiş oluyor. Nadir durumlarda özelleştikleri bakteriye çok benzer olan diğer bakteri türlerini de etkileyebilen fajlar, insanlara hiç zarar vermiyor.

Bu parçada geçen virüs türüyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine söylenemez?

- A) İnsanlara herhangi bir zararının olmadığı
- B) Zararlı bakteriler sayesinde varlığını sürdürdüğü
- C) Kendisine uymayan bir bakteriyle karşılaştığında başka bakteriye geçtiği
- D) Birbirine benzeyen bakterilerde aynı etkiyi gösterdiği
- E) Varlığını devam ettirmesi için hücreye ihtiyaç duyduğu

14. Bilim kurgu, fantastik edebiyatın uzak akrabası. Fantastik romanla aralarında pek çok kesişme noktası olmakla birlikte "imkânsız"a yaklaşımı, aralarındaki en büyük ayrımı doğurur. Bu durum, bilim kurgunun niyetiyle ilgilidir. Bilim kurgu, fantastiğin aksine imkânsız temsil etmeye niyetlenmez çünkü. Yani anlattığı şey, kurgusal olarak mümkündür. İşte tam da bu nedenle bilime yaklaşır ve tür olarak ismini alır. Uzay yolculukları, zaman yolculukları, başka dünyalar, paralel evrenler, denizlerin altı... Hepsi olasılık dâhilindedir ve hepsi okuyucuyu ikna eder.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi bilim kurgu ile fantastik romanın birbirinden ayrıldığı özelliklerinden biri değildir?

- A) İçerikleri
- B) Üslupları
- C) Gerçeğe uygunlukları
- D) Amaçları
- E) İnandırıcılıkları

15 ve 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bazı kaynaklar, Bilge Kağan ve veziri Tonyukuk'un arasındaki yönetsel fikir ayrılıklarının bir süre sonra göz ardı edilemez boyutlara vardığından ve bu durumun ikilinin arasını giderek açtığından bahseder. İkili adına dikilen yazıtların aralarında neredeyse 400 kilometre mesafe bulunması, bu düşünsel ayrılıkların kanıtı sayılabilir. "Zamana Tengri hükmeder, insanoğlu hep ölmek için doğmuş." Bilge Kağan, kaybettiği kardeşi Kültigin'in hüznüyle kitabeye bu cümleyi işletirken aslında insanoğlunun en başından beri kovaladığı, geride bir şeyler bırakabilme telaşına ışık tutuyor ve kendisinden sonra olacakların haberini önceden vermek istiyor gibi. Çünkü Göktürklerin tarih sahnesinden silinmesiyle birlikte Bilge Kağan'ın öyküsü de zamanın sonsuz devinimi içerisinde uzun yüzyıllar insan hafızasından kayıp gitti. Arkasında birkaç gezgin günlüğünde "Taşa yazılmış, bilinmeyen bir dil" notu dışında bir şey bırakmadan... Orhun Vadisi'nin bu sessiz muhafızlarının yalnızlığı, 1889'da Rus Coğrafya Cemiyeti adına Moğolistan'da araştırmalar yapan Nikolay Mihayloviç Yadrintsev tarafından tekrar keşfedilip 1893'te Danimarkalı bir dil bilimci olan Vilhelm Thomsen tarafından tercüme edilene kadar sürdü.

15. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yazıtlar, çeşitli gezginler tarafından fark edilmiş ancak çözülememiştir.
- B) Bilge Kağan hakkındaki bilgiler, 19. yüzyılda yapılan araştırmalarla ortaya çıkmıştır.
- C) Bilge Kağan, kardeşinin ölümünden duyduğu üzüntüyü anıtlara yansıtmıştır.
- D) Anıtlar hakkındaki bilgiler, bugün Danimarka kaynaklarında yer almaktadır.
- E) Yazıtlarda anlatılanlar ilk defa Vilhelm Thomsen tarafından tercüme edilmiştir.

16. Bu parçaya göre Bilge Kağan ve Tonyukuk yazıtları arasında 400 km mesafe bulunmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge Kağan ve Tonyukuk arasında fikir ayrılığı yaşanması
- B) Moğolistan'ın coğrafi yapısının anıtların yan yana dikilmelerine uygun olmaması
- C) Farklı bölgelere kültürel miras bırakılmak istenmesi
- D) Anıtların daha sonradan insanlar tarafından yerlerinin değiştirilmesi
- E) Bilge Kağan'ın, kardeşinin acısıyla başka bir yerde anıt dikmek istemesi

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gladyatör filminin final sahnesinde başaktristin söylediği sözler çarpıcı bir etki bırakır filmde hemen sonra: "Bize Roma'nın iyi bir insanın hayatından daha değerli olduğunu ispatlayın." Bu söz tarihte söylenmiş midir, bilinmez ama modern zihnin bariyerleri ve bu bariyerlerin oluşturduğu sakatlık ile ortaya çıkan bir senaryoda yer alan bu replik; devletin lehine, devlet ve iyi insan ilişkisi örgüsünde bir şeyleri anlatmaya çalışır. Ancak bireyi geriye iten bu görüş, devlet - insan ilişkilerini sabote etmektedir.

17. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Belli bir noktada sabitlenen fikirler insanların birbirleriyle ilişkileri önündeki en büyük engeldir.
- B) Geçmişten günümüze dek devlet ve insan ilişkileri aynı düşünceyle şekillenmiştir.
- C) Bireyin, kanun ve devlet karşısındaki hakları her dönem farklılık göstermiştir.
- D) Tehlikeli görünen birçok fikir, eski çağların devlet anlayışlarından günümüze ulaşmıştır.
- E) Devletlerin insanlardan üstün tutulması, ön yargılarla örüldü düşüncelerin ürünüdür.

18. Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yazarlık mesleğinin kurumsallaşması, önündeki engellerin kalkmasına bağlıdır.
- B) Eleştiri dünyasına yeni adım atmış kişilerden oldum olası hoşlanmam.
- C) Yazarın kusurlu dili eserini baltalıyor, okuru kurgu dünyasından uzaklaştırıyordu.
- D) Oyunun son bölümünde meydana gelen elektrik kesintisi oyuncularını engellemedi.
- E) Sözün bir düşüncüyü, bir duyguyu yaymadaki gücü edebî eserde sınırlıdır.

19. • Okyanuslar gezegenimizin %70'ini kaplamasına rağmen sadece %5'i keşfedildi ve %20'den azının haritası çıkarıldı. Yani okyanuslar hâlâ büyük bir gizem. Üstelik insanlar okyanusun derinliklerinin %1'inden daha azını keşfedebildi. Aslına bakılırsa okyanus tabanı hakkındaki bilgimiz Ay ve Mars yüzeyleri hakkındaki bilgimizden daha az.
- Bir bilim kurgu filminden fırlamış gibi görünen Sea Orbiter, dünya okyanuslarının keşfedilmemiş bölgelerinde sorunsuzca ilerlemek üzere tasarlandı. Kendi su altı platformuna, gelişmiş bilim laboratuvarlarına ve okyanus altında denizaltıların ve dalgıçların kullanabileceği bir garaja sahip olan nefes kesici gemiye "Denizlerin Yıldız Gemisi Atılğan'ı" yakıştırmaları yapıyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

20. Beyaz köpek balığının yakın akrabası olan Mako'nun, kısa ve uzun yüzgece sahip iki türü vardır. Yüzgeçlerinin boyu dışında en önemli karakteristik farkları ise hızlarıdır. Kısa yüzgece sahip olan Mako köpek balığı yani Shortfin Makolar denizlerin en hızlı köpek balığı unvanının sahibidir. Shortfin Mako, saatte 32 kilometre sabit hızla yüzebilir; kısa mesafede ise bu hızı iki hatta üç kat artırabilir. Ancak onların en büyük maharetleri hızlı yüzmek değil, manevra kabiliyetleridir. İnanılmaz bir hızla yönlerini değiştirebilirler. Bu iki özellik onları yaman avcılar yapar.
- Bu parçada söz edilen köpek balığı türüyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

- A) Diğer balık türlerinden ayrılan yönlerine
- B) Ortalama hızına
- C) Öne çıkan başka özelliğine
- D) Fiziksel özelliklerine
- E) Köpek balıkları içindeki yerine

21. Aziz Nesin'in *Sürgünün Anıları*'nı okurken gülmekten çok, gözlerimin duyguyla yaşardığını anımsıyorum. Aziz Nesin bende her zaman hem yazar hem de insan olarak dar anlamda bir gülmece yazarı değil; gerçek duygularını, duygululuğunu gizlemek için işi şakaya vuran, bundan sanki acımsı bir zevk alan çok duygulu bir insan izlenimi bırakmıştır. Nitekim ölümünden sonra yayımlanan eski tarihli bir yazısında, gözyaşlarını kahkahaya çevirmeyi başaran bir simyacıya benzetiyor kendisini. Geçen yıl İstanbul Devlet Tiyatrosu Taksim Sahnesi'nde izlediğimiz *Hadi Öldürsene Canikom*'daki trajikomik son, yeterince belirgindir. Böyleyken yapıtlarındaki bu duygusal ya da trajikomik yönlere acaba ne ölçüde değinildi?

Bu parçada yazar, Aziz Nesin'in hangi özelliğini vurgulamak istemiştir?

- A) Etkileyiciliğini
- B) İronik yönünü
- C) Gerçekçiliğini
- D) Üslubunu
- E) Yaratıcılığını

22. Temelde kişisel bilgi değiş tokuşunu amaçlayarak gelişen sosyal medya, dünyanın farklı uçlarındaki insanların iletişim kurduğu sanal bir mecra ve hatta ikincil bir hayat konumundadır. Ücretsiz şekilde ya da oldukça ucuz maliyetlerle herkes birbiriyle fotoğraf ve video paylaşımı yapabilmekte ve böylelikle kendisini ifşa etmektedir. Artık "Düşünüyorum öyleyse varım." sözü, "Görülüyorum o hâlde varım."a dönüşmüştür. Geleneksel dönemlerde keskin çizgilere sahip olan kamusal alan - özel alan ayrımı, özel alanın aleyhine sonuçlanmış sınırlar aşınmaya uğramış dolayısıyla neyin kamusal neyin mahrem olduğu konusundaki anlayışlar da değişmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sosyal medya, hem erişimi kolay hem de maliyeti az olan bir hizmettir.
- B) İnsanlarda sosyal medyayla birlikte kendilerine gösterme düşüncesi doğmuştur.
- C) Sosyal medya aracılığıyla kişilerin özel hayatları herkesçe bilinmektedir.
- D) Sosyal medya, insanların gizli ve açık yaşam alanlarının sınırlarını ortadan kaldırmıştır.
- E) İnsanlar yaşamlarını sosyal medyanın talebine göre şekillendirmektedir.

1. Don Kişot kadar haklı olduğunda birileri, nedense insanlar yel değirmeni kesiliverir. Don Kişot kadar haklı olmak ne midir? Derdini anlatamamak ya da derdini dinletememek. Etiketlemek sürekli birileri tarafından, o birileri ki sürekli başkaları hakkında atıp tutmakta ve oturdukları yerde sefa sürmekte. Don Kişot diyorduk evet, çok sevgili kahramanımız da kimseyi inandıramamıştı yel değirmenlerinin aslında dev olduğuna. Yel değirmenleri devdi, görmemek için kör olmak gerekiyordu ya da gözlerini kapamak, neye: Hakikate.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanın toplum içinde kendini en çok yalnız hissettiği an, çevresindekilerin yalan söylediği andır.
- B) Yaşamın birçok döneminde gerçekleri haykıran birileri çikacaktır.
- C) Doğruları söylemek, kimilerini rahatsız etse de bundan vazgeçmemek gerekir.
- D) Toplumda ne zaman biri doğruları söylese onu yalanlayacak insanlar da mutlaka çıkar.
- E) Herkesin doğrusu kendi bildiğiyle sınırlıdır, dolayısıyla kimseyi inandırmaya çalışmamak lazım.

2. "Bağırarak" haberleşme yöntemi mesafe olarak çok kısıtlı kaldığından insanlar haberleşmeyi daha uzak mesafelere taşımanın yollarını aradı. Ses çıkarmanın başka yollarını keşfetmeye başlayan insanoğlu, davullarla daha uzak mesafeye haber göndermeyi denedi önce. Sonrasında daha da uzağa, uzak tepelere haber ulaştırmak için ateş ve dumanın kullanılması süreci başladı. Ateş ve dumanla haberleşmenin keşfi, bu anlamdaki ilk gelişim basamağı olarak kabul edilebilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Haberleşmedeki her aşama insanoğlunun daha uzağı merak etmesinden doğmuştur.
- B) İletişimin daha sağlıklı yapılabilmesi için mevcut kaynakların en iyisini kullanmak gerekir.
- C) Tarih boyunca her teknolojik gelişme, bir öncekini basamak olarak kullanmıştır.
- D) Sosyal bir varlık olan insan, teknolojiyi en çok iletişim için geliştirmiştir.
- E) Devirler değişim gösterdikçe iletişimin de farklı yolları ortaya çıkmaya başladı.

3. Her ferdin yaşantısı, alışkanlıkları, istekleri, hayat görüşü farklı olduğu için eskiden evler kişinin yaşam biçimine göre şekillenirdi. Bir şehrin planlaması da nakış gibiilmek ilmek tamamlanırdı. Ne yazık ki şimdilerde standart tek tip bir plan dâhilinde binalar yan yana diziliyor. İnsanlara göre mekân tasarlamak yerine, birbirini taklit eden yapılara toplumun adapte olması bekleniyor. Sonuç olarak maruz kaldığımız bu çarpık kentleşme, herkesi robotlaştırmaya başlıyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günümüzde aynı tip evlerin yapılması, insanları duygudan yoksun hâle getiriyor.
- B) Kentlerin dizaynında insanların beklentileri artık göz ardı edilmekte.
- C) Birbirinin benzeri yapılar çoğaldıkça sosyal ilişkiler de samimiyetten uzaklaşıyor.
- D) Kişilerin dünyaya bakışı, evlerin ve şehirlerin yapısını da etkiler.
- E) Şehir planlamaları yapılırken insanların uyum içinde yaşamaları göz önünde bulundurulmalıdır.

4. Özellikle gelişmekte olan toplumların, yerleşmekte olan düzenlerindeki tüm eksik ve gedikler sinemanın gücüyle eleştirilir; çözümlenmeye çalışılır. Aslında bir toplumu anlamak için sadece sinemasına bakmak yeterli değildir. Onda iyi, güzel, hoş, ilgi çekici, kötü, yanlış, doğru ne varsa sinemasında da o vardır. Belki bir fotoğraf kadar gerçek değil; belki bir miktar hayal gücüne bulanmış ancak ne olursa olsun bir toplum; aşkını, acılarını, mutluluğunu, hüznünü, savaşını, barışını sinema perdesinde yaşar.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sinema güçlü iletişimi sayesinde tüm dünyaya mesajını aktarabilir.
- B) Sinemayı toplumdan, toplumu sinemadan soyutlamak imkânsızdır.
- C) Görsel sanatlar içinde yoruma en açık tür, sinemadır.
- D) Bir toplumun geleceği ancak sinema sayesinde şekillenebilir.
- E) Toplum ve sinemanın gelişimi kimi zaman aynı doğrultuda olur.

5. Eğitimde, IQ testleri başarının ipuçlarını sunuyor!

Duygusal zekâ; farkındalık, anlayış ve insanın duygularını ifade edip yönetilmesi demektir. Dünyada çocukların akademik başarıları üzerine yoğunlaşılrken duygusal öz düzenlemenin üzerinde fazla durulmuyor. Çocukların ilerideki başarıları üzerinde duygusal zekânın IQ'dan iki kat etkili olduğunu gösteren araştırmalar düşünüldüğünde bunun yanlış bir strateji olduğu ortaya çıkıyor. Özellikle duygusal zekânın bir parçası olan öz denetimin, çocukların ilerideki başarıları üzerinde önemli bir etkisi bulunuyor. Tepkilerini kontrol edebilen ve dikkat dağınıklığından kaçınabilen çocuklar daha toplum yanlısı davranışlar geliştirip hedeflerine ulaşabiliyor.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Henüz kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.
- B) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.
- C) Araştırma verilerinin gerçeği yansıtmadığı ortaya konulmaktadır.
- D) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlışlıkları bulunmaktadır.
- E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

- 6.** Görsel sanatlarda, sanatçının bir şeyler söyleme ya da mesaj verme kaygısını gütmesinden ziyade, izleyicide haz ve heyecan duygusunu harekete geçirme amacının olması gerektiğini düşünürüm. İzleyicinin yaşadığı deneyim mantıksal değil, şiirsel olmalıdır. Bu bağlamda sokak fotoğrafında yaratılan atmosferin estetik değerinin olması benim için en önemli koşuldur. Geometrinin ve nesneler üzerindeki rengin doğru kavranması, bu koşulun gerçekleşmesini kolaylaştırır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen bir kişinin düşünceleriyle örtüşmez?

- A) Kişide heyecan uyandırmayan bir resim amacına ulaşmış sayılmaz.
- B) İyi bir fotoğraf sanatçısı, çektiği fotoğrafın şekil özelliklerini göz ardı etmemelidir.
- C) Sanatın, özellikle görsel sanatların, doğru bir iletiyle izleyiciye ulaşması gerekir.
- D) Bir tabloya baktığında onda ahenk ve duygu göremeyen kişi sanattan haz almamış demektir.
- E) Nesnelerin rengini doğru tahlil etmiş bir sanatçının, fotoğraflarıyla estetik havayı yakaladığı söylenebilir.

- 7.** Arabanın icadı tarihe aslında kimse tarafından geçmemiştir. (I) Tekerleğin icadından itibaren gerçekleşen süreçte at arabaları, top arabaları, hayvanlar tarafından çekilen arabalar şeklinde ilerlemiş; buharlı lokomotiflerin icadından sonra iş biraz da teknolojik hâle gelmiştir. (II) Buhar kazanlarının çalışma prensibinden yola çıkan birkaç mucit ilk araba denemelerini gerçekleştirmiştir. (III) Bu prensiple hareket eden bir Fransız mucit, on sekizinci yüzyılda buharlı arabayı taslak hâline getirmiş. (IV) Bunun ardından yine on sekizinci yüzyılda Oliver isimli bir Amerikalı mucit aynı buharlı motordan yola çıkarak insan gücü gerektirmeden gidebilen üç tekerli aracın patentini almıştır. (V) Özellikle günümüzde arabalardaki hızlı gelişme ve yolların düzgün olması ulaşımı oldukça kolaylaştırmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 8.** (I) Geçmiş dönem eserlerini, günümüze uyarlama gibi bir sorunla karşı karşıyayız. (II) Eser hangi dönemde yazıldıysa o döneme göre bir kostüm, mekân, makyaj uygulaması yapılmalıdır. (III) Böyle olunca da eseri tiyatro sahnesinde izleyen birinin hayal kırıklığına uğramaması mümkün değil. (IV) İzleyicinin ilgisinin, daha yoğun olmasını istedikleri için yönetmenler bu formüle yönelmektedir. (V) Eserin geçtiği dönem yansıtıldığında insanlar hem o dönem hakkında bilgi sahibi olurlar hem de eserin o dönemin koşullarına göre nasıl bir titizlikle yazıldığının bilincine varırlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, "Örneğin *Romeo ve Juliet* eseri, 1562 yılında yazılmasına rağmen kılıçların yerini silahlar almıştır." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Belki de bu yeni alanlarla bir ezginin sözleri olarak görünecektir.
 II. Ama şiirde "yazılı" olma niteliği ve ona bağlı olarak gelen nitelikler ağır basmaya başlarken halk şiiri de ağırlığını iyiden iyiye "ezgi"ye geçirmiştir.
 III. Yazı türü niteliğiyle halk şiiri, çağını çoktan doldurmuş bulunmaktadır.
 IV. Hiç değilse halk şiirinin artık yeni özelliklerle, hatta yeni alanlarda görünmesi gerekmektedir.
 V. Şimdiye dek yaşaması da ezgiyle birlikte olmuştur çünkü.
Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. • Amerika Doğa Tarihi Müzesi biyologları, 2028'e kadar dünyadaki hayvan nüfusunun önemli ölçüde yok olabileceği uyarısını yapıyor. Azalma tehlikesinin kısılcacında olan canlı türlerinde ilk sırayı hayvanlar almasına rağmen tehlike bununla sınırlı değil. Uluslararası Doğa Koruma Birliğinin yayınladığı güncel "Tehlike Altındaki Türler Kırmızı Listesi"ne göre dünyanın yaşamasına katkı sağlayan birtakım deniz bitkileri ve ormanlar da bu tehlikeyle karşı karşıya.
- Bilim insanlarıncı incelenen 105 bin 700 canlı türünden 28 bini diğerleri kadar şanslı olmayıp tükenmenin eşiğinde. Bu, gezegenimiz için oldukça dramatik bir oran. Bu sayı yaklaşık olarak amfibi hayvanların yüzde 40'ına, kara memelilerinin yüzde 25'ine, kuşların yüzde 14'üne, köpek balıkları ve vatoz türlerinin yüzde 30'una, deniz kabuklularının yüzde 27'sine, mercan resiflerinin yüzde 33'üne ve kozalaklı ağaçların ise yüzde 34'üne denk geliyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu iki parçanın ortak özelliklerinden biridir?

- A) Örneklere yer verilmesi
 B) Tanımlama yapılması
 C) Karşılaştırmaya başvurulması
 D) Kişileştirme yapılması
 E) Sayısal verilerden yararlanılması

11. **Gazeteci** : Size göre şiirin en belirgin özelliği nedir?

Şair : Şiirin sözcüklerle yazılması.

Gazeteci : O hâlde kalemi eline alan herkes şiir yazabilir mi?

Şair : Herkesin duyguları, düşünceleri var; bunlar yeterli olsaydı herkes şair olurdu.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Duygular, düşünceler sözcükleri değil; sözcükler duygularımı, düşüncelerimi yönetiyor.
 B) Şiirin teknik bilgisine vakıf olmayanların şiir yazmaması kanaatindeyim.
 C) Şairliğin zor bir iş olduğunu anlamak için duygularla düşüncelerin sağlamlasını yapmak gerekir.
 D) Sözcükleri yan yana çok rahat getiriyorum ama onları duyguya çemberine sokamıyorum.
 E) Bir şiir her okuyuşta farklı duygular uyandırmıyorsa o şiir, yavan ekmekten başka bir şey değildir.

12. Orta Çağ; Avrupa tarihinin yaklaşık bin yıllık bir zaman dilimini içeren, hâkimiyet ve hükümlanlığın olmadığı bir dönemdir. Batı Roma İmparatorluğu'nun çöküşü ile başlayan bu dönem, Rönesans hareketiyle ömrünü tamamlamıştır. Roma İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla Avrupa'da kültür sanat ve bilimde gerilemeler başlar. Karanlık Çağ olarak nitelenmesinin sebebi, sanat ve bilimdeki gelişmenin yetersizliğinin dışında savaş ve istilaların yaşandığı tehlikeli bir dönem olmasıdır. Bu dönemde Vikinglerin saldırılarına karşı 10. yüzyıldan itibaren yüksek duvarlı korunaklı kaleler yapılmaya başlanmıştır. Kalelerin etrafında kasabalar oluşmuş, daha sonra duvarlar buradaki evleri de içine alacak şekilde genişleyerek Avrupa'da günümüzde görebildiğimiz kasaba modelleri ortaya çıkmıştır.

Bu parçadan hareketle Orta Çağ ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Daha çok savaşlarla anıldığı
 B) Mimari yapısının günümüze ulaşabildiği
 C) Bilim ve sanatta gerileme yaşandığı
 D) Rönesansla birlikte ortadan kalktığı
 E) Kale yapımının yaygınlık kazandığı

13 ve 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dünyanın en iyi restoranlarını belirleyen âdeta tek kriter olan *Michelin Rehberi* ilk kez 1900 yılında kamyoncu rehberi olarak yayınlandı. Michelin lastik firması tarafından verilen bu rehberin ilk zamanlar amacı Fransa'nın görülecek yerlerini tanıtmak ve kara yolu ile seyahati özendirmektir. Şirketin şu an için saçma gelebilecek fakat dönemine göre iyi bir yöntem olduğu varsayılan düşüncesine göre ne kadar çok araç seyahati gerçekleşirse lastikler de o kadar aşınacak ve yeni lastikler alınması sağlanacaktı. Rehberin ilk yıllarında lokantalar bu listede yer almıyordu. Sadece iyi servis yapan temiz mekânlardan oluşan bir liste vardı. Firmanın sahibi Andre Michelin öncülük edince kamyoncu rehberi itibar kazandı. O dönemlerde geleneksel Fransız mutfağını yozlaştırmaktan kurtarmak üzere "arkadaşlar kulübü" adında 40 kişiden oluşan bir kulüp kurulmuş.

13. Bu parçada söz edilen rehberle ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Bir lastik firmasının ticari amacından doğmuştur.
- B) Lokantaların kalitesinin artmasında etkili olmuştur.
- C) İlk ortaya çıkış amacı zamanla değişime uğramıştır.
- D) Kamyonculara yönelik uygulama, bir zaman sonra tüm dünyaya yayılmıştır.
- E) Günümüz koşullarından farklı olan mantık dışı bir amaçla ortaya çıkmıştır.

14. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kimi ticari uygulamalar, hedeflerinin dışında tüm dünyaya yayılan bir anlayışın doğmasına yol açabilir.
- B) Gıda sektöründe yapılan her türlü uygulama, geç de olsa amacına ulaşır.
- C) Farklı alanlardaki şirketler, kendi çizgilerinin dışına çıktıklarında aynı başarıyı gösteremeyebilirler.
- D) Günümüzde yaygınlık kazanmış birçok ticari faaliyetin ortaya çıkış serüvenleri tesadüflerle başlamıştır.
- E) Bazı uygulamalar ilk zamanlarda ilgi görürken sonraki dönemlerde önemini yitirir.

15 ve 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra insanlar, savaşların yaşandığı alanlara gitmek istemiş; bu istek zaman içerisinde savaş alanları turizminin doğmasını sağlamıştır. (II) Özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra savaşta kaybedilen insanların anılması amacıyla savaş alanlarına yönelik hareketler artmıştır. (III) Geçmişte cereyan etmiş olan savaşlar veya yerel çatışmalar toplumları hem psikolojik hem maddi olarak etkilemiştir. (IV) Özellikle 20. yüzyılın başlarından itibaren savaşların yaşandığı bu özel alanlara olan ilginin başlamasıyla beraber, turizm odaklı olarak bu alanların korunması zorunluluğu ortaya çıkmıştır. (V) Çünkü insanlar savaş alanlarını ziyaret ederken kaybedilen insanların anısının korunmasını ve yaşatılmasını istemektedir.

15. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, savaş turizminin ortaya çıkış sebebine değinilmiştir.
- B) II. cümlede, insanların İkinci Dünya Savaşı'na bakışı dile getirilmiştir.
- C) III. cümlede, savaşların insanlar üzerindeki etkisi belirtilmiştir.
- D) IV. cümlede, savaş alanlarına ilginin arttığı anlatılmıştır.
- E) V. cümlede, savaş alanlarının korunma gerekçesi verilmiştir.

16. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşünce-nin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

17. • 1959 - 1961 arası kuraklık sonucunda kitlesel ölümlerin yaşanıp -36 milyon Çinli açlığa bağlı nedenlerle kırama uğramıştı- yamyamlık faaliyetleri kontrolsüz biçimde artmıştır. Bu duruma neden olan büyük Çin kıtlığından yıllar önce Almanya'daki Weimar Hükümeti yönetiminde yaşanan benzer olaylar, insanlık tarihinin sıra dışı dönem hikâyelerinden olmuştur.
- ABD'li gerilim polisiye yazarı Thomas Harris'in yarattığı yamyam doktor Hannibal Lecter karakterinin insan eti yeme tutkusunun arka planında gerçek seri katillerden esinlenmiş psikopatik dürtüler vardır. Acı çektiirmekten zevk alan katillerin davranış örgüsünde sapkınlık yaygın alt eylemler arasında kabul edilir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

18. Anlamanın ve sevmenin yolu kavramadan geçer. Edebiyat, müzik ve resim, dünyayı sanat üzerinden daha iyi kavramanın en güzel yollarıdır. Hangi dalda olursa olsun sanat, insana bir arınma sağlar; hem de kültür olarak insanı yukarıya çeker. Bir yapıtta rastladığımız ve bilmediğimiz bir konu ya da kavram, aslında yeryüzünde olan ama ancak o an yüz yüze geldiğimiz yeni bir koddur. Doğada var olan güzelliklerin çeşitli maddelere yansıtılmasıdır sanat.

Bu parçada sanatla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanları kültürel olarak yücelttiğine
- B) Bir yansıtma aracı olduğuna
- C) Çeşitli türlerle dünyayı daha iyi kavratmışa
- D) Tabiattaki unsurları sistemli bir şekilde işlediğine
- E) İnsanlara daha önce bilmedikleri şeyleri gösterdiğine

19. Tibet 1951'de savaşız kurtarıldığında bölgedeki yoksulluk oranı yüzde 80 gibi çok yüksek bir seviyede idi. Takip eden yıllarda Çin hükümeti Tibet'te kapsamlı bir yoksullukla mücadele seferberliği yürüttü. Böylece bölgedeki yoksul insan sayısı istikrarlı bir şekilde azaldı. Yoksulluğun hedefli olarak azaltılması ve yok edilmesi uygulamasının yanı sıra aktif bir şekilde hayata geçirilen kırsal canlanma sayesinde Tibet halkının yaşam kalitesinde muazzam bir iyileşme kaydedildi.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) İnsanların sebep olduğu olumsuzluklar yine insanlar sayesinde ortadan kaldırılabılır.
- B) Savaş olgusu beraberinde yoksulluk gibi durumları doğurur.
- C) Devlet eliyle yapılacak müdahaleler, bir bölgenin kalkınmasını sağlayabilir.
- D) Öngörülebilir bazı planlar sayesinde geri kalmış toplumlar çağdaş seviyeye taşınabilir.
- E) Yoksulluğun etkili olduğu toplumlar için yapılacak düzenlemeler yaşam kalitesinin artmasını sağlar.

20. Balzac'ın öğretmenleri Balzac'a "tahta kafa" adını takmışlardı. Ailesi onun edebiyatla ilgili girişimlerini engellemek istemişlerdi. Balzac iki yıllık çalışmanın sonunda manzum trajedisini gururla gösterip okuduğu zaman çığlık atmışlardı. Tanıdığı tek eleştirmen olan bir arkadaşı, ona yazardan başka her şey olabileceğini söylemişti. Balzac ününü kazanmadan önce, sekiz yıl içinde otuz bir ciltlik kurmaca yazılar yazdı.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olumsuz görüşler, var olan potansiyelin ortaya çıkmasını engelleyemez.
- B) Kişinin azimle çalışması, işinde başarılı olması yönünde en büyük adımdır.
- C) Toplumdaki ön yargıları kırmak için en etkili yolu, onları görmezden gelmektir.
- D) Başarılı insanlar, tarih boyunca hep yanlışlarının farkında olan kişiler arasından çıkmıştır.
- E) Birey başarılı olmak için çevresindekilerin eleştirilerini dikkate almalıdır.

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Halktan uzak kalmak şairlerimize öyle pahalıya mal olmuştur ki bugün hiçbiri kendi toplumuyla tercümansız konuşmıyor. Hâlbuki şair kendi milletinin tercümanı olacaktı, nerede? Abdülhak Hamit'e bakalım; Hamit büyük adam, dâhi, millî değer. Gerçekten çok şey borçluyuz bu şaire. Kapılar zorlamış, yollar açmış. Adını sanını bilmeyen okuryazar olmasa gerek. Böyleyken hangi şiiri, hangi sözü orta malı olabilir? Köyümüzde kentimizde ağızdan ağıza dolaşabilir, günlük konuşmalarımıza kendiliğinden karışabilir? Bir de Yunus Emre'yi düşünün; Hamit'ten yedi yüz yıl önce konuşmuş, şan şeref kapılarına adımını atmamış, böyleyken onda bugün söylenmiş gibi taze, aramızda biri söylemiş gibi bizden, üniversiteden köy kahvesine kadar her yerde, her kulağı kabarttıracak kadar dokunaklı sözler bulabilirsiniz.

21. Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarlar halkın içine karışmadıkça gerçek anlamda başarıya ulaşamazlar.
- B) Bir yazarın toplumca kabul edilmesi, halk söylemlerine başvurmasına bağlıdır.
- C) Dili ne olursa olsun bir yazar iyi bir eser yazdı mı o eser halka ulaşır.
- D) En büyük yaratma gücü bile halktan ayrı düştü mü hayat-tan da ayrı düşer.
- E) Büyük bir yazar ne yazarsa, nasıl yazarsa yazsın o eser halka mutlaka ulaşır.

22. Bu parçada altı çizili sözle şairlerin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Ana dile gereken önemi vermemeleri
- B) Eserlerinin halk tarafından anlaşılmaması
- C) Toplum sorunlarına yeterince değinmemeleri
- D) Türkçeyi yabancı dillerin boyunduruğuna sokmaları
- E) Eserlerinde yapay bir dil kullanmaları

23. Tiyatroda dekor ne ise romanda da dış çevre tasviri odur. Nasıl dekorsuz bir oyun düşünülemezse tasvirden arınmış bir roman da öylece düşünülemez. Bazı romanlarda kişiler, romancının kendilerine verdiği karaktere göre yaşarken, konuşurken, düşünürken kendi çevrelerini de kısa çizgilerle kendileri anlatırlar. Bunlarla kendi içlerini anlatmış olurlar. Çünkü bir dış çevre tasviri kavranıldığı oranda insanı etkiler. Gerçek bir romancı; kahramanlarından birini görmediği bir yere götürdüğü zaman, kendisi o yeri kendi gözleriyle görerek tasvir etmez. O yer, o kahramanın bilgi ve görgü düzeyine, duyuş derecesine göre yavaş yavaş okuyucuya gösterilir. İşte romancının üstünlüğünü gösteren bir taraf da ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) tasvirlerini yaparken ayrıntılara verdiği önemle, anlatmak istediklerini eserini okuyanlara duyumsatabilmesindedir.
- B) kendi kişiliğinden uzaklaşmasında, kahramanlarının sosyal koşullarına uyarak onlar gibi görmesinde gösterdiği başarıdır.
- C) kendi kültürel, sanatsal, bilimsel birikimini okurunun düşünce dünyasına taşıyabilmesindeki yeterliliğidir.
- D) çevre betimlemelerinin kahramanın karakterini oluşturma-da ve okura aktarmadaki öneminin farkında olmasıdır.
- E) tiyatro metinlerini yazarken oluşturduğu mekân tasvirlerinin gerçeğe uygun bir niteliğe sahip olmasıdır.

1. Bu caddeye ne kadar da çok fotoğrafçı toplanmış, şimdiye kadar kaç tanesinin önünde resimleri seyre daldım. Bütün bu mesut insanlar buralara da saadetlerini tespit ettirmek için koşuşmuş olacaklar. Bu resimlerde, yaşayacaklarından daha uzun zaman tebessümleri devam edecek. Şu gelin, demin gördüğüm kocalı kadın değil mi? Şu pembe yüzlü, çift örgülü saçlı küçük çocuk, daha demin sıçrayarak yanımdan geçen genç kız değil mi? Belli belli!

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
B) Tahminde bulunulmuştur.
C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
D) Belgesel nitelikte betimleme yapılmıştır.
E) Görme duyusuna ait ayrıntılara yer verilmiştir.

2. (I) Eleştirmen açısından belirleyici önem ve değer taşıyan bir şey psikolog için son derece ilgisiz olabilir. (II) Hatta edebî açıdan son derece değersiz olan bir yapıt çoğu zaman psikoloğun epey ilgisini çekebilmektedir. (III) "Psikolojik roman" adı verilen tür, psikolog için hiç de edebiyat meraklılarının sandığı kadar ilginç değildir. (IV) Bağımsız bir bütün olarak böyle bir roman, kendisini açıklar. (V) Kendi işini yani psikolojik yorumunu yapmıştır, psikolog olsa olsa bunun üstüne bir eleştiri yapabilir yahut o yorumu derinleştirebilir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine,"Bir edebî esere psikoloğun yaklaşımıyla edebiyat eleştirmeninin yaklaşımı arasında bazı farklar vardır." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. ----. Oysaki benim yazımda asıl aradığım tam manasıyla kendimin olmasıdır. Ben yazarken çalakalem yazdığım için sık sık hatalara düşerim. Bunları pekâlâ düzeltebilirdim. Ama o zaman, benim âdetim, malım olmuş kusurları düzeltmekle kendi kendimi yanlış tanıtmış olurum. Yazılarda meydana gelen hataları düzeltmek başkalarına kendimizi hep güzel göstermeye çalışmanın doğurduğu bir davranış. Hâlbuki insan hep iyi olmadığı gibi her zaman doğru olanları da yapamaz. Hatalarımız da bizimdir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Eserimi oluşturmak için gittiğim ülkede kimse yazdıklarımın bir şey anlamıyor
B) Bazı eleştirmenler halka hitap etmediğimi düşünüyor
C) Roman yazarken iyi yazarlara öykünmek doğal bir şeydir
D) Okurun beğenisini kazanmak için hataları ayıklayan birçok yazar tanıyorum
E) Herkes en kusursuz olan yazarı okumak ister

4. (I) İnsanın doğadan yansıma seslerle dil ve müziği ortak geliştirdiği söylenebilir. (II) Doğadaki ses çıkarma özelliği olan nesneleri zamanla düzenli seslere dönüştürerek ezgi dünyasını zenginleştiren insan, halk aşamasına geçtiği ortamla birlikte halk müziğini de oluşturmaya başlamıştır. (III) İnsan duygularını en derinden kavrayan ve insanı büyüleme gücü yüksek olan sanat, müziktir. (IV) Müzikle insana ait çatışma, gerilim, huzur, neşe, itaat, aşk, tahayyül, hiddet, huzursuzluk, isyan, çılgınlık, hırs gibi duygular arasında ilişkiler vardır. (V) Müzik, bireyi psikolojik bakımdan yönlendirmekte, eğitmekte ve disipline etmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Algoritmalar ve makine öğrenme yöntemi ile insanların sosyal medya ve diğer ürünleri kullanma şekilleri incelenerek tavsiye modelleri oluşturmak, yapay zekânın günümüzde en yaygın kullanıldığı alanlardan bir tanesidir. Bunu uzun zamandır kullanan markaların "X ürünü alanların yüzde 98'i Y ürünü aldı" tavsiyesi en bilinen uygulamalar arasında gösterilebilir. Ayrıca dijital film ortamlarının tavsiye veren yapay zekânın "bu filmi izleyenlerin yüzde 95'i bu filmi de izledi" şeklindeki yönlendirmesi, pazarlamayı iyi anlatan yapay zekâ kullanımlarından biri olarak nitelendirilebilir. Esasta pazarlama jargonu ile burada yapılan "Tahmini Pazarlama Analizi" yani elde olan verilerin analiz edilip incelenmesi ve modelleme, makine öğrenimi ve veri madenciliği gibi teknikler ile birlikte kullanılarak geleceğe dair bilinçli bir tahmin yapılmasıdır. Bu tekniğin algoritmalar kullanılarak hayata geçirilmesi sosyal medyada insanların yaşam akışlarına uyumlu olarak onların günlük aktiviteleri içerisinde uygun teklifleri hissettirmeden doğru hedef kitleye, doğru zamanda ve en doğru şekilde sunulabilmesini mümkün kılıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Herhangi bir ürünü alan kişinin karşısına başka bir ürün de tavsiye olarak gelebilmektedir.
B) İnsanlarda filmi izleme isteği uyandırmak için yapay zekâdan yararlanılmaktadır.
C) Yapay zekânın pazarlama stratejilerinde kullanılması ürün satışlarını artırmıştır.
D) Pazarlama sektöründe bazı veriler, yapay zekâ yardımıyla ileriye yönelik tahminler için kullanılmaktadır.
E) İnsanların yaşamına dair birçok unsur incelenerek sosyal medyada ürün teklifi olarak sunulmaktadır.

6. (I) Bazı insanlar damarların mavi görünme sebebinin kanın oksijen oranının düşmesinden kaynaklandığını düşünür. (II) Ancak bu görüş, teknik nedenlerle tamamiyle hatalıdır. (III) Peki, o zaman neden içinde kıpkırmızı renkte bir sıvının aktığı damarlarımız, mavi ile yeşil arası bir renkte görünür? (IV) Damarlar mavi görünür çünkü damarlardan yansıyan ışık, gözümüze gelmeden önce deri ve yağ katmanlarından geçer. (V) Özellikle kırmızı ve mavi renkler farklı dalga boylarına sahip olduğu için cilde nüfuz etme dereceleri birbirinden farklıdır. (VI) Bunun sonucu olarak kandan yansıyan mavimsi yeşil ışık gözlemcinin gözüne damarların mavi görünmesine neden olur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. Beethoven'ın eserlerini yarattığı dönem; Fransız Devrimi, Napolyon Savaşları, sık ve kısa aralıklarla yaşanan ancak tedirgin barış dönemleri ile sık ekonomik bunalımların yaşandığı bir dönemdir. Beethoven gibi yaşadığı devir ve çevreyle -gerçek anlamda- yakından ilgili birisi de eserlerini vücuda getirirken tüm bu olaylardan etkilenenecektir elbette. "Eroica" adlı bestesini Napolyon'a adayan, daha sonra başarılı kumandanın kendisini imparator ilan etmesinden sonra ilk ithaf sayfasını yırtarak "İyi bir insanın anısına" diye yazan Beethoven'ın sadece bu eseri değil, diğer bütün büyük eserleri hatta sanatçının ikincil sırada olarak adlandırılan eserlerinde bile yaşadığı dönemin, kendi kişiliğinin, hastalıklarının etkisi vardır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Her sanatçı, olgunlaşma yolunda birtakım engellerle karşılaşabilir.
B) Tarihe mal olmuş sanatçılar, çağın önemli sorunlarına çözüm yolu aramışlardır.
C) Kimi sanatçıların yaşamlarındaki olumsuzluklar, onları büyük sanatçı yapmıştır.
D) Yaşadığı çağın dışına çıkan sanatçılar, kalıcı olmayı başarır.
E) Döneminin önemli olaylarına tanıklık etmiş sanatçıların eserlerinde bunun yansıması görülebilir.

8. • Sözün kaydedilmesi plaklarla daha da pratik bir hâle getirildi. Plakların gramofon adı verilen cihazlarla tekrar çalınabilmesinin yarattığı en büyük değişim müzikte oldu. O zamana kadar sadece icra sırasında dinlenebilen müzik artık plaklar sayesinde istenen yerde ve zamanda dinlenebiliyordu. Bu da müziği evrensel bir hâle getirip dev bir müzik endüstrisi oluşturdu.
- Pikaplar için gramafonun daha kullanışlı ve modern versiyonu diyebiliriz. İlerleyen teknoloji sayesinde, motor torunun tablaya bir kayış vasıtasıyla aktarılabilmesi ve pille çalışabilme gibi özelliklerle pikap kullanımı kolaylaşmıştır. Hafif ve küçük tasarımlara sahip pikaplar sayesinde de müziğin evlere taşınması sağlanmıştır.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

9. Her gün gazete ve televizyonlardan olayları izleyen halkın tepkisiyle sanatçı ruhu taşıyan ve bu misyonu kendine yükleyen tepkisi aynıysa öncelikle üzerinde ona yabancı duran sanatçı hırkasından bir an evvel kurtulması gerekir. Kimliğindeki sanatçı mührünü bir kenara bırakıp sıradan bir kimliğe geçmesi, yaşamını öyle sürdürmesi daha doğru olur. Yok, olmaz diyorsa sanatçı duyarlılığını ve o duruşu nereye koymalı? Yazmayı, çizmeyi, senaryolaştırmayı, oynamayı belli donanımlar üzerine bina etmekle -ki bunlara karşı değilim- bir sınıf atlamış sayılmazlar.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Sanatçı, toplumun ötesinde bir dünya görüşüne sahip olmalıdır.
B) Kendine ait bir görüşü olmayan sanatçı halkın nabzına göre şerbet verir.
C) Kişinin salt yazma yetisine sahip olması, sanatçı sınıfına girdiği anlamına gelmez.
D) Sanatçı aynı olayı herkesten farklı bir gözle gören ve değerlendiren kişidir.
E) Sanatçının söylemi toplumun uzağına düşüyorsa sanatçı kuru bir anlatıcıdan öteye geçemez.

10. Geçmişte dünyaya hükmetmiş olan dinazorlar, 150 milyon yıldan fazla yaşadı. İnsanlarla karşılaştırdınca bu çok uzun bir süre. Bizler sadece 300.000 yıldır dünyadayız. 70 tonluk dev titanozorlardan birçok modern kuşun tüylü küçük atalarına kadar her kıtaya yayılmış olan dinazorlar, hemen hemen her türlü habitatta yaşıyordu. İlk dinazor fosilleri 1800'lerin başında İngiltere'de bulundu. Dev kertenkeleler oldukları düşünülüyordu ancak Londra'daki Doğa Tarihi Müzesinin açılmasını sağlayan Richard Owen, bu kemiklerde farklı bir şey daha gördü. 1842'de, bunların yalnızca büyük kertenkeleler değil, kendi başlarına yeni bir hayvan grubu olduğunu açıkladı. Onlara devasa boyutları ve vahşi görünümleri nedeniyle "dinazor" adını verdi. Bu sözcük, eski Yunancada "korkunç kertenkeleler" anlamına geliyor.

Bu parçadan hareketle dinazorlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlk fosilleri bulunduğunda başka bir canlıya ait olduğu düşünülüyordu.
- B) Dünya üzerindeki varlıkları insanlardan daha fazladır.
- C) Bir bilim insanının çalışmasıyla ilk defa varlığından haberdar olunmuştur.
- D) Bünyeleri farklı çevrelerde yaşamaya elverişlidir.
- E) Günümüzde bütün kuş türlerinin ataları olarak kabul edilir.

11. Popüler kültür, şimdiye kadar oluşturulan yerleşik yaklaşım ve anlayışları ciddi anlamda olumsuz yönde değiştirmiştir. Bilinçsiz tüketimi yaygınlaştırmış, dolayısıyla tüketim toplumu yaratma özelliğiyle ticari dünyanın (kapitalizmin) daha fazla kâr elde etmek için kullandığı önemli bir araç hâline gelmiştir. Popüler kültürün etkisi altında olan toplumsal alan ve bireyler, kendi tercihlerini ihtiyaçlarına göre yapabilme ve kendileri için karar verme özelliklerini yitirmişlerdir. Bu, daha çok nesnelerin tüketimi alanında belirgin bir şekilde gözlemlenmektedir.

Bu parçada popüler kültürle ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüketim alışkanlıklarında değişime yol açarak insanlarda sosyal sorunlara sebep olması
- B) Bir şeye ihtiyaç olunmadığı hâlde o şeyi ihtiyaç hâline getirmek ve tükettirmek gibi gizli mesajlar içermesi
- C) Toplumların kültürel özelliklerini bozarak ortak bir kültür ögesi hâline gelmesi
- D) Kâr odaklı grupların pazarlama anlayışlarını toplum yaralarına değiştirmesi
- E) Ürünlerin tanıtımı ve satışı üzerinden gelişen yeni bir sosyal sınıf oluşturmaları

12. Güneş enerjisine şu ana kadarki bakış açımız, Dünya'ya ulaşan ışınları güneş panelleriyle yakalamaya çalışmak oldu. Bu paneller; yeni materyaller, daha küçük bileşenler ve Güneş'i gökyüzünde takip edebilme becerileri sayesinde daha da verimli hâle geliyor. Aynı zamanda, karada ve denizde de giderek daha büyük güneş çiftlikleri kuruluyor. Ama bu, koca bir kovada sadece bir güneş damlasından ibaret. Dünya'ya yaklaşan güneş enerjisinin çoğu, atmosferden geçerken kayboluyor. Bir de Dünya'nın dönmeye bağlı olarak gündüz ve gece etkisi düşünülüyorsa uzayda sürekli olarak Güneş'e bakacak bir uydu enerji santrali kurarak güneş enerjisi toplama merkezini Güneş'e daha fazla yaklaştırmak bu sorunların ikisini de çözebilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Güneş santrali, şimdilik tasarım aşamasında olan sonuç odaklı çalışmalardan biridir.
- B) Güneş enerjisinden yeterince yararlanamama sorununun ortadan kaldırılmasında güneş santrali fikriyle önemli bir adım atılmış oldu.
- C) Güneş paneli yerine santral fikrinin ortaya atılması, kısa vadede bir çözüm olarak görünmüyor.
- D) Güneş paneli ve çiftliği gibi projeler, materyal eksikliğinden dolayı verimli hâle gelemiyor.
- E) Güneş enerjisinden yeterince yararlanamama, ileride ciddi enerji sorunlarına yol açacaktır.

13. Toplumla aynı düşüncede bütünleşen sanatçı üretkenliğini yitirir. Sanatçı aykırı düşüncedir. Düşünceleri toplumun ortak kanaatleriyle aynı olmayabilir. Bu durum, sanatçının toplumdan uzaklaştığı anlamına gelmez. Tam aksine aykırı fikir, görüş ve düşüncelerle yaşadığı toplumun bireylerinde "bir düşünme farkındalığı" meydana getirebilir. Onun için sanatkar her zaman yalnız ve anlaşılmazdır. Halkı aydınlatmak, onun düşünce labirentlerinde yol almak ister. Onun için de zaman zaman irtifa kaybederek bulunduğu mesafeden kendini bilinçli bir biçimde, onların bulunduğu atmosfere kaydırır. Bu, sanatçının taviz verdiği anlamına gelmeyeceği gibi kendini de toplumsal hiyerarşide test etme imkânına kavuşmuş olur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sanatçının tanımı olabilir?

- A) Toplumu yansıttığı sürece değer kazanan, topluma faydalı bir kaynaktır.
- B) Bilgiyi aşarak evreni ve hayatı saran sirlara vakıf olan bir hazinedir.
- C) Duygularının dünyası yanında ruh ve ihtiyaçlardan doğmuş bir âleme biçim veren kişidir.
- D) Toplumun dışında bir algıya sahip olup istediği zaman toplumu şekillendiren bir üreticidir.
- E) Kendi halkına özgü nitelikleri barındıran ve bunu tüm dünyayla harmanlayan bir kültür elçisidir.

14. En yaygın olarak kullanılan Dünya haritalarının bazılarında kara parçalarının görece büyüklükleri hayli orantısız. Belki artık kanıksamış olsak da bu durum kara parçalarının görece büyüklüklerini doğru olarak algılamamızı zorlaştırıyor. Üç harita uzmanı işte bu problemi çözmeye yönelik yeni bir harita sistemi geliştirdi. Tüm Dünya'yı ya da Dünya üzerinde bir alanı gösteren iki boyutlu bir harita hazırlamak eğri bir yüzeyin düz bir yüzeyde temsil edilmesi anlamına geliyor. Eğri bir yüzeyin, bir kısmı kesilmeden ya da esnetilmeden düz bir yüzeyde doğru şekilde gösterilmesi mümkün değil. Bazı kısımların esnetilmesi farklı kara parçalarının biçimlerinin ve görece büyüklüklerinin haritaya gerçeğe uygun olmayan biçimde yansımaya neden oluyor.

Bu parçaya göre bazı Dünya haritalarında kara parçalarının gerçek büyüklüklerinin farklı olmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haritalardaki orantısız büyüklüklerin insanlar tarafından benimsenmiş olması
- B) Eğri yüzeylerin sadece iki boyutlu haritalara yansıtılması
- C) Karaların görece büyüklüklerinin doğru ölçümlerinin yapılamaması
- D) İki boyutlu haritaların düz yüzeye aktarılmasının imkânsız olması
- E) Bazı kara parçalarının düz yüzeye esnetilerek yansıtılması

15. Gelişen teknoloji ve hatta son yıllarda yaşanan küresel salgın sayesinde, evinizin konforunda en sevdiğiniz sanatçının yeni bir eserini gerçek boyutta görüntülemek ya da parkta dolaşırken en sevdiğiniz müzedeki son sergiyi ziyaret etmek; sanat için teknoloji ile yapabileceklerimizin en sıradan örnekleri olmaya başladı. Son yıllarda ise sanatçılar, küratörler ve müzayeciler; sanatseverlerle bağlantıda kalmak, teknolojinin sanata dokunarak ortaya çıkardığı eserleri sunabilmek için aradaki mesafeyi adım adım kısalttılar. Güçlerini birleştirip eserleri sadece insanların görmesi için oraya koymak yerine, sanatçının iletmek istediği en derin duyguları uyandırarak insan zihninin yaratıcı duyularını harekete geçirdiler.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatın teknolojik gelişmelerle birlikte kazandığı ivme birçok açıdan olumsuzluklar barındırıyor.
- B) Günümüz sanatçıları teknolojiyi kullanarak insanların duygusuna dokunmayı amaçlıyor.
- C) Sanata bakışın değiştiği günümüzde birçok sanatçı maddi kaygıları ön planda tutmakta.
- D) İnsanların bir sanat eserine ulaşması günümüz sanat anlayışında öncelikli hedeflerden biridir.
- E) Günümüzde sanat eserlerinin geniş kitlelere tanıtılması, birçok sanatçının önceliği hâline geldi.

16. 20. yüzyılda yaşanan teknolojik ilerlemeler, özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra çalışma saatlerinin azalması, dünya ekonomilerinin büyümesi ile beraber gelir düzeyinin artması ve boş zamanın oluşması, insanları turizm faaliyetlerine yönlendirmiştir. Kutsal yerleri ziyaret etme düşüncesiyle başlayan turizm seyahatleri; daha sonra deniz kenarında dinlenme, güneşlenme ve yüzme olarak algılanmıştır. Turizm anlayışı zamanla farklılaşmıştır. İnsanlar, boş zamanlarında ilgileri doğrultusunda gitmedikleri yerleri görmek istemektedir. Bu olgu, kültürel turizmin doğmasını sağlamıştır. Bu olgunun temelinde, gidilecek yer listesinde bulunan doğal, kültürel ve tarihi çekicilikler yatmaktadır. 1950'li yıllardan günümüze dek seyahatler artma eğilimi göstermektedir. 2020 yılında başlayarak dünyayı etkisi altına alan COVID - 19 salgınından dolayı turizm hareketlerinde azalma görülmektedir. Ancak 2018 yılında dünya genelinde 1,4 milyar insan seyahat etmiştir.

Bu parçada turizm ile ilgili;

- I. ortaya çıkmasında savaşların etkisi olduğu,
- II. ilk önce kutsal yerleri görme isteğiyle başladığı,
- III. 2020 yılında yaşanan salgından olumsuz etkilendiği,
- IV. en yüksek turist sayısına 2018 yılında ulaşıldığı

belirlemelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) II ve IV

17. Leonardo da Vinci, yüzyıllar boyunca dünyayı kendine hayran bıraktı. Nefes kesici sanatsal çalışmalarıyla, fantastik uçan araçlarıyla ve insan bedeninde ve ötesinde keşfettiği sırlarla dünya üzerindeki hemen hemen herkes tarafından tanınıyor. Bu muhteşem ünü, Dan Brown'ın çok satan romanı *Da Vinci Şifresi*'ne ve daha birçok ilginç teoriye ilham kaynağı oldu. Kariyeri boyunca 20 civarında resim yapmış bir ressam ve tek bir heykelini bile tamamlamamış bir heykeltıraş olarak Leonardo, yaşadığı dönemde günümüzdeki kadar ünlü değildi. Arkasında bir kütüphane dolusu kişisel günlük ve bilimsel gözlemlerle dolu not defterleri bırakmasına rağmen icat ettiğini düşündüğümüz makinelerin çok azı çizim tahtasından ileri gidip hayata geçmiştir. Modern mühendislik bakış açısıyla incelediğimizde de icatlarının birçoğunun çalışmayacağını görüyoruz.

Bu parçadan hareketle Leonardo da Vinci ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İcatlarının çoğunun teknik olarak çalışmadığı
- B) Asıl ününü öldükten sonra kazandığı
- C) Birden fazla sanat dalıyla ilgilendiği
- D) Edebî bir esere esin kaynağı olduğu
- E) Bilimsel alanda yaptığı çalışmalarla öne çıktığı

18. *Baba*, 40'lar ve 50'lerin Amerika'sında, bir İtalyan mafya ailesinin destansı öyküsünü konu alıyor. Don Corleone'nin kızı Connie'nin düğününde, ailenin en küçük oğlu ve bir savaş gazisi olan Michael babasıyla barışır. Bir suikast girişimi, Don'u artık işleri yönetemeyecek duruma düşürünce ailenin başına Michael ve ağabeyi Sonny geçer. Danışmanları Tom Hagen'in de yardımlarıyla diğer ailelere savaş açan Corleone ailesi, eski moda yöntemlerini de değiştirmeye başlar. Mario Puzo'nun çok satan kitabından Puzo ve yönetmen Francis Ford Coppola tarafından sinemaya uyarlanan film o yıl En İyi Film, En İyi Erkek Oyuncu ve En İyi Uyarlama Senaryo dallarında Oscar kazanmıştır. Yapılan araştırmalar sonucu Türkiye'de en fazla izlenen ve satılan film olma özelliği de taşır.

Bu parçada *Baba* adlı filmle ilgili aşağıdakilerden hangisi ne değinilmemiştir?

- A) Sinema alanında aldığı ödüllere
- B) Ana hatlarıyla içeriğine
- C) Türkiye'de neden çok beğenildiğine
- D) Filmi çeken yönetmene
- E) Başka bir sanat dalıyla bağlantısına

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Zihin teorisi en basit tanımı ile başkalarının duygu, bilgi, inanç, niyet ve zihinsel durumlarının farkında olup nasıl düşüneceklerini tahmin etme becerisidir. Diğer insanların kafalarında neler olup bittiğini sürekli olarak tahmin ederken onların düşüncelerinin ve hislerinin kendimizden farklı olma ihtimalinin farkındayız. Bu beceri yaşamımızda çok önemli bir rol oynar. Sadece gözlenebilen (yüz ifadesi, vücut dili vb.) uyarıları dikkate alarak tahminde bulunmayız. Aynı zamanda karşımızdaki kişinin beklentilerini ve arzularını hesaba katarak onun tahminlerini de tahmin etmeye çalışırız. Son derece komplike gibi görünen bu beceriyi yaşamımızın hemen her anında otomatik bir şekilde kullanıyoruz. Bu beceri sayesinde empati yapabiliyor, yalan söyleyebiliyor ve rol yapabiliyoruz. Bu beceriye sahip olmasaydık veya bu beceriyi geliştirmemizi sağlayacak bilişsel kapasiteye sahip olmasaydık başkaları ile doğru sosyal etkileşimlerde bulunamaz ve bugünkü sosyal yapıları kuramazdık.

19. **Bu parçada zihin teorisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Sosyal ilişkileri düzenlemede önemli bir yeri vardır.
- B) Günlük yaşamın akışını düzenlemeyi sağlar.
- C) Kişiler arası farklılıkları belirlemede kullanılır.
- D) Başkalarının düşüncelerini etkileme şeklinde ortaya çıkar.
- E) Karşıdaki kişinin neler düşündüğünü çözümlemeye yarar.

20. **Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi zihin teorisinin olmaması hâlinde ortaya çıkacak durumlardan biri değildir?**

- A) Başkalarının yaşadıklarıyla ilgili empati kurulamaması
- B) Bireyler arası sosyal etkileşimin sağlanamaması
- C) Ruh hâlini yansıtan jest ve mimiklerin anlamlandırılması
- D) Çevredeki kişilerin beklentileriyle ilgili çıkarımda bulunulmaması
- E) İnsanların inançları hakkında fikir yürütülememesi

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kaligrafi sanatı kullanıldığı ürünlerde dikkati üzerine çekmek ve estetiği ön plana çıkarmak için başvurulmuş bir sanat dalıdır. Bu sanatta tüm harfleri bir uyum içerisinde şekillendirmek en önemli kuraldır. Yapılan çizimlerde harflerin birbiri arasındaki uyum, üzerinde kullanıldığı kartvizit, afiş tasarımı, diploma ve benzeri ürünlere estetik bir görünüm kazandırmaktadır. Kaligrafi sanatının ihtiyacı olan bilgi ve birikimi, tecrübeyi ve profesyonelliği sanatçılar vasıtasıyla karşılamak ürünlerin son kullanıcıya ulaşmasında etkili bir yol olacaktır. Halk arasında güzel el yazısı olarak da bilinen kaligrafi, logo ve yazılara değişik bir estetiklik kattığı için güzellik ve zariflik konusunda akla gelen ilk sanat dallarındandır. Dünyada çok tercih edilen bu yazı stili artık dekoratif ortamlarda da kullanılmaya başlamıştır. Kartvizit ve davetiyelerin yanı sıra tabela tasarımları üzerinde de kaligrafi sanat dalı tercih edilmeye başlanmıştır.

21. Bu parçada kaligrafi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kullanıldığı alanlara
- B) Hangi amaçla yapıldığına
- C) Yapılma şekillerine
- D) Halk dilindeki yerine
- E) Diğer yazı türleriyle farkına

22. Bu parçaya göre kaligrafi sanatının kartvizit ve davetiyelerde kullanılma sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Estetik yönden yazıya güzellik ve zariflik katması
- B) Profesyonel ve tecrübeli sanatçılar tarafından yapılması
- C) Dekoratif obje olarak yaygınlık kazanması
- D) Dünyada en çok tercih edilen yazı sanatı olması
- E) Yapılan çizimlerde harfler arasında büyük bir uyum bulunması

23. (I) Yaratıcı yazarlık; kişinin bir konudaki düşüncelerini, duygularını kurmacanın gücünü kullanarak özgürce kâğıda dökmesi demektir. (II) Öyleyse yaratıcı yazarlığı, düşünceleri doğru bir biçimde anlatmaktan daha çok özgünlük ve düş gücüyle karakterize edebiliriz. (III) Bu tür yazmada ortak kuralları zorlamadan alışılmışın dışına çıkmak, herkesten farklı bir yol izleyebilmek, akıcı ve estetik yazmak gibi unsurlar söz konusudur. (IV) Yaratıcı yazmayı yazarların deneyim, bilgi ve tutumlarına dayalı bireysel yaklaşımlarıyla sorun çözme yeteneği olarak da düşünebiliriz. (V) Ayrıca bu süreç, yapılandırılmış etkinlikler içermemesi yönüyle de bilimsel yöntemlerden farklı bir eylem olarak düşünülmelidir.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. cümle, IV. cümleden sonra gelmeli
- B) II. cümle ile III. cümle yer değişmeli
- C) III. cümle ile IV. cümle yer değişmeli
- D) III. cümle, V. cümleden sonra gelmeli
- E) IV. cümle ile V. cümle yer değişmeli

1. Martini & Rossi önderliğindeki şirketlerin sponsorluklarıyla İtalya'da bir profesyonel kadın futbol ligi kuruldu. Bu şirketler, erkeklerde FIFA Dünya Kupası sponsorlukları da devam ederken kadınlarda da bir dünya kupası oynatma fikrini ortaya attı. Fakat FIFA, buna hiç de sıcak bakmıyordu ve bununla ilgilenmedi. Geri adım atmayan Martini & Rossi şirketi, kendilerine yeni bir konfederasyon kurdu: Avrupa Bağımsız Kadın Futbol Federasyonu. Bu isim altında, sponsor olmanın da ötesine geçerek organizatörlüğünü üstlendikleri üç adet uluslararası turnuva oynamayı başarabildiler. İlk olarak bir bakıma test şeklinde bir Avrupa Şampiyonası ile mini bir Dünya Kupası gerçekleştirdiler. 1970'te, İtalya'da düzenlenen ilk mini Kadınlar Dünya Kupası başarıyla sonuçlanınca şirketlerin öz güvenleri iyice artmıştı. Takımların tüm masraflarını üstlenen Martini & Rossi şirketi, stadyumlarda da önemli taraftar sayılarına ulaştı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Kadın futbol ligi kuruluş aşamasında birtakım zorluklarla karşılaşmıştır.
- B) Gönüllü şirketlerin sponsorluğuyla kendi ligini kuran kadınlar, futbola yeni bir anlayış getirmiştir.
- C) Kadınlar Dünya Kupası'nda sağlanan başarı, sponsor şirketlerin desteklerini artırmıştır.
- D) Kadın futbol ligine destek veren şirketlerin, öncesinde erkek futbol organizasyonuna da katkıları olmuştur.
- E) Sponsor şirketlerin katkılarıyla kadın futbol ligi daha fazla taraftara ulaşmayı başarabilmiştir.

2. Doğumdan itibaren kendi tecrübeleriyle bireysel hafızasını inşa eden fert, aynı zamanda içinde yaşadığı toplumun belki binlerce yıla dayanan tecrübeleriyle bu inşa faaliyetini destekler. Bireysel tecrübeye eksik kalan kısımlar toplumsal tecrübelerin desteğiyle tamamlanır. İnsanı tamamlayan toplumsal tecrübe, bir bakıma toplumsal hafızanın yansıması olarak karşımıza çıkar.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyin hafızası hem kendi hem de içinde yaşadığı toplumun tecrübesiyle şekillenir.
- B) İçinde yaşadığı toplumun tecrübelerine inanmayan kişi sağlıklı karar veremez.
- C) Kendi eksikliğinin farkında olan kişi, bu eksikliği toplumun deneyimleriyle kapatır.
- D) İnsanoğlu kendi toplumunun birikimini doğduğu andan itibaren içinde taşır.
- E) Toplumsal hafıza, bireylerin kendi deneyimlerini sonraki nesillere aktarmasıyla güçlenir.

3. Binlerce hatta milyonlarca yılda oluşan fosiller, bir zamanlar yaşayan canlılardan geriye, kayaların içine sıkışıp kalmış kalıntılardır. Ölen hayvanların çoğu fosile dönüşmüyor. Yırtıcılar tarafından yeniyor ve kalıntıları ya etrafa dağılıyor ya da çürüyüp yok oluyor. Ancak az sayıda da olsa bazı bedenler korunup kalıntıları günümüze kadar ulaşabiliyor. Bunlar bir göl veya nehirde boğulmuş veya denize sürüklenmiş eski canlılar olabiliyor. Bedenleri yok olmadan önce tortu (kum ve çamur) ile kaplanıyor ve korunuyor. Deri ve kaslar çürüyüp gidiyor, geriye sadece kemikler ve dişler kalıyor. Tortular üst üste bindikçe iskelet bulunduğu yere tamamen gömülüyor. Yerde dolaşan su, kemiklere sızarak onları yavaş yavaş çözüyor ve sudan gelen mineraller kemiklerin yerine geçiyor. Yani topraktan çıkarılan fosiller gerçek canlı kemikleri değil, milyonlarca yıl boyunca yavaş yavaş bu kemiklerin yerini alan kayalaşmış mineraller.

Bu parçadan hareketle fosillerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Uzunca bir süre toprak altında kaldıkları için yapısal olarak korunduğu
- B) Oluşumunu tetikleyen asıl unsurun toprakta bulunan mikroorganizmalar olduğu
- C) Ölmüş canlıların kemiklerinin yerini alan minerallerden oluştuğu
- D) Meydana gelmesi için bir milyondan fazla zaman geçmesi gerektiği
- E) Özellikle kara canlılarının kemiklerinden meydana geldiği

4. Plastik atıklar yoğun çevre kirliliğine neden oluyor. Ancak teknolojik gelişmeler bu sorunu büyük ölçüde sonlandırabilir. Klasik plastikler doğada çözünen son nesil değişik yapıdaki biyoplastikler ile yer değiştirerek tüm çevre yeni bir evreye girebilir. Bilim insanlarının yaptıkları çalışmalarda biyoplastik adını verdikleri ve doğada hızla çözülebilen bu maddeler, doğadaki plastik atıkları önleme noktasında umut veriyor. Doğada kendiliğinden yok olan bu biyolojik plastikler için çalışmalar devam ediyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Plastiğin doğada dönüşüme uğramaması, ilerleyen zamanlarda ciddi sağlık sorunlarına yol açacaktır.
- B) Geri dönüşüm sorununun ortadan kaldırılmasında yok olan plastik fikriyle önemli bir adım atılmış oldu.
- C) Plastiğin yerine alternatif malzeme üretme fikrinin ortaya atılması, kısa vadede bir çözüm olarak görünmüyor.
- D) Geri dönüşümü sağlanamayan plastik ve benzeri maddeler doğal hayata kalıcı hasarlar vermektedir.
- E) Biyolojik olarak çözülebilen madde, şimdilik tasarım aşamasında olan sonuç odaklı çalışmalardan biridir.

5. Sırtını erke ve iktidara dayayan sanatçılar, eserlerini de bu güç için üretirler. Ama erk; dayanacak, güç alınacak ve hatta güvenilecek merci, güven duyulacak asli makam değildir. Süreli, sınırlı ve geçicidir. Oysa halk, her zaman makamsız ama saf ve içtenliğiyle içten makamında sanatçısına sahip çıkar; böylece kendini, kendi olacağı yerde, hanesinde hissederek sanat erbabı. **Bu parçada üzerinde durulan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sanatçının asıl destekçisinin halk olduğu
- B) Hiçbir siyasi gücün sanatın önüne geçemeyeceği
- C) Kendisini birilerine yaslayan kişilerin gerçek sanatçı olmayacağı
- D) Gücün altında ezilmiş sanatçının, doğruları söyleyemeyeceği
- E) Gerçek sanatçının, sanatını toplumun emrine verdiği

6. Yunus Emre'nin dili halktan konuştuğu sadelikte bir dildir. Aynı şeyi Fuzûlî için söyleyenlerin sayısı pek azdır. Ancak Fuzûlî'nin halktan kopuk bir şair olduğunu neye dayanarak iddia edebiliriz? Fuzûlî, bugünün kriterleri ile "aydın" sayılabilir mi? Onun arifliğinden, bilgeliğinden şüphe yok. Fakat bugünün anlayışına göre tahsili bu tarife uymaz, eğer yönetici kesimde yer alması bir ölçü ise böyle bir şey de yoktur. Fuzûlî Osmanlı taşrasından bir şairdir, devletten himmet bekleyen halktan biridir. Dolayısıyla geçmişi irdedeğimizde halktan kopuk bir aydın sınıfından söz edemeyiz. **Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiştir?**

- A) Fuzûlî'yi diğer şairlerden ayıran en önemli özelliği nedir?
- B) Halkla aydınlar arasında geçmişten gelen bir kopukluk var mıdır?
- C) Bir kişinin yönetici kadrosunda olması onu aydın yapar mı?
- D) Halktan kopuk olan şairlerin eserlerindeki dil nasıldır?
- E) Aydın olmak için hangi ölçütlere sahip olmak gerekir?

7. Bulgar yazar Georgi Gospodinov bütün dışlanmış konulara kucak açarak muzip bir roman çıkarmış ortaya. Arka kapağındaki bu tanıtımı okuyunca okurun ilgisini pek umursamayan, her ne kadar genellikle bunlar kurgu dışı bırakılsalar da hayatın iç-renc bulunabilecek birçok detaydan oluştuğunu, kimi zaman okurunu zorlayarak hissettiren bir kitapla karşı karşıyayız. Fakat doğal roman; okurun iyi vakit geçirmesini önemseyen, onu dışlamayan, arka kapakta bahsedilen "sıradan" durumları ise kurgusuna birer fikir olarak yerleştiren, örneğin tuvalette geçen bir sahne kurmak yerine, ana karakteri vasıtasıyla tuvaletlerin sanatta yeterince yer bulamayışı üzerine konuşan bir kitap. **Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşmaz?**

- A) Klasik kurgunun dışına çıkarak okurun beklentilerini karşılamıştır.
- B) Günlük yaşamın göz ardı ettiği olay ve durumları kitabında işlemiştir.
- C) Sıradan sayılan olayları aktarırken okuru bunun içine zorla çekmeye çalışmıştır.
- D) Kitabın kapağında yer alan tanıtıcı yazılar, doğal romanda farklı şekillerde ele alınmıştır.
- E) Romanın önemsenmeyen olayları anlatışı, doğal romandan farklıdır.

8. Su; yaşamı, varoluşu simgeler. Türk mitolojisinde yaşamın su ile başladığı, Yaratılış ve Türeyiş destanlarının hemen bütün varyantlarında vurgulanmaktadır. Mitolojiye göre her şey su ile başladı. Su; yeniden doğuşun, bedensel ve ruhsal yenilenmenin, yaşamın sürekliliğinin, bereket, soyluluk, bilgelik, saflık ve erdemin sembolüdür. Su arınmanın da simgesidir. Yakın coğrafyamızda ve Anadolu'da su yaşamın kendisidir. Türk mitolojisindeki yaratılış efsanelerinde bir başlangıç unsuru olan su, zaman içinde başka anlamlar kazanarak, bazen de anlamının farkında olmadan formunu koruyup bilinçaltı bir alışkanlıkla sanat eserlerinde yerini almayı sürdürmektedir. **Bu parçadan hareketle "su" ile ilgili;**

- I. Türk mitolojisinde yaşamın ana kaynağı sayıldığı,
- II. şuurlatında zenginleşerek sanat eserinde vücut bulduğu,
- III. efsanelerdeki inanışlara göre yaşamın başlangıcını ve sonunu belirlediği

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

9. Türk dokumaları bir bakıma alfabetik harflerle yazılmayan mektuplar gibidir. Okuma yazma bilmeyen kadın ve kızlar halı-kilim tezgâhlarında hayat hikâyelerini simge, nakış ve desenlerle anlatır. Onun anlaşılması, çözümlenmesi oldukça zordur. Bu konuda birçok araştırma yapılmış; makaleler, kitaplar yazılmış ancak henüz tam bir açıklaması yapılamamıştır. Eski mektupların Tanrı adıyla başladığı gibi bu alfabesiz mektuplar da su ile başlar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dokumacılığın Türk yaşamındaki yerine
- B) Mektup ile dokuma ürünleri arasındaki benzerliklere
- C) Suyun dokuma sanatındaki önemine
- D) Eski mektupların başlangıç şekline
- E) Hayat hikâyelerini aktarmada en önemli araçlara

10. İstanbul, kültürel çeşitlilik bakımından dünyanın en zengin kentlerinden biri. Büyüleyici bir tarihsel derinliği var. Bu zenginlik ve derinlik, çağlar boyunca dikkat çekici bir dinamizm yaratmış ve bu hâl günümüzde de etkisini sürdürmektedir. Müthiş hareketli, cıvıl cıvıl, deyim yerindeyse senfonik bir kent. İstanbul gerçeği, sanat faaliyetinin temel ateşleyicisi olan "çelişkiyi" de yoğun biçimde barındırıyor. Sinema öyküleri çelişkiler, çatışmalar üzerinde gelişir; o nedenle İstanbul'un hareketliliği ve çelişkileri senaryo yazarlarına da kameranın ardındaki yönetmenlere de durmadan öykü sunuyor. Bir sanatçı için bundan iyisi olamaz.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Herhangi bir senaryoya şehir seçerken kriterleriniz nelerdir?
- B) İstanbul neden Türk sinemasının vazgeçilmezidir?
- C) İstanbul'u diğer şehirlerden ayıran özellikleri nelerdir?
- D) Sinema dünyasında bir şehrin senaryoya katkısı nedir?
- E) İstanbul'un çeşitliliği, sanatçılara kolaylık sağlıyor mu?

11. Yazarlığa profesyonel bir tavırla giriştim. Kimsenin desteğini beklemedim. Zaten kişilik yapım alttan almaya yatkın değil. İnsanları, "Bunu beğendin mi? Doğru söyle!" gibi sözlerle zora koşmayı da sevmem. Ama yazdıklarımın yayımlanmaya değer olup olmadığını nesnel bir gözle değerlendirme cesaretim var. Her ne kadar yazdıklarımdan çok azını yayımlamışsam da genel olarak elime aldığım işin kusursuz olmasına özen gösteririm.

Bu parçanın yazarı için;

- I. yazdıklarını tarafsızlık ilkesine göre değerlendiren,
- II. yayımladığı eserlerini sonradan inceleyen,
- III. çevresindekilerinin onayını beklemeyen

nitelemelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

12. İfade etme yeteneği her sanatçıya has özellik değildir. Sanatçı, kelimelerle ifade edilemeyenleri anlatabilendir. Kelimelerin kifayetsiz kaldığı, dilin yetmediği yerde sembolik dille yeni bir anlam inşa eder. Açıklama katmadan gösterir. Bilinç seviyesinde yaratılamaz bu yeni imgesel dünya, bilinçdışı ve sezgisel olanla kurgulanır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

- A) Tarihsel, toplumsal ve dilsel açıklamalar; edebî bir yapıt ortaya koyan kişinin biricikliğini zedelemes.
- B) Sanatçı kendinden önceki fikirlerin üzerine yeni şeyler inşa edebildiği ölçüde eserleri beğeni kazanır.
- C) Gerçek sanatçı, insanların paylaşmış olduğu duygu ve düşünceleri evrensel bir dille yansıtır.
- D) Tecrübeleriyle arasına mesafe koyan sanatçı, yeni deneyimlere de kapalıdır.
- E) Sanatçı, her türlü duyguyu yansıtmakla kalmaz; sözcüklere çağrışım zenginliği de katar.

13. Yaşayan en büyük Türk şairlerinden biri Sezai Karakoç'tur. En önde gelenidir hatta. Ama yolda görseniz tanımazsınız bile. Gazetelerde fotoğrafını göremeyiz. Hakkında yazılan kitaplarda bile hep aynı kareler gözümüze ilişir. Çağaloğlu Yokuşu'ndan inerken onlarca kere rastlamışızdır ancak çoğumuz, onu evine dönen emekli bir memur sanırız. Belki de yaşayan son dervişlerden olduğundan... Daha birçok şekilde tanımlanabilir. Fakat bilmek gerekir ki bunların hiçbirine önem vermeyen, şöhret peşinde koşmayan bir sanatçıdır Karakoç.

Bu parçada Sezai Karakoç'un hangi özelliğine vurgu yapılmıştır?

- A) Günümüzün en büyük şairi olduğuna
- B) Hakkında yazılan kitapların, sanat yaşamını içerdiğine
- C) Dervişlere has bir yapısının bulunduğu
- D) Sıradan bir insan gibi yaşayıp üne önem vermediğine
- E) Kendisiyle ilgili yazılıp çizilenlere kulak asmadığına

14. Örümcekler, insanoğlunu ürperten bir canlı türüdür. Böceklerin dünyasında insanoğluna en yakın yaşam alanı kuran canlı türlerinden biridir örümcekler. Pek çok kişi böcek olarak nitelendirir örümcekleri oysa örümcekler böcek değildir. İkisnin en önemli farkı, böceklerin altı bacağı varken örümceklerin sekiz bacağı olmasıdır. Ayrıca böceklerin vücudu üç bölütlü, örümceklerinki ise iki bölütlüdür. Son olarak genelde böceklerin binlerce minik gözden oluşan bileşik gözleri vardır, örümceklerin ise genelde sekiz tane basit gözü vardır. Örümcekler genelde böceklerle beslenir. Ama karıncaları, kimi kın kanatlıları ve binayakları sevmez. Bazı örümcekler ise balık ya da kuş yemeye bayılır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Örnekleme
- B) Karşılaştırma
- C) Açıklama
- D) Kişileştirme
- E) Tanımlama

15. (I) Yönetmenliğini Mel Gibson'un yaptığı ve 2017'de birçok ödül alan *Hacksaw Ridge* adlı film, İkinci Dünya Savaşı döneminde işliyor. (II) Biyografik türün ürünü olan proje, savaş döneminde ateşli silah taşımayı reddeden Amerikalı asker Desmond Doss'un hikâyesini konu alıyor. (III) 2004'te belgeseli yapılan Desmond Doss, savaşta elde ettiği başarılar sonucu Onur Madalyası almış bir erdir. (IV) Ancak bu noktaya gelene kadar aynı zamanda birçok zorbalığa maruz kalmış biridir de. (V) Küçükken yaşadığı travmatik bir olayın etkisiyle silah taşımayı reddeden Doss, ordudan ve dâhil olduğu birlikten fazlasıyla dışlanır başlarda. (VI) Hatta fiziksel ve psikolojik şiddete maruz kalır ve mahkemeye çıkarılır. (VII) Uzun uğraşlar sonucu vicdani reddi kabul görür ve böylece savaşın belki de en cesur, gözü pek askeri hâline gelir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

16. I. Birinci grup öğrenme sürecinden hemen sonra, ikinci grup ise dört saat sonra spor yaptı, üçüncü grup ise herhangi bir fiziksel aktiviteye katılmadı.
II. Sonuçta öğrenme sürecinden dört saat sonra spor yapan grubun diğer iki gruba göre öğrendikleri bilgileri doğru hatırlama konusunda daha başarılı olduğu anlaşıldı.
III. Yapılan bir araştırmada 72 katılımcıdan, 90 tane nesnenin yerini öğrenmeleri istendi ve bu amaçla katılımcılara yaklaşık 40 dakika süre verildi.
IV. Daha sonra katılımcılar üç gruba ayrıldı.
V. Katılımcıların öğrendikleri bilgilerin ne kadarını hatırlatabildiklerini yani uzun süreli belleklerine aktarabildiklerini belirleyebilmek için 48 saat sonra bir test yapıldı.
VI. Araştırmacılar, test sırasında katılımcıların beyin etkinliklerini manyetik rezonans görüntüleme (MR) yöntemini kullanarak kaydetti.

Numaralanmış cümlelerden anlamlı ve kurallı bir paragraf oluşturulmak istense sıralama nasıl olmalıdır?

- A) III - II - VI - V - I - IV
- B) V - II - III - IV - I - VI
- C) III - IV - I - V - VI - II
- D) I - IV - II - VI - III - V
- E) I - III - VI - II - IV - V

17. Günümüz sanatçılarının "soyut resim" dediği sanatı, doğrusu anlamıyorum. Ama o yolda çalışan sanat adamlarının haklı olduğuna inanıyorum. Ne yalan söyleyeyim, o sanatı biraz da anlamadığım için, güzelliğini seçemediğim için beğeniyorum. Benim gibi anlamayan, hiçbir resim kültürü olmayan bir kişinin de anlayabileceği, sevebileceği yapıtlar veren bir sanat adamı, sanatından ayrılıyor; ona yabancı öğeler karıştırıyor demek değil midir? Soyut resme özenenleri, sanatlarını yabancı öğelerden temizlemeye çalıştıkları için alkışlıyorum. Yaptıkları her resmin bir değeri var mı, bilmem. Onu resimden anlayanlar, gerçekten bir resim kültürü edinmiş olanlar söylesin. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ama bunu yaparken de yine benim gibi anlamayanlara da anlatsınlar
- B) Resim sanatının gelişmesi için bu eleştirilenlere her zaman ihtiyaç duyulmuştur
- C) Dolayısıyla soyut resim çok da üzerine konuşacağım bir şey değil
- D) Bu tür ressamların bize de hitap etmesini bekliyorum
- E) Ben onların yapıtlarını değil, tuttukları yolu, ülkülerini beğeniyorum

18. I. Diğer etkenleri de hesaba katan bilim insanları tarafından kaygı bozukluğundaki artışın felç riskinin artmasıyla ilişkili olduğu tespit ediliyor.
- II. Uluslararası bir bilim dergisinde yayımlanan çalışmaya göre yüksek seviyede kaygı bozukluğu felç riskini artırıyor.
- III. Depresyon ve kaygı bozukluğu düzeyini ölçmek için katılımcılara bir anket doldurtulup görüşmeler yapılıyor ve ayrıca katılımcılar üzerinde kan testleri, tıbbi muayeneler de gerçekleştiriliyor.
- IV. Yirmi iki yıldan fazla süren çalışmada, Ulusal Sağlık ve Beslenme İnceleme Anketi'nde yaşları 25 - 75 arasında değişen 6019 kişi inceleniyor.
- V. Yayımlanan bu çalışmanın, depresyon gibi diğer etkenlerden bağımsız olarak, kaygı bozukluğu ve felç arasındaki ilişkiyi gösteren ilk çalışma olduğu belirtiliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

19. Bundan on binlerce yıl önce henüz mağaralarda yaşayan atalarımız; barınmak, yiyecek bulmak, ısınmak ve diğer insanlardan ya da yırtıcılardan korunmak zorundaydı. ---- (1) Taş fırlatarak daha geniş bir alanın kontrol edilebileceği keşfedildiğinde ise günümüz dünyasını birçok açıdan etkileyecek bir fikrin tohumları ekilmiş oldu. ---- (2) Yay aracılığıyla daha büyük bir hızla ve daha uzağa atılabilen okun, çağdaşı olan diğer silahlar arasında üstünlük sağlaması ise uzun sürmedi. ---- (3) Özellikle Selçuklu döneminde basılan paraların neredeyse tamamında ok ve yay sembolleri yer almaktaydı. Ok ve yay, Osmanlı döneminde de önemini korumaya devam etti.

- I. Taşları daha isabetli ve güçlü atabilmeyi sağlayan basit sapanlar, ihtiyaca göre geniş menzilli mızraklar ve ardından belki de bu ikisinden ilham alan oklar meydana getirildi.
- II. Bununla beraber ok ve yay eski Türk toplumlarında bir hükümdarlık sembolü olarak da kullanılmıştı.
- III. Kendinden güçlü ve büyük hayvanlar karşısında tek çaresi kaçmak veya saklanmak olan insanoğlunun alet kullanma kabiliyeti geliştirmesi son derece önemli sonuçlar doğurdu.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 ile belirtilen yerlere I, II ve III numaralı cümlelerden hangileri getirilmelidir?

	1	2	3
A)	I	II	II
B)	III	II	I
C)	II	III	I
D)	III	I	II
E)	I	III	II

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bugün dünyada 6.800'den fazla farklı dil konuşuluyor. Ancak bu diller her ulus için aynı şeyi ifade etmiyor. "Gülen surat" gibi bir emoji ise artık tüm diller için aynı şeyi ifade ediyor. Emojiler ile akıllı cihazlarla kurduğumuz iletişime bir duygu katmamız mümkün. Shigetaka Kurita da böyle düşündü. 1990'larda Japonya'da internet ve e-mail kullanımı artmıştı. Kurita bu değişen iletişim şeklinde büyük bir eksikliği fark etti. İnternet üzerinden iletişim yaygınlaştıkça insanların duygularını iletmesi imkânsız hâle geliyordu. Bu duruma çözüm bulmak isteyen Kurita; sokak işaretleri, Çince karakterler ve Manga çizgi romanlarında kullanılan sembollerden yola çıkarak duyguları ve diğer soyut fikirleri temsil eden bir dizi sembol geliştirdi. Bu semboller öyle çok sevildi ki dijital iletişimin bir anda ayrılmaz bir parçası hâline geldi. Bir telefon üreticisinin 2011'de yaptığı güncellemede emojilere yer vermesi ile emojiler tüm dünyaya yayıldı.

20. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi emojilerin gelişim aşamalarından biri değildir?

- A) Japon bir girişimcinin birtakım semboller üzerinde çalışması
- B) Belli grupların birbirleriyle iletişim kurmak istemesi
- C) Teknolojik cihazlarda duygu yüklü mesaja ihtiyaç duyulması
- D) Bir telefon firmasının uygulamaya yönelik güncelleme yapması
- E) Birtakım işaret ve karakterler yardımıyla bazı semboller oluşturulması

21. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Dillerin belirgin sınırlar çizmesi, insanları farklı ve ortak dil arayışlarına itmiştir.
- B) İnternetin gelişmesiyle birlikte insanlar kendilerini ifade etmeye daha fazla ihtiyaç duymuştur.
- C) Sembollerin bir duyguyu veya düşünceyi aktarmadaki gücü, sessel dilden daha fazladır.
- D) Bazı yeniliklerin ortaya çıkması, mevcut kaynakların yetersizliğiyle ilgilidir.
- E) Teknolojiyle başlayan iletişim gereksinimi, bazı girişimcileri ortak dil arayışlarına yöneltmiştir.

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dünyanın veya ülkenin içinde bulunduğu durum, şiire akseder. Şiir bir öncüdür ama her şeyden önce bir yansımadır. Cemal Süreya'ya göre şiir halktan kopuk olmamalıdır. Kimsenin anlamadığı bir şiir kabul edilemez. Aslında şiir, dil içinde bir dildir ama kuş dili değildir. Şiir, başka şeylere alet edilemez. Diğer sanatlar gibi faydacı bir perspektiften değerlendirilemez. Özellikle eğlence aracı olamaz. Şiir, eğlence niteliğini hiç taşımayan bir sanattır. Sonuç olarak şiir, insan dahiliğinin yansıması olmasının yanında, şairin hayat deneyiminin şiire aksetmesidir. Onu toplumdaki, toplum sorunlarından özellikle tarihten ayrı göremeyiz.

22. Bu parçadan hareketle şiirle ilgili olarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Toplumu tüm yönleriyle yansıtabilen bir ayna görevindedir.
- B) Kendine özgü nitelikleri olduğundan başka amaçlar için kullanılamaz.
- C) Şairin yaşamında edindiği tecrübeleri bünyesinde barındırır.
- D) Ortaya çıktığı toplumdaki soyutlanamayan bir yapıya sahiptir.
- E) Tüm insanlara hitap eden bir dil meydana getirir.

23. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma
- B) Tartışma
- C) Tanımlama
- D) Örneklendirme
- E) Tanık gösterme

1. Türkçeye ilgili günümüzde de oldukça önemli çalışmalar yapılmaktadır. Ancak her Türk grubu kendi alanında çalışmalarını yürütmekte; Türk diliyle yaratılan edebî eserler, yazıldığı alanların dışına çıkamamaktadır. Süratli bir değişimin yaşandığı dünyada kültürel hareketlilik, bu hareketlilik içinde insanoğlunun kendini ifade etme çabası şüphesiz Türk toplumu için de geçerlidir. Toplamların kendini tanıması ve tanıtmasında kültür taşıyıcısı olarak dil, en büyük ve en etkili unsurdur. Yaklaşık iki yüz elli milyon insan tarafından konuşulan Türkçe, şive ve lehçeleriyle kendi devlet sınırları içine hapsedilmiş durumdadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Öncelikle Türk devlet ve toplulukları arasında bunu aşmak, ortak bir anlaşma dili oluşturmak düşüncesi olmalıdır
- B) Bilimde ilerlemek için tıpkı İngilizcede olduğu gibi herkesçe bilinen bir dil oluşturulmalıdır
- C) Devletlerin yanlış politikaları yüzünden Türkçe bugün hak ettiği yerde değildir
- D) Ancak bir dilin gelişmesi kadar insanların o dile önem vermesi gerekir
- E) Bu durum da yöneticilerin dil üzerindeki etkisinin ne kadar güçlü olduğunu göstermektedir

2. (I) Savaş hikâyelerinde genellikle erkek kahramanların yaşamlarına tanıklık ederiz. (II) Fakat Rus - Ukrayna yapımı film *Bitva Za Sevastopoľ*'da bir kadının hikâyesini izliyoruz. (III) Türkçeye Sivastopol İçin Savaş şeklinde çevrilen film, İkinci Dünya Savaşı'nın başka bir coğrafya tarafından, farklı bir perspektifle ele alınması anlamında iyi bir örnek. (IV) Özellikle Almanların tüm Avrupa'yı ele geçirme çabası birçok millet tarafından beyaz perdeye defalarca aktarılmış. (V) Bu filmde Nazilerin, Sovyet Rusya'yı işgal etmesi tehlikesine karşı oluşturulan Kızıl Ordu'nun yetiştirdiği Lyudmila Pavliçenko, tarihin en başarılı kadın keskin nişancısı olarak bilinmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Geniş halk yığınlarının yüzyıllar boyunca geçirdikleri denemelerden ve bunlara dayanan düşüncelerden doğan atasözleri, ulusun ortak düşünce ve tutumunu belirtir. (II) Anlatıma renk katan deyimler ise uzun sözleri kısa ve etkili bir yolla aktarabilmemizi sağlar. (III) Bunlar; bir toplumun yaşayış biçimi, gelenek ve görenekleri, çeşitli inançları vb. konularda ipuçları veren önemli dil malzemeleridir. (IV) Çok eski bir yerleşim yeri olan ve günümüze kadar birçok kültüre ev sahipliği yapan Adıyaman, geleneksel kültürün yoğun olarak yaşandığı bir ildir. (V) Türkçenin çeşitli ağızlarında olduğu gibi Adıyaman ağızında da çok sayıda atasözü ve deyim yaşamaktadır. (VI) Özellikle atasözleri ve deyimlerimizde evlilik konusunun, gelin - kaynana ilişkisinin ayrı bir yeri vardır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Halide Edip, döneminin medeniyet problemleri üzerine düşünen ve üreten bir yazardır. (II) Osmanlı Devleti'nin yeni bir medeniyetin eşiğinde hangi medeniyete dâhil olması ve nasıl bir medeniyet yaratmak gerektiğine dair soru ve sorunlar birçok aydın gibi Halide Edip'in de üzerinde sık sık düşündüğü konulardır. (III) Halide Edip bu medeniyet meselesinde Doğu ile Batı arasında kalan devletin, yerlilik ölçüsünde yenilenerek yeni bir medeniyet meydana getirmesi taraftarıdır. (IV) Bu, yerlinin bir anlamda günün koşullarına ve ihtiyaçlarına göre yenilenmesi demektir. (V) Halide Edip, kadın bir yazar olarak bu medeniyet mevzusunda kadın kahramanlarına önemli görevler yükler ve yeni medeniyeti onlar üzerinden anlatmayı dener.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, "Bu sebeple romanlarında Halide Edip, Doğu ile Batı'nın sentezinden doğan yeni bir medeniyeti ortaya koyar." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Sezonun ilk karı bu gece yağmış, etraf henüz beyaza bürünmemiş değil. Kar, güneş ışınlarının ulaşamadığı gölgelik yerlerde daha yoğun, göle yakın yerler ve ağaçların üzerinde ise âdeta bir gelin duvağı inceliğinde. Ortalık, sakin ve sessiz. Abant hiç bu kadar sessiz oturmamıştı yerinde. Toprağın ve suyun soğukluğunun güneşin sıcaklığıyla birleşmesi sonucu oluşan ve yerden yukarıya doğru yükselen ince sis tabakası ortamın gizemini daha da artırıyor ve az öncekine benzer bir düşünce geçip gidiyor aklımın bir köşesinden diğerine Abant hiç bu kadar gizemli de olmamıştı.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Benzetme yapılmıştır.
- B) Örneklendirmeden yararlanılmıştır.
- C) Farklı duyulara ait öğeler içermektedir.
- D) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
- E) Karşıt ifadeler kullanılmıştır.

6. Bir dinozoru yeniden inşa etmek, neye benzediğini ve canlıların nasıl davrandığını görmek, çok zor bir iştir. Uzun süre önce ölmüş hayvanların kemikleri ve dişleri, paleontologlara hayvanın türü, büyüklüğü ve beslenmesi hakkında çok şey söyleyebiliyor. Bununla birlikte rengi, davranışı veya hareket etme şekli gibi özellikleri, yoruma açık kalıyor. İşi daha zorlaştıran şey, çoğu fosil iskelet ilk bulunduğu bir yığın hâlinde birikmiş olması. Paleontologlar böyle bir durumda sabırla ve büyük zahmetlere girerek bir 3 boyutlu model oluşturmaya çalışıyor. Dahası, bu bulmacanın birçok parçası da eksik oluyor; bu da çalışmalarını daha da zorlaştırıyor.

Bu parçada paleontologlarla ilgili,

- I. Nesli tükenmiş canlıların neye benzediğiyle ilgili çalışmalarda bulunurlar.
- II. Fosiller üzerinde yaptıkları çalışmalarda birçok teknolojik araç kullanırlar.
- III. Ölmüş bir hayvanın iskeletinden hareketle eksik parçaları hakkında yorum yaparlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. **Gazeteci** : Bu dönemin yazarlarından beklentileriniz nelerdir?

Yazar : Her zaman her şeyi yazabilmeliler ve dolayısıyla bir sonraki adımlarını tahmin etmek mümkün olmama-lı. O zaman okuma benim için çok keyifli olur.

Gazeteci : Diyelim ki yazar düşüncenizin aksine herkesin bildiğini anlattı, o zaman başarılı olamaz mı?

Yazar : Okurun dünyasındaki her şey eserde yer alıyorsa bu okurun dikkatini çekmez. Daha önce gidilmeyeni, görülmeyeni, ilgi çekenini anlatmalıdır yazar.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) İyi bir yazar eserinde farklı bir dünya kurarak okuru etkileme çabası içinde olmalıdır.
- B) Eserde anlatılan hikâyenin okurun yaşamına temas etmesi, onu inandırıcılık yönünden öne taşır.
- C) Okurun kafasındaki soru işaretlerine cevap veren her yapıt, öğreticilik vasfı taşıdığı için sanatsal olmaktan uzaklaşır.
- D) Okuyucuda merak duygusunu uyandırmayan ve farklı bir şey anlatmayan eser, nitelikli sayılmaz.
- E) Okurların kurmacaya yatkınlıkları, yazarlar için konu seçiminde ve kurguda kolaylık sağlar.

8. Bir ülkeye sadece bir turist olarak gitseniz o ülkeyi ne kadar tanıyabilirsiniz? En fazla önemli anıtları, müzeleri, plajları, tarihî ve doğal güzellikleri bunlara ilişkin manzaraları görür; dönerseniz oradan. Ama kitaplar öyle mi? Onlarda bir ülkenin ruhunu bulursunuz. Sayfalar sizi ev ev, mahalle mahalle dolaştırır; el sanatlarıyla yemek çeşitleriyle, edebiyat zevkiyle, sanat anlayışıyla o ülkeyi size tanıtır. Bu yüzden bir ülke gezmek elbette güzeldir ama o ülke insanının yaşantısını, kültürünü, yaşayış şeklini tanımak için gidilecek adres kitaplardır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitaplarda anlatılanlarla gerçek yaşamda karşılaştıklarımız çoğu kez örtüşmez.
- B) Bir ülkenin en güzel yerleri, o ülkeyi anlatan kitaplarda işlenir.
- C) Bir ülkeyi tanımak için o ülkeyle ilgili çok kitap okumak değil, okuduğunu anlayabilmek gerekir.
- D) Bir ülkenin kültürel özellikleri bilinmeden o ülkeyi gezmek, kişiye fazla bir şey kazandırmaz.
- E) Bir ülkeyi gezerek değil, o ülkeyle ilgili kitaplar okuyarak en iyi şekilde tanıyabiliriz.

9. Bir gün New York'ta bir grup iş arkadaşı, yemek molasında dışarıya çıkar. Gruptan biri Kızılderilidir. Yolda yürürken insan kalabalığı, siren sesleri ve korna sesleri arasında ilerlerken Kızılderili, kulağına cırcır böceği sesinin geldiğini söyleyerek cırcır böceğini aramaya başlar. Arkadaşları, bu kadar gürültünün arasında bu sesi duyamayacağını, kendisinin öyle zannettiğini söyleyip yollarına devam eder. Aralarından biri inanmasa da onunla birlikte cırcır böceğini aramaya başlar. Kızılderili, yolun karşı tarafına doğru yürür, arkadaşı da onu takip eder. Binaların arasındaki bir tutam yeşilliğin arasında gerçekten bir cırcır böceği bulurlar. Arkadaşı, Kızılderiliye: "Senin insanüstü güçlerin var. Bu sesi nasıl duydun?" diye sorar. Kızılderili ise bu sesi duymak için insanüstü güçlere sahip olmaya gerek olmadığını söyleyerek arkadaşına kendisini takip etmesini söyler. Kaldırma geçerler ve Kızılderili cebinden çıkardığı bozuk parayı kaldırıma yuvarlar. Birçok insan, bozuk para sesini duyunca sesin geldiği tarafa bakarak kendi ceplerinden düşüp düşmediğini kontrol eder.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazen inanmasak da doğru bildiğimiz şeylerin peşinden gitmeliyiz.
- B) Değer verdiğimiz ve önemseydiğimiz şeyleri görür ve hissediyoruz.
- C) Odaklandığımız nesnelere veya varlıklara daha çabuk ulaşırız.
- D) Bazı alışkanlıklarımız odaklandığımız şeyleri değiştirebilir.
- E) İnanarak yaptığımız işlerde başarılı olma şansımız daha fazladır.

10. Televizyonlar dünyanın hiçbir yerinde tarih öğretmek iddiasında değildir. Televizyon sadece ilgi uyandırabilir. Söz gelimi *Diriliş - Ertuğrul* dizisinde Muhyiddin İbnü'l - Arabi karakterini insanlarla tanıştırmıştık. İnsanlarımız Mevlana'yı biliyor, Yunus Emre'yi biliyor fakat İbnü'l - Arabi'yi erbabı duymuştur sadece. Ama biz bu dizi vesilesiyle geniş kitlelere İbnü'l - Arabi'nin ismini duyurduk ve Mevlana, Yunus Emre gibi ondan da istifade etmeleri konusunda insanları uyarmış olduk.

Böyle düşünen bir yönetmen aşağıda verilen senaryo konularından hangisinin çekimini yaparsa kendisiyle çelişmez?

- A) Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın Kurtuluş Savaşı'ndaki kahramanlıklarını
- B) Saz şairlerinden Âşık Veysel'in keşfedilme sürecine kadar yaşadığı çileli hayatını
- C) Necip Fazıl Kısakürek'in Paris'ten İstanbul'a gelirken yaşadığı olumsuzlukları
- D) Soruca Paşa'nın Macar asıllı top döküm ustası Urban ile Şahi toplarını yapmasını
- E) Kanuni Sultan Süleyman'ın Zigetvar Seferi'nde hayatını kaybetmesini

11. Her gün okuduğu gazetenin bulmacasını çözmeyi ihmal etmeyen bir büyükannem var. Kahvaltıda ne yediğini sorduğumuzda şaşırsa bile en küçük kuzenimin adını, en sevdiği şekerlemenin hangisi olduğunu biliyor. Büyük bir aileyiz. Her birimizin yaş günü için özel kutlama kartları hazırlıyor. Üstelik bunlar için onu uyaracak sistemlerin hiçbirinden haberdar değil. Kesinlikle takvimlerinde herhangi bir hatırlatıcı işaret yok. Büyükannemin hafızasının kindar yanı beni korkutuyor. Çünkü onun yaş gününü unuttuğum yıl bana verdiği yaş günü hediyesi bir bulmaca kitabıydı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bulmaca çözmek hafızayı güçlendiren bir etkinliktir.
- B) Rutin olan, özel olandan daha çabuk unutulur.
- C) Her gün gazete okumak insan zihnini geliştirir.
- D) Özel günleri kutlamak mutluluk hissi yaratır.
- E) Büyüklerimizin hafızası bizleri şaşırtabilir.

12. Hat sanatı, merak ve sevgi gerektirir. Merak duyarsan öğrenirsin. Mutlaka öğrenirsin. Kabiliyet bunların arkasından gelir. Elinin kabiliyeti kör bir kuyunun içinde bulunan madene benzemektedir. Bunu çıkarıp işlemek gerek. Sanat emek verdiğçe oluşan bir olgudur. Hat sanatına "taklidi sanat" denir. Sanata başladığımda bu tabire çok kızardım fakat zamanla anladım ki doğruymuş. Çünkü hat sanatında elinize aldığınız yazının kalemi milimetrik olarak aynı olmak zorundadır. Harfler noktayla ölçülür, harflerin noktalarla ölçüleri vardır. Noktalar birbirine denk gelmezse başarılı olamazsınız.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir görüşü zamanla değiştirmiştir.
- B) Başarılı olmayı verilen emeğe bağlamıştır.
- C) Yeteneği ikinci planda görmektedir.
- D) Noktaların önemine dikkat çekmiştir.
- E) Hattın hevesle öğrenileceğini dile getirmiştir.

13. Her ödül sahibi; bir madalya, bir diploma ve miktarı yıllara göre değişen nakit para ile ödüllendirilmektedir. Ödül töreni; geleneksel olarak Stokholm'da, Alfred Nobel'in ölüm yıldönümü olan 10 Aralık tarihinde yapılmaktadır. Bu ödül; fizik, kimya, fizyoloji veya tıp alanlarında en önemli icadı yapan kişilere; edebiyat alanında en soylu ve en içten ideali örnek olarak oluşturulan eserin yazarına; barış ve halklar arasında kardeşliğin gerçekleştirilmesi, orduların kaldırılması veya sayısının azaltılması, barış kongrelerinin yapılması ve yaygınlaştırılması için en çok çalışan kişilere verilir. Fizik ve Kimya ödülleri İsveç Kraliyet Akademisi, Tıp ve Fizyoloji ödülleri Karolinska Enstitüsü, Edebiyat ödülü İsveç Akademisi, Barış ödülü de Norveç Parlamentosu tarafından seçilen beş kişilik bir komisyon tarafından dağıtılmaktadır.

Bu parçada geçen "ödül" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi ne değildir?

- A) Her yıl aynı tarihte yapıldığına
- B) Farklı alanlarda verildiğine
- C) Niceliğinin farklılık gösterdiğine
- D) Alanında ün yapmış kişilere verildiğine
- E) Seçilmiş bir kurulca dağıtıldığına

14. Dünyanın ilk gemicileri kimlerdi? İlk uygarlıkların Akdeniz'de ortaya çıktığını düşünenler bu soruyu Mısırlılar, ardından da Fenikeliler olarak yanıtlayacaktır. Gerçekten de tarihin bilinen en eski gemi örneklerinden birisi Nil Nehri'nde ortaya çıktı. Bunlar kısmen büyük kayık özelliğine sahipti; uçları hafif kalkık, ince ve uzun gövdeli teknelerdi. Yelkenleri olmasına karşın ağırlıklı olarak kürekçilerin verdiği hareketle yol alırlardı. Bu tekne tipi Fenikeliler döneminde daha da geliştirildi. Fenikeliler, Herakles Sütunları'nın bulunduğu düşünülen Cebelitarık Boğazı'nın dışına çıkarak Atlas Okyanusu'nda da yol almışlardı. Antik Çağ'da Fenikelilerin kurduğu ticaret ağı, Batı Afrika sahilleri ve Britanya Adaları'na kadar uzanıyordu. Ancak dünyanın ilk gemicileri ne Mısırlılardı, ne de Fenikeliler. Bugün elimizde olan bilgilere göre dünyanın ilk kâşifleri MÖ yaklaşık 50 binli yıllarda Endonezya adalarından Avustralya'ya deniz yoluyla giden Aborjinlerin atalarıydı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dünyanın ilk gemicilerinin bilinenin aksine Mısırlıların değil, Aborjinler olduğu
- B) En eski gemi örneklerinden birinin insan gücüyle de çalıştığı
- C) Bilinen en eski gemi örneklerinden birinin kayığa benzediği
- D) Nil Nehri'nde görülen tekneçilik faaliyetlerinde insan gücüne gereksinim duyulduğu
- E) Fenikelilerin yaptıkları çalışmalarla günümüz tekneçiliğinin önünün açıldığı

15. (I) Edebiyatta zengin bir birikime sahip olan İslamiyet Öncesi Arap edebiyatı; o dönemde ibret verici, akılda kalan, ahlâk ve erdem sahibi olmayı öven hikâyelerle, kıssalarla besleniyordu. (II) Tüm insanlık tarihi kıssayla var olmuş, duygu ve düşüncelerini onunla gelecek nesillere aktarmıştır. (III) Milletler; inançlarını, birikimlerini, duygularını, zihniyet ve kültürlerini bu kıssalarla aktarmışlardır. (IV) Bu yönüyle baktığımızda kıssalar; bir medeniyet birikimi, kültür birikimi, aktarımı işlevini görmektedir. (V) Çünkü kıssaların içinde anlatılanlar, o toplumun kendisinden başka bir oluşum değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Hiç kuşkusuz kıssa geleneği sadece Arapların değil, insanlık tarihi boyunca hemen hemen her milletin belli başlı anlatım imkânlarından biri olmuştur." cümlesi getirilebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

16. Baykuşlar çok sessiz uçabilir. Bu sayede avlarını, onlar tarafından fark edilmeden yakalayabilirler. Baykuşlar uçarken kanat çırpıtları sırada neredeyse hiç ses duyulmaması, kanatlarının ve kanatlarındaki tüylerin şekli ve yapısıyla ilgilidir. Baykuşların kanatları büyük ve geniştir. Bu nedenle kanatlarına binen yük miktarı düşüktür. Düşük hızlarda daha az kanat çırparak uçmalarına imkân veren bu özellik baykuşların sessiz uçuşmasının nedenlerinden biridir. Baykuşların başka kuşlardan çok daha sessiz uçabilmesinin temel nedeni ise kanatlarındaki tüylerin üç özelliğiyle ilişkilidir. Kanadın ön kısmındaki tüylerin tıpkı bir tarağın dişleri gibi düzgün bir şekilde dizilmiş olması, kanadın arka kısmındaki tüylerin esnek, yumuşak ve aralıklı olması ve kanatların üst kısmında kadifemsi yumuşak tüyler bulunması.
- Bu parçada "baykuşlar" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

- A) Sessiz uçmalarının birden fazla nedeni olduğuna
- B) Uçuşlarında hiç ses çıkarmadıklarına
- C) Kanat tüylerinin farklı özellikler gösterdiğine
- D) Fark edilmeden avlanabildiklerine
- E) Tüy şekillerinin sessiz uçmalarına etkisine

17. Necati Tosuner'inki dilin yalnızca yalın hâli değil; onun tutumu, dili yalınlaştırırken yoğunlaştırma, deriştirme, derine çağırma biçiminde anlatılabilir. Elbette damıtılmış, şiirsel bir dildir de bu.
- Bu parçada Necati Tosuner'in anlatımıyla ilgili;**
- I. sadelik,
 - II. özlülük,
 - III. doğallık
- gibi özelliklerden hangilerine değinilmiştir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Amerikan filmlerinde aile her zaman el üstünde tutulur. Malum dünyalar savaşı bile olsa yüzlerce Amerikan filmi gibi filmimizin sonu her zaman bellidir: Orta sınıf bir Amerikalı aile; iki çocuklarıyla mutlu mesut, güvenli bir şekilde sıcak yuvalarına, evlerine geri dönebilirler. Olabilecek en büyük hediye, erişilebilecek en önemli seviye budur. Dünyaya uzaylılar saldırırsa da tüm engeller bir bir aşılar; görüntüde orta sınıf, beyaz tenli Amerikalı aile bütünlüğüne hiçbir şey olmaz.
- Bu parçada Amerikan sinemasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Beyaz tenli aileler diğerlerine göre her zaman gözetilir.
- B) Filmlerde ele alınan konular olağanüstü olayları da içerir.
- C) Senaristler olayların sonunu aynı şekilde bağlar.
- D) Aileye yönelik tutum sinemaya da taşınmıştır.
- E) Sonunda ailenin evine sağ salım dönmesi beklenir.

19. Aşağıdaki parçalardan hangisi "İyi bir yazar şüphesiz, insan psikolojisini çok iyi bilmeli, karakterlerini önce kendisi anlamalıdır." düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) Oscar Wilde'nin *Mutlu Prens* adlı yapıtı, dünyaya başka bir gözle bakmamızı sağlıyor. Yazar, okura gerçekte yaşamın ne olduğunu sorgulamayı bırakacak kadar özgürlük tanıyor.
- B) *Suç ve Ceza*'da Dostoyevski'nin, Rus halkını gözlemleyerek içlerinden çekip çıkardığı Raskolnikov edebiyat tarihinin en karanlık karakteridir. İşlediği suçun etkisiyle vicdan muhasebesine giren bir suçlunun hissettiklerini yazar başarıyla aktarmıştır.
- C) Stefan Zweig *Amok Koşucusu*'nda âşık olan bir adamın çılgınca koşmasını anlatır. Yazar bu eserinde aşkın, kahramanda yarattığı ruhsal çöküşü ustaca yansıtır.
- D) Yusuf Atılgan *Aylak Adam*'da öylesine başarılı bir karakter çizer ki yolda yürürken kendinizi Bay Ç. olarak görebilirsiniz. Yazar, sıradan insan portrelerini çizerken okurun vereceği tepkileri önceden öngörmesiyle dikkat çeker.
- E) Ömer Seyfettin'in *Kaşığı* adlı yapıtında, yazarın çocukluk yıllarına dair anılar saklıdır. Suçluluk psikolojinin çocuk kahramana başarıyla aktarılması eseri otobiyografik bir sınıfa sokmuştur.

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Uzunca bir süredir insanlara yardımcı olan ve ileride insanların yaptığı işleri de yapabilecek robotların hikâyelerini duyuyoruz. Tesla'nın tanıttığı robot da tam olarak bunu işaret ediyor. Geçtiğimiz günlerde gerçekleştirilen etkinlikte Tesla CEO'su Elon Musk, yeni projeleri olan Tesla Bot üzerinde çalıştıklarını duyurdu. Bu gelişmenin yapay zekânın geleceği için de çok büyük bir etkisi olacağı öngörülüyor. Projenin arkasındaki fikir ise hem günlük işleri yapabilecek hem de insanların yaptıklarını ve becerilerini aşabilecek bir robot üretmek. İlginç bir şekilde, Musk bunu şu anda pek çok insanın hayatını işgal eden ağır işlerin büyük bir kısmının yerini almak olarak hayal ediyor. Ayrıca sadece mesleki değil, market alışverişi ve diğer günlük işleri görebilmesi de görev tanımına dâhil olacak. Musk'ın proje ile alakalı en büyük hayali ise fiziki çalışmanın bir seçim olması.

20. Bu parçada söz edilen robotla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gelecekte insanların birçok işini yapacağı
- B) Şimdiki görev alanının dışındaki işlerde de kullanılacağı
- C) Yapay zekâ adına atılmış büyük bir adım olduğu
- D) Bazı özellikleriyle insan becerilerini geçeceği
- E) Ağır işlerde çalışan insanlara olan ihtiyacı azaltacağı

21. Bu parçada söz edilen Tesla Bot projesinin asıl amacı;

- I. günlük işleri yaptırmak,
- II. ekonomik yönden daha çok kâr etmek,
- III. insanların yeteneklerinin üstüne çıkmak,
- IV. market alışverişlerinde kolaylık sağlamak

numaralanmış ifadelerin hangilerinde belirtilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) III ve IV

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Plutarkhos'tan kolay kolay ayrılamam. O kadar dünyayı içine almış ki bu adam; ne yapsanız, hangi olmayacak konuyu ele alsanız bir taraftan gelir işinize karışır ve size türlü zenginlikler, güzelliklerle dolu cömert bir el uzatır. Kendini her gelene bu kadar kolayca yağma ettirmesi bayağı gücüne gidiyor. Yazar-ken eğer etrafımda ya da aklımın bir taraflarında birilerinden arta kalan düşünce kırıntılarının yoğunluğu varsa bu benim öz güvenimi sarsar. Bu öz güven sorunu yazıya da yansır. Ellerim titrer, kan basıncım artar. İşte o zaman düşüncelerim infilak eder.

22. Bu parçada yazar özellikle hangi kavram üzerinde durmuştur?

- A) Özlülük
- B) Nesnellik
- C) Yoğunluk
- D) Özgünlük
- E) Doğallık

23. Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserin akıcılığını engellemek
- B) Esin kaynağı olmak
- C) Yaratıcılık özelliğine gem vurmak
- D) Konu seçimini sınırlandırmak
- E) Farklı bakış açıları kazandırmak

1. Uzun yıllar İstanbul'da yaşayıp da Kadıköy ile Eminönü arasında vapurla seyahat etmemiş insan sayısı herhâlde pek az olsa gerek. Vapurla tarihî Haydarpaşa Garı'nın yakınından geçerken yapının arkasında yer alan yeşil bir alan görürsünüz. Hâliyle İstanbul'da hele de konumu nedeniyle değeri hayli yüksek böylesi mekânlarda yeşilliğin ancak mezarlıklarda görülebileceğini düşünüyorsanız yanılmıyorsunuz demektir. Zira burası Haydarpaşa İngiliz Mezarlığı'dır. Kırım Savaşı döneminde yapılmasına rağmen Osmanlı - İngiliz ilişkisinin resmî olarak başladığı Kraliçesi Elizabeth döneminden Mütareke yıllarına kadar geçen döneme göre yapmış pek çok İngiliz ile Britanya İmparatorluğu'na tabi asker, diplomat ve bazı İngiliz levantenlerin mezarı buradadır.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sohbet havası vardır.
- B) Karşılaştırma yapılmıştır.
- C) Görsel öğelerden yararlanılmıştır.
- D) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
- E) Örneklemeye başvurulmuştur.

2. (I) Kış bu sene erken bastırılmış, her tarafı beyaza bulamıştı, yollar, çatılar, ağaçlar, her yer... (II) Daha dün kahverengi ağırlıklıyken penceresinin manzarası bugün bembeyazdı. (III) Geceleyin yatakta kar yağacağını anlamış olsa da bu sabah çok şaşırmıştı. (IV) Pencerenin önünde kahvesini yudumlarken karşıdaki parkta, karların üzerinde bir şekil gördü. (V) İnsana benzeyen bu şeyi daha yakından görmek için dışarıya çıktı, şeklin yanına yaklaştığında bunun sarı saçlı, küçük genç bir kız olduğunu gördü.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde betimleyici öğelere yer verilmemiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. (I) Öğretmenlerin mutlaka izlemesi gereken filmlerden biri olan *3 Idiots (3 Aptal)*; 2009 yılı, Hint yapımı. (II) Filmde Hindistan'ın en iyi mühendislik okuluna giden üç arkadaş anlatılmaktadır. (III) Kahramanlardan özellikle diğerlerinden farklı bir öğrenci olan Rancho'nun en yakın arkadaşları Raju ve Farhan'ın hayatlarını değiştirmekle kalmayıp etrafındaki insanlarda da nasıl farkındalık oluşturduğuna şahit oluyoruz. (IV) Ülkemizdeki eğitim sistemi ile de çok benzerlikleri olan film, Hint eğitim sistemini eleştirmesi ve problemleri ortaya koymasıyla dikkat çekiyor. (V) *3 Idiots*, sistemde gençlerin nasıl kurban edildiğini ve hayatlarının nasıl söndüğünü çarpıcı bir şekilde gözler önüne seren çok başarılı bir film. (VI) Bu başarısında konusuyla farkındalık oluşturmaya çalışmasının ve klasik Hint filminden öteye geçmesinin payı var.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

4. (I) Günümüzde artan kitap ve yazar çeşitliliğine rağmen tek sokukta okuyabileceğimiz kitap sayısı tezat bir şekilde azalmıştır. (II) Ancak bu yazarları keşfedebilmek için edebî açıdan yoksun birçok kitap okumanız gerekmektedir. (III) Bir okuyucu olarak şunu söylemeliyim ki çağdaş yazarlardan oldukça az bir kesim okuma heyecanını yaşatabilmektedir. (IV) Peki, üzerinden yüzlerce yıl geçmesine karşın tüm ülkelerde en çok baskısı olan, derslerde okutulan ve artık "klasik" niteliğini kazanan kitapların ve yazarların sihri neydi? (V) Cümle kurabilmekten öte sıradan bir olay kurgusunu en etkili şekilde anlatmak ve yaşatmak ya yazarların sihri.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturmak için hangi ikisinin yerinin değişmesi gerekir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

5. Bazı evler sokağa değil, avluya bakar. Sokağa dönük yüzünde, insan boyunu aşan duvarlarında pencere dahi yoktur. Çoğunlukla taştan yapılır ve sağırdır. Sokağa bakan kafesli pencereler bu taş kısmın üzerinde yükselen ikinci katta bulunurlar. Evet, ev bahçeye, yani içe açılır. Burası mahrem bir alandır. Çiçek, meyve, sebze, havuzda su ile bir bakıma tabiatın devamıdır. Güzel ve ferahdır. Evin dış görünüşü sade ve vakurdur. Oymalar, ahşap bezemeler, göbekli geçmeli tavan süsleri, yük-lük ve çiçeklikler hep bu iç güzelliği hedef alır.

Bu parçadan hareketle evler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ailenin günlük yaşamı paylaştığı en güzel mekân olarak bilinmektedir.
- B) Tabiatla iç içe oluşturulduğunda yaşamın güzelliklerini görme olanağı sağlar.
- C) Sosyal yaşamdan gizlenen ve insanı korunaklı kılan yön-leri vardır.
- D) Barınak olarak kullanılmasının yanı sıra sanatsal özellikler taşımaktadır.
- E) Huzur ve dingin ortam arayanların vazgeçilmez mekânıdır.

6. İnci Aral, "Okumak ve Yazmak" başlıklı yazısında şöyle der: "Yazma yeteneği, okuma birikimi ve sağlam bir dünya görüşüyle dengelenip gelişir. Okumadan yazamayız. Okuma zevki almamış, kitaplarla arasında şöyle böyle bir sevgi ilişkisi kurulmamış biri, yazmayı aklına bile getirmez. Yazmaya özenmenin, anlatmayı öğrenmenin ve yazının derinliğini kavramanın öteki ayağı okumaktır."

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok okuyan kişilerin dünya görüşünün diğerlerinden farklı olduğu
- B) Okumanın yaşamı iyi anlamının en etkili yolu olduğu
- C) Önemli eserler ortaya koymanın her gün yazmayı gerektir-diği
- D) İyi bir yazar olmak için çağdaş yazarları takip etmek ge-rektiği
- E) Kitapları ve okumayı önemsemeyen kişilerin başarılı ki-taplar yazamayacağı

7. İnsanlığın, 1500'lü yıllarda matbaanın yaygınlaşmaya başla-masıyla birlikte yaklaşık 500 yılda uzaya çıkmasını sağlayacak bilgilere ulaşması hiç de kolay olmamış. Pek çok insan fikirleri ve yazdıkları nedeniyle çeşitli işkencelere maruz kalmış, idam edilmiş türlü zorluklarla karşılaşmış. Medeniyetin gelişimi sı-rasında, tam da burada Freud'un sözünü anmadan geçmek olmaz: "Tarihteki ilk medeni insan karşısındakini mızrakla öl-dürmek yerine ona hakaret etmeyi tercih edendir." Yine 1933 yılında Naziler, Berlin'de başlattıkları kitap yakma eyleminde Marx'tan Freud'a, Jack London'dan Erich Maria Remarque'a, Bertolt Brecht'ten Stefan Zweig'a ve Heinrich Heine'a kadar birçok yazarın kitabını yakarlar. Freud'un kendi kitaplarını da yakmaları üzerine söylediği şu söz, "Orta Çağ'dan beri epey ilerleme kaydettik, o zamanlarda olsak beni yakarlardı, şimdi kitaplarımı yakıyorlar." durumu özetlemektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Medeniyet tarih boyunca farklı şekillerdeki engellemelerle günümüze dek gelişimini sürdürmüştür.
- B) Birçok aydın, kendi döneminde türlü baskılara rağmen bil-diklerini söylemekten çekinmemiştir.
- C) Çağlar değiştikçe insanların bilime ve sanata bakış açısı da değişmiştir.
- D) Her aydın ve sanatçı karşılaştıkları zorluklara göğüs gere-rek eserler vermiştir.
- E) Orta Çağ'ın ilkel düşüncesi günümüz medeniyetinin oluş-masındaki en büyük engel olmuştur.

8. Gazete okurlarının bir gün içerisinde gazete okumaya ayır-dıkları sürenin yaklaşık 15 ile 25 dakika arasında değiştiği hesaplanmaktadır. İnternet kullanıcılarının haber okumak için ayırdıkları süre ise daha azdır. Bu nedenle eğer bir muhabirin iki otomobilin çarpışması haberini, öyküleyici tarzda, otomobil sürücüsünün sabah evinden ayrılmasıyla başlattığı düşünülür-se hikâye uzar ve pek çok okuyucu gazete okumaya ayırdığı süre içerisinde kazanın sonunda belki de otomobil sürücüsü-nün ölmediğini öğrenemez. Bu durum da haberlerin okunma oranını düşürür.

Bu parçada yazarın haber metinleriyle ilgili olarak vurgula-dığı özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğruluk
- B) Özgünlük
- C) Yalınlık
- D) Akıcılık
- E) Özlülük

9. Birden fazla çocuğu olan aileler de bilir ki her çocuğun diğere göre birçok farklı yönleri bulunmaktadır. Her çocuğun kişiliği, zekâ potansiyeli, ilgi alanı, yetenek alanı, öğrenme stili, birbirinden farklıdır. Aynı yaşta olmalarına rağmen farklı potansiyele sahip olan çocuklar arasında, akademik ve sosyal açıdan farklılıklar görülmekte; bu durum da bütün gününü okulda beraber geçiren çocuklar arasında çeşitli problemlere yol açmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanlara örnek gösterilemez?

- A) Kelime dağarcığı çok iyi olan bir kız çocuğu, arkadaşlarıyla oyun oynarken çok fazla şey bildiğinden dolayı arkadaşlarını yönlendirmek, grup içerisinde lider olmak isteyebilir.
- B) Eğer bir çocuk tarih kitapları okumayı çok seviyorsa ve tarihte yaşamış ünlü kişilerin hayatını araştırıyorsa öğrendiklerini akranlarıyla paylaşmak isterken olumsuz dönütler alabilir.
- C) Bilgi hazinesiyle öğretmenin ilgisini çeken bir öğrenciyi, arkadaşlarının görmesiyle birlikte sınıfta bir rekabet başlar ve bu da sınıf başarısını artırır.
- D) Astronomiye ilgi duyan bir çocuk kara delikler hakkında çok fazla bilgiye sahipse arkadaşlarının da kara delikler hakkında bilgiye sahip olması gerektiğini düşünebilir.
- E) Okul takımının en iyi oyuncusu olan öğrenciyi öğretmenin farklı davranması diğer öğrenciler arasında huzursuzluğa yol açabilir.

10. Şiir yazıyoruz ama niye yazdığımızı ve nasıl güzel mısralara ulaşacağımızı, pek düşünmüyoruz gibi geliyor bana. Günümüzde, bazı şairlerin aklını sırf meşhur olmak konusuna taktığını görüyorum. Oysaki bu arkadaşlarımız şunu iyi bilmelilerdir ki yazdıkları şiir, her yönüyle güzel olduktan sonra o ün, onları mutlaka bulacaktır. Ancak okumadan, geleneği ve şiir tekniklerini bilmeden, yazacaklarımızda, hem duygu hem de mana noktasında, neyi nasıl anlatacağımızı düşünmeden bu yolda başarı elde edebileceğimiz hayali pek inandırıcı gelmiyor bana.

Aşağıdaki sözlerden hangisi bu parçada yazarın düşüncesiyle örtüşür?

- A) Sanatın tüm inceliklerini bilmek, doğru ve güzel işlerle mümkündür.
- B) Ortaya koyduğu ürünü incelemeyen sanatçı yarına kalamaz.
- C) Sadece meşhur olmayı düşünen sanatçılar belli bir çevreye hitap eder.
- D) Şöhret, günün sonunda sanatın samimi gayesi ve mükâfatıdır.
- E) Sanatın gerçek amacından uzaklaşmak, ona yapılacak en büyük kötülüktür.

11. Söz, sadece bir dil bilimi kavramı değildir. O, aynı zamanda dilimizde görüş, düşünce ve öğreti anlamlarında da kullanılır. Yani o, kişiliğin en belli başlı ve toplu bir belirtisidir. Söz; insanın kendini ortaya koyuşu, meydana dikişi ve gözler önüne serilişidir. Fiil ve davranış, sözün içinde ve onu gerçekleştirecek bir haber, bir vaat gibi durur. Bir alternatif olarak değil, bir tamamlayış aşaması gibidir. Sözün bunca önemi, bizi uyarmakta; dolayısıyla her an onu eskitmemeli; daima hep taze, hep öğretilebilir ve hep dolu tutulmalıdır.

Bu parçadan hareketle "söz" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaygın anlamı dışında başka kavramlar için de kullanıldığı
- B) Kişinin kendini ifade etmesini sağladığı
- C) Eylemler tarafından gelişiminin bilgisinin verildiği
- D) Güncelliğinin ve gelişiminin insanların elinde olduğu
- E) Düşünceleri ifade etmede diğer araçlardan üstün tutulduğu

12. İnsanoğlu ilk önce ağır yükleri kendi kas gücüyle taşıdı. Sonra öküz, at, eşek ve deve gibi hayvanları evcilleştirerek, bu işi hayvanların kaslarını kullanarak gerçekleştirmeye başladı. Daha sonra yükleri ahşap plakalar üzerine koyup hayvanlara sürükletmek suretiyle taşımaya başladılar. Uzun bir zaman yükleri bu yöntemle taşıdıktan sonra yaklaşık olarak günümüzden 5.500 yıl önce Mezopotamya'da yaşayan bir bilge, ağacın gövdesinden bir disk kesip ortasına bir delik açmayı akıl etti. Belki de insanlık tarihinin en büyük buluşu, ismi bilinmeyen bu kişi tarafından gerçekleştirildi. Ancak ilk tekerlek, çömlekçilik alanında kullanılmıştır.

Bu parçada tekerleğin icadıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İcat edilmeden önce taşımacılıkta hayvanların kullanıldığı
- B) Ağaç gövdesine açılan delikle son şeklinin verildiği
- C) İcat edilmesine kadar insanların kas gücünü kullandığı
- D) İlk olarak bugünkü amacının dışında kullanıldığı
- E) Bilge bir kişinin ağacı kesip ortasını delerek icadına imza attığı

13. Hız değişikliğinin fazlaca yapılmadığı uçak yolculukları, en az araba ve otobüs yolculukları kadar yorucudur. Çünkü söz konusu olan hava taşımacılığı olduğunda yorgunluğa yol açan başka faktörler ortaya çıkar. Vücudumuz değişen irtifaya uyum sağlamak zorundadır. Kabin basıncı, vücudumuzun yüksekliğe uyum sağlamasını kolaylaştırır da yatağıımızdaki konfor söz konusu değildir. İkinci mesele dehidrasyondur. Kabin basıncını düzenlemek uçağın içindeki solunabilir havanın kompozisyonunun değişmesi anlamına gelir. Bu yüzden kabin içindeki hava, yeryüzündeki havadan %15 daha kurudur. Aslında bu, uçaktaki yemeklerin tadının neden normalden daha kötü geldiğini de açıklar. Bununla birlikte uçuş sırasında yoğun bir gürültü ve titreşime maruz kalırız. Bazen bu olumsuzluklara türbülansın neden olduğu daha yoğun sallantılar eklenir. Vücut, bu sallantılar içinde duruşunu korumak için sürekli olarak kendisini dengelemeye çalışır.

Bu parçadan hareketle uçak yolculuğu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Kabin basıncı üzerinde yapılan değişiklikler, yemeklerin tadının kötüleşmesine sebep olur.
- B) Yolculuk esnasında meydana gelen sallantılarda vücut, dengeleme eğilimine girer.
- C) Vücudun yüksekliğe uyum sağlaması için kabin basıncında düzenleme yapılır.
- D) Kara yolu yolculuğuna göre daha az hız değişikliği söz konusudur.
- E) Kabin içindeki havanın yeryüzündeki havadan daha kuru olması bazı olumsuzlukları beraberinde getirir.

14. Vücuttan havaya sürekli olarak karbondioksit, ısı ve koku yayılır. Dişi sivrisineklerin vücutlarındaki sensörler, insan vücudundan yayılan bu işaretleri fark etmek üzere gelişmiştir. Çünkü bu işaretler, sivrisineğin besin bulduğu anlamına gelir. Yoğun bedensel aktivitelerden sonra vücuttan yayılan ısı, karbondioksit ve koku miktarı arttığından insanlar sivrisinekler için daha cazip hedefler hâline gelir. Bu durumda da insanların başının üstündeki sivrisinek halesi giderek kalabalıklaşır. Sivrisinekler, özellikle insan terinin içinde bulunan oktenol adı verilen kimyasal maddeye yönelir. Bu yüzden daha çok terleyenler, sivrisinekler için daha caziptir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Oktenol adlı kimyasal, daha çok, terleyen insanlarda bulunur.
- B) Sivrisinekler terleyen insanlara daha fazla yönelir.
- C) Bedensel etkinlikler sonucu vücuttaki bazı salgılarda artış meydana gelir.
- D) Dişi sivrisineklerde ısı ve kokuyu algılayan sensörler vardır.
- E) Vücuttan yayılan karbondioksit, ısı ve koku, sivrisinekler için besin kaynağına işaret eder.

15 ve 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Cep telefonu ile çoğunlukla "anı yakaladığımız" fotoğraflar çekeriz. Ancak yakaladığımız "an"a her zaman ortalama göz hizası olan 1 metre 65 santimetreden bakmak zorunda değiliz. Işığı doğru kullanır, kadraja doğru nesne ya da mekânları alır hatta kadrajımıza cisimler ekleyerek zenginleştirirsek telefonla da harika kareler yakalayabiliriz. İyi fotoğraf demek; kompozisyonunuzu en iyi, en etkileyici ışıkla çekmek demektir. Doğru yerde yakalayacağınız gölgelerin oluşturduğu karanlıklar size etkili fotoğraflar çekme şansını verecektir. Profesyonel makinelerde diyafram ve pozlama süresi gibi manuel ayarlar, fotoğrafta istediğiniz etkiyi yaratmakta büyük yardımcıdır. Ne yazık ki bu ayarlar cep telefonunun standart kameralarında ya yoktur ya da çok kısıtlıdır. Mutlaka manuel ayarlama yapmak istiyorsanız bunu sağlayacak çeşitli uygulamaları yüklemeniz gerekir.

15. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi cep telefonu ile iyi fotoğraf çekme tekniklerinden biri değildir?

- A) Çekilecek görüntünün ışıkla uyumlu olmasını sağlamak
- B) Gölgelerin oluşturduğu karanlıktan yararlanmak
- C) Diyafram ve pozlama ayarlarını yapmak
- D) Kadraj ve nesne arasında belli bir mesafe olmasına dikkat etmek
- E) Kadraja girecek görselleri iyi seçmek

16. Bu parçaya göre cep telefonlarının kameralarının profesyonel makinelere göre eksikliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kadraj ebatının küçük olması
- B) Bazı manuel ayarlamaların yetersiz kalması
- C) Gölge ve ışık dengesinin sağlanamaması
- D) Çeşitli uygulamaları yüklemeye yetersiz olması
- E) Belli bir mesafenin altında çekime izin vermemesi

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Teleskoplar 20. yüzyılda giderek güçlendikçe evrenin gerçek büyüklüğünü daha iyi anlamaya başladık. Gök bilimciler, galaksimiz dışında hiç durmaksızın genişleyen bir evrene dağılmış milyarlarca başka galaksinin de olduğunu keşfetti. Aynı zamanda Einstein'ın cisimlerin kütleçekim etkisi altında nasıl hareket ettiğini ayrıntılarla gösteren genel görelilik teorisi sayesinde teorik kozmolojide de ilerlemeler kaydedildi. Gözleme ve teoriye dayalı bu iki gelişme bir araya gelince araştırmacılar şaşırtıcı bir sonuca vardı. 20. yüzyılın sonunda anlaşıldı ki tüm bu milyarlarca gözlemlenebilir galaksi, var olan her şeyin çok küçük bir parçasıydı. Evrenin bilinmeyen %95'i karanlık madde ve karanlık enerji adlarıyla anılıyor ama bunların birbirinden çok farklı şeyler olduğu anlaşıyordu. Burada "karanlık" kelimesi "bilinmez" anlamında kullanılıyor. Onları doğrudan gözlemleyemiyoruz ve ne olduklarını bilmiyoruz. Ama onları koyu renkli olarak düşünmek hatalı olur. Mesela kozmik tozu koyu renkli olarak düşünebiliriz çünkü bizimle parlak bir gök cismi arasına girdiği zaman onu koyu renkli görürüz. Ama karanlık madde ve karanlık enerji tamamen saydam.

17. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Uzay teknolojisindeki araçlar geliştikçe bazı gerçekler gün yüzüne çıkmıştır.
- B) Evren biliminin ilerlemesinden Einstein'ın görelilik teorisi etkili olmuştur.
- C) Bazı teorilere göre evrenin genişlemesi, cisimlerin kütleçekimi sayesinde.
- D) Karanlık madde ve karanlık enerji doğrudan gözlenemeyen özelliklere sahiptir.
- E) Evrenin büyük bir kısmı tam çözülemeyen unsurlardan meydana gelmiştir.

18. Bu parçaya göre gök bilimcilerin şaşkınlığa uğramalarının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılan gözlemlerin, evrenin çok küçük bir bölümünü aydınlatması
- B) Einstein'ın genel görelilik kavramının kütleçekimini açıklaması
- C) Karanlık madde ve karanlık enerjinin tespit edilmesi
- D) Karanlık madde ve karanlık enerjinin aslında saydam olması
- E) Evrendeki galaksilerin sürekli genişleyen bir yapıya sahip olması

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilgiye erişebilmek vazgeçilemez temel bir ihtiyaç hâline geldi. Bilgiyi öğrenmek, düşünmek, anlamak ve hissetmek için, maddi bir amaca ulaşmak için, değer yargıları oluşturmak için aklımızda işliyoruz; kaydediyoruz; hatırlıyoruz. Gerektiğinde işimize geldiği gibi değiştirebiliyor, bilgiden türettiğimiz yeni gerçeklikleri savunabiliyor ya da daha masumca bakacak olursak "yanlış hatırlıyoruz". Kısacası bilgiyi aslında biyolojik varlığımız ve vücut makinemizin haricinde, beynimizi ve ruhumuzu beslemek, tatmin etmek, geliştirmek için bir yakıt olarak kullanıyoruz. Karşılığında birey oluyoruz, vatandaş oluyoruz. Taraf-tar, ebeveyn, eş, arkadaş, öğrenci vb. aklımıza gelebilecek çok sayıda toplumsal sıfatı da üstleniyoruz. Hepsinin toplamında insan oluyoruz.

19. Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her insan yaşamı boyunca edindiği bilgileri zamanı gelince kullanır.
- B) Birey olmanın özünde doğru bilgiye erişme vardır.
- C) Kişinin yaşadığı çevrede değer kazanması, toplumsal kimliğine bağlıdır.
- D) Toplumsal rollerin üstlenilmesinde bilgi en gerekli araçtır.
- E) Bilgi, özü itibarıyla insanı sosyal çevresinde başarıya ulaştırır.

20. Bu parçada bilgi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üzerine eklenerek yeni şeyler türetilbildiği
- B) Sosyal sınıfların birbirinden ayrılmasında etkisinin olduğu
- C) İnsanların çıkarları uğruna değiştirdiği bir yapıda olduğu
- D) İnsanların manevi yönünü gelişmesinde kullanıldığı
- E) Birey olma yolunda insanlara bir araç görevi üstlendiği

21. Yirminci yüzyılın en etkili düşünürlerinden biri olan John Dewey, deneyim metafiziği olarak nitelenen felsefi anlayışı üzerine yeni teoriler ortaya atan ve bu anlayış ile farklı disiplinleri karşılaştırıp bir araya getirerek yeni bir anlam yaratmaya gayret eden bir yazar olarak dikkat çekiyor. Dewey'e göre deneyim, insanın yalnızca doğayla (çevreyle) kurduğu ilişkiden hareketle açıklanamaz. Bu ilişkiye kültürü de katmak gerekir. Neticede insan, içinde doğduğu kültür üzerinden bir anlam yaratır ve bu anlam, nitelenebilen bir deneyim üzerinden bütünlüğe kavuşur. Bu noktada ise sanat ortaya çıkar. Hâlihazırdaki belirli deneyimin yeniden ve özgün bir biçimde ortaya çıkmasına sebep olur. **Bu parçadan John Dewey ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

- A) Deneyim üzerine görüşlerine
- B) Farklı disiplinleri karşılaştırma sebebine
- C) Sanatın ortaya çıkmasıyla ilgili teorisine
- D) Felsefi anlayışını oluşturan düşüncesine
- E) İnsan davranışlarının kökeniyle ilgili fikirlerine

22. Küresel düzeyde milyon dolarlardan söz edilen bir ekonomi dönüyor video oyunlarının etrafında. Yurt dışında birçok üniversite ve kolejde video oyunu tasarımı, programlanması doğrultusunda dersler ya da bölümler var. Konu üzerine pek çok sempozyum düzenleniyor; akademisyenler, bizde çocuk eğlencesi diye pek dikkate alınmayan video oyunları hakkındaki tespitlerini sunuyor bu sempozyumlarda. Kimi üniversitelerimiz "Bilgisayar Oyunu Tasarımı", "Bilgisayar Oyunları ve Simülasyon" gibi derslere birkaç yıldır müfredatlarında yer vermeye başladılar ancak yurt dışıyla kıyaslandığında elbette olaya daha yeni başladığımızı söylenebilir.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Video oyunları etrafında çok büyük kazançlar elde edilebilmektedir.
- B) Video oyunları ülkemizde sadece eğlence olarak görülmektedir.
- C) Ülkemiz dışında video oyunlarına büyük ilgi gösterilmektedir.
- D) Video oyunları üzerine bilgilendirici tartışmalar düzenlenmektedir.
- E) Bazı üniversitelerimizde video oyunları üzerine dersler verilmektedir.

23. Amerika'da bir okulda ilginç bir deney yapılır. Özel bir sınıf oluşturulur ve bir grup öğretmen bu sınıfa verilir. Öğretmenlere, bu sınıftaki öğrencilerin çok seçme öğrenciler olduğu söylenir. Öğrencilere de aynı şekilde, öğretmenlerinin çok seçme öğretmenler oldukları belirtilir. Yıl sonunda, sınıfın başarısı harikadır. Okul müdürü, o öğretmenlerle bir toplantı yapar ve sınıfın gerçekte kurayla, gelişigüzel bir şekilde oluşturulduğunu açıklar. Bunun üzerine öğretmenler, "Bu durumda demek ki biz süper öğretmenleriz." derler. Müdür cevap verir: "Hayır, sizler de kura ile seçildiniz."

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Rastgele yapılan tercihler, sonuçları bakımından da birtakım bilinmezlikler içerir.
- B) Birey, kendisine biçilen rolün ötesinde işlere zorlandığında başarısız olması muhtemeldir.
- C) Kişiyi başarıdan alıkoyacak engeller kalkınca başarı da kaçınılmaz olur.
- D) Doğru yönlendirmeler ve olumlu bir dil sayesinde eğitimde başarı oranını yükselir.
- E) Eğitim, birçok unsuru barındırdığı için başarı kendiliğinden olmayabilir.

1. Tüm bitkiler ve hayvanlar gibi eklem bacaklılar şubesine ait böcekler sınıfı da günlük aktiflik - pasiflik döngüsünü kontrol eden biyolojik bir ritme sahiptir. Böcek türlerinin birçoğu ya sadece gündüz ya da sadece gece aktiftir. Kalan vakitlerinde ise dinlenirler. Böceklerde uyku aşamaları türümüzünkünden farklılık gösterir. Örneğin karasal memelilerde ve kuşlarda görülen, uykunun rüya görme ile ilişkilendirilen bölümü olan Hızlı Göz Hareketi (REM) evresine böceklerde rastlanmaz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Benzetme
B) Öznellik
C) Tartışma
D) Tanımlama
E) Karşılaştırma

2. (I) İyi ve erdemli insan olmak, sağlam karakterli bireyler yetiştirmek her ailenin, okulun ve toplumun en önemli hedeflerinden biridir. (II) Çünkü sağlam karakterlilik sadece bireyleri değil, toplumun da huzurlu ve mutlu olmasını sağlar. (III) Bu hedefi gerçekleştirmek toplumsal kültür değerlerinin gelecek kuşaklara aktarılmasına bağlıdır. (IV) İnsanı mutlu, toplumsal yaşamı huzurlu hâle getirmek için sosyal bilimciler yıllardır; "karakter nedir, doğuştan mı gelir, sonradan mı kazanılır, değiştirilebilir mi, eğitimi nasıl gerçekleştirilir" sorularına yanıt aramaktadır. (V) İnsanların birçoğu da karakter özelliklerinin kalıtımla geçtiğine, doğuştan var olduğuna inanırlar. (VI) Buna gerekçe olarak da çocukların karakter özelliği bakımından anne babalarına benzemelerini gösterirler.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
B) III
C) IV
D) V
E) VI

3. (I) Yerli ama daha çok yabancı birçok toplumbilimci için modernitenin köklerini en çok "Rönesans"ta aramak bir gerekliliktir. (II) Bilhassa sanatla ilgili konuşurken aklımızın bir kenarında tuttuğumuz bu kavram aslında sosyolojik olarak da önemli bir etki alanına sahip. (III) Dönemin sanatla beraber değişen, gelişen sosyal düzenlemelerine dikkat ettiğimizde çok da aykırı bir şeyden söz edilmediğini kabul ederiz zaten. (IV) Rönesans 15 - 16. yüzyıl İtalya'sında ortaya çıkmış bir fikir hareketidir. (V) Ancak ne olursa olsun söze önce İtalyan Rönesansı'ndan girilir çünkü işaret noktası asla değişmeyecektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

4. Şiir yazmaya yeni başlayan her şair aday; yoğun duygularla, yoğun bir hüznle ve acıyla yazılan şiirde biçimi öteleyip, şiirin oluşum aşamasındaki duyguyu merkeze alarak şiiri tamamlar ve şiir yazdığına inanır. Şiir yazmaya başlayan kişi, şiiri oluştururken genellikle kendini çemberin içinde tutar; şiirine dışarıdan bakamaz ve biçimi göz ardı eder. Bu yüzden şair hayaller, acılara ve tutkulara bu bağlam içinde esir kalır ve gelişimine ket vurulur şiirin. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Ancak unutulmamalıdır ki şiirde önemli olan, biçimden öte anlam ve söyleyiştir
B) Buradan hareketle şair adaylarının yaşadığı duygu yoğunluğunu unutmamak gerekir
C) Şiiri ön plana çıkarmak için şair adaylarının kendinden önceki şairleri de izlemeleri gerekir
D) Yani şiir, duyguyu ön plana almaktan öte düşüncüyü ve dolayısıyla biçimi göz ardı etmemeyi gerektirir
E) Gençler gibi usta şairler de şiire bir parça kendi yaşamlarını ve tecrübelerini aksettirir

5. Tüm ilaçlarda olduğu gibi aşı üretiminde de çok büyük kısıtlamalar ve yakın takip eşliğinde araştırmaların yürütülmesi gerekiyor. Aşının ilk önce laboratuvarda olumlu sonuçlar vermesi ve bu sonuçların tutarlı olması bekleniyor. Laboratuvarda olumlu sonuç elde edilmesinin ardından üç fazda denemelere geçiliyor. Tedavi, birinci fazda 50 - 100 kişilik bir grupta deniyor. Bu denemelerin başarılı olması durumunda giderek artan sayıda kişilerle deneyin yapıldığı ikinci ve üçüncü faza geçilebiliyor. Ancak bu evrelerin herhangi birinde elde edilecek olumsuz sonuç tüm çalışmaları en başa sarıyor ve laboratuvara geri dönülüyor. Uzmanlar, aşı çalışmalarının evrelerini anlatırken bunun 10 binlerce kişi üzerinde denenmesi gerektiğine vurgu yapıyor. Elbette tüm bu deneyler, uzun bekleme süreçlerini de beraberinde getiriyor. Tüm aşamalardan geçen bir aşı son olarak tescil ettiriliyor ve böylelikle üretime geçilebiliyor.

Bu parçada aşı üretim aşamalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aşının işe yarayıp yaramadığı ile ilgili binlerce kişi üzerinde test yapılır.
- B) Aşı denemelerinin sağlıklı sonuç vermesi için uzun bir süre beklenmesi gerekir.
- C) Aşı deneyleri ilk önce laboratuvar ortamında gerçekleşir.
- D) Faz çalışmaları sırasında beklerken sonuç alınmazsa işlem başa döner.
- E) Laboratuvarda yapılan çalışmalar faz çalışmalarında kullanılacak kişi sayısı hakkında bilgi verir.

6. Sözcükleri, bir romanı okuyan herkes farklı yorumlayabilir. Tıpkı bir kıyafeti herkesin farklı taşıyabileceği gibi... Her ikisi de bu bağlamda devamlı yaşayan, kendini yenileyen bir yapıda, farklı insanlara aktarılabilir; nesilleri tanımlayabilir. "Edebiyat olmadan moda nasıl olurdu?" diye sormuştu efsanevi editör Diana Vreeland. Sezon koleksiyonları bu sorunun yanıtını arıyor gibi. Jonathan Anderson'dan Maria Grazia Chiuri'ye kadar şairlerin bir dizesi, sözlü tarihin bir parçası olan efsaneler ya da Agatha Christie'nin kurgusu, tasarımcıların yaratıcı dünyalarını şekillendirdiler. Romantik dönemden postmodern eserlere kadar kıyafetler hep karakterlerin dünyasına girmemiz için birer ipucuydu. Kim olduklarını ele veriyordu, detaylar yardımıyla karakterle daha sıkı bir bağ kurmamızı sağlıyordu.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebî eserlerin modaya etkisi
- B) Moda ve sanat arasındaki ilişki
- C) Edebiyatta modanın yeri hakkındaki görüşler
- D) Yazarların modaya bakışının yansımaları
- E) Roman karakterlerinin kurgusal kıyafetleri

7. Dünyada olup biten şeylerin bir kısmı elimizdedir, bir kısmı elimizde değildir. Elimizde olanlar fikirlerimiz yaşayışımız, arzularımız, eğilimlerimiz, nefretlerimiz bir kelimeyle bütün hareketlerimiz; elimizde olmayanlar eşya, mülk, şöhret, bir kelime ile hareketlerimiz arasında olmayan şeylerdir. Elimizde olanlar tabiatları icabı hürdürler, hiçbir şey onları durduramadığı gibi onlara engel de olamaz. Elimizde olmayanlar ise zayıf, esir, boyunduruk altında, binlerce engel ve terslik içinde olup bütün bütün bize aykırıdır.

Bu parçadan çıkarılacak düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı şeylerin insanın doğasına aykırı olması
- B) Varlığın gelip geçici bir durum olması
- C) Dünyada bazı şeylerin elimizde olmaması
- D) Duyguların özgür, nesnelerin ise tutsak olması
- E) Elimizde olanların ve olmayanların insanı şekillendirmesi

8. Çocukları basılı sözden soğutan sebep, öğretici olmayı her şeyin başında tutmamızdır. Ders vermeyen, hem de bunu açık seçik biçimde yapmayan hiçbir yazınsal yaratı ana dil öğretiminde yer almaz. Yazıların seçiminde, işlenişinde başat ölçütür ders vericilik. Bir yazı, bir şiir ne denli dil tadı taşırsa taşırsın, ne denli güzel, renkli ve zengin bir yaşantı birikimiyle yüklü olursa olsun öğretici değilse, ders vermiyorsa beş para etmez. Burada Goethe'nin o ünlü sözünü anmakta yarar var: "Bir şey ki salt ders vermekle kalır, duygu dünyanın sınırlarını genişletmede hiçbir katkısı olmaz, o şeyden nefret ederim ben."

Bu parçada yazarın yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazınsal yaratıların tümünde öncelikli hedefin ders verme olması
- B) Edebî eserlerde sanatçıların dilin anlam zenginliğine dikkat etmemesi
- C) Ders vermeyen ürünlerin çocukları eğitmede yetersiz kalması
- D) Ana dil öğretiminin sadece edebî eserlerle sağlanması
- E) Edebî yapıtların öğreticilik yönünün zayıf olması

9. Bazı kişiler genellikle ilişkilerini emir ve komuta sistemine göre yürütmeye çalışır. Bunun dışına çıkıldığında öfkelenir ve agresif, pasif - agresif davranışlar sergiler. Karşısındaki kişinin hayatı onu ilgilendirmez. Eğer ilgi gösteriyor ise genellikle bunu rutinsel gereklilik olarak gördüğü için yapar. Toplamda bütün ilişkisel boyutlar değerlendirildiğinde bu tip insanlar benmerkezci yapıdadır. Ancak nadiren de olsa hayatlarının bazı dönemlerinde pişmanlık yaşarlar. Pişmanlık yaşadıkları fark edildiğinde ise genelde kendilerini dışa kapatırlar.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki sözlerin hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Agresif kişiler başkalarını kırmaktan çekinmez.
- B) Otoriteyi elde tutmak için sert olmak gerekir.
- C) Her şeyden pişman olmak, benmerkezci bir düşüncedir.
- D) Pişmanlık kimilerine göre bir zayıflık göstergesidir.
- E) Pişmanlık duygusu olan insanlar daha merhametlidir.

10. Eski toplumlarda insan, ürettiği kadarını tüketiyordu. Kişi, daha fazla tüketmesini gerektirecek tarzda görsellere maruz kalmıyor, yeni çıkan ürünlerin ihtiyacı olduğu izlenimini taşıymıyordu. Zihni gereksiz birçok nesne ile kirlenmediği için ederi kadarını tüketiyordu. Günümüzde teknolojinin hızla yol kat etmesi bu durumu nerdeyse tamamen değiştirdi. Sürekli önümüze sunulan ve çeşitli görsel algıya oynanan yanılgı sebebiyle kişi, gördüğüne sahip olma arzusu içinde oluyor. İhtiyaç dışı olsa dahi o ürüne ulaşmak için içinde çevresel faktörlerin de etkisiyle uyanan gözlem gücüne, engel olamıyor ve neticede ihtiyaç dışı alım gerçekleşmiş oluyor. Sonuç ise o ürüne kavuştuktan sonra başka bir ürüne duyulan güçlü dürtüdür.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Tüketim alışkanlığının en önemli özelliği, yeni ürünle temas başladığında onu alma hissinin ortaya çıkmasıdır.
- B) İnsanlar herhangi bir ürünle ilk defa karşılaştıklarında o ürüne karşı bir merak duygusu güderler.
- C) Yeni olanı alma isteği, eskisinin artık görevini yerine getirememesiyle ilgilidir.
- D) Bireyin yeni olan bir ürünü istemesi, bilinçaltında önceden var olan tüketim eğiliminden kaynaklanmaktadır.
- E) İlk defa karşılaşılan bir ürünü talep etme, daha çok tüketim toplumlarında görülür.

11. **Gazeteci:**

(I) ----

Müziyen:

- Evet, zaman içinde çok besteler de söyledim ancak geçen süre içinde bu ustaları anlamaya başladıkça ibre bu yana kayıyor biraz daha. Kıymetlerini daha iyi anlamaya başlıyorsunuz. Her tarzda müzik dinliyorum ancak türküler öyle şeyler anlatıyor ki siz hayat içinde olgunlaşmaya başlıyorsunuz aynı türkü de sizinle olgunlaşıyor.

Gazeteci:

(II) ----

Müziyen:

- Elimden geldiğince ancak tam türküler gibi yaşamak için doğada yaşamak lazım. Betonlaşmış bir şehirde yaşayarak tam olarak türküler gibi yaşayamıyorsunuz. Ne kadar doğaya yakın yaşanırsa türkülere de o kadar yakın yaşanmış olursunuz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Türküleri seçerken kaynağınız daha çok neler oluyor?
II. Türkülerin yaşamınızda birtakım değişimler yarattığını düşünüyor musunuz?
- B) I. Türkülerin diğer müzik türlerinden ayrıldığı noktalar var mıdır?
II. Türkülerinizin özgün olması için diğer türkülerini inceler misiniz?
- C) I. Yeni besteler de söylemenize rağmen daha çok usta malı eserlere yer vermenizin sebebi nedir?
II. Peki, mana olarak daha iyi algıladığınız türküler gibi bir hayat mı yaşarsınız?
- D) I. Usta sanatçıların yolundan gitmek, piyasaya yeni girmiş bir sanatçıya neler katar?
II. Türküleri daha iyi okumak için onların hikâyelerini yaşamak mı gerekir?
- E) I. Zaman geçtikçe sanat anlayışınızda bir değişim olduğunu düşünüyor musunuz?
II. Şehir yaşamının, türkülerini kısıtladığı veya baskıladığı söylenebilir mi?

12. Boston Dynamics geçtiğimiz günlerde dünyanın en gelişmiş insansı robotu Atlas'ı açık alanda koşup önüne çıkan kütüklerin üzerinden atlarken gördüğümüz bir video yayınladı. Bu son derece dikkat çekici bir mühendislik başarısı olsa da insansı robotlardan korkmak için henüz erken olduğunu hatırlatmakta fayda var. Evet, iki bacağı olan bir robotun engebeli zeminde koşması ve inanılmaz bir hızla zıplaması epeyce zor. Zira bunlar çok hassas denge ve refleksler gerektiren şeyler. Bu tür insansı robotlar, insanların hareket edebildiği her alanda robotların da hareket edebilmesini sağlama yolunda önemli bir başarı oluşturunuyor.

Bu parçada söz edilen robotla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fiziksel olarak insana ait özellikler taşıdığı
- B) Yaptığı hareketlerin oldukça zor olduğu
- C) Robotlar hakkındaki kanıları değiştirdiği
- D) Kendi türünde dünyanın en gelişmiş robotu olduğu
- E) Çekilen bir videoyla tanıtımının yapıldığı

13. Çocuğun dünya algısı herhangi bir yetişkine kıyasla daha gerçek ve maddeseldir. Absürt hikâyeler bile onun için gerçektir. Aslında çocuk, bir yetişkine göre gerçekliğe daha yakındır ve gerçekliği zihninde kavrayabilir. Yetişkinlikte ise beklenti, gelecek, töre, toplumun görüşü, ailenin ve arkadaşların düşünce kalıpları, yargıları tarafından sürekli çekiştirme, itip kakma hâli mevcuttur. Birey oradan oraya savrulur ve en sonunda homojenleştirilmeye çalışılan heterojen yığınlardaki çökeltilerden biri olur. Çocuk ise mizacının doğurduğu dünyasında bir yaşam kurar kendine.

Bu parçaya göre çocuğun,

- I. Kendine hedef belirlemede yönlendirmelere açık bir tavır sergiler.
- II. Kendi kişiliğine göre farklılık arz eden bir yapısı vardır.
- III. Gerçeklik olgusunu maddi unsurlara göre şekillendirir.
- IV. İçinde yaşadığı toplumun beklentilerinden uzak bir dünya kurar.

özelliklerinden hangisiyle yetişkinlerden ayrıldığı söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve IV

14. Fobofobi, fobiden korkmak anlamına gelir. Fobofobiden muzdarip olanların genellikle bir hatta birkaç fobisi daha vardır. Anksiyete bozuklukları ve panik atakla ilişkili olarak görülür. Fobofobi, daha fazla fobi geliştirmekten korkma nedeniyle ortaya çıkar. Eğer bir fobi listesi varsa bunları düşünmeye başladığınızda daha endişeli ve daha gergin hissedersiniz. Bu da uyku ve yemek düzenini olumsuz etkiler ve bu olumsuz etkiler panik bozukluğa yol açabilir. Fobofobi de kişinin takıntılı bir şekilde fobisiyle ilgili şeyleri düşünmesi ya da bunları hatırlatacak şeylerle karşılaşması sonucunda tetiklenir.

Bu parçadan hareketle "fobofobi" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değilmemiştir?

- A) Ortaya çıkmasındaki etkenlere
- B) Terimsel olarak tanımına
- C) Neden olduğu olumsuz durumlara
- D) Kişiler üzerindeki etkisine
- E) İnsanlardaki biyolojik etkilerine

15. Sabahın bütün mutluluğu ve sevinciyle gittiğiniz yerde "Günaydın" deyip selam verdiğiniz bir kişinin selamını almayıp kaşlarını çatması ve konuşmaması, sizde olumsuz duygular yaratacak ve bir anda mutluluğunuzu götürecektir. Ya da sabah mutlu bir şekilde selam verip "Nasılsın?" diye sorduğunuz bir arkadaşınızın size "Kötü" şeklinde cevap vermesi de sizi olumsuz etkileyecek, bütün enerjinizi bir anda yok edecektir. Eğer biz sürekli bu insanlarla beraber olursak bir süre sonra tükenmişlik hissi yaşamaya başlarız. Öyleyse yapmamız gereken; mutlu, huzurlu, düşünen insanlarla birlikte olmak.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada anlatılanlarla örtüşmez?

- A) Hakiki dost, güler yüzlü arkadaşlarına huzur ve mutluluk veren insandır.
- B) Nasıl bedenimizin havaya, suya ve yemeğe ihtiyacı varsa ruhumuzun da iyi duygulara ve düşüncelere ihtiyacı var.
- C) Üzüntünüzü, sıkıntınızı eğer güler yüzlü birine anlatırsanız içiniz ferahlar; aksine karamsar, suratı asık birine anlatırsanız kalbiniz sıkıntı içinde kalır.
- D) Kişinin bu dünyada sahip olduğu en büyük ve en masrafsız serveti gülümsemedir ve bu servet harcamakla bitmez.
- E) Eğer kişi gülümseme konusunda cimri davranıyorsa etrafındakilerin dertleri büyümeyiz, aksine küçülür.

16. Agatha Christie'ne ait okuduğum ilk kitaptı. Tabii ki son da olmayacak. Çok sevdiğim bir arkadaşımın tavsiyesi ile okudum ve hayran kaldım. O ne muntazam üsluptur. Kesinlikle su gibi akıp giden bir kitap oldu benim için. Gereksiz detaylar yok, her şey net ve sade bir şekilde anlatılmış. İlk sayfadan insanı meraklandırıyor ve bir an önce bitmesi için dua ediyorsunuz, aslında bitmemesini de çok istedim içten içe. Çok hoşuma gitti kedi fare oyunu. Harika bir kurgu olmuş hatta ben detayları yazıp not aldım katili bulmak adına ama tabii ki başarılı olamadım çünkü işin içinden çıkamıyorsunuz. Sonlara doğru aslında şüphelerim doğru çıktı ama yinede nokta atışı yapamadım.

Bu parçada söz edilen eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Akıcı bir üsluba sahiptir.
- B) Polisiye roman türünün özelliklerini yansıtır.
- C) Okuyucuda merak duygusu uyandırmaktadır.
- D) Okuyanların, sonuna dair fikirlerini ters köşe etmektedir.
- E) Yazarının aynı türde yazdığı eserlerinden ilkidir.

17. Her bireyin var olduğu bu dünyada yaşamını idame ettirebilmek adına belli bir çaba göstermesi ve bu çabanın var olabilmesi adına da öncelikli uyarıların etkisi altına girebilmesi gerekmektedir. İşte buna motivasyon veya bir diğer adıyla güdülenme diyoruz. İşini bilen bu kişiler -bunlardan kastım sporu profesyonel olarak yapan bireyler- zaten motivasyon adına kendi benlikleri dışında dış faktörlerden de yardım almaktadırlar. Bunlar fizyoterapistler, psikologlar veya özel antrenörler olabilmektedir. Tabii sporu hayatı için yapanların dışında kendini gerçekleştirme, toplumda saygı kazanma veya içinde taşıdığı güdülerini bastırabilme yolunu arayan bireyler de yapmaktadır. Gerek profesyoneller gerekse sıradan bireylerin bu doğrultuda ihtiyaç duyduğu şey, hedefe ulaşmada kendisini bir adım ileri götürebilecek olan motivasyon faktörüdür.

Yukarıda anlatılanlara göre bu parçaya verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Başarıda Altın Kurallar
- B) Sporda Başarı
- C) Motivasyon ve Spor
- D) Spor Hayatı ve Emek
- E) Bireysel Motivasyon

18 ve 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yeni bir güne gözlerimizi açtığımızda fiziksel olarak uyanma gerçekleşir ancak önemli olan biyolojik uyanmadır. Uyanmamız demek her zaman metabolizmamızın da uyanması demek değildir. Tüm gece aç kalmanın ardından enerji ihtiyacımızın karşılanabilmesi ve metabolizmamızın da uyanabilmesi için kahvaltı yapmanın önemi çok büyüktür. Yani kahvaltı yapmak metabolizmamızı hızlandırmaktadır, aksi hâlde kahvaltı yapmadığımız zamanlarda metabolizmamız yavaşlamakta ve yavaşlayan metabolizmamız ile birlikte iştah artmaktadır. Artan iştah ile gün boyu istemeden yemek yemektediriz. Bu nedenle zayıflama veya kilo koruma dönemindeyse iştahımızı kontrol altında tutmak ve metabolizmamızın hızlanmasını sağlamak için kahvaltı yapmak oldukça önemlidir.

18. Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Sağlıklı metabolizma için kahvaltının öneminden
- B) Günlük yaşamda metabolizmayı etkileyen unsurlardan
- C) Diyet yaparken dikkat edilmesi gerekenlerden
- D) Kahvaltıyı hangi şekilde yapmak gerektiğinden
- E) Kilo almaya neden olan faktörlerden

19. Bu parçaya göre iştahın artmasının asıl sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biyolojik uyanmaya geçilmemesi
- B) Vücudun gece besin alamaması
- C) Kahvaltı yapılmaması
- D) Metabolizmanın istem dışı hareket etmesi
- E) Diyet programlarına tam uyulmaması

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Artık kimse çocuklarına bizim masallarımızı anlatmıyor. *Kırmızı Başlıklı Kız, Pamuk Prenses, Hansel ve Gratel, Sindrella...* Oysa bizim çok güzel masallarımız var. Fakat hiç ayna görmemiş dünya güzeli bir kadın gibi kendi güzelliğimizden habersiz dolaşmayı yeğliyoruz. Bu yüzden ben, sadece çocuk edebiyatında değil, diğer çalışmalarım da eserlerimi pişirdiğim ateş için odunları, bizim olan ormanlardan taşıyorum. Çünkü bizi biz yapan öğeleri terk etmeye devam edersek bir gün aynaya baktığımızda karşımızda başka yüzler göreceğiz.

20. Bu parçada yazar, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Yazarlarımızın Batılı sanatçıları taklit etmesinden
- B) Yerel kaynaklar yerine evrensel öğelere yönelmemizden
- C) Millî değerlerimizin dünyaya yeterince tanıtılmamasından
- D) Kültürel değerlerimizin masallarla sınırlandırılmasından
- E) Masallarımızın özgün yapısını bozmamızdan

21. Bu parçada altı çizili ifadeyle aşağıdaki kavramlardan hangisine gönderme yapılmıştır?

- A) Doğallık
- B) Evrensellik
- C) Özgünlük
- D) Yerellik
- E) Özlülük

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kişinin kullandığı kelimeler, ifadeler, benzetmeler onun karakterinin dışavurumudur. Bizler kelimelerle düşünüp kelimelerle duygularımızı ve fikirlerimizi dış dünyada resmederiz. Kullandığımız kelimeler bir ressamın fırçasındaki renkler gibidir. Ressamın elinde ne kadar çok ve kaliteli renk varsa o kadar siyah beyazlığın donukluğundan kurtulup sanatlı ve ifade gücü yüksek eserler ortaya koyar. Canlı, renkli bir ifade kuvvetini elde eder. Bu açıdan her kelimenin de kendine göre rengi, tonu, tesir gücü çok farklıdır. Bu nedenle zihin dünyamızı dış dünyada resmederken kullandığımız kelimeleri iyi tanımalıyız. Kelimeleri tanımayanlar, kelimelerin gücünü ve tesir sahasını bilemezler.

22. Bu parçanın genelinde kelimelerin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Doğru ve özenli seçildiğinde ifadeyi güçlendirmesi
- B) İnsanların kişiliklerini yansıtmaları
- C) Güzel konuşmanın temeli olması
- D) Eserlerin en önemli unsurunu temsil etmesi
- E) Farklı anlamlar taşıması

23. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanımlama
- B) Karşılaştırma
- C) Benzetme
- D) Koşul cümlesi
- E) Tanık gösterme

1. (I) Harvard Astrofizik Merkezinde çalışan bilim insanları, yeni bir ötegezegen keşfetti. (II) *Kepler - 10c* adı verilen ötegezegen, bilinen hiçbir ötegezegen sınıfına girmiyor. (III) Astronomlar, *Mega - Dünya* isimli yeni bir ötegezegen sınıfının tanımlanması gerektiğini belirtiyor. (IV) Kütlesi aşırı bir büyüklükte olan gezegenler, sıcak neptünler olarak sınıflandırılır. (V) Sıcak neptünler, yapısı Neptün'e benzeyen gaz devleridir ve katı bir çekirdekleri yoktur. (VI) Ancak astronomlar tarafından yapılan hesaplar yeni bulunan gezegenlerin, kütlesi bu kadar büyük bir gezegenden beklenenin aksine, katı çekirdekli olduğunu gösteriyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. I. Sorun şu ki altı ay önce birinci yine Tihane - 2 idi, hatta bir yıl önce de yine birinci Tihane - 2 idi.
II. Bu listede ulusal laboratuvarlarda olanlardan askerî birimlerdekilere, üniversitelerdekilerden amaca yönelik geçici kurulumlara kadar birçok model var.
III. Akademisyenlerden oluşan bir ekip, her altı ayda bir dünyanın en hızlı 500 süperbilgisayarını sıraladıkları Top500 adlı bir çalışmaya imza atıyor.
IV. Son yayımlanan listenin birincisi, Çin'de bulunan ve saniyede 33,86 katrilyon işlem yapabilen Tihane - 2 adlı sistem.
V. Son on yıldır yapılan yarışmada listenin ilk 10 sırasını merak ediyorsanız bu sıralar neredeyse hiç değişmiyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden anlamlı ve kurallı bir paragraf oluşturulmak istenirse hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Soyuz roketleri, adını aldığı Soyuz uzay araçlarının uzaya fırlatılmasında kullanılan roketlerdir. (II) Uzun Mekiki programı 2011'de sonlandırıldıktan sonra Soyuz roketleri, mürettebatların Uluslararası Uzay İstasyonu'na ulaştırılmasını sağlayan tek fırlatma sistemi olarak kaldı. (III) Soyuz uzay araçlarının 1966 yılından beri fırlatılmasında kullanılan bu sistem, aynı zamanda dünyada en çok kullanılan fırlatma sistemi. (IV) Yatay olarak birleştirilen Soyuz roketinin fırlatma bölgesine de yatay olarak taşınması gerekiyor. (V) Uluslararası Uzay İstasyonu mürettebatını taşıyan Soyuz uzay araçları genellikle Kazakistan'daki Baykonur Uzay Üssü'nden fırlatılıyor. (VI) Avrupa Uzay Ajansı tarafından da kullanılan Soyuz fırlatma sisteminin Kazakistan ve Rusya dışındaki fırlatma alanlarından biri de ESA'ya ait ve Güney Amerika'nın Atlas Okyanusu kıyısındaki Fransız Guyanası'nda kurulu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşünceyi akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4 ve 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ali Akif Sivrikaya, ilk kitabı *İncirli Zeybek*'le, geleneğin kadim göğünde taze bir ışık bulutu inceliğinde süzülüyor. Mürekkebi, Yörük kazanlarında kaynatılmış tatlı bir su. Her hikâyede şefkatli ve meraklı bakışıyla canlandırıp hatırlatıyor bize ait değerleri. Kitaptaki çocuk; aslında hepimizin kalbinde taşıdığı, sesini çoğu zaman duymazdan gelsek de varlığıyla teselli bulduğu iç çocuğumuz. Onun gözleriyle tanık oluyoruz Ege'nin dokunduğu her şeyi yenileyen taze rüzgârına. Anneannesinin köyü, büyüdü dünyası; şehir ise ışıklarına düşlerinde bile kanmadığı gösterişsiz maket. *İncirli Zeybek*, kendini Anadolu'nun sıcacık kollarına bırakmış yazarın saf kalbinin eseri.

4. **Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenmez?**

- A) Kişisel görüşlere yer verilmiştir.
B) İmgesel söyleyişlere başvurulmuştur.
C) Niteleyici sözcüklerden yararlanılmıştır.
D) Karşılaştırma yapılmıştır.
E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

5. **Bu parçada geçen "geleneğin kadim göğünde bir ışık bulutu gibi süzülme" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Geçmiş değerleri yapıtına olduğu gibi taşımak
B) Geleneksel anlatım yöntemlerinden yararlanmak
C) Geleneğin kalıcı dünyası içinde kendine yer edinmek
D) Çağın geçmişin değerleriyle aydınlatmak
E) Toplumunun ortak duygularını dile getirmek

6. Bana öyle geliyor ki şiir, sanıldığı gibi anlamdan boşaltılmış bir metin değil; tam tersine, anlamını varlığınıza doldurveren bir metindir. Şiirde aşkın sıcaklığı, ölümün esrarı, baharın ılıkılığı kafamızda birer kavram olarak değil, varlığımızda birer gerçek olarak yaşar. İçimizin bir ateşle yandığını, gözlerimizden bir perdenin düştüğünü, tasalarımızın bir rüzgârla savrulduğunu, tenimizde ılık bir nefesin dolaştığını duyarız.

Bu parçadan hareketle bir şiirde bulunması gereken nitelik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlülük B) Duygusalılık C) Doğallık
D) Etkileyicilik E) Yalınlık

7. Yayınevinin kuruluş döneminde editörlüğü Metin Bey yapıyordu ve kendisi ile geçmişten gelen bir tanışıklığımız vardı. Sıradan bir dost ziyareti ile başlayan gelip gitmelerim, ortamın bir okul/ekol olması sebebiyle sıklaştı ve huzur içinde nefes aldığım, heyecan duyduğum, hayatıma zenginlikler kattığım bir ortam olarak beni kendisine bağladı. Akabinde de bir süre sonra grafik tasarımcı olarak fiilen çalışmaya başladım. Ancak iki yabancı dil biliyor olmam, bir editörde toplanması gereken genel birikim, dikkat, konsantrasyon, işi sahiplenme, titizlik gibi özelliklerimin bilinir olmasından sonra, aynı zamanda bazı dosyaların yayına hazırlanmasıyla ilgili editörlük de yapar oldum. Çok fazla çalışan sirkülasyonu oluyordu. Sebat ettiğim için bir anlamda kurumsal hafıza hâline geldim.

Bu parça aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Çalıştığınız yayınevinin kuruluşunda ne gibi bir rol aldınız?
B) Bunca zamandır bu yayınevinde editör olmanızı nelere borçlusunuz?
C) Yayınevinizi edebiyat dünyasında bir okul hâline nasıl getirdiniz?
D) Bir yayınevinde çalışmanız için o yayınevinin ne gibi özelliklere sahip olması gerekir?
E) Yayınevlerinde çalışanların sürekli değişmelerini neye bağlıyorsunuz?

8. I. Daha önce pek çok başka araştırma grubu, ışınlama üzerine çalışmalar yapmıştı. Ancak hatasız bir biçimde ışınlama (aradaki mesafeyi katetmeden bir noktadan başka bir noktaya yolculuk) başılamamıştı. Delft Üniversitesi araştırmacıları ise ışınlama ile hatasız bir biçimde üç metre uzaklığa bilgi aktarmayı başardı.
II. Geliştirilen yeni bir yöntemle çok soğuk elmasların içine hapsedilmiş elektronlardan yararlanılarak ışınlanma gerçekleştirildi. Önce aktarılmak istenen bilgi lazerler kullanılarak elektronların spin durumlarında kodlanıyor. Daha sonra bu bilgi aktarılmak istenen yerde okunuyor.

Yukarıda verilen II. parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. de anlatılanların farklı bir yönünü dile getirmektedir.
B) I. de anlatılanların evrensel bir buluş olduğunu vurgulamaktadır.
C) I. de anlatılanların bilimsel olarak kanıtlandığını aktarmaktadır.
D) I. de anlatılan düşünceleri pekiştirmeye yönelik farklı bir örnek sunmaktadır.
E) I. de anlatılanların gerçekleştirilme yöntemini açıklamaktadır.

9. *Google*, artık sadece internet arama motoru alanında faaliyet gösteren bir firma değil. Son yıllarda hem kendi kurduğu laboratuvarlara hem de doğrudan satın aldığı firmalara bakılacak olursa *Google*'la önümüzdeki senelerde günlük hayatımızın hemen hemen her alanında karşılaşacağımız gibi görünüyor; sürücüsüz otomobiller, robotik, biyoteknoloji alanı ve mobil işletim sistemleri sadece birkaç örnek. *Google*, tüm projelerinde başarılı olamasa bile gerçekten başarılı olacağı sadece birkaç projeye bile dünyayı değiştirmeye yeniden aday. Bugüne kadar arama motoru ile reklamcılık dünyasına, *YouTube* ile medya dünyasına daha sonra da *Android* işletim sistemi ile akıllı telefon dünyasına damgasını vuran *Google*; yakın bir gelecekte dünya piyasalarına süreceği *Google Glass*, sürücüsüz otomobiller ve diğer robotik ürünlerle sessiz ama kararlı adımlarla dünyanın işleyiş şeklini köklü bir şekilde değiştirmeye hazırlanıyor.

Bu parçada *Google* ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bilişim sektörü dışında da çalışmalarda bulunduğu
B) İlk olarak internet arama motoru ile faaliyetine başladığına
C) Günlük hayatı etkileyecek çalışmalar içinde olduğuna
D) Ürettiği akıllı otomobillerle dünyada bir değişime öncülük ettiğine
E) Tüm çalışmalarının kendi kurduğu firmalara ait olmadığına

10. "Ben, roman okuyarak kültürümü yarattım." Edebiyat dünyasına yeni giren genç bir yazarın bu sözünü, aradan yıllar geçtiği hâlde unutmamışım. "Bu yaşta kaç roman okumuş olabilirsiniz? Bari okuduklarını iyice anladın mı?" diye de sormadım o zaman. Bu ve buna benzer sözleri, yalnız ben duymamışım. Ama aydınlatılması gereken bir nokta var bu sözlerde. Roman nedir? Romanla nasıl kültür oluşur? Herhâlde roman, masal değildir. Roman okuyan kimse, okuduğunun uydurma bile olsa olabilirliğine inanmak ister. Bunun içindir ki roman, düştüğü gerçeğe yönelerek bu doğrultuda gelişmiştir. Ama romanda gerçekçilik, toplumdan bir kesimin yansıması da değildir. Asıl olan şudur ki romancı her şeyden önce, gördüklerinin yaratıcı bir yorumcusudur. Bu yorum da, romancının yetişme koşullarına, kişisel deneyimlerine, kültür birikimine göre değişir. Aynı şeyleri roman okuyucuları için de söyleyebiliriz.

Bu parçada anlatılmak isteneni ifade eden en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romancı için gerçeği aynı açıdan değişmez biçimde görmek olanaksızdır çünkü romancı hayatı kendi penceresinden algılamaktadır.
- B) Okuyucular için aynı romanı aynı biçimde anlamının olanaksızlığı, okuyucunun yere, zamana göre değişen kültür seviyesindendir.
- C) Her romancı gerçekçi de olsa kendi romanını yazar; her okuyucu, okunan aynı roman da olsa kendi romanını okur.
- D) Genç bir sanatçının yazarlık kültürünü yaratması, okuduğu romanların dünyasından aldığı birikime bağlıdır.
- E) Bir romancı hayatı ne kadar gerçekçi anlatırsa anlatsın okuyucu romanı kendi bakış açısına göre değerlendirir.

11. Pera Müzesinin geleneksel minyatür sanatına çağdaş bir bakış sunan "Minyatür 2.0: Güncel Sanalla Minyatür" sergisi, farklı coğrafyalardan sanatçıların güncel yorumlarıyla, minyatür sanatının bu en yeni sürümünü tartışmaya açıyor. Serginin küratörlüğünü Azra Tüzünoğlu, yardımcı küratörlüğünü ise Gülce Özkara üstlenmiş. Birçok sanatçının heykelden videoya, desenden yerleştirmeye çeşitli mecralarda yorumladıkları eserlerini buluşturuyor sergi. Sergide uluslararası isimlerin minyatürlerine rastlıyoruz. Bu çok ulusluluk beraberinde bir çokdilliliği getirirse de yine de yakın coğrafyaların sesleri bunlar. Güncel minyatürün beraberinde getirdiği bir durum olmasıyla birlikte bazı kısık seslerin daha duyulur hâle gelmesi bizim için önemli. Minyatüre olan ilgi de bununla ilintili olarak gelişiyor. Eril ve Avrupa - Amerika merkezli bir yapıya karşı durabilmek için minyatür stratejik bir tercih.

Bu parçadan yola çıkılarak "Minyatür 2.0: Güncel Sanalla Minyatür" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geçmişin değerlerini güncel bir yorumla aktardığı
- B) Evrensel düzeyde çalışmaların yer aldığı
- C) Minyatür sanatına farklı anlatım yollarıyla yaklaşıldığı
- D) Sesini duyuramayan sanatçılar için bir fırsat olduğu
- E) Batı merkezli bir sanat anlayışını yansıttığı

12. Sanatının en kendine özgü sanatçılarından biri olan ressam Antonio Cosentino, yeni sergisinde hikâye anlatmayı sürdürüyor. Bir kez daha hafızadan, hatıralardan, bolca edebiyattan, en çok da hayal dünyasından yararlanıyor ve bize biraz dalgalı biraz da metaforlu, eğlenceli bir dünya vadediyor. Yaşadığı şehrin en kenarlarına kadar uzanan Cosentino, bir şehir kâşifi olarak yıkık dökük ya da görkemli demeden hayatımızı oluşturan tüm o detayları bazen hafızasına, bazen fotoğraf makinesine kaydeder. Bazen malzemeleri toplar, saklar bazen de çarpıcı bir resme ya da heykele dönüştürür. Okur, düşünür, dolaşır ve bize tüm buralardan derledikleriyle çoklu bir dünya kurar. Sanatçının yeni sergisinin adı "Jpeg Takımadaları". Sergi, İstanbul'un Mısır Apartmanı'ndaki iki katına yayılıyor. Üçüncü kattaki ana galeri mekânında zemini kaplayan bir düzenleme karşılıyor bizi. Yerde deniz, üstünde görkemli bir sürat motoru, tenekeden ama olsun görkemli, ismi de "Aura". Bir de fabrika var üstünde, ama neden? Bilmek zor. Dalgaların arasında yüzen tahtadan bir kadın heykeli, betondan 150 kiloluk bir apartman maketi, onun üstünde pırıl pırıl neon Calipso 2020 yazısı... Cankurtaran kuleleri, tenekeden bir gökdelen, palmye ağaçları, hikâyemizin kahramanını gösteren ahşap heykeller ve tabii ki resimler, desenler, tuvaler... Antonio Cosentino, "Aura" adlı teknesine binip Jpeg Takımadalarına gitmek isteyen bir kahramanın hikâyesini anlatıyor bize.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ve sergisi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Belli bir kurgu üzerine eserler oluşturduğuna
- B) Görenlere düşsel ve neşeli anlar yaşattığına
- C) Gözlemlerini farklı sanatlarla ifade ettiğine
- D) Modern hayata ait içerikleri yansıttığına
- E) Sıra dışı bir tarza sahip olduğuna

13. Ben, sanatı ve edebiyatı insan varlığının en kutsal yaratışlarından biri sayarım. Gerçek sanat eserlerinin de yarına seslenebilecek değerde eser vermeyi amaçlayan sanatçıların ellerinden çıkabileceğine inanıyorum. Zaten bana bu satırları yazdıran da bu inanış oldu. Tabii yarını, geleceği masal sayanlar, günü gününe yaşamakla yetinenler, diledikleri gibi düşünüp yazarlar. Bu, onların bileceği iştir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir eser, geleceğe bir mesaj iletmiyorsa zamanı yakalayamamış demektir.
- B) Bir sanatçı, benzersiz ürünler ortaya koyabilirse yarınlar kalabilir.
- C) Gerçek sanatçı, geleceğe kalma endişesiyle sanat eseri verir.
- D) Geleceği hayal olarak gören sanatçılar, günlük olaylarla yetinir.
- E) Sanat, insanın varlığının en önemli yaratma eylemlerinden biridir.

14. Çağdaş resmin sağlam isimlerinde biri olan Gauguin; 35 yaşında bulunduğu sıralarda, evli barklı, hâli vakti yerinde bir banka memuruydu. Yılda kırk bin frank kazanıyor, vakit geçirmek için de pazar günleri resim yapıyordu. Günün birinde sanatın çağrısını duydu ve 1883 yılında, her gün resim yapmak üzere sanatından başka her şeye yüz çevirdi. Sefaletin, kendisini pusuda beklediğini gördüğü hâlde, acılara ve anlaşmazlıklara göğüs gererek sanatı ile haşır neşir oldu ve dilediği gibi çalışmak üzere sıcak iklimlere, okyanuslarda kaybolmuş adalara gitti. İşte sanatçı, Gauguin gibi olmalı: ---

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Sanatını herhangi bir ideolojinin emrine vermemelidir.
- B) Hiçbir ekonomik kaygıyı kendine engel olarak görmemelidir.
- C) Sadece, içinden gelen sanat çağrısına kulak vermelidir.
- D) Sanat eseri üretebilmek için yalnız kalmayı göze almalıdır.
- E) Sanat eseri yaratabilmek için farklı dünyaları tanımalıdır.

15. (I) *Binbir Gece Masalları*; yaşamın bütün renklerinin, duygularının, şekillerinin, motiflerinin bir araya getirildiği, Doğu'ya ait bir kültür halısı gibidir. (II) Fakat bu halının desenleri, motifleri, unsurları rastgele bir araya getirilmemiştir; aksine onu oluşturan bu unsurlar arasında büyük bir uyum, sonsuz bir derinlik, çarpıcı zıtlıklar hemen göze çarpar. (III) Sonuçta gözünüzün önünde hayatın ve dünyanın kuşatıcı bir resmi ortaya çıkar. (IV) Bu resimde renkler o kadar canlı, ilmekler o kadar sağlamdır ki yüzyıllardır ilk günkü tazeliğiyle gözünüzün önünde ışıldamaktadır. (V) Bu niteliği sayesinde ölmez bir güzellik, sönmez bir ışık, suyu tükenmez bir kaynak olarak insanlığın zihnini ve yüreğini beslemeye devam etmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Örneğin iyilik ve kötülük, günah ve sevap, hainlik ve sadakat yan yana, içe içe dokunmuştur." cümlesi getirilebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

16. *Dünyamız Yanıyor*, Londra'da yerleşik Ganalı sanatçı John Akomfrah'ın geniş altı ekranlık video gösterisi *Mor* ile bitiyor. Gün geceye dönüyor, bir tepeden izliyor dünyayı başka hiçbir işi yokmuşçasına biri, birilerinin bacakları kopuyor mayına basıp, birileri metroya biniyor, birileri kavga ediyor, birileri yazıyor. Birileri izliyor, birileri karlar altında, birileri sıcaktan eriyor. Kimileri açık denizde, kimileri daktilo başında. Duyuyoruz seni. Mektup kâğıdına değişiyor dolma kalem. Çay bardağı tabağa dokunuyor. Yerleri süpürüyor birileri, rüzgâr uzun otların arasından geçiyor, dervişler sema dönüyor. Müzik yükseliyor senden, egzoz dumanını hâlâ koklayabiliyoruz. Bitmiyorsun dünya. Ne gecen ne gündüzün ne derdin bitiyor. Bir İrlanda ağıtı söylüyor seni izleyen bir çiftçi. Buhar dumanı, su sesi, eriyen demir, eriyorsun, akıyorsun dünya. Akomfrah karanlık güzelliğine bir ağıt yazmış, birlikte hem izliyor hem söylüyoruz. Dünya bir ama her köşesinden aynı görünmüyor. Sergi, ---

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) birbirine zıt duyguları güzel bir armoni içinde veren çağdaş bir sinema filmi gibi.
- B) insanlığın dünyadaki sönmeyen yangınını çıkıran bir türkünün koro hâlinde söylenişi gibi.
- C) modern dünya insanının teknolojik gelişmelerle ortaya çıkan problemlerinin özeti gibi.
- D) toplumsal tabakalaşmanın tüm nitelikleriyle çizildiği gerçeküstü bir tablo gibi.
- E) farklı bir pencereden kendi yazınsal dünyamıza ışık tuttuğumuz bir objektif gibi.

17. Oyuncaklara ilgili taraflar olan çocukların, annelerinin ve öğretmenlerinin oyuncaya bakış açılarını incelemek amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırmada 10 okul öncesi dönem çocuğu, 17 anne ve 11 okul öncesi öğretmeni ile oyuncakla ilgili, benzer üç sorudan oluşmuş yapılandırılmış görüşme yapılmış. Sorulara verilen yanıtlar içerik açısından değerlendirilerek "oyuncanın tanımı, oyuncak seçimi, oyuncak algısı ve oyuncaya ilişkin duygu, istek, uyarı ile eleştiriler" olmak üzere dört başlık altında toplanmış. Görüşmenin "Oyuncak nedir?" şeklindeki ilk sorusunda çocukların yaptıkları tanımlarda ilk sırada "oyun aracı", ardından "güzel, eğlenceli olması" vurgulanan özellikler olarak öne çıkmaktadır. Aynı soruda hem annelerin hem de öğretmenlerin verdikleri yanıtlarda ilk sırada "gelişim", ikinci sırada "eğlenme - öğrenme - eğlenerek öğrenme" özelliklerine vurgu yaptıkları görülmektedir. Çocuklarla yapılan görüşmenin "Oyuncak alırken nelere dikkate edersin / etmeliyiz?" şeklindeki ikinci sorusuna verilen yanıtlarda "bireysel istek", "aile etkisi" ve "oyuncanın fiziksel özellikleri"nin vurgulandığı görülmektedir. Annelere sorulan aynı soruya verilen cevaplarda öncelikli olarak oyuncanın "eğitim ve öğrenmeyi desteklemesi", "sağlıklı ve güvenli olması", "sağlam ve kaliteli olması", "eğlendirici olması" ve "yaşa uygun olması" gibi özelliklerin dikkate alındığı anlaşılmaktadır. Öğretmenlere ise "Çocukların oyuncak seçiminde etkili olan faktörler nelerdir?" şeklinde bir soru sorulmuş, verilen yanıtlarda oyuncanın "renk, ses, hareket, dış görünüş" gibi özelliklerine vurgu yaptıkları saptanmıştır. Görüşmenin "Oyuncak denildiğinde aklınıza ilk gelen iki oyuncak hangisidir?" şeklindeki üçüncü sorusuna verilen ve "oyuncak algısı" başlığı altında yer alan yanıtlara bakıldığında çocukların, annelerin ve öğretmenlerin hemen hepsinin aklına ilk gelen iki oyuncanın "araba" ve "bebek" olduğu görülmektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Oyuncak alınırken ebeveynlerin çocukların kişisel isteklerini esas aldığına
- B) Çocuklar için oyuncanın ilk çağrıştırdığı kavramın oyun ve eğlence olduğuna
- C) Ebeveynler ve eğitimcilerin oyuncayı daha çok öğrenmeyele ilişkilendirdiğine
- D) Çocuklar ve yetişkinlerin oyuncayı algılama bakımından benzer düşünceler taşıdığına
- E) Ebeveynlerin oyuncayı sağlıklı ilişkilendirme bakımından eğitimcilerden ayrıldığına

18. Antik Yunan'da soylular nadire kabinlerinde diğer bir adıyla merak odalarında egzotik, değerli objeler ve canlı cansız ilgi çekebilecek nesneler toplamışlardır. Sadece kişinin kendisinin görebildiği bu nesnelerin, saray ve evlerde gösterilirken zamanla ve Sanayi Devrimi'nin etkisi ile halka açık alanlarda da sergilenmeye başlanmasıyla müzecilik faaliyetleri başlamıştır. Toplumun her kesimine sunulan bu faaliyet, hızla gelişmiş ve günümüzde gelişen teknoloji ile internet üzerinden sosyal ağlarla sergilenme imkânı bulmuştur. Ev müzeciliği ve müzecilik alanındaki bu çalışmalar, geçmişin geleceğe aktarılması ve sosyal ağların kullanımı açısından önem arz etmektedir. Ev müzeciliği geçmişten günümüze birçok toplumun ilgisini çeken bir alan olup bu konuda yapılan çalışmalar, müzeciliğin gelişimine ve sanatla ilgilenen sanatçılara kolaylıklar sunmaktadır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Dünyada müzeciliğin yapılmaya başlandığı ilk toplum Antik Yunanlılardır.
- B) Her milletin, ev müzeciliği ile ilgili kendine ait bir gelişim süreci vardır.
- C) Gelişen toplumsal yapı sayesinde, değerli eşyalar halka sergilenmiştir.
- D) İnternetin gelişimi, müzecilik faaliyetlerinin yapılmasını gereksiz kılmıştır.
- E) Sanatla ilgilenen kişiler, ev müzeciliği sayesinde sanata ilk adımlarını atmıştır.

19. Okuma, yazma gücümüzü besleyen temel kaynaklardan biridir. Başkalarının gözlem ve yaşantılarını paylaşma, kişisel dünyamızın sınırlarını zorlama, okumayla gerçekleşir. Her şeyden önce içinde bulunduğumuz zamanı aşma olanağını sağlayarak bizim, dünyayı anlama gücümüzü artırır. Söz gelimi *Sokrates'in Savunması*'nı okuyan bir insan o günün düşünce düzeyini tanır, o düşünce düzeyi içinde yaşar, kendini eleştirir. Bunun gibi bir Camus'u, bir Sartre'ı okuyarak da çağdaş insanın en gerçek sorunlarını, evrensel dramını öğrenir.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Okumanın bir insana kattığı neler olabilir?
- B) Kişisel gelişim açısından hangi yazarlar okunmalıdır?
- C) Bir dönemi anlamının en iyi yolu nedir?
- D) Bir okurun edebî açlığını doyurması için ne yapması gerekir?
- E) Çağdaşlaşmak için tanınmış yazarlar okunmalı mıdır?

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kimin suçlu kimin suçsuz olduğunu bir dijital yargıç belirleyebilir mi? Bugün için bu sorunun cevabı hayır olsa da her geçen gün bu noktaya doğru ilerliyoruz. Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'da bazı yerlerde şartlı tahliye kararına ve şartların belirlenmesine yazılımlar karar veriyor. Örneğin, çeşitli bilgilerini analiz ederek bir mahkûmu riskli gören bir algoritma, şartlı tahliye sonucunda o mahkûm için haftada bir kontrole, bir başkası içinse ayda bir kontrole karar verebiliyor. İngiltere'deki bir şehirde kullanılan yazılımla hangi gençlerin ilerleyen yıllarda suç işleyeceği tahmin edilerek bu gençlere özel rehabilitasyon programları başlatılıyor. Yetkililer, bu tür yazılımların personel eksikliğinden kaynaklı iş yığılmasını azalttığı, dikkatsizliğe dayalı hataları engellediği ve ön yargılardan arındırılmış bir yargılama sürecine katkı sağladığını belirtiyor. Ancak birçok sivil toplum örgütü bu yazılımların nasıl çalıştığı ve neye göre karar verdiği şeffaf olmadığı için bu tür sistemlere karşı kampanyalar başlatıyor.

20. Bu parçada sözü edilen dijital yargılamanın faydaları arasında;

- I. farklı bilgileri analiz edebilme,
- II. suçu önceden önlemeye çalışma,
- III. mahkûmları rehabilite etme,
- IV. yeterli iş gücünü sağlama,
- V. ön yargılardan uzak kararlar alabilme

niteliklerinden hangisi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Bu parçada dijital yargılamanın hangi yönü eleştirilmektedir?

- A) Yargılamaların devlet güdümünde olması
- B) Yargılama sonuçlarının farklılık göstermesi
- C) Sivil toplum örgütlerinin devre dışı bırakılması
- D) Yargılamanın niteliklerinin belirsiz olması
- E) İnsanlar arasında ayrımcılığa neden olması

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Polisiye edebiyatın tekinsiz labirentlerinde gezerken korkudan heyecana, hüzünden şaşkınlığa pek çok duyguyu deneyimleyen okur; olayların ya da vahşetin dozu ne ölçüde artarsa artsın, kurgunun kendine ilismeyeceğini bilmenin emniyetindedir. Bununla beraber, ilhamını gerçek hayattan alan hikâyelerin sunduğu okuma deneyimi, okuyucuda daha farklı tesirler bırakabilir. Bir kitapta anlatılan her şeyin hayali olduğunu bilmek başka şey, daha evvel yaşanıp sonradan kâğıda döküldüğünü bilmek başka. *Çumra 1965 - Bir Seri Katilin Gerçek Hikâyesi* isminden ve alt başlığından da anlaşılacağı üzere 1965 yılında Konya'nın Çumra ilçesinde işlenen bir dizi seri cinayeti konu edinmesiyle henüz kapağını aralamadan "ben başkayım" diye fısıldıyor. Sevinç Yavuz'un romanı tam da arkeolojik kazıların en heyecanlı günlerinde, 1965'te geçiyor. Çatalhöyük'ün getirdiği güzel şöret kadar bir de başında musibet vardır Çumra'nın: Kaybolan insanlar. Üstelik kaybolanlardan üçü kazıda vazifeli Alman arkeologlardır. Bunun üzerine Ankara, gözü pek, genç, hırslı bir emniyet amirini tayin eder küçük ilçeye.

22. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitap tasarımının, diğer örneklerinden farklı olması
- B) Sıra dışı bir eser olduğunun okunmadan anlaşılması
- C) Okunmadan eserin konusunun anlaşılabilmesi
- D) Kitap kapağının, kitabın içeriğini birebir yansıtması
- E) Kitabın, okuru etkisi altına alan bir isme sahip olması

23. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) *Çumra* adlı eserin kişi kadrosunun evrenselliğine
- B) Polisiye eserlerin okurlara farklı duyguları duyumsatabildiğine
- C) Polisiye eserlerin kurmaca olduğunun bilinmesinin okura güven verdiğine
- D) Gerçek yaşam öykülerinin okur tarafından daha çok beğenildiğine
- E) *Çumra* adlı eserin gerçek bir hayat hikâyesinden esinlendiğine

1. (I) Almanya'daki ve Birleşik Krallık'taki üniversitelerden araştırmacılar, pencerelerdeki cam katmanlarının arasından su geçirilen yeni bir pencere teknolojisi geliştirdi. (II) Geleneksel üç camlı pencere sistemlerindeki cam tabakalar arasında genellikle ısı transferini yavaşlatarak binaları soğuk havalarda sıcak, sıcak havalarda serin tutmaya yardımcı olan argon gazı kullanılıyor. (III) Matyas Gutai ve Abolfazl Kheybari adlı araştırmacılar, bunun yerine güneş ışığından ısı soğurma yeteneği dolayısıyla su kullanmayı denediler. (IV) Su akışının, pencerenin şeffaflığını ve sağladığı görüntüyü bozmayacak ölçüde yavaş olduğunu belirtiyorlar. (V) Araştırmacılar, tabakaları arasına yavaş bir şekilde su pompalanan pencere sistemleriyle biri Macaristan'da diğeri Tayvan'da olmak üzere iki küçük prototip bina oluşturdu. (VI) Katmanlar arasındaki su, güneş ışınlarıyla ısınınca ya sıcak su üretmek ya da mekân ısıtmak amacıyla kullanılarak enerji tasarrufu sağlandı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. TÜİK tarafından yapılan hane halkı bilişim teknolojileri kullanım araştırmasından elde edilen 2015 verilerine göre, internet kullanım amaçları arasında sosyal medyanın ilk sırada yer aldığı, on hanenin yedisinde internet erişim imkânının olduğu, hanelerin %96,8'inde cep telefonu bulunduğu tespit edilmiştir. Araştırmada, internet kullanım amaçları dikkate alındığında, 2015 yılının ilk üç ayında internet kullanan bireylerin %80,9'unun sosyal medya üzerinde profil oluşturmak, mesaj göndermek veya fotoğraf gibi içerik paylaşmak için interneti kullandığı görülmüştür. Bunu %70,2 ile çevrimiçi haber, gazete ya da dergi okuma; %66,3 ile sağlıkla ilgili bilgi arama; %62,1 ile kendi oluşturduğu metin, görüntü, fotoğraf, video, müzik gibi içerikleri herhangi bir web sitesine paylaşmak üzere yükleme; %59,4 ile mal ve hizmetler hakkında bilgi arama amacıyla internet kullanımı yapıldığı tespit edilmiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Tartışmacı anlatıma
B) Sayısal verilere
C) Karşılaştırmaya
D) Yansız bir söyleme
E) Saptamalara

3. İnsanoğlu, bildiğimiz ve de şahit olduğumuz üzere, eskilerin deyimiyle "beşer ve şaşardır". (I) Beşerin olgun bir kişi olması için hayatının her aşamasında, onu her yönüyle eğitecek birinin, bir rehberin bulunması gerekir. (II) Bu süreç, bilindiği üzere ailede başlar; okulda öğretmenler eşliğinde devam eder. (III) Ancak bireyler, iş hayatına atıldığında bu eğitim süreci bittiği düşünülür. (IV) Eğitimin sadece çocuk ve gençlere yönelik olmaması, hayatın tüm aşamalarından devam etmesi gerekir ki bu halkalardan birinin eksikliği sonraki kuşaklara yansımaktır. (V) Bu sebeple hayat boyu eğitim kampanyalarının sıkça düzenlendiği günümüzde, çocuklar ve gençlerle birlikte onların velileri de eğitilmelidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Hâlbuki eğitim, bir zincirin halkaları gibi beşikten mezara kadar devam eden bir süreçtir." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Cervantes, 7 Ekim 1571'de Yunanistan'ın Patrai Körfezi'nde Türklerin İnebahtı, Avrupalıların Lepanto dedikleri yerde Osmanlı donanması ile karşılaştı. (II) Savaşta Türklere karşı büyük bir heyecanla savaştı. (III) Fakat göğsüne yediği iki kurşun, koluna gelen bir gülle ile yaralanmış ve yarası yüzünden sol elini kaybetmişti. (IV) Bu yüzden de "el Manco de Lepanto" yani "İnebahtı'nın tek kollusu" diye anıldı. (V) Cervantes, tüm bedensel eksikliklerine rağmen Modern Avrupa'nın ilk romanı olarak kabul edilen *Don Kişot*'u yazmıştır. (VI) Bu eseri bir ilk olmasına rağmen Batı edebiyatı klasikleri arasında yer almış ve bugüne kadar yazılmış en iyi kurgusal eserlerin arasına girmiştir. (V) Sadece roman yazmakla da kalmayan sanatçı, genç yaşta başladığı edebiyat hayatına deneme ve tiyatro türlerini de eklemiştir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. Gazeteci:

(I) ----

Sanatçı:

- Sergi, yaklaşık üç yıllık bir çalışmanın ürünü ve başta nasıl bir sergi yapacağımızı bilerek yola çıkmadık. 2018 yazında kitaplarımızı alıp eve kapandık ve öncelikle sanatçıları, sanat ortamlarını, eserleri araştırdık. Sanatçıların farklı dönemlerde neler yaptıklarına baktık. Pakistan'daki Lahor Sanat Okulu gibi özel örnekleri araştırdık. Kendi sanat serüvenleri içinde seçtiğimiz bazı eserlerin neden önemli olduğunu tartıştık ve uluslararası düzlemde ürettiklerinin nasıl bağlantılar taşıdığına baktık. Bu süreçte çok beğendiğimiz bazı eser ve sanatçıları hem serginin genel çerçevesine oturmadiğı hem de mekânsal imkânsızlıklardan ötürü davet edemedik.

Gazeteci:

(II) ----

Sanatçı:

- Minyatür ve güncel minyatür, kültürel ve uluslararası düşünmek için muhteşem bir araç. Tarihte ve bugün coğrafyalar, kültürlerarası bilgi alışverişini, toplumların birbirlerini nasıl etkilediğini, nasıl değiştirdiğini ve bununla birlikte sanatın kendisinin ve algılanış biçimlerinin değişimini gözlemleyebilmek epey heyecan verici. Sanatçıların, minyatürün bugün nasıl yaşayabileceğini araştırırken en temel olanı; bizim, birlikte, bir toplum olarak nasıl yaşayabileceğimizi de sorguladığını düşünüyoruz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- I. Minyatür serginizi açmak için ne kadar zamana ihtiyaç duydunuz?
II. Minyatürün sizce güncel ve evrensel bir yönü var mı?
- I. Sergideki sanatçı ve eserler açısından bu sergi, nasıl bir süreçten geçti?
II. Minyatür sanatını uluslararası bir bağlamda değerlendirmenizin ne gibi kazanımları oldu?
- I. Minyatürün sanatını ortaya koyabilmek için nasıl bir ortama ihtiyaç duydunuz?
II. Minyatürlerinizin dünyanın değişik bölgelerine ait izler taşıması sizi heyecanlandırıyor mu?
- I. Minyatür serginizi oluştururken ne kadar seçici davrandığınızı söyleyebilir misiniz?
II. Minyatürün bugün yaşayan bir sanat dalı olması için ne gibi çalışmalar yaptınız?
- I. Minyatür sanatının algılanış biçimleri ülkeden ülkeye değişiklik gösteriyor mu?
II. Sanatın, toplumu bir arada tutan bir olgu olduğu hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Nadire kabineleri; İtalya'da "stüdyo", Almanya'da "sanat dairesi veya harikalar dairesi" olarak adlandırılmıştır. Özel nadidelerden meydana gelen bu kabinelerin derlemesi ise doğa, sanat ürünleri, yapay nesneler ve kitaplar gibi sınıflardan oluşmaktadır. Nadirelerde kurutulmuş bitkilerden sürüngenlere, ölümlerden alınmış sikke, resim, madalya gibi kültür objelerine ve üç başlı kuzu ya da cücelerden hareketli heykellerin olduğu birçok tür bulunmaktadır. 15. yüzyılda seyyahların ve savaş ganimeti biriktiren generallerin kişisel hobileri olan kabineler, 16 ve 17. yüzyılda kapsam ve hacimsel olarak büyümüş, artık krallar ve imparatorların erklerinin sembolü olan kraliyet veya imparatorluk koleksiyonlarına dönüşmüştür. Nadire kabinesinin büyüklüğü hükümdarın evrenin bilgisi ve gizeminin sahibi olması anlamına gelmektedir. Amerika'nın keşfinden sonra Avrupa'ya getirilen her farklı obje koleksiyon olarak sayılmış ve Avrupa ülkelerinde nadire kabinelerini meydana getirmiştir. Kabineler ilk defa 14 ve 15. yüzyıllarda Fransa'da oluşturulmuş ve 17. yüzyıla kadar birçok ülkede hızla artmaya devam etmiştir.

Bu parçadan hareketle "nadire kabineleri" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Uluslara göre her dilde farklı adlandırmalarla karşılandığına
- İçeriğini hem doğal hem de yapay nesnelerin oluşturduğuna
- Çağlar ilerledikçe farklı coğrafyalarda sayısının arttığına
- Bir dönem yöneticilerin güç sembolü hâline geldiğine
- Ortaya çıkışında zengin gezginlerin etkili olduğuna

- Andre Gide ile yapılan bir söyleşide, İsviçre'de neden büyük roman olmadığı sorulur. Gide, "Çünkü orada cinayet yok." der. Bu cevap; genelde sanatın, özelde ise yazının neyin üzerine temellerini kurduğu ve yükseldiğinin de işaretidir. Cinayetin, kötülüğün ve haksızlığın olduğu yerde sanat bütün görkemiyle ortaya çıkar. Salt iyiliğin işlendiği, her hareketin iyilikle karşılık bulunduğu bir sanat düşünülemez. Sanat öz olarak iyiliği değil, kötülüğü anlatır. Yazılı ve görsel birçok eserde kötü olan sonuçta cezalandırılır.

Bu parçada sanat ile ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- Sanatın zıt kavramların işlendiği bir eylem olması
- Sanatın, yaşamın kötü tarafları üzerine temellenmesi
- Bazı duygulardan uzak olan sanatın, işlevini yerine getirememesi
- Yazınsal eserlerin içerik olarak sanattan ayrılması
- Bazı ülkelerin, sanatın gerçek niteliğine ulaşamaması

8. İnsanoğlunun var oluşundan bu yana sürdürdüğü bir eylem olan oyun, yaşamla birlikte başlamakta; yaşamın her döneminde farklılaşarak ve gelişerek devam etmekte, farklı ilgilerin ve gereksinimlerin en doyurucu kaynağı olarak her zaman önemini korumaktadır. Çocukların doğdukları andan itibaren başlayan oyun etkinlikleri onların bıkmadan ve usanmadan yaptıkları, belli becerileri geliştirici ve pekiştirici bir araçtır. Zenginleştirilmiş, doğal, zaman zaman da yapılandırılmış bir öğrenme ortamı olan oyun; çocukluk yıllarının en değerli gelişimsel fırsatı ve doğal parçasıdır. Çocuklar oyun oynayarak dünyayı anlamaya çalışmakta; kızgınlık, mutluluk, üzüntü gibi duygularını genellikle kendi doğal iletişim dilleri olan oyunla ifade etmektedir. Bu anlamda oyun, çocuğun çeşitli gelişim alanlarını destekleyen bir etkinliktir. Oyunla ilgili yapılan pek çok tanımın ortak noktası; oyunun çocuğun öğrenme dili ve kişisel keşif alanı, çocukluğun gücü, çocuk için önemli ve gerekli olduğudur. Oyun, çocuğun kendisi ve dünya hakkında bilgi edinmesine ve farkındalık kazanmasına rehberlik eden gelişimsel kolaylaştırıcıdır. Dolayısıyla oyun, çocuğun hayattaki en önemli işidir ve oyunun pek çok yararı vardır.

Bu parçada "oyun" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Varlığının insanlığın varoluşuyla birlikte başladığına
- B) İnsanın hayatının her döneminde değişerek sürdüğüne
- C) İnsanların bazı beğeni ve ihtiyaçlarını karşıladığına
- D) Kurgulandığında çocuğun gelişimine az katkı sağladığına
- E) Çocukluk dönemi için daha çok anlam taşıdığına

9. I. Katıldığı partide Archibald adlı genç bir subay, yanına gelerek ona birlikte dans etmeyi teklif eder.
II. Bekleyeceğine dair söz verdiği Reggie'ye yazdığı mektubunda hayatına artık birinin girdiğini ve onunla evleneceğini yazar.
III. Güzel Agatha; dans ettiği bu uzun boylu, yakışıklı ve mavi gözlü adamdan çok etkilenir.
IV. 1912 yılının ocak ayında bir akşam yirmi iki yaşındaki Agatha; Lord ve Lady Cliford çiftinin evlerinde verilen bir partiye katılır.
V. Oldum olası üniformalara karşı ilgisi olan genç ve güzel kız teklifi kabul eder.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. *Jaws* filmini seyreden birçok kişi köpek balıklarının bazı plajlardaki insanlara saldırarak ekmeğini çıkaran (!) bir canlı türü olduğu kanısına kapılabilir. Aslında gerçek öyle değil. Çok az sayıda köpek balığı türünde saldırgan eğilimler gözleniyor. Hatta Türkçede "kumsal köpek balığı" adı verilen ürkek bir alt tür dahi var. Bunlar her yıl Marmaris yakınlarında bulunan, dünyadaki ikinci üreme bölgeleri olan Boncuk Koyu'nu mesken tutuyor. Kumsal köpek balığı her yıl mayıs ayında binlerce kilometre yüzüp Boncuk Koyu'na ulaşıyor, burada yavruluyor. Bu koyu, köpek balığı için ilginç kılan etmenlerden biri burada bir gölcüğün olması. Gölcüğün tatlı suyunun denizle kucaklaştığı yer, kumsal köpek balıklarının yavrulaması için çok uygun bir ortam sağlıyor. Bu nedenle bunlar, çiftleşmek için 3-5 m derinlikteki sığ ve kumluk bölgeyi seçiyor. Koyun 75-100 m açığındaki kayalıklarda yaşadığı sanılan bu canlılar, genellikle 30-50 m derinlikte bulunmakla birlikte sabahın çok erken saatlerinde gruplar hâlinde sığ kumluk alanlarda da görülüyor.

Bu parçada kumsal köpek balıklarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin nedenine değinilmmiştir?

- A) Öteki köpek balıkları kadar tanınmamalarının
- B) Kayalık bölgelerde daha fazla görülmelerinin
- C) Sanılanın aksine saldırgan bir tür olmamalarının
- D) Yavrulamak için Boncuk Koyu'nu tercih etmelerinin
- E) Bir alt tür olarak kabul edilmelerinin

11. Türk romanının başarısını, ürünlerinin başka dillere çevrilmesiyle ya da çevrilmeye değer bulunup bulunmamasıyla ölçmeye kalkmak çok yanıltıcı bir yaklaşım. Romanımızın Batı yazınına yönelip yönelmemesi de değerinin biçilmesini büyük oranda etkileyecek bir ölçüt değil. Ayrıca romancılığımızın dağınıklığı içinde pek göze batmasalar da yok sanılan, özlenen birçok şeye olumlu örnekler gösterilebilir. Yabancı dillere çevrilse ilgiyle okunacak romanlarımız da var, Batı'daki örnekleriyle boy ölçüşecek teknik yetkinliğe sahip olanlar da. Beğenemeyebiliriz, yeterli bulmayabiliriz, gönlümüz çok daha yükseklerde olabilir. Ancak ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) romancılığımızın Batı'yı yakalamasının zor olduğunu hepimiz kabul etmeliyiz.
- B) romanın bize sonradan gelen bir tür olmasının eksikliklerini yaşadığımızı anlamalıyız.
- C) romanlarımız başka dillere çevrilmedikçe evrenselliği yakalayamayacağımızı bilmeliyiz.
- D) romancılığımızın kalitesi hiç yokmuş gibi, hiç iyi eser verilmemiş gibi davranmamalıyız.
- E) romanlarımızı daha iyi bir noktaya taşımak için elimizdeki ile yetinmemeliyiz.

12. Türk edebiyatının en büyük eksiği, bence eleştirmenlerdir. Sanatçıları onların değerlendirmesi; anlayışsız, bilgisiz, rahatına düşkün okurları onların uyarması gerekir. Hem de yalnız dergilerde değil, gazetelerde de yazmalılar. Hiçbir şey okumayan insana eleştiri elbette ki ulaşamaz. Ama biliyorsunuz, bizim aydınlarımızın büyük çoğunluğu gazete okur, buna karşılık, kitap ya da sanat dergisi okumaz. Ya da arada bir okurlar. Eleştirmenler sanat dergilerinde yaptıkları değerlendirme işini biraz değişik bir anlayışla gazetelerde de yapabilirler. Böylece ----. Ataç haftalık yazılarıyla hem gazetesine yazın dünyasından okur kazandırıyor hem de gazetesinin okurlarını yazın dünyasının sorunlarına yaklaşıtıyordu.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) gazetelerin farklı düşüncelere yer vermesinde önemli bir rol oynarlar
- B) gazetelerin sanat alanında belli bir kaliteye sahip olmasını sağlarlar
- C) gazetelerin kaliteli bir okur kitlesi tarafından okunmasına hizmet ederler
- D) gazetelerde sanatçıların daha çok kişi tarafından tanınmasını sağlarlar
- E) gazete okurlarının ilgisini yazılara, kitaplara, sanat dergilerine çekebilirler

13. Ün kazanmış sanatçıların yaşam tarzları, özellikle onları rehber olarak almış veya onların işlerine hayran kalmış kişiler tarafından çokça merak edilir. Leo Tolstoy da her şeyiyle merak edilen o efsane sanatçılardan şüphesiz. Tolstoy 18 yaşındayken her gün yaptığı aktivitelerine özel bir günlük tutmaya başlar. *Günlük Aktiviteler Günlüğü*'nde Tolstoy; çalışmasından yemek yemesine kadar neye, ne kadar zaman ayıracağını kesin şekilde programlar. İşte o günlüğün içinde bir de Tolstoy'un kendine koyduğu "hayat kuralları" vardır. "Ahlâk açısından kendim kadar iyi biriyle veya benim gibi idealleri için her şeyini kurban edebilecek bir adamla tanışmadım." diyen Tolstoy, belli ki hayat kurallarını yazdığında büyük ölçüde kendini düşünen ama aynı zamanda kendisi hakkında fazla katı sayılabilecek bir tutum içindedir.

Bu parçaya göre Tolstoy'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşamını belirli bir plan çerçevesinde sürdürmektedir.
- B) Günlüğünde kendisi hakkında pek bilinmeyenleri paylaşmıştır.
- C) Hayatının özel yönleri başkaları tarafından merak edilmektedir.
- D) Ahlâk konusunda kendini öteki insanlardan üstün görmektedir.
- E) Kendisinden çok çevresini önceleyen bir tutuma sahiptir.

14. Yazarlık, yazdıkça gelişen bir yetidir. Edebiyatımızdaki yazarları bir düşünün. Detaylı bir gözle değerlendirildiğinde bu sanatçıların, tecrübe kazandıkça sanatlarının olgunlaştığı görülmektedir. Bir yazar için yazılan her satır, verilen her uğraş bir gelişim basamağıdır. Her yazı, aslında aşılmayı bekler. Her yazı, her eser bir sonraki eser için "alt sınır" çizer. Bu durum, hem yazarı ilgilendirir hem de okuyucuların beklentilerini ilgilendirir. Ünlü yazarlar genellikle, sık sık hatta her gün yazmayı tavsiye etmişlerdir. Bu konuda Plin Ancien'in sözü çok manidardır: "Bir satırsız günüm yok." O zaman "yazarlık" dendiğinde yazmayı bir uğraş hâline getirip sürekli onunla ilgilenen bir kişiden bahsediyoruz demektir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazılan her yeni satır bir sonrakinin taslağıdır.
- B) Yazarlık, sanatçıya doğuştan bahsedilmiş bir niteliktir.
- C) Tecrübe kazanmak için sürekli yazmak gerekir.
- D) Sürekli yazan sanatçıların yapıtları daha güçlü olur.
- E) Usta yazarlar, kalemlerini zinde tutmak için her gün yazarlar.

15. Edebî ürünler farklı biçimlerde bir başka edebî ürünün içerisinde yer alabilir, o ürünün oluşumuna yön verebilir. Selim İleri; son otuz yıl içinde yazdığı bazı romanlarında kimi edebî ürünleri romanına malzeme yapar. Osmanlı'nın son dönemlerinde yaşamış, Cumhuriyet'in ilk yıllarında eser vermiş Türk edebiyatının belli başlı yazarları, yazarların dönemlerindeki sosyal ve siyasi ilişkiler, eserlerdeki itibari dünya onun romanlarına malzeme olur. Sanatçı bunu geçip giden bir dönem, kaybolan bir kültür, nankörce yaklaşılacak geçmiş edebiyatımızı yeniden yaşatma isteği ile yapar. Bunu yaparak bir bilinç oluşturmaya ister. Onun romanlarında edebiyatın romana malzeme yapılması, roman türünün sınırlarını da zorlar.

Bu parçadan hareketle Selim İleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Edebiyatın geleneksel birikiminden yararlanarak eserlerini oluşturmuştur.
- B) Romanlarında başka sanatçılara ait yazınsal ürünlerden yararlanmıştır.
- C) Geçmiş, geleneği gününe taşıyarak unutulmuş bazı değerleri canlandırmıştır.
- D) Yapıtlarını romanın geleneksel kurallarına sadık kalarak oluşturmuştur.
- E) Romanlarıyla toplumda belli bir edebî farkındalık oluşturmayı amaçlamıştır.

16. Casusluk da dâhil olmak üzere birçok işin altından başarıyla kalkan Daniel Defoe, bizim daha çok *Robinson Crusoe* vesilesiyle bildiğimiz bir yazar. 17 ve 18. yüzyıl Londra'sında kalem oynatan Defoe'nun İngiliz roman geleneğinin öncülerinden olduğu da bildiğimiz bir gerçek. Kaleminin mükemmel olduğunu söylemek zor belki ama açtığı yoldan giden takipçilerin sayısı göz önüne alındığında bunun pek de bir önemi kalmıyor. Yazarın 1722'de yayımlanan ve hâlâ kurmaca olup olmadığı konusunda tam bir fikir birliğine varılamamış eseri *Veba Yılı Günlüğü* ise okunduğunda tüyleri diken diken eden bir gerçeklik algısı yaratıyor. Bu algıyı yaratması da tesadüfi değil kuşkusuz; Defoe'nun amcası Henry Foe'nun günlüklerinin toparlanmasıyla ete kemiğe büründüğü söyleniyor bu metnin.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ve eserlerinin;

- I. farklı alanlarda başarılı olma,
- II. özgün bir tarz oluşturma,
- III. kusursuz bir biçime sahip olma,
- IV. gerçekçi bir anlayışı benimseme,
- V. etkileyici kurgular oluşturma

niteliklerinden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. İçinde bulunduğumuz çağ hızlı bir tempoda gelişiyor. Buna bağlı olarak, her şeyde olduğu gibi, çocuklara yaklaşımın da hızla değiştiğini görüyoruz. Bir yandan, anne - babalarımızın bizde uygulamış oldukları yöntemleri sürdürme eğilimi gösterirken diğer yandan karşımıza çıkan yeni ve çağdaş yöntemleri takip etme zorunluluğunu hissediyoruz. Bu farklı yaklaşımlarla baş etmekte zorlanıyor, bazen bildiklerimizi bile uygulayamıyoruz. Deneyimli pedagog ve klinik psikologlar, bu eksikliğini görmüş olmalı ki kitaplarında yıllar içinde anne - babaların ve çocukların iç dünyalarına yaptığı yolculuklardan damıttığı tecrübeleri son araştırmaların ışığında değerlendirerek aktarıyorlar. Bunu yaparken, hazır tarifler ve reçeteler sunmak yerine anne - baba olarak kendimizi anlamamıza ve kendi iç sesimizi bulmamıza yardımcı oluyorlar.

Bu parçadan hareketle anne - babaların çocuk eğitiminde yaşadığı sıkıntının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Çocuk eğitiminin sürekli değişen bir anlayışla yapılmaya çalışılması
- B) Çocuk eğitiminde çağın getirdiği hızlı değişime ayak uydurulamaması
- C) Çocuk eğitiminde geleneksel ve çağdaş yöntemlerin arasında kalınması
- D) Çocuk eğitiminin anne ve babalarca içselleştirilmemiş olması
- E) Çocuk eğitiminde ebeveynlerin sürekli hazır reçetelere başvurmaması

18 ve 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Televizyon seyretmek için komşuya gidildiği, mahallede herkesin tanıdığı çocukların sokaklarda özgürce oynayıp mahalleliye emanet olduğu günler pek çoğumuz için geride kaldı. Sosyal bağlar da her şey gibi zamanla değişti. Kapı komşumuzu aylarca görmesek de başka bir kıtadaki arkadaşımızla her gün konuşabiliyoruz. Son on yıl içinde yaygınlaşan sosyal ağlar sadece hayatımızın ayrılmaz bir parçası olmakla kalmadı sosyal bağlarımızdaki değişimi de hızlandırdı. *Facebookçu Beyin* yazısında Dr. Bahri Karaçay, sosyal ağları çok farklı yönlerden ele alıyor. Sosyal medyaya ve ağlara niçin bu kadar düşkün olduğumuzdan başlayıp sosyal ağlarda bıraktığımız izlerden neler öğrenilebileceğine kadar pek çok konuyu kendine has üslubuyla anlatıyor. Araştırmacı, kullandığı verilerin bir kısmını kendi Facebook arkadaşlarına anket yaparak elde ettiği bu yazısında sosyal medyayı geleneğin merceğinde süzerek onun nasıl kullanılması gerektiğini bize aktarıyor.

18. I. İletişim
II. Medya
III. Kültür

Yukarıdaki parçada numaralanmış kavramlardan hangileri ile ilgili değişimden doğrudan söz edilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

19. **Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sosyal medyanın doğru kullanımının nasıl olacağını belirlemek
- B) Sosyal medya kullanımını toplumsal yapımıza göre değerlendirmek
- C) Sosyal medya kullanımının bizde yitirdiklerini ortaya koymak
- D) Sosyal medya kullanımından doğan sakıncaları tespit etmek
- E) Sosyal medyanın iletişim üzerindeki olumsuz etkilerini gidermek

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Son roman serimi yazmaya karar verdiğim zaman, yazacağım romanların yazılmış diğer romanlardan farklı olması gerektiği düşüncesini benimseyerek çalışmaya başladım. Bugüne kadar yazılan romanlar; söylencelere dayalı, tek tek kahramanlar yaratılarak yazılmış ve genelde ötekileştirme kültürünü işleyen anlatılardı. Ben, böyle kolaycı bir yöntemle ağırbaşlı edebiyata ihanet edemezdim. Bu nedenle yıllar süren araştırmalar sonunda yazmaya karar verdiğim bu yapıtlara hem edebî bir kimlik verebilmeye hem de olayların geçtiği coğrafyadaki sosyolojik yaşamların da bir haritasını çıkarmaya çalıştım. Bu da benim konuya çok boyutlu ve tarafsız bakmamı sağladı. Karşıtlıkları vererek karakterleri okuyucunun zihninde kalıcı kılmaya çalışırken bizi ve bizden öncekileri de ötelememeye dikkat ettim. Bu topraklar üzerinde yaşanmış sosyal yaşamları verirken de sosyolojiyi oluşturan toplum ve toplulukların bize bıraktıklarına sahip çıkmaya çalıştım. Bunları yapabilmek için de romanlarımda iki yönlü bir kurgulama yaptım. Bu, hem romanın biçimine hem de içeriğine zenginlik kattı. Ayrıca okuyucuya roman kahramanlarımla niteliklerini karşılaştırma olanağı verdi.

20. Kendisinden ve eserlerinden böyle söz eden bir sanatçı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıra dışı bir yol izleyen
- B) Bilimsel yapıtlar oluşturan
- C) Kişiliğini arka planda bırakan
- D) Geleneğe sahip çıkan
- E) Geçmiş ön plana çıkaran

21. Bu parçadan yola çıkılarak önceki romanlarda görülen eksikliğin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenabilir?

- A) Toplamların sosyolojik özelliklerini yansıtmaktan uzak olma
- B) Toplumun efsane kültüründen beslenen, tek boyutlu eserler olma
- C) İnsanlara taraflı bir gözle yaklaşan bir bakış açısıyla oluşturulma
- D) Roman kişilerini yalnız tarihî özellik taşıyan kişilerden seçme
- E) Toplumsal değerleri göz ardı eden bir kurguyla oluşturulma

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dijitalleştirme analogdan okunabilir, işlenebilir biçime dönüştürme işlemine denilmektedir. Görsel ya da işitsel unsurların, bilgisayarlar tarafından tanınabilmesi, işlenebilmesi ve saklanabilmesi amacıyla sayısal kodlara dönüştürülmesidir. Teknolojinin hızla gelişimi ve artan bilginin korunması, saklanması ve gelecek kuşaklara güvenli olarak aktarılması için dijitalleştirme işlemi yapılmaya başlanmıştır. Tarih boyunca üretilen şeyler kültürel miras ürünleri olarak kabul edilerek, teknolojinin hızlı gelişimine uyumlu olarak farklı aşamaların içine çekilmektedir. Hem dijitalleştirme sırasında hem de oluşan dijital objenin yeniden kullanımı, paylaşımı, korunması ve saklanması yaygınlaşmaktadır. Müzeler de günümüz teknoloji imkânlarıyla sergileme teknikleri sayesinde geniş kesimlere ulaşmaktadır. Teknolojinin gelişmesi, birçok alanı etkilediği gibi sanat alanında da yenilikleri beraberinde getirmektedir. Sanat eserleri ilk olarak evlerde daha sonra galerilerde ve müzelerde en son ise çevrim içi olarak internet sitelerinde sergilenmektedir. Bu yeni oluşum klasik müzecilik anlayışını daha erişilebilir olan çağdaş müzecilik olarak değiştirmiştir. İnternet sitelerinde yeni sunum teknikleriyle mekânın üç boyutlu olarak gezilebilmesine imkân sağlayarak izleyicinin ilgisini çekmektedir. Kullanılan sunum yöntemleri sayesinde izleyiciyi içine çekerek, dijital müzelere olan ilgiyi artırmaktadır. Müzeler kapılarını sanatseverlere evlerinden çıkmadan tek tuşla istedikleri müzeyi gezme imkânı sunmaktadır. Mesela Ressam Frida Kahlo'nun Meksika'da müze olan evini izleyiciler 360 derece sanal bir turla gezebilmektedir.

22. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Dijitalleşen toplumda istenmese de bazı geleneksel değerlerin yok olmasının önüne geçilememiştir.
- B) Tarih boyunca elde edilen tüm eserler dijital dünyaya aktarılabilir varlıkları gereksiz kılınmıştır.
- C) Teknolojinin gelişimi sözlü kültüre ait bazı ürünlerin daha kalıcı bir forma kavuşmasını sağlamıştır.
- D) Dijital dünyada gerçek dünyadan farklı olarak ürünün kendisi değil, sunum şekli önem kazanmıştır.
- E) Teknolojik gelişmeler, var olanları kendine uygun bir biçime sokarak ona yeni bir biçim kazandırmıştır.

23. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Tanımlamaya
- B) Terimlere
- C) Örneklendirmeye
- D) Saptamalara
- E) Tartışmaya

1. Kitapta birbirini tamamlayan yirmi iki öykü var. Bir salkım üzümün taneleri gibi her hikâye peşinden gelenle dağılmaz bir bütünlük kuruyor. Doğanın şahitliğinde yazılmış metinler, kekik kokusunu odamıza taşıyan geniş bir pencere açıyor Ege'ye. Bu türküyü biliyoruz, sözleri dilimizin ucunda; tahin pekmezi pastadan çok seviyoruz, tadı hep damağımızda; bu hikâyeleri hatırlıyoruz, gücünü köklerimizden almakta! Titizlikle işlenmiş dili, nesre can katan şiir damarı, kültürümüze ait özgün motiflerin zenginliği, insanın yalın hâllerinin incelikli bir bakışla değerlendirilmesi eseri bir ilk kitap olmaktan ileri taşıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
- B) Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.
- C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- D) Benzetme yapılmıştır.
- E) Örnelemeye başvurulmuştur.

2. (I) Bütçesi ile Türk Sineması standartlarında gösterişli filmler arasında yer alan GORA, AROG ve *Yahşi Batı*, Türkiye'de 2 milyonun üstünde izleyiciye ulaştı. (II) Fantastik komedi türündeki filmlerin, belli bir sanat tarzını, kişi ya da grubu taklit ederek güldürmeyi amaçlayan parodi türündeki anlatım şekli; farklı filmlerle metinlerarası bir ilişki içinde bulunmasını gerektirmektedir. (III) Üç film de Türkiye dışında ticari sinemalarda gösterim imkânı buldu. (IV) Daha çok Türk göçmenlerin ağırlıklı olduğu Avrupa ülkelerindeki sinema salonlarında gösterilen filmler, uluslararası alana çıkmayı başardı. (V) Ancak bu filmlerin sınırlı sayıda ülkede gösterilmiş olması, evrensel bir kabul gördüğü anlamına da gelmiyor. (VI) Bütçesi, çekim yöntemleri, kullandıkları görsel efektleriyle küresel sinemaya yakın olan bu filmler, Türk sinemasıyla olan bağlantısı ve kullandığı güldürü malzemesiyle yerele daha çok bağlı kaldı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşünce-nin akışını bozmaktadır?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

3. I. Bu ilgiyi gören, dünyaca ünlü otomobil markalarının birer birer, elektrikli araç modeli üretme çalışmalarına şahit oluyoruz.
- II. Tesla Motors tarafından üretilen ve gerçek manada ilk elektrikli otomobil olan Roadster'ın tahminlerin üzerinde bir satışa ulaşması bu öngörüğü doğruluyor.
- III. Aracın yüksek fiyatına rağmen büyük satış rakamlarına ulaşması konvansiyonel araç üreticisi diğer firmaların da dikkatini bu alana yöneltmesini sağlıyor.
- IV. Ancak bu sefer, karayolu taşımacılığının geleceği ile ilgili olacakları öngörmek bir hayal olmasa gerek.
- V. Son 10 yıldır yeşil teknolojinin getirdiği yenilikler ile elektrikli otomobiller, tekrar hayatımıza girdi.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. (I) Üniversitelerde "Yazmanın İncelikleri" adı altında birçok sertifika programı düzenleniyor. (II) Program kapsamında ünlü yazarlar edebiyat ve kurmacaya ilgi duyanlarla bir araya geliyor. (III) Her biri alanında başarılı yazarlar tarafından verilecek eğitimlerde kalem oynatmanın sırları da katılımcılarla paylaşılıyor. (IV) Edebiyata, kurmacaya ve yazma deneyimine ilgi duyan herkese yönelik olarak tasarlanan yaratıcı yazarlık kurslarının edebiyat sanatını ticari bir uğraşa dönüştürmesi, dikkatli gözlerden kaçmıyor. (V) Bu kurslarda yüzde 70 oranında devamlılık gösteren ve bu sürenin bitiminde çalışmalarını sunanlara, öğrenilen teknikler doğrultusunda kurmacanın gereklilerini yerine getiren katılımcılara ise "yazarlık belgesi" veriliyor. (VI) Hâlbuki yazarlık, birilerinin verdiği belge ile değil; zamanın ve toplumun o kişiye biçtiği değerle kişiye uygun görülmeli.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

5. "Sergi 2.0", bizim birlikte yaptığımız ilk büyük kapsamlı müze sergisi. Uzun yıllardır hem direktörlüğünü yaptığım Pilot Galeri'de hem de farklı mekânlarda sergiler yapıyordum. Ancak konfor alanımdan bu kadar uzakken bu kadar geniş kapsamlı bir sergiyi, bir partnerle birlikte, müze ev sahipliğinde hazırlamadım. Bu anlamda Pera Müzesi ekibinin ve direktörünün müthiş desteği için müteşekkirimiz. Kadınlardan oluşan şahane bir ekiple, kadın sanatçıların yoğunlukta olduğu bir sergi yapmak ayrıca heyecan verici. Sergi kitabımızdaki temel derterimizden biri de buydu: İlgilendiğimiz konuları, kişileri, eserleri; beyaz, orta yaşlı Avro Amerikalı bir erkekten daha dinlemek istemiyorduk. Yazar seçimlerimiz bu arzunun göstergesidir.

Bu parçada düşüncelerini dile getiren sanatçı ve çalışmaları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İçinde bulunduğu özgün çalışmalardan dolayı mutluluk duymaktadır.
- B) Yaptığı çalışmalarda arkadaşlarının emeklerini göz ardı etmemektedir.
- C) Yazında erkek egemen bir Batılı sanat anlayışına karşı çıkmaktadır.
- D) Erkek sanatçıların çalışmalarına sergilerinde yer vermemektedir.
- E) Daha çok, kendine ait rahat ortamlarda çalışmalar yapmıştır.

6. Normalde nefesle azot almanın zararı olmasa da dalgıçlarda yüksek basınçlı tüplerden nefes alma sonucunda kana aşırı azot geçmesi, azot narkozuna sebep olabilir. Atmosferde oksijenin, azot ve diğer gazlarla karışım hâlinde bulunması ihtiyacımız olan oksijenin zehre dönüşmesini engeller. Dalgıç su altında 1 saat veya daha fazla kalıp basınçlı hava solursa ilk olarak 40 metrede narkoz belirtisi görülür. Bu derinlikte neşe ve sarhoşluk belirtileri ortaya çıkar; kişi etrafına ilgisini, zaman ve mekân algısını giderek kaybeder. 50-60 metre derinlikte uyuşukluk olur, 66-80 metrede kas gücü ve iş becerisi azalır, 80 metreden daha derinde uzun süre kalırsa dalgıç iş yapamaz hâle gelebilir. Azot narkozu alkol zehirlenmesine benzer ve derinlik sarhoşluğu olarak da adlandırılır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Azotun insanlara zarar veren, zehirli bir gaz olduğundan
- B) Denizcilikte azot zehirlenmesiyle neden karşılaşıldığından
- C) Azot zehirlenmesinin her insanda görülebileceğinden
- D) Oksijen tüplerinin dalgıçlar için taşıdığı risklerden
- E) Dalış tekniklerinin bilinmesinin kazaları önlediğinden

7. İletişim araçlarındaki teknolojik ilerlemeler doğrultusunda taşınabilir cihazların ortaya çıkması, internetin her an her yerde kullanılabilir olması, bilgi paylaşımını etkili kılmaktadır. Grafik tasarım aşamalarının oluşumunda ve ilerlemesinde ihtiyaç görülen kaynakların tüm dünyayı kapsayan sosyal içerik ortamı olan internette ele alınması, yeni nesil tasarımlarda yaratıcı düşüncüyü etkilemektedir. İnternet mecrasında görsel veri paylaşımları aracılığıyla yeni tasarımların oluşum evresinde sanatsal bakış açılarıyla etkileşim kurulmaktadır. Tasarımların görsel ilerlemesine de katkı sağlayan internet; sosyal paylaşım siteleri ile tasarımcıların eserler üzerine tartışabildikleri, fikir alışverişi yapabildikleri alanlar yaratmaktadır. İnternette yer alan web sitelerinin kullanım alanlarına göre uygulamalar yer almakta. Çeşitli görsellerin paylaşıldığı sosyal ağlardan çoğunlukla kullanılan *Behance*, *Deviantart*, *Pinterest* gibi siteleri özel sayfa kullanımlarıyla sanatla ilgilenen kişileri bir araya getirmektedir. Bu siteler, tasarımcılar arasında popüler olarak kullanılmaktadır. Kullanıcılar bu sitelere üye olup kendi tasarımlarını sergileyebilmekte ya da başka kayıtlı kullanıcıların çalışmalarını inceleyebilmektedir. Bu sitelerde paylaşılan tasarımlara yorum ve beğeni gibi etkileşimler yapılabilmektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İletişim araçlarındaki gelişim sanatın ve sanatçının kendi ülkesinin sınırlarını aşmasını sağlamış, her sanatçıyı evrensel bir boyuta taşımıştır.
- B) Grafik tasarım alanında internet üzerinde yapılan paylaşımlar, dünyanın birçok yerinde yeni yetişen genç tasarımcıların tanınmasını sağlamıştır.
- C) Sosyal paylaşım siteleri üzerinden yapılan paylaşımlar sayesinde birçok grafik tasarımcısı, kendi sanat alanında ortak bir akım oluşturmuştur.
- D) İletişim teknolojilerinin gelişmesi, tüm sanat dallarında üretilen ürünlere dünyanın her yerinden ulaşılabilmeyi mümkün kılmıştır.
- E) Sanatın ve sanatçının özgürleşmeye başlamasıyla birlikte sanatın gösterildiği dört duvar ortadan kalkmış ve bu durum yerini sanal bir ortama bırakmıştır.

8. Bir gün çocuk Stevenson annesine "Anne, bir insan resmi yaptım, şimdi onun ruhunu yapayım mı?" demiş. Çocuk Stevenson yaptığı resme can verebildi mi bilmiyoruz ama romancı Stevenson korsanlarına ve serserilerine gerçekten ruh vermiş olmalı ki onlar hâlâ yaşıyor duruyorlar. Öyledir, roman kahramanları gerçek dediğimiz insanlar gibi hatta onlardan daha çok düşünen, duyan, didinen, sevinç ve acı duyan bir takım varlıklardır. Onların da bizim gibi yaşadıklarını, yaşamış olduklarını hangimiz düşünmemişizdir? Dünyamız, hayal dediğimiz gerçekte bizden daha var, daha canlı olan varlıklarla doludur. Onlar aramızda dolaşıp dururlar. Hele sıkıntılı zamanlarımızda aradıklarımız onlardır. Fakat roman kahramanları bütün canlılıkları, bütün gerçeklikleri ile asıl kendilerini yaratanlar için vardır, onlar için yaşarlar. Unamuno, *Sis* romanının kahramanı Augusto Perez'i öldürmeye karar verdiği zaman onun "Yaşamak istiyorum Don Miguel, yaşamak istiyorum! Yaşamak istiyorum!" diye bağırdığını anlatmıyor mu? Pirandello, her pazar sabahı saat yedi ile on arasında, hayalinin kahramanlarını kabul ettiğini *La Trappola* (*Tuzak*) başlıklı hikâyesine yazdığı ön sözde söylemiyor mu?

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romancının başarısı yarattığı karakterleri günlük hayattaki kadar canlı çizmesine bağlıdır.
- B) Romancılar yarattığı karakterleri gerçek yaşamda tanıdıkları kişilerden alarak yapıtlarını inandırıcı kılarlar.
- C) Romancı için gerçek dünya, içinde kahramanlarının yaşadığı, geliştiği, öldüğü dünyadır.
- D) Romancı hangi akımı benimserse benimsesin gerçekçilik akımından etkilenmeden roman yazamaz.
- E) Romancı, gerçek karakterleri zihnindeki kurmaca dünyada yoğurarak romanında yeniden yaratmaktadır.

9. Termal görüntüleme, sağlık sektöründe sadece vücut sıcaklığı ölçümü için değil, derideki sıcaklık dağılımının gözlenmesi gibi uygulamalar ile çeşitli sağlık sorunlarının teşhisi için de kullanılır. Sağlık sektörü haricinde, meteoroloji uydularının çektiği termal görüntüler ile hava tahminleri, astronomik gözlemler, yapılarda ısı kayıplarının tespiti, elektronik-mekanik sistemlerin kontrolü ve yangının merkezini belirleyerek söndürme çalışmalarının performansını artırmak için de termal görüntüleme sistemleri kullanılır. Bir başka kullanım alanı ise, enerji santrallerinden doğaya salınan baca gazlarının görüntülenmesidir. Her gaz molekülünün kendine has kızılötesi karakteristiği olduğundan baca gazına termal görüntüleme ile bakılarak çevreye zararlı gazların miktarının belirlenmesi de mümkündür.

Bu parçada termal görüntülemenin;

- I. sağlık problemleri,
- II. iklim olayları,
- III. bina yalıtımı,
- IV. teknolojik buluş,
- V. çevre kirliliği

olgularının hangisinde olumlu katkısından söz edilmemiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. *Ölümler Evinden Anılar* 1861'de yayımlandığı zaman coşku ile karşılandı, Omsk cezaevini Dante'nin *Cehennem*'ine benzeten eleştirmenler bile oldu. Romancı bir anda, sanatının doruğuna yükselmişti. Ne vardı bu kitapta? Yalnız çekilen türlü acıların dayanılmazlığı mı? İnsanı alçaltan baskılar mı? Elbette hayır! Omsk cezaevinde çekilen acılara dayanma gücünü insan sevgisinde bulan, düş kurmayı zamanı yenme sayan Dostoyevski, yüzde yüz gerçeği yansıttığı söylenen bu anılarda tam anlamıyla bir roman yazmıştır. Gerçi anlatılanlar hep sürgünlük yaşantılarından alınmış, özgürlük özleminin biri birine içten bağladığı ayrı ayrı tablolarıdır. Ama Dostoyevski'de, keskin bakışlarıyla insanların içini tarayan, gördüklerini kanlı ve canlı portreler hâlinde yaşatan bir hayal gücü vardı. Komutanını öldüren genç Sirotkin'i, gece gündüz içen, içince gözü dünyayı görmeyen Gazin'i; kavgacı, geçimsiz, hırsız, güçlü kuvvetli olduğu hâlde Petroviç'ten ayrılmayan Petrov'u, türlü yağmacılıkla suçlanıp buraya sürülen sevimli, özü sözü bir, üç Dağıstanlıyı, hele bunların en küçüğü olan Ali'yi nasıl unutabilirsiniz? Peki, bu arada Dostoyevski nerede? Çizdiği portrelerin her birinde. İşte sanatçı da böyle olmalıdır: ---

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Üstün ve eşsiz sanatını kişilerin ve toplulukların portresini çizmede gösterebilmelidir.
- B) Yaşadıklarını romanlarının karakterlerinin yaşamı içine sindirmeyi başarabilmelidir.
- C) Kendi düşüncelerini roman karakterlerinin düşünceleriymiş gibi sunabilmelidir.
- D) Yazdığı her metinde gerçekçi sanat anlayışından biraz olsun uzaklaşabilmelidir.
- E) Toplumun her kesiminden insana hitap edebilen bir biçime sahip olabilmelidir.

11. İklim değişikliği en büyük faktör olurdu. 55 milyon yıl önceki hava sıcaklığı günümüzden 8 derece daha fazlaydı ve dünyanın büyük kısmı yağmur ormanlarıyla kaplıydı. Bu bitki bolluğunda uzun boyunlu *saropod* dinozoru hızla gelişip erken yaşta üremeye ve bedeni giderek küçülmeye başladı. Güney Amerika'da 40 metre uzunluğundaki *titanozorlar* ise çoktan ortadan kalkardı. Bir başka önemli olay ise 34 milyon yıl önce Güney Amerika ile Antarktika kıtalarının ayrılmasıydı. Bu süreçte Antarktika'da buzullar oluşmuş, dünya soğuyup kurulaşmış, çayırlar yaygınlaşmıştı. Bu ortamda otobur memeliler yaygınlaşmış, çayırlarda otlayan toynaklı memeliler çeşitlenmiş, onlarla beslenen etoburlar da çoğalmıştı. Bu durumda çayırlara uygun özellikler geliştirmiş olan dinozor türleri evrilmiş olabilirdi.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Dinozorların yaşamlarını sürdürebilmeleri için dünya nasıl bir değişim süreci geçirmeliydi?
- B) Dinozorların yeryüzünden yok olmalarında rol alan en önemli faktörler nelerdi?
- C) Dinozorların nesilleri tükenmeseydi bu durumun dünya açısından sonuçları neler olurdu?
- D) Dinozorlar, varlığını sürdürseydi onların evrimlerini hangi faktörler etkileyecekti?
- E) Dinozorların evrimleri sonucunda onlarda görülen değişimler neler olmuştu?

12. (I) 1865'te *Ben*, sanatçının uzun yıllar sonra nihayet yayımlanan ilk şiir kitabı. (II) Nihayet diyorum, çünkü sanatçının nerdeyse çeyrek asra varan şiir macerası iki kapak arasında derlenip toplanıp görücüye çıkma imkânı buldu. (III) Nerdeyse otuz yıllık bir şiir birikiminin hepsinin bir kitapta toplanmasının hem biçim hem de içerik açısından bize daha yetkin ve sağlıklı bir okuma sunacağı da atlanmamalı kanımca. (IV) Kitabın ilk şiiri *Nikel* ile son şiiri *Bir Geliyor ki* arasında estetik söyleyiş ve dil işçiliği açısından hatırı sayılır bir kaygı birlikteliği var. (V) İzleksel bakımdan yakaladığı bu duygu birlikteliği sanatçının yapıtının bir bütün olarak da okunmasını sağlıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Kitaptaki şiirler, bu tarihsel kesit içinde hangi ana arterlerde dolaştığını göstermesi açısından oldukça anlamlı." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. • Yeni bir araştırmada atmosfer boyunca taşınan sıcak havanın Antarktika deniz buzulundaki muazzam açıklıkların oluşumunda etkili olduğunu gösteren bulgular elde edildi. Polinyalar olarak da bilinen bu açıklıkların, geçmişte on binlerce ve hatta yüz binlerce kilometrekare yüz ölçümüne ulaştığı biliniyor.
- Atmosferik ısı nehirleri, sadece buzulları hassas hâle getirip onların kasırgalarla kolayca kırılmasına neden olmakla kalmıyor; aynı zamanda daha fazla su buharı sağlayarak kasırgaları da daha şiddetli hâle getirip daha yıkıcı olmalarına yol açıyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

14. Elbette roman; resim ya da heykel sanatı gibi değildir, doğrudan doğruya gözle görülmez. Sözlerle zaman içinde oluşan romanın etkili olması için hem gerçekte yaşanmış hem düşten çıkmış izlenimini okuyucuda bırakması gerekir. Özgürlüğü elinden alınmış bir romancı; gerçekten bir yaratıcı ise cezaevinde çektiği acıları, içine düştüğü umutsuzlukları, tıpkı heykeltıraş gibi davranarak canlı varlıklarda derecelendirir, olayın kendine yenilmezse ancak o zaman o varlıklara düşsel fakat kalıcı boyutlar verebilir. Yazdığı roman okunmakla tükenmez, aramızda yaşar durur. Ama anlatılanlar, cezaevinde çekilenlerin bir çeşit sayımına dönüşürse, sanat niteliklerinden yoksun olursa ileride cezaevlerindeki yaşama koşullarının iyileştirilmesine belki yarayabilir. Ne var ki roman olarak zamanla okunmaz olur, geriye sadece araştırmacılar için bir belge kalır.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman, anlatım tarzı bakımından öteki güzel sanat dallarından farklı bir yol izlemektedir.
- B) Romancılar, toplumdaki aldıklarını bir kamera tarafsızlığıyla aktarınca başarıyı yakalar.
- C) Romanın başarısı olayları hem estetik hem gerçekçi bir bakış açısıyla verebilmesine bağlıdır.
- D) Romanların konuları gerçek yaşam öykülerinden alınırsa romanlar kalıcılığı yakalayabilir.
- E) Romancılar, kurgularını daha sağlam oluşturabilmek adına farklı sanat dallarından yararlanmalıdır.

15. 1950'lerden beri insan beynine yerleştirilen elektrotlar, Parkinson hastalığının tedavisi başta olmak üzere felçli hastaların hareket etmelerini, iletişim kurmalarını ve hatta hissetmelerini sağlamak için tedavi amaçlı kullanılıyor. Günümüze kadar bu konularda oldukça şaşırtıcı gelişmeler ve başarılar da elde edildi. Tüm olumlu gelişmelere rağmen geleneksel elektrotların kullanımı ile ilgili bazı sorunlar bulunuyor. Beyne yabancı bir cisim yerleştirilmesi görülebilir yara izlerine yol açıyor, enfeksiyon riski doğuruyor ve zamanla elektrot performansının azalmasına neden olabilecek vücut bağışıklık tepkileri oluşuyor. Ayrıca elektrotlar sadece hedeflenen nöronları değil, yakınlarında bulunan tüm nöronları etkiliyor ve istenmeyen sonuçlara yol açabiliyor. Tüm bu olumsuzlukları engellemek ve beyinle elektrot arasındaki uyumu artırmak için araştırmacılar, yeni yollar bulmaya çalışıyor. Bu noktada canlı sinir hücrelerinden oluşturulan elektrotların tüm problemlerin çözümü olabileceği düşünülüyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Beyne yerleştirilen elektrotların bazı hastalıkların tedavisinde kullanıldığından
- B) Elektrotlarla ilgili çalışmalarda beklenmedik başarıların elde edildiğinden
- C) Beyne yerleştirilen elektrotların beyinde belli hasarlar oluşturduğundan
- D) Beyne yerleştirilen elektrotlarda her zaman beklenen sonucun elde edilmediğinden
- E) Organik elektrotlar yoluyla, ortaya çıkan olumsuzlukların giderildiğinden

16. *Leyla ile Mecnun* dizisi aynı hastanede doğup ayrı kutuplara ait hayat tarzları ile büyüyen iki kişinin hikâyesi ile başlar. Hikâyede Fuzuli'nin *Leyla ile Mecnun* adlı mesnevisinden esinlenilmiştir. Dizinin senaryosu mesnevideki anlatılardan ilham alınmıştır. Dizide yer alan karakterlerin gerçek hayattaki karakterlere benzerlikleri olmakla birlikte abartılı hareketleri onları gerçek hayattan ayıran özellik olmuştur. Bu özelliği ile dizi kolay kabul görmüş ve geniş kitlelere ulaşmıştır. Olay örgüsü Leyla ile Mecnun'un kavuşması üzerine kurulmuş olsa da ilerleyen bölümlerde Mecnun'un arkadaşları ile maceralarına dönüşmeye başlamıştır. Sahneler teknik bakımdan incelendiğinde absürt öğelerle sık sık karşılaşılır, klasik dizi anlatısından farklı olarak kendine özgü bir anlatı yapısı vardır.

Bu parçada sözü edilen dizi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birbirine zıt yaşantılara sahip iki karakteri anlattığı
- B) Eski edebî geleneğe ilham alınarak oluşturulduğu
- C) Normalin dışında, özgün bir sunum tarzına sahip olduğu
- D) Ana karakterlerinin gerçek yaşamdan alındığı
- E) Ana karakterlerin dışındaki kişilerin de merkeze alındığı

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yüz yıl önce bugünlerde I. Dünya Savaşı ilan edilmiş, ordular harekete geçmişti. Bu savaşın dünyayı bu kadar değiştireceğini tabii ki o zaman kimse bilemezdi. Birinciye izleyen II. Dünya Savaşı'yla güç dengesi değişti ve gücün odağı Avrupa'dan ABD'ye ve Rusya'ya kaydı. I. Dünya Savaşı'yla başlayan bu zaman diliminde savaş sadece cephelerde verilmedi. Binlerce bilim insanı, laboratuvarlarında savaş ülkelerinin kazanması için geceli gündüzlü araştırma yaptı. Kimyasal silah olarak kullanılan gazlarla başlayan bu süreç, atom bombasının icadı ile zirveye ulaştı. Milyonlarca kaybın verildiği II. Dünya Savaşı sonrası Soğuk Savaş döneminde bu yarış, yani teknoloji savaşını devam etti. Günlük hayatımızın ayrılmaz parçası hâline gelen pek çok teknoloji, mesela internet bu çekişmenin sonucu.

17. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama - tanımlama
- B) Öyküleme - betimleme
- C) Açıklama - örneklendirme
- D) Öyküleme - tartışma
- E) Tartışma - karşılaştırma

18. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Savaşlar, insanlığın hiçbir döneminde insanoğluna iyilik getirmemiştir.
- B) Savaş dünya üzerindeki güçleri belirlemenin yolu olarak görülmüştür.
- C) Teknolojik gelişmelerin hepsi, savaşların getirdiği mücadeleye sayesinde.
- D) Savaş ve yarış, insanlığa hem iyilik hem kötülük getirmiş olgulardır.
- E) Büyük güçler arasındaki soğuk savaş, teknolojiye ilerlemenin tek yoludur.

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsan için özel mi özel bir kazı işlemidir düşünmek. Düşünür ise hem kendi içinden hem kendisini kuşatan kültür dünyasından bazı değerler çıkarmaya yönelen emekçidir. Dıştan gözlemleyenler açısından bakıldığında, dayanılmaz sıkıntılara da katlansa, arada sürçtüğü de olsa güzel ve anlamlı bir uğraştır onunki. Gün gelir yazılara, kitaplara yansır düşünce kazıları. Somut bir hâl alır. Artık dileyen ondan tatmanın imkânına kavuşmuştur. Ondan tadan aydınlanır, ufku genişler, ilerler, uygarlaşır. Düşünmek nedir diye soruyorlar hep. Düşünmek, aydınlığa giden bir kazıdır işte.

19. Bu parçadan yola çıkılarak;

- I. düşünürlerin ürettiği fikirlerin yazınsal eserleri etkilediği,
- II. düşünce üretmenin belli zorlukları göze almayı gerektirdiği,
- III. düşüncenin herkese ulaşmasının kitaplar aracılığıyla olduğu,
- IV. düşünce yüklü eserler okumanın, kültürlenmeyi sağladığı,
- V. düşünürlerin evrensel değerlere ulaşmaya çalıştığı

yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

20. Bu parçadaki altı çizili sözle düşünmenin hangi niteliği vurgulanmıştır?

- A) Evrenselliği
- B) Ulusallığı
- C) Etkileyiciliği
- D) Öğreticiliği
- E) Tutarlılığı

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Divan edebiyatı, sahibi meçhul bir kavramdır. Her halükârda 20. yüzyılın başında ortaya çıktığı konusunda bir tartışma yok. İskoçyalı oryantalist Elias John Wilkinson Gibb'in 1900 yılında yayınlanan *Osmanlı Şiiri Tarihi* kitabında bu kavrama hiç yer verilmez. Hepsî Batılılaşma döneminde düşünülen isim alternatiflerinden biridir "divan edebiyatı". Rakipleri arasında "havas edebiyatı, saray veya enderun edebiyatı, skolastik edebiyat, medrese edebiyatı, ümmet edebiyatı, Osmanlı edebiyatı, yüksek zümre edebiyatı, klasik edebiyat, klasik Türk edebiyatı" vardır. Ali Canip Bey'in 1924'te yayımlanan Edebiyat adlı ders kitabı "divan edebiyatı" kavramsallaştırmasının kökleşmesinde pay sahibidir. Divan edebiyatı kavramı bir reddimiras hareketinin çocuğudur esasen. Namık Kemal'in "güzel giyinmiş bir cenazeye" benzettiği "eski şiirler" eleştirisi ile başlayan literatürün mantıki sonuçları 1945 yılında Abdülbaki Gölpınarlı'nın *Divan Edebiyatı Beyanındadır* kitabıdır. Kitap yayımlandığında Atatürk tarafından bile ayıplanmıştır. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın hayatında da benzer bir dönüşüm ve öz eleştiri mevcuttur.

21. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Divan edebiyatı adlandırmasının son yüzyıl içinde kabul gördüğüne
- B) Batılı araştırmacıların divan edebiyatının adlandırmasına ilgi duyduğuna
- C) Divan edebiyatının başka birçok adlandırmayla da anıldığına
- D) Ali Canip'in divan edebiyatı adının benimsenmesine katkı sağladığına
- E) Bazı sanatçıların, divan edebiyatına yapılan eleştirileri haksız bulduğuna

22. Bu parçada sözü edilen "güzel giyinmiş bir cenaze" sözüyle divan edebiyatı ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eskimiş de olsa güzelliğinden bir şey kaybetmediği
- B) İçinde bulunulan zamana hitap etmede yetersiz kaldığı
- C) Sanatsal güzelliğine rağmen geçerliliğini yitirdiği
- D) Çağdaş sanatçılar tarafından bazı yönlerinin eleştirildiği
- E) Ortaya ilk kimin tarafından çıkarıldığının bilinmediği

23. Ben gönlümce yazabilmek için evime çekiliyorum. Kimsenin bana el uzatamayacağı, söz edemeyeceği yabancı bir ülkede oturuyorum. Evimde değil de başka yerde yazsam daha iyi yazardım ama yazdığım şey daha az benim olurdu. Oysaki benim yazımda asıl aradığım tam anlamıyla kendimin olmasıdır. Ben yazarken rastgele gittiğim için bol bol hataya düşerim. Bunları pekâlâ düzeltebilirim. Ama o zaman benim âdetim, malım olmuş kusurları düzeltmekle kendi kendimi yanlış tanıtmış olurum. Ben dikkatsizlikten gelen hatalarımı düzeltsem bile bende âdet hâline gelmiş olanları düzeltemem.

Bu parçada yazar, kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Rahatsız edilmediği ev ortamında daha rahat yazabildiğine
- B) Evi kimsenin ulaşamayacağı yabancı bir ülke gibi gördüğüne
- C) Evinden başka yerde yazdıklarına daha az sahip olduğunu düşündüğüne
- D) Yazılarının kusursuz olmasına çok önem verdiğine
- E) Kendisiyle özdeşleşmiş hataları düzeltmediğine

1. I. "Televizyon" üzerine düşünen pek çok kişi, televizyonun, kitabın oluşturduğu entelektüel ve zihinsel birikimi engellediği görüşündedir.
- II. Ancak kitap okuma öyle mi, okumak etkin ve zihinsel çaba isteyen bir süreçtir.
- III. Koltuğunuza rahatça oturarak fiziksel ve zihinsel bir çaba harcamadan televizyon programlarını seyredebilirsiniz.
- IV. Böyle düşünenler, bu düşüncelerinde haksız da değiller zira televizyon izlemek, kitap okumaya göre oldukça kolay bir eylem.
- V. Bu yüzden insanların büyük bir kısmı, zihinsel bir çaba gerektiren kitap okuma eyleminden ziyade herhangi bir çaba gerektirmeyen televizyon izleme eylemini tercih etmektedirler.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanması için hangilerinin birbirleriyle yer değiştirmesi gerekmektedir?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

2. (I) Kebap kelimesi İngilizcede şiş üzerinde pişirilen her türlü küçük et parçasını tanımlamak için kullanılsa da kebab kelimesi günümüzde en çok İran ve Türkiye'nin bulunduğu bölgelerde, Orta Çağ'da ortaya çıkan çeşitli et yemekleri ile ilişkilendirilir. (II) Kebap, halk tarafından rağbet gören bir yemek olduğu gibi padişahların da sevdiği yemeklerdendir. (III) Fatih Sultan Mehmet'in sık sık tavuk kebabı ve şiş kebabı yediği biliniyor. (IV) 1651 yılına ait bir mutfak defterinde yazılanlara göre Sultan IV. Mehmet'in sofrası için her gün pide üstü kebab hazırlanmıştır. (V) Sultan Abdülaziz'in de Kâğıthane ve İmrahor kasırlarını ziyaret ettiği zaman semtin en büyük kebabçısından kebab aldırıldığı kayıtlarda yer almaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Örümcek ağları, temel olarak ipek ipliklerden oluşur. (II) Oldukça ince yapıdaki bu iplikler, hafif ve esnek olmalarının yanında, yüksek kaliteli çelikten daha güçlü bir yapıya sahiptir. (III) Bu nedenle araştırmacılar örümcek ipliklerinin yapılarını daha iyi anlamaya çalışıyorlar ve cerrahi ipliklerden askeri kıyafetlere kadar oldukça geniş yelpazede kullanım potansiyeli taşıyan bu üstün özellikli malzemelerin endüstriyel boyutta kullanımını sağlamak için, onları yapay yollarla üretme çalışmalarına devam ediyorlar. (IV) Örümcek ipeğinin neden çok güçlü olduğunu araştıran bilim insanları, metiyonin olarak bilinen doğal amino asidin örümcek ipeğini oluşturan protein yapısına esneklik sağladığını ve bu özellik sayesinde farklı proteinlerin birbirlerine kuvvetli bir şekilde bağlandıklarını göstermeyi başardılar. (V) Çalışmada temel olarak örümceklerin, daha önce bilinenlerden farklı bir şekilde, metiyonin amino asidini ipek proteinlerini birbirlerine sıkıca bağlamak üzere kullandıklarını ortaya koydu. (VI) Hatta araştırmacılar, bazı örümcek ipeği türlerinin proteinlerinde fazla miktarda metiyonin amino asidi olduğunu keşfettiler ve araştırmalarını bu yönde derinleştirdiler.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Namib Çölü, dünyanın en eski çölü kabul edilir. 43 milyon yıl önce oluştuğu ve son 2 milyon yıldır da hiç değişmediği belirtiliyor. Çölün bazı bölgelerinin yıllarca yağış almadığı, bazı yerlerinin ise yılda 100 mm'den az yağış aldığı biliniyor. Canlılar, özellikle de bitkiler için uç koşullar sunan bu çölde yaşayabilen bitki sayısı çok azdır. *Welwitschia* bunlardan biridir. Dünyanın en ilginç bitkileri sıralansa *Welwitschia* üst sıralarda yer alır. Çöl gibi çok uç koşullarda yaşayabilen bu bitkinin yaşam süresi 300 ila 1500 yıl dolaylarında olabiliyor. Ayrıca bir canlıyı tanıtırken kullanılabilecek benzersiz, büyüleyici, harika, müthiş, nefis, olağanüstü ve hayret verici gibi sıfatların hepsi bu bitki için geçerlidir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma B) Sayısal veriler
C) Niteleme D) İkileme
E) Mecazlı söyleyiş

5. Uçak Amsterdam'a doğru alçalırken bir taraftan 1851 yılına ait tarihi Hollanda haritasını inceliyorum, diğer taraftan aşağıdaki araziye bakıyorum. Birazdan haritada Haarlem Gölü yazan bölgeye ineceğiz. Schiphol Havalimanı'nın bu gölün boşaltılmasıyla elde edilen bölgeye yapıldığını ve deniz seviyesinin altında bulunduğunu biliyorum ama yine de manzaraya bakınca şaşırımdan edemiyorum. Karadayken deniz seviyesinin beş altı metre altında olduğunu bilmek başta insana ürkütücü geliyor. Karakteristik Hollanda coğrafyası, ziyaretçilerini böyle bir sürprizle karşılıyor. Avrupa'nın üç büyük ırmağı Ren, Maas ve Schelde'nin oluşturduğu büyük bir delta'nın üzerinde bulunan Hollanda, sıra dışı özelliklere sahip. Türkiye'de de tanınan Hollandalı gezgin ve televizyon programcısı Van Herpen ile birlikte doğup büyüdüğü coğrafyayı geziyor, ülkeyi her alanda etkileyip şekillendiren suyla ilişkisini keşfediyoruz. Harpen, Hollandalıların suyla benzersiz bir bağı olduğunu söylüyor, "Su bizim için hem en iyi dost, hem de en acımasız düşman!" diye devam ediyor. Su, ticaret ve turizm faaliyetleri için büyük faydalar sağlarken çeşitli spor etkinliklerine de imkân sunuyor. Yaklaşık 42 bin kilometrekarelik yüzölçümüyle dünyada çok küçük yer kaplasa da Hollanda, Dünya Ticaret Örgütü'nün verilerine göre dünyanın en çok ihracat yapan ülkeleri listesinde beşinci sırada ve uluslararası ticarete önemli bir yere sahip.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Kişisel izlenimlere yer verilmiştir.
- C) Kişileştirme sanatına başvurulmuştur.
- D) Doğrudan ve dolaylı anlatımdan yararlanılmıştır.
- E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

6. Fin eğitim sisteminde okuma becerileri, bilim ve matematik okuryazarlığı kadar sosyal bilimler, görsel sanatlar, spor ve pratik becerilerin geliştirilmesi de önemli. Finli çocuklar, anaokulu ve ilkokul hayatları boyunca oyun oynar ve zevk olarak öğrenirler. Finli öğretmenler de ebeveynler de matematik veya fen derslerindeki soyut kavramları öğretmenin en iyi yolunun müzik, drama ya da spor uygulamaları olduğunu düşünür. Akademik ve akademik olmayan öğrenme biçimleri arasında kurulan bu denge çocukların okuldaki mutluluğunu sağlamanın büyümlü formülüdür. Düşük maliyetler, kısa okul saatleri ile yüksek akademik başarıyı; bireyselliğe, bağımsızlığa önem veren, öğrencilerine kendi eğitim programını kendi düzenleme sorumluluğunu yükleyen eğitim anlayışıyla bol boş zamanı, eğlenerek öğrenmeyi birleştiren Fin eğitim sistemi hâlâ eğitimini rüya ülkesi olmaya devam ediyor.

Bu parçadan hareketle Fin eğitim sisteminde aşağıda verilenlerden hangisinin görülmesi beklenemez?

- A) Anaokuluna başlayan öğrencilere öğretmenlerinin, sayma sayıları öğretirken bestelenmiş metinlerden yararlanması
- B) Merhamet duygusunu öğrencilerine öğretmek isteyen öğretmenin, çocuklara belli rolleri vererek tahtada canlandırmalarını istemesi
- C) Öğrencilerin derse olan ilgisini artırmak amacıyla öğretmenin, dersin son on dakikasında eğitsel oyunlara yer vermesi
- D) Fen dersinde elektrik konusunu öğretmek isteyen öğretmenin, öğrencilerinden bir elektrik devresini velileriyle yapmalarını istemesi
- E) Öğretmenin, sayısal alana ait derslerin problemlerini okuma - anlama içeren metin ve görseller üzerine kurgulaması

7. *Üç Beş Kişi, Hayır, Bir Düşün Gecesi* gibi Türk romanının önemli eserlerine imza atan Adalet Ağaoğlu (1929 - 2020), aynı zamanda öykücülüğümüzün öncü isimlerindendir. Modern öykünün nitelikli örneklerini veren Ağaoğlu, özellikle evrensel insani özelliklerin otoriter yapı tarafından ezilişini ustalıkla öyküleştirmiştir. Eserlerinde genel olarak eleştirel, muhalif bir tutum sergileyen Ağaoğlu, Türk edebiyatında aydın ve halk arasındaki temel uçurumu en iyi fark eden ve bunu eserlerine yansıtan yazarlardan biridir. Bu anlamda aydın yüzleşmesi, onun öykülerinin en önemli damarı olmuştur. Biçimsel anlamda ise oldukça yoğun bir anlatım çeşitliliği sergilemiş; bilinç akışından, iç monoloğa, sembolik yaklaşımdan postmodern tutumlara kadar modern anlatım imkânlarını değerlendirmiştir. Öykülerinde derinlikli, çok katmanlı okumalara açık bir öykü evreni oluşturan Ağaoğlu, tutarlı, bilinçli bir dil anlayışı izlemiştir. Onun en dikkat çekici yanı, düşünce ağırlıklı öykü yazmasına karşın toplumsal konuları, bildik, kolaycı yaklaşımlarla, popülist anlayışlarla değil, öykü türünün gerektirdiği estetik yaklaşımla, incelikle işlemesidir.

Bu parçada Adalet Ağaoğlu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eserleriyle romancılığımızın bazı yeniliklerine öncülük ettiğine
- B) Öykülerinde baskı altına alınan bireyin yaşadıklarını anlattığına
- C) Sosyokültürel düzeyi farklı kişilerin arasındaki ayrımı ele aldığına
- D) Farklı anlatım tekniklerini çağdaş bir yaklaşımla kullandığına
- E) Anlatım özelliği bakımından bilinçli bir tavır sergilediğine

8. Eleştirinin iki amacı vardır: Birincisi sanat yapıtını okuyucuya, dinleyiciye, izleyiciye yakınlaştırmak, açıklamak, daha kolay anlaşılır kılmak; ikincisi sanatçıya yol göstermek. Eleştiri bu iki amaçtan birine yönelir, yönelmelidir yoksa eleştiri, eleştiri olmaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada belirtilen birinci bakış açısıyla yazılmamıştır?

- A) *Köpekler İçin Gece Müziği*'nin okuyucu üzerinde negatif etkiye neden olduğu söylenebilir. Roman bitince okuyucu merak içinde kalıyor. Bu arada epey hırpalandığını da düşünüyor. Çünkü kasvetli hava, roman boyunca hiç dağılmıyor. Karakterler sürekli şüpheli hareketlerde bulunuyorlar.
- B) Romanın sonunda sadece "Bundan sonra ne olacak?" diye merak ediyoruz. Onun dışında kurguda bir sıkıntı yok. Olay ve kişiler birbirine sınıksız bağlanıyor. Bundan sonra ne olacak sorusunu sordurarak, romancı, romanın başında kullandığı yöntemi sonunda da kullanmış oluyor.
- C) Sanatçının romanında yaptığı tasvirler okuyucular için oldukça ilgi çekici. Orman, yağmur, kan kokusu, karanlık, kartal, at, köpek, tavşan bir dekor değildir romanda. Âdeta onlar da canlı, olayları etkileyen, olaylardan etkilenen romanın birer karakteridirler. Düşünürler, hissederler, vefa gösterirler, korkarlar, kaçarlar ve saldırırlar.
- D) İnsana özgü hareketleri bir kartal yaptığında, romanın atmosferi bir anda üst bir kurmacaya evriliyor. Karanlık, umutsuz ve gergin atmosferle birlikte fantastiğe doğru bir adım da atıyor sanatçı. Her ne kadar romancı gayet realist düşünse de romanını sürrealist bir anlayışa doğru iten imgelerden kalemini kurtaramıyor.
- E) Romancı bir nevi, insan elinden ne geliyorsa onu yapar demeye getiriyor. Bu bazıları için kötülüktür, bazıları içinse iyilik. İnsan olmak böyle bir şeydir. Kötüysen istemesen de kötülük yaparsın. İyiysen aynı şekilde istemesen de iyilik yaparsın. Romanda temelde işlenmek istenen konu kaderdir de denilebilir bu nedenle.

9. Koronavirüs salgını insanların selamlaşma şeklini de değiştirdi. Virüsün bulaşmaması için el sıkışmayı bırakanlar, yeni selamlaşma alternatifleri bulmaya başladı. Bunlardan biri de 1966 yapımı *Star Trek* dizisinde Mr. Spock'ı canlandıran Leonard Nimoy'nun keşfettiği "Vulcan Selamı". *Star Trek* yapımlarında uzun yıllardır Sulu karakterini canlandıran George Takei, sosyal medya adresinden "Daha uzun yaşamak ve başarılı olmak için." notunu düşerek bu selamlaşma şeklini desteklediğini belirtti.

Bir haber yazısından alınan bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sosyal yaşamdaki değişimler sanatı etkilemektedir.
- B) Bazı film karakterleri uzun yıllar örnek alınmaktadır.
- C) Evrensel olumsuzluklar, yeni alışkanlıklar doğurabilir.
- D) İnsan sağlığını korumak için sosyal mesafe önemlidir.
- E) İnsanların kültürel özellikleri zaman içinde değişebilir.

10. Gazeteci:

(I) ----

Uzman:

- Resim sanatına yeni bir bakış açısı nasıl sunabiliriz diye düşünürken cevabı resmin kendisinde bulduk. Resmin kendisi aslında perspektif kavramını ele alışıyla bir dünyaya bakış biçimi. Sergimizde, perspektif forma dair bir öge olarak değil, bir düşünce biçimi olarak ele alınıyor. Sanatçıların, resmin çoklu perspektifini dünyayı anlamlandırma yöntemi olarak kullandığını düşünüyoruz. Resim sürreal bir zamanda toplumsal sorunları didikliyor, sanat tanımını genişletiyor ve yeni bir soluk getiriyor diyebiliriz.

Gazeteci:

(II) ----

Uzman:

- Resim bambaşka şekillerde var olabilirse biz de alternatif yaşam biçimleri geliştirebiliriz ya da var olan bu biçimleri daha görünür bir hâle getirebiliriz. Örneğin, serginin sanatçılarından İmrar Qureshi'nin mekâna özgü yerleştirmelerinde sıkça karşımıza çıkan, ilk bakışta kanı andıran ve ölümü temsil eden kırmızı renk; toplumsal şiddeti anlatıyor ama bir yandan da bu kırmızı boyadan çıkan çiçekler daha iyi bir geleceğe dair umudu temsil ediyor. Dünyanın dört bir yanında gerçekleşen çeşitli direniş biçimlerini onların yaratıcılığını, resmin farklı oluş biçimleriyle eş görüyoruz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Serginizde resim sanatına hangi perspektiften baktığınızı bize anlatabilir misiniz?
(II) İnsanların farklı yaşam biçimleri kurması, resim sanatını hangi yönlerden etkilemektedir?
- B) (I) Serginizin önemli bir tarafı resimdeki perspektif kavramına yeni bir anlam kazandırması mıdır?
(II) Farklı sunumların, yeni nesil resim anlayışına dair alternatifler ortaya koymasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- C) (I) Resimlerin sergilendiği mekânların onların taşıdığı perspektif üzerindeki etkisi sizce ne kadardır?
(II) Resimlerde kullanılan renklerin taşıdığı anlam onu izleyenlerin bakış açısına göre şekillenir mi?
- D) (I) Resim sanatında perspektif, bir hayatı anlamlandırma çabası mıdır?
(II) Resim insanların hayata karşı bir direnme biçimi olarak var olabilir mi?
- E) (I) Serginize resim seçerken onların perspektif özelliklerini dikkate alıyor musunuz?
(II) Serginizde yer alan sanatçıların sanat anlayışlarının sizin için taşıdığı anlam nedir?

11. Kültür üreticisinin aynı zamanda kültür tüketicisi olması bir esastır. Ben de öyleyim. Aynı zamanda bulunduğum sektörde her zaman aktif görevler de üstlendim, riskler aldım ve girişimlerde bulundum. İlk dergimi profesyonel çizer olduktan üç yıl sonra, on dokuz yaşındayken çıkardım. O zamandan beri de kendim gibi birçok çizere, gazeteciye, çevirmene iş imkânı yaratılmasına ön ayak oldum. *Karakarga* da ortağım ve benim ortak vizyonumuz, hayalimiz olarak doğdu; gün geçtikçe de güçlendi. Umarım nesiller boyu yazar ve çizerlerin anormal hayallerini gerçekleştirebilecekleri bir yuva olmaya devam ederiz. **Kendisinden böyle söz eden bir sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Yaptığı işin niteliğini iyi bilen
- B) Yenilikçi bir tavra sahip olan
- C) Erken yaşlarda hayata atılan
- D) İş yaşamında paylaşımcı olan
- E) Yayınlarıyla kalıcılığı yakalayan

12. Türk edebiyatında romanının başarısını, eserlerimizin başka dillere çevrilip çevrilmemesiyle ya da çevrilmeye değer bulunup bulunmamasıyla ölçmeye kalkmak çok yanıltıcı bir yaklaşımdır. Romanımızın, Batı edebiyatına yönelip yönlenmemesi de değerinin biçilmesini büyük oranda etkileyecek bir ölçüt değildir. Ayrıca romancılığımızın dağınıklığı içinde pek göze batmasalar da yok sanılan, özlenen birçok şeye sahip olan, olumlu örnekler gösterilebilir. Yabancı dillere çevrilse ilgiyle okunacak romanlarımız da var, Batı'daki örnekleriyle boy ölçüşecek teknik yetkinliğe sahip olanlar da. Beğenmeyebiliriz, yeterli bulmayabiliriz, gözümüz çok daha yükseklerde olabilir. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ancak romancılığımızın Batı'yı yakalamasının zor olduğunu hepimiz artık kabul etmeliyiz.
- B) Ancak romanın bize yüzyıllar sonra gelen bir tür olmasının eksikliklerini yaşadığımızı anlamalıyız.
- C) Ancak romancılığımız kalitesizmiş, hiç nitelikli roman yazılmamış gibi davranmamalıyız.
- D) Ancak romanlarımız başka dillere çevrilmedikçe evrenselliği yakalayamayacağımızı bilmeliyiz.
- E) Ancak romancılığımızı daha iyi bir noktaya taşımak için Batı'yı daha yakından tanımalıyız.

13. Şiir, düzyazıdan çok farklı olmakla birlikte, aynı kelimeleri, aynı şekilleri, aynı ses perdelerini kullanmaktadır. Ancak şiir; yaşamak ihtiyacından doğmuş olan, bu sıfatla hayatın ve düşüncenin buyruğunda bulunan sözcükleri sanki köklerinden çıkararak onlarla kendi kendine yeten bambaşka bir dünya yaratır. Düzyazı hâlinde düşünülen bir şeyin, şiir olarak söylenişine imkân yoktur. Şiirle düzyazıyı birbirine karıştırdıkları, bir tür manzume yazdıkları içindir ki Tanzimat ve Servetifünun şairlerinin birçoğu, şair olamamışlar ve bize şiirin lezzetini tattıramamışlardır. Bu yüzden şair dediğimiz insan; insanlar arasındaki ilişkilerin, doğadaki varlıkların bir tür kaba özetleri olan kelimelerle içinde yaşadığımız dünyaya hiç de benzemeyen bir şiir dünyası nasıl yaratabiliyor? Şiirin sırrı işte bu soruda yatıyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir, yazının standart kurallarının dışına çıkılarak yazılması gereken bir metin türüdür.
- B) Şiir; ölçü, uyak, ahenk gibi özellikler taşıması bakımından düzyazıdan farklı bir metindir.
- C) Şiirdeki söz sanatları ve özgün imgeler, şiir dilini düzyazı dilinden ayıran en temel farklılıktır.
- D) Bir metnin şiir olabilmesi, günlük dilin kalıplarını aşan bir anlatıma sahip olmasına bağlıdır.
- E) Bir metin; içinde bulunduğumuz dünyadan farklı, soyut bir âlemi anlatınca şiir katına yükselir.

14. Genç sanatçılardık ve öyküyle olan yolculuğumuza yeni başladığımız bu zamanlarda öykü üzerine yapılmış kuramsal çalışmaların eksikliğini yoğun bir şekilde hissediyorduk. (I) Neyi, kimi okuyacak; öykü yazmaya nereden başlayacaktık, sürekli bunları tartışırdık. (II) Türyn öncüler kimlerdi, bu noktada bile fikir ayrılıkları yaşırdık. (III) Yaptığımız tartışmalar ve birbirimizi yönlendirmelerimiz, öykü ufkumuzu açan bir işlev gördü zamanla. (IV) Bir yandan dünya yazarlarını izliyor bir yandan da keşfettiğimiz öykücüler hararetle birbirimize tavsiye ediyorduk. (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine "Ancak bunların önemli bir bölümü tek yanlı bir bakış açısına ait beğenilerdi." cümlesi getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

15. • Böbreklerinin işlevini kaybetmesi nedeniyle organ nakline ihtiyaç duyan ve bekleme listesinde olan kişiler, maalesef kanlarından toksinlerin uzaklaştırılması için belirli aralıklarla diyalize girmek zorundalar. En sık uygulanan yöntem olan hemodiyaliz (böbrek yetersizliği nedeniyle vücutta birikmiş üre, kreatinin, potasyum ve fosfor gibi çeşitli zararlı ürünlerin ve suyun vücut dışında yer alan yarı geçirgen bir zar yardımıyla kandan temizlenmesi işlemi) için haftada üç gün yaklaşık dört saati hastanede geçirmek gerekiyor.
- Güvenilir, giyilebilir yapay böbreklerin kullanımına bir adım daha yaklaşıldı. İnsanlarda ilk kez denenen ve başarılı olan bu prototip cihaz, küçük bir el çantası gibi takılarak kullanılabilir. Cihazı geliştiren Singapur Halk Hastanesinden araştırmacılar, teknolojinin ilerlemesinin insanları diyalize, sıvı torbalarına ve benzer araçlara bağımlı kalmaktan kurtarabileceğini belirtiyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı yöntemlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir çözüm olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı problemi çözmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer örneklerle açıklamaktadırlar.

16. Kurt Vonnegut, hep bildiği yoldan gitti; bildiğini yazdı. Bunu yaparken de metinlerinden ironiyi hiç eksik etmedi. Zaten büyük acıların ortasında kalan, kalemi sağlam yazarların, ironinin âlâsını yapma hakkı hep saklıdır. Vonnegut, eserlerinde o hakkı sonuna dek kullandı. İroniyle beraber yürüyen mizah, onun perdeye değil de perde gerisindekilere yoğunlaşma huyuyla birleşince ortaya, 20. yüzyıl insanının anlam veremediği kimi durumları bütün çıplaklığıyla anlatma becerisi çıktı. Vonnegut, bildiğimizin dışında bir efsaneydi ve efsanesi sürüyor. Daha önce yayımlanmamış öykülerini bir araya getirdiği son eserinde, Vonnegut her zamanki gibi kirliliği çamaşırlarımızı yine mizahla, ironiyle ve hayli dokunaklı biçimde ortalığa saçıyor.

Bu parçada sözü edilen sanatçının;

- I. alaycı bir tutuma sahip olma,
- II. sıkıntılı bir ortam içinde yaşama,
- III. yaşananların arka planını görebilme,
- IV. toplumdaki olumsuzlukları dile getirme,
- V. duygusal bir kişiliğe sahip olma

niteliklerinden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Nehir söyleşi, ara bir edebî tür. Ne biyografi ne de otobiyografi... Otobiyografi değil çünkü hayatınızı nasıl anlatacağınızı söyleyişi yapan kişinin soruları belirliyor. O çerçeveyi siz çizemiyorsunuz ve birkaç soruyla hiç istemediğiniz günlere veya olaylara geri dönmeniz mümkün. Otobiyografik bir metinde tahrif edeceğiniz, ütüleyeceğiniz kısımlara karşı -şayet önceden anlaşılmamışsanız- savunmasızsınız. Öte yandan, biyografiden de farklı. Sizin yargı ve çıkarımlarınıza uzun boylu imkân vermiyor. En nihayetinde, siz bazı soruları soruyorsunuz ama hayatı anlatan muhatabınız ve kendi hayatını anlattığına göre baştan hiyerarşik bir ilişki kuruluyor. "Sen benim hayatımı benden iyi bilemeyeceğine göre, soru sormakla yetineceksin!" diye formüle etmek bile mümkün. Böyle de olsa nehir söyleşinin rolü çok önemli. Hiç azımsanmayacak sayıda ve görmezden gelinemeyecek kadar, alanında büyük işler başarmış insanlara ait birçok şey onlarla beraber yitip gidiyor. Oysa bu bir yazgı değil. "Madem sen otobiyografini yazmıyorsun, o zaman bana anlat birlikte yazmış olalım." demek kültür hayatımızın sığlaşmaması ve çoraklaşmaması için bence hayati öneme sahip.

17. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların hatalarını düzeltmek
- B) Yazarın kusurlarını gizlemek
- C) Olayları değiştirerek aktarmak
- D) Yaşadıklarını birebir yansıtmak
- E) Yanlış anlatımın önüne geçmek

18. Bu parçadan yola çıkılarak "nehir söyleşi" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden çok yazı türünün niteliklerini taşıdığı
- B) İhmal edilmiş kişilerin toplumca tanınmasını sağladığı
- C) İnsan yaşamını esas alan bir metin olduğu
- D) Söyleyişi yapan muhatapların, üzerinde etkili olduğu
- E) Kültür dünyamızın zenginleşmesinde katkısı olduğu

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Divanü Lügati't - Türk'ün ilk sayfalarında bir harita bulunmaktadır. Bugünkü bilgilerimize göre bu, bir Türk'ün çizdiği ilk dünya haritasıdır. Kâşgarlı Mahmud, dönemindeki Türk topluluklarının hangi bölgelerde yaşadığını göstermek amacıyla çizdiği bu haritaya, bazı ulusların yaşadığı bölgeleri de ekleyerek yeryüzündeki belirli bölgeleri gösteren bir dünya haritası oluşturmuştur. Bugünkü haritacılık tekniklerine göre ilkel sayılabilecek bu harita, on birinci yüzyıl koşullarındaki coğrafyacılık bilgilerine ve tekniklerine göre oldukça ileri düzeydedir. Kâşgarlı Mahmud'un bu haritasının Türk eseri olduğunu ortaya koyan birtakım kanıtlar bulunmaktadır. Her şeyden önce, harita Türk hükümdarlarının oturduğu Balasagun şehri merkez alınarak çizilmiştir. Diğer Türk şehirleri ve alanlar bu şehre göre düzenlendiği gibi yönler de *Orhun Yazıtları*'nda görülen eski Türk geleneklerine göre tayin edilmiştir. Türklerin yerleşim bölgelerindeki şehirler, dağlar, göller, nehirler ve denizler ayrıntılı olarak gösterilmiştir. Türk'lere ait bölgelerin gösterilişinde pek az yanlışlık yapılması da haritanın bir Türk'ün elinden çıktığını göstermektedir. On birinci yüzyıl Türk dünyasını resmeden bu harita ile birlikte Kâşgarlı Mahmud; "Rum ülkesinden Maçin'e dek Türk ellerinin hepsinin boyu beş bin, tamamı sekiz bin fersah eder." dedikten sonra bunların hepsinin iyice bilinmesi için haritasını yeryüzünün şekli gibi dairede gösterdiğini belirtir. Kâşgarlı Mahmud'un haritasını yuvarlak biçimde çizmesi ve bunu da dünyanın biçimi ile açıklaması, on birinci yüzyılda Türkler tarafından dünyanın yuvarlak olduğunun bilindiğini göstermektedir.

19. Bu parçada sözü edilen haritanın aşağıdaki niteliklerden hangisini taşıdığından söz edilmemiştir?

- A) Yerellik
- B) Evrensellik
- C) Özgünlük
- D) Kalıcılık
- E) Çok yönlülük

20. Bu parçadan yola çıkılarak *Divanü Lügati't - Türk* ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çağının ötesinde bazı özellikler taşıdığına
- B) Türklerin haritacılıktaki yerini yansıttığına
- C) İslamiyet öncesi ürünlerden esinlendiğine
- D) Dönemiyle ilgili coğrafi bilgiler içerdiğine
- E) Dünyanın şeklini ilk kez ortaya koyduğuna

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günümüzde robotlar, insanların yaptığı birçok işi yapabiliyor. Dış görünüş olarak insanlara benzeyen robotlar, insansı robot olarak isimlendiriliyor. Gelecekte insansı robotların insan vücudunun gerçekleştirdiğine benzer işlevleri gerçekleştirmesi bekleniyor. İnsansı robotların insanlar gibi çevreleri ile etkileşim hâlinde olabilmesi için çevrelerini hassas bir şekilde algılayabilmesi gerekiyor. Münih Teknik Üniversitesinden araştırmacılar, bu amaçla robotlarda kullanılabilecek yapay bir deri geliştirdi. Yapay deri, çapı yaklaşık 2,5 cm olan altıgen şekilli sensör birimlerinden oluşuyor. Bu sensörler sıcaklığı, basınç, mesafeyi ve ivmelenmeyi tespit edebiliyor. İnsan derisinde yaklaşık beş milyon algılayıcı hücre var. Yapay bir deriye bu kadar yüksek sayıda sensör yerleştirildiğinde bu sensörlerden gelen verilerin işlenebilmesi için çok büyük bilgisayar sistemlerine ihtiyaç duyuluyor. Yeni araştırmada bilim insanları, bu sorunun üstesinden gelebilmek için daha önce geliştirilen yapay deri sistemlerindeki farklı bir yöntem kullandı. Bu yöntemde yapay derideki bütün sensörlerden gelen sinyaller analiz edilmiyor. Bunun yerine sadece sinyalinde değişim olan yani aktif hâle gelen sensörlerden elde edilen veriler işleniyor.

21. Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Robotların, birçok iş kolunda insanların yaptığı işleri ellerinden aldığı
- B) İnsanlar olmadan da bazı işlerin robotlar tarafından yapılabilmesi
- C) İnsansı robotların farklı alanlarda insanlar için tehdit oluşturduğu
- D) İnsanın niteliklerinden esinlenerek teknolojide yenilikler yapıldığı
- E) İnsansı robotların insan kadar donanımlı bir yapıya sahip olmadığı

22. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İkileme
- B) Öğretici anlatım
- C) Sayısal veri
- D) Koşul bildiren yargı
- E) Tanımlama

23. Bir şarkının içinde, bir şiirin göbeğinde keyfince hüküm süremezsin. Çünkü sana yasaklı. Senin olan ezberlerden uzak büyütüyorlar seni. Acıyı unutturarak büyütüyorlar. Acı çekmeyi artık bilmeden, kime ve neye acıdığının önemini yitirerek ve bir süre sonra da acının anlamsızlığına ererek büyüyorsun. Öyle büyüyorsun ki sen bile bu büyüyüşün anlamına vâkıf olamıyorsun. Çünkü büyüksün ve büyük olmak, acı duymamak demek bu zamanda. Keyfine göre yaşamak, mücadelesini yapmış ve artık zırhını bir köşede paslanmaya bırakmış kişi demek. Oysa sana söylemediler, büyümek; mücadele sahasını terk etmekle yenilmenin diğer adı artık. Elleri kimi orak veriyor, kimi silah, kimi oyuncak, kimi bomba. Hepsini oyalanman için.

Bu parçada düşüncelerini dile getiren yazar;

- I. vakit öldürmek,
- II. kendi farkındalığını yitirmek,
- III. yüzümüzü geleceğe dönmek

İfadelerinden hangilerinin dayatıldığını vurgulamıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız I
- E) Yalnız III

1. (I) Alfred Hitchcock, sinema tarihinin olasılıkla en ünlü, en popüler, ayrıca en verimli yönetmenlerinden biri. (II) Filmlerinin her biri, zekâ denen o tanrısal armağanın bir kanıtı olduğu kadar kuşaklar boyu milyonlarca sinema seyircisini oyalamış, meraklandırmış, heyecanlandırmış, üzmüş, korkutmuş ve güldürmüş bir büyük sanatçı. (III) Bu yıl İstanbul Film Festivali'nin sadece renkli filmlerine ayırdığı toplu gösteri dolayısıyla onu anmak için bir filmi seçilmiş. (IV) Birçok festival bu yıl salgın nedeniyle ertelendiğinden beklenen sanat şölenini yaşamak sanatseverler için sonraki zamanlara kaldı. (V) İstanbul Film Festivali'nde toplu gösterimde yer alacak bu filmin -Alfred Hitchcock klasiklerinden *Gizli Teşkilat*- kimi bölümleri yalnız onun sinemasında değil, tüm sinema tarihinde benzersiz.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) İnsanoğlu, tarih boyunca çizimlerin yanı sıra çeşitli anları ve nesneleri kaydederek gelecek nesillere aktarabilmek için birçok çalışma yaptı. (II) "Optikin babası" olarak da bilinen Arap fizikçi, matematikçi ve mühendis İbn-i Heysem; ışın teorisi ile bu konudaki ilk çalışmasını 10. yüzyılın başında gerçekleştirdi. (III) Gözün görme olayını mercekle gerçekleştirdiğini savunan, iki gözün aynı cismi nasıl gördüğünü, ışığın küresel ve parabolik aynalarda yansımaları inceleyen bu bilim insanı; optikte gölge oluşumu teorisiyle kamera ve fotoğraf modelini ilk deneyen isim oldu. (IV) Optik; ışığın hareketlerini, özelliklerini, ışığın diğer maddelerle etkileşimini inceleyen, ışığın ölçümü ve sınıflandırması ile uğraşan bir alt bilim dalıdır. (V) Optik, genellikle gözle görülebilen ışık dalgalarının, gözle görülemeyen morötesi ve kızılötesi ışık dalgalarının hareketini inceler. (VI) Çünkü ışık bir elektromanyetik dalgadır ve mikrodalga, radyo dalgaları gibi diğer elektromanyetik dalga türleri ile benzer özellikler gösterir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. Müzelere pek çok yoldan kültür varlığı gelir: satın alma, bağış, yüzey araştırması, kazı ve sondajlarda bulunarak gelenler, zor alım yoluyla yani emniyet birimlerince yakalanıp getirilenler, müzeler arası devir gibi yollarla gelenler... Müzeye gelen her bir eser için müze uzmanlarınca kurulan komisyon, envanterlik olarak değerlendirilen eserleri envanter defterine kaydeder. Müzeliğe değerinde olmadığından etütlük korumaya alınanlar ise müzeye geliş şekli, yeri ve zamanını gösteren etiketleriyle tasnif edilmiş olarak depolanır. Envanter numarası alan eserler, durumuna göre depo ya da teşhire yerleştirilir. Eserlerin konulduğu dolaplar, vitrinler ve raflar belirlenir. Depo tanzim listeleri hazırlanır. Envanter defterlerinde yer alan eserin "müzedeki yeri" bölümüne depo adı, raf ve sıra numarası işlenir. Aynı işlem teşhirdeki eserler için de yapılır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Karşılaştırma B) Örnekleme
C) Benzetme D) Sayıp dökme
E) Kronolojik sıralama

4. Orman yangınlarının Türkiye'nin üzerine karabasan gibi çöktüğü günlerde, Avrupa Uzay Ajansı, neredeyse tutuşup alev alacak bir harita yayımladı. Haritaya göre Akdeniz çevresindeki karasal alanlar adeta kızgın bir tavaya dönüşmüş, yüzey sıcaklıkları 50 derece ve üzerine çıkmıştı. O günlerde, Avrupa Birliği'nin Kopernik Atmosfer İzleme Servisi ise hem uydudan hem de yerden ağaçlar ve diğer maddeler yanarken açığa çıkan enerjiyi ölçümlemekle meşguldü. Vardıkları sonuç tatsız bir ilke işaret ediyordu: Türkiye'de yangın ısıma gücü yani yoğunluğu, bu verilerin toplanmaya başladığı 2003'ten bu yana en yüksek günlük değerlere ulaşmıştı. Üstelik sadece bizim gibi Akdeniz Havzası ülkeleri değil, tüm dünya cehennemvari bir yaz geçiriyordu. Rusya'nın Sibirya bölgesinde çıkan yüzlerce orman yangını, dünyadaki tüm orman yangınlarından daha büyük bir alanda etkili oluyor; ABD son bin 200 yılın en kurak günlerini yaşıyor, California Ölüm Vadisi 54,4 dereceyle dünya sıcaklık rekorunu kırıyor, Grönland'da sıcaklığın donma noktasının altına nadiren indiği 3 bin rakıma ilk kez yağmur yağıyordu. Yeni bir araştırma da "Gezegenin iklim düzenleyicilerinden körfez akıntısı Gulf Stream çökebilir." diyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

A) Abartmaya B) Benzetmeye
C) Açıklamaya D) Örneklendirmeye
E) Tanımlamaya

5. Bilimsel düşüncenin temel felsefesi olan doğa felsefesi yaklaşımı, felsefenin ilk başlangıç noktası olan İyonya okulunun da ana felsefesi olduğundan psikoloji ile ilgili ilk fikirler de bu dönemde başlamıştır. İlk Çağ felsefesinde ele alınan "Bilginin kaynağı nedir?" sorusunun başlattığı tartışma, zamanla psikolojinin doğmasına yol açan tartışma olmuştur. ----. Aslında literatürde psikolojinin doğuşuna yol açan tartışmanın, zihin-beden ikilemine yönelik tartışma olduğu yönünde genel bir kanı vardır. Ancak böyle olsa da sorumuza verilen cevap gibi psikolojinin temel konularının bilinç, duyum, algı kavramları olduğu tarihsel kökeni incelendiğinde de anlaşılmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu sorunun karşılığı olarak görülen "madde ve ruh arasındaki etkileşim" psikolojinin başlangıcı olarak kabul edilmektedir
- B) Bu soruya verilen, "bilginin kaynağı duyumlardır" cevabı, psikolojinin deneysel bir bilim olmasının yolunu açmıştır
- C) Bu soruyla başlayan "psikoloji nedir" tartışması, modern psikolojinin ilk atılımları olarak bilim tarihine geçmiştir
- D) Bu soruya verilen cevap "zihin ve beden arasındaki ilişki" olmuş, bununla birlikte psikolojinin tarihi başlamıştır
- E) Bu sorunun cevabı "ruhun ne olduğu ve neler hissettiği" şeklinde ortak bir noktada toplanarak psikolojinin temelini oluşturmuştur

6. I. Farklı yüzeylerinde farklı renklerde LED'ler bulunması sebebiyle de hangi yüzünün bize doğru baktığı anlaşılabilecek.
- II. Önümüzdeki yılın başlarında ESA tarafından uzaya gönderilecek küçük bir uydusu ile yörüngedeki uyduları takip etmeye yönelik yeni bir yöntemin denemesi yapılacaktır.
- III. LEDSAT adı verilen ve her bir kenarı yaklaşık 10 santimetre uzunluğa sahip küp şeklindeki uydunun yüzeylerinde toplam 140 adet LED bulunacaktır.
- IV. LED'ler gözlemcilerin izlemesine ve uydunun konumunun hatta yöneliminin belirlenmesine imkân verecek şekilde birkaç saniyede bir yanıp sönecek.
- V. Roma La Sapienza Üniversitesine ait laboratuvarında uluslararası işbirliğiyle geliştirilen yeni yöntemde uydunun bulunduğu pozisyonun yeryüzünden anlık olarak tespit edilebilmesi için LED'lerden yararlanılıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi son cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Sinema filmleri, televizyon dizileri kitleleri etkilerken içinde bulunulan toplumun birtakım kodlarını da ortaya koyarlar. Psikoloji bu kodları anlamada ve çözümlemede en uygun disiplinlerden biridir. Son dönemlerin başarılı, popüler ve ilgi gören televizyon dizilerinden *Ezel*, bu kapsamda, bir edebiyat uyarlaması olmamakla birlikte içerdiği edebî göndermeler ve dizideki kitapların sayıca çokluğuyla televizyon - edebiyat ilişkisi açısından önemli bir yapım olarak karşımıza çıkmaktadır. Televizyonun, sosyal medyanın her geçen gün yaygınlaşmasıyla birlikte özellikle genç kuşaklarda kitap okumaya, edebiyata karşı ilginin azalmasına ve televizyonun sadece keyifli vakit geçirmek amacıyla seyredilen bir iletişim aracına dönüşmesine karşın *Ezel* dizisi, edebî içeriğiyle topluma karşı kültürel bir sorumluluk örneği sergilemektedir. Ancak bu sorumluluk bilinci tüm sosyal medya alanına yayılmadan bu tip küçük atılımların bir dönüşüme öncülük etmesi mümkün görünmüyor.

Bu parçada aşağıda verilenlerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Sinema sektörünün insanların psikolojilerini olumlu yönde etkileyecek yapımlara girişmemesinden
- B) Televizyonlarda edebî uyarlamalardan esinlenen içeriklere günümüzde daha az yer verilmesinden
- C) Televizyonda gösterime konulan dizilerin keyifli vakit geçirmenin aracı olarak görülmesinden
- D) Televizyonların ticari kaygılar nedeniyle kültürel seviyesi düşük yapımları daha çok tercih etmesinden
- E) Sosyal medya ve televizyonların, bir görev bilinciyle kültürel içeriklere yeterince yer vermemesinden

8. (I) Yakın gelecekte uzaya daha fazla kişinin gönderilmesi planlanırken, uzay koşullarının insan sağlığı üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde anlamak da doğal olarak zorunlu hâle geldi. (II) Görevlerini tamamlayıp Dünya'ya dönen astronotlarda kemik ve kas kütlesi kaybından bağımsızlık fonksiyon bozukluğu ile kalp ve karaciğer sorunlarına kadar pek çok farklı sağlık sorununu gözlemliyor. (III) Bugünlerde ise çok ayrı disiplinlerden araştırmacıların oluşturduğu bir ekip sağlık sorunlarında kilit rol oynama ihtimali olan bir konu üzerine yoğunlaştı: mitokondri işlev bozukluğu. (IV) Yani mitokondrinin bir hastalık veya durum nedeniyle gerektiği gibi çalışmaması. (V) *Cell* dergisinde yayımlanan makalenin yazarlarından NASA'da görevli Afshin Beheshti, uzayda bulunmuş astronotların vücudunda gözlemledikleri değişiklikleri açıklayabilecek bir mekanizma olup olmadığını düşünerek yaptıkları araştırmalarında mitokondride yolunda gitmeyen bir şeylerle tekrar tekrar karşılaştıklarını belirtti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi çıkarılırsa parçanın anlam bütünlüğünde bir değişime olmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Kargaların zekâ analizi, hayvanın doğal tarihinden bağımsız olarak düşünülemez. Yeni Kaledonya kargaları; alet kullanabilen, insan haricindeki tek tür değil. Şempanzeler, papağanlar, timsahlar hatta yengeçler dahi bu beceriye sahip. Zihinsel beceriler, bir hayvanın kendi ortamında hayatta kalmak için gereksinim duyduğu şeyleri yapmasına imkân tanıyor. Bir karga yiyeceğe ulaşmak için alet geliştiriyorsa bir zürafa da boynunu uzatabiliyor. Böylece akıllı hayvanlar zaman zaman doğayla başa çıkıp varlıklarını sürdürebilmek adına zihinsel yetenekler sergileyebiliyor. Örneğin, BBC'nin *Hayvan Aklının İçinde* isimli belgesel dizisinde, 007 adı verilen bir Yeni Kaledonya kargası, sekiz farklı adımdan oluşan bir bilmeceyi çözerken görülüyor. Böylece bir karganın düşünsel becerilerini karmaşık sorun çözmeye nasıl uyarladığı gözlemlenebiliyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Alet kullanabilme becerisine sahip olma, insan dışındaki varlıklarda da görülmektedir.
- B) Hayvanlar, doğal ortamlarında varlığını sürdürebilmek adına zihinsel beceriler sergileyebilir.
- C) Bazı hayvanlar, kendi türlerindeki diğer hayvanlardan daha fazla zihinsel beceriye sahiptir.
- D) Hayvanların zihinsel becerilerini sergilediği anlar, insanlar tarafından gözlemlenmektedir.
- E) Bazı hayvanlar karınlarını doyurabilmek için alet geliştirebilmek yeteneğine sahiptir.
10. Karınca kolonileri genelde üç basit temel birimden oluşur. Kraliçe, işçi, asker. Erkek karıncalar belli zamanlarda üretilir, kraliçe ile çiftleşir ve ölür. Kraliçe karınca, iri ve bazı türlerde kanatlıdır; belli dönemlerde erkek karıncalarla çiftleşir ve yumurtlar. Dışarıya çıkmaz ve adeta bir bebek gibi korunur. İşçi karıncalar yemek taşıma, larvalar ve kraliçenin bakımı, yuvanın temizliği gibi işlerle ilgilenirken asker karıncalar yuvanın ve karınca topluluğunun güvenliğini sağlarlar. Savaş durumunda asker karıncalarının yetersiz kaldığı zamanlarda bazı türlerin işçi karıncalarının patlayıp etrafa toksik maddeler saçarak intihar saldırısında bulunduğu da tespit edilmiştir.

Bu parçadan hareketle;

- I. karıncaların, ihtiyaç hâlinde başka karıncaların görevlerini üstlenebildiği,
- II. kraliçe karıncaların koloniyi yönetme ve koruma işlevini taşıdığı,
- III. erkek karıncaların diğer karıncalara göre daha az görev aldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
- D) II ve III E) I ve III

11. Şehirler, karşılaştıkları doğal ve beşerî faktörlerden dolayı yer değiştirmek mecburiyetinde kalabilmektedir. Türkiye, eski devirlerden beri sürekli depremlerin tesiri altında kalmıştır. Dolayısıyla günümüze kadar depremlerin etkisiyle bazı yerleşmeler yıkılmış hatta yıkılan bazı yerler tamamen ortadan kalkmıştır. Bu nedenle depremle yıkılan yerleşimler, bulundukları yeri terk ederek başka yere tekrar kurulmuşlardır. Gerçekleşen bu değişim, şehirlerin hem mekânsal hem de demografik yapısında farklılaşmaları ortaya çıkarmıştır. Bir de deprem yönetmeliğindeki değişim nedeniyle yerleşimlerin yenilenmesi, bununla birlikte gelen bir farklılaşma süreci vardır. İstanbul'da mevcut 2,8 milyon hanenin yenilenmesi için en az 25 milyar dolara ve 25 yıllık inşaat süresine ihtiyaç vardır. Güçlendirme sırasında evlerin boşaltılmasından kaynaklanacak lojistik sorunlar, kat maliklerinin anlaşmazlığından çıkacak hukuki sorunlar bir yana bu dönüşüm bitene kadar sosyal hayatta yaşanacak değişim bu işin tahammül edilemeyen boyutlarıdır. Kısaca şöyle söylenebilir: ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Deprem ülkemizin bir gerçeği olarak kabul edilmeli ve deprem gelmeden ona toplum olarak hazırlık yapılmalıdır
- B) Deprem sadece gerçekleştiği anda değil, sonrasında da hayatımızın birçok alanı ile ilgili sorun oluşturmaktadır
- C) Deprem, nedeniyle birçok şehir tarih içindeki eski konumunu kaybetmiş ve farklı bir mekâna kaymak zorunda kalmıştır
- D) Deprem getirdiği değişim sadece mekânla sınırlı kalmamış olup nüfus yapısını da zamanla ekilemiştir
- E) Deprem yaşayan şehirler ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan her dönemde yeniden var olabilmıştır

12. Sigmund Freud'un çalışma arkadaşı olan Jung, onun kişisel (bireysel) bilinçaltı kuramına karşı kolektif (ortaklaşa) bilinçdışı kuramını geliştirmiştir. Jung'un bütün insanlarda ortak bulunduğu inandığı bu bilinçdışı (bilinçsizlik) soyaçekimler atalardan gelir ve bütün geçmişi kapsayan izlenimleri içerir. Bu izlenimler; düşlerde, masallarda, destanlarda ortaya çıkar. Bu bağlamda kolektif bilinçdışı, insanın ruhsal kişiliğini oluşturan en önemli öğelerden sayılmaktadır.

Bu parçada sözü edilen bilinçdışı kavramı aşağıdakilerden hangisinde verilen nitelikleri taşımaktadır?

- A) Yerellik - ulusallık
- B) Ulusallık - evrensellik
- C) Evrensellik - kalıcılık
- D) Bireysellik - özgünlük
- E) Özgünlük - ulusallık

13. Romanımda yoğun biçimde felaketlerden söz ediyorum. Bir öykünün parçası olmadan, içgüdüsel olarak trafik kazalarını anlattım. Felaket duygusunu, ölümle hayatın ilişkisini, amaçla amaçsızlık, varoluşla hiçlik, derin bir yok oluşun, acının hissettirdiği olağanüstü parlak bir an ile sinekler, toz ve yanan bir öğleden sonra duygusunun ikilemlerini yan yana getirmeye çalıştım. Romanda yeni hayatın kendisinden çok yeni hayata geçiş umudu söz konusu. Ülke olarak, Batılılaşmadan beri bir gün yeni bir hayatımızın olacağını, mutlu olacağımızı düşünüyoruz. Kişisel açıdan bakıldığında, yeni bir hayata başlama, öteki tarafa geçme, yeni bir ruha sahip olma imgesi benim için her zaman çekici oldu. Bir gün her şeyi bırakıp yeni bir yerde yeni bir yaşama yeniden başlama umudunu, bir anlamda başkası olma isteğini her zaman canlı tuttum; kitaplarımda yaşattım.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Romanlarınızda genellikle kötümser olmanızın nedeni kendi hayatınız mı?
- B) Romanlarınızda felaket duygusuyla var oluşu bir arada işlemenizin bir amacı var mı?
- C) Romanlarınızda yeni bir hayata geçme umudunu hangi açılardan ele alıyorsunuz?
- D) Romanlarınız hayattaki olumsuzluklardan kaçmak için sığınılan bir dünya mı kuruyor?
- E) Romanlarınızda özlemini duyduğunuz hayatın bir resmini mi bize çiziyorsunuz?

14. Rand'a göre etik (ahlâk), insanın tercihlerine ve davranışlarına rehberlik eden bir değerler sistemidir. Değer, bir insanın kazanmak veya korumak için çalıştığı şeydir. Değer kavramı, mutlak bir gerçek değildir. Alternatifin olmadığı yerde amaç veya değer de yoktur. Değer kavramını mümkün kılan, sadece hayat kavramıdır. Sadece yaşayan bir organizma için eylemler iyi veya kötü olabilir. Bir organizmanın değer standardı onun hayatıdır: Organizmanın hayatına yardımcı olan şey iyi, onu tehdit eden şey ise kötüdür.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu parçadaki felsefe anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Bir insanın çalıştığı iş yerinde iyi bir eleman olmayı seçmesi, patronun veya yöneticinin iş yerindeki varlığıyla mümkündür.
- B) İnsanların iyi davranışlar sergilemesi için toplumsal normlara ihtiyacı yoktur, bunu kendi tercih etmelidir.
- C) Değerler, insanın bulunduğu her yerde varlığını hissettiğimiz evrensel nitelikli iyi davranışların toplamıdır.
- D) Bir insanın değer sahibi olabilmesi iyi ve kötü kavramlarının olduğu bir ortamda bilinçli olarak iyinin seçimi ile mümkündür.
- E) İnsan dışındaki varlıkların da kendi yaşam çevreleri içinde bir değerler sistemi üretmeleri kaçınılmazdır.

15. Kimi yazıları seviyorum, kimilerini sevmiyorum; bazen çok matrağım, bazense çok antipatik. Ben ilginç bir Türk ailesinde büyüdüm. En iyi arkadaşım babamdı. Onunla konuşamayacağım hiçbir şey yoktu. Kendimi biraz da ailemin etkisiyle olsa gerek, hep açık fikirli bir insan olarak düşünmüşümdür ama bazı zamanlarda gösterdiğim aşırı rahatlık, bana tuhaf geliyor. Samimiyet, dürüstlük, ikiyüzlü olmamak... Bunların hepsinde hemfikirim ama patavatsızlık ve pervasızlık bunlardan ayrı tutulmalı. Her şeyin bir yeri bir zamanı vardır, doğrucu olacağım diye her şey her yerde söylenmez.

Kendinden bu şekilde söz eden biri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öz eleştiri gücüne sahiptir.
- B) Kendini çok iyi tanımaktadır.
- C) Tutarsız davranışlar sergilemektedir.
- D) Aile yapısını farklı görmektedir.
- E) Sözünü hiç esirgememektedir.

16. Ülkemizde dergiciliğin geçmişine baktığımız zaman, ümitsizliğe düştüğümüz zamanlar da olur. Çünkü yüzlerce dergi, başta ekonomik nedenler olmak üzere türlü nedenlerle yayın hayatını durdurmak zorunda kalmıştır. Buna rağmen her geçen gün yeni bir dergi yayın hayatına başlamakta. İşte işin can alıcı noktası da burada. Önümüzde, sayısı binlerle ifade edilen dergi yayın hayatını durdurmak zorunda kalmışken yeni bir dergi çıkarmak için işe soyunmanın sırrı nedir acaba? Bu soruya verilecek cevap; bu işin bir sevdâ, bir aşk, bir gönül işi olduğudur kanımca. Ekonomik sıkıntılar o an için görmezden gelinir ve dünyanın sana sunduğu tatlı nimetler elin tersiyle itilir bir tarafa. Çünkü her yeni başlangıç tatlı bir heyecan verir insana ve insanın umutlarını, beklentilerini yönlendirir yeni ufuklara doğru. Ürettiklerinin hazzına varmak için o günün gelmesini ipe çeker insan. O sırada kendimizi daha dinç, daha zinde hissedimiz ve kısa süreli de olsa bütün sorunlarımızı unuttur bakışlarımızı odaklarımız sabırsızlıkla beklediğimiz günün seher vaktine.

Bu parçaya göre insanları dergi çıkarmaya iten düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayatın olumsuzluklarına karşı insanda bir direnme gücü oluşturması
- B) Ekonomik sıkıntıların eninde sonunda geçecek olması
- C) Edebiyat alanında kendine ait bir yer edinme isteği taşıması
- D) Dergicilik işine kalpten inanmanın verdiği güçle işe başlanması
- E) Bazı kişilerin dergi çıkarma işini bir alışkanlık hâline getirmesi

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Abbas Kiyarüstemi yalnızca filmlerinde değil, fotoğrafları ve şiirlerinde de hep imgelerinin suyunu doğadan damıtan; mevsimlerin değişimiyle, yağmur damlalarıyla, rüzgârla, ağaçlarla hemhâl olan bir isimdi. Onun sinemasal yolculuğunu çektiği fotoğraflardan ya da yazdığı şiirlerden ayrı düşünmek imkânsız. Kiyarüstemi'nin elinin değdiği yapıt; hangi mecrada, hangi disiplinde üretilmiş olursa olsun hep sade, süssüz bir bilgelik taşır. Bir yanıyla dönüp dolaşıp klasik Fars edebiyatına yaslanan bir bilgeliktir bu; bazen Hafız'a, Rumi'ye ama en başta Hayyam'a... Yaşam coşkusuyla dolu değildir Kiyarüstemi'nin dünyası. Yaşama devam etmek için gerekli olan şevki keşfe çıkar, sürekli bir yolculuk teması etrafında dönen hikâyeleri de bir anlamda bu keşfin anlatısıdır.

17. Bu parçada "imgelerinin suyunu doğadan damıtan" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğadaki değişimlerini sanat eserlerinin çıkış noktası yapmak
- B) Oluşturduğu sembollerle doğanın güzelliğine dikkat çekmek
- C) Hayal dünyasını doğadan esinlendiği unsurlarla oluşturmak
- D) Birçok farklı sanat dalında aynı tezleri savunan eserler üretmek
- E) Yapıtlarında kendini doğayla özdeşleştiren temaları konu edinmek

18. Bu parçada Abbas Kiyarüstemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Sinemacılığının ilgilendiği başka sanatlardan izler taşıdığına
- B) Tüm eserlerinde yalınlığı esas alan bir tavra sahip olduğuna
- C) Sanat eserlerinde İran'ın geleneksel yazınından beslendiğine
- D) Tüm alanlardaki eserlerinde bilgili, olgun bir karakter sergilediğine
- E) Hayatı tüm yönleriyle kabul eden kurgular oluşturduğuna

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Birçoğu her daim hatırlanması gereken müelliflerle dopdolu edebiyatımız, maalesef hâlen üzerini kaplamış olan tozundan silkinebilmiş değil. Öyle unutulmuş ki Kenan Hulusi Koray sonrasında, yıllarca ne kitaplarının baskısı yapılmış doğru düzgün ne de birileri bize onları hatırlatmış. Türk edebiyatının belki de en nadir gotik, tekinsiz, yer yer dehşet, yer yer hayret uyandıran öykülerinden mahrum kalmışız bunca yıl. Bu yılın kitap yayıncılığı camiası ve okurlar açısından en gözde konusu, Sabahattin Ali'nin eserlerinin telif haklarının kamulaşmasıydı hiç şüphesiz. Bilindiği üzere eser sahibinin ölümünden 70 sene sonra telif hakkı koruma süresi bitiyor ve eseri kamulaşıyor. Daha öncesinde de birçok yerli ya da yabancı yazarın telif hakları kamulaşmıştı elbette ama özellikle *Kürk Mantolu Madonna* başta olmak üzere Sabahattin Ali kitaplarının neredeyse tüm yayınevlerince yayımlanması büyük olay olmuştu. Bir yandan da bir Türk yazarın ve Türk edebiyatının bir şekilde hayatımıza yeniden, hiç tanışmamış olanlar için ilk defa girişi, işin sevin-dirici yanı olmuştu. Gerçi, "telif düşmesi" olayının her zaman bu ya da benzeri açılardan bir olumlu etkisi de olmayabiliyor. Mesela, 1944 yılında vefat eden Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın eserleri de yakın bir zamanda kamulaşmıştı. Birçok yayınevi, farklı edisyonlarla Gürpınar'ın eserlerini yeniden yayımladı ama birçok okur bunun farkında bile olmadı. Türk edebiyatının kıymetli romancılarından biri olan Gürpınar, belirli bir okur kitle-sinin üzerine maalesef çıkamadı. Demek ki ----

19. Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) eserin maddi boyutu kadar sanatçısının taşıdığı estetik kalite, eserin yıllar sonra okunmasında belirleyici olmuyor.
- B) bir yapıtın yayımlanmasında telif haklarının bir engel olarak görülmesi aslında doğru bir kanı olarak karşımıza çıkıyor.
- C) okurlar tarafından ilgiyle karşılanmasa da eski bir sanatçının edebiyat dünyasında tekrar gündeme gelmesi kültüre bir katkı sağlıyor.
- D) bir yapıtın eski, ünlü bir sanatçıya ait olduğu için yeniden basılması, onun okurlar tarafından hep beğeniyle karşılanacağı anlamına gelmiyor.
- E) döneminde çok okunan yazarlar, her çağa hitap edemeyince yeniden gündeme getirilmek istense de istenen ilgiyi eleştirmenlerden göremiyor.

20. Bu parçada edebiyat dünyası ile ilgili yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Telifsiz eserlerin belli bir ölçüt gözetilmeksizin her yayınevi tarafından yayımlanmasından
- B) Zamanın yıpratıcı etkisine dayanamayan eserlerin, okurlarca değersiz görülmesinden
- C) Eski edebiyatçılarımızın, akademisyenler tarafından yeterince incelenmemesinden
- D) Klasik sanatçılarımıza ait eserlerin, içinde yaşanan dönemde yeniden ele alınmamasından
- E) Edebiyata hizmet etmiş sanatçıların eserlerinin maddi kaygılarla basılmamasından

21. Yargılamaktan, incitmekten, karşımızdakinin bizden soğumasından korkarız. Eleştirinin işte böyle kötü bir şöhreti vardır. Bu yüzden esas sözün etrafında dolanır durur ve gün gelir patlar; sesimiz yükselir, diyalog kanalları tıkanır ve başa döneriz. Eleştiri bu yüzden gereklidir. Eleştiri olmazsa hakiki bir iletişim kurulamaz, yolunda gitmeyen şeylerin adı konulamaz, kısacası ilerleme kaydedilemez. Sorun teşkil eden şey eleştirinin kendisi değil ifade şeklidir ve eleştiriye karşılama biçimidir.

Bu parçadan hareketle "eleştiri" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dozunda olduğunda herkes tarafından iyi karşılandığına
- B) Gerçek bir iletişim için gerekli görüldüğüne
- C) Kırgınlıklara ve tepkilere neden olabileceğine
- D) Bazı durumlarda olumlu sonuçlar doğurduğuna
- E) Hassasiyetler dikkate alınarak yapılması gerektiğine

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

- İnsan yaşamındaki en heyecan verici deneyimlerden birisi de okuma yazmanın öğrenildiği andır. Çünkü insan, birdenbire dışa bağımlı öğrenmeden; sonsuz imgelerle dolu öyküler diyarına gidebilmeyi, artık kendi istekleri doğrultusunda yapabilme keyfini yakalamıştır. Önünde keşfedilecek koskocaman bir dünya vardır. Bu dünyada özgürce seçimler yapabilecek, yeni serüvenlere yelken açabilecektir. Mesela bir çocuk için kitap; çizgi, resim, renk öğeleri ve yaratıcı anlatım yollarının kullanılmasıyla oluşturulan bir görüntüler dünyasıdır. İşte bu canlı dünyada çocuk, birçok bireyi ve onların sahip oldukları kişilik özelliklerini, çevrelerindekilerle kurdukları ilişkileri tanır; öğrenir. Bu, onun için, dolaylı yoldan kazandığı bir yaşam deneyimidir.
- Kitapların, insanları iyileştirici, onlara yardım edici özellikleri vardır. Edebiyat, önümüzde yeni yollar açarak, yaşadığımız olaylara farklı biçimlerde bakmamızı sağlayarak içimizdeki birçok yarayı iyileştirir. Okuduklarımız yoluyla, yaşamımızda duyabilme ve ulaşabilme olanağımız olmayan birçok yaşantıya tanık olup yeni bilgilere, ulaşabiliriz. Yazınsal olarak üstün ve anlamlı niteliklere sahip kitapların, insan psikolojisi üzerinde hem iyileştirici hem de kişide var olan bazı güçleri harekete geçirci özellikleri vardır.

22. Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

23. Bu metinlerden hareketle;

- I. edebiyatın psikoloji biliminden yararlandığı,
- II. edebiyatın insana düşünce özgürlüğü tanıdığı,
- III. edebiyatın çocukların kişisel gelişimini etkilediği,
- IV. edebiyatın sağlık problemlerini çözdüğü

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1. (I) Çocuk edebiyatı ürünleri; çocukların kişilik gelişimine, okuma ve konuşma becerilerinin gelişimine katkıda bulunur. (II) Çocuk, bir masal kitabı okuduğunda iyi ile kötüyü ayırt edebilme yetisi kazanır. (III) Çocuk edebiyatı dediğimizde, çocukluk kavramlarını net olarak düşünce dünyamızda tanımlamadan ve içselleştirmeden, yani hedef kitlemiz olan çocuğun bugüne gelene kadar kavramsal ve yaşamsal olarak hangi evrelerden geçtiğini bilmeden, ona dönük bir çalışmanın yapılması eksik olur. (IV) Okumayla zengin bir kelime dağarcığına sahip olan çocuk, buna bağlı olarak akıcı ve güzel bir şekilde okumaya ve konuşmaya başlar. (V) Fikir üretebilme yeteneği gelişir. (VI) Hayal dünyası genişleyeceği için sanatsal faaliyetler açısından kendine güvenen bir birey hâline gelir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşünce-nin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Birkaç gün dehşet içinde yurdumuzun değişik yerlerinde görülen orman yangınlarını seyrettik. (II) Ardından Karadeniz Bölgesi'nde 15-20 yıl evvel görülmeyen ve gittikçe şiddetlenen ani patlamalara şahit olduk. (III) Başımıza gelen Elazığ ve İzmir depremleri ise geçtiğimiz yıl yaşanan felaketlerin finali oldu. (IV) Bundan bir asır öncesinde küresel ısınma adı verilen problem dehşet verici boyutta değildi. (V) Bugüne geldiğimizde ise temel problem, enerji kaynaklarının aşırı istismarı ve aşırı tüketimin yarattığı kirlenmenin yer kürenin iklim düzenini mahvetmesidir. (VI) Dünya üzerinde yıl boyunca kara, deniz ve havada ölçülen ortalama sıcaklıkların artması nedeniyle dünyanın ikliminin değişmesidir. (VII) Bu iklim değişiklikleri kuraklık, çölleşme, yağışlardaki dengesizlik ve sapmalar, su baskınları, tayfun, fırtına, hortum gibi meteorolojik olaylarda artışlar gibi belirtilerle kendini göstermektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. Kitapta yer alan öykülerin başarısı; belli bir mikro kültüre ait renklerin, şehre ait ayrıntıların, günümüz insanının hissedeceği bir psikoloji yardımıyla ve süsten, fazlalıktan uzak bir dille anlatılmasında yatıyor. Aslında bu minimallik ve etnik unsurlar, hikâyenin sınırlı bir okur kümesine hitap etme tehlikesini de beraberinde getiriyor. Anlatıcının, metnin her yerinde satır aralarına sıkıştırdığı derin tespitler anlatılanların kıymetini daha da artırıyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen eserin niteliklerinden biri olamaz?

- A) Yalınlık B) Yoğunluk C) Duruluk
D) Evrensellik E) Yöresellik

4. (I) İskender, MÖ 332'de, deniz aşırı seferlerinin başlamasından kısa bir süre sonra Mısır'ı fethetti ve firavunların geleneksel çifte tacını taktı. (II) İlk iş olarak da Nil'in ağzında bir şehir kurup adını "İskenderiye" koydu. (III) Bu, fethettiği topraklarda ismini ölümsüzleştirmek için kurduğu pek çok kentin ilki ve mimarisi en farklı olanıydı. (IV) İskender, bu şehri Mısır ile imparatorluğunun diğer bölgeleri arasında kültürel ve ekonomik bir bağ olarak düşündü. (V) Bu hayalinin gerçekleştiğini görmese de İskenderiye, Akdeniz uygarlığının kültürel merkezi olacaktı.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinden sonra "Dünyanın Yedi Harikası'ndan biri olan deniz fenerine de ev sahipliği yapan kent; deniz ile Maryut Gölü arasında, sıkışık bir geometrik plana göre kuruldu." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Nüfus ve parasal tüketim değeri karşılaştırıldığında Türkiye, ekmek tüketiminde dünya ortalamalarının üzerindedir. II. Türkiye dışına bakıldığında İngiltere'de yıllık satın alınan ekmeğin yüzde 32'si, İran'da ise 3 ekmekten biri israf edilmektedir. III. İstanbul Fırıncılar Odasının verilerine göre, İstanbul'da günlük 18 milyon adet ekmek üretilirken bunun 2 milyonu çöpe atılmaktadır. IV. Toprak Mahsulleri Ofisi verilerine göre ise Türkiye'de toplam günlük ekmek üretimi 101 milyon; tüketimi ise 95 milyon olup bunun 6 milyonu israf edilmektedir. V. Her hanenin gıda sepetinde yer alan ve beslenme açısından büyük önem taşıyan ekmek, aynı önemde tüketilmekte ve muhafaza edilmemektedir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekmektedir?

- A) I ve II B) II ve V C) II ve III
D) II ve IV E) IV ve V

6. I. Birbirleriyle sürekli atışan ama birbirinden de vazgeçemeyen iki esnafın hikâyesidir *İki Camdan Komşu*.
 II. Biri ortalığa diğerinin öldüğü dedikodusunu yayar, diğeri ötekini kapısına duvar ördürür.
 III. Hikâyenin sonunda bu iki esnaf barıştırılır ama yazar - anlatıcı bu barışın devamına pek inanmamaktadır.
 IV. Bunun dışında birbirlerine yaptıkları daha birçok şaka öykünün temelini oluşturur.
 V. Patpat Ali Efendi ile Söylemez Mustafa Efendi'nin birbirine yaptığı oldukça komik şakalar anlatılır bu yapıtta.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Sinema, tarihsel olarak baktığımızda öncelikle tiyatro ile ilgilenmiş ve pek çok tiyatro eserini kendi diline aktarmıştır. Daha sonra sinema - edebiyat ilişkisi başlamış, doğrusu bu ilişki çok daha görkemli ve etkili olmuştur. Çünkü "hikâye anlatma" ortak özelliği nedeniyle edebiyat, sinema için bulunmaz bir kaynaktır. Sinema da bu kaynağı doyusya değerlendirmiştir. Özellikle roman ve hikâyenin yapıtları peş peşe sinema diline aktarılmıştır. Sinema ile edebiyat arasındaki bunca yoğun ilişkiye rağmen aralarında hep ciddi sorunlar yaşanmıştır. Bu da beraberinde edebiyatçı - sinemacı çatışmasını doğurmuştur. Esere sadık kalınmaması, atmosferinin yeterince yaratılamaması; sinemaya yöneltilen eleştiriler olarak sıkça tekrarlanmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Gerekçe bildiren yargı B) Kişisel saptamalar
 C) Açıklama D) Karşılaştırma
 E) Sayıp dökme

8. Kapadokya bölgesinin belki de en az bilinen ve neredeyse el değmemiş yerlerinden biri, Aksaray'ın gölgesinde serinlediği, tüm heybetiyle yükselen Hasan Dağı'dır. İşte bu görkemli dağın kuzey yamaçlarında, şehir merkezine 30 kilometre uzaklıktaki Helvadere beldesinin 200 metre kadar üzerinde sıra dışı arkeolojik kalıntılar bulunur. 1500 metre rakımdaki bu korunaklı vadide bazalt taş bloklarıyla inşa edilmiş konutlar, kesme taştan anıtsal mezarlar, kiliseler ve sarnıçlar coğrafyaya dağılır. Yerel bellekte Viranşehir yani "yıkık, harap şehir" adıyla yer etmiştir ama Kapadokya'nın günümüze kadar en iyi korunmuş ve en büyük Doğu Roma kentidir burası aslında. Doğal tahribata ve insan eliyle verilen zararlara rağmen Hasan Dağı, inatla ve umutla ama biraz da küskünce binlerce yıllık kadim geçmişe sahip bu müthiş kenti bağrında saklamıştır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olasılık bildiren yargı vardır.
 B) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
 C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
 D) Yansız bir söyleme sahiptir.
 E) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

9. **Gazeteci:**

(I) ----

Dergi Temsilcisi:

- İklim krizi insan medeniyetinin karşılaştığı en büyük tehditlerden biri. Ancak gerek ana akım medyada gerekse diğer alternatif platformlarda iklim değişikliğinin hak ettiği değeri gördüğünü söylemek zor. Bu yalnızca Türkiye'de değil tüm dünyada böyle. Ancak ek olarak basın özgürlüğü önündeki engeller ve teşvik eksiklikleri, Türkiye'de iklim konusunda yeterli kalitede içerik üreten medya organlarının oluşmasını engelliyor.

Gazeteci:

(II) ----

Dergi Temsilcisi:

- İklim adaletsizliği kavramının bir kolunu da nesiller arası adaletsizlik oluşturuyor. Yani şu andaki genç nesiller ve daha doğmamış nesiller bizim ve bizden önceki nesillerin eylemlerinin ve eylemsizliklerinin sonuçlarıyla yüzleşecek. Hem de çok daha ağır bir şekilde. Hal böyle olunca genç kuşaklar, iklim konusuna ve yetişkinlerin bu konuya gösterdiği duyarsızlığa haklı olarak çok daha tepkili olabiliyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) İnsanlığın günümüze değin mücadele ettiği en büyük sorun sizce nedir?
 (II) İklim adaletsizliğiyle nesiller arası adaletsizlik ayrı kavramlar mıdır?
 B) (I) İklim üzerine nitelikli yayınlar yapabilecek yayın organlarının olmayışını neye bağlıyorsunuz?
 (II) Günümüz gençliğinin iklim konusundaki tavrı sizce nasıl?
 C) (I) Türkiye'de ve dünyada kaliteli içerik üreten yayın organları var mı?
 (II) Yeni neslin iklim konusundaki duyarsızlığı sonraki kuşakları nasıl etkileyecek?
 D) (I) Türkiye'de ve dünyada basın özgürlüğünün önündeki engeller nelerdir?
 (II) Farklı kuşaklar eylemlerinde birbirlerine karşı sorumlu mudur?
 E) (I) İklim değişikliğine gerekli önemin verilmemesinin ardında yatan sebepler nelerdir?
 (II) Nesiller arasındaki adaletsizliğin iklim değişikliğiyle ilişkisi sizce nedir?

10. Anlatılan bir öyküye göre Galileo, eğri Pisa Kulesi'nin tepesinden farklı büyüklükte iki taşı aşağı bırakıp yere aynı anda düştüklerini gözlemlemiştir. Fakat bu deneyin gerçekten yapılmış olduğuna dair bir kayıt yoktur. Öyle olsa bile sonuçların gözlemlenmesi ve doğru değerlendirilmesi güç olurdu. Vakum ortamında tüm nesneler aynı hızda düşme eğilimindedir. Fakat havanın bulunduğu bir ortamda düşüş hızı cisimlerin yoğunluğu ve boyutu arasındaki karmaşık ilişkileri yansıtır. Aynı maddeden yapılmış olsalar bile küçük nesneler büyük olanlardan daha yavaş düşer çünkü ağırlıklarına göre büyük nesne daha büyük bir yüzey alanına sahiptir. Daha somut bir biçimde söyleyecek olursak: ----.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Aynı ağırlığa sahip iki keçi, farklı yükseklikteki tepelerden düşseler de aynı anda yere varır
- B) Eşit yükseklikten düşen iki filden, daha ağır olanın hayatta kalma ihtimali daha yüksektir
- C) Aynı kilodaki kedilerin dört ayak üstüne düşme ihtimalleri her zaman aynıdır
- D) Minik bir fare, kocaman bir atı paramparça edebilecek olan bir düşüşten sağ çıkabilir
- E) Bir ağacın aynı dalından düşen eşit ağırlıktaki iki karıncadan ikisi de hayatta kalamaz

11. Sinema, tiyatro ve şarkılar; bana plastik sanatlardan daha çok ilham veriyor. Ama bu dallarla alakalı hiçbir üretim ya da girişimim yok. Yani ne senaryo yazmak ne de film çekmek gibi bir hayalim oldu. Ama bu alanların çok iyi bir tüketicisiyim ve üreticisi olduğum alanda bana her zaman temel ilham kaynağı oldular. Ben Robert Crumb'ın başlattığı yeraltı akımından çok etkilendim. Crumb, yeraltı çizgi romanı başlattığında bunu ana akıma yani süper kahraman çizgi roman yayıncılarına bir tepki olarak yapmış ve fotokopiyle çoğalttığı çizgi romanları bir bebek arabasına koyarak San Francisco sokaklarında satmaya başlamış. Ancak bu tarz çizgiler okuyucu bulmaya başlayınca anlayış olarak yeraltı olan çizgi roman, illüstrasyon ve yayıncılık açısından ana akıma dâhil olmuş. Sevdiğim çizimler ise saymakla bitmez. Hep söylediğim bir şey vardır, burada tekrar etmek isterim; bir çizimin kendini geliştirmek için başka çizimlere ihtiyacı vardır. Rekabet motivasyona dönüşemiyorsa kirli bir mekanizmadır.

Bu parçadan hareketle kendisinden böyle söz eden bir karikatürist ile ilgili;

- I. farklı sanat dallarında ürün verdiği,
- II. sanat tarzında sıra dışı bir anlayışa sahip olduğu,
- III. kendini sanatında geliştirmeyi esas aldığı,
- IV. çizimlerinde başka sanatlardan esinlendiği

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

12. Aşağıdaki parçalardan hangisi "İyi bir eleştirmen şüphesiz, yazarın ne anlattığını çok iyi süzmeli, eleştirisini bunun üzerine inşa etmelidir." düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) *Dolunay Kadınları*, bir "kadınlık hâlleri" romanı gibi görünse de hikâyenin altyapısında Umman'ın değişen ve dönüşen sürecini yansıtıyor. Yazar geleneği, kuşaklar arası çatışmayı, köleliği, adaleti ve adaletsizliği zemine oturatarak güçlü bir yapı inşa ediyor.
- B) Arap coğrafyasında üretilen roman, öykü ve şiirler son yıllarda edebiyat gündeminde karşılık buluyor. Batı'nın doğuyu gördüğü "egzotik göz"le romantize edilemeyecek bir yükseliş bu. Toplumsal içeriğe odaklı, didaktik anlatılardan ziyade Arap edebiyatı başlığı altında toplayabileceğimiz yeni eserler edebiyat güncesine yakalıyor.
- C) Türk okurların kulak kabarttığı roman, orijinalinden farklı bir adla Türkçede yayımlandı. Üç kız kardeşin öyküsü üzerinden aileye ve bir coğrafyaya dair soruların peşine düşen yazar, zengin metaforlarıyla okura çok yönlü bir okuma sunuyor.
- D) Roman gücünü, klişe sayılabilecek konular etrafında dönerken anlatısını katmanlarla güçlendiren dramatik yapılarından alıyor. Öyküyü besleyen şiirsel, mitolojik ve dinî atıflar edebiyatçı bir aileden gelen Alharthi'nin dilini lezzetli kılıyor. Çevirmen Süleyman Şahin'in Türkçedeki titiz çevirisi okumaya değer.
- E) Günümüz Türk şiirinin derviş kalem şairlerinden Said Yavuz'un üçüncü kitabı *Üşüyen Eller Divanı* ünlü bir yayınevinin şiir kitaplığından okura sunuldu. Kitapta yirmi dört şiir bulunuyor, buna dervişin bir günü diyebiliriz. Sıkıntısı olan birinin, isyan etmeden, kırmadan ve kızmadan; insan olma vasfını koruyarak ruhundaki yarayı paylaşmasına şahitlik ediyoruz.

13. Nasıl bir eleştirmen Özdemir İnce, eleştiri yazıları yazmaktaki amacı ne? Şiir yazmak dururken neden eleştiri alanında oyalanıyor? Özdemir İnce'nin günümüzün insanlarında az görülen bir yönü var: Buna "paylaşma duyarlılığı" diyebiliriz. Örnekse eleştiri yazılarına harcadığından çok daha fazla emeği yıllarca şiir çevirilerine harcamış. Bu durum için şöyle diyor: "Bu çevirileri; Türk şiirinin çağdaşlaşmasına, çağcılılaşmasına, evrenselleşmesine bir katkısı olur umudunun yüklediği sorumlulukla yaptım. Bir şairin, bir başka şairi çevirmesinin bir tür 'enayilik' olduğunu bile bile, çeviriler yaptım." Dikkat ederseniz "Şiir çevirmekten tat aldığım için." demiyor, "Şiir çevirmek de insana şiir yazmak gibi mutluluk verir." demiyor. Şiir yazmak varken şiir çevirmeyi bir tür enayilik (!) sayıyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Şiir çevirisi ile uğraşanların yazdıkları şiirler sanatsal nitelikten yoksun olmaktadır.
- B) Şairlerin eleştiri alanında yapıt vermesi, boşa çabalamaktan öte bir davranış değildir.
- C) Bir şairin yabancı bir şairin şiirini çevirmesi, aslında bir metni yeniden yaratması demektir.
- D) Eleştirmenler, şiir çevirileri yaparak kendi yazınlarının gelişmesinde görev üstlenmelidir.
- E) Sanatçıların kendilerine yükledikleri aşırı sorumluluklar, onları mutsuzluğa sürüklemektedir.

14. Uçurtmamı rüzgâr yırttı dostlarım
Gelin duvağından kopan bir rüzgâr
Bu rüzgâr yüzünden bulutlar yarım
Bu rüzgâr yüzünden bana olanlar

O ceviz dalları, o asma, o dut
Gül gül, mektup mektup büyüyen umut
Yangından yangına arda kalmış tut
Muhabbet sürermiş bir rüzgâr kadar

Bu şiirde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalnızlığın insana verdiği üzüntü
- B) Sevilen kişinin aşığa olan ilgisizliği
- C) Sevgilinin başkasıyla evlenmesinin hüznü
- D) Umutsuzluğun insanı üzüntüye sürüklemesi
- E) Hayatın geçici birçok yöne sahip olması

15. İki madde bir araya geldiğinde ısı akımı sıcak olandan soğuk olana doğrudur. Sıcak olan madde soğur, soğuk olan ısınır. Termodinamiğin kanunlarından biri bu. Yani şimdiki gibi kavurucu sıcaklarda, bir bardak suyun içine buz attığınızda, o buz o suyu soğutmuyor; su, kendi ısını buza geçirdiğinden dolayı soğuyor. Buz da ısınıyor. Bunu geçenlerde bir romanda, Adam Fawer'ın *Olasılıksız*'ında okudum; aklıma da ancak öyle girebildi. "Hocam bu gerçek hayatta ne işimize yarayacak?" sorusu pek geçerli değil yani. Böylesi bilgileri bir roman yazarken de kullanabiliyorsunuz, romanı okuyup bilgiçlik taslarken de. Elbette esasen fizikle, kimyayla dünyalar kurarken de... İşin kitaplarla ilgili boyutuna dönersek bugün herhangi bir kitabevine girdiğinizde hayata, bilime, öğrenmeye dair merakınızı diri tutacak onlarca kitap bulacaksınız. Termodinamik yasaları bir yana, sizi hem hayret ettirecek hem de tatmin edecek o kadar çok konu var ki... İnsan vücudunun, DNA sarmalının gizemleri, beynimiz, çevremizdeki dünya, evren... Hemen her konuda zevkle, özenle, rahat bir dille yazılmış bilim kitapları mevcut. Çünkü bilim bir süredir çok popüler.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanlarda bilimsel bilgilerle ilgili yanlış kanıların bulunabildiğine
- B) İnsanlar tarafından bilginin faydacı bir yaklaşımla ele alılabildiğine
- C) Farklı disiplinlerden yararlanılarak kurmaca eser yaratılabileceğine
- D) Yayınevlerinin ticari amaçlarla güncel bilimsel eserlere yer verdiğine
- E) Yayın dünyasındaki basılı ürünlerde çok çeşitli alanlara yer verildiğine

16. İletişim teknolojilerinin insana olumlu etkisini savunanlar olduğu kadar tam tersi görüşte olan kuramcılar da bulunmaktadır. Günümüz hâkim iletişim anlayışında, olumlu görüşe sahip kuramcıların dayanak noktası mümkün olan en fazla sayıda insanın aynı anda, aynı olaylardan, aynı biçimde haberdar olabilmesidir. Bu görüşe karşı olan kuramcılar ise teknolojiyi reddetmemekte fakat bunun daha bilinçli ve denetlenebilir bir şekilde kullanılması gerektiğini savunmaktadır. Bu kuramın öncülüğünü yapan araştırmacılardan biri olan Neil Postman'a göre, iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişme sürecinde önemli olan, insanın bireysel ve toplumsal kimliğini sorgulaması, gören ve tüketen bir obje olmaktan çıkıp bilen ve anlayan bir özne olabilmesidir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların iletişim teknolojilerini kullanırken eleştirel bir bakışa sahip olması gerektiği
- B) Sosyal medya iletişimde insanların hem iyi hem kötü iletişimde bulunabildiği
- C) Günümüzde iletişimle ilgili olumlu düşüncelerin giderek daha baskın hâle geldiği
- D) İletişim teknolojileri alanında birbirine iki karşıt düşüncenin var olduğu
- E) İletişim teknolojilerinin insanları daha pasif bir etkileşim içine hapsedtiği

17. Müzik, dalgalar hâlinde yayılan sesin belli bir düzene sokulması sonucu ortaya çıkmıştır. Bir saniyede ortaya çıkan dalga sayısı sesin karakterini oluşturur. Örneğin saniyede iki yüz altmış dalga sonucu oluşan ses, "Do" notasıdır. Bu şekilde yedi temel nota oluşmuştur. Bu notaların düzenlenmesiyle, sonuçta seslerin düzenlenmesidir bu, şarkılar oluşur. Nota düzeni en güzel olan şarkılar da bizim en beğendiğimiz şarkılar olarak karşımıza çıkar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değililmemiştir?

- A) Güzel şarkıların, nota düzeninin de güzel olduğuna
- B) Müziğin, ses dalgalarının düzenlenmesiyle oluştuğuna
- C) Sesin karakterini, saniyedeki toplam titreşim sayısının belirlediğine
- D) Sesin dalgalar hâlinde yayıldığına
- E) Bütün notaların "Do" notasından doğduğuna

18 ve 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Türkiye için de Türk edebiyatı için de varoluşçuluğun en asi, kaotik ve sancılı dönemlerinde, 20. yüzyılın ikinci yarısında, farklı biri yeryüzündeydi: Tezer Özlü. (II) O; kurallara, sınırlara, dayatmalara, toplumun belirlediği değerlere, kadına biçilen yere en çıplak direnişlerden birini yazarak hayata geçiren kalemdir. (III) Yazmakla kalmamış, hissetmiş, dert etmiş ve yaşamıştır. (IV) Genellikle Özlü'nün hayatının sadece evinde ve psikiyatri kliniklerinde geçtiği düşünülür. (V) Lape Fransız Hastanesinde kaldığı süre boyunca yaşadıklarını *Çocukluğun Soğuk Geceleri* kitabında anlatmıştır. (VI) Oysa yazarın kısa hayatı dünyayı buruklukla ama hep hevesle, umutla kucaklamış bir gezginin iç dökümü olduğu kadar, yaptığı yolların hikâyeleridir aynı zamanda.

18. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

19. Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değililmemiştir?

- A) Olumsuzluklara karşı kendinde mücadele gücü bulduğuna
- B) Yaşadığı dönem için sıra dışı bir düşünce dünyası sergilediğine
- C) Hayatla olan bağını yaşamının bir döneminde kopardığına
- D) Yaptığı gezilerden edindiği izlenimleri yansıttığına
- E) Çevresinde olup bitenlere kayıtsız kalmadığına

20 ve 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Romanda tasvirin estetik önemi, on dokuzuncu yüzyılın ortalarına doğru, doğal ve sosyal çevrenin insan üzerindeki etkileri incelendikten sonra anlaşılmıştır. İnsanı soyut fikirler, salt duygular dünyasında yaşayan bir varlık gibi görmeye hiçbir surette imkân yoktur, insan her zaman dış çevrenin etkisindedir. Bu etki kişiliğin sıklığı oranında kendisini duyurur. Çevrenin insan üzerindeki bu etkisine karşılık, insanın da çevre üzerinde etkisi vardır. Bu da kişiliğin büyüklüğü ölçüsünde güçlüdür. Bugün iç dünya ile dış dünyayı artık birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak görüyoruz. Dıştan içe, içten dışa giden yollar birleşiyor. Bir insanın konuşma tarzından, ileri sürdüğü fikirlerden dış çevresini anlamak, kurmak mümkün olduğu gibi; içinde yaşadığı çevreden, odasından, odasının döşenişinden, eşyanın düzeninden iç çevresini anlamak da öylece mümkündür. İnsan; içinde yaşadığı çevre ile aydınlandığına, tamamlandığına göre, bir romanda bu çevrelerin yer almasından daha doğal ve daha gerekli bir şey olamaz.

20. Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romandaki çevre betimlemeleri on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında önem kazanmıştır.
- B) Romandaki iç ve dış çevrenin bir bütün olarak ele alınması romanla ilgili en doğru yaklaşımdır.
- C) Romandaki çevre betimlemelerinin karakterlerin kişiliğini yansıtmada önemli bir rolü vardır.
- D) Romanın gelişmesi gerçekçilik anlayışına uygun olarak yapılan betimlemelerle olmuştur.
- E) Romandaki karakterlerin iç ve dış dünyaları arasında önemli bir bağ kurulmalıdır.

21. Bu parçaya göre "romanda betimlemenin değerinin anlaşılması" aşağıdakilerden hangisi ile olmuştur?

- A) Sanatçıların insan psikolojisinin nelerden etkilediği araştırmaya başlamasıyla
- B) İnsanın somut dünyası ile soyut dünyası arasındaki ilişkinin incelenmesiyle
- C) İnsanın çevreyi şekillendiren bir varlık olarak görülmeye başlanmasıyla
- D) Toplumsal ve tabii ortamın birey üzerindeki etkilerinin incelenmesiyle
- E) İnsan karakteri ile dış görünüşü arasındaki bağın sanatçılarınca keşfedilmesiyle

22 ve 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

New York'taki Ithaca şehrinde bulunan Cornell Üniversitesinden bir araştırma ekibi esneyebilen fiber optik algılayıcılar kullanarak ileride robotik, spor ve tıp alanlarında kullanılabileceği düşünülen dokunmaya duyarlı bir eldiven üretti. Ekibin lideri Hedan Bai, ürettikleri algılayıcıların dokunmaya ilişkin etkileşimleri algılama biçiminin insan derisinin çevresiyle etkileşimleri algılama biçimiyle aynı olduğunu belirtiyor. Bai ve ekibi, eldiveni üretirken bir LED'den gelen ışığı ileten ince elastik poliüretan kablolarla yapılmış optik fiberler kullandı. Kablo büküldüğü, esnediği ya da basınç altında kaldığı zaman ışık kesintiye uğruyor. Araştırmacılar fiberlerin bazı kısımlarını farklı renklere boyadı. Böylece fiberler bükülünce fiberden çıkan ışığın rengi değişiyor. Araştırmacılar eldivendeki ışık örüntülerini analiz ederek eldivenin içindeki bükülmenin tipini ve konumunu tahmin ediyor. Araştırmada üretilen fiber optik algılayıcılar esneyebilme özelliğine sahip olduğu için akıllı giysilerde, giyilebilir teknolojilerde ve yumuşak robotlarda kullanıma potansiyeline sahip. Araştırma ekibi, hareket kabiliyetini kısıtladığı için sert algılayıcıların robotlarda pek istenen bir özellik olmadığını belirtiyor. Ekibin ürettikleri teknolojinin spor ve tıp alanlarındaki potansiyel uygulamalarını da araştırıyor. Bu esneyebilen optik fiberleri gelecek yıl solunum ve kas kasılması ölçümlerine yönelik uygulamalarda kullanmayı planladıklarını belirtiyor. Söz konusu teknolojiyi ayrıca beyzbol oyuncularının topla etkileşimleri hakkında bilgi toplamak için de kullanmak istiyorlar, böylece koçlar oyuncuların performansını iyileştirmek için yöntemler geliştirebilecek.

22. Bu parçadan hareketle "dokunmaya duyarlı eldiven" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üretiminde insanın dokunma sisteminin esas alındığı
- B) Beyzbol alanında bazı gelişmelere öncülük ettiği
- C) Sağlık ve robot teknolojisinde kullanılmasının amaçlandığı
- D) Esnek yapısı sayesinde kullanım alanının arttığı
- E) Giyilebilir teknolojilerde kullanıma uygun olduğu

23. Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fiber optik teknolojisinin nerelerde kullanıldığını belirtmek
- B) Teknolojinin, gelişmeler sayesinde giyilebilir hâle geldiğini bildirmek
- C) Birçok ülkede giyilebilir teknoloji alanındaki çalışmalarını aktarmak
- D) Sert algılayıcıların robotlarda tercih edilmediğini aktarmak
- E) Sporun birçok dalının teknoloji sayesinde gelişeceğini anlatmak

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hindu inancına göre insanlar, ölümün ve yeniden doğumun oluşturduğu bir dairede yol alırlar. (I) "Samskara" denen bu döngüden çıkışın tek yolu, ruhun evrilerek varoluşun ötesindeki sonsuz ideal Brahman'la bir olmasıdır. (II) Kurtuluş; öğrenme, dünyevi zevklerden soyutlanma ve inançla mümkündür. (III) Bütün bunlar, kişinin kastına ait kurallar çerçevesinde gerçekleşmelidir. (IV) Kast her insanın doğumundan itibaren ait olduğu sınıftır ve Hindular bu sistemin, ilahi düzenin bir parçası olduğuna inanırlar. (V) Kastlar arasındaki sınır, evlilikle ilgili kurallarla korunur. (VI) Arınmayı ve kirlenmeyi temsil eden yemek pişirmek, çamaşır yıkamak gibi geleneksel işler bile kişinin kendi kastına ait konumunu muhafaza ettiğinin ve diğer kasta ait insanlardan farklı olduğunun göstergesi olabilir.

1. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. Bu parçada kast sistemiyle ilgili olarak anlatılmak istenen hangisidir?

- A) İnsanların farklı sınıflara ayrılması gerekliliğiyle ortaya çıktığı
B) Kişiyi kurtuluşa götürecek olan yolun kurallarını belirlediği
C) Hindu inancına göre değişmez bir nitelikte nesillere aktarıldığı
D) Ekonomik koşulların bir sonucu olarak kendiliğinden oluştuğu
E) Toplum içindeki düzensizliği ortadan kaldırma işlevini üstlendiği

3. (I) Sinema - şiir ilişkisi çok problemli ve tartışmalı bir konumda durmaktadır. (II) Temel soru şudur: "Sinema, şiiri nasıl değerlendirebilir, onu kendi doğasına nasıl katabilir?" (III) Bu o kadar da kolay değildir, şiir bir kere roman gibi, hikâye gibi sinemanın kullanacağı somut malzemeler içermez. (IV) Şiir; imgesel sözlerin ölçü, uyak, redif gibi unsurlar içerisinde dile getirilmesidir. (V) Kabaca söylersek şiirin "hikâye", "entrika" gibi malzemeleri yoktur yani şiir sinemasal malzeme açısından bir verim taşımaz. (VI) Tüm sanatların bireşimi olarak tanımlanan sinemayı bu sanatlara böldüğümüzde kalan sıfır olmuyor, şiir artıyor hep.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Yayınlanan yeni bir araştırmaya göre, ahtapotlar doğada bilinen en esnek uzantılara sahip. Yumuşak ve güçlü olmanın yanı sıra bir ahtapotun sekiz kolundan her biri ayrı ayrı bükülebiliyor, sarmal şeklini alabiliyor, uzayabiliyor ve kısalabiliyor. Peki bunları ne ölçüde yapabiliyorlar? Ya da her bir kol eşit derecede yetenekli mi? Chicago Üniversitesi, Deniz Biyolojisi Laboratuvarındaki araştırmacılar, aylarca 10 ahtapotu çeşitli zorluklara maruz bıraktılar ve yaptıkları 16.563 kol hareketini kaydettiler. Şaşırtıcı bir şekilde, sekiz kolun tümü, uzunlukları boyunca dört farklı şekle (bükülme, sarmal, uzama, kısalma) giriyordu. Dahası, tüm hareket türlerini birden fazla yönde, örneğin sol, sağ, yukarı, aşağı tüm yönlerde yapabiliyorlardı. Özellikle bükülme, kısalma veya uzama sırasında her bir kolun saat yönünde ve saat yönünün tersinde sarmal şeklini alması dikkat çekiciydi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma
B) Açıklama
C) Öznел yargı
D) Sorularla bağlama
E) Tanık gösterme

5. Prof. Dr. Ahmet Caferoğlu, Doğu Karadeniz halk ağzından derlemeleri yayımladığı 1945 tarihli kitabında, Trabzon'un Yomra ilçesi ve Rize'den derlediği güneş duası tekerlemelerini ayrıntılı anlatır. Buna göre, Trabzon yöresindeki bir inanışa göre, ateşe kına dökülürse yağmur durur. 41 kel adamın adlarını birer birer sayarak bir ipe 41 düğüm atılır ve bu ip kıbleye bakan bir duvara asılırsa gene yağmur durur. Sürmene'de ise bir kırmızı kukla hazırlanır, değneğin ucuna takılır; bu kuklayı tutan önde olmak üzere yöre çocukları evlerden mısır unu, yağ ve kaymak toplayıp kuymak yapar, bir kısmını da kayalara serper. Kargalar kuymağı yerse sisin gideceğine inanılır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tanımlama
- B) Örneklendirme
- C) Tanık gösterme
- D) Karşılaştırma
- E) Sayısal verilerden yararlanma

6. • Neredeyse tüm yaşamsal süreçler proteinlerin işleyişine bağlı. Proteinler bir aminoasit zincirinin, aminoasit dizilimine bağlı olarak özel bir şekilde katlanmasıyla işlevsel hâle geliyor. Ancak neredeyse yarım yüzyıldır süren çabalara rağmen proteinlerin üç boyutlu yapısının sadece aminoasit diziliminden yola çıkılarak tahmin edilmesi mümkün olmamıştı.
- Birleşik Krallık merkezli DeepMind adlı şirketin geliştirdiği AlphaFold adlı yapay zekâ sistemi, sadece aminoasit dizilimi bilgisinden yola çıkarak proteinlerin üç boyutlu yapısını doğru şekilde belirlemeyi başardı. AlphaFold, bu alandaki bir yarışmada, normalde pahalı ve zaman alan laboratuvar deneyleriyle elde edilebilen sonuçların üçte ikisini doğru şekilde elde etmeyi başardı.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

7. Yaklaşık 100 araştırma kurumunun iş birliğiyle 30 yıldır sürdürülen bir analize göre, tropikal ormanların atmosferden karbondioksit soğurma yeteneği giderek azalıyor. Afrika'daki ve Amazonlar'daki toplam 565 bozulmamış orman üzerindeki uzun vadeli incelemeler, bütün hâldeki tropikal ormanların karbondioksit soğurumunun 1990'larda en üst düzeye ulaştığını, 2010'larda ortalama olarak üçte bir oranında azaldığını ve bir azalma eğiliminin sürdüğünü gösterdi. Fazla karbondioksit ağaçların büyümesini hızlandırırsa da yüksek sıcaklıklar ve kuraklık büyümeyi yavaşlatıp ağaçların ölümüne neden olarak bu olumlu etkiyi yok ediyor. Yapılan modellemelere göre 2030'ların ortalarına gelindiğinde Afrika'daki ormanların karbon soğurumunun ciddi ölçüde azalacağı ve hatta Amazonların karbon soğurmak bir yana karbon kaynağı hâline geleceği öngörülmüyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Bazı etkenler, hem olumlu hem olumsuz sonuçları aynı anda doğurabilir.
- B) Doğanın kendine ait dengesinin korunmaması olumsuz sonuçlara yol açabilir.
- C) Bazı canlılar sahip oldukları yetenekleri zamanla dış etkenler nedeniyle yitirebilir.
- D) Tropikal ormanlar, karbondioksit oranının yükselmesiyle yok olabilir.
- E) İklimin geleceği ile ilgili öngörülerde bulunmak bilimsel olarak mümkün olabilir.

8. Vansieleghem ve Kennedy'ye göre çocuklar için felsefe eğitimi üç yaklaşım bulunmaktadır. Bu yaklaşımlardan birincisi aynı zamanda çocuklar için felsefenin ilk dönemi, Lipman ile başlar. Lipman'ın yaklaşımı eleştirel düşünme becerisini geliştirmeye dayalı, Dewey'in pragmatik anlayışından etkilenen ve eğitim programlarıyla somutlaşan bir yaklaşımdır. İlk dönemin ikinci yaklaşımı ise Gareth Matthews'a aittir. Matthews'a göre ihmal edilen ve küçümsenen çocukluk anlayışı tekrar düşünülmeli, çocuğun doğal merakının değeri bilinmelidir. Üçüncü yaklaşım ise başka çocuklar için felsefe eğitimi anlayışından doğar. Bu yaklaşım, çocukların ahlaki özellikleri gerçekleştirmelerini kolaylaştırma amacıyla, sınıftaki güç ilişkileri, iletişim ve bireysel anlamlar üzerine derinlemesine düşünmeyi içerir.

Bu parçaya göre çocuklara yönelik felsefe eğitimiyle ilgili olarak;

- I. faydacı,
- II. araştırmacı,
- III. şüpheli

niteliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I ve III

9. Bu yıl Mimar Sinan Üniversitesinde Handan İnci'nin davetiyle verdiğim Çağdaş Türk Hikâyesi seçmeli dersi bir yönüyle sevdiğim ustaların izini sürme çabasıydı. Derse hazırlanırken şiir üstüne yazmış şairler yanında, öykü üstüne yazmış öykücünün ne denli az olduğunu fark ettim. Hâlbuki öykü geleneğimiz İslamiyet öncesine kadar uzanan bir birikim. Ne kadar ihmal etmişiz öyküyü! Eleştiri, inceleme, araştırma kitaplarının yetersizliği başka; benim üstünde durduğum, öykü yazarlarının hikâye etme geleneğine, çağdaş öykünün sorunlarına, yönelimlerine ilgisizliği. Öykü üstüne kafa yormuş, yorum yapmış yazarların öykülerini ders niyetine okutmaliyiz bence.

Bu parçada yazarın asıl yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öykünün hem geleneksel hem güncel durumu üzerine kafa yorulmaması
B) Çağdaş edebiyatımızda öyküye verilen değerin şiire verileden daha az olması
C) Eleştirme, inceleme ve araştırma kitaplarının nitelik bakımından yetersizliği
D) Mesleği yazarlık olan kişilerin öykü üzerine kaleme alınmış eserlerinin azlığı
E) Öykü üzerine yazılmış eserlerin, öykü yazarlarınca yeteri düzeyde okunmaması

10. (I) İletişim teknolojisindeki hız, hem günlük yaşamda hem de yazında dilimizi altüst etti. (II) Önceleri sokağın, konuşma dilinin renklerini, canlılığını yazıda ararken bugün sokağın, yani günlük yaşamın dili de tükendi; sosyal medya sembollerine kaldık. (III) Az harf esaslı az sözle çok şey ifade etme çabası, sıg bir dil çıkardı. (IV) Sosyal medyada bildiri diliyle uzun uzadıya meramını anlatanlara iç dökenler; pencereden pencereye sohbet eden mahalle sakinleriyle elinde megafonla sokağın seslerini ezip geçen çığırktanlar bir arada. (V) Her gün bu kakofoniye yaşayan birinin eskilerin insicamlı, ahenkli dedikleri tutarlı, düzgün, uyumlu, bütüncül bir yazı ya da şiir yazması kolay mı?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde parçanın ana düşüncesi belirtilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. İlk kez Lidyalılar tarafından bulunan para, 18 ve 19. yüzyıllarda kâğıttan yapıncaya kadar değerli madenlerden yapılmıştır.
II. 20. yy.da kredi kartlarıyla alışveriş imkânının yaygınlaşmaya başlamasıyla e-ticaret de gelişim göstermiştir.
III. Ticaret kavramı, insanoğlu kendi ihtiyacını karşıladıktan sonra mal edinme isteğiyle ortaya çıkmıştır.
IV. Bu usuller yerini MÖ 5. yy.dan sonra tarihsel bir gelişim süreci içinde yerini paraya bırakmıştır.
V. Mal edinme tarih öncesi devirlerde avcılık, toplayıcılık ve değiş tokuş usulleriyle gerçekleştirilmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Sait Faik'le ikinci ve daha derinlikli tanışmam on sekiz yaşlarındayken oldu sanırım. Oturduğumuz eve yakın mesafede küçük bir belediye kütüphanesi vardı. Burada, bir ikisi haricinde Sait Faik'in bütün kitapları bulunuyordu. Bir gün rastgele elime bir tanesini aldım. Kitap az sayfalı olduğu için dikkatimi çekmişti. O günden sonra bu eserleri üst üste ve neredeyse hiç ara vermeden okuduğumu hatırlıyorum.

Bu parçadan hareketle Sait Faik'in eserlerinin hangi niteliğe sahip olduğu söylenemez?

- A) Akıcılık
B) Etkileyicilik
C) Doğallık
D) Sürükleyicilik
E) Özlülük

13. (I) Katedralleri, kilise ve heykelleriyle Prag şehri birden fazla göz alıcı sembolü barındırıyor. (II) Bunlar arasında Prag Kalesi, bambaşka bir yere sahip. (III) Dönem dönem geçirdiği yangın ve istilalara karşın görkeminden hiçbir şey kaybetmemiş olan kale, devasa gotik mimari örneği Aziz Vitus Katedrali'ni tam göbeğinde saklıyor. (IV) Rönesans Dönemi'nde eklemelerin yapıldığı kalenin içindeki kilise, şapel, salon ve kuleler ziyaretçi akınına uğruyor. (V) Geç dönem barok ve neoklasik tarzlarda yenilenmeler yaşayan avlu ve evlerin bulunduğu bu yolda, Franz Kafka'nın bir dönem yaşadığı evlerden biri de bulunuyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre, "Altın Yol, adı verilen bölüm ise tarihî evleriyle ziyaretçilerini büyülüyor." cümlesi getirilmelidir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

14. Komşusu açken tok yatanarlardan geliyorum. Benim geldiğim yerde insanlar birbirlerine önce "Nasılsın?" sonra "Aç mısın?" diye sorarlardı. Cevap ne olursa olsun gidip yiyecek bir şeyler hazırlarlardı. Sonra ne oldu, bilmiyorum. Kavgalar mı edildi, savaşlar mı çıktı, insanlık mı öldü hatırlayamıyorum. Ne hâlden anlar ne hatır sorar olduk. Perde arkalarından bakar, kapıları tekrar tekrar kilitler olduk. Açın hâlden anlamak için söylene söylene oruç tutar, ardından onlarca kişiyi doyuracak ziyafetler yapar olduk. Gittim baktım, para her zaman kazanılıyor. Gördüm tattım, karın her şeyle doyuyor. Yaşadım, yaşadım da bir türlü anlayamadım. Her geçen gün bize böyle ne oluyor?

Bu parçadan hareketle düşüncelerini böyle dile getiren kişi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Geçmiş yaşama özlem duyan
B) Gelecekle ilgili karamsar olan
C) Ahlaki değerlere önem veren
D) Öz eleştiri yapabilen
E) Toplumsal değişimden rahatsız olan

15. Afrika'da çalışan bir antropolog, bir kabilenin çocuklarına bir oyun oynamayı önerir; ağacın altına koyduğu meyvelere ilk ulaşanın ödülü o meyveleri yemek olacaktır. Onlara "Hadi, şimdi ağaca doğru koşmaya başlayın! Birinci olan ödülü alacak." der. O anda bütün çocuklar el ele tutuşup koşup ağacın altına beraber koşmaya başlar. Hep birlikte varırlar ağacın altına ve meyveleri hep beraber yemeye başlarlar. Antropolog şaşırır hâliyle. Çocukların yanına varıp neden böyle yaptıklarını sorduğunda hepsi birden şu yanıtı verir: "Bu UBUNTU'dur! Nasıl olur da diğerleri mutsuz iken bizim o ödülü yiyebilir ki?" ve UBUNTU'nun anlamını açıklarlar hep bir ağızdan. Onların dilinde UBUNTU: "Ben, biz olduğumuz için benim." demektir.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar, sorunların çözümüne ancak birlikte hareket edince ulaşabilir.
B) Toplumun dış faktörlerden etkilenmemesinin yolu, akıl birliği yapmasıdır.
C) Eğitim, insanın çocuk denecek yaşında başlayan ve bitmeyen bir süreçtir.
D) İnsanların, çocukların saf dünyasından edinebileceği birçok deneyim vardır.
E) İnsanlar, toplumsal mutluluğa önem verince kendileri mutluluğa erişir.

16. Söz hazinedir. Eskiden ders anlatılacak meclislere talebeler erkenden gider, kirliyse süpürür, eğrilik varsa düzeltir, muallimin elini koyacağı yerde kıymık var mı diye kendi elleri ile yoklarlarmış. Amaçları, mekânı bir insandan ziyade "söz"e hazır etmeye çalışmaktır. Söze hürmet ederler. Yine eskiden bir yabancı geldiğinde köy ahalisi o kişiyi kendi evlerinde ağırlamak için yarışmış. Çünkü misafire hürmet, söze hürmettir. Dışından tırnağından sıyrıp neyi varsa misafirin değil, sözün önüne koyar ev sahibi. Çünkü sözden ümit kesilmez. Sen de kesme! Dünya enkaza dönüşse bile söz bizim hazinemizdir. Söz, içinde güzelliğe çağıran bir tohum barındırır. Sözden umudunu kesen; nasihatten, çağrıdan, davetten, insandan umudunu kesmiş demektir. Gidişattan razı olmamayı, gelecek olanın güzelliğini göstererek ortaya koyan, en etkili yöntemdir söz. Sözden umudunu kesme! Söz uçarsa sen de uç, yazı kalırsa sen de kal!

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dil, insanların sorunlarını dile getirerek geleceklerini daha güzel kılabilir tek varlıktır.
- B) Eğitimdeki geleneksel yöntemler, çok katı kurallara sahip olduğundan başarılı olmuştur.
- C) Zaman değişse de dilin etkisi her dönemde aynı kalacağı için dile önem vermek gerekir.
- D) İnsanlar, olgunluk dönemlerine gelince kendi yetiştikleri ortama özlem duyarlar.
- E) Söz, insanlarda iyi düşüncelerin oluşmasını sağladığı gibi onları kötülüğe de iten bir güçtür.

17. Altın Ayı 70 yaşında!

Bu yıl 70. kez düzenlenen Berlinale, gerek yeni direktörlerin festival programına getirdikleri değişiklikler gerekse aynı tarihlerde tüm dünyayı etkisi altına almaya başlayan koronavirüs pandemisi nedeniyle çok konuşuldu. Çoğu eleştirmene ve bana göre bu yılki Berlinale'nin en iyi filmi *Rizi*. Isai Mingliang, minimum diyalog içeren ve özellikle alt yazısız gösterilen yeni filmde, iki erkeğin gündelik hayatına çeviriyor kamerasını. Yaptıkları sıradan işler vasıtasıyla karakterleri hakkında fikir sahibi olduğumuz bu iki adamın nihayet bir araya gelişi, gerçekten antolojik bir sahneyle sonuçlanıyor. *Rizi*, bunca yıldır üzerine sayısız makale yazılmış "sinemasal zaman" kavramı üzerine en sıra dışı film. Kelimelere ve hikâye anlatımının temel unsurlarına başvurmada seyirciyi duygusal olarak yakalayan ve asla bırakmayan bir başyapıt.

Bu haber metninde sözü edilen film ve yönetmeni ile ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgili bir ayrıntıya yer verilmemiştir?

- A) Özgünlüğü
- B) Olumlu eleştiri alması
- C) Anlatım tekniği
- D) İçeriği
- E) Oyunculuğu

18. ---- Anlatıcı kahramanın karşısına çıkan kadınların çoğu sadece çekici, genç ve güzel değil; aynı zamanda bir derinliği ya da bir masalı olan, İstanbul'un ve özellikle de Boğaziçi'nin asırlık terbiyesiyle büyümüş, musikiden anlayan, ince ruhlu, zevk sahibi kadınlardır. Meselâ birçok özelliğiyle *Huzur*'un Nuran'ı ile *Aydaki Kadın*'ın Leyla'sını hatırlatan, *Yaz Yağmuru*'nun adı verilmeyen genç kadını; klasik musiki terbiyesi almış, bir asalet berati gibi çocukluğu Boğaziçi'nde geçen melankolik bir kadındır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sanatçımızın romanlarında işlenen kadınların çoğu, klasik müzik terbiyesi almış kadınlardır.
- B) Zamanın yıpratıcılığına direnen eserler, kadınları kahraman seçen eserler olmuştur.
- C) İstanbul'un kadınları, sanatçımızın romanlarında belli bir görünümle karşımıza çıkar.
- D) Sanatçının farklı romanlarındaki kadın karakterler, gerçek yaşamdan alınmış izlenimi taşır.
- E) Sanatçının hikâyelerindeki kadınlar sıradan, alelade, basit kadınlar değildir.

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tarihi Değiştiren İcatlar ve Mucitler adlı kitapta, önce eski çağlarda kısa bir gezintiye çıkıp ardından da Sanayi Devrimi'ne uzanacak ve oradan hareketle günümüze kadar gelen temel aktörlerin izini süreceğiz. Sonrasında önce tekerleği icat edip mobil hâle geleceğiz. Ardından parayı bulup alışverişe başlayacağız. Hemen sonra kâğıdı elimize alıp yazmaya, tarihin çetelesini tutmaya girişeceğiz. Ama bunları yaparken boş da durmayacağız. Ne yazık ki barutu doğada gizlendiği yerden çıkartıp birbirimizi daha etkili şekilde öldürmenin yollarını bulacağız. Ancak silahlar bizi cezbediği kadar, ilim de cezbediyor olsa gerek ki matbaayı yapıp dünyayı bilgiyle yıkayacağız. Ardından buhar makinesiyle gücümüze güç katıp mekanik hayata geçeceğiz. Bunun sonucu olarak, artık önceye kıyasla daha hızlı ve güçlü olduğumuzdan ihtiyaçlarımız da değişecek. Dünya küçülmeye başladığı için birbirimizle daha hızlı iletişim kurmak isteyeceğiz. İşte o anda, elektrik devreye girecek. ----.

19. Bu parçada sözü edilen kitap aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili bilgiler içermemektedir?

- A) Ekonomi B) Teknoloji C) Bilim
D) Sanat E) Tarih

20. Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Böylece Sanayi Devrimi'nin dünyada yarattığı değişime biz de şahitlik etmiş olacağız
B) Böylelikle sosyal medyanın gücünü hayatımızda hissettiğimiz günlere kavuşacağız
C) Böylece insanlık olarak bugünkü iletişim yapımızın ilk adımlarını atmış olacağız
D) Dolayısıyla hayatımıza elektrikli ev aletlerin girdiği dönemi yeniden yaşayacağız
E) Sonuç olarak insanlık tarihimizin bir özetini ilk çağlardan günümüze kadar öğreneceğiz

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tabii burada "şiirde sinema"dan, "sinemasal şiir"den sadece içinde "sinema" geçen, "film" geçen şiir değil; daha çok bir anlatım, bir doğa, bir birikim olarak sinemadan esinlenen şiirden söz ediyoruz. Bilindiği gibi bir filmde görüntüden görüntüye, sahneden sahneye, belli bir ritim ile gidilir. Film; durmaksızın gösterir, anlatır ve mekân sınırı tanımaz. Aynı anda hem göze hem de kulağa hitap etme avantajı nedeniyle de dünyasını kolay kurar ve muhatabını kolay inandırır. Bütün bunlar pek çok şairi etkilemiştir. Bu anlamda elindeki kalem bir kamera gibi kullanan ve durmaksızın "gösteren" şairlerin sayısı hiç de az değildir. Sinema - şiir ilişkisinin başladığı ilk dönemlerden itibaren Jean Cocteau, Jacques Prevert, Paul Eluard, W.H. Auden, Rafael Alberti, Ppilippe Saupoult gibi yazarların "sinemasal şiir"ler ve yazılar yazdıkları söylenir.

21. Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Tarihsel süreç içerisinde sinema, şiiri hangi durumlarda ve nasıl etkilemiştir?
B) Şiir dünyasında sinemanın kahramanlarına ve anlatılarına yer verilmiş midir?
C) Şiir ve sinemanın anlatım olanakları bakımından benzer ver farklı özellikleri nelerdir?
D) Sinemanın ve şiirin gücü karşılaştırıldığında nasıl bir ayırım ortaya çıkmaktadır?
E) Batı yazınındaki şairlerin içinde sinemaya ilgi duyan ve yönelenler olmuş mudur?

22. Bu parçadaki "sinemasal şiir" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sinemadan izleksel olarak yararlanan şiir
B) Sinemanın gösterme yönteminden esinlenen şiir
C) Sinemanın imgesel anlatımını taklit eden şiir
D) Sinemanın değişiminden etkilenen şiir
E) Sinemaya paralel olarak gelişen şiir

1. Dünya çapında öne çıkan mimari yapılar arasındaki modernist örneklerden biridir "Dans Eden Ev". Hırvat ve Çek kökenli mimar Vlado Milunic'in Kanada kökenli mimar Frank Gehry ile iş birliği yaparak tasarladığı binanın yapımı, 1992 - 1996 yılları arasında tamamlanmış. Prag'ın yeni yüzüne dikkat çeken yapının çevresindeki neoklasik binalarla olan uyumu gözlerden kaçmıyor. İlginç binayı görmek isteyenler, sabah ya da akşam saatlerinde bir dönem şehrin sakinlerinden olan Troçki'nin bronz heykeline komşu olan bu mekâna gelmek üzere yarım saatlik bir yürüyüş ya da on dakikalık bir metro yolculuğu gerçekleştiriyorlar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırma
B) Açıklama
C) Betimleme
D) Öyküleme
E) Tartışma

2. (I) Kimi yazarlar, yazmak için belli bir olgunluk evresine erişmek gerektiğini düşünüp yazarlığı deneyim sahibi olmakla ilişkilendirir. (II) Çocuk yaşta yazmak sadece antrenmandır onlar için. (III) Yazmak için tetikte olur, öyküler biriktirerek yaşarlar ama o "olgunluk" dedikleri ana erişmeden yazmış olsalar dahi yazdıklarını paylaşmak için beklemeyi seçerler. (IV) Dokuz yaşındayken yazdığı ilk öyküsünü yayınlamaya uğraşan Ursula K. Le Guin, deneye yanlı yazma yolunu seçenlerdendir. (V) John Campbell'ın *Astounding* dergisi onu çocuk yaşta reddettiğinde üzülme yerine "yetişkinlerin aldığı türden bir ret kâğıdı" aldığını sevinir.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Kimi yazarlarsa çocuk yaştan itibaren yazan, yazarak büyümekten çekinmeyen, kendilerini yazıyla var edenlerdir." cümlesi getirilmelidir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

3. I. Darwin'in kuramını perçinleyen savlar *Türlerin Kökeni*'nin ilk dört bölümünü oluşturur.
II. Darwin'in kitabının "Doğal Ayıklanma veya Güçlü Olanın Hayatta Kalması" adlı dördüncü bölümüyse kuramın çekirdeğini oluşturur.
III. Darwin, kitabına hayvanlarda görülen genetik çeşitliliğin derecesini ayrıntılı biçimde ele alarak başlar.
IV. Bu detaycı bakışını daha sonra türler ve bireyler arasındaki hayatta kalma savaşını irdelerken sürdürür.
V. Kitabın bu dört bölümü dışındaki bölümlerinde de kurama getirilen itirazlar ve bunlara karşı ayrıntılı kanıtlar yer almaktadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanması için hangilerinin birbirleriyle yer değiştirmesi gerekmektedir?

- A) I ve III
B) II ve III
C) II ve V
D) I ve IV
E) IV ve V

4. Sinema sanatının genel görünümüyle içinde bulunduğumuz yüzyıla damgasını vurduğuna kuşku yok. İnsanların giyim kuşamlarını, yaşam biçimlerini etkileyen sinemanın başka sanatları etkilemesi kadar doğal bir şey olamazdı. Öyle de oldu. Sinema, diğer pek çok sanattan da etkilenmesi yanında şöyle ya da böyle diğer sanatları etkilemiştir. Çağdaş sanata ritim ve gerilim unsuru olarak zaman kavramını getiren sinema; roman, hikâye, tiyatro, resim gibi pek çok sanatı etkilemiştir. Özellikle Amerikan romanlarında bu etkiyi görmek mümkündür. Bu anlamda John Dos Passos ve Ernest Hemingway'i anabiliriz. Yine yeni romancıların Alain Robbe - Grillet, Marguerite Duras eserlerindeki sinema ögesi bilinen bir durum. Bizde ise Attilâ İlhan, Orhan Kemal, Tarık Dursun K. ilk akla gelen isimlerdir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Tanımlama
B) Örneklendirme
C) Tanık gösterme
D) Tartışma
E) Benzetme

5. (I) Cambdridge Üniversitesi araştırmacıları, tek elektronları özel olarak tasarlanmış ışık yayan LED içinde hareket ettirerek tek tek fotonlar üretmeye yarayan yeni bir teknik geliştirdi. (II) Tekniğin kuantum iletişimi ve kuantum hesaplama gibi alanların gelişimine katkı sağlayabileceği düşünülüyor. (III) Kuantum mekaniği veya kuantum fiziği, atom altı parçacıkları inceleyen bilim dalıdır ve bu parçacıklara kuantum adı verilir. (IV) Tek bir foton, yani ışığın temel parçacığı, yüzlerce kilometrelik mesafelere bir kuantum biti taşıyabiliyor. (V) Dolayısıyla tek bir foton üretebilen bir kaynak, pek çok kuantum teknolojisi için önemli bir yapı taşı oluşturuyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) "Conway düğümü" olarak bilinen elli yıllık bir matematik problemi, Lisa Piccirillo adlı doktora öğrencisi tarafından çözüldü. (II) 1970'te efsanevi matematikçi John Conway tarafından ortaya atılan problem, Conway düğümü olarak bilinen karmaşık geometrik nesnenin daha yüksek boyutlu bir düğümün bir dilimi olup olmadığıyla ilgiliydi. (III) Düğümün dilim olup olmadığı sorunsalı, düğüm kuramcılarının daha yüksek boyutlu uzaylardaki düğümlerle ilgili baktıkları ilk olağan sorulardan biri. (IV) Bilim insanları matematik dünyasındaki iki uzak alan arasındaki bağlantıyı kuvvetlendiren önemli keşifler yaptılar. (V) Ünlü matematikçi Andrew Wiles 1990'lı yıllarda "Fermat'ın son teoremi" diye bilinen teoremi ispatladığında, matematikte birbirinden çok uzak iki kıta gibi görünen iki alan arasında bir köprü kurulabilmesi umidini doğuran ilk bağlantıyı sunmuştu. (VI) Wiles'in ispatının ardından çok sayıda matematikçi, kariyerini söz konusu köprüyü geliştirmeye adanmıştı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. Kültür, bir milletin tarihi içinde meydana getirdiği değerler bütünüdür ve kültür, zamanın potasında yoğurularak yüzyıllarını aşar, emanetçilerine teslim edilir. Kültür, eskilik yönüyle kökeni yani tarihiliği, yenilik yönüyle de şimdiki kucaklar. Çünkü ---- Eskiye ait olan "ruhtur". İnsanı insan, milleti millet yapan eskidir ve adı geçen ruhtur. Milleti yaşatan hayati kuvvetler onun mazisinde gömülmüştür. Bu kuvvetler şimdinin hayat tarlasını suladıktan sonra yine de kaybolmaz, toprağa gömülmez, geleceği de onlar yaratır.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) eskinin izleri günümüzün yüzünde türlü yönleriyle görünür.
B) bugünü şekillendiren aslında dünün ta kendisidir.
C) insan geçmişini de içeren şimdisiyle vardır.
D) bugünün dünden bağımsız geliştiği bilinir.
E) dünü unutarak bugünü yaratabileceğimiz düşünülemez.

8. Romana, kullanılan anlatım teknikleri açısından bakıldığında ilk dikkati çeken, tasvire verilen yerin genişliğidir. Tasvirlerin çoğu kişi ve çevre tasviridir. Kişi tasvirlerinde genelde dış görünüşün kişiliği ele verdiği görülür.

Aşağıdakilerden hangisinde parçada sözü edilen eserin anlatım tekniği kullanılmamıştır?

- A) Saatçinin camına burnumu dayayıp içeri baktım, loştu. Saatçi ahşap bir masanın ardında oturuyordu, gözlüklüydü. Bıyaksız oluşuna şaşıtm. Gözlüklerinin üstünden dik dik bana bakıyordu.
B) Ne garip odalardı bunlar!.. Hepsinin duvarlarında içeriye ayak atar atmaz cilalanmış gümüş parlıtı, birdenbire sanki bir beddua veya bir tılsımla bulanık büyük, geniş aynalar vardı.
C) Sararmış tarlalar, koca öküzlerin ıslak ve siyah burunlarından soluya soluya çekip götürdükleri arabalar, kış rüzgârının soyduğu ağaç üzerinde kül rengi manzarayı bekleyen siyah karga sürüleri... Hepsi gözlerimin önünden karmakarışık geçti.
D) Kendimi bildim bileli öteki dört tavuk, bir horozla bu daracık avludayız. Çevremizi bana pek yüksek gelen yapılar kuşatıyor. İki kapı var bu avluda. Birisi beni hem korkutan hem meraklandıran seslerle dolu sokağa bakını. Bu kapının açıldığını görmedim hiç.
E) Karşımdaki bakkal köşedeki kahveciye iki çay diye bağıyor. "Birini kazıklayacak yine." diyor ayakkabıcı kendi kendine. Sonra yeniden sandığındaki ayakkabılara dönüp "Bir daha boyamayacağım şunları." diyor.

9. Ferit Edgü'ye ait *Kaçınılmaz* adlı küçürek öykü, küçürek öykünün bütün şekil ve içerik özelliklerini taşır. Öykü, yedi kelime-den meydana gelir. Öykünün kısalığı öyküyü simetrik, şiirsel ve simgesel bir yapıya dönüştürür. Öykü o kadar kısadır ki bir solukta okunur ve okuyucu üzerinde derin izler bırakır. Öykünün yedi kelimedenden oluşması, gereksiz sözü küçürek öykünün kaldırmamasındandır ve öykü yedi kelimeye sayfalarla denk anlamlar sığdırır.

Bu parçada sözü edilen eserin aşağıda verilen niteliklerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) Yalınlık
B) Yoğunluk
C) Sürükleyicilik
D) Duruluk
E) Özlülük

10. Yönetmek benim için bir iş. Kolektif ve herkesin kendisinden bir parça katarak hikâyeyi ileriye taşıdığı bir ortam. Oyuncuların da yaratma sürecine katıldığı bir eylem. Çok kıymetli ve o hikâyeyi büyüten, güzelleştiren kısmı da bu. Ama tabii günün sonunda o bir iş, genele hitap edecek ve insanların beklentilerini karşılamaya yönelik hamleler olması da kaçınılmaz. Yazmak ise dilediğimi yapabildiğim sonsuz bir özgürlük alanı benim için. Yazmak, hür düşüncenin kalesi. Kendimi asıl özgür hissettiğim ve kendime ait bir dünya kurabildiğim alan.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Yönetmenliğin sizin hayatınızdaki yeri ve anlamı nedir?
B) Herkese seslenebilmek için yazmak mı yönetmek mi gerekir?
C) Yönetmenlik mesleğinin sizin açınızdan değeri ve anlamı nedir?
D) Kendinizi, yazarken mi daha özgür hissediyorsunuz yönetirken mi?
E) Yazmanın verdiği mutluluğu yönetmekten alamadığınız doğru mudur?

11. Öykü ya da roman konusunda bildiklerimiz, düşündüklerimiz de aslında birer öykü ya da roman değil midir? İçimizde biriktirdiğimiz konuların ne olduğunu tam olarak anlayabilmemiz için onu yazmamız gerekir. Yazma edimini sorun hâline getirmemin nedeni, daha iyiye ulaşma çabasıdır. Günde 50 hatta 70 sayfa yazdığını söyleyenleri duyunca ya da kısa aralıklarla kerpiç gibi kitaplar çıkaranları görünce birilerinin okuru hafife aldığını düşünüyorum. Oysa bir yazar, okurun zekâsına güvenmelidir her zaman. Ayrıca, bilinenden daha zeki, daha kültürlü okurların olabileceği hatta olduğu bilinmelidir.

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Yazarların, okurların beklentilerini göz ardı etmesinden
B) Öykü ya da roman üzerine yazılanların yetersizliğinden
C) Yazınsal yapıtların, belli bir seviyenin altındaki okurları esas almasından
D) Yazarların kişisel birikimlerini yeterince kâğıda dökmemelerinden
E) Sanatçıların yazma eylemini yeteri kadar önemsememesinden

12. Kâşgarlı Mahmud, haritasında Çin Seddi'ni, akarsuların yutularak yok olduğu kumluk bölgeyi, kadınlar şehrini, vahşi hayvanların ve ilkel insanların yaşadığı diyarlarla kuzeybatıda aşırı soğuklar yüzünden yaşanılmayan bölgeleri göstermiştir. Doğuda Çin ve Maçin halkıyla Cabarka diye adlandırdığı Japonya'nın uzaklığı, arada bulunan dağlar ve denizlerin yanı sıra Çin'in çevresindeki büyük duvarın, yani Çin Seddi'nin bu ülkelerde yaşayan ulusların dillerinin bilinmesini de engellediğini yazmaktadır. Kâşgarlı Mahmud'un hem eserinde hem de çizdiği haritada Japonya'ya yer vermesi, haritanın önemini bir kat daha artırmaktadır. Bugünkü bilgilerimize göre, *Divanü Lügati't - Türk'teki* harita, Japonya'nın gösterdiği ilk dünya haritasıdır. Kâşgarlı Mahmud, Japonya'yı doğuda bir ada olarak göstermiş ve Cabarka adıyla anmıştır. Japonya'nın ilk haritası Kâşgarlı Mahmud'dan üç yüzyıl sonra bir Japon tarafından çizilecektir ancak Japonya'yı Kâşgarlı gibi bir dünya haritası üzerinde gösteren ikinci harita *Divanü Lügati't - Türk'ten* tam dört yüzyıl sonra çizilecektir. Bu durum Kâşgarlı'ya Japonya'yı dünya haritasında ilk kez gösteren kişi unvanını kazandırmıştır.

Bu parçada Kâşgarlı Mahmud ve haritası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dönemindeki coğrafi değişimleri aktardığına
B) Bazı özellikleri ile özgün bir niteliğe sahip olduğuna
C) Çin Seddi'nin kültürel etkileşimi engellediğine
D) Sadece insanlarla ilgili bilgiler içermediğine
E) Japonya'nın haritasının ilk kez çizildiğine

13. Dinler Tarihi, bir disiplin olarak dinî araştırmaların müfredatını tüm insanlara yayıcı, insanlığın kültür ve inançlarını hem yerel hem de evrensel açıdan değerlendiren önemli bir modern bilimdir. İnsanlığa ait hiçbir inanç ve kültür, bu bilim sayesinde kıyıda köşede kalmaz; aksine hemen duyulabilir ve önemsenir. Bu özelliğiyle Dinler Tarihi, küresel bir çaba olarak etkili bir vizyona sahiptir. Bundan dolayı din bilimleri içinde çoğul ekiyle dinleri inceleyen bu disiplin doğal olarak gücünü yöntemsel araçlarından almaktadır. "Dinî araştırmalar" derken en yerel kültürlerinden en gelişmiş sistemlerine kadar tüm dinî ve kültürel olguları araştırma alanı içine alan Dinler Tarihi, aslında dinler ve onların mensuplarıyla doğrudan bir teslimiyet ve barış içine girmektedir. Dinler hakkında objektif olarak sohbet eden Dinler Tarihçisi aslında sadece diğer din mensupları ve onların inançları hakkında konuşmamaktadır. Dinler Tarihi aynı zamanda tüm insanlığın dinleri hakkında ve dinin insanî boyutları hakkında konuşmaktadır.

Bu parçadan hareketle Dinler Tarihi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bulgularını tüm insanlıkla paylaşmayı amaçladığı
- B) Yaygın dinlerin özellikleriyle kendini sınırlanmadığı
- C) Yöresel nitelikli inançları ön plana çıkardığı
- D) Tüm inanan insanlara karşı aynı mesafede olduğu
- E) Çağdaş bir bilim dalı olarak nitelendirildiği

14. Akademisyenler, yaşları 14 - 86 arasında değişen, kadın - erkek 3 bin kişi üzerinde yürüttükleri araştırma sayesinde rüyaların bilimine giden kapıyı açtı. Denekler, görüp hatırladıkları son rüyayı, bir internet sitesine girip, detaylarını da vererek kaydetti. Sonuçta rüyaların 56 tema etrafında toplandığı görüldü. Dahası, bu araştırma Almanya'da yürütülmüş olmasına rağmen, temalar Alman kültürüne ait değil. Bulgular, konu hakkında daha önce ABD, Çin ve Japonya'da yapılan araştırmaların sonuçlarına da uyuyor. Araştırmada ayrıca kadınların, erkeklerin, yaşlı ve gençlerin uyku âleminde hangi noktalarda ayrıldıkları da tespit edilmiş.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılabılır?

- A) Rüyanın gerçekleşme şekli, bilimsel olarak tespit edilmiştir.
- B) Rüyalarda görülen temalar, evrensel bir nitelik taşımaktadır.
- C) İnsanların gördüğü rüyalar, belli ortak içeriklere sahiptir.
- D) İnsanların rüyaları kültürlerinin dışında bir nitelik taşıyabilir.
- E) Yaşlara göre rüyaların gösterdiği belirli ortak özellikler vardır.

15. Zihin okuma, bilim kurgunun favori konularındandır. Teknolojik gelişmelerse bu konuyu kurgudan gerçekliğe taşıma yönünde ilerliyor. Geçtiğimiz yıl yapılan araştırmalarda zihin okumanın gerçekleştiği üç deney yapıldı. Her ne kadar iletilen bilgiler basit motor hareket komutları olsa da bu heyecan verici bir gelişme. Ağustos ayındaysa araştırmacılar iki insanın beyni arasında ilk defa bir arayüz kurduklarını açıkladı. Deneyde proje lideri, başına elektromanyetik bir başlık takıp bir video oyunu oynamaya başladı. Çalışma arkadaşıysa kampüsün başka bir yerinde internet üzerinden ona bağlıydı ve sol motor korteksinin kafatası bölgesine dokunan bir elektromanyetik atım kaynağı vardı. Araştırma lideri sadece düşünce yoluyla "ateş" komutunu verdi. Bir bilgisayar beyin dalgalarını aldı ve sinyal atımları gönderdi. Sinyali alınca arkadaşının eli klavyedeki "ateş" tuşuna bastı. Bu tür tekniklerin günün birinde felçli insanların fizik tedaviyle iyileşmesine yardımcı olabileceği düşünülüyor. Araştırmacılar çeşitli sinyallerin iyileşmekte olanlara iletilmesiyle rehabilitasyon sürecinin hızlandırılabileceğini düşünüyor.

- I. Zihin okumada büyük ilerleme kaydedilmiştir.
- II. Zihin okuma, bilgisayar oyunlarına uyarlanmıştır.
- III. Zihin okuma fizik tedavide kullanılmaktadır.

Bu parçadan, yukarıda verilen yargılardan hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

16. Uyku ihtiyacı, birçok özelliğimiz gibi, genetik ve çevresel faktörler ile belirlenmektedir. Şöyle de denilebilir: Çan eğrisi şeklinde bir dağılım söz konusudur. Yani insanların ezici çoğunluğu yaklaşık %70 civarı, günde 7 - 9 saat uykuya ihtiyaç duyar. %20 civarı, 5 - 6 saat uykuya ihtiyaç duyar. Çok daha az bir kısmı ise sadece 4 saat uykuyla idare edebilir. Tabii ki çan eğrisinin öteki ucunda da günde 11 - 12 saat uykuya ihtiyaç duyan %5'lik bir popülasyon mevcuttur. Ancak bu uyku ihtiyacının zekâ ile örtüşüğünü gösteren herhangi bir araştırma bulunmamaktadır. Örneğin ABD Başkanı Barack Obama ve İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher günde 4 saat uyurken; Winston Churchill, Ronald Reagan, John F. Kennedy ve Napoleon düzenli gece uykusunun üzerine gün içinde şekerlemeler yapmalarıyla bilinmektedir.

Bu parçadan hareketle uyku ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şimdiye kadar insanın zekâsını artırdığına ait bir bulguya rastlanmamıştır.
- B) İnsanların çoğunluğu, günün yaklaşık üçte birini uyuyarak geçirmektedir.
- C) Bilim insanlarınca kalıtsal etkenlere bağlı bir gereksinim olarak sınırlandırılmıştır.
- D) Günün yarısına yakını uyuyarak geçirenler, insanların az bir bölümünü oluşturmaktadır.
- E) Önemli insanların uyku şekilleri ve düzenleri diğer insanlar gibi farklılıklar göstermektedir.

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türk edebiyatında toplumcu gerçekçi edebiyat anlayışına tutunarak eserler veren, *Türkler Almanya'da* romanı ile Almanya'ya işçi göçünü işleyen, *Ve Zalim Ve İnancı Ve Kerbela* romanı ile ilk Kerbela romanını yazan, Güneydoğu'yu ve köy gerçeğini edebiyata taşıyan, bugün Türk edebiyatında küçürek öykü diye bilinen "short short story" türünün edebiyatımızda ilk örneklerini veren, sanat anlayışını "süte su katmadan yazma" olarak açıklayan, sanat gücünü "gerçekleri yoğurup dinamik hâline getirme" çabasına bağlayan Bekir Yıldız, 03.03.1933 yılında Urfa'da dünyaya gelir. 1951 yılında *Resimli Tomurcuk* dergisinde çocuk öyküleri yayımlayarak yazın hayatına başlar, 1966 - 1984 yılları arasında beş roman, on yedi öykü kitabı içinde bir araya getirdiği 153 hikâyeye, hikâye - röportaj ve masal olarak sınıflandırılacak hikâye ve hikâyemsi eserler verir.

17. Bu parçada altı çizili sözle Bekir Yıldız'ın hangi niteliği vurgulanmıştır?

- A) Yöreselliği
- B) Gerçekçiliği
- C) Açık anlatımı
- D) Duruluğu
- E) Özgünlüğü

18. Bu parçadan yola çıkılarak Bekir Yıldız'la ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı edebî türlerde eserler vermiştir.
- B) Yazınımızda bir edebî türün öncüsü olmuştur.
- C) Romanda içerik yönünden bir ilki gerçekleştirmiştir.
- D) Şöhretini yazdığı çocuk öyküleriyle kazanmıştır.
- E) Eserlerinin sayısı bakımından üretken bir yazardır.

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günümüzde bilim ve sanat terimlerinin aşırı biçimde yabancılaşması ve bu yabancılaşmanın giderek hız kazanması bizi terimler üzerinde daha çok düşünmeye yöneltiyor. İşin bir başka boyutu belli bilim dalında kullanımı yaygınlaşan yabancı terim bir süre sonra genel dile de geçiyor. Örneğin aracın göstergesinde E (empty), F (full) kısaltmaları var. Araç sahibi benzin alırken buna bakıp "fulle" diyor. Bir otomobilcilik terimi, fiil hâline getirilip kullanıma açılıyor. Üstelik bu "doldur" anlamında Türkçe bir kelime varken yapılıyor. Hep böyle oluyor: ----.

19. Aşağıdakilerden hangisi paragrafta savunulan görüşe örnek olarak gösterilemez?

- A) Fotoğrafçılıkta yer alan ve "odaklanmak" anlamına gelen "fokus" kelimesinin "fokuslanmak" ya da "fokus olmak" biçiminde kullanılmaya başlanması
- B) Sporda kullanılan "servis" kelimesinin şimdilerde "bilgilerin veya belgelerin servis edilmesi" şeklinde kullanımı
- C) Edebiyat sözcüğüyle aynı anlama gelen "yazın" kelimesinin çağdaş metinlerde sıklıkla kullanılması
- D) Haberleşme alanında bir gereç olarak kullanılan "jeton"un sonraları "geç anlama, geç fark etme" anlamında "jeton düştü" biçiminde dilde yer edinmesi
- E) Sporla ilgili olan "pas" sözcüğünün daha çok argoda kendine yer bularak "karşı cinsi umutlandırmak" anlamına bürünmesi

20. Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Önce yabancı bir terim dile giriyor, sonra türevleriyle ve yeni anlamlarıyla Türkçede dallanıp budaklanıyor
- B) Önce bir teknolojik gelişme oluyor, sonra bu teknolojiye ait kavram tüm dünyada kullanılmaya başlıyor
- C) Önce bir yabancı sözcük ünlüler arasında yaygınlık kazanıyor, sonra bu yabancı kavram halk tarafından benimseniyor
- D) Önce gençler tarafından çağdaş zannedilen bir sözcük özentisi olarak kullanılıyor, sonra bu sözcük dile yerleşiyor
- E) Önce çeviri metinlerle yeni sözcükler dile giriyor, sonra bu sözcükler kullanılarak dilin saflığı bozuluyor

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

15. yüzyılın ikinci yarısında fethedilen İstanbul, Doğu Roma'daki payitahtlık makamını Osmanlıda da devam ettirerek her bakımdan önemli bir şehir hâline gelmiştir. İstanbul; sadece siyasi bakımdan değil, iktisadi ve kültürel bakımdan da imparatorluğun en gözde ve güzide şehri olmuştur. Klasik edebiyatımızın da hayat bulduğu bir kent olan İstanbul, 16. yüzyıl itibarıyla birçok şark diyarını da geçerek edebiyat alanında ilk sırada yer aldığı gibi, Türkçenin en nazenin hâlini yansıttığı İstanbul Türkçesi ile de Tebriz ağzını geride bırakarak Batı Oğuzcasının bir bakıma "resmî yazı dili"nin kaynağı olmuştur. Bunda elbette, devletin güç ve kudretinin de yadsınamaz bir payı vardır. Daha sonraki süreçlerde de daima kıymetli ve seçkin bir yazı dili olarak kalan İstanbul Türkçesi, Türklerin en kadim ülküsü olan Turan ülküsü çerçevesinde "ortak dil" olarak gösterilmiştir. İstanbul Türkçesi sadece Anadolu odaklı itibar gören bir yazı dili değildir. Değişik zamanlarda Türk dünyasının farklı köşelerinden bu yazı dilini öne çıkaran ve bu yazı dili etrafında toplanılması gerektiğini salık veren birçok düşünür olmuştur. 1883 yılında Kırım'da "Dilde, Fikirde, İşte Birlik!" sloganıyla çıkan *Tercüman* gazetesi, basılan son sayısına kadar İstanbul Türkçesi ile çıkmış ve bütün bir Türk dünyasına seslenmiştir.

21. Bu parçada asıl üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'un hangi zamanlarda başkent olarak kabul edildiği
- B) İstanbul Türkçesinin ortak bir yazı dili hâline nasıl geldiği
- C) İstanbul Türkçesinin hangi dönemde oluşmaya başladığı
- D) İstanbul Türkçesinin kimler tarafından yazı dili olarak kullanıldığı
- E) İstanbul Türkçesinin Osmanlı sınırları dışında da kullanıldığı

22. Bu parçada aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

- A) Kişisel saptamalar
- B) Karşılaştırma
- C) Farklı yapıda cümleler
- D) Örneklendirme
- E) Tartışma

1. (I) Eskiden beri insanlar tarafından değerli bir mücevher olarak kullanılan doğal incilerin çoğunun kaynağı denizde yaşayan istiridyelerdir. (II) İstiridyeler, yumuşakçalar şubesinde yer alan, denizde yaşayan kabuklu canlılardır. (III) İncinin istiridye içerisinde oluşması, aslında istiridyenin bir çeşit kendini koruma mekanizmasının sonucudur. (IV) Kabuklarının arasından içine giren bir kum tanesi ya da herhangi bir parçacık, istiridye tarafından yabancı madde olarak algılanır. (V) İstiridye kendini korumak için bu yabancı maddeyi "incinin annesi" adı verilen sert, katı, güçlü ve parlak yapıdaki sedef mineraliyle sarmaya başlar. (VI) Zaman geçtikçe daha çok sedef ile kaplanan bu yabancı madde en sonunda parlak ve sert bir taşla dönüşür.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Bir şey okurken ya da gündelik işlerimizle ilgili bir plan yaparken kelimeleri sesli olarak söylemesek de kafamızın içinde duyabiliriz. (II) İç konuşma, birçok karmaşık sürecin bir arada gerçekleşmesiyle ortaya çıkan bir işlevdir. (III) İç konuşmanın beynin Broca bölgesinde ortaya çıktığı düşünülmektedir. (IV) MIT araştırmacılarının geliştirdiği AlterEgo isimli, iki bileşenden oluşan sistem iç konuşmalarımızı kelimelere dökabiliyor. (V) Kafaya takılan kulaklık benzeri cihazdaki elektrotlar, konuşma sırasında aktif olan yüzdeki ve çenedeki kasların hareketlerini kontrol eden sinir sinyallerini algılıyor. (VI) Geliştirilen yapay zekâ uygulaması ise bu sinyalleri analiz ederek sessiz konuşmadaki kelimeleri belirliyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. Kamp hazırlığı yaparken çadırı kuracağınız yer hayati önem taşır. Doğada pek çok noktanın manzarası çok etkileyici olabilir ama çadır kurmaya gerçekten uygun mu? Siz çadırdayken tehlike yaratabilecek noktaları tespit etmeli ve güvenli bir alana çadır kurmalısınız. Bu nedenle, dikkat etmeniz gereken noktalar şunlar: Heyelan ve kaya yuvarlanması riski bulunan tepelerin yamaçlarına çadır kurmayın. Zaten bu alanlarda tepeden yuvarlanmış bolca kaya da görebilirsiniz. O kayalardan biri gece çadırınızın üzerine de yuvarlanabilir. Dere kenarında çadır kurarken "sel mevsiminde" olup olmadığınızı dikkat edin. Yakınlarda bir köprü varsa o köprü'nün seviyesinden daha yukarıda çadır kurmaya özen gösterin. Köprüler o bölgedeki sel seviyesi dikkate alınarak inşa edilmiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öneri B) Gerekçe
C) Karşılaştırma D) Örneklendirme
E) Açıklama

4. Denizden yaklaşık 1000 metre yükseklikteki Akseki; Konya ve Antalya arasındaki eski göç yolları üzerinde bulunuyor. Yoğun sedir, çam ve köknar ağaçlarının sarıp sarmaladığı oksijen deposu ormanlardan geçerek Yedikaza (Eğrigöl) Yaylaları'na doğru yükselirken 1800 metreden sonra bitki örtüsü yerini fundalıklara, çayırıklara bırakıyor ve Yörükler görünüyor. Çoğunlukla Yörük boylarının kullandığı Toros yaylaları, coğrafi koşulları gereği yer yer çıplak ve boz görünüm taşıyor. Taş kulübelere veya çadırlarda yaşayan Yörüklerin seçtiği alanlardan biri de Taşeli Platosu'nun geniş çayırıklarındaki Yedikaza Yaylaları. Bu bölgede doğa; Geyik, Yıldız ve Karadağ dağlarının yarattığı doğal göllerden beslenerek yeşillenip coşuyor. Küçük boz tepeler ve karlı zirveler arasında toprak yol kâh alçalıp kâh sarplşarak sizi Kırkhaklık ile Seydişehir'e ulaşan Han Boğazı üzerinden Çimi, Çukurbey ve Göktepe yaylalarına taşıyor. İlkyaz gelip karlar eridiğinde pek çok göl ve gölcükle apayrı bir güzelliğe bürünüyor Yedikaza. Yolun devamındaki nice yaylada Toros Yörük yaşamından kesitler izliyor, göller geçiyor ve Geyik Dağı'nın Sultanana Zirvesi'nin kuzeydoğu eteklerinde yer alan 2350 metre rakımdaki Eğrigöl'e erişiyorsunuz.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Açıklayıcı anlatıma yer verilmiştir.
B) Betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
D) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
E) Değişik duyulara ait ayrıntılardan yararlanılmıştır.

5. Gün geçtikçe çevresel zararları artan plastik kullanımını ve plastik atık miktarını azaltmak için, okullarda plastik kullanımının zararları, kullanımının azaltılmasının yöntemleri ders müfredatına konularak öğrencilere anlatılmalı ve erken yaşlarda insanlarda sorumluluk bilinci geliştirilmelidir. Marketlerde, bakkallarda plastik poşet kullanımı sınırlandırılmalı hatta gerekiyorsa plastik poşet kullanımı yasaklanmalıdır. Temizlik ürünlerinde, kişisel bakım ürünlerinde zararlı plastik kullanımının sınırlandırılması gerekmektedir. Bunun için devlet kurumları ve yerel yönetimler, plastik ürün ve türevlerinin üretimi sırasında sıkı denetim yapmalıdır. Plastik kullanımının insan sağlığına olumsuz etkileri ve çevresel zararları, hem devlet kurumlarında hem de özel sektör kuruluşlarında basılı ve görsel medyada sık sık anlatılmalıdır. Basının yanı sıra ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarının, plastik kullanımının çevresel zararlarını anlatan faaliyetleri de desteklenmelidir.

Bu parçadan hareketle plastiğin çevresel zararlarını azaltmak için hangi çözüme başvurulamaz?

- A) Çevre sağlığı eğitimini örgün eğitim yoluyla yapmak
- B) Bu konuda faaliyet gösteren örgütleri desteklemek
- C) Medya organlarında konuyla ilgili yayınlar yapmak
- D) Bu ürünlerin kullanımının her alanda önüne geçmek
- E) Günlük hayatta plastiğin kullanımını sınırlandırmak

6. I. XV. yüzyılda Avrupalıların Pasifik'i keşfinin arifesinde, nüfus 2 milyon civarındaydı.
 II. XIX. ve XX. yüzyıllarda bu nüfus yaklaşık 6 milyon Avrupalıyla arttı, bugün ise toplam nüfus 30 milyonu aşmış durumda.
 III. Buzlar çekildiğinde yalnızca Avustralya ve Yeni Gine'de insanlar vardı, toplam nüfusları 200.000'den fazla değildi.
 IV. En erken IX - X. yüzyıllarda bu bölgelerin açıklarındaki adalar keşfedildi ve sömürgeleştirildi.
 V. Avustralya ya da resmî adıyla Avustralya Topluluğu; Güney Yarım Küre'de Hint Okyanusu ile Büyük Okyanus arasında uzanırdı ve buzullarla kaplıydı.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sondan ikinci cümle olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. Geçtiğimiz yüzyılın son çeyreği, adeta Türkiye'nin sosyal, kültürel ve sanatsal dönüşüme uğradığı, ekonomik ve teknolojik faaliyetlerin yoğunlaştığı bir dönem olmuştur. Aynı dönemde, toplumun tüketim çılgınlığına sürüklenmesinde, teknolojik devrimler ve finans mühendisliği itici güç olmuştur. Hatta günümüz insanının sınır tanımayan tüketim çılgınlığı ve doyurulamayan satın alma ihtiyacı; geleneksel bazı mesleklerin, dolayısıyla sanatkârların yok olma sürecine girmelerini hızlandırmıştır. Bireylerin yaşantılarında gözlenen bu modernleşme ve dönüşme çabaları, insanların günlük hayatta kullandığı araç ve gereçlerden, yaşam alanlarına kadar, bireyin kültür ve sanat hayatına dair tüm tarihsel birikiminin önemini kaybetmesine ve özgünlüğünü yitirmesine yol açmıştır.

Bu parçadan hareketle moderleşmenin;

- I. insan ilişkileri,
- II. tüketim alışkanlıkları,
- III. birikim tercihleri,
- IV. meslek seçimleri,
- V. kültür aktarımı

kavramlarından hangilerini olumsuz yönde etkilediği söylenemez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8. (I) Hobi sözlükte "kişinin işi, meslek çalışması, asıl uğraşı dışında, dinlendirici bir iş olarak yaptığı oyalayıcı şey" olarak tanımlanmaktadır. (II) Gelişmiş ülkelerde her yaştan insanın sahip olduğu hobiler, ülkemizde emekli olanların kendisini oyalamak için yaptığı bir iş olarak görülmektedir. (III) Hobileriniz sizi dinlendirir, stresinizi azaltır, yeteneklerinizi keşfetmenizi sağlar, kötü alışkanlıklarınızdan korur, kendinize olan güveninizi artırır... (IV) Eğer hâlâ bir hobi edinmediyseniz hiç merak etmeyin, hobi edinmenin yaşı yok. (V) Ayrıca "Ben o işi beceremem!" düşüncesini de aklınızdan çıkartın çünkü seçtiğiniz hobiye çok iyi yapmanıza gerek yok, onunla keyifli vakit geçirmeniz yeterli.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Faydalarını sayacak olursak sandığından çok daha fazla olduğunu söyleyebiliriz." cümlesi getirilebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Aptala değil, abdala malum olduğunu biliyorduk da bu malumatın herhangi bir şey olmayıp bir öngörü, bir hissediş, özel bir farkındalık, neredeyse telepati gerektirdiğini bilmiyorduk. Pir Sultan Abdal'ı biliyorduk da abdallık yolunun tarihî kökenlerini pek duymamıştık. Her şey sanki bir türkünün sözlerinde, bağlamanın ritmi içinde yitip gidiyordu. Anadolu'nun tam ortasına odaklanan, Kırşehir'i merkez tutan son Abdal Neşet Ertaş'ı kaybedince bu tarihi sorguladık ve aslında yanı başımızda, içimizde, kültürümüzde bulunan abdallarla ilgili ne kadar az araştırma ama ne kadar çok yakıştırama yapıldığını fark ettik! Fark ettik fark etmesine de kaybetmeden, tüketmeden yaşatmayı öğrenmemiz gerektiğini fark etmemiz için sanırım daha çok yolumuz var.

Bu parçada asıl yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halk sanatçılarının toplumun gözünde hak ettikleri değeri bulamamasından
B) Deyimlerin halk arasındaki yanlış kullanımının farkında olunmamasından
C) Kültürel birikimimiz üzerine yeteri kadar araştırma yapılmamasından
D) Geleneksel kültüre ait ifadelerin yeterince derinliğine inilmemesinden
E) Kültürel değerlerimizin kıymetini onları yitirmeden anlamamamızdan

10. Edebiyata başladığımız 1950'li yıllarda daha çok ortaklaşa davranıyorduk. Birçok genç yazar, hep birlikteydik. Ankara'ya gidip *Mavi* dergisi çevresinde dostlarımızla görüşüyorduk. Güner Sümer, Ahmet Oktay, Özdemir Nutku, Ferit Edgü gibi isimlerle hep birlikteydik. İstanbul'daki toplanma yerimiz, cadde üzerindeki Baylan Pastanesiydi. Buraya zamanla iktisatçılar, felsefeciler, başka dallarda çalışan arkadaşlar da gelmeye başladılar. Bir ortaklaşalık vardı. Durmadan birbirimizin kitaplarını değiştirerek okuyor, bu kitaplar üzerine tartışıyorduk. Herkesin tek başına oluşunun bir anlamı vardı ancak edebî, felsefî konularda ortaklaşa bir bakışımız vardı. Aramızdaki arkadaşlık da çok önemliydi.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Türk edebiyatında Mavi adlı edebiyat hareketi nasıl bir ortamda oluştu?
B) Edebiyatçıların başka arkadaşlarıyla görüş alışverişi yaptığı bir ortam var mıdır?
C) Yazın yaşamına ilk adım attığınız yıllarda Türk edebiyatının durumunu nasıldı?
D) İstanbul'un, sizin kuşağınızdaki edebiyat ortamının oluşmasındaki rolü neydi?
E) Geçmişte farklı anlayıştaki sanatçıları edebiyatın çatısı altında birleştiren güç neydi?

11. Halı motiflerinin mimarlar için eşsiz bir ilham kaynağı olacağına dikkat çeken Christopher Alexander, *Erken Dönem Türk Halısı - 21. Yüzyıl Sanatının Bir Müjdecisi* kitabı için altı aydan fazla Konya'da kaldı ve Anadolu'yu karış karış gezdi. Türk halısının anlam katmanlarını keşfetti. İnsan merkezli tasarım teorileriyle kentsel mimari, sosyoloji ve yazılım gibi birbirinden farklı alanları etkilemeyi başaran Alexander, dokuma halıları "olağanüstü yapılar" olarak tarif ediyor. Türk halısını ise öğretmen olarak niteliyor. Ona göre Türk halısı, dokuma alanında, Bach ve Mozart'ın müzik dünyasında işgal ettiği düzeye erişmiş yegâne örnek.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Türklerin halı motifleri, Batılı müzisyenlerin yapıtlarına ilham kaynağı olmuş el sanatlarındandır.
B) Batılı mimarlar, yaptıkları çağdaş tasarımlarda Türk halılarının motiflerinden esinlenmişlerdir.
C) Türk el dokuması halılar, taklit edilemeyen yapılarıyla yabancı sanatçılarda hayranlık uyandırmaktadır.
D) Türklerin el dokuması halıların, taşıdığı özellikler nedeniyle evrensel eserler olduğu düşünülmektedir.
E) Türk dokuma halıları, sanat kalitesi bakımından diğer alanlardaki ölümsüz eserleri yakalamıştır.

12. (I) Altmışın üzerinde ülkeden toplam 520 bilim insanı tarafından oluşturulan *State of the Climate* 2019 başlıklı iklim raporuna göre, 2010 - 2019 aralığı, uzun vadeli ortalamaya göre 0,39 °C'lik bir artışla küresel ölçekte kaydedilmiş en sıcak on yıl, 2019 da kaydedilmiş en sıcak ikinci ya da üçüncü yıl oldu. (II) Raporla göre deniz yüzeyi sıcaklıklarının en yüksek ikinci değeri 2019'da kaydedildi. (III) Rapor, artan sıcaklıkların gezegeni ve insan yaşamını ne şekillerde etkilediğine ilişkin çarpıcı bulgular sundu. (IV) Sera gazı düzeyleri de 2019'da rekor düzeye ulaştı. (V) 2019, ayrıca Kuzey ve Güney Kutup bölgelerinin yaşadığı en sıcak ikinci yıl oldu. (VI) Böylece tüm dünyada iklim krizinin sonuçları hissedilmeye başlandığı görüldü.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) IV ve V
E) V ve VI

13. • Tropikal ormanlar ve mercan resifleri gezegenimizin en zengin biyoçeşitlilik merkezleri arasında yer alıyor ve milyonlarca insanın yararlandığı ekosistem hizmetleri sağlıyor. Araştırmacılara göre, iklim değişimi tropikal bölgelerde uç iklim olaylarının daha sık ve daha şiddetli gerçekleşmesine yol açmakla kalmayıp bunların daha önce rastlanmamış ölçüde olumsuz ekolojik sonuçlar doğurmasına da neden oldu.
- Uluslararası bir araştırma ekibi tarafından yayımlanan bir rapor 100'den fazla yerde tropikal ormanların ve mercan resiflerinin kasırgalar, seller, sıcak hava dalgaları, kuraklıklar ve yangınlar gibi uç iklim olaylarından nasıl etkilendiğini ortaya koydu. Raporda ayrıca tropikal ormanların ve mercan resiflerinin beklenmeyen iklim olaylarına bağlı zincirleme etkilere maruz kaldığı da gösterildi.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Evrensel düzeydeki bir sorunu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

14. Yeni Gine'nin dünyanın en zengin bitki çeşitliliğine sahip adası olduğu ortaya kondu. Uluslararası iş birliğiyle yapılan araştırmada adanın anakarasında ve onu çevreleyen adacıklarda yaklaşık üçte ikisi bölgeye özgü (endemik) olan toplam 13.634 damarlı bitki türü olduğu tespit edildi. Çevrim içi kataloglar, kurumların koleksiyonları ve taksonomi uzmanlarının veri kümeleri gibi çok çeşitli kaynaklardan yararlanılarak oluşturulan tür listesi 99 Yeni Gine florası uzmanı tarafından da kontrol edildi. Bu güvenilir liste biyocoğrafya ve ekoloji araştırmalarının geliştirilmesini sağlamanın yanı sıra taksonomi uzmanlarının daha fazla tür keşfetmesine yardımcı olacak.

Bu parçadan hareketle;

- I. Yeni Gine'de bugüne kadar bilinmeyen bitki türlerinin keşfedildiği,
- II. Yeni Gine dışında da bitki çeşitliliğinin çok olduğu bölgelerin bulunduğu,
- III. doğa bilimi araştırmacılığında yeni bir yöntem geliştirildiği

yargılarından hangilerine kesinlikle ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

15. 1967'de yayımlanan *Devlet Ana*, Osmanlının son ve Cumhuriyet'in ilk dönemine yoğunlaşan Kemal Tahir'in, kronolojik açıdan en uzağa düşen romanı. Ertuğrul Bey'in öldüğü 1290'da başlayıp 1299'da Bilecik'in alınmasıyla biter. Olay örgüsü, birbiriyle irtibatlı iki düzlemde çatılır. Kuzeybatı Anadolu'daki Kayıların var oluş ve yayılış mücadelesi, genel çerçeveyi oluşturur. Romana yerleşen jeopolitiğin iskelesi, Asya Tipi Üretim Tarzı'nın gölgesinde dikilir. Murat Belge, "büyük ulusal anlatı" ve "Türklerin kökeni" meselelerini tartıştığı *Genesis* adlı kitabında, ATÜT kısaltmasıyla da bilinen bu anlayışın, 1960'lar da Türkiye'de de gündeme getirildiğini söylemektedir. Karl Marx, *Kapital*'i yazmaya başlamadan önce bazı notlarında ve Engels'e gönderdiği mektuplarda bu konuya yer vermiştir. Buna göre, tabiatın insanın karşısına ciddi güçlükler çıkardığı sel, kuraklık, çölleşme, bataklık gibi durumlarda üretim ve bayındırlık faaliyetleri yerel halk tarafından kotarılamaz ancak büyük çaplı örgütlenmelerle gerçekleştirilebilir. Bu yüzden ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) insanların üzerine düşen, kendi toplumları içinde sıkıntı yaşayan bu bölgelere zaman geçmeden yardım elini uzatmaktır
- B) bu tip felaketlerin yaşandığı bölgelerdeki halktan durumu iyi olanların düşkün olanlara yardım etmesi, zorlukların çabuk atlatılmasını sağlayacaktır
- C) devletin, bu olayların yaşandığı bölgelerde bir baba rolüyle insanlara elini uzatması ve buradaki insanları örgütlemesi gerekir
- D) sosyal hakların savunulduğu sivil örgütlenmenin, felaketler yaşanmadan evvel ülkenin her yerinde oluşturulması gerekmektedir
- E) örgütlenme düşüncesinin Batı'dan gelen bir fikir olarak görülerek dışlanması, yapılacak bayındırlık faaliyetlerini geciktirecektir

16. Dünyanın hiçbir dili, son elli yıl içinde Türkçenin geçirdiği değişiklikleri geçirmemiştir. Öyle ki her nesil, bir öncekinin yazdıklarını yadigar olmuştur. Hele bugün yeni yetişenlerin, geçen yüzyılda yazılanları anlamaları, Fransızca bilmeyenlerin Hugo'yu anlamaları kadar imkânsızlaşmıştır. Ama buna karşılık Hugo'nun şiirleri bugün yazılmış gibidir; onları yeni yetişen Fransızlar yüzyıl önceki yaşlıları gibi anlıyorlar. Çünkü yazılanlar bugünün Fransızcası ile yazılıyordu. Bize gelince öyle mi? Dilimizi içinden çıkılmaz bir hâle getirenlerse asıl yazarlar, edebiyatçılar olmuştur. Bugün divan edebiyatının anlaşılmasını tabii bulalım. Haydi, bir Namık Kemal'in, bir Abdülhâk Hâmid'in dillerini, divan edebiyatından bir anda kopmanın kolay olmadığını, işe ilkin konulardan, nazım şekillerinden başlamanın gerektiğini düşünerek hoş görelim. Ama bir Ahmet Mithat'ın, bir Hüseyin Rahmi'nin sade bir dille yazdıkları bir devirde, Halit Ziya'nın veya Tefik Fikret'in terkipli, ağıdalı dillerini nasıl iyi karşılayabiliriz?

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünyanın her edebiyatında olduğu gibi bizim edebiyatımızda da anlaşılmasa bir dille yazan sanatçılar olmuştur.
- B) Fransız edebiyatına ait eserler, başka milletlerin diline çevrildiğinde bile anlaşılacak kadar yalın bir anlatıma sahiptir.
- C) Günümüzde birçok edebî eserin anlaşılmasa bir dille yazılmasının nedeni, divan edebiyatının etkisinden kurtulamazdır.
- D) Bazı edebiyatçılarımızın yanlış dil tercihleri, yapıtlarının günümüzde zor anlaşılmasının en temel nedenidir.
- E) Her edebiyatta olduğu gibi bizim edebiyatımızda da farklı dil anlayışına sahip sanatçılar aynı dönemde eser vermiştir.

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Pakistan'ın Haydarabad kentinde büyüdüm. Arkadaşlarım minyatürün yaratıcı bir alan olmadığını düşündüğü için başta resim bölümüne girdim. Sonra hocamın yönlendirmesiyle minyatür derslerine katıldım. Çalışmalarımı çok beğendi ve "Kesinlikle minyatür okumalısın." dedi. Lahor'daki National College of Arts, o dönemde dört yıllık minyatür eğitimi veren tek okuldu ve orada minyatür okumaya karar verdim. Minyatür okumayı, eski resimleri kopyalamaya devam etmek için değil, duygu ve düşüncelerimi kalpten ifade etmenin bir aracı olarak gördüğüm için seçtim. Minyatür bir teknik, bir şeylere farklı biçimde bakmanın bir yolu. İçerik ve fikirler ise size ait olmalı, sanat zaten budur. Eğitimim sırasındaki en büyük zorluğun ise hocam olduğunu söyleyebilirim. Çok gelenekçi ve katı biriydi. Yaptıklarımın hiç hoşnut değildi. Ama karşıt fikirler her zaman iyidir, tartışmaya olanak tanır ve gelişmenizi sağlar.

17. Bu parçada kendini tanıtan sanatçı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çevresinden etkilenen
- B) Kendini iyi tanıyan
- C) Ne yaptığına bilincinde olan
- D) Eski düşüncelere karşı olan
- E) Farklı sanat dallarıyla uğraşan

18. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Okuyucunun kanılarını değiştirme
- B) Düşünceleri belli bir sıra ile anlatma
- C) Düşüncelerini gerekçeleri ile açıklama
- D) Doğrudan anlatımdan yararlanma
- E) Yanlı bir söyleme başvurma

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Profesyonelce yapılan, önemsenen her iş ciddidir. (II) Sanatı ayrı ve yüce bir yere koymak değil amacım ama hafife almak, bu işin sadece keyif ve eğlence yüklü bir uğraş olduğunu düşünmek de doğru gelmiyor bana. (III) Depresyon ve melankolinin yaratıcılığı kamçılıdığı, eserin güzel duygularla gerçekleştirildiği gibi basmakalıp fikirlere karşı gösterdiğim bir tepki bu. (IV) Raymond Queneau ve Gide'e atfedilen bir cümle vardır: "İyi duygularla kötü edebiyat yapılır." ben bunu sanat için de uygun görüyorum: İyi duygularla kötü sanat yapılır. (V) Sanatın sezgisel boyutunu inkâr etmek güç. (VI) Yapılan işte, ifade etmeyi amaçladığımız her ne olursa olsun, konularımız her ne kadar nesnel seçimlere dayanırsa dayansın sonuçta sanatçı; biçim, renk, kompozisyon, yerleştirme gibi öğelerde bilgiye ve akla ek olarak sezgilerini kullanacaktır.

19. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

20. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede bir genelleme yapılmıştır.
B) II. cümlede sanatla ilgili kişisel düşünceler dile getirilmiştir.
C) III. cümlede karşı çıkılan bir durum aktarılmıştır.
D) IV. cümlede anlatımın önemi ile ilgili alıntı yapılmıştır.
E) VI. cümlede sanatın oluşum süreci açıklanmıştır.

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mutluluğa Rastlamak kitabının yazarı Gilbert'in mutluluk algısı ile yaptığı bir araştırmanın aşamaları ve sonuçları aşağıda verilmiştir:

- I. Öğrencilerden fotoğraflarından bir tanesini seçmelerini, diğerini de bırakmalarını istiyor.
- II. İkinci aşamada öğrenciler seçtikleri fotoğraflarla ilgili bir tercih yapmaları için iki gruba ayrılıyor.
- III. Bir gruba seçtikleri fotoğrafı, bıraktıkları fotoğraf ile değiştirme hakkı veriliyor. Diğer gruba bu hak verilmiyor.
- IV. Üç hafta sonra her iki gruba şöyle bir soru yöneltiliyor: "Seçtiğiniz fotoğrafı ne kadar sevdiniz?" Bu soruya her iki grubun yanıtları farklı oluyor.
- V. Değiştirme hakkı olmayanlar fotoğrafı daha çok seviyor. Değiştirme hakkı olanlar ise seçtiklerini çoğunlukla değiştirme eğiliminde oluyor.
- VI. ---

21. Yukarıdaki numaralanmış aşamalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Özgür tercihlerin ortaya çıkardığı sonuç incelenmiştir.
B) Bir varsayım üzerine kurgulanmış eylemler uygulanmıştır.
C) Bir olguyla ilgili belirli bir sonuç elde etme amaçlanmıştır.
D) Bir amaç doğrultusunda yapılan tercihlerin doğruluğu sınınanmıştır.
E) Tesadüflerin mutluluğumuz üzerinde oynadığı rol sorgulanmıştır.

22. Yukarıdaki aşamalardan boş bırakılan yere aşağıdaki genellemelerden hangisi getirilebilir?

- A) İnsanlar, içinde oldukları durumu kabullenince mutlu olur.
B) Dış etkenler nedeniyle insanların tercihlerini değiştirmesi mümkündür.
C) Her insanın mutluluk tercihi birbirinden farklılık göstermektedir.
D) Belirsizlikler mutlulukların önündeki en önemli engeldir.
E) İnsanların mutlulukları sahip oldukları olanaklarla ilgilidir.

1. I. Bozulmadan nakledilebilen mallar, buhar enerjisi çağının başlamasından uzun bir süre sonrasına kadar yelkenli gemilerle taşınmaya devam etti.
- II. Hızlı kargo, hacminden daha önemliydi çünkü yıllık çay mahsulünün ilk sevkiyatı Londra pazarında yüksek fiyat ve dolayısıyla mürettebat için de bir ikramiye anlamına geliyordu.
- III. 1849 yılındaki "Altına Hücum" devrinde California'dan ve iki yıl sonra da Avustralya'dan altın taşımak için de büyük *Clipper*'lar kullanıldı.
- IV. Amerikalıların hızlı yelkenlilerini *Cutty Sark* gibi daha küçük, İngiliz yapımı yelkenlilerin yapımı takip etti ve bu gemi 1871 yılında Şanghay'dan Londra'nın Thames Irmağı'na 107 günde ulaştı.
- V. Çay gibi ürünler, *Clipper* adı verilen hızlı yelkenlilerle taşınyordu çünkü onlar yerleşik tarifelerde gösterilen taşıma sürelerini kısaltabiliyordu.

Yukarıdaki cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) II ve V E) IV ve V

2. (I) Bilim insanları, gen değiştirme yönteminin ilk kez doğru-
dan insan vücudunda kullanıldığı bir klinik deneme başlattı.
(II) BRILLIANCE adı verilen deneme, doğuştan gelen bir göz
hastalığı olan LCA 10'u tedavi etmeyi hedefliyor. (III) Eski yön-
temde hastaların hücreleri vücut dışına çıkarılıyor, genetik de-
ğişiklik laboratuvar ortamında yapılıyor ve daha sonra hücreler
tekrar vücuda yerleştiriliyordu. (IV) BRILLIANCE bir gen de-
ğiştirme yönteminin doğrudan insan vücudunda ilk uygulanı-
şı değil, zira 2017'de başka bir yöntem Hunter sendromlu bir
hastaya uygulanmıştı. (V) Ancak ön sonuçları ümit verici olan
bu deneme, 2012'de keşfedilmesinden bu yana gen değiştirme
araştırmalarında âdeta çığır açan bir dönüm noktasını temsil
ediyor.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşünce-
nin akışını bozmaktadır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Bir milyondan fazla insanın genetik verileriyle yapılan ulus-
lararası bir çalışmada insan ömrü ve yaşlanma ile ilgili araş-
tırmalarda önem taşıyan üç parametre (yaşam süresi, sağlıklı
yaşam süresi ve çok uzun ömürlü olma) üzerinde etkili oldu-
ğu görülen 10 genom bölgesi saptandı. (II) Sonuçları *Nature
Communications*'ta yayımlanan araştırmada belirlenen gen
kümeleri arasında demirle ilgili olanların ön plana çıktığı görül-
dü. (III) Bu bulgu, kandaki demir miktarının sağlıklı düzeylerde
tutulmasının sağlıklı yaşlanma ve uzun yaşama için önemli bir
faktör olduğunu düşündürüyor. (IV) Demir eksikliği ülkemizde
özellikle de kadınlar ve çocuklarda çok yaygın görülen önemli
bir sorundur. (V) Zira vücudumuz için temel bir mineral olan de-
mir; kan yapımının yanı sıra fiziksel büyüme, nörolojik gelişim,
hücre fonksiyonlar, bazı hormonların sentezi ve bağışıklık
sisteminin güçlendirilmesi için olmazsa olmaz öneme sahiptir.
(VI) Vücudun demir depoları düştüğünde oksijeni taşımak için
yeterli kırmızı kan hücreleri yapılamıyor ve demir eksikliği ane-
misi gelişebiliyor.

**Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf nu-
maralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?**

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Bugün kendi galaksimizin merkezi dâhil Evren'in her yanında
kara deliklerin olduğunu biliyoruz. Ancak astronomi dünyasının
onları kabul etmesi yıllar aldı. Varlıkları başta teorik olarak or-
taya konulan, daha sonra gözlemlerle kanıtlanan kara delikler,
Evren'in en ilgi çekici oluşumları. Kara deliklerin bir asrı geçen
hikâyesi, geçtiğimiz ay nihayet Nobel Fizik Ödülü'yle taçlan-
dırıldı. Albert Einstein, 1915 yılında Genel Görelilik Teorisi'ni
ortaya attığında kütle çekimin ışığı bükebileceğini öne sür-
müştü. Örneğin Dünya, Güneş, yıldızlar, galaksiler gibi büyük
kütlelerin yakınlarında ışık doğrusal yolu izleyemez ve kütle-
nin büyüklüğü ölçüsünde doğrultusu bükülür. Bununla ilgili
ilk gözlemsel kanıt 1919'da, Merkür'ün düzensiz hareketinin,
Güneş'in büyük çekiminden dolayı ışığın bükülmesinden kay-
naklandığının anlaşılmasıyla bulunmuştu. Ama bundan önce,
teoriye ilk büyük katkısı Karl Schwarzschild vermişti. 1916 yı-
lında Schwarzschild tam çözümü bularak çok büyük kütle ve
çok büyük enerjinin, çok küçük bir hacme sıkıştırıldığında
uzay - zamanı çöktürerek, "tekillik" denilen bir ortam oluştura-
cağını hesapladı ve denklemlerin, bugün "kara delik" dediğimiz
cisimlere işaret ettiğini belirtti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklayıcı anlatım B) Mecazlı anlatım
C) Alıntı yapma D) Karşılaştırma
E) Sayıp dökme

5. Tek tip elbiseler gibi tek tip düşünceler de sıkıcıdır. Evrenin bütün renklerini görüp hayretle, coşkuyla yaşamak varken okur neden daracık düşüncelere saplanıp kalsın? Neden beylik sözlerin çıkmaz sokaklarında yolunu şaşırp kalsın? İyi yapıt, keyif verirken yargılatan, yargılatırken keyif veren yapıttır. İyi okur, kendine yeni bir fikir sunmayan yapıttan ne zevk alır ne de bir düşünce kazanır.

Bu parçadan hareketle iyi bir yapıtta bulunması gereken niteliğin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Açıklık B) Yalınlık C) Akıcılık
D) Sıra dışılık E) Yoğunluk

6. Biyografik roman, bir roman türüdür. Gerçek hayatları merak edenler, yaşantılardan ders çıkarmak isteyenler ya da biyografilere sosyal tarih olarak bakanlar biyografi okumayı tercih ediyorlar. ---. Ama ben kendi hesabıma, hayal gücüyle kaleme alınmış romanlar yazmayı daha çok seviyorum. Çünkü gerçeğin sizi sınırlandırdığı bir yapının, kişinin karakterini yansıtmaktan uzak olduğunu düşünüyorum. Sanat yapıtı denilen ürün, kişinin benliğinden çıkanların belli bir kalıba dökülmesinden başka bir şey değildir. Bu yüzden de görecelidir, öyle de olmalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Çünkü biyografiler, başka hayatlardan ders almak isteyenler için hayatın içinden alınan çok farklı bilgileri okura sunmaktadır
B) Çünkü biyografi, gerçekçilik akımını seven okurlar tarafından merak edilenlere birebir ulaşılabilen bir kaynak işlevini üstlenmektedir
C) Çünkü biyografik roman yazmak, gerçeğe sadık kalmayı gerektirdiğinden bir yazar için zor bir çalışma içine girmeyi gerektirmektedir
D) Çünkü biyografiler, biyografisi yazılan kişinin yaşadığı yıllarda moda olan sosyal ve siyasi akımlardan tutun hayat tarzlarına, giyim kuşama kadar ayrıntıları okura sunar
E) Çünkü romana hayatın bir iz düşümü olarak bakanlar, biyografik romanda da bu niteliği görmek, romandan istediklerini damıtmayı amaçlamaktadırlar

7. Ülkü Tamer, hepten sinemaya âşık bir şairdir. *Gary Cooper İçin Bir Şiir*'i hatırlayalım. "İçimden geçenleri bilemezsin / taşınların, sinema görüntülerinin / ve keman seslerinin çoğalttığı" diyen Ahmet Oktay acaba neye vurgu yapıyor? Ece Ayhan'ı da kayda geçirelim. İsmet Özel'in *Amentü* şiirini "geriye dönüş" tekniğiyle oluşturulmuş bir şiir olarak görenler acaba ne kadar yanılıyor? Ya Ataoğlu Behramoğlu'nun şu dizeleri: "Kadın ve adam oturuyorlardı / Uzakta beyaz dağlar vardı / Gara girmek üzereydi Barselona - Madrid treni" Bir filmin girişini çağrıştırmıyor mu? Refik Durbaş ise gün boyu amatör kamerasıyla tespit ettiği görüntüleri akşam deşifre eder gibidir dizelerde. Durbaş'ın *Çaylar Şirketten* şiiri tipik bir kısa film senaryosudur. Mungan'ın *Yaz Sinemaları* adlı şiir kitabının tamamı sinema üzerine yazılmış şiirlerden oluşur. Özetle ---.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) çağdaş şiirimizin önemli isimlerine ait şiirler, kimi zaman bir yönetmenin kimi zaman bir senaristin elinde sinema malzemesine dönüşür
B) şairler; kimi zaman bir filmin kendisinde bıraktığı izlenimleri, çağrışımları kimi zaman sevdiği yönetmenleri kimi zaman da sinemanın bir problematiğini şiirleştirir
C) Cumhuriyet Dönemi'yle birlikte birçok şair, sinemadan esinlendiği içerikleri şiirlerine malzeme yapmaktan geri durmamıştır
D) şiirle sinema arasındaki çizgileri ortadan kaldıran sinemacılar, birçok ünlü şairin şiirine filmlerinde yer vermişlerdir
E) şairlerimiz, kendilerini belirli bir kalıplarla sınırlandırmayarak sinema alanında da ürünler vermişlerdir

8. Bir efsaneye göre Lidya kralının hizmetinde bir çoban olan Gyges, deprem ve selin vurduğu bir harabede gezindiği sırada, bir ölünün parmağında altın bir yüzük görür ve bu yüzüğü alıp takar. Her ayın sonunda kralın huzurunda yapılan toplantıya Gyges, parmağındaki bu yüzükle katılır. Toplantı sırasında elindeki yüzüğü çevirmesiyle görünmez olduğunu fark eden Gyges, kralı öldürüp onun yerine tahta geçer ve kralın eşiyle evlenir. Filozof Glaukon bu efsaneden hareketle şu saptamayı yapar: "İnsan, kendi iradesiyle değil, zorlanarak doğru olur."

Aşağıdakilerden hangisi Glaukon'un, efsaneden hareketle yaptığı saptamayla uyuşmamaktadır?

- A) Toplu taşıma araçlarında yüksek sesle telefonla konuşan yolcu
B) Polisin olmadığı yerde kırmızı ışıkta geçen sürücü
C) Kıyafet kontrolü yapılan günlerde okul kurallarına uygun giyinen öğrenci
D) Kameraların olmadığı yerde gizlice usulsüzlük yapan çalışan
E) Etrafta görevli olmadığı için yaya kaldırımına aracını park eden kişi

9. Gazeteci:

(I) ----

Yazar:

- Bugün yazarlık da diğer bütün meslekler gibi kendine özgü ayrıcalıklar, kendine özgü bir iktidar talep eden bir konum. Bense hâlâ kendimi yoksul bir insan olarak tarifliyorum, tariflemeye çalışıyorum. Bu da bir mülkiyet duygusunu olduğu gibi, bir iktidar duygusunu da içselleştirememiş olmayı gerektiriyor. Yaptığım işten dolayı talep edilen bir ayrıcalık beni utandırıyor. Üstelik benim durumumda işin katlanan bir yanı da var: Yoksul insanlardan bahsettiğim, onların acılarını anlattığım için bir ayrıcalık talep etmiş oluyorum kendimi yazar olarak tarif etmekle. Onlar hakkında ve onlar üzerine bir otorite gibi olmuş oluyorum.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

- Daha çok, acı verici bir yanı vardı. İçinde büyüdüğüm insanları teşhir ediyordum gibi bir duygu. Bir tür onur kırıklığı... O romanımı yazmakla, geçmişteki politik çalışma arasında, duygu bakımından, gerçekten bir süreklilik vardı. Kendi yaşamış olduğum acıya hâlâ politik bir anlam atfediyordum. Onu yazıya dökmenin, paylaşmanın diri kalmayı mümkün kılacağını düşünüyordum. Bu yüzden sadece kendim yazmakla da kalmıyor, etrafımdaki insanları da yazmaya zorluyordum. Sanki bütün bu ezilmiş, yenilmiş insanlar kendi hayat parçalarını yazarak paylaşabilecekler bu savrulmuşluk yerine yeni bir tür bilincin doğacağını umuyordum gibi davranıyordum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- I. Kendinizi bir yazar olarak görmenizin temel nedeni nedir?
II. Yaşadıklarınızı yazmanızın sizi mutlu eden yanları nelerdi?
- I. Yazarlığı bir meslek olarak üzerinize almamanızın nedeni nedir?
II. Başkalarının hayatlarını yazmak size nasıl hissettirdi?
- I. Yazarlığı bir meslek olarak nasıl görüyorsunuz?
II. Kendi yaşadığınız acıları romanlaştırırken hissettikleriniz nelerdi?
- I. Yazarlığın meslekler içindeki konumu sizce nedir?
II. Romanınızın içeriğini kendi çevrenizden aldığınız doğru mudur?
- I. Bir yazar olarak kendinizi nasıl tanımlıyorsunuz?
II. Politik roman yazmanın insana yaşattığı duygu nedir?

- Merkezî bilimler, tarihsel olarak uygarlık süresi içinde şu ya da bu şekilde insan - doğa, insan - kültür, insan - insan; kısaca insan - varlık ilişkilerinin anlaşılması için ortaya çıkan düşünce ve uygulamalarla bugüne kadar gelmiştir. Hemen her dönemde var olan bu bilimler, modern zamanda ortaya çıkan yeni bilimlerle ortadan kalkmamış, aksine bunların ortaya çıkmasında öncü rol oynamışlar, ayrıca yeni bilgi ve bilimlerle birlikte gelişmelerini devam ettirmişlerdir. Diyebiliriz ki merkezî bilimler, tarihsel olarak geniş zamanlar içinde ortaya konulan ve gelişerek devam eden bilimlerdir. Merkezî bilimlerin ikinci özelliği, doğa bilimlerinin ya da sosyal bilimlerin "olmazsa olmaz"larından olmasıdır. Hemen her bilimsel çaba temel bir yaklaşımı, amacı ve anlayışı içerir; yani felsefi bir akışa sahiptir. Her bilim tarih içinde var olur ve tarihselliğe sahiptir. Sayısalılık, mantıksallık her bilimin kaçınılmazlığıdır. Tüm bilimler insanın psikik gerçeğinin bir ürünü olarak var olabilirler ve mekân, insan ya da toplumun var olması için gereken alandır. Üçüncüsü, merkezî bilimlerin diğer doğa bilimleri ya da sosyal bilimler gibi temel bir olgu etrafında bütünlük oluşturma zorunluluğu yoktur. Üst bir disiplin anlayışının en yakın parametrelerini içermekle birlikte, tek bir merkez olgu etrafında oluşmazlar. Doğa bilimlerinde "madde", sosyal bilimlerde "toplum" esastır. Oysaki merkezî bilimlerin merkez olguları hem birbirlerinden farklı hem de tek bir merkez kavram etrafında yürümezler. Örneğin tarihte "insan (toplum), zaman ve mekân"ın her biri eşdeğer başat kavramlardır. Felsefede bilgi, değer, etik; matematikte sayı, şekil; mantıkta çıkarsama, akılsallık, çelişkisizlik; psikolojide insan, davranış, güdü; coğrafyada yer, uzay, toplum, oluşum.

Bu parçadan hareketle merkezî bilimlerle ilgili;

- tarihî bir geçmişe ve birikime sahip oldukları,
- insan ve diğer varlıklar arasındaki ilişkiyi esas aldıkları,
- zamanla yerlerini çağdaş bilimlere bıraktıkları,
- yöntem olarak belli bir olguyu inceledikleri

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

A) I ve II	B) I ve III	C) II ve III
	D) II ve IV	E) III ve IV

11. İhsan Oktay Anar'ın yeni romanı *Yedinci Gün*'ün "Baba" adlı ilk bölümünde perde, Abdülhamit Han'ın münasebetsiz bir sinek tarafından uykusundan uyandırıldığı sahneye açılıyor. İstanbul'un, önde gelen şahsiyetleri hedef alan cinayetlerle sarıldığı günlerderyiz. Peşin hüküm verip "Tamam, işte Anar'dan beklediğimiz tarihî polisiye!" dersiniz, yanılırsınız. Yazar, cinayetlerin peşine düşmek yerine, tıpkı *Kitabü'l Hiye'l*'de yaptığı gibi mucitler ve akıl almaz icatlarıyla ilgilenecek. *Yedinci Gün*'ün Anar'ın kalem kıvraklığını ve bilgi derinliğini konuşturduğu bir lisan ziyafeti niteliğinde olduğunu belirtelim. Kendi hikâyesini anlatmadığından mıdır, önceki romanlarında bilgiçlik olarak durmayan bilgi derinliği ve genişliği, *Yedinci Gün*'de sanki yirminci yüzyılın başında okutulmuş ders kitaplarının, jurnallerin değerli nüshalarından seçilmiş ayrıntılar toplamı izlenimi veriyor. Yine etkileyici ama o yükseltilmiş beklentiye karşılamıyor. Ancak yazarın, kitabın sonunda kurduğu şu cümleyi nasıl anlamak gerektiği açık değil: "Yazdırırken muhterisleri de düşündü ve bu kitabındaki kusurları, rastlayınca sevinip tatmin olsunlar diye onlara sadaka olarak verdi." Bu cümle yazarın okura tepeden bakmasını, kibrini açığa vurmuyorsa ne anlama geliyor? Kitabı okurken gözümüzün içine giren hataları Anar'ın sadakası hatırına görmezden gelmek mi gerekecek?

Bu parçada sözü edilen sanatçı ve eseriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Okurunda bir hayal kırıklığı oluşturduğuna
- B) Bilgi konusunda aşırıya gitme tutumunu sürdürdüğüne
- C) Yazarının bazı kusurları bilerek oluşturduğuna
- D) Anlatım bakımından estetik bir nitelik taşıdığına
- E) Tek bir bölüm hâlinde yazıldığına

12. Romanda tasvirin estetik önemi, on dokuzuncu yüzyılın ortalarına doğru, doğal ve sosyal çevrenin insan üzerindeki etkileri incelendikten sonra anlaşılmıştır. İnsanı soyut fikirler, salt duygular dünyasında yaşayan bir varlık gibi görmeye hiçbir surette imkân yoktur, insan her zaman dış çevrenin etkisindedir. Bu etki kişiliğin silikliği oranında kendisini duyurur. Çevrenin insan üzerindeki bu etkisine karşılık, insanın da çevre üzerinde etkisi vardır. Bu da kişiliğin büyüklüğü ölçüsünde güçlüdür. Bugün iç dünya ile dış dünyayı artık birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak görüyoruz. Dıştan içe, içten dışa giden yollar birleşiyor. Bir insanın konuşma tarzından, ileri sürdüğü fikirlerden dış çevresini anlamak, kurmak mümkün olduğu gibi; içinde yaşadığı çevreden, odasından, odasının döşenişinden, eşyanın düzeninden iç çevresini anlamak da öylece mümkündür. İnsan; içinde yaşadığı çevre ile aydınlandığına, tamamlandığına göre, bir romanda bu çevrelerin yer almasından daha doğal ve daha gerekli bir şey olamaz.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romandaki çevre betimlemeleri on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında önem kazanmıştır.
- B) Romandaki iç ve dış çevrenin bir bütün olarak ele alınması romanla ilgili en doğru yaklaşımdır.
- C) Romandaki çevre betimlemelerinin karakterlerin kişiliğini yansıtmada önemli bir rolü vardır.
- D) Romanın gelişmesi gerçekçilik anlayışına uygun olarak yapılan betimlemelerle olmuştur.
- E) Romandaki karakterlerin iç ve dış dünyaları arasında önemli bir bağ kurulmalıdır.

13. I. Bilim insanları, bitkilere biyoişima yapan mantar türü *Neonothopanus nambi*'den genler aktararak şimdiye kadar bitkilerde elde edilen en parlak biyoişimayı sağlamayı başardı. Üstelik bu biyoişima dışarıdan herhangi bir kimyasal madde eklenmesine gerek kalmadan bitkinin yaşamı boyunca devam ediyor. Araştırmacılar mantarlarda bulunan biyoişimanın, metabolik olarak bitkilerde yaygın olan bazı doğal süreçlerle benzer bir mekanizma sonucunda oluştuğu bulgularından yola çıkarak bunu başardı.
- II. Geçtiğimiz günlerde gen aktarımı ile elde edilen biyoişima, bilim insanlarının bitkilerin işleyişlerini anlamaya yönelik gözlemlerinde fayda sağlayabilir. Ayrıca keşfin pratik ya da estetik amaçlarla da kullanılabileceği düşünülüyor. Bu konudaki en fantastik hayal ise bu yöntemle oluşturulacak ışık yayan ağaçlarla sokakların aydınlatılması!

Yukarıda numaralanmış metinlerden hareketle II numaralı parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. parçada anlatılanların ortaya çıkardığı bilimsel sonuçlardan söz edilmektedir.
- B) I. parçada anlatılanların günlük hayatta yaptığı değişimler aktarılmaktadır.
- C) I. parçada anlatılan olgunun bilimsel olarak nasıl kanıtlandığı belirtilmektedir.
- D) I. parçada sözü edilen buluştan nerelerde yararlanılabileceği örneklendirilmektedir.
- E) I. parçada açıklanan bilimsel buluşun hangi alanlarda kullanıldığı sıralanmaktadır.

14. (I) Deneysel bir çalışmada kuşlar tarafından yenen balık yumurtalarının küçük de olsa bir kısmının canlı kaldığı ve dolayısıyla balık yumurtalarının kuşlar tarafından taşınabildiği gösterildi. (II) Daha önce yapılan araştırmalarda göllerdeki balıkların çoğunun daha az izole hâldeki bölgelerde bulunan balıklarla akraba olduğu tespit edilmişti. (III) Bu da buralardaki balıkların izole yerlere bir şekilde göç ettiği fikrini doğurdu. (IV) Bunun en bariz yolunun balıkların balık yumurtalarının kuşlar tarafından yutulması olduğu öne sürülmüştü ancak bu hipotez test edilmemişti. (V) Geçen yıl yapılan araştırmanın sonuçları %0,2 gibi düşük bir hayatta kalma oranıyla da olsa kuşların balık yumurtalarını sindirim sistemlerinde taşıyabildiği gösterildi. **Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Çok izole hâldeki göllerde bile balıklara rastlanması, bu balıkların oralara nasıl gelmiş olabileceği sorusunu gündeme getirdi." cümlesi getirilebilir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. İnsanın kelimelerle olan ilişkisi, gördüklerini ya da hissettiklerini bir şekilde anlatma ihtiyacı, anlattıklarını salt düz cümlelerle değil bir tahkiye usulünce yapması gibi unsurlar, sözlü anlatılardan modern romana kadar uzanan başlı başına upuzun bir hikâye'dir. Hatta sadece kelimelerle de değil, müzik ya da resimle, heykelle de anlatılar kurmuş, hikâyesini anlatma derdinin neticelerini birbirinden farklı birçok formda ortaya koymuştur insanoğlu asırlar boyunca. Anlatılan ne olursa olsun, sonuç olarak daima birer ayna olmuştur bizi kendimizi tanıtmaya, kendimizi bilmeye çağıran. Yaratıcısının insana vahyi de insandan tecelli etmesi hasebiyle peygamberler aracılığıyla ve kelimelerle olmuştur. Kutsal kitaplar, bizi her daim onları okumaya ve yine okumaya çağırmıştır. Hatta bir metafor olarak da okumak eylemi daima ön plana çıkarılmış, kâinattaki her şey okunması gereken ilahi bir mektup olarak görülmüştür. Öyleyse okumak, sadece bir metni düz bir şekilde okumak anlamı da taşımamalıdır zihinlerimizde. Üzerinde inceleme yapıp kafa yorarak hakkında bilgi edinilmesi, ders ve ibret alınması, iyi ve faydalı sonuçlar üretilmesi gereken yönlerinin tanınması, hakikatini anlayıp kavranması gerekir okunan her şeyin. Okumak, ancak o zaman tam manasıyla okumak olur.

Bu parçada okumayla ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın duygu ve düşünceleri başkalarına aktarma ihtiyacından doğduğu
- B) Anlatım bakımından diğer sanat dallarını da zamanla etkisi altına aldığı
- C) İnsanın yaşadıklarını kayıt altına almasının ve aktarımının en önemli aracı olduğu
- D) Anlamının sadece yazılı metinlerle sınırlandırılmayacağı
- E) Düşünsel derinliği sağladığında gerçek anlamını yakaladığı

16. Şiir için, düzyazı olmayan şey derler. Bilineni belirtmek gibi görünen bu tanımlama, şiirin derin bir yönüne işaret etmektedir. Paul Valery; düzyazıyı yürüyüşe, şiiri raksa benzetir. Yürüyüşün açık bir amacı vardır. Her yürüyüş, istenilen şeye yönelmiş bir hareketi ifade eder. Bu hareketin tarzı, hızı, o şeyin cinsine ve uyandırdığı arzunun şiddetine bağlıdır. Yürüyüş gibi, düzyazının da bir hedefi, bir amacı vardır. Raks ise, birtakım hareketlerden ibarettir. Fakat bu hareketlerin amacı, kendilerindedir. Gideceği yere raks ederek giden bir kimse görülmemiştir. Raks gibi şiirin de başka yerlerde gözü yoktur, amacı kendisindedir.

Bu parçada anlatılanlardan yola çıkılarak aşağıda verilen metinlerin hangisinin şiire daha yakın olduğu söylenebilir?

- A) Avrupa Güney Gözlemevi ve farklı araştırma enstitülerinden oluşan bir grup gökbilimci, Dünya'dan sadece 1000 ışık yılı uzaklıkta bir karadelik keşfetti. Çıplak gözle bir üyesi görülebilen bir üçlü yıldız sisteminin parçası olan karadelik, bugüne kadar yapılmış keşiflerden Güneş sistemimize en yakın olanı.
- B) Yaygın bir inanışa göre, sanat eserinin değeri; konusunun yeniliğinden, zenginliğinden ve büyüklüğünden gelmektedir. Oysa bunun hiç de böyle olmadığını, gerçek sanat eserleri açık olarak gösteriyor. Eğer bir sanat eserinin değeri konusundan gelseydi, Nâbi'nin *Hayriye*'si veya Sully Prudhomme'un *Mutluluk* şiiri en büyük eserlerden sayılırdı.
- C) Anavarza kayalıklarının üstünde kartallar dönüyordu, kanat kanada. Avize ağaçları çiçeklerini güneşe uzatmışlardı, ak. Çiçeklerde arılar; kara, yanardöner arılar; sarıca bal arıları; boncuklu, mavi arılar... Mavi kengerler dikenlerini kayalıkların arasından som mavi çıkarmışlardı. Kaya aralarında mavi sütleğenler, sarı safranlar, mor üçgül çiçekleri...
- D) Adama bir pencere önünde, kadının tek başına oturmakta olduğu masada yer gösterilmiştir. Üstelik, olumsuz yanıt alınmayacağı peşinen bilindiğinden, usulüne uygun biçimde, önde oturanın izni istenerek: Beyefendiyi buraya alıyorum hanımefendi!
- E) Baba ben fareli köye kavalcı olacağım, dediğim zaman babam, oğlum aklını başına topla, diye diye beni omuzlarımdan tutup çuval silkeler gibi silkelemişti; kafatasımın içindeki şeyler yer değiştirdi mi, değiştirmede mi iyice emin olmadan da bırakivermedi. Kutuda zar çalkalanır ya hani, kafatasımda beynimi öyle sallayıp durdu.

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tarih içinde yapılagelen felsefelerin ya da günümüz felsefelerinin anlaşılabilmesi için zaman zaman sınıflandırılmaya, ele alınan konular açısından çeşitlendirilmeye çalışılmaktadır. Felsefenin hikmet ve bilgi başta olmak üzere; insan, toplum, evren, akıl, varlık ve tüm bunların hakikati üzerine salt düşünme olması, çok sayıda spekülatif felsefelerin de ortaya çıkmasının nedenidir. Bunun için "Felsefe nedir?" sorusuna yanıt bulmak için "Felsefe öncelikle ne değildir?" gibi çapraz bakış açıları geliştirilmiştir. Buna rağmen "Felsefe nedir?" ya da "Felsefe ne değildir?" tarzında açıklayıcı girişimler bile tartışılabilir, sorgulanabilir. Felsefenin farklı şekillerde bölümlenmesi, alt disiplinlere ayrılışı, ele alınan hususları daha sistemli kılmak ve basitleştirerek anlaşılır hâle getirmek içindir. Bu sınıflandırmalar söz konusu alanların kesin olarak birbirinden ayrılığını ifade etmez. Monist, plüralist, idealist, realist, vb. şeklinde kurulan felsefi sistemler bile karşıtlıklarına rağmen birbirinden tamamen ayrı değildir. Kaldı ki bu tür belirlenmiş ve sınırlandırılmış düşünce türleri doğrudan felsefi düşünce üretimi olmaktan çok, felsefi düşünceyle ulaşılan bilgilerin biçimlendirilip şablonlaştırılması çabalarının ürünüdür. Felsefeyi diğer bilimlerden ayıran özelliklerinden birisi de her bilim kendi anlam ve yorumu için kendi dışında bir olguyu (örneğin felsefeyi) referans edinirken felsefenin ise kendi kendine yönelmesidir. Örneğin, "Matematik nedir?" diye bir soruya felsefi açıyla cevap verilirken, "Felsefe nedir?" sorusunun muhatabı yine felsefenin kendisidir.

17. Bu parçada felsefeyle ilgili aşağıdakilerin hangisine değilmiştir?

- A) Daha iyi kavranması için sınıflandırıldığına
B) Çeşitli bir konu evrenine sahip olduğuna
C) Bünyesinde sorgulayıcı bir nitelik taşıdığına
D) Akımlarının belli çizgilerle birbirinden ayrıldığına
E) Kendi kendini de konu edinebildiğine

18. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanımlama
B) Açıklama
C) Sayıp dökme
D) Karşılaştırma
E) Örneklendirme

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Soyut kavramlarla fazla ilgilendiği için eleştirilen Fenikeli düşünür Thales, maddenin temel taşının su olduğunu söylemiş; geometriden astronomiye felsefeden coğrafyaya birçok bilim dalı üzerinde çalışmış. Yüksek yapıların boyunun gölgeleri aracılığı ile hesaplanması, uzaktaki bir geminin kıyıya olan uzaklığının üçgen ile belirlenebilmesi gibi daha pek çok konuyla da ilgilenmiş. Ama kendisine yapılan eleştiriler. "Paran yok ki çok biliysen para kazanmayı da bilirdin." mealine bürününce bunun yapılabilir bir şey olduğunu göstermek istemiş. Astronomi ve coğrafya zaten ilgi alanıymış. Bir yıl sonra zeytin hasadının fazla olacağını hesaplayarak zeytin sıkma makinelerinin hepsini tüm parası ile satın almış ve hasat döneminde pres makinelerini fahiş fiyattan kiralayarak halka istediği zaman para kazanabileceğini göstermiş. Ve çok para kazanabileceğini gösterdikten sonra da işi bırakmış.

19. Bu parçadan hareketle Thales'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı alanlarla ilgili çalışmalar yaptığı
- B) Suyu varlığın temel taşı olarak gördüğü
- C) Akıl yoluyla gerçek bilgiye ulaştığı
- D) Sıradan bir hayat sürdüğü
- E) Sıra dışı bir düşünce yapısına sahip olduğu

20. Aşağıdaki sorulardan hangisi, Thales'e yöneltilen eleştiriyle aynı bakış açısına sahiptir?

- A) Matematiği öğreniyorum ama bunu hayatın neresinde kullanacağım?
- B) Öğrendiğim dersler bana ne katıyor, bunu bana açıkla mısınız?
- C) Akademik başarı önemli ama bununla ne kadar zengin olabilirim ki?
- D) Tarih öğrenmenin bir sayısal öğrencisine ne katkısı olabilir?
- E) Fizik çok soyut ve öğrenilmesi gereksiz bir ders değil mi sizce?

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kaan Burak Şen'in *Mutlu Kemikler*'ini okuduğumda, aklıma sıra dışı türden eser veren ABD'li genç yazarlar geldi. Diziler yazan, belgesel çektiğini de bildiğim sanatçı, *Mutlu Kemikler*'deki öykülerde, işine yaradığı ölçüde biçimi büküyor ve kendine yeni bir alan açma qayesi taşıyor. Peki, işine yaraması ne anlama geliyor olabilir? Şen'in öykülerinde dikkatimi çeken şey kestirilemez oluşuydu. Şen, absürt neredeyse oraya götürüyor karakterini ve öyküler içinde sadece eğlenmek istiyor. Gerçekçi bir yere oturup oturmaması, okuru kandırıp kandırmaması hat-ta öykünün başladığı ve bittiği yer... Bunlar yazar için önemli değil gibi duruyor; tek bir amacı var, okurda iyi ya da kötü, güçlü bir duygu uyandırmak. Okuru provoke etmek istiyor ve bunu başarmak için karakterlerinin hepsini zaman ve mekânda birer aylak gezgine çeviriyor. Örnekleyelim... Bol pantolon ve tişört giymekten beden ölçülerini unutan, artık torunlarından dahi utanmaya başlamış repçi bir dede, camiye gidip cuma hutbesini okuyor, derken TikTok videoları çekiyor; dramı da var, bak-kala birikmiş borcu dağları aşmış.

21. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtın biçiminde kendince değişimlere gitmek
- B) Edebiyat dünyasında kendine yer edinmek istemek
- C) Sıra dışı biçimiyle kendine ait bir tarz oluşturmak
- D) Yeni bir edebî türde başarılı olmayı amaçlamak
- E) Okurda şaşkınlık oluşturacak deneylere girişmek

22. Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Benzeri olmayan bir tarza sahip olduğuna
- B) Kendine ait bir biçim arayışı içinde olduğuna
- C) Öykülerinde belirli bir kurgu oluşturmadığına
- D) Sanatı bir eğlence aracı olarak kullandığına
- E) Günlük hayatın dışında karakterler yarattığına

CEVAP ANAHTARI

1. ÜNİTE ANLATIM YÖNTEMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. BÖLÜM - ANLATIM YÖNTEMLERİ

Konu Testi 1	Sayfa 6	1-A	2-D	3-C	4-B
Konu Testi 2	Sayfa 7	1-E	2-B	3-C	4-A
Konu Testi 3	Sayfa 8	1-D	2-D	3-C	4-B
Konu Testi 4	Sayfa 9	1-D	2-A	3-B	4-E
Konu Testi 5	Sayfa 10	1-C	2-E	3-B	4-A
Konu Testi 6	Sayfa 11	1-C	2-D	3-E	4-B

2. BÖLÜM - DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Konu Testi 1	Sayfa 12	1-D	2-C	3-E	4-B
Konu Testi 2	Sayfa 13	1-C	2-C	3-D	4-E
Konu Testi 3	Sayfa 14	1-C	2-A	3-D	4-E
Konu Testi 4	Sayfa 15	1-E	2-E	3-D	4-B

3. BÖLÜM - ANLATIMIN NİTELİKLERİ

Konu Testi 1	Sayfa 16	1-C	2-B	3-E	4-A	5-E	6-B
Konu Testi 2	Sayfa 17	1-E	2-A	3-B	4-C	5-C	
Ünite Testi 1	Sayfa 18	1-E	2-D	3-C	4-C		
Ünite Testi 2	Sayfa 19	1-A	2-E	3-C	4-B		
Ünite Testi 3	Sayfa 20	1-E	2-E	3-B	4-E		
Ünite Testi 4	Sayfa 21	1-B	2-D	3-C	4-B		
Ünite Testi 5	Sayfa 22	1-D	2-C	3-E	4-B		
Ünite Testi 6	Sayfa 23	1-A	2-C	3-D	4-E		
Ünite Testi 7	Sayfa 24	1-B	2-E	3-C	4-D	5-E	

2. ÜNİTE PARAGRAFIN YAPISI

4. BÖLÜM - PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Konu Testi 1	Sayfa 26	1-C	2-C	3-D	4-B
Konu Testi 2	Sayfa 27	1-A	2-E	3-C	4-D
Konu Testi 3	Sayfa 28	1-B	2-E	3-C	4-C
Konu Testi 4	Sayfa 29	1-D	2-A	3-C	4-D

5. BÖLÜM - PARÇAYI İKİ PARAGRAFA BÖLME

Konu Testi 1	Sayfa 30	1-D	2-C	3-D	4-C
Konu Testi 2	Sayfa 31	1-C	2-D	3-C	4-D
Konu Testi 3	Sayfa 32	1-C	2-B	3-C	4-D
Konu Testi 4	Sayfa 33	1-B	2-C	3-C	4-D

6. BÖLÜM - PARAGRAFIN GİRİŞ CÜMLESİ

Konu Testi 1	Sayfa 34	1-C	2-E	3-B	4-E
Konu Testi 2	Sayfa 35	1-D	2-A	3-C	4-D

7. BÖLÜM - PARAGRAFTA BOŞ BIRAKILAN YERİ TAMAMLAMA

Konu Testi 1	Sayfa 36	1-A	2-D	3-C	4-C
Konu Testi 2	Sayfa 37	1-E	2-D	3-E	4-B
Konu Testi 3	Sayfa 38	1-B	2-C	3-E	4-D
Konu Testi 4	Sayfa 39	1-B	2-C	3-A	4-C
Konu Testi 5	Sayfa 40	1-C	2-D	3-C	4-B
Konu Testi 6	Sayfa 41	1-E	2-D	3-B	4-C

8. BÖLÜM - PARAGRAFTA CÜMLELERİN YERİNİ DEĞİŞTİRME

Konu Testi 1	Sayfa 42	1-C	2-B	3-D	4-D	
Konu Testi 2	Sayfa 43	1-B	2-E	3-D	4-D	5-E
Konu Testi 3	Sayfa 44	1-B	2-D	3-E	4-C	
Konu Testi 4	Sayfa 45	1-C	2-B	3-D	4-A	

9. BÖLÜM - PARAGRAF OLUŞTURMA

Konu Testi 1	Sayfa 46	1-B	2-D	3-E	4-C
Konu Testi 2	Sayfa 47	1-B	2-C	3-A	4-E
Konu Testi 3	Sayfa 48	1-B	2-D	3-D	4-C
Konu Testi 4	Sayfa 49	1-B	2-A	3-D	4-B
Ünite Testi 1	Sayfa 50	1-C	2-D	3-A	4-C
Ünite Testi 2	Sayfa 51	1-E	2-B	3-B	4-A
Ünite Testi 3	Sayfa 52	1-C	2-C	3-A	4-C

3. ÜNİTE PARAGRAFTA BAŞLIK, KONU VE ANA DÜŞÜNCE

10. BÖLÜM - PARAGRAFTA BAŞLIK

Konu Testi 1	Sayfa 54	1-A	2-C	3-C	4-D
Konu Testi 2	Sayfa 55	1-E	2-A	3-B	4-C

11. BÖLÜM - PARAGRAFTA KONU

Konu Testi 1	Sayfa 56	1-A	2-E	3-E	4-B
Konu Testi 2	Sayfa 57	1-D	2-A	3-A	4-C
Konu Testi 3	Sayfa 58	1-E	2-A	3-D	4-E
Konu Testi 4	Sayfa 59	1-E	2-C	3-B	4-E
Konu Testi 5	Sayfa 60	1-B	2-D	3-C	4-E
Konu Testi 6	Sayfa 61	1-B	2-C	3-A	4-B

12. BÖLÜM - PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

Konu Testi 1	Sayfa 62	1-D	2-E	3-D	4-C
Konu Testi 2	Sayfa 63	1-A	2-B	3-A	4-A
Konu Testi 3	Sayfa 64	1-D	2-C	3-D	4-A
Konu Testi 4	Sayfa 65	1-B	2-E	3-A	4-E
Konu Testi 5	Sayfa 66	1-D	2-A	3-B	4-D
Konu Testi 6	Sayfa 67	1-B	2-E	3-E	4-B

13. BÖLÜM - PARAGRAFIN HANGİ SORUNUN CEVABI OLDUĞUNU BULMA

Konu Testi 1	Sayfa 68	1-C	2-B	3-A	4-D
Konu Testi 2	Sayfa 69	1-B	2-E	3-B	4-C
Konu Testi 3	Sayfa 70	1-B	2-E	3-C	4-A
Konu Testi 4	Sayfa 71	1-D	2-C	3-B	4-A
Ünite Testi 1	Sayfa 72	1-B	2-C	3-A	4-D
Ünite Testi 2	Sayfa 73	1-D	2-E	3-A	4-D
Ünite Testi 3	Sayfa 74	1-C	2-B	3-C	4-A

4. ÜNİTE PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

14. BÖLÜM - PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Konu Testi 1	Sayfa 76	1-D	2-E	3-C	4-B
Konu Testi 2	Sayfa 77	1-E	2-A	3-B	4-B
Konu Testi 3	Sayfa 78	1-D	2-B	3-C	4-D
Konu Testi 4	Sayfa 79	1-C	2-A	3-E	4-A
Konu Testi 5	Sayfa 80	1-D	2-D	3-B	4-C
Konu Testi 6	Sayfa 81	1-A	2-D	3-A	4-E
Konu Testi 7	Sayfa 82	1-E	2-E	3-C	4-D
Konu Testi 8	Sayfa 83	1-B	2-C	3-D	4-A
Konu Testi 9	Sayfa 84	1-D	2-A	3-B	4-E
Konu Testi 10	Sayfa 85	1-D	2-E	3-C	4-A
Konu Testi 11	Sayfa 86	1-B	2-D	3-A	4-C
Konu Testi 12	Sayfa 87	1-B	2-C	3-D	4-E
Konu Testi 13	Sayfa 88	1-B	2-D	3-E	4-C
Konu Testi 14	Sayfa 89	1-D	2-B	3-A	4-E
Konu Testi 15	Sayfa 90	1-E	2-E	3-A	4-E
Konu Testi 16	Sayfa 91	1-D	2-C	3-E	4-B
Konu Testi 17	Sayfa 92	1-E	2-D	3-B	4-D
Konu Testi 18	Sayfa 93	1-E	2-C	3-A	4-E
Konu Testi 19	Sayfa 94	1-C	2-E	3-A	4-D

Konu Testi 20	Sayfa 95	1-D	2-B	3-E	4-D
Konu Testi 21	Sayfa 96	1-E	2-C	3-D	4-A
Konu Testi 22	Sayfa 97	1-D	2-E	3-E	4-B
Konu Testi 23	Sayfa 98	1-C	2-A	3-E	4-B
Konu Testi 24	Sayfa 99	1-A	2-E	3-E	4-C
Ünite Testi 1	Sayfa 100	1-A	2-E	3-B	4-A
Ünite Testi 2	Sayfa 101	1-C	2-D	3-C	4-E
Ünite Testi 3	Sayfa 102	1-E	2-C	3-D	4-A
Ünite Testi 4	Sayfa 103	1-B	2-C	3-B	4-B
Ünite Testi 5	Sayfa 104	1-D	2-A	3-B	4-C

5. ÜNİTE BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU

15. BÖLÜM - BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU

Konu Testi 1	Sayfa 106	1-E	2-C	3-D	4-E
Konu Testi 2	Sayfa 107	1-B	2-E	3-C	4-B
Konu Testi 3	Sayfa 108	1-A	2-C	3-E	4-E
Konu Testi 4	Sayfa 109	1-A	2-B	3-C	4-D
Konu Testi 5	Sayfa 110	1-C	2-D	3-E	4-B
Konu Testi 6	Sayfa 111	1-D	2-E	3-E	4-A
Konu Testi 7	Sayfa 112	1-D	2-C	3-B	4-D
Konu Testi 8	Sayfa 113	1-C	2-C	3-D	4-E
Konu Testi 9	Sayfa 114	1-E	2-C	3-C	4-A
Konu Testi 10	Sayfa 115	1-B	2-B	3-C	4-D
Konu Testi 11	Sayfa 116	1-D	2-C	3-C	4-A
Konu Testi 12	Sayfa 117	1-E	2-B	3-E	4-B
Konu Testi 13	Sayfa 118	1-C	2-B	3-D	4-E
Konu Testi 14	Sayfa 119	1-A	2-E	3-B	4-A
Konu Testi 15	Sayfa 120	1-E	2-D	3-D	4-A
Konu Testi 16	Sayfa 121	1-C	2-B	3-D	4-A
Konu Testi 17	Sayfa 122	1-B	2-E	3-D	4-A
Konu Testi 18	Sayfa 123	1-B	2-A	3-D	4-E
Konu Testi 19	Sayfa 124	1-A	2-D	3-E	4-C
Konu Testi 20	Sayfa 125	1-A	2-B	3-D	4-C
Konu Testi 21	Sayfa 126	1-D	2-D	3-E	4-C
Konu Testi 22	Sayfa 127	1-B	2-E	3-D	4-C
Konu Testi 23	Sayfa 128	1-A	2-C	3-D	4-E
Konu Testi 24	Sayfa 129	1-C	2-B	3-D	4-B
Konu Testi 25	Sayfa 130	1-B	2-C	3-D	4-E
Konu Testi 26	Sayfa 131	1-C	2-E	3-C	4-B

CEVAP ANAHTARI

6. ÜNİTE PARAGRAF DENEMELERİ

Deneme 1	Sayfa 134	1-C	2-A	3-D	4-D	5-D	6-B
		7-A	8-C	9-C	10-A	11-E	12-E
		13-D	14-D	15-E	16-B	17-B	18-C
		19-C	20-E	21-E	22-A	23-D	
Deneme 2	Sayfa 140	1-B	2-E	3-C	4-A	5-D	6-E
		7-B	8-E	9-B	10-A	11-D	12-E
		13-C	14-A	15-D	16-B	17-E	18-A
		19-B	20-B	21-D	22-C	23-A	
Deneme 3	Sayfa 146	1-A	2-C	3-E	4-D	5-A	6-C
		7-E	8-E	9-B	10-E	11-D	12-C
		13-B	14-E	15-A	16-B	17-A	18-E
		19-D	20-C	21-A	22-B	23-E	
Deneme 4	Sayfa 152	1-B	2-C	3-A	4-D	5-E	6-D
		7-A	8-C	9-A	10-E	11-B	12-B
		13-C	14-B	15-D	16-A	17-E	
		18-C	19-C	20-A	21-B	22-E	
Deneme 5	Sayfa 158	1-D	2-E	3-A	4-B	5-D	6-C
		7-E	8-B	9-E	10-C	11-A	12-E
		13-B	14-A	15-B	16-C	17-C	18-D
		19-D	20-A	21-D	22-B	23-B	
Deneme 6	Sayfa 164	1-D	2-A	3-D	4-B	5-C	6-C
		7-E	8-D	9-E	10-E	11-B	12-A
		13-D	14-E	15-B	16-D	17-E	18-C
		19-D	20-C	21-E	22-A	23-B	
Deneme 7	Sayfa 170	1-B	2-A	3-C	4-E	5-A	6-B
		7-A	8-C	9-E	10-B	11-D	12-E
		13-B	14-A	15-B	16-C	17-E	18-E
		19-D	20-B	21-C	22-E	23-D	
Deneme 8	Sayfa 176	1-A	2-D	3-C	4-C	5-B	6-C
		7-D	8-E	9-B	10-D	11-A	12-B
		13-D	14-E	15-A	16-B	17-C	18-A
		19-A	20-E	21-C	22-D	23-B	
Deneme 9	Sayfa 182	1-E	2-C	3-D	4-B	5-C	6-E
		7-A	8-E	9-C	10-D	11-E	12-B
		13-A	14-A	15-D	16-B	17-C	18-A
		19-D	20-B	21-E	22-C	23-D	

Deneme 10	Sayfa 188	1-E	2-C	3-D	4-D	5-E	6-A
		7-D	8-A	9-D	10-A	11-C	12-C
		13-A	14-E	15-E	16-E	17-C	18-A
		19-C	20-B	21-D	22-A	23-E	
Deneme 11	Sayfa 194	1-C	2-A	3-C	4-E	5-C	6-D
		7-B	8-E	9-D	10-C	11-E	12-B
		13-C	14-C	15-C	16-B	17-A	18-C
		19-A	20-C	21-D	22-B	23-D	
Deneme 12	Sayfa 200	1-C	2-A	3-C	4-D	5-B	6-E
		7-B	8-D	9-B	10-D	11-D	12-E
		13-E	14-B	15-D	16-C	17-C	18-C
		19-B	20-B	21-B	22-E	23-E	
Deneme 13	Sayfa 206	1-E	2-A	3-B	4-C	5-D	6-B
		7-E	8-C	9-D	10-B	11-D	12-B
		13-C	14-C	15-E	16-D	17-C	18-D
		19-E	20-D	21-B	22-C	23-D	
Deneme 14	Sayfa 214	1-C	2-A	3-C	4-D	5-E	6-D
		7-A	8-D	9-A	10-B	11-E	12-C
		13-D	14-E	15-D	16-E	17-C	18-B
		19-D	20-E	21-D	22-A	23-A	
Deneme 15	Sayfa 222	1-D	2-C	3-C	4-E	5-B	6-A
		7-E	8-D	9-C	10-E	11-B	12-B
		13-C	14-D	15-E	16-D	17-C	18-E
		19-D	20-D	21-A	22-C	23-B	
Deneme 16	Sayfa 228	1-B	2-C	3-D	4-C	5-B	6-E
		7-E	8-D	9-B	10-D	11-A	12-D
		13-E	14-C	15-D	16-A	17-E	18-D
		19-C	20-B	21-D	22-B	23-B	
Deneme 17	Sayfa 234	1-C	2-B	3-C	4-E	5-B	6-C
		7-D	8-C	9-A	10-A	11-D	
		12-C	13-D	14-B	15-E	16-C	17-E
		18-E	19-D	20-C	21-A	22-B	
Deneme 18	Sayfa 240	1-B	2-C	3-C	4-B	5-C	6-C
		7-D	8-E	9-A	10-D	11-C	
		12-E	13-C	14-D	15-B	16-C	17-B
		18-D	19-C	20-A	21-B	22-E	
Deneme 19	Sayfa 246	1-A	2-C	3-D	4-E	5-D	6-A
		7-C	8-B	9-E	10-C	11-E	
		12-B	13-E	14-B	15-C	16-D	17-D
		18-A	19-D	20-D	21-C	22-E	
Deneme 20	Sayfa 252	1-D	2-C	3-C	4-E	5-D	6-C
		7-B	8-A	9-C	10-D	11-E	
		12-B	13-D	14-A	15-E	16-C	17-D
		18-A	19-D	20-C	21-C	22-A	